

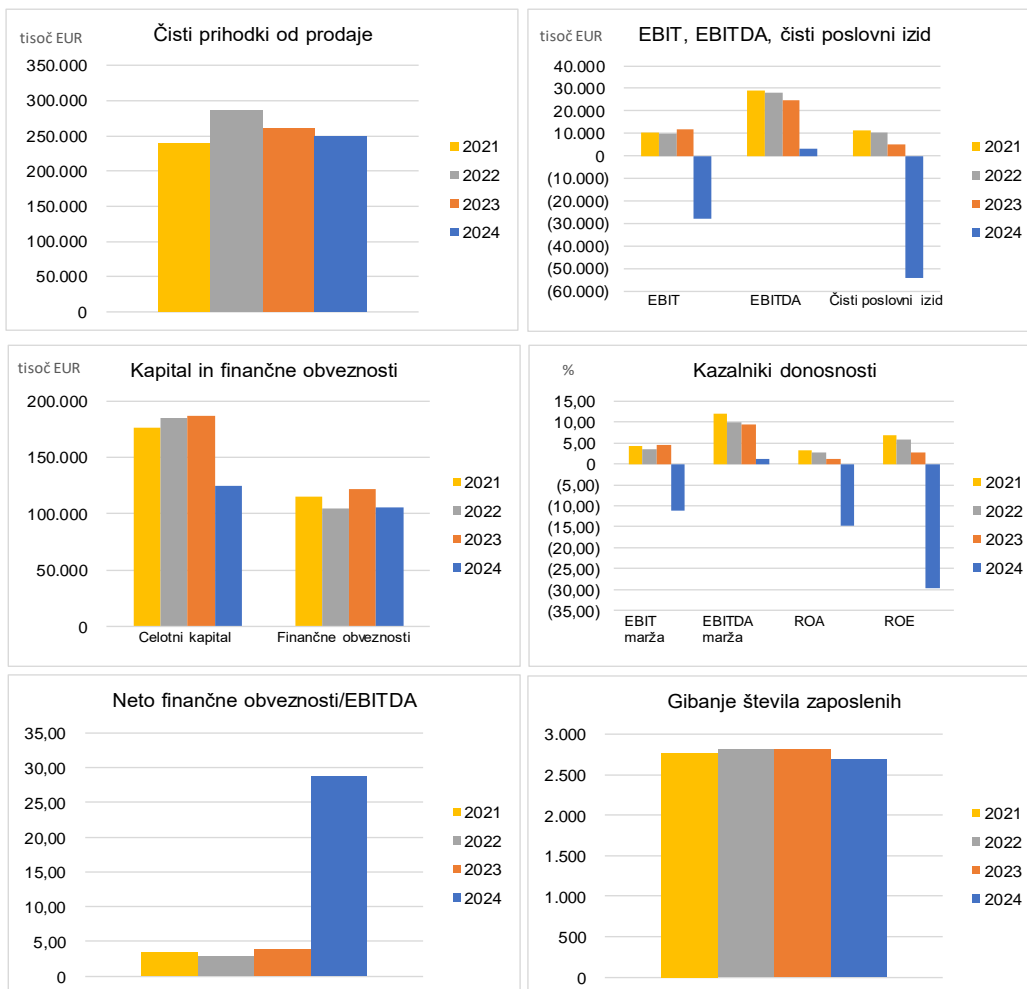
LETNO POROČILO

2024

Ključni podatki o poslovanju Skupine UNIOR

	2024	2023	2022	2021
Poslovni izid (v tisočih EUR)				
(ohranjeno poslovanje)				
Čisti prihodki od prodaje	249.698	260.972	287.653	239.699
EBIT *	(27.769)	11.773	10.120	10.486
EBITDA *	3.174	24.884	28.267	28.792
Čisti poslovni izid	(54.071)	4.937	10.232	11.091
Finančni položaj (v tisočih EUR)				
Celotna sredstva	336.091	390.808	381.111	365.577
Celotni kapital	124.499	186.473	184.645	176.323
Finančne obveznosti	105.581	121.611	104.467	114.817
Poslovne obveznosti	64.032	62.442	77.484	63.550
Kazalniki donosnosti (v %)				
EBIT marža *	(11,12)	4,51	3,52	4,37
EBITDA marža *	1,27	9,53	9,83	12,01
ROA – donosnost sredstev *	(14,88)	1,28	2,74	3,14
ROE – donosnost kapitala *	(29,62)	2,70	5,83	6,76
Kazalniki finančnega zdravja				
Kapital/celotna sredstva (v %)	37,04	47,71	48,45	48,23
Neto finančne obveznosti/EBITDA *	28,74	3,96	2,89	3,49
Kazalnik produktivnosti (v EUR)				
Bruto dodana vrednost na zaposlenega *	34.672	40.579	39.139	36.178
Zaposleni				
Zaposleni (ohranjeno + ustavljeno poslovanje)	2.683	2.812	2.801	2.772
Zaposleni – konec leta (ohranjeno poslovanje)	2.187	2.321		

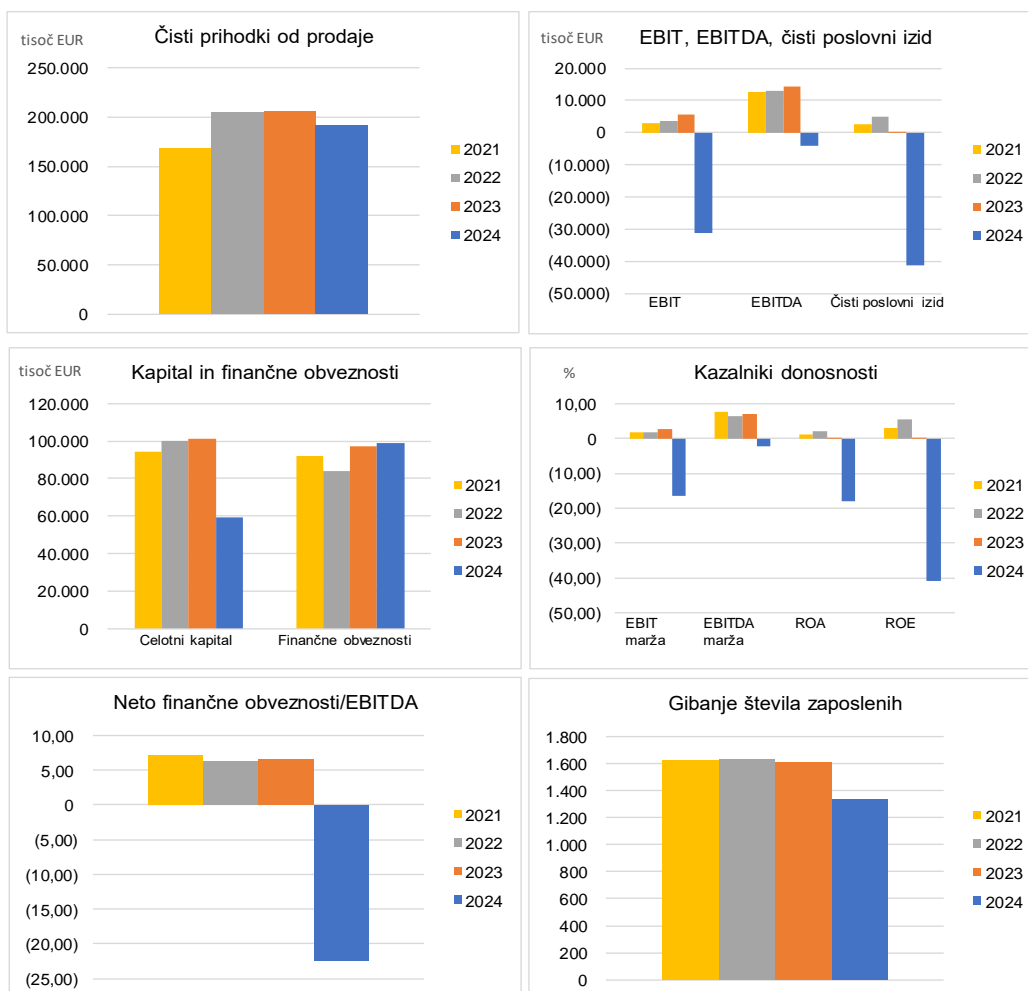
* kazalniki so opredeljeni kot alternativna merila uspešnosti, definicije so opredeljene v poglavju 8.14 Letnega poročila 2024

Ključni podatki o poslovanju družbe UNIOR d.d.

	2024	2023	2022	2021
Poslovni izid (v tisočih EUR)				
Čisti prihodki od prodaje	191.302	205.898	204.557	168.975
EBIT *	(31.333)	5.646	3.731	2.943
EBITDA *	(4.244)	14.435	12.915	12.663
Čisti poslovni izid	(41.225)	227	5.075	2.746
Finančni položaj (v tisočih EUR)				
Celotna sredstva	213.208	244.887	241.025	236.189
Celotni kapital	59.189	100.957	100.332	94.185
Finančne obveznosti	99.156	97.163	84.155	91.839
Poslovne obveznosti	49.508	40.920	50.557	44.941
Kazalniki donosnosti (v %)				
EBIT marža *	(16,38)	2,74	1,82	1,74
EBITDA marža *	(2,22)	7,01	6,31	7,49
ROA – donosnost sredstev *	(18,00)	0,09	2,13	1,20
ROE – donosnost kapitala *	(40,94)	0,23	5,36	2,99
Kazalniki finančnega zdravja				
Kapital/celotna sredstva (v %)	27,76	41,23	41,63	39,88
Neto finančne obveznosti/EBITDA *	(22,39)	6,47	6,26	7,10
Kazalnik produktivnosti (v EUR)				
Bruto dodana vrednost na zaposlenega *	37.428	43.621	42.237	37.720
Zaposleni				
Zaposleni – konec leta	1.339	1.614	1.634	1.624

* kazalniki so opredeljeni kot alternativna merila uspešnosti, definicije so opredeljene v poglavju 8.14 Letnega poročila 2024

KAZALO VSEBINE

1	PISMO PREDSEDNIKA UPRAVE	9
2	POROČILO NADZORNEGA SVETA.....	10
3	PREDSTAVITEV SKUPINE UNIOR IN DRUŽBE UNIOR d.d.....	14
3.1	Predstavitve Skupine UNIOR	15
3.2	Predstavitve družbe UNIOR d.d.	21
3.3	Programi družbe UNIOR d.d.....	22
3.3.1	<i>Program Odkovki</i>	22
3.3.2	<i>Program Ročno orodje</i>	24
3.3.3	<i>Program Strojegradnja</i>	25
3.4	Najpomembnejši trgi ter kupci Skupine UNIOR in družbe UNIOR d.d.....	27
3.4.1	<i>Program Odkovki</i>	27
3.4.2	<i>Program Ročno orodje</i>	27
3.4.3	<i>Program Strojegradnja</i>	28
3.5	Kakovost	29
3.5.1	<i>Skladnost proizvodov</i>	29
3.5.2	<i>Sistem vodenja.....</i>	29
3.6	Okoljski vidik	30
3.6.1	<i>Raba energije</i>	30
3.6.2	<i>Obseg lastne proizvodnje zelene energije</i>	32
3.6.3	<i>Izpust toplogrednih plinov</i>	34
3.6.4	<i>Vplivi na okolje</i>	35
3.6.4.1	<i>Raba vode</i>	35
3.6.4.2	<i>Odpadne vode</i>	35
3.6.4.3	<i>Obremenitev z odpadnimi vodami</i>	36
3.6.4.4	<i>Izpusti v zrak</i>	36
3.6.4.5	<i>Hrup</i>	36
3.6.4.6	<i>Kemikalije</i>	37
3.6.4.7	<i>Okoljske pritožbe</i>	37
3.6.5	<i>Ohranjanje biotske raznovrstnosti.....</i>	37
3.6.6	<i>Krožno gospodarstvo</i>	38
3.7	Skrb za zaposlene	41
3.7.1	<i>Zaposlenost v družbi UNIOR d.d.</i>	41
3.7.2	<i>Zaposlenost v Skupini UNIOR</i>	42
3.7.3	<i>Razvoj zaposlenih</i>	44
3.7.4	<i>Varnost in zdravje (promocija zdravja).....</i>	46
3.7.5	<i>Organizacijska kultura</i>	47
3.7.6	<i>Komuniciranje</i>	47
3.7.7	<i>Sponsorstvo in donatorstvo</i>	48
4	POMEMBNEJŠI DOGODKI LETA 2024 V SKUPINI UNIOR IN DRUŽBI UNIOR d.d.	49
5	DELNICE OBVLADUJOČE DRUŽBE	52
6	DRUŽBENA ODGOVORNOST IN OBVEZNA RAZKRITJA.....	56
6.1	Splošne informacije	56
6.2	Spodbujamo inovativne in razvojne rešitve	56
6.3	Ključna neopredmetena sredstva družbe	57
6.4	Upravljaljski vidik	57
6.4.1	<i>Korporativna kultura</i>	57
6.4.2	<i>Korporativna integriteta in skladnost poslovanja</i>	57
7	KORPORATIVNO UPRAVLJANJE	58
7.1	Uprava obvladujoče družbe	58
7.2	Kolegij obvladujoče družbe.....	60

7.3	Nadzorni svet obvladujoče družbe	60
7.4	Skupščina obvladujoče družbe	61
7.5	Politika prejemkov članov organov vodenja in nadzora v Skupini UNIOR	62
7.6	Izjava o upravljanju Skupine UNIOR in družbe UNIOR d.d.	65
7.7	Tveganja	76
7.7.1	Tveganja v Skupini UNIOR	76
7.7.2	Tveganja v družbi UNIOR d.d.	77
8	POROČILO O POSLOVANJU	83
8.1	Razmere v gospodarstvu in avtomobilski industriji	83
8.1.1	Razmere v gospodarstvu	83
8.1.2	Avtomobilska industrija	84
8.1.3	Vplivi geopolitičnih napetosti na poslovanje Skupine UNIOR in družbe UNIOR d.d.	86
8.2	Prodaja	87
8.2.1	Prodaja v Skupini UNIOR	87
8.2.2	Prodaja v družbi UNIOR d.d.	89
8.3	Proizvodnja in storitve	90
8.3.1	Proizvodnja in storitve v Skupini UNIOR	90
8.3.2	Proizvodnja in storitve v družbi UNIOR d.d.	92
8.4	Nabava	93
8.4.1	Nabava v Skupini UNIOR	93
8.4.2	Nabava v družbi UNIOR d.d.	93
8.5	Uspešnost poslovanja	95
8.5.1	Uspešnost poslovanja Skupine UNIOR	95
8.5.2	Uspešnost poslovanja družbe UNIOR d.d.	97
8.6	Kazalniki poslovanja v Skupini UNIOR in družbi UNIOR d.d.	99
8.7	Finančni položaj	100
8.7.1	Finančni položaj Skupine UNIOR	100
8.7.2	Finančni položaj družbe UNIOR d.d.	101
8.8	Investicije	102
8.8.1	Investicije Skupine UNIOR	102
8.8.2	Investicije družbe UNIOR d.d.	104
8.9	Notranja revizija v obvladujoči družbi	105
8.10	Podružnice obvladujoče družbe v tujini	105
8.11	Dogodki po poročevalskem obdobju v Skupini UNIOR in družbi UNIOR d.d.	105
8.11.1	Poslovni dogodki po poročevalskem obdobju	105
8.11.2	Ostali dogodki po poročevalskem obdobju	105
8.12	Izvajanje javne gospodarske službe	106
8.13	Cilji za leto 2025	107
8.13.1	Cilji Skupine UNIOR za leto 2025	108
8.13.2	Cilji družbe UNIOR d.d. za leto 2025	108
8.14	Alternativna merila uspešnosti	109
9	KONSOLIDIRANO POROČILO O TRAJNOSTNOSTI SKUPINE UNIOR	111
9.1	Splošne informacije	113
9.1.1	ESRS 2 Splošna razkritja	113
9.2	Okoljske informacije	125
9.2.1	Razkritja v skladu s členom 8 Uredbe 2020/852 (uredba o taksonomiji)	125
9.2.2	ESRS E1 Podnebne spremembe	130
9.2.3	ESRS E2 Onesnaževanje	135
9.3	Socialne informacije	136
9.3.1	ESRS S1 Lastna delovna sila	136
9.4	Informacije o upravljanju	145
9.4.1	ESRS G1 Poslovno ravnanje	145
9.5	Poročilo neodvisnega revizorja	158

10 REVIDIRANI KONSOLIDIRANI RAČUNOVODSKI IZKAZI SKUPINE UNIOR	162
10.1 Revidirani konsolidirani izkaz finančnega položaja Skupine UNIOR na dan 31. 12. 2024	162
10.2 Revidirani konsolidirani izkaz poslovnega izida Skupine UNIOR za obdobje	
od 1. 1. 2024 do 31. 12. 2024.....	164
10.3 Revidirani konsolidirani izkaz drugega vseobsegajočega donosa Skupine UNIOR	
za obdobje od 1. 1. 2024 do 31. 12. 2024.....	166
10.4 Revidirani konsolidirani izkaz denarnih tokov Skupine UNIOR za obdobje	
od 1. 1. 2024 do 31. 12. 2024.....	167
10.5 Revidirani konsolidirani izkaz gibanja kapitala Skupine UNIOR.....	168
10.6 Pojasnila k revidiranim konsolidiranim računovodskim izkazom Skupine UNIOR	169
10.6.1 <i>Predstavitev družb, vključenih v konsolidirane računovodske izkaze Skupine UNIOR..</i>	171
10.6.1.1 <i>Obvladujoča družba</i>	171
10.6.1.2 <i>Odvisne družbe.....</i>	171
10.6.1.3 <i>Pridružena podjetja</i>	173
10.6.2 <i>Izjava o skladnosti Skupine UNIOR</i>	173
10.6.3 <i>Podlage za merjenje računovodskih izkazov Skupine UNIOR</i>	174
10.6.3.1 <i>Hierarhija ravni poštenih vrednosti</i>	174
10.6.3.2 <i>Funkcionalna in predstavitvena valuta</i>	175
10.6.3.3 <i>Pomembne ocene in presoje</i>	176
10.6.3.4 <i>Povzetek uporabljenih računovodskih usmeritev in razkritja</i>	180
10.6.3.5 <i>Uporaba novih in prenovljenih MSRP ter pojasnil OPMSRP.....</i>	191
10.7 Razkritja k revidiranemu konsolidiranemu izkazu finančnega položaja Skupine UNIOR.....	195
10.7.1 <i>Izkaz finančnega položaja po odsekih</i>	195
10.7.2 <i>Neopredmetena sredstva.....</i>	197
10.7.3 <i>Opredmetena osnovna sredstva</i>	199
10.7.4 <i>Naložbene nepremičnine</i>	201
10.7.5 <i>Dolgoročne finančne naložbe</i>	203
10.7.6 <i>Sredstva za prodajo in obveznosti, vključene v skupine za odtujitev</i>	205
10.7.7 <i>Zaloge</i>	206
10.7.8 <i>Poslovne terjatve.....</i>	207
10.7.9 <i>Kratkoročne finančne naložbe</i>	208
10.7.10 <i>Denarna sredstva.....</i>	209
10.7.11 <i>Kapital</i>	209
10.7.12 <i>Dolgoročne rezervacije in odloženi prihodki</i>	211
10.7.13 <i>Dolgoročne finančne obveznosti.....</i>	213
10.7.14 <i>Dolgoročne poslovne obveznosti</i>	214
10.7.15 <i>Odložene terjatve in obveznosti za davek</i>	214
10.7.16 <i>Kratkoročne finančne obveznosti</i>	216
10.7.17 <i>Kratkoročne poslovne obveznosti</i>	217
10.7.18 <i>Potencialne obveznosti</i>	218
10.8 Razkritja k revidiranemu konsolidiranemu izkazu poslovnega izida Skupine UNIOR.....	219
10.8.1 <i>Ustavljeno poslovanje</i>	219
10.8.2 <i>Konsolidirani izkaz poslovnega izida po odsekih</i>	220
10.8.3 <i>Čisti prihodki od prodaje iz pogodb s kupci Skupine UNIOR po območnih in</i>	
<i>področnih odsekih</i>	221
10.8.4 <i>Drugi poslovni prihodki.....</i>	222
10.8.5 <i>Stroški in odhodki.....</i>	223
10.8.6 <i>Finančni prihodki in finančni odhodki</i>	225
10.9 <i>Obračun davka od dohodka pravnih oseb in odloženi davki</i>	226
10.10 <i>Posli Skupine UNIOR s povezanimi osebami.....</i>	228
10.10.1 <i>Prodaja povezanim osebam</i>	228
10.10.2 <i>Nabava pri povezanih osebah</i>	228
10.10.3 <i>Poslovne terjatve do povezanih oseb</i>	229

10.10.4 Poslovne obveznosti do povezanih oseb	229
10.10.5 Terjatve in obveznosti iz posojil in obresti do povezanih oseb	229
10.10.6 Finančni prihodki in odhodki od povezanih oseb	229
10.10.7 Posli z lastniki in njihovimi povezanimi osebami	230
10.11 Tveganja v Skupini UNIOR	231
10.12 Bruto prejemki skupin oseb	234
10.13 Dogodki po poročevalskem obdobju v Skupini UNIOR	235
10.14 Izjava o odgovornosti članov uprave	236
10.15 Poročilo neodvisnega revizorja	237
11 REVIDIRANI LOČENI RAČUNOVODSKI IZKAZI DRUŽBE UNIOR d.d.	243
11.1 Revidirani ločeni izkaz finančnega položaja družbe UNIOR d.d. na dan 31. 12. 2024	243
11.2 Revidirani ločeni izkaz poslovnega izida družbe UNIOR d.d. za obdobje	
od 1. 1. 2024 do 31. 12. 2024	245
11.3 Revidirani ločeni izkaz drugega vseobsegajočega donosa družbe UNIOR d.d.	
za obdobje od 1. 1. 2024 do 31. 12. 2024	246
11.4 Revidirani ločeni izkaz denarnih tokov družbe UNIOR d.d. za obdobje	
od 1. 1. 2024 do 31. 12. 2024	247
11.5 Revidirani ločeni izkaz gibanja kapitala družbe UNIOR d.d. za obdobje	
od 1. 1. 2024 do 31. 12. 2024	248
11.6 Pojasnila k revidiranim ločenim računovodskim izkazom družbe UNIOR d.d.	249
11.6.1 Izjava o skladnosti	249
11.6.2 Podlage za merjenje računovodskih izkazov družbe UNIOR d.d.	249
11.6.2.1 Hierarhija ravni poštenih vrednosti	250
11.6.2.2 Funkcionalna in predstavitvena valuta	251
11.6.2.3 Pomembne ocene in presoje	251
11.6.2.4 Povzetek uporabljenih računovodskih usmeritev in razkritja	255
11.6.2.5 Uporaba novih in prenovljenih MSRP ter pojasnil OPMSRP	266
11.7 Razkritja k revidiranemu ločenemu izkazu finančnega položaja družbe UNIOR d.d.	270
11.7.1 Neopredmetena sredstva	270
11.7.2 Opredmetena osnovna sredstva	272
11.7.3 Naložbene nepremičnine	274
11.7.4 Dolgoročne finančne naložbe	275
11.7.5 Sredstva za prodajo	278
11.7.6 Zaloge	278
11.7.7 Poslovne terjatve	279
11.7.8 Kratkoročne finančne naložbe	281
11.7.9 Denarna sredstva	281
11.7.10 Kapital	282
11.7.11 Dolgoročne rezervacije in odloženi prihodki	284
11.7.12 Dolgoročne finančne obveznosti	285
11.7.13 Dolgoročne poslovne obveznosti	286
11.7.14 Odložene terjatve in obveznosti za davek	287
11.7.15 Kratkoročne finančne obveznosti	288
11.7.16 Kratkoročne poslovne obveznosti	289
11.7.17 Potencialne obveznosti	290
11.8 Razkritja k revidiranemu ločenemu izkazu poslovnega izida družbe UNIOR d.d.	291
11.8.1 Čisti prihodki od prodaje iz pogodb s kupci po območnih in področnih odsekih	291
11.8.2 Drugi poslovni prihodki	292
11.8.3 Stroški in odhodki	293
11.8.4 Finančni prihodki in finančni odhodki	295
11.9 Obračun davka od dohodka pravnih oseb in odloženi davki	296
11.10 Posli družbe UNIOR d.d. s povezanimi osebami	297
11.10.1 Prodaja povezanim osebam	297

11.10.2 Nabava pri povezanih osebah	298
11.10.3 Poslovne terjatve do povezanih oseb	299
11.10.4 Poslovne obveznosti do povezanih oseb	300
11.10.5 Terjatve in obveznosti iz posojil in obresti do povezanih oseb	300
11.10.6 Finančni prihodki in odhodki od povezanih oseb	301
11.10.7 Posli z lastniki in njihovimi povezanimi osebami	302
11.11 Tveganja v družbi UNIOR d.d.	302
11.12 Bruto prejemi skupin oseb	305
11.13 Predlog razporeditve bilančnega dobička/izgube	308
11.14 Dogodki po poročevalskem obdobju	308
11.15 Izjava o odgovornosti članov uprave	309
11.16 Poročilo neodvisnega revizorja	310

1 PISMO PREDSEDNIKA UPRAVE

Spoštovani delničarji, cenjeni zaposleni,

zaupanje, ki mi je bilo izkazano z imenovanjem za predsednika uprave družbe UNIOR d.d. s 1. junijem 2024, me navdaja z veliko odgovornostjo in hkrati odločnostjo, da družbo usmerimo na pot finančne stabilnosti, dolgoročnega razvoja in trajnostnega poslovanja.

Že v prvih tednih mojega mandata se je izkazalo, da je bilo dejansko stanje bistveno slabše od pričakovanega. Nadzorni svet je v luči tega poleg rednih obravnav sprejel tudi nekatere pomembnejše izredne sklepe, med drugim je naložil novi upravi izvedbo revizije poslovanja programa Strojegradnja za obdobje od leta 2017 do 2024 in podrobno preučitev možnosti dokapitalizacije. Ključna naloga uprave v naslednjem obdobju bo tako zagotavljanje finančne stabilnosti, ki je nujna za nadaljnji razvoj družbe. V letu 2024 smo se v upravi lotili nekaterih težkih, a nujnih ukrepov, ki so bili prepoznani že v preteklosti, a žal nikoli v celoti izvedeni. Med najpomembnejšimi je zaprtje obrata v Starem trgu ob Kolpi. Odločitev, ki predvsem z vidika zaposlenih ni bila lahka, je bila glede na oddaljenost obrata in s tem povezano procesno neučinkovitost edina smiselna.

Program Strojegradnja, ki je skozi vsa leta posloval z izgubo in v letu 2024 ostal praktično brez naročil, smo začeli postopoma ukinjati. Ukrep je logičen korak k racionalizaciji poslovanja in osredotočanju na zdrave, perspektivne dejavnosti.

Zmanjšali smo število direktorjev v obvladujoči družbi, s čimer smo znižali stroške in izboljšali operativno učinkovitost. Aktivno smo pristopili tudi k prodaji nestrategičnih naložb. V začetku leta 2025 smo tako podpisali pogodbo o prodaji poslovnega deleža v UNITUR d.o.o.

Kot predsednik uprave osebno sodelujem v stikih s ključnimi kupci, saj verjamem, da je neposreden odnos z naročniki ključen za krepitev dolgoročnih partnerstev. Zastavili smo jasno strategijo, ki temelji na usmerjenosti k naši osnovni dejavnosti – izdelavi kovanih komponent za avtomobilsko industrijo in vrhunskega ročnega orodja, s poudarkom na specialističnem orodju. Kar zadeva program Odkovki, je naš cilj postati vodilen globalni dobavitelj kovanih delov za avtomobilsko industrijo.

Največji kapital družbe so prav zaposleni, ki že dolga leta pomembno prispevajo k razvoju na vseh ravneh operativnega, strokovnega in vodstvenega dela. Pripadnost in dolgoletno delo v družbi sta dragocena, zato bomo tudi v prihodnje našim sodelavcem omogočali osebni in strokovni razvoj. Ponosen pa sem tudi, da smo v naše vrste pridobili še novo članico uprave za finance, direktorja nabave in direktorico programa Ročno orodje. Vsi so vrhunski strokovnjaki na svojih področjih in z njimi smo pridobili pomembna nova znanja in izkušnje, predvsem pa svež, zunanji pogled. Prepričan sem, da je prav združitev dolgoletne tradicije in poglobljenega poznavanja delovanja UNIOR-ja s kompetencami in idejami, ki prihajajo od zunaj, tista zmagovita kombinacija, ki bo UNIOR-ju omogočila uspešno preobrazbo in rast v prihodnjih letih.

Če izvzamemo negativne knjigovodske učinke prenosa UNITUR-ja na sredstva za prodajo, smo na ravni Skupine UNIOR leto zaključili bistveno bolje. To nam daje dodatno potrditev, da smo na pravi poti. Smo tudi družbeno odgovorno podjetje, zavezano k trajnostnemu razvoju ter skrbi za širšo družbo in okolje, v katerem delujemo.

UNIOR ostaja stabilen in zanesljiv delodajalec. V času sprememb ohranjamo jasno zavezo k sanaciji družbe na način, ki bo našim delničarjem omogočil ustrezne donose, zaposlenim pa dolgoročno varno in spodbudno delovno okolje.

Zahvaljujem se vam za zaupanje in podporo. Prepričan sem, da bomo z odločnostjo, povezovanjem in usmerjenostjo v prihodnost UNIOR popeljali v obdobje trajne rasti in uspeha.

S spoštovanjem,

Robert Vuga
Predsednik uprave

2 POROČILO NADZORNEGA SVETA

SESTAVA NADZORNEGA SVETA V LETU 2024

Nadzorni svet družbe UNIOR d.d. je v letu 2024 do 9. 7. 2024 deloval v sledeči sestavi: Katja Potočar (predsednica), Marijan Penšek (namestnik predsednice), Tomaž Subotič (član), Milan Potočnik (član) in Saša Koren (članica). Na 28. redni letni skupščini delničarjev dne 10. 7. 2024 je skupščina imenovala novega člana, g. Andreja Gradišnika. Sestava nadzornega sveta je raznolika glede na izobrazbo, delovne izkušnje in osebnostne značilnosti, kar omogoča učinkovito strokovno dopolnjevanje ter izmenjavo stališč.

DELOVANJE NADZORNEGA SVETA

Nadzorni svet družbe UNIOR d.d. je v poslovnem letu 2024 v okviru pooblastil, določenih z zakoni, Statutom družbe in poslovníkom nadzornega sveta, nadziral poslovanje Skupine UNIOR in družbe UNIOR d.d. Pri svojem delu je skrbel za transparenten odnos med nadzornim svetom in drugimi deležniki ter zagotavljal takojšnje javne objave poročil o izvedenih sejah nadzornega sveta.

V letu 2024 se je nadzorni svet sestel na šestih rednih sejah, dveh izrednih sejah in eni korespondenčni seji. Uprava je nadzornemu svetu redno poročala o poslovanju družbe UNIOR d.d. in Skupine UNIOR ter posredovala ustrezna poročila, ki so omogočala izvajanje nadzorne funkcije.

Nadzorni svet se je na vseh svojih rednih sejah, pa tudi med sejami, seznanjal s tekočim poslovanjem, z oceno poslovanja za naslednja kratkoročna obdobja ter s potekom prodajnih postopkov lastniškega deleža v družbah UNITUR d.o.o., UNIOR Components d.o.o. in Štore Steel d.o.o. Veliko pozornosti je namenjal ukrepom za obvladovanje stroškov, obvladovanju tekoče likvidnosti, stanju naročil in ukrepom prestrukturiranja družbe UNIOR d.d.

Nadzorni svet se je na vseh rednih sejah seznanjal s poročili revizijske komisije.

V februarju 2024 je nadzorni svet na prvi redni seji obravnaval in podal soglasje k Poslovnemu načrtu za leto 2024, prav tako pa je obravnaval in sprejel Politiko prejemkov uprave in nadzornega sveta UNIOR d.d. Obravnaval je rezultate vrednotenja učinkovitosti nadzornega sveta, sprejel je poročilo o vrednotenju nadzornega sveta ter potrdil spremembe Finančnega koledarja objav družbe UNIOR d.d. za leto 2024.

V aprilu 2024 je nadzorni svet na drugi redni seji obravnaval in potrdil Poročilo o delu nadzornega sveta in komisij nadzornega sveta UNIOR d.d. v letu 2023 ter Revidirano letno poročilo Skupine UNIOR in družbe UNIOR d.d. za poslovno leto 2023. Seznanil se je s sklepom uprave družbe o bilančnem dobičku poslovnega leta 2023 in obravnaval predlog uporabe bilančnega dobička. Nadzorni svet je obravnaval tudi izplačilo spremenljivega prejemka uprave družbe UNIOR d.d. za poslovno leto 2023, do katerega uprava družbe UNIOR d.d. ni bila upravičena.

Na tretji redni seji maja 2024 je nadzorni svet obravnaval Nerevidirano medletno poročilo za obdobje januar–marec 2024 za Skupino UNIOR in družbo UNIOR d.d. Nadzorni svet je obravnaval predlog skupščini za imenovanje novega člana nadzornega sveta in potrdil dnevni red 28. redne seje skupščine družbe UNIOR d.d.

V juliju 2024 se je nadzorni svet na prvi izredni seji seznanil s poročilom o poteku 28. redne seje skupščine družbe UNIOR d.d., obravnaval in potrdil pa je tudi predlog novih pogodb o zaposlitvi za predsednika in člana uprave družbe UNIOR d.d.

Četrto redno sejo je nadzorni svet opravil avgusta 2024, kjer je obravnaval in potrdil Nerevidirano polletno poročilo Skupine UNIOR in družbe UNIOR d.d. Seznanil se je z reorganizacijo družbe UNIOR Produktions und Handels GmbH, Ferlach in likvidacijo družbe UNIOR Makedonija d.o.o., Skopje. Nadzorni svet se je seznanil tudi s Poročilom Sveta delavcev UNIOR d.d. za leto 2023 v zvezi s potekom dela sveta delavcev o uresničevanju participacijskih obveznosti delodajalca.

Na drugi izredni seji oktobra 2024 se je nadzorni svet seznanil s tekočim poslovanjem družbe UNIOR d.d. ter z izhodišči za poslovno in finančno prestrukturiranje družbe UNIOR d.d. Nadzorni svet se je seznanil tudi z aktivnostmi na področju trajnostnega poslovanja družbe UNIOR d.d. in Skupine UNIOR.

Na prvi korespondenčni seji oktobra 2024 je nadzorni svet obravnaval in potrdil spremenjen Finančni koledar objav družbe UNIOR d.d. za leto 2024.

Peto redno sejo je nadzorni svet opravil v novembru 2024. Obravnaval in potrdil je Nerevidirano medletno poročilo za obdobje januar–september 2024 Skupine UNIOR in družbe UNIOR d.d., seznanil se je s smernicami Poslovnega načrta družbe UNIOR d.d. za leto 2025 ter potrdil Finančni koledar objav družbe UNIOR d.d. za leto 2025. Nadzorni svet je imenoval tudi revizorja trajnostnega poročila družbe UNIOR d.d. in Skupine UNIOR. Na predlog kadrovske komisije je nadzorni svet obravnaval in potrdil postopek za izbor člana uprave družbe UNIOR d.d. za področje financ, kontrolinga in računovodstva (CFO) ter potrdil predlog kompetenčnega profila za novega člana uprave UNIOR d.d.

Na šesti redni seji decembra 2024 je nadzorni svet potrdil pogodbo o zaposlitvi s poslovodno osebo in imenoval go. Lilijano Sirk za članico uprave družbe UNIOR d.d. z dnem 19. 12. 2024 za mandatno obdobje petih let. Na predlog kadrovske komisije je nadzorni svet obravnaval in potrdil novo Politiko raznolikosti uprave in nadzornega sveta UNIOR d.d. Obravnaval in sprejel je tudi postopek vrednotenja učinkovitosti dela nadzornega sveta za leto 2024. Članica revizijske komisije ga. Saša Koren je podala odstopno izjavo iz mesta članice revizijske komisije. Za novega člana revizijske komisije je bil imenovan g. Andrej Gradišnik.

Nadzorni svet ocenjuje, da je v letu 2024 deloval v razmerju do uprave neodvisno in da pri delu članov nadzornega sveta ni prihajalo do nasprotja interesov.

Na sejah so večinoma sodelovali vsi člani nadzornega sveta, razen v primeru opravičene odsotnosti. Na seje nadzornega sveta sta bila po potrebi vabljeni tudi predsednik in član uprave. Gradiva za seje so članom nadzornega sveta zagotavljala kakovostne informacije za spremljanje poslovanja in ustrezno odločanje.

DELOVANJE KOMISIJ NADZORNEGA SVETA

V letu 2024 sta v družbi UNIOR d.d. delovali revizijska in kadrovska komisija, ki sta izvedli ključne naloge za podporo učinkovitemu nadzoru in strateškemu usmerjanju družbe.

Revizijska komisija se je v letu 2024 sestala na šestih rednih in treh izrednih sejah. Revizijska komisija je s svojim delom predstavljala podporo nadzornemu svetu pri izvajanju nadzora nad računovodskim poročanjem, notranjimi kontrolami in upravljanjem tveganj ter pri sodelovanju z notranjo revizijo in zunanjim revizorjem. O svojem delu je redno poročala nadzornemu svetu.

Revizijska komisija je v letu 2024 skrbno spremljala potek opravljene revizije zunanjega revizorja FORVIS MAZARS d.o.o. Z revizorjem je opravila razgovor pred začetkom izvajanja revizije, po opravljeni predreviziji in ob koncu revizije ter se v vseh fazah seznanjala s postopki opravljene revizije. Obravnavala je osnutek revizijskega memoranduma za poslovno leto 2023 in osnutek dodatnega poročila revizijski komisiji družbe UNIOR d.d., skladno z Uredbo (EU) št. 537/2014. Revizijska komisija je obravnavala vsa poročila zunanjega revizorja ter se seznanila s Pismom pooblaščenemu revizorju o računovodskih izkazih Skupine UNIOR za leto 2023 in Pismom pooblaščenemu revizorju o računovodskih izkazih UNIOR d.d. za leto 2023.

Revizijska komisija je pregledala Letno poročilo 2023 na način, da je na začetku obravnavala in se seznanila z Nerevidiranim letnim poročilom za Skupino UNIOR in družbo UNIOR d.d. za poslovno leto 2023. Ob koncu revizije je obravnavala revidirano letno poročilo. Seznanila se je tudi z osnutkom sklepa uprave o ugotovitvi bilančnega dobička družbe UNIOR d.d. za leto 2023 in s predlogom njegove uporabe. Tako je revizijska komisija prispevala k celovitosti računovodskega poročanja.

Poleg navedenega je revizijska komisija opravljala naslednje naloge:

- redno se je seznanjala z obdobjimi poročili Službe notranje revizije,
- redno se je seznanjala in obravnavala poročila o medletnem poslovanju Skupine UNIOR in družbe UNIOR d.d.,
- seznanila se je s poročili o upravljanju s tveganji in registrom tveganj,
- seznanila se je z izvedbo in aktivnostmi za ugotavljanje in preprečevanje notranjih prevar,
- seznanila se je s poročilom o trajnostnih aktivnostih Skupine UNIOR in družbe UNIOR d.d.,
- obravnavala je pravno podlago za izvedbo revizije trajnostnega poročila Skupine UNIOR in družbe UNIOR d.d. za poslovno leto 2024,
- seznanila se je z ukrepi za izboljšanje poslovanja na programih Strojegradnja, Ročno orodje in Odkovki,
- spremljala je prodajne postopke odvisnih in pridruženih družb,
- sprejela je letni načrta dela revizijske komisije s predvideno vsebino do konca leta 2025,
- ocenila je delo revizijske komisije nadzornega sveta UNIOR d.d. in ocenila neodvisnost njenih članov,
- ocenila je delo in sodelovanje zunanjega revizorja FORVIS MAZARS d.o.o. za revidiranje letnega poročila za leto 2023,
- drugo iz pristojnosti revizijske komisije.

Revizijska komisija je pozornost namenila tudi oceni vplivov tržnih razmer, spremenjenih gospodarskih pogojev na poslovanje in realizaciji ter pregledu aktivnosti in ukrepov za zagotavljanje likvidnosti.

Kadrovska komisija se je v letu 2024 sestala na štirih rednih in eni izredni seji, ki so bile namenjene obravnavi politike prejemkov uprave in nadzornega sveta, obravnavi akta o določitvi kriterijev za izplačilo sprejemljivega prejemka uprave ter obravnavi predloga variabilnega prejemka uprave za poslovno leto 2023. Prav tako je kadrovska komisija na eni izmed sej obravnavala politiko raznolikosti uprave in nadzornega sveta. Ostale aktivnosti so bile povezane s spremembami v sestavi uprave v skladu s poslovníkom o delu nadzornega sveta in z obravnavo novih pogodb o zaposlitvi za člane uprave družbe UNIOR d.d.

Kadrovska komisija je s svojim delom predstavljala podporo nadzornemu svetu predvsem pri odločitvah, ki zahtevajo kadrovska vprašanja. O svojem delu je redno poročala nadzornemu svetu.

PREGLED LETNEGA POROČILA 2024

LETNO POROČILO

Revizijska komisija je v letu 2024 spremljala postopek računovodskega poročanja in podajala svoje predloge za zagotovitev njegove celovitosti, spremljala neodvisnost revizorja konsolidiranih računovodskih izkazov in računovodskih izkazov obvladujoče družbe (od zdaj revizor), sodelovala z revizorjem pri določitvi pomembnejših področij revidiranja in z medsebojnim obveščanjem o glavnih zadevah v zvezi z revizijo. Pregledala je nerevidirano in revidirano Letno poročilo Skupine UNIOR in družbe UNIOR d.d. za leto 2024 ter poročili revizijske družbe FORVIS MAZARS d.o.o. Nadzornemu svetu je poročala o svoji vlogi pri ocenitvi sestave letnega poročila in spremljanju obvezne revizije ter pojasnila, da je obvezna revizija pomembno prispevala k celovitosti računovodskega poročanja.

Nadzorni svet je preveril sestavljeno letno poročilo in predlog za uporabo bilančnega dobička/izgube, ki ju je predložila uprava.

Na podlagi pregleda konsolidiranega letnega poročila in letnega poročila družbe, poročil revizorja in poročila revizijske komisije ugotavlja, da letni računovodski izkazi Skupine UNIOR in družbe UNIOR d.d. podajajo resničen in pošten prikaz finančnega stanja na dan 31. 12. 2024 ter njunega poslovnega izida, drugega vseobsegajočega donosa in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU. Člani nadzornega sveta skupno s članoma uprave zagotavljajo, da je Letno poročilo Skupine UNIOR in družbe UNIOR d.d. za leto 2024 z vsemi sestavnimi deli, vključno z Izjavo o upravljanju in trajnostnim poročilom, sestavljeno in objavljeno v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah in mednarodnimi standardi računovodskega poročanja. Nadzorni svet na Letno poročilo Skupine UNIOR in družbe UNIOR d.d. za leto 2024 nima pripomb in ga potrjuje.

UGOTOVITEV DOBIČKA/IZGUBE OBVLADUJOČE DRUŽBE

Ugotovljena bilančna izguba poslovnega leta 2024 na podlagi revidiranih letnih računovodskih izkazov družbe za leto 2024 znaša 1.407.786 evrov. Uprava predlaga, da ostane nerazporejena.

Bilančna izguba poslovnega leta 2024 je sestavljena iz čistega negativnega poslovnega izida tekočega leta v višini 41.225.186 evrov, prenesenega čistega dobička iz preteklih let v višini 14.088.623 evrov, prenosa iz kapitalskih rezerv za 4.225.921 evrov in rezerv iz dobička za 22.910.642 evrov ter zmanjšanja za dolgoročno odložene stroške razvijanja v višini 1.407.786 evrov.

OPREDELITEV DO IZJAVE O UPRAVLJANJU

Nadzorni svet se je ob sprejemanju letnega poročila opredelil tudi do izjave o upravljanju družbe in skladnosti z referenčnima kodeksoma, ki sta vključena v poslovno poročilo Letnega poročila Skupine UNIOR in družbe UNIOR d.d. za leto 2024, ter ocenil, da je odsev dejanskega stanja upravljanja družbe v letu 2024.

Katja Potočar
Predsednica nadzornega sveta UNIOR d.d.

3 PREDSTAVITEV SKUPINE UNIOR IN DRUŽBE UNIOR d.d.

ZGODOVINA

Na obronkih Pohorja so že v 18. stoletju zrasle prve železarne (fužine), ki so delovale predvsem kot kovačnice za izdelavo poljedelskega in obrtniškega orodja. Leta 1919 je bila v Zrečah ustanovljena Štajerska železindustrijska družba z omejeno zavezo, v kateri so izdelovali kovano ročno orodje za kmetijstvo, gozdarstvo in različne obrti. Kovaški obrat s skrajšanim nazivom Štajerska Zreče je pred drugo svetovno vojno zaposloval že 250 delavcev. Leta 1944 je bila tovarna, ki je tudi med vojno proizvajala in imela 450 zaposlenih, v celoti požgana.

Po vojni je deloma že obnovljena tovarna dobila novo ime Tovarna kovanega orodja Zreče – TKO in leta 1950 prešla v družbeno last. Temeljna rekonstrukcija tovarne, usmerjene v izdelavo ročnega orodja, je bila povezana z novo tehnologijo ameriškega načina utopnega kovanja. Nove zmogljivosti (orodjarna in obrat za mehansko obdelavo ročnega orodja) so bile osnova za razvoj dveh proizvodnih programov: ročnega orodja in utopno kovanih odkovkov, ki so se vse bolj uveljavili v avtomobilski industriji.

V sedemdesetih letih prejšnjega stoletja je tovarna z novimi vizijami razvoja dobila tudi novo ime: UNIOR Kovaška industrija Zreče. Novo ime je skovanka iz besedne zveze UNIverzalno ORodje, po katerem je bila tovarna tedaj že dobro znana. UNIOR se je začel vse bolj uveljavljati kot pomemben partner avtomobilske industrije in je danes eden večjih evropskih proizvajalcev lažjih odkovkov ter eden največjih evropskih proizvajalcev ojnica za motorje z notranjim izgorevanjem.

Sredi sedemdesetih let je UNIOR začel graditi klimatsko zdravilišče in smučarsko središče na Rogli na bližnjem Pohorju ter zdravilišče Terme Zreče v samih Zrečah – tako se je razvil program Turizem. Iz rastočih potreb podjetja po mehanskih obdelavah je leta 1978 nastal program Strojna oprema, ki je začel razvoj in gradnjo namenskih strojev za obdelavo kovin.

Po osamosvojitvi Slovenije se je tudi UNIOR spopadel z velikimi težavami, a je izgubo nekdanjega jugoslovanskega trga uspešno nadomestil z novimi izvoznimi trgi. UNIOR je začel širitev izvoza ročnega orodja z ustanavljanjem razvejane distribucijske mreže po vsem svetu, v kateri so bila še zlasti pomembna UNIOR-jeva distribucijska podjetja za trženje in prodajo.

Leta 1997 je bilo podjetje preoblikovano v delniško družbo UNIOR z imenom UNIOR Kovaška industrija Zreče d.d., krajše UNIOR d.d., za to leto pa so bili izdelani tudi prvi računovodski izkazi Skupine UNIOR. Z ustanovitvijo podjetja Ningbo UNIOR Forging Co. Ltd. leta 2005 v Yuyau na Kitajskem s 50 odstotnim lastniškim deležem družbe UNIOR d.d. in dejavnostjo kovanja je UNIOR postal globalni dobavitelj v avtomobilski industriji.

V letu 2017 je bil izčlenjen program Turizem, tako da je bila v sodni register vpisana nova družba UNITUR d.o.o., ki je v 100-odstotni lasti družbe UNIOR d.d., program Strojna oprema pa se je preimenoval v program Strojgradnja.

Delniška družba UNIOR je danes eno največjih in izvozno najpomembnejših slovenskih podjetij, ki se ponaša s tradicijo strokovnosti in inovativnosti. Družba je zavezana k poslovni odličnosti, ki jo uresničujejo predani zaposleni. Skupina UNIOR z mednarodno mrežo povezanih podjetij gradi na prepoznavnosti in utrjevanju blagovne znamke UNIOR ter nosi ime Slovenije v svet.

3.1 Predstavitev Skupine UNIOR

Skupino UNIOR na dan 31. 12. 2024 sestavljajo naslednje družbe:

OBVLADUJOČA DRUŽBA

Obvladujoča družba Skupine UNIOR je družba UNIOR Kovaška industrija d.d.
 Naslov družbe: Kovaška cesta 10, 3214 Zreče, Slovenija
 Telefon: +386 3 757 81 00
 Spletno mesto: www.unior.si
 E-pošta: unior@unior.com
 Matična številka: 5042437000
 Davčna številka: 72461721

ODVISNE DRUŽBE

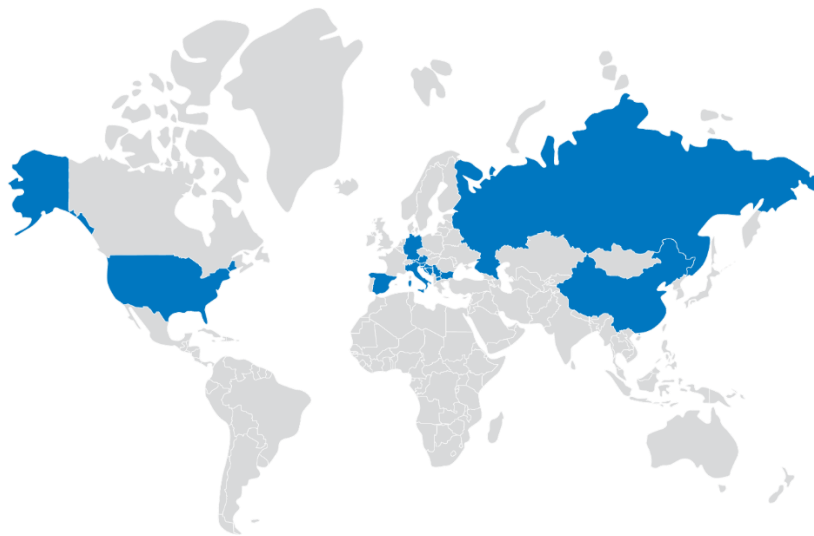
	Ime družbe in dejavnost	Sedež	Delež v odstotkih
	UNIOR IN d.o.o. Predelava kovanih in sintranih izdelkov	Zreče, Slovenija	100,00
	SPITT d.o.o. Energetika – oskrba s paro in vročo vodo	Zreče, Slovenija	100,00
	UNIOR PRODUKTIONS UND HANDELS GmbH Prodaja ročnega orodja	Ferlach, Avstrija	99,55
	UNIOR DEUTSCHLAND GmbH Prodaja in servisiranje strojev	Leonberg, Nemčija	100,00
	UNIOR ITALIA S.R.L. – v likvidaciji Prodaja ročnega orodja	Limbiate, Italija	100,00
	UNIOR ESPANA S.L. Prodaja ročnega orodja	Uharte-Arakil, Španija	95,00
	UNIOR MAKEDONIJA d.o.o. Prodaja ročnega orodja	Skopje, Severna Makedonija	97,36
	UNIOR PROFESSIONAL TOOLS Ltd. Prodaja ročnega orodja	Saint Petersburg, Rusija	70,30
	UNIOR BULGARIA Ltd. Prodaja ročnega orodja	Sofia, Bolgarija	77,31
	NINGBO UNIOR FORGING Co. Ltd. Podjetje za proizvodnjo odkovkov	Xindongwu, Yuyao, Kitajska	50,00
	UNIOR VINKOVCI d.o.o. Podjetje za proizvodnjo odkovkov	Vinkovci, Hrvaška	100,00
	UNIOR – NORTH AMERICA Inc. Prodajne, nabavne in servisne storitve	Hartland, ZDA	100,00

ODVISNE DRUŽBE V POSTOPKU PRODAJE – USTAVLJENO POSLOVANJE SKUPINE

Ime družbe in dejavnost	Sedež	Delež v odstotkih
UNITUR d.o.o. Turistične in druge poslovne dejavnosti	Zreče, Slovenija	100,00
UNIOR COMPONENTS d.o.o. Proizvodnja orodij za stroje	Kragujevac, Srbija	100,00

PRIDRUŽENE DRUŽBE

Ime družbe in dejavnost	Sedež	Delež v odstotkih
ŠTORE STEEL d.o.o. Podjetje za proizvodnjo jekla	Štore, Slovenija	29,25
UNIOR TEHNA, d.o.o. Prodaja ročnega orodja	Sarajevo, BiH	25,00
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Prodaja ročnega orodja	Beograd, Srbija	20,00

Več informacij o družbah v skupini se nahaja v poglavju 10.6.1 Letnega poročila 2024.

PREDSTAVITEV DEJAVNOSTI V SKUPINI UNIOR

Družba UNIOR d.d. je v Skupini UNIOR obvladujoča družba, ki svoje dejavnosti izvaja v sklopu treh proizvodnih programov: program Odkovki, program Ročno orodje in program Strojegradnja, ki so podrobneje predstavljeni v poglavjih 3.3 in 3.4 Letnega poročila 2024.

Skupino UNIOR poleg obvladujoče družbe na dan 31. 12. 2024 sestavlja 14 odvisnih družb, ki svoje prihodke na globalni ravni ustvarjajo v sklopu petih dejavnosti, in sicer proizvodnje odkovkov, ročnega orodja, strojegradnje, proizvodnje orodij za stroje in dejavnosti turizma. Od teh sta dve družbi v postopku prodaje, in sicer UNITUR d.o.o., ki deluje v dejavnosti turizma, in UNIOR Components d.o.o., ki deluje v dejavnosti proizvodnje orodij za stroje, zato ti dve družbi predstavljata ustavljeno poslovanje Skupine UNIOR. Skupina ima tudi tri pridružena podjetja.

Dejavnost proizvodnje in prodaje odkovkov v Skupini UNIOR na dan 31. 12. 2024 sestavljajo poleg programa Odkovki obvladujoče družbe še tri odvisne družbe: UNIOR Vinkovci d.o.o. s sedežem na Hrvaškem, Ningbo UNIOR Forging Co. Ltd. s sedežem na Kitajskem in UNIOR IN d.o.o. s sedežem v Sloveniji. Družbi UNIOR Vinkovci d.o.o. in Ningbo UNIOR Forging Co. Ltd. se ukvarjata s proizvodnjo jeklenih odkovkov za avtomobilsko industrijo in elektroindustrijo, družba UNIOR IN d.o.o. pa je invalidsko podjetje, ki opravlja preprostejša dela v proizvodnji, predelavi, kontroli ter drugih storitvah na področju kovanih in sintranih izdelkov. Eden od naših najpomembnejših dobaviteljev jekla za kovanje odkovkov je pridruženo podjetje Štore Steel d.o.o.

Dejavnost proizvodnje odkovkov je razvojno usmerjena v proizvodnjo zahtevnih odkovkov visokih varnostnih zahtev, ki se uporabljajo kot sestavni deli za avtomobile, kjer ustvarimo največji delež svojih prihodkov. Proizvodnja je usmerjena v področje kovanja odkovkov delov za krmilne mehanizme osebnih vozil, ki se uporabljajo v vseh pogonskih sestavih osebnih vozil, tudi električnih, ter v področje odkovkov ojníc, ki se uporabljajo v motorjih na notranje izgorevanje in hibridnih vozilih. Na ravni skupine proaktivno spremljamo trende elektrifikacije vozil in napovedi panožnih združenj avtomobilskih proizvajalcev; več o tem je opisano v poglavju 8.1 Letnega poročila 2024. V okviru sprejetega Srednjeročnega poslovnega načrta za obdobje 2022–2026 upoštevamo, da bo prodaja ojníc v prihodnje padala, zato bomo povečevali prodajo delov krmilnih mehanizmov in ostalih odkovkov, kjer bomo večali tržni delež. Sledenje aktualnim trendom skupina izkazuje z izvedeno investicijo obvladujoče družbe v letu 2022 v linijo za proizvodnjo odkovkov iz aluminija, s čimer svojim razvojno usmerjenim kupcem pomagamo slediti želji po zmanjšanju teže vozila in posledično zniževanju izpustov CO₂. V letu 2023 je družba uspela vzpostaviti pogoje za zagon serijske proizvodnje odkovkov iz aluminija in prejeli smo prva naročila večjih serij, kjer smo osvajali nove izdelke za serijsko proizvodnjo. Zaradi napovedane rasti proizvodnje smo v letu 2024 investirali tudi v drugo linijo za proizvodnjo odkovkov iz aluminija.

Program Ročno orodje obvladujoče družbe UNIOR d.d. razvija, proizvaja in trži visokokakovostna ročna orodja in hladno kovane izdelke za splošna področja uporabe ter specifične tržne niše. V Skupini UNIOR na dan 31. 12. 2024 dejavnost ročnega orodja poleg programa Ročno orodje obvladujoče družbe sestavlja še šest odvisnih družb: UNIOR Produktions und Handels GmbH s sedežem v Avstriji, UNIOR Espana S.L. s sedežem v Španiji, UNIOR Makedonija d.o.o. s sedežem v Severni Makedoniji, UNIOR Profesional Tools Ltd. s sedežem v Rusiji in UNIOR Bulgaria Ltd. s sedežem v Bolgariji, medtem ko je družba UNIOR Italia S.R.L. s sedežem v Italiji zaradi racionalizacije prodajnih poti v postopku likvidacije, saj bližina italijanskega tržišča omogoča direktne dobave iz Slovenije. Poleg odvisnih družb za prodajo na tržiščih Srbije ter Bosne in Hercegovine skrbita še dve pridruženi družbi: UNIOR Teos Alati d.o.o. s sedežem v Srbiji in UNIOR Tehna, d.o.o. s sedežem v Bosni in Hercegovini. Odvisne in pridružene družbe v sklopu dejavnosti ročnega orodja skrbijo za distribucijo in prodajo ročnega orodja obvladujoče družbe, razvoj in proizvodnja pa sta omejena na obvladujočo družbo.

Dejavnost ročnega orodja namenja poudarek razvoju, proizvodnji in trženju ročnih orodij, ki dejavnost z več kot 3.300 različnimi proizvedenimi izdelki uvrščajo med pet najpomembnejših evropskih proizvajalcev ročnega orodja. Osredotočenost dejavnosti predstavljajo predvsem tržne niše proizvodnje specialističnih ročnih orodij, kjer z uporabo materialov, ki manj obremenjujejo okolje, razvijamo pametna ročna orodja, ki vsebujejo električne, mehatronske in elektronske komponente. Dejavnost ročnega orodja v tem sklopu razvija in trži tudi rešitve za e-kolesa in e-avtomobile ter za izgradnjo in servis sončnih in vetrnih elektrarn.

Dejavnost strojogradnje je osredotočena na razvoj tehnoloških rešitev in izdelavo namenskih strojev oziroma njihovih komponent, poleg programa Strojogradnje v obvladujoči družbi pa dejavnost v skupini sestavljata še odvisni družbi UNIOR DEUTSCHLAND GmbH s sedežem v Nemčiji in UNIOR – NORTH AMERICA Inc. s sedežem v Združenih državah Amerike, ki skrbita za lokalne prodajne in poprodajne storitve.

Dejavnost gradnje namenskih strojev je za razliko od poprodajnih storitev, kamor spadajo redne servisne storitve ali obnove strojev, vezana na ciklična gibanja investicijskega povpraševanja in razvoj novih tehnologij pogonskih sklopov, kot so elektromobilnost, vodikove celice in hibridni pogoni. V dejavnosti strojogradnje se je družba osredotočila na nišne segmente, kot so izdelava in obnova namenskih strojev za obdelavo sestavnih delov avtomobilskega motorja, uspešno pa se je pozicionirala tudi v segmentu izdelave strojev za obdelavo delov karoserije in ohišij baterijskih sklopov za elektromobilnost. Žal je prav ta segment avtomobilske industrije v letu 2024 zastal in napovedi o nadaljnji rasti povpraševanja se niso uresničile, zato se postopoma ustavljajo aktivnosti na zunanjem trgu prodaje namenskih strojev. Dejavnost strojogradnje bomo v letu 2025 reorganizirali in delno združili z oddelkom Vzdrževanje ter drugimi oddelki znotraj UNIOR d.d., bogato znanje in izkušnje na področju strojogradnje, avtomatizacije, robotizacije in digitalizacije pa bomo skupaj s kapacitetami izkoristili za potrebe modernizacije, obnove in retrofita lastnih proizvodnih kapacitet v programih Odkovki in Ročno orodje.

Dejavnost turizma, ki jo je v Skupini UNIOR izvajala družba UNITUR d.o.o., in dejavnost proizvodnje orodij za stroje, ki jo je izvajala družba UNIOR Components d.o.o., sta zaradi načrtovane prodaje teh dveh podjetij v letu 2024 preneseni na ustavljeno poslovanje in nista več del ohranjenega poslovanja Skupine UNIOR.

Pod ostale dejavnosti, ki na ravni Skupine UNIOR dosegajo manjši obseg prihodkov, spadajo sektorji skupnih služb in sektor Vzdrževanje znotraj obvladujoče družbe ter odvisna družba SPITT d.o.o., ki ustvarja prihodke z izvajanjem storitev daljinskega ogrevanja na lesno biomaso za namestitvene objekte družbe UNITUR d.o.o. na Rogli.

POSLOVNI MODEL SKUPINE UNIOR V LETU 2024

Opisi najpomembnejših trgov in kupcev Skupine UNIOR in družbe UNIOR d.d. so navedeni v poglavju 3.4, dodatna razkritja, povezana s prodajo po trgih in regijah, na katerih poslujejo družbe v skupini, pa so opisana v poglavju 8.2 Letnega poročila 2024.

Makroekonomske in geopolitične razmere ter pričakovani trendi industrije so opisani v poglavju 8.1 Letnega poročila 2024, kjer je podan kratek opis poslovnega okolja. Ob izrazitejši zaostritvi gospodarskih ali geopolitičnih razmer bi lahko spremenjeni pogoji poslovanja v določeni meri vplivali na posamezne segmente poslovnega modela skupine, a je treba poudariti, da bi se vplivi v občutno spremenjenih razmerah prenesli tudi na širše gospodarstvo kot celoto.

POGLED NAPREJ

Strateške usmeritve Skupine UNIOR v prihajajočem obdobju opredeljuje Poslovni načrt Skupine UNIOR za leto 2025. Ključne strateške usmeritve za doseganje ciljev vsakega od proizvodnih programov obvladujoče družbe so predstavljene v poglavju 3.3, načrti za leto 2025 pa so predstavljeni v poglavju 8.13 Letnega poročila 2024. Uspešen zaključek prodajnih postopkov družbe iz dejavnosti turizma in družbe iz dejavnosti proizvodnje orodij za stroje v prihodnjem letu bo spremenil poslovni model skupine, ki bi se ob izključitvi omenjenih dejavnosti osredotočal na kovinskopredelovalne in povezane dejavnosti, ki izhajajo iz obvladujoče družbe.

UPRAVLJANJE DRUŽB V SKUPINI UNIOR

Skupino UNIOR sestavlja 14 odvisnih družb, od katerih sta dve v postopku prodaje, sicer pa ima skupina tudi tri pridružena podjetja. Odvisne in pridružene družbe poslujejo v 13 državah po svetu.

Organi vodenja ali nadzora odvisne družbe v Skupini UNIOR na posamični podlagi ravnajo v skladu z enakimi vrednotami in politikami korporativnega upravljanja kot obvladujoča družba, razen če ni z zakonskimi zahtevami, nadzorniškimi zahtevami ali določili glede sorazmernosti določeno drugače. Organi vodenja ali nadzora odvisne družbe v Skupini UNIOR zato na podlagi svojih odgovornosti za upravljanje svoje družbe pri izvajanju politik skupine preverijo potrebne prilagoditve lokalni zakonodaji in morebitne druge potrebne prilagoditve ter v skladu z opredeljenimi postopki v politikah skupine zanje določijo svoje prilagoditve in preverijo, ali odvisna družba z njimi ne bi kršila veljavnih zakonskih ali podzakonskih predpisov ali pravil varnega in skrbnega poslovanja.

Upravljanje Skupine UNIOR je podrobneje predstavljeno v poglavju 7.6 Izjava o upravljanju Skupine UNIOR in družbe UNIOR d.d.

3.2 Predstavitev družbe UNIOR d.d.

Delniška družba UNIOR d.d. je obvladujoča družba v Skupini UNIOR. Organizirana je v tri proizvodne programe (ključne procese) in sektorje (podporne procese). Znotraj programov se aktivnosti povezujejo v ključne izvedbene in podporne procese, znotraj sektorjev pa v oskrbovalne procese, namenjene družbi UNIOR d.d. in delno Skupini UNIOR.

Proizvodni programi v družbi UNIOR d.d. so:

- Odkovki,
- Ročno orodje,
- Strojegradnja.

POSŁANSTVO OBVLADUJOČE DRUŽBE UNIOR d.d.

Smo globalni razvojni partner pri proizvodnji kovanih izdelkov, ročnega orodja in tehnoloških rešitev za obdelavo kovin.

To poslanstvo uresničujemo na temeljih naših vrednot in osrednjih sposobnosti oziroma konkurenčnih prednosti.

Naše vrednote so:

- odgovornost,
- inovativnost,
- podjetnost,
- skrbnost.

Naše osrednje sposobnosti in konkurenčne prednosti so:

- široko tehnično in tehnološko znanje,
- prilagodljivost,
- osredotočenost na nove izzive,
- prepoznavanje poslovnih priložnosti,
- razvoj in proizvodnja tehnološko zahtevnih proizvodov,
- strateški globalni proizvajalec in ponudnik.

VIZIJA OBVLADUJOČE DRUŽBE UNIOR d.d.

Smo napredna mednarodna družba v kovinskopredelovalni dejavnosti. Gradimo okolju prijazno in trajnostno naravnano družbo. Na več področjih smo v svetovnem merilu po tržnem deležu med vodilnimi. Z lastnimi inovativnimi procesi razvijamo, proizvajamo ter tržimo proizvode in tehnične rešitve. Bruto dodana vrednost na zaposlenega¹ v družbi bo leta 2026 presegla 50 tisoč evrov.

¹ Bruto dodana vrednost na zaposlenega je kazalnik, ki je opredeljen kot alternativno merilo uspešnosti, definicije so opredeljene v poglavju 8.14. Letnega poročila 2024.

3.3 Programi družbe UNIOR d.d.

3.3.1 Program Odkovki

POSŁANSTVO PROGRAMA ODKOVKI

Razvijamo, kujemo in obdelujemo odkovke ter sklope za avtomobilsko industrijo in druge odjemalce.

VIZIJA PROGRAMA ODKOVKI

Smo globalen, sodoben in uspešen razvojno usmerjen program, ki svoje mesto uveljavlja v skupini najuspešnejših avtomobilskih proizvajalcev oziroma njihovih sistemskih dobaviteljev. S proizvodnjo odkovkov za volanske mehanizme osebnih vozil in kovanimi ojniciami se bomo uvrstili na prvo oziroma drugo mesto med kovačnicami svoje panoge v evropskem prostoru. V prodaji bomo povečali delež mehansko obdelanih odkovkov in odkovkov iz aluminija. Z rastjo deleža odkovkov iz aluminija bomo prispevali k zniževanju ogljičnega odtisa družbe kot celote. Bruto dodana vrednost na zaposlenega² bo presegala 50 tisoč evrov.

KLJUČNE STRATEŠKE USMERITVE ZA DOSEGANJE CILJEV PROGRAMA ODKOVKI:

- uspešna pogajanja za zagotavljanje obstoječih tržnih deležev v obvladujoči družbi,
- zmanjšati oziroma obvladati stroške dela v programu,
- avtomatizacija kovanja, končne kontrole in obdelave ter zagotavljanje kadra so pogoj za izvedbo prodajnega načrta in prehod na industrijo 4.0,
- serijska proizvodnja odkovkov iz aluminija,
- specializacija v obratu Obdelave odkovkov,
- digitalizacija proizvodnih in poslovnih procesov,
- preučiti in odločiti o proizvodnji odkovkov v Severni oziroma Južni Ameriki.

Program Odkovki je najstarejši program, iz katerega se je razvil današnji UNIOR. V letu 2024 je prispeval več kot 74 odstotkov vseh prihodkov od prodaje družbe. V evropski dobaviteljski verigi družba UNIOR d.d. predstavlja enega večjih domačih proizvajalcev odkovkov, ki s svojo kakovostjo in prilagodljivostjo že vrsto let kljubuje agresivni konkurenci iz Azije.

Glavne proizvodne skupine tvorijo deli krmilnih mehanizmov in odkovki za pogonske sklope osebnih avtomobilov ter kovane motorne ojnice.

Kupcem s področja avtomobilске industrije (več kot 95 odstotkov izdelkov prodamo v to panogo) ekskluzivno dobavljamo zahtevne odkovke visokih varnostnih zahtev. Glede na akumulirano znanje, strojni park in potrebe tržišča smo specializirani za proizvodnjo serijskih količin odkovkov, katerih skupna lastnost je, da so tolerančno zahtevni in niso osno simetrični. Manjši del proizvodnje predstavljajo odkovki za ročno orodje, ki jih pretežno dobavljamo v okviru družbe za program Ročno orodje.

Na trgu delujemo kot razvojni dobavitelj, skupaj s kupci pa razvijamo in optimiziramo odkovke za lažjo obdelavo in z najboljšimi lastnostmi uporabe. Smo dobavitelj OEM³ – neposredno na montažni trak ter

² Bruto dodana vrednost na zaposlenega je kazalnik, ki je opredeljen kot alternativno merilo uspešnosti, definicije so opredeljene v poglavju 8.14. Letnega poročila 2024.

³ (angl. Original equipment manufacturer; proizvajalec originalnih delov)

dobavitelji TIER 1 in TIER 2⁴. Kot dobavitelj avtomobilske industrije smo zavezani k aktualnim standardom kakovosti. V ta namen imamo vzpostavljen standard ISO IATF 16949, kupci pa poleg tega redno spremljajo in preverjajo kakovost naših izdelkov, točnost dobav in druge konkurenčne sposobnosti.

Zelo pomembni sta tudi naši hčerinski proizvodni podjetji UNIOR Vinkovci d.o.o. na Hrvaškem in Ningbo UNIOR Forging Co. Ltd. na Kitajskem. Na njun račun se uvrščamo med globalne proizvajalce odkovkov in kot takšni ostajamo znotraj panoge v trendu svetovnih projektov, ki nam bodo vse bolj krojili prihodnost. Na evropskem trgu nameravamo ubraniti tržne deleže in ohraniti primarni položaj na področju delov krmilnih mehanizmov osebnih vozil, na področju motornih ojníc pa spremljati razvojne trende, prilagajati zmogljivosti in ob tem prehiteti še preostalo evropsko konkurenco v tem segmentu. V letu 2025 bomo dodatno razvijali velikoserijsko proizvodnjo serijskih krmilnih delov volanskih mehanizmov – odkovkov iz aluminija, kar nam bo pomagalo ubraniti položaj vodilnega ponudnika v tem segmentu proizvodov. Na ta način smo prav tako v toku z vsesplošnim trendom razvoja avtomobilskih proizvajalcev v želji po zmanjšanju teže vozila in posledično znižanju izpustov CO₂.

Prodajni načrt bomo dosegali tudi z večjim deležem mehansko obdelanih odkovkov, kjer se vse bolj prebijamo med ponudnike takih storitev. V preteklih letih smo vlagali velike napore v pridobivanje takih projektov, a smo le stežka dokazali cenovno konkurenčnost. Z višjimi vlaganji, boljšim nadzorom nad stroški in istočasnim razvojem tehnologije smo tudi z mehansko obdelavo postali zanimivi, kar dokazuje prodajni cilj v tem segmentu za leto 2025.

Zadnje desetletje smo skrbno usmerjali investicije v razvoj tehnologij orodjarstva in modernizacijo proizvodnje, obenem pa nadgrajevali ponudbo z razvojem oddelka mehanske obdelave odkovkov. Celovito obvladujemo razvoj in tehnologije izdelave vseh proizvodnih orodij, raznovrsten strojni park v kovačnici pa ponuja možnosti konkurenčne izdelave proizvodov tako v majhnih kot velikih serijah. Kupcem lahko ob kovanju s kladivi ali stiskalnicami ponudimo še toplotne in končne obdelave, testiranje in tudi mehanske obdelave odkovkov.

Z vidika sodobnih tehnik in nam razpoložljivih tehnologij obvladujemo potrebne vire za stabilnost procesov in kakovost naših proizvodov tudi za najzahtevnejše kupce iz vrst avtomobilske industrije. Poleg tega nam strateška povezava z bližnjo jeklarno daje potencial in konkurenčno prednost, ki je druge sorodne kovačnice običajno nimajo. Lokacijska razpršenost, ki je podlaga za specializacijo, nam gre v prid z vidika stroškovne učinkovitosti, z globalnostjo prek kovačnice na Kitajskem pa smo si ustvarili potreben pogoj za pridobivanje velikih – globalnih projektov.

Globalna prepoznavnost nam odpira priložnosti in možnosti rasti ter razvoja blagovne znamke tudi na tržiščih, kot so Mehika, ZDA in Latinska Amerika. Pričakovanja in vabila za aktivnejši vstop nanje prihajajo iz vrst velikih avtomobilskih koncernov.

⁴ TIER 1 - Prvo nivojski dobavitelji, TIER 2 - Drugo nivojski dobavitelji (dobavitelji prvemu nivoju)

3.3.2 Program Ročno orodje

POSLANSTVO PROGRAMA ROČNO ORODJE

Razvijamo, proizvajamo in tržimo visokokakovostna ročna orodja ter hladno kovane izdelke za specifične tržne niše in splošna področja uporabe. Smo zanesljiv partner iskalcev uporabnega, učinkovitega in varnega orodja z dolgo življenjsko dobo.

VIZIJA PROGRAMA ROČNO ORODJE

Na področju ročnega orodja bo UNIOR leta 2026 po prihodkih od prodaje vodilni svetovni proizvajalec nekaterih namenskih orodij in bo zadržal svoj položaj med petimi največjimi proizvajalci splošnih orodij na svetu. V programu Ročno orodje bomo presegli 50 tisoč evrov bruto dodane vrednosti na zaposlenega⁵.

KLJUČNE STRATEŠKE USMERITVE ZA DOSEGANJE CILJEV PROGRAMA ROČNO ORODJE:

- digitalizacija proizvodnih in poslovnih procesov,
- povečevanje produktivnosti in optimizacija proizvodnih procesov,
- krepitev prodaje in stroškovna optimizacija prodajnih kanalov na obstoječih in novih trgih,
- dvig kakovosti izdelkov z uvajanjem naprednih materialov in tehnologij,
- hitro odzivanje na spremembe v tržnem okolju.

Program Ročno orodje se z več kot 3.000 ročnimi orodji uvršča med pet najpomembnejših evropskih proizvajalcev ročnega orodja s ciljem zagotavljanja trajnih, zanesljivih in tehnološko dovršenih rešitev za svoje uporabnike. Na področju hladnega kovanja smo specialisti za proizvodnjo gredi, statorjev in rotorjev, ki se vgrajujejo v hidravlične motorje za težko mehanizacijo.

Digitalizacija proizvodnih in prodajnih procesov omogoča natančen nadzor, večjo produktivnost ter širšo dostopnost izdelkov na globalnih trgih. Z uvajanjem trajnostno naravnanih ukrepov za optimizacijo stroškov in učinkovito poslovanje krepimo konkurenčnost ter dolgoročno stabilnost programa, s čimer ostajamo zanesljiv partner ključnim industrijskim panogam, kot so transport, energetika, gradbeništvo in farmacija.

⁵ Bruto dodana vrednost na zaposlenega je kazalnik, ki je opredeljen kot alternativno merilo uspešnosti, definicije so opredeljene v poglavju 8.14. Letnega poročila 2024.

3.3.3 Program Strojegradnja

POSŁANSTVO PROGRAMA STROJEGRADNJA V PRVI POLOVICI LETA 2024

Razvijamo tehnološke rešitve in izdelujemo namenske stroje za znanega kupca. Naši izdelki so inovativni, tehnološko napredni in kupcem zagotavljajo večjo konkurenčnost.

VIZIJA PROGRAMA STROJEGRADNJA V PRVI POLOVICI LETA 2024

UNIOR Strojegradnja je ena izmed desetih najpomembnejših strojogradenj za izdelavo namenskih strojev na področju odrezovanja kovin v EU. Na svojih ključnih trgih – EU, Severna Amerika in Kitajska – si želimo zagotoviti dolgoročno prisotnost in izdelovati tehnološko najzahtevnejše stroje za avtomobilsko industrijo. Presegli bomo 50 tisoč evrov bruto dodane vrednosti na zaposlenega⁶.

KLJUČNE STRATEŠKE USMERITVE ZA DOSEGANJE CILJEV PROGRAMA STROJEGRADNJA V PRVI POLOVICI LETA 2024:

- preveritev možnih razvojnih usmeritev in dejavnosti programa;
- poslovanje po izbrani strategiji iz študije Ocena razvojnih možnosti programa Strojegradnja ob uvedbi skrbne kontrole načrtovanih ciljev;
- pozitivno poslovanje programa;
- stabilen obseg poslovanja brez velikih nihanj naročil;
- enakomerna globalna porazdelitev prodaje med tremi glavnimi območji prodaje (EU, Amerika, Kitajska, v razmerju 50 : 35 : 15);
- povečanje prodaje kupcem TIER 1;
- selitev manj zahtevnih procesov izven družbe, zahtevnejše pa ohraniti in krepiti v družbi;
- razvoj univerzalnih rešitev konceptov strojev in novih komponent;
- krepitev sodelovanja s sektorjem Vzdrževanje ter programoma Ročno orodje in Odkovki.

Program Strojegradnja je izvajal dejavnost razvoja in gradnje posebnih namenskih obdelovalnih strojev CNC, ki so bili namenjeni za velikoserijsko obdelavo surovcev iz jekla, aluminija ali drugih litin. Velika večina izdelanih strojev je prototipne izvedbe in zahteva integriranje najsodobnejših spoznanj s področja odrezovalne tehnologije. Kljub specifičnim zahtevam kupcev gradimo stroje iz standardiziranih modulov. Iz potreb po obdelavah specifičnih obdelovancev je družba zasnovala nabor osnovnih modelov strojev, ki jih lahko s predelavo prilagodimo kupčevim zahtevam in njegovim internim predpisom.

Naši izdelki so plod lastnega razvoja in tehnoloških rešitev, ki smo jih razvili skozi dolgo tradicijo. Tržimo jih neposredno pri uporabnikih v avtomobilski industriji, predvsem pri izdelovalcih avtomobilov, v manjši meri pa tudi dobaviteljih TIER 1. V začetku našega delovanja smo bili usmerjeni samo na države EU, s poudarkom na nemških izdelovalcih avtomobilov, v zadnjem desetletju pa smo naše prodajne aktivnosti razširili tudi na globalno tržišče, kar je bila predvsem posledica prenosa evropske tehnologije na druge celine (Severna Amerika, Kitajska). Partnerstvo, ki smo ga zgradili na trgu EU, so kupci od nas pričakovali tudi drugod po svetu, kjer imajo proizvodne obrate, čeprav to zaradi naše relativne majhnosti predstavlja dodaten izziv.

Dejavnost strojogradnje je zelo kompleksna, saj se srečujemo z individualnimi povpraševanji, unikatnimi stroji in tehničnimi rešitvami. Danes smo na trgu prepoznani po veliki prilagodljivosti, hitrem odzivu,

⁶ Bruto dodana vrednost na zaposlenega je kazalnik, ki je opredeljen kot alternativno merilo uspešnosti, definicije so opredeljene v poglavju 8.14. Letnega poročila 2024,

strokovnosti in visoki tehnološki usposobljenosti kadra. Osredotočili smo se na nišne segmente, kot so sestavni deli avtomobilskega motorja, obdelava delov karoserije in ohišja baterij ter osvojili področje tehnologije globokega vrtanja kot specifično tehnologijo obdelav.

Trendi gradnje namenskih strojev gredo v smeri povečanja prilagodljivosti, širše uporabnosti, krajših dobavnih rokov in zagotavljanja kakovostnih servisnih storitev v neposredni bližini kupca.

Na tržišču smo zaradi intenzivnih vlaganj v razvoj in osvajanja novih tehnologij prepoznani kot razvojni dobavitelj. Tesno sodelovanje, zaupanje in dolgoletne izkušnje z obdelavami pomembnih delov motorja, kot so kolenasta, odmična gred in razni elementi perifernih enot, nam zagotavljajo kontinuiteto naročil, sodobne usmeritve glede novih zahtev strojev, kot je elektromobilnost, pa od nas zahtevajo nove prilagoditve in spremembo načina razmišljanja za jutri.

DRUGA POLOVICA LETA 2024

Že v letu 2023 so se na področju elektromobilnosti začeli pojavljati prvi znaki zastoja investicijskih vlaganj. Zelo hitro smo pomanjkanje investicijskih vlaganj začutili tudi v naši strojegradnji. Predvsem so se napovedi po ponovitvi nekaterih projektov izkazale za prezgodnje. Najprej so kupci začeli predstavljati termine naročil v prihodnost. Dejansko smo naročilo za zadnji stroj, katerih bi naj kupec naročil še sedem, pridobili konec leta 2023. Do ponovitev naročil ni prišlo, tako da smo na polovici leta 2024 ostali brez novih naročil. Ker se stanje ni izboljšalo niti do četrtega kvartala, smo sprejeli odločitev o ustavitvi trženja in izdelave namenskih strojev in naprav. Začeli smo s prestrukturiranjem strojegradnje in integracijo nekaterih strokovnih sodelavcev v višanje kapacitet sektorja Vzdrževanje. Določili smo tudi ekipo najstrokovnejših zaposlenih za končanje projektov, ki so v fazi predaje kupcu, in tistih, ki so še v času garancijske dobe. Prav tako smo ohranili oddelek servisa, ki bo skrbel za poprodajne aktivnosti in podporo kupcem v času po garancijski dobi.

Cilj nove organizacije sledi ciljem intenzivnejše avtomatizacije in digitalizacije proizvodnih procesov Skupine UNIOR.

3.4 Najpomembnejši trgi ter kupci Skupine UNIOR in družbe UNIOR d.d.

S kupci in dobavitelji razvijamo in krepimo trajna partnerstva, katerih temelj so vzajemni in enakopravni odnosi. Zavedamo se, da le z razvojnim sodelovanjem ustvarjamo dodano vrednost. Naši kupci in dobavitelji stremijo k zmanjšanju ogljičnega odtisa lastne dejavnosti in dejavnosti svojih dobaviteljev. Pomemben del svoje konkurenčnosti na globalnem trgu gradimo s prizadevanjem za nizkoogljično poslovanje. Tako razvijamo nove proizvode in tehnološke rešitve, ki zmanjšujejo vpliv na okolje. Kupcem želimo dolgoročno zagotavljati delovanje v skladu z najvišjimi zahtevami standardov. Prav tako pa to pričakujemo in zahtevamo od naših dobaviteljev.

3.4.1 Program Odkovki

Naš daleč najpomembnejši trg je Evropska unija, kjer ustvarimo več kot 92 odstotkov prodaje, od tega le en odstotek v Sloveniji. Z dobrim sodelovanjem in razvojem poslovnih odnosov smo v letu 2024 presegli sedem odstotni delež prodaje v Severno in Južno Ameriko, s čimer se izkazuje naša usmeritev na trge izven EU kot pravilno.

Izdelki so v večini (s 95-odstotnim deležem) neposredno namenjeni avtomobilski industriji (kupci so VW, Audi, Renault, Dacia, BMW, Škoda, Porsche, JLR) in njihovim dobaviteljem (ZF Friedrichshafen, THK, JTEKT, SEAC, SOMIC, Robert Bosch). Smo vodilni svetovni proizvajalec na področju krmilnih mehanizmov za osebna vozila. Na naših najpomembnejših trgih delov za krmilne mehanizme je vse bolj prisotna konkurenca iz Azije (predvsem iz Kitajske in Indije, pojavljajo pa se že konkurenti iz Indonezije in Vietnama). Ravno konkurenca iz Kitajske je naredila v zadnjih treh letih velik korak v smeri Evrope. Predvsem zaradi rasti cen materiala, energije in posledično visoke inflacije, pa tudi rasti stroškov dela, smo na globalnem trgu težko konkurenčni. Svoje ključne prednosti v boju z njimi vidimo v sodelovanju s kupci pri razvojnih projektih, visoki produktivnosti, tehnoloških prednostih in prilagodljivosti.

Z vzpostavitvijo kovačnice aluminija smo pridobili dodatno širino ponujenih rešitev za avtomobilsko industrijo in smo v letu 2024 zagnali že drugo linijo za kovanje. Projekte pridobivamo tako za električna vozila kot tudi za vozila z notranjim izgorevanjem, tako da se naš poslovni načrt kljub slabšemu položaju v EU na področju aluminija odvija v pričakovani smeri.

Pri prodaji sintranih izdelkov se srečujemo z bistveno močnejšo konkurenco kot v programu kovačnice in obdelave odkovkov. Večji globalni proizvajalci obvladujejo nabavno verigo ter ogromno vlagajo v razvoj in avtomatizacijo proizvodnje, kar otežuje delovanje nas, manjših, prilagodljivih in specializiranih proizvajalcev, ki tako izgublamo cenovno vojno in tržne deleže. Za zdaj ostajamo na trgu tudi s sintranimi kosi, je pa v splošnem trend rasti negativen.

3.4.2 Program Ročno orodje

Ročna orodja se pod blagovno znamko UNIOR prodajajo v 120 držav, najpomembnejši trg pa je Evropska unija. Med največjimi trgi za prodajo splošnega ročnega orodja ostaja domači trg – Slovenija, kjer imamo 75-odstotni tržni delež v profesionalni uporabi ročnega orodja. V segmentu specialističnih skupin izdelkov so največji trgi Nemčija, Francija, Španija in Italija. Ročna orodja UNIOR s svojo dodano vrednostjo in kakovostjo primarno ostajajo namenjena profesionalnim uporabnikom. Kupci splošnega ročnega orodja so industrijska podjetja (SKF, Bombadier, Ford, Alstom, Ridgid) ter obrtniki za popravilo

in vzdrževanje električne distribucije, elektronskih komponent in vodnih inštalacij. Podjetja, ki delujejo na globalni ravni (Trek, Specialized, Giant, KTM, Honda), pa so predvsem kupci specialističnih skupin izdelkov, s katerimi skupaj razvijamo nove skupine izdelkov z višjo dodano vrednostjo.

Da bi zadovoljili še tako zahtevnega uporabnika, se osredotočamo predvsem na tržne niše oziroma specialistična orodja z višjo dodano vrednostjo in pospešujemo razvoj hladno kovanih izdelkov. Prodaja specialističnih skupin izdelkov tako predstavlja skoraj 40 odstotkov prihodkov od prodaje ročnega orodja. Ustrezno je bila sanirana in zmanjšana lastna prodajna mreža in tako prodaja prek kapitalsko povezanih podjetij predstavlja 15 odstotkov vseh prihodkov od prodaje ročnega orodja.

Poudarek razvoja in trženja je predvsem na specialističnih orodjih, namenjenih motoristični in kolesarski industriji, pa tudi raznih merilnih orodjih in orodjih s certifikatom VDE ter opremi za delavnice (vozički, delovni pulti). Beležimo vidne rezultate in dosežke na področju rešitev za e-kolesa ter za izgradnjo in servis elektrarn iz obnovljivih virov energije (sončne elektrarne, vetrne elektrarne).

Vstopamo na nova tržišča in v industrijske platforme ter pospešujemo prodajo pri obstoječih kupcih. Osredotočamo se na segmentacijo trga, krepimo digitalne kanale ter nenehno izboljšujemo in digitaliziramo prodajni proces, ki kupcem omogoča dostop do informacij 24 ur na dan, sedem dni na teden in pozitivno vpliva na njihovo zvestobo. Ciljano usmerjamo marketinške akcije in prilagajamo izdelke glede na specifične skupine kupcev v tržnem segmentu.

3.4.3 Program Strojegradnja

Glavni neposredni kupci programa strojegradnje so bili tradicionalno predvsem nemški proizvajalci avtomobilov, na prvem mestu Mercedes, sledita skupina VW in BMW. Močno smo bili prisotni tudi pri proizvajalcih tovornih vozil, kot so Scania, MAN in Deutz. Glavni trg za naše stroje je bila Evropa, predvsem Nemčija, poleg tega pa smo prodajali in postavljali naše stroje tudi povsod drugod po svetu, kjer obstaja obsežnejša proizvodnja avtomobilov, predvsem v Severni Ameriki in pri nemških proizvajalcih na Kitajskem.

V začetku leta 2024 smo na trgu še bili prisotni s široko paleto namenskih strojev, ki so v skladu z zahtevami in pričakovanji kupcev vedno bolj prilagodljivi. Zadnje obdobje zaznamujejo spremembe v mobilnosti in prehod na alternativne pogonske sklope. Kupci posledično investirajo le v opremo, ki jim zagotavlja raznovrstno uporabnost, čeprav takšna oprema ni nujno v vsakem primeru najbolj namensko učinkovita. Za zmanjšanje porabe energije so vedno bolj prisotni novi materiali (lahke zlitine aluminija, magnezij), kar spreminja koncepte strojev, medtem ko se na drugi strani razvijajo trendi prehoda na ekološko manj oporečne tehnologije obdelav. Za povečanje dobičkonosnosti in zaradi zmanjševanja tveganj se kupci OEM odločajo za več pogodbenih storitev ter vedno bolj prehajajo v fazo nadzora, razvoja novih izdelkov, kompletiranja izdelkov in trženja.

Glede na nova dejstva, ki so se pojavila z upočasnjevanjem investiranja v elektromobilnost in dejstvo, da smo se odločili prenehati nuditi namenske stroje, se bomo v naslednjem obdobju usmerili predvsem k notranjim potrebam Skupine UNIOR. Več o tem v poglavju 3.3.3, 8.5.2 in 11.8.3 Letnega poročila 2024.

3.5 Kakovost

3.5.1 Skladnost proizvodov

Zadovoljstvo naših kupcev je naša prednostna naloga, zato reklamacije skrbno upravljamo v vseh programih.

V programu Odkovki reklamacije rešujemo v skladu z visokimi pričakovani zahtevnih kupcev avtomobilske industrije in zahtevami standarda IATF16949:2016. Kupci na portalih za reševanje reklamacij večinoma uporabljajo metodo 8D z dodatnimi razširjenimi analizami k vsaki točki poročila. V obdobju zadnjih štirih let je trend reklamacij v upadu, kar je med drugim posledica vlaganja v tehnološko opremo, avtomatizacijo kovaških linij, boljše pogoje dela končne kontrole in posodobitev orodjarne.

V programu Ročno orodje reklamacije rešujemo sistematično s servisno službo za podporo kupcem. Interni komunikacijski kanal je spletna aplikacija »reklamacije«, ki zagotavlja enovito bazo podatkov in omogoča hitro posredovanje med prodajnimi in kakovostnimi aktivnostmi. Število reklamacij tako ostaja na zelo nizki ravni.

V programu Strojegradnja reklamacije rešujemo v odvisnosti od vzroka napake in glede na garancijsko stanje strojev. Servisna služba ugotovi upravičenost reklamacije in določi, ali bo reklamacijo rešil centralni servis v UNIOR d.d. programu Strojegradnja, Zreče ali pa bo reklamacijo prevzel lokalni servisni partner v bližini kupca. Za vsak projekt je vnaprej določen servisni odzivni čas in obseg reklamacij. Odziv servisa je največ 24 ur od časa prijave reklamacije.

3.5.2 Sistem vodenja

Družba UNIOR d.d. ima uvedene in certificirane sisteme vodenja, skladne z mednarodnimi standardi, in sicer za kakovost (ISO 9001 – sistemi vodenja kakovosti – splošno, IATF 16949 – sistemi vodenja kakovosti v avtomobilski industriji – serijska proizvodnja), ravnanje z okoljem (ISO 14001), varnost in zdravje pri delu po zahtevah ISO 45001 ter sistem upravljanja z energijo (ISO 50001). Pridobili smo tudi certifikat varne izmenjave podatkov TISAX. Poslovanje v skladu z mednarodnimi standardi sistemov vodenja je ena izmed naših zavez, zato nenehno sledimo novostim, te uvajamo ter jih periodično preverjamo in recertificiramo (v letu 2024 smo v družbi izvedli kontrolne presoje ISO 9001, IATF 16949, ISO 14001, ISO 45001 in ISO 50001), po potrebi pridobivamo tudi nove certifikate. Poslovanje v skladu z mednarodnimi standardi vodenja je temelj za dolgoročno trajnostno poslovanje družbe.

Sisteme vodenja izvajamo na petih UNIOR-jevih lokacijah v Sloveniji: Zgornja cona Zreče in Spodnja cona Zreče ter na lokacijah izven Zreč v Slovenskih Konjicah, Vitanju in Lenartu.

3.6 Okoljski vidik

V okoljskih vidikih prikazujemo smernice strategije razogljičenja, rabo energije, vplive na okolje in podajamo informacije glede obvladovanja podnebnih vplivov.

3.6.1 Raba energije

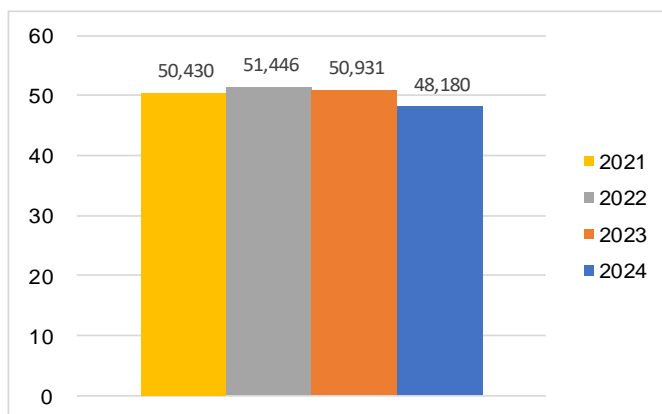
UNIOR d.d. se v luči podnebnih izzivov in energetske učinkovitosti pri upravljanju rabe energije zavzema za:

- uporabo in vzdrževanje tehnoloških naprav, s katerimi zagotavlja energetske čim učinkovitejše tekoče izvajanje storitev in procesov;
- ozaveščanje zaposlenih, poslovnih partnerjev in strank o pomenu učinkovite rabe energije;
- spremljanje in izpolnjevanje zakonodajnih in drugih zavez na področju energetske učinkovitosti in rabe energije;
- nakup energentov, storitev in opreme ter gradnjo in obnovo infrastrukture ob upoštevanju ekonomike in zadnjega stanja tehnike;
- smotrno postavljanje in ciljno preverjanje doseganja okvirnih in izvedbenih energetske ciljev ter kazalnikov energetske učinkovitosti;
- zagotavljanje informacij in potrebnih virov za doseganje zastavljenih energetske ciljev;
- izvajanje aktivnosti v smeri vzpostavljanja nizkoogljične družbe.

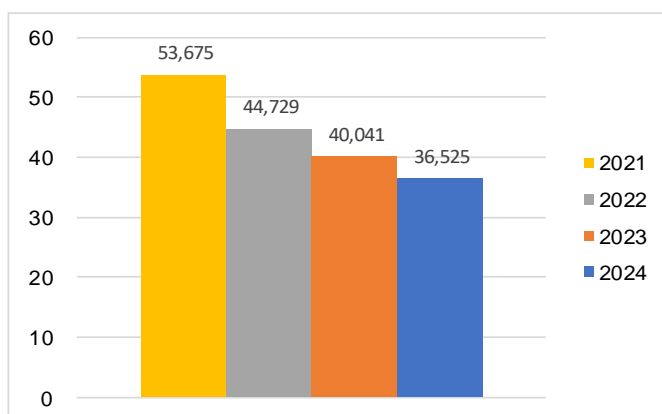
Konec leta 2024 je certifikacijska hiša SIQ (Slovenski institut za kakovost in meroslovje) za družbo UNIOR d.d. opravila presojo sistema ISO 50001:2018. Zopet smo potrdili dobro delo na področju učinkovite rabe energije, predvsem delo širše energetske skupine, ki je sestavljena iz članov vseh programov in večjih oddelkov, za boljši nadzor nad rabo energije. Z delovanjem v skladu z zahtevami standarda ISO 50001:2018 dokazujemo sistematičen pristop za nenehno izboljševanje na področju upravljanja energije.

UNIOR d.d. že vrsto let upravlja napredne projekte, ki prinašajo družbi in okolju več pozitivnih vrednosti, saj z učinkovito izrabo odpadne toplotne energije in z uvedbo obnovljivih virov energije skrbimo za manjši ogljični odtis družbe ter sledimo smernicam strategije razogljičenja.

Zaposlene osveščamo o varčni rabi energije – zapiranju ventilov za vodo in zrak, ugašanju luči v času odmorov ipd. Spremljamo porabo energije in ukrepamo ob preseganju zadanih ciljnih vrednosti. Na vse večje porabnike energije imamo nameščene števec, ki merijo energente in porabljeno količino. Ob stalnem spremljanju teh podatkov zaznamo, kdaj je stroj slabo izkoriščen in ali je potreben večjega popravila. Skrbimo za inovativne, tehnološko napredne in zanesljive rešitve na področju energetske storitve ter s tem izboljšujemo energetske učinkovitost in okoljski odtis. Izrabljamo odpadno toploto iz kalilnih peči in kompresorjev, ki jo uporabljamo za ogrevanje prostorov v zimskem času, v poletnem času pa za ogrevanje bazenske in sanitarne vode v turističnem kompleksu UNITUR Zreče. Obstoječi sistem ciljnega spremljanja rabe energije smo nadgradili z novim energetskim nadzornim informacijskim sistemom za boljši nadzor nad porabo energije.

Prezeta električna energija iz distribucijskega omrežja (v GWh)

V letu 2024 smo zmanjšali porabo električne energije za 5,4 odstotka. Zmanjšanje je posledica manjše proizvodnje. Posledično se je specifična raba električne energije povečala za 1,86 odstotka, kar je normalno ob zmanjšanju proizvodnje.

Poraba zemeljskega plina (v GWh)

Trend padanja porabe zemeljskega plina se v letu 2024 nadaljuje. Zmanjšanje porabe zemeljskega plina je posledica delnih ustavitve kogeneracijskih postrojenj in varčevalnih ukrepov.

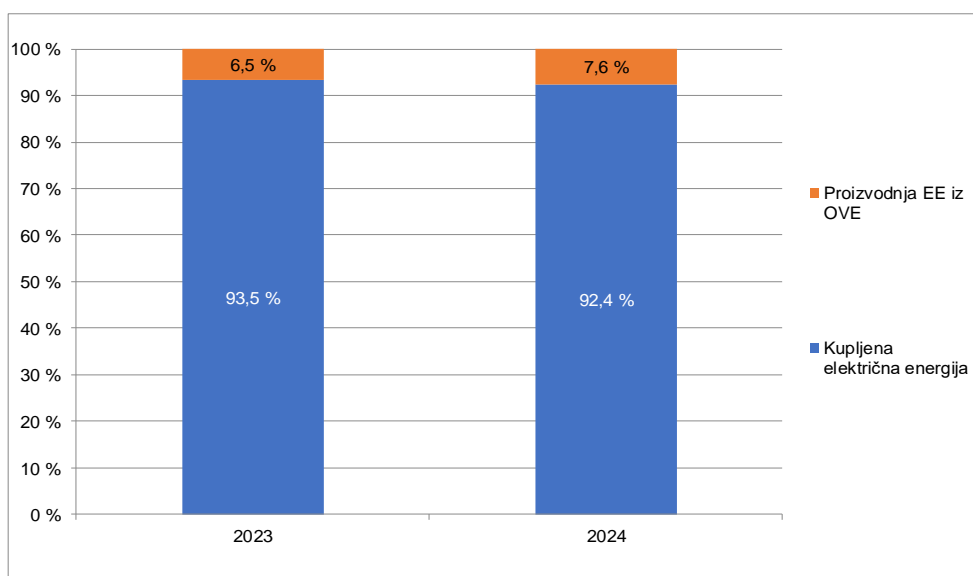
3.6.2 Obseg lastne proizvodnje zelene energije

V družbi imamo vgrajena še tri postrojenja SPTE za sočasno proizvodnjo toplotne in električne energije, SPTE 2 pa smo zaradi poteka deklaracije ustavili.

Vgrajenih imamo pet sončnih elektrarn, s katerimi povečujemo energetske neodvisnosti in proizvajamo zeleno električno energijo.

Skupna inštalirana električna moč vseh naprav je 3.260 kW.

Delež proizvedene električne energije iz obnovljivih virov energije v skupni porabi električne energije

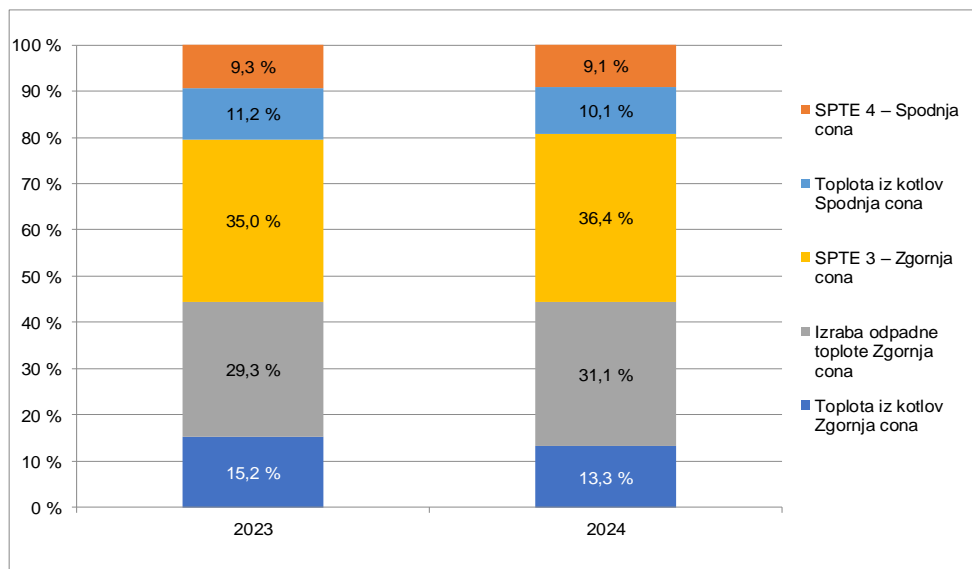

Delež lastne proizvedene električne energije iz obnovljivih virov energije in proizvodnje z izboljšanim izkoristkom glede na skupno rabo električne energije se nam je zaradi polnega obratovanja sončnih elektrarn in zaradi zmanjšanja porabe električne energije povečal iz 6,5 odstotka v letu 2023 na 7,6 odstotka v letu 2024.

PROIZVODNJA TOPLOTNE ENERGIJE

Z izrabo odpadne toplotne energije iz kompresorjev in dimnih plinov na kalilnih pečeh uspešno zadovoljimo 29,3 odstotka vseh potreb po toploti. Preostala toplota se proizvede z uporabo sproizvodnje enote toplotne (SPTE) in električne energije v višini 44 odstotkov, preostanek pa iz kotlov na zemeljski plin. Potreba po proizvodnji toplote s pomočjo kotlov na zemeljski plin je v letu 2024 manjša za tri odstotke od leta 2023.

Struktura proizvodnje toplotne energije glede na vir

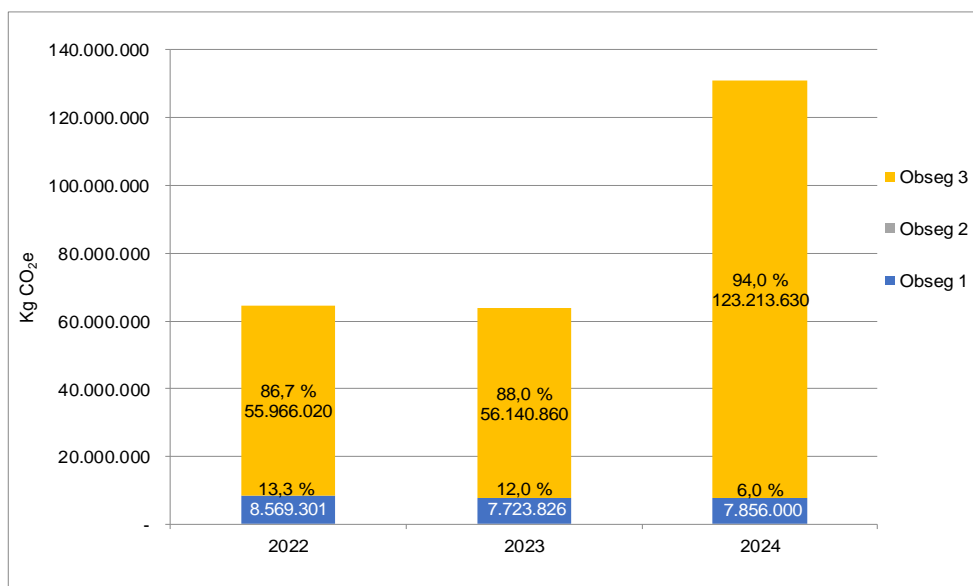

3.6.3 Izpust toplogrednih plinov

V skladu s svojimi prizadevanji za trajnostni razvoj in prehod na ogljično nevtralnost veliko naporov usmerjamo v zniževanje izpustov toplogrednih plinov. V letu 2021 smo v sklopu nadgradnje energetskega nadzornega informacijskega sistema uredili spremljanje skupnih izpustov ogljičnega odtisa, in sicer v prvi fazi samo izpustov, ki jih neposredno povzroča naša družba – obseg 1 in obseg 2.

V letu 2023 smo pristopili še k izračunu ogljičnega odtisa – obseg 3, ki smo ga izračunali po metodologiji GHG Protocol. Izračun in verifikacijo za leto 2021 je za nas izvedlo podjetje Bureau Veritas d.o.o., za leti 2022 in 2023 pa smo po identičnem postopku izvedli izračun sami, kjer smo upoštevali vse kategorije po protokolu GHG na katere lahko vplivamo, niso pa bile upoštewane kategorije: procesiranje prodanih izdelkov pri kupcih, uporaba proizvodov, obdelava na koncu življenjskega cikla, sredstva, dana v zakup, franšize. Pri izračunu obsega 3 v letu 2024 smo dodali še izračun prej neupoštevanih kategorij: procesiranje prodanih izdelkov pri kupcih, uporaba proizvodov, obdelava na koncu življenjskega cikla, sredstva, dana v zakup, franšize; posledično so se povečale emisije obsega 3, saj dodatno izračunane kategorije, na katere nimamo neposrednega vpliva, znašajo za leto 2024 62.759 ton CO₂e.

Pri izračunu obsega 2 smo upoštevali emisijski faktor za električno energijo za leti 2022 in 2023 0 kg CO₂e, ker smo kupovali brezogljivično električno energijo s potrdili o izvoru.

3.6.4 Vplivi na okolje

V tem poglavju prikazujemo ključne vplive na okolje svoje dejavnosti. Ti so: voda, izpusti v zrak, kemikalije, hrup in biotska raznovrstnost ter krožno gospodarstvo.

3.6.4.1 Raba vode

Zavedamo se, da je poraba vode ključnega pomena za življenje. Voda je osnovni naravni vir, ki podpira različne ekosisteme, omogoča rast rastlin, zagotavlja pitno vodo za ljudi in živali ter podpira številne gospodarske dejavnosti. Pomembno je, da z vodnimi viri ravnamo odgovorno in trajnostno ter tako zagotovimo njihovo ohranitev za prihodnje generacije. To vključuje varčno rabo, preprečevanje onesnaževanja in ohranjanje naravnih habitatov, ki zagotavljajo čisto in zdravo vodo.

V družbi spremljamo porabo pitne in tehnološke vode ter v primeru odstopanj ustrezno ukrepamo. Za svoje delovanje na vseh šestih lokacijah uporabljamo pitno vodo iz javnega vodovodnega omrežja. Na lokacijah UNIOR Zgornja cona in obrat Kovačnica Vitanje pa imamo tudi lastno zajetje tehnološke hladilne vode.

Raba vode (m³/leto)

	2024	2023	2022	2021
Pitna voda	46.221	60.614	64.035	71.818
Lastno zajetje	462.928	452.260	469.787	477.614

V letu 2024 smo znižali porabo pitne vode za 23,7 odstotka, medtem ko smo količino vode iz lastnega zajetja povečali za 2,4 odstotka zaradi dodatnih potreb po tehnološkemu hlajenju.

3.6.4.2 Odpadne vode

Tehnološke in hladilne odpadne vode nastajajo na lokaciji Zgornja cona Zreče in se odvajajo v vodotok reke Dravinje, komunalne odpadne vode pa prek kanalizacije v Komunalno čistilno napravo Zreče in nato v vodotok. V letu 2024 smo odpadno vodo iz Kemijske čistilne naprave Grafit priključili na kanalizacijski sistem občine Zreče. Na ostalih lokacijah družbe UNIOR d.d. nastajajo predvsem komunalne in meteorne odpadne vode.

Količina odpadne vode (m³/leto)

	2024	2023	2022	2021
Odpadne komunalne vode	46.209	60.614	64.035	71.818
Odpadne tehnološke vode	4.010	5.200	5.604	6.501
Odpadne hladilne vode	288.462	296.755	323.848	330.699

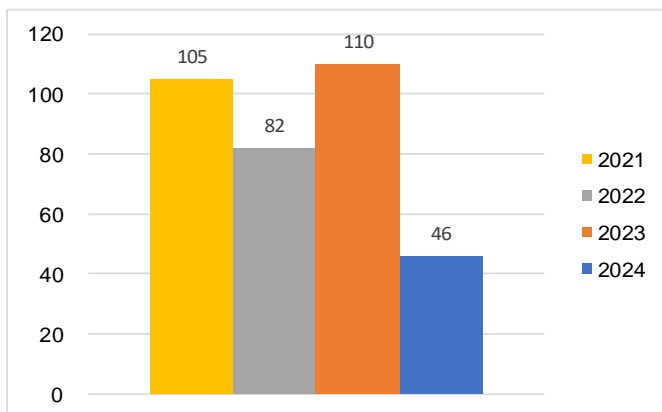
V letu 2024 smo znižali porabo odpadne komunalne vode in odpadne tehnološke vode za 23 odstotkov, ter odpadne hladilne vode za tri odstotke.

3.6.4.3 Obremenitev z odpadnimi vodami

Enota obremenitve (EO) je enota onesnaženja odpadnih voda, ki jo izračuna pooblaščen izvajalec obratovalnega monitoringa odpadnih voda na podlagi meritev, ki jih izvede v skladu z zahtevami okoljevarstvenega dovoljenja. Enota obremenitve odpadnih voda je osnova za izračun okoljske dajatve.

V letu 2024 so se skupne enote obremenitve (EO) odpadnih voda znižale za 58 odstotkov glede na leto 2023 zaradi zmanjšanja količin odpadne komunalne vode in povišanja učinka čiščenja Komunalne čistilne naprave Zreče. Enote obremenitve se izračunavajo samo na lokacijah Zgornja in Spodnja cona Zreče.

Enote obremenitve odpadnih voda (EO)

3.6.4.4 Izpusti v zrak

Leta 2024 smo izvedli 30 zakonsko predpisanih meritev izpustov snovi v zrak na lokacijah: Kovačnica Zreče, Obdelovalnica Zreče, Sinter, Obrat Aluminij Vitanje, Kovačnica Vitanje in Obdelovalnica Vitanje. Pri vseh meritvah in na vseh lokacijah je bilo ugotovljeno, da koncentracije izpustov predpisanih parametrov ne presegajo dopustnih vrednosti izpustov snovi v zrak.

3.6.4.5 Hrup

Zavedamo se, da se z nekaterimi dejavnostmi, predvsem s kovanjem, uvrščamo med »hrupne« dejavnosti, zato smo v zadnjih letih aktivneje pristopili k zniževanju hrupa v okolju. Naročili smo izdelavo projektov za zniževanje hrupa v okolju in v zadnjih letih pri vseh investicijah vključimo tudi vidik hrupa. V letu 2024 smo izvedli monitoring hrupa na lokaciji Kovaška cesta 10, Zreče in na lokaciji Aluminij, Narez in Ročno orodje Vitanje. Rezultati monitoringa hrupa v okolju so na obeh lokacijah pokazali, da ne presegamo zakonsko predpisanih mejnih vrednosti oziroma mejnih vrednosti, ki so predpisane v okoljevarstvenem dovoljenju.

3.6.4.6 Kemikalije

Z namenom preprečevanja okoljskih izrednih dogodkov izvajamo redna usposabljanja s področja požarne varnosti, varnega dela s kemikalijami in ukrepanja v primeru izrednih dogodkov. Periodično na vseh lokacijah izvajamo vaje za primer izrednih dogodkov (požar, razlitje kemikalij).

Od snovi, ki vzbujajo veliko zaskrbljenost, smo za kromov trioksid, ki vsebuje šestvalentni krom in ga uporabljamo na galvanski liniji za kromiranje ročnega orodja, v letu 2023 našli ustrezno alternativo ter naročili projekt kromiranja s trivalentnim kromom. Tako smo v letu 2024 opustili uporabo kromovega trioksida (šestvalentnega kroma) v celoti.

3.6.4.7 Okoljske pritožbe

Prejeli smo pritožbo sosedov zaradi povišanja hrupa v okolju na lokaciji Aluminij, Narez in Ročno orodje Vitanje. V letu 2024 smo izvedli meritve hrupa v okolju. Rezultati meritev so pokazali, da izmerjene vrednosti ne prekoračujejo mejnih vrednosti za III. območje varstva pred hrupom, kar je v skladu z zakonodajo. Kljub temu smo se sestali s sosedi in se dogovorili, da bomo izvedli dodatne ukrepe za zniževanje hrupa v okolju, in sicer: izdelava protihrupnega nadstreška med obratoma Aluminij in Ročno orodje Vitanje ter namestitvev protihrupne bariere na ventilatorju v obratu RO Vitanje.

3.6.5 Ohranjanje biotske raznovrstnosti

Proizvodne lokacije družbe UNIOR d.d. se ne nahajajo na območju, ki je zaščiten z Naturo 2000. S svojo dejavnostjo ne ogrožamo živalskih ali rastlinskih vrst.

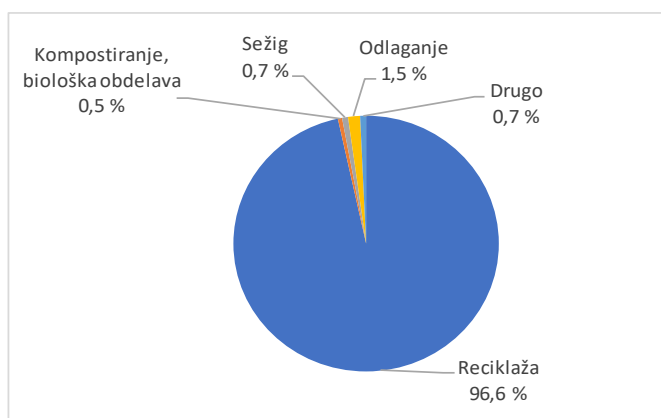
3.6.6 Krožno gospodarstvo

ODPADKI

V skladu z modelom krožnega gospodarstva upravljamo odpadke, saj jih obravnavamo kot surovine. Postopoma vse bolj uveljavljamo hierarhijo ravnanja z odpadki: zmanjševanje in ločevanje na izvoru, ponovna uporaba, reciklaža, kompostiranje, termična izraba in šele nato odlaganje.

Leta 2024 smo reciklirali 97 odstotkov vseh odpadkov, kar je primerljivo s preteklimi leti. Največji delež odpadkov, ki se reciklirajo, so kovinski odrezki, ostružki ter ostali kovinski odpadki, ki nastanejo pri postopkih kovanja in obdelave kovin.

Struktura odpadkov glede na način ravnanja v letu 2024

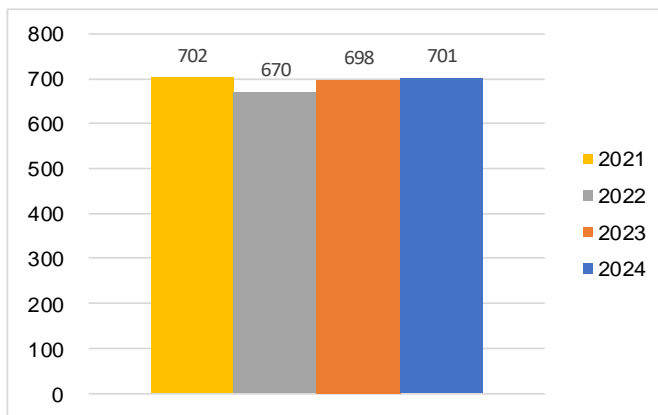
Količina odpadkov glede na način ravnanja v letu 2024 (tone)

	2024	2023	2022	2021
Reciklaža	21.122	21.711	21.031	20.966
Kompostiranje, biološka obdelava	112	97	87	52
Sežig	159	141	174	135
Odlaganje	319	39	51	58
Drugo	158	188	185	242
Skupaj	21.870	22.176	21.528	21.454

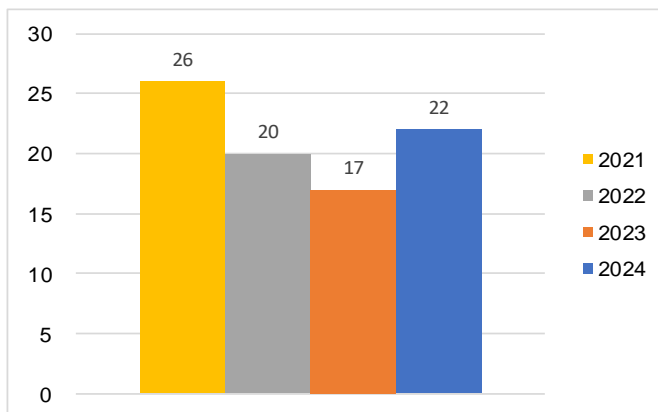
Zvišanje količin odloženih odpadkov pripisujemo temu, da nimamo več prevzemnika odpadnega prahu od peskanja, ki tega reciklira, zato ga moramo odlagati. Aktivno iščemo druge možnosti ponovne uporabe prahu od peskanja.

Skupna količina odpadkov se je v letu 2024 v primerjavi z letom 2023 znižala za 1,4 odstotka. V skupni količini odpadkov najvišji delež prinesejo sekundarni odpadki, to so odpadne kovine, ki nastanejo pri kovanju in drugih postopkih obdelave kovin. Skupna količina odpadkov na tono proizvedenih izdelkov se je v letu 2024 znižala predvsem zaradi znižanja količin sekundarnih odpadkov.

Količina nastalih odpadkov na tono proizvedenih izdelkov (kg/t)

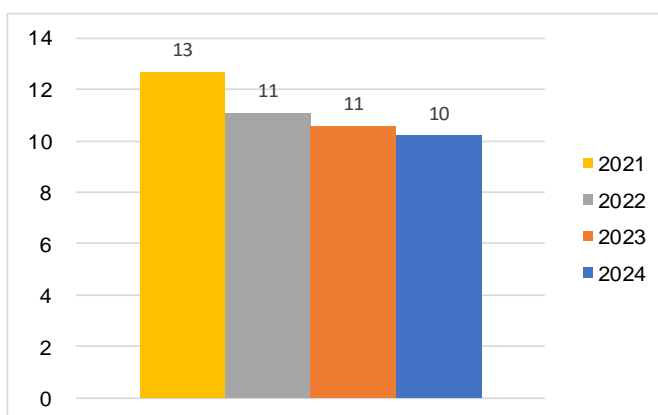

Količina nenevarnih odpadkov na tono proizvedenih izdelkov (kg/t)

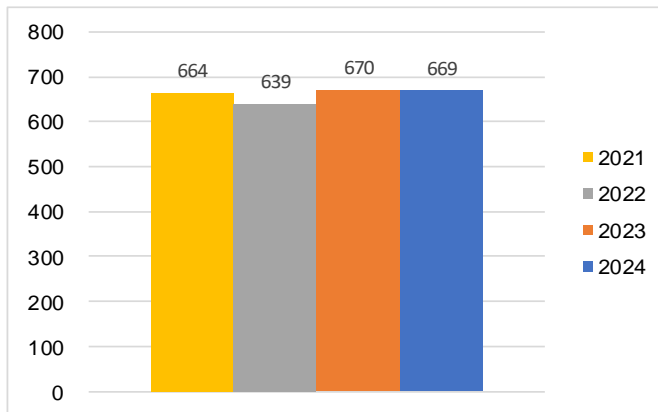
Količina nenevarnih odpadkov na tono proizvedenih izdelkov se je v letu 2024 zvišala za 30 odstotkov glede na leto 2023. Zvišanje količin nenevarnih odpadkov pripisujemo temu, da nimamo več prevzemnika odpadnega prahu od peskanja, ki tega reciklira, zato ga moramo odlagati. Tako ga uvrščamo med nenevarne odpadke, v prejšnjih letih pa smo ga uvrščali med sekundarne odpadke. V skupino nenevarnih odpadkov nismo zajeli odpadnih kovinskih odpadkov oziroma tako imenovanih sekundarnih odpadkov, ki so prikazani v diagramu v nadaljevanju.

Količina nevarnih odpadkov na tono proizvedenih izdelkov (kg/t)

Skupna količina nevarnih odpadkov se je v letu 2024 znižala za slabe štiri odstotke glede na leto 2023.

Količina sekundarnih odpadkov na tono proizvedenih izdelkov (kg/t)

Količina sekundarnih odpadkov se je v letu 2024 znižala za slab odstotek glede na leto 2023. Med sekundarne odpadke uvrščamo odpadne kovinske odpadke, ki jih prodamo zbiralcem ali predelovalcem odpadkov, ki jih predelajo oziroma reciklirajo, s čimer se ti ponovno uporabijo. Povečanje količin sekundarnih odpadkov v zadnjih dveh letih se je zgodilo zaradi odpadnega aluminija, ki je nastal pri proizvodnji kovanja aluminija.

3.7 Skrb za zaposlene

S ponosom lahko trdimo, da smo s svojim znanjem, delavnostjo, ambicioznostjo in ustvarjalnostjo prek naših diverzificiranih programov skozi stoletje ustvarili številna delovna mesta, bistveno prispevali k boljši prepoznavnosti in obiskanosti naših krajev ter občutnemu razvoju in napredku celotne regije.

3.7.1 Zaposlenost v družbi UNIOR d.d.

V družbi UNIOR d.d. smo skrb za zaposlene tesno vpletli v vsa svoja poslovna načrtovanja. Kot največji zaposlovalec v regiji in eden večjih v državi ter kot gospodarski subjekt, ki bistveno prispeva k lokalnemu življenju in ga oblikuje, se namreč zavedamo, da z vlaganjem v zaposlene ne izkazujemo le odgovornosti do sodelavcev, temveč tudi odgovornost do širšega okolja.

Podatki o zaposlenih

Podatki o zaposlenih	2024	2023	2022	2021
Skupno število zaposlenih	1.339	1.614	1.634	1.624
– Program Odkovki	763	901	897	892
– Program Ročno orodje	230	314	348	334
– Program Strojegradnja	115	158	153	157
– Skupne službe	139	152	146	147
– Vzdrževanje	92	89	90	94
Odhodi	329	129	133	196
Novi zaposleni	54	109	143	154
Povprečna doba zaposlitve	14,9	18,7	18,3	18,5
Povprečna starost	43,7	43,9	43,5	43,3
Povprečno število zaposlenih iz ur	1.482	1.556	1.544	1.592
Povprečna odsotnost z dela (v urah)	199,34	168	186,7	153,9
Povprečna plača (v EUR)	2.429	2.226	1.999	1.838

Konec leta 2024 je bilo v družbi UNIOR d.d. 1.339 zaposlenih, kar je 275 oziroma 17 odstotkov manj kot predhodno leto. Število zaposlenih se je v primerjavi z letom 2023 znižalo v vseh programih in tudi skupnih službah, manjše zvišanje števila zaposlenih je bilo prisotno le v sektorju Vzdrževanje.

Zabeležili smo 329 odhodov zaposlenih, od katerih jih je 142 zapustilo na lastno željo, večji del od teh zaradi izpolnjevanja pogojev za upokojitev.

Povprečna starost zaposlenih se je v letu 2024 še nekoliko znižala, in sicer na 43,7 leta.

Glede na naravo dela v družbi prevladujejo moški sodelavci, ki so v preteklem letu predstavljali 68,8 odstotka vseh zaposlenih.

V družbi UNIOR d.d. imamo visok delež zaposlenih za nedoločen čas, s čimer zagotavljamo visoko raven varnosti zaposlitve. Konec leta 2024 je imelo pogodbo o zaposlitvi za nedoločen čas 96,7 odstotka vseh zaposlenih, od tega 68,6 odstotka moških in 31,4 odstotka žensk. Zaposlenih za določen čas je bilo 3,3 odstotka, od tega 72,7 odstotka moških in 27,3 odstotka žensk.

Povprečna mesečna bruto plača na zaposlenega je v letu 2024 znašala 2.429 evrov, kar je 9,1 odstotka več kot leta 2023. Ob dve odstotni povprečni letni rasti cen življenjskih potrebščin se je realno povečala za sedem odstotkov. Neto plača je v letu 2024 dosegla 1.537 evrov in se je glede na preteklo leto povečala za 6,1 odstotka oziroma realno za štiri odstotke.

IZOBRAZBENA STRUKTURA

Gospodarski in tehnološki razvoj ter potrebe v delovnih procesih nas spodbujajo, da zaposlujemo večji delež novih sodelavcev z višjo izobrazbo kot pred leti. Konec leta 2024 je znašal delež zaposlenih z najmanj višjo izobrazbo 22,3 odstotka vseh zaposlenih. Takšni zaposleni bodo lahko dodatno prispevali k iskanju novih in trajnostnih rešitev, ki bodo zagotavljale našo nadaljnjo gospodarsko stabilnost.

Kvalifikacijska struktura

Kvalifikacijska stopnja	2024	2023	2022	2021
1 Nekvalificirani	181	240	256	263
3 Polkvalificirani	94	116	120	126
4 Kvalificirani	418	503	515	524
5 Srednja SI	347	417	416	391
6/1 Višja SI	110	119	120	113
6/2 Visoka SI – dipl., spec. po višji SI, 1. bolonjska st.	111	125	115	121
7 Visoka SI – univ., spec. po VS, mag. stroke	68	82	79	73
8/1 Magisterij znanosti, spec. po univ.	9	11	12	12
8/2 Doktorat znanosti	1	1	1	1
SKUPAJ	1.339	1.614	1.634	1.624

3.7.2 Zaposlenost v Skupini UNIOR

Na dan 31. 12. 2024 je bilo v Skupini UNIOR 2.683 zaposlenih, kar je za 4,6 odstotka oziroma 129 zaposlenih manj kot konec predhodnega leta. Od tega je bilo 2.187 zaposlenih v dejavnostih ohranjenega poslovanja, kar je 134 zaposlenih oziroma 5,8 odstotka manj kot ob koncu leta 2023. V dejavnostih ustavljenega poslovanja, kamor smo konec leta 2024 prenesli dejavnosti turizma in proizvodnje orodij za stroje, je bilo 496 zaposlenih, kar je pet zaposlenih več v primerjavi s koncem preteklega leta.

Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur je v letu 2024 znašalo 2.711, kar je za 12 zaposlenih oziroma 0,4 odstotka višje v primerjavi z letom 2023. V dejavnostih ohranjenega poslovanja je povprečno število zaposlenih iz ur v letu 2024 znašalo 2.262 in je bilo za 0,7 odstotka višje kot v letu 2023, v dejavnostih ustavljenega poslovanja pa se zmanjšalo za 0,9 odstotka in je znašalo 449 zaposlenih.

Povprečna mesečna bruto plača na zaposlenega v Skupini UNIOR je v letu 2024 znašala 2.037 evrov, kar je 6,4 odstotka več kot leta 2023.

Podatki o zaposlenih

Zaposleni v Skupini UNIOR po dejavnostih	2024	2023	2022	2021
Skupno število zaposlenih	2.683	2.812	2.801	2.772
– dejavnost proizvodnja odkovkov	1.541	1.527	1.499	1.470
– dejavnost proizvodnja ročnega orodja	296	389	428	415
– dejavnost strojogradnja	119	164	158	162
– dejavnost turizem *	325	326	316	325
– dejavnost proizvodnja orodij za stroje *	171	165	164	159
– sektorji skupnih služb v obvladujoči družbi	139	152	146	147
– sektor vzdrževanje v obvladujoči družbi	92	89	90	94
Povprečno število zaposlenih iz ur *	2.711	2.699	2.667	2.700
Povprečna bruto plača (v EUR) *	2.037	1.914	1.744	1.611

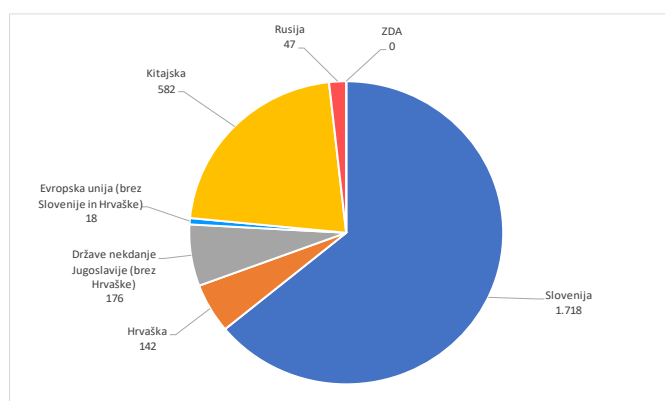
* Podatki so prikazani skupaj z ustavljenim poslovanjem

ZAPOSLENI V SKUPINI PO REGIJAH

V regijah, kjer imajo podjetja v Skupini UNIOR svoje sedeže, se je število zaposlenih v primerjavi s stanjem konec predhodnega leta najbolj znižalo v Sloveniji, in sicer za 247 zaposlenih, najbolj pa se je povečalo na Kitajskem, za 126 zaposlenih. V dejavnostih ustavljenega poslovanja je konec leta 2024 bilo 325 zaposlenih v Sloveniji in 171 zaposlenih v državah bivše Jugoslavije.

Število zaposlenih na dan 31. december	2024	2023	2022	2021
Slovenija	1.718	1.965	1.955	1.949
Hrvaška	142	145	152	153
Države nekdanje Jugoslavije (brez Hrvaške)	176	171	171	165
Evropska unija (brez Slovenije in Hrvaške)	18	21	21	24
Kitajska	582	456	445	425
Rusija	47	53	56	55
ZDA	0	1	1	1
Skupaj Skupina UNIOR	2.683	2.812	2.801	2.772

* Podatki so prikazani skupaj z ustavljenim poslovanjem

IZOBRAZBENA STRUKTURA

V Skupini UNIOR zaposlujemo vedno večji delež sodelavcev z višjo izobrazbo. Konec leta 2024 je znašal delež zaposlenih z najmanj višjo stopnjo izobrazbe 21,8 odstotka vseh zaposlenih, kar je ena odstotna točka več kot v preteklem letu.

Kvalifikacijska struktura

Kvalifikacijska stopnja	2024	2023	2022
1 Nekvalificirani	244	296	307
3 Polkvalificirani	118	137	140
4 Kvalificirani	914	991	1007
5 Srednja SI	822	803	778
6/1 Višja SI	267	245	244
6/2 Visoka SI – dipl., spec. po višji SI, 1. bolonjska st.	185	196	184
7 Visoka SI – univ., spec. po VS, mag. stroke	122	130	126
8/1 Magisterij znanosti, spec. po univ.	10	13	14
8/2 Doktorat znanosti	1	1	1
SKUPAJ	2.683	2.812	2.801

3.7.3 Razvoj zaposlenih

Razvoj zaposlenih je eden izmed ključnih procesov, s katerim uresničujemo UNIOR-jevo trajnostno zavezo. Znanje in kompetence zaposlenih povečujemo z usposabljanji tako s strokovnih področij kot tudi s področij mehkih veščin. Spodbujamo vseživljenjsko učenje s poudarkom na prenosu znanja in izkušenj. Organiziramo zunanja in notranja usposabljanja ter zaposlenim omogočamo sofinanciranje študija ob delu, dijakom in študentom z nam ustreznih smeri izobraževanja pa omogočamo prakso in kadrovske štipendije.

V letu 2024 smo nadaljevali z usposabljanji s področja trajnostnega poslovanja, upravljanja podnebnih tveganj in krožnega gospodarstva, inovacijske dejavnosti, avtomatizacije in digitalizacije v smeri pametnih tovarn, razvojnih konceptov vitke proizvodnje, standardov vodenja kakovosti, projektnega vodenja, informacijske varnosti, varnega dela z nevarnimi kemikalijami, varstva okolja, varnosti in zdravja pri delu, ocenjevanja tveganj zaradi fizičnih obremenitev na delovnem mestu, prve pomoči, mehkih veščin, financ ter vloge vodij pri psihološki podpori zaposlenim. Te vsebine prispevajo k varovanju zdravja zaposlenih in varnemu delovnemu okolju ter varovanju okolja, osebnemu in poklicnemu razvoju zaposlenih ter razvoju novih idej in proizvodov. Zavedamo se pomembnosti medgeneracijskega sodelovanja in prenosa znanja starejših zaposlenih, zato skrbimo za usposabljanje mentorjev.

Potreba po izboljševanju poslovnih procesov pomeni, da je treba osvojena znanja nenehno nadgrajevati. Sodobna informacijsko komunikacijska tehnologija nam danes to omogoča prek e-učenja. Izvajala so se tudi obnovitvena e-usposabljanja s področja integritete in tveganja za prevare v družbi usposabljanje vodij v okviru DPP ter požarna varnost. Prednost takšnih usposabljanj je boljša časovna razpoložljivost, saj se lahko zaposleni udeležijo e-usposabljanj, ko jim to časovno ustreza, manj je izgub delovnega časa, dostop je lažji, hitrejši in cenejši (manj je tiskanja gradiv, ni stroškov prevoza in morebitnih nastanitvev), izgublja pa se možnost mreženja med sodelavci v času usposabljanja.

Sodelavcem omogočamo sofinanciranje izobraževanja ob delu. Tako lahko s pridobljenim novim znanjem in praktičnimi izkušnjami dolgoročno pripomorejo k izboljševanju delovnih procesov in boljšim

poslovnim rezultatom. Zaposleni si tako zagotovijo strokovni in osebnostni razvoj ter možnost kariernega napredovanja.

S svojim programom štipendiranja že več kot štiri desetletja spodbujamo sodelovanje s perspektivnim kadrom. Štipendiranje je dolgoročno načrtovanje bodočih zaposlenih in je odlična priložnost za karierni razvoj posameznika. V družbi UNIOR d.d. se s pomočjo štipendiranja s potencialnimi zaposlenimi povežemo že v obdobju izobraževanja in si ustvarjamo bazen mladih talentov. Štipendiste vključujemo v delovni proces in družbo UNIOR d.d. že v času njihovega izobraževanja. Cilj podeljevanja naših štipendij je, da pridobimo in strokovno usposobimo kompetenten kader s potrebnih področij. Pomembno nam je, da gradimo in ohranjamo vezi z lokalnimi srednjimi šolami, ker se večina naših štipendistov izobražuje na teh šolah. Konec leta 2024 smo imeli 33 aktivnih štipendistov, ki so se izobraževali po programih, ki bodo pomembno prispevali k digitalizaciji in tehnološkemu napredku naše družbe. Štipendiramo predvsem posameznike s področij strojništva, elektrotehnike, mehatronike in računalništva. Verjamemo, da s štipendisti že v času njihovega študija izoblikujemo kakovosten odnos, ki omogoča uspešno sodelovanje v prihodnosti.

USPOSABLJANJE IN IZOBRAŽEVANJE

Usposabljanje in izobraževanje	2024	2023	2022	2021
Število ur usposabljanja (v urah)	10.818	14.799	13.118	10.315
Stroški za usposabljanje (v EUR)	79.542	78.360	98.711	63.317
Stroški kadrovske štipendije (v EUR)	97.861	105.238	94.181	88.405
Stroški za izobraževanje ob delu (v EUR)	5.921	19.668	14.318	2.856
Skupaj (v EUR)	183.324	203.266	207.210	154.578

Leta 2024 smo skupaj izvedli 10.818 pedagoških ur usposabljanja, kar je 26,9 odstotka manj kot v preteklem letu. Za usposabljanja smo v letu 2024 namenili za 1,5 odstotka več sredstev kot preteklo leto, in sicer 79.542 evrov (vsi stroški, povezani z notranjimi in zunanjimi usposabljanji, brez upoštevanih stroškov odsotnosti zaposlenih z dela).

Za štipendije in študij ob delu smo v letu 2024 namenili manj sredstev kot leto prej, in sicer za kadrovske štipendije smo namenili 97.861 evrov, za študij ob delu pa 5.921 evrov. Sredstva, ki smo jih namenili strokovnemu usposabljanju in izobraževanju, so skupaj znašala 183.324 evrov, kar je 9,8 odstotka manj kot eno leto prej.

Z namenom prepoznave, razvoja in zadrževanja zaposlenih smo v začetku leta 2024 nadaljevali izvajanje razgovorov s perspektivnimi zaposlenimi.

Z novo zaposlenimi sodelavci po približno treh mesecih od začetka zaposlitve opravimo razgovore, na katerih preverimo njihovo zadovoljstvo. Razgovore opravimo tudi s sodelavci, ki na svojo željo prekinjejo delovno razmerje z delodajalcem in želijo opraviti razgovor.

BODOČE KADRE VZGAJAMO IN IZOBRAŽUJEMO V SODELOVANJU S ŠOLSKEM CENTROM SLOVENSKE KONJICE – ZREČE

V sodelovanju s Srednjo poklicno in strokovno šolo Zreče poučujemo mlade, da bi se usposobili za poklice oblikovalec kovin – orodjar, inštalater strojnih inštalacij in strojni tehnik. Tako želimo znižati stopnjo deficitarnosti teh poklicev. Družba UNIOR d.d. s Srednjo poklicno in strokovno šolo Zreče sodeluje že od leta 1978. Tako je UNIOR-jeva Šolska delavnica ena izmed organizacijskih enot Sektorja za splošne zadeve delniške družbe UNIOR, v kateri potencialne kadre poučujejo lastni kadri, zaposleni v delniški družbi. Družba za nemoteno delovanje Šolske delavnice na leto nameni do pol milijona evrov lastnih sredstev.

3.7.4 Varnost in zdravje (promocija zdravja)

Zavedamo se, da je vlaganje v varnost in zdravje naših zaposlenih naložba. Varnosti na delovnem mestu namenimo posebno pozornost in jo nenehno izboljšujemo.

V letu 2024 smo na področju preventive izvajali aktivnosti predvsem iz Programa promocije zdravja pri delu. Cilji in aktivnosti so bili usmerjeni v zmanjšanje števila nezgod pri delu, nadzor uporabe zaščitne sluha, izboljšanje delovnih pogojev, zmanjšanje bolniške odsotnosti in skrb za zdrav življenjski slog z aktivnostmi.

BOLNIŠKA ODSOTNOST

Skupna bolniška odsotnost je v letu 2024 znašal 8,2 odstotka in je za 0,3 odstotne točke višja kot leta 2023, ko je bila 7,9-odstotna. V letu 2024 je bila bolniška odsotnost v breme delodajalca 4,4-odstotna, kar je za 0,6 odstotne točke več kot v letu 2023, ko je bila 3,8-odstotna. Bolniška odsotnost, ki je refundirana, je za 0,4 odstotne točke nižja kot v letu 2023 in je znašala 3,7 odstotka, v letu 2023 pa je bila 4,1-odstotna.

Bolniška odsotnost	2024	2022	2021	2020
Bolniška odsotnost (v odstotkih)	8,2	8,9	7,2	6,2

V letu 2024 smo ponovno začeli izvajanje aktivnosti za obvladovanje bolniškega staleža v UNIOR d.d. (OBSU#2).

POŠKODBE PRI DELU

V letu 2024 smo imeli 40 poškodb pri delu, kar je dve poškodbi manj kot v letu 2023. V letu 2024 je bilo zgubljenih 1043 delovnih dni, kar predstavlja 26,07 delovnega dne na poškodbo, v letu 2023 pa je bilo zabeleženih 1172 delovnih dni, kar predstavlja 27,9 dneva na poškodbo.

Poškodbe pri delu	2024	2023	2022	2021
Število poškodb	40	42	45	52

Ukrepi na področju varnosti pri delu in varovanja zdravja so bili usmerjeni predvsem v preventivo:

- usposabljanje delavcev o varnem delu na delovnem mestu in obveznostih do varnega dela,
- izdelava ocene tveganja zaradi fizičnih obremenitev na delovnih mestih
- revizija Izjave o varnosti z oceno tveganja,
- pooblastila in odgovornosti na področju varstva in zdravja pri delu,
- objave v internih medijih glede poškodb,
- opravljanje preventivnih zdravniških pregledov zaposlenih,
- sistemski nadzor bolniške odsotnosti,
- pregledi delovne in varnostne opreme ter odprave pomanjkljivosti,
- sistematično obravnavanje nezgod in sprotna odprava pomanjkljivosti,
- nadzor varnega dela (uporaba osebne varovalne opreme, urejenost delovnih mest, urejenost naprav) in požarne varnosti,
- izvedba akcije na področju promocije zdravja,
- izvedena presoja po sistemu ISO 45001,
- zagotavljanje skupnih ukrepov varnosti in zdravja pri delu na skupnem delovišču (zunanji izvajalci).

PORODNIŠKI DOPUST

V letu 2024 smo iz naslova porodniškega dopusta zabeležili 0,9-odstotno odsotnost, v letu 2023 pa 0,8-odstotno odsotnost. Iz naslova očetovskega dopusta smo v letu 2024 zabeležili 0,2-odstotno odsotnost, v letu 2023 pa 0,1-odstotno odsotnost.

PROMOCIJA ZDRAVJA

Skrb za zdravje zaposlenih nadgrajujemo s programom aktivnosti za promocijo zdravja, ki naslavljajo zdrav življenjski slog, duševno zdravje ter problematiko kostno-mišičnih obolenj, poškodb izven dela in na delu ter hkrati upoštevajo tudi potrebe in pričakovanja zaposlenih.

3.7.5 Organizacijska kultura

Velik poudarek smo dali izvedbi letnih razgovorov, vanje pa smo vključili večino zaposlenih (98,9 odstotka). Z letnimi razgovori želimo zaposlene in vodje spodbuditi k medsebojnemu dialogu, predvsem glede počutja na delovnem mestu in prihodnjih načrtih za opravljanje dela.

V letu 2024 smo nadaljevali izvajanje ukrepov, ki jih imamo zasnovane v okviru polnega certifikata Družini prijazno podjetje. Izvajamo ukrepe, ki jih lahko zaposleni koristijo z namenom izboljšanja počutja in/ali lažjega usklajevanja poklicnega ter zasebnega življenja. V okviru certifikata imamo opredeljene ukrepe s področja dodatno prilagojenega delovnega časa. Ukrep pravica do prošnje za prilagoditev delovnih pogojev smo zamenjali z ukrepom informiranje o prihajajočih spremembah, pomembnih za zaposlene. Eden izmed ukrepov je tudi finančna pomoč otrokom pokojnih staršev, ki so bili zaposleni v UNIOR d.d. Konec leta smo izvedli dogodek za otroke – UNIOR-jeve otroke je obdaril Božiček. Izvedli smo UNIOR-jev družinski dan na Rogli, ki se ga zaposleni udeležijo v največji meri in jim tudi veliko pomeni. Na dogodek so poleg zaposlenih in njihovih družin povabljeni vsi nekdanji delavci, ki so zgodbo družbe UNIOR d.d. soustvarjali in se nato upokojili, zato lahko govorimo o številčno zelo odzivnem dogodku. Dlje časa odsotni sodelavci lahko zaprosijo za posredovanje e-biltena in časopisa Kovači smo. V veljavi je ukrep, kjer vse interne kandidate, ki so se prijavili na za razpisana delovna mesta, povabimo na razgovor in jim podamo povratne informacije. Vsako leto za vse zaposlene pridobimo popuste na primer v trgovinah ali za storitve. Dodali smo ukrep psihološke podpore zaposlenim.

3.7.6 Komuniciranje

Družba UNIOR d.d. se je v letu 2024 osredotočala na krepitev zunanjšega in internega komuniciranja, pri čemer je spodbujala pozitiven dialog, predvsem za podporo prestrukturiranja družbe. Z namenom podpore tekočemu poslovanju in skrbi za dobrobit zaposlenih smo zagotavljali interno komuniciranje z različnimi orodji, kot so interni časopis, tedenske novice, redna obvestila na oglasnih deskah in intranetu, ter z organizacijo različnih dogodkov.

Za spodbujanje trajnostnega dialoga smo v letu 2024 izvajali aktivnosti, ki so prispevale k ozaveščanju o pomenu zdravja in varnosti zaposlenih. S posebnimi izvedbami delavnic ter organizacijo dogodka *Dan inovatorjev* smo poudarili pomen ustvarjalnosti in inovativnosti.

3.7.7 Sponzorstvo in donatorstvo

Družba UNIOR d.d., ki se ponaša s stoletno tradicijo, je tesno povezana s svojim okoljem in širokim krogom interesnih deležnikov ter nenehno sledi potrebam okolja.

Zavzemamo se za ozaveščanje, ponujamo moralno podporo ter finančna sredstva različnim organizacijam in društvom. S sponzorstvi in donacijami podpiramo tako aktualne kot tudi enkratne dogodke, ter se zavzemamo za podporo mladim in za pomoč socialno šibkim. Redno podpiramo številne kulturne, športne in humanitarne projekte.

DRUŽBENO ODGOVORNI PROJEKTI:

Z VZGAJANJEM TEKAŠKE KULTURE V DRUŽBI UNIOR d.d. IN ŠIRŠE

UNIOR d.d. s svojo prisotnostjo in podporo spodbuja tekaško kulturo v širšem slovenskem okolju v sodelovanju s Konjiško atletsko šolo s tradicionalnim UNIOR-jevim tekom na Rogli ter s Konjiškim maratonom. UNIOR-jevega teka na Rogli se je udeležilo 100 tekačev iz cele Slovenije, med njimi tudi UNIOR-jevi sodelavci.

TEKMOVANJE ZA ZNANJE

Tekmovanje za znanje je projekt, s katerim želi UNIOR Ročno orodje vzpodbuditi in izobraževati srednješolce o rešitvah in delu z ročnim orodjem, hkrati pa še bolj tesno povezati sodelovanje med UNIOR-jem in izobraževalnimi ustanovami. Skozi projekt sodelujoče srednješolce zaključnih letnikov popeljemo na tristopenjsko tekmovanje ter jih za izkazano znanje in sodelovanje nagradimo z zanimivimi nagradami, novim praktično-teoretičnim znanjem in nepozabno zabavno izkušnjo.

4 POMEMBNEJŠI DOGODKI LETA 2024 V SKUPINI UNIOR IN DRUŽBI UNIOR d.d.

PREJETJE SKLEPA USTAVNEGA SODIŠČA

Družba UNIOR d.d. je 21. 5. 2024 prejela sklep Ustavnega sodišča v zadevi Up-418/21-11 (zadeva Rhydcon) s katerim je Ustavno sodišče odločilo, da se ustavna pritožba zoper sodbo Vrhovnega sodišča št. III Ips 11/2020 z dne 15. 2. 2021 ne sprejme v obravnavo.

NOVA SESTAVA UPRAVE DRUŽBE

1. 6. 2024 je nastopil mandat nov predsednik uprave g. Robert Vuga, ki je na mestu predsednika uprave nasledil g. Darka Hrastnika, ki mu je 31. 5. 2024 potekel mandat. Uprava je od 1. 6. 2024 dalje delovala v novi sestavi – predsednik uprave g. Robert Vuga in član uprave g. Branko Bračko.

OBJAVA SKLICA SKUPŠČINE

5. 6. 2024 je bil na spletni strani Ajpesa, na SEOnetu in na spletni strani družbe objavljen sklic 28. seje skupščine delničarjev.

POŽAR V OBRATU KOVAČNICA V ZREČAH

18. 6. 2024 popoldan je v družbi UNIOR d.d. v obratu Kovačnice v Zrečah prišlo do požara. Delavci so se odzvali odgovorno in v skladu s predpisi. Gre za dogodek, ki ni vplival na zdravje ljudi in ni povzročil škodljivega vpliva na okolje, je pa povzročil zastoj v proizvodnji na v požaru poškodovani proizvodni liniji. Poškodovanih v dogodku ni bilo. Vse pristojne službe so bile o dogodku pravočasno obveščene.

SKUPŠČINA DRUŽBE

10. 7. 2024 je bila 28. seje skupščine delničarjev družbe UNIOR d.d., delničarji pa so se na njej:

- seznanili z letnim poročilom za poslovno leto 2023 in s pisnim poročilom nadzornega sveta o rezultatih preveritve letnega poročila za poslovno leto 2023;
- seznanili in potrdili Poročilo o prejemkih članov uprave in nadzornega sveta družbe UNIOR d.d. v poslovnem letu 2023;
- odločali o uporabi bilančnega dobička za poslovno leto 2023, ki je znašal 12.525.159,22 evra in je po odločitvi delničarjev ostal nerazporejen v višini 9.552.327,72 evra, znesek 2.972.831,50 evra, ki predstavlja čisti dobiček leta 2021 in 2023, pa se je razporedil v druge rezerve iz dobička;
- podelili razrešnico upravi in nadzornemu svetu za poslovno leto 2023;
- sprejeli posodobljeno Politiko prejemkov uprave in nadzornega sveta družbe UNIOR d.d.;
- seznanili s prenehanjem mandata predsednika nadzornega sveta g. Roberta Vuge;
- imenovali novega člana nadzornega sveta g. Andreja Gradišnika.

POROČILO O PREJEMKIH ČLANOV UPRAVE IN NADZORNEGA SVETA DRUŽBE UNIOR d.d.

10. 7. 2024 je bil javno objavljen dokument Poročilo o prejemkih članov uprave in nadzornega sveta družbe UNIOR d.d. v poslovnem letu 2023 skupaj s Poročilom neodvisnega revizorja o opravljenih dogovorjenih postopkih preveritve poročila o prejemkih družbe UNIOR d.d. za poslovno leto 2023, ki ga je izdelala revizijska družba Mazars, družba za revizijo d.o.o.

POLITIKA PREJEMKOV

10. 7. 2024 je bil javno objavljen posodobljen in z veljavnimi priporočili Slovenskega državnega holdinga, d.d. usklajen dokument Politika prejemkov uprave in nadzornega sveta družbe UNIOR d.d.

PRIDOBITEV DELNIC DRUŽBE UNIOR d.d. S STRANI UPRAVE DRUŽBE

Predsednik uprave družbe UNIOR d.d., Zreče, g. Robert Vuga je v juliju v svojem imenu na uradnem trgu Ljubljanske borze pridobil skupaj 2.852 delnic družbe UNIOR d.d. z oznako UKIG, kar predstavlja 0,1005 odstotka vseh izdanih delnic družbe UNIOR d.d.

POJASNILA NADZORNEGA SVETA DRUŽBE UNIOR d.d.

6. 9. 2024 je nadzorni svet družbe UNIOR d.d. javno objavil odgovore na vprašanja, ki so jih na nadzorni svet družbe UNIOR d.d. naslovili delničarji družbe na 28. redni seji skupščine družbe UNIOR d.d.

PRIDOBITEV DELNIC DRUŽBE UNIOR d.d. S STRANI NADZORNEGA SVETA DRUŽBE

Član nadzornega sveta družbe UNIOR d.d., Zreče, g. Marijan Penšek je v septembru v svojem imenu na uradnem trgu Ljubljanske borze pridobil skupaj 150 delnic družbe UNIOR d.d. z oznako UKIG, kar predstavlja 0,0053 odstotka vseh izdanih delnic družbe UNIOR d.d.

POJASNILO UPRAVE DRUŽBE UNIOR d.d.

17. 10. 2024 je uprava družbe UNIOR d.d., glede na veliko število informacij, ki so se pojavile v javnosti po izredni seji nadzornega sveta družbe UNIOR d.d. 14. 10. 2024, objavila pojasnila o trenutnih razmerah poslovanja in sprejete optimizacijske ukrepe, med katerimi je tudi zaprtje obrata Stari trg ob Kolpi.

SPREMEMBA FINANČNEGA KOLEDARJA

29. 10. 2024 je družba objavila spremenjen Finančni koledar objav družbe UNIOR d.d. za leto 2024, ki ga je potrdil tudi nadzorni svet družbe UNIOR d.d. Družba je v veljavnem objavljenem finančnem koledarju predvidela za 30. 10. 2024 objavo ocene poslovanja Skupine UNIOR in družbe UNIOR d.d. za leto 2024. Zaradi negotovih gospodarskih razmer in začetka procesa prestrukturiranja poslovanja in organizacije družbe, družba ni mogla podati dovolj zanesljive ocene poslovanja za leto 2024, zato se te ni objavilo.

PRIDOBITEV DELNIC DRUŽBE UNIOR d.d. S STRANI NADZORNEGA SVETA DRUŽBE

Član nadzornega sveta družbe UNIOR d.d., Zreče, dr. Tomaž Subotič je v decembru v svojem imenu na uradnem trgu Ljubljanske borze pridobil skupaj 1.424 delnic družbe UNIOR d.d. z oznako UKIG, kar predstavlja 0,0502 odstotka vseh izdanih delnic družbe UNIOR d.d. Po pridobitvi delnic je dr. Tomaž Subotič lastnik 83.126 delnic družbe UNIOR d.d. z oznako UKIG, kar predstavlja 2,9286 odstotka vseh izdanih delnic družbe.

IMENOVANJE ČLANICE UPRAVE

19. 12. 2024 je nadzorni svet družbe UNIOR d.d. go. Lilijano Sirk imenoval za novo članico uprave za mandatno obdobje od 19. 12. 2024 do 18. 12. 2029.

POLITIKA RAZNOLIKOSTI UPRAVE IN NADZORNEGA SVETA DRUŽBE UNIOR d.d.

19. 12. 2024 je nadzorni svet družbe UNIOR d.d. sprejel Politiko raznolikosti uprave in nadzornega sveta družbe UNIOR d.d.

5 DELNICE OBVLADUJOČE DRUŽBE

Ob vpisu delniške družbe UNIOR v sodni register dne 15. 4. 1997 je bilo izdanih 2.138.200 delnic po nominalni vrednosti 8,35 evra. Od tedaj je družba izvedla dve dokapitalizaciji. Prvo 1. 12. 1999, ko je bilo izdanih dodatnih 200.214 delnic, drugo pa 1. 2. 2010 z izdajo 500.000 novih delnic. Tako ima družba UNIOR d.d. na dan 31. 12. 2024 izdanih skupno 2.838.414 delnic, ki se od leta 2006 vodijo kot kosovne delnice. Te so izdane v nematerializirani obliki in so od 21. 1. 2000 vpisane v centralni register vrednostnih papirjev, ki ga vodi KDD – Centralno klirinško depotna družba, d.d., v Ljubljani.

Vse izdane delnice družbe UNIOR d.d. so enega razreda, vse pravice in obveznosti, ki gredo imetnikom delnic, so zaradi tega enake, za delnice ni omejitev glasovalnih pravic. Pri prenosu delnic ni omejitev, saj so vse delnice prosto prenosljive. Družba nima oblikovane delniške sheme za svoje zaposlene.

Družbi niso znani:

- dogovori med delničarji, ki lahko povzročijo omejitev prenosa vrednostnih papirjev ali glasovalnih pravic;
- pomembni dogovori, katerih stranka je družba, ki začnejo učinkovati, se spremenijo ali prenehajo na podlagi spremembe kontrole v družbi, ki je posledica ponudbe, kot jo določa zakon, ki ureja prevzeme in učinke takšnih dogovorov.

Ni sklenjenih dogovorov med družbo in člani njenega organa vodenja ali nadzora ali delavci, ki predvidevajo nadomestilo, če ti zaradi ponudbe, kot jo določa zakon, ki ureja prevzeme, odstopijo, so odpuščeni brez utemeljenega razloga ali njihovo delovno razmerje preneha.

Pomembni podatki o delnicah

	2024	2023	2022	2021
Skupno število delnic	2.838.414	2.838.414	2.838.414	2.838.414
Število lastnih delnic	73.114	73.114	73.114	73.114
Število delničarjev	716	742	765	897
Dividende na delnico (v EUR) *	0,00	0,00	0,00	0,00
Vrednost lastnih delnic v bilanci (v tisočih EUR)	2.688	2.688	2.688	2.688

* kazalnik je opredeljen kot alternativno merilo uspešnosti, definicija je opredeljena v poglavju 8.14 Letnega poročila 2024

LASTNE DELNICE

Skupina UNIOR ima skupno 73.114 lastnih delnic, pri čemer je 3.330 lastnih delnic, kar pomeni 0,12 odstotka celotnega lastništva, v lasti družbe UNIOR Deutschland GmbH, Leonberg in družbe SPITT d.o.o., Zreče. Družba UNIOR d.d. ima v svoji lasti 69.784 lastnih delnic, kar predstavlja 2,46 odstotka celotnega lastništva. V letu 2024 ni bilo pridobitev in odtujitev lastnih delnic. Družba ali tretja oseba za račun družbe v poslovnem letu 2024 lastnih delnic ni sprejela v zastavo. Družba UNIOR d.d. je lastne delnice pridobila v letu 2019 na podlagi pravnomočne sodbe.

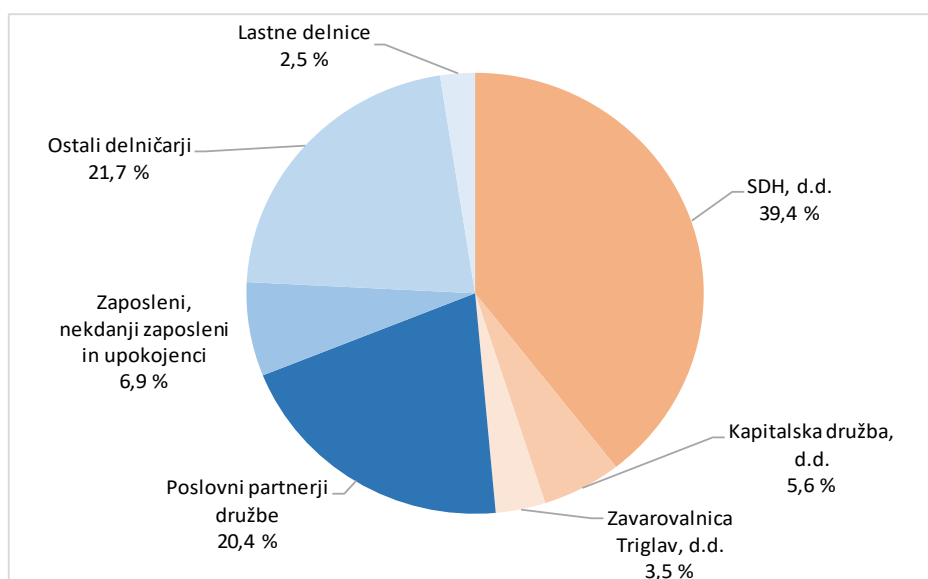
Deset največjih delničarjev na dan 31. 12. 2024

Delničar	Število delnic	Lastniški delež
SDH, d.d.	1.119.079	39,43 %
ŠTORE STEEL d.o.o.	346.692	12,21 %
KAPITALSKA DRUŽBA, d.d.	157.572	5,55 %
NLB skladi - Slovenija mešani	132.321	4,66 %
ZAVAROVALNICA TRIGLAV, d.d.	100.000	3,52 %
TR5 d.o.o., Medvode	90.533	3,19 %
Subotič Tomaž, Praga	83.126	2,93 %
UNIOR d.d.	69.784	2,46 %
RHYDCON d.o.o.	44.297	1,56 %
ŽELEZAR ŠTORE D.P. d.d.	43.627	1,54 %
Skupaj deset največjih delničarjev	2.187.031	77,05 %
Ostali delničarji	651.383	22,95 %
SKUPAJ	2.838.414	100,00 %

Kapitalska družba d.d. je kot delničar vpisana v delniško knjigo kot imetnica glasovalnih pravic, ki ima v lasti 157.572 delnic družbe in kot lastnica neglasovalnih delnic, ki ima v lasti 1.632 delnic, ki so bile v skladu z Zakonom o nematerializiranih vrednostnih papirjih (ZNVP-1) v letu 2022 prenesene nanjo z ukinjenih registrskih računov pri Klirinško depotni družbi d.o.o.

Lastniška struktura na dan 31. 12. 2024

Delničar	Število delnic	Lastniški delež
SDH, d.d.	1.119.079	39,43 %
Kapitalska družba, d.d.	159.204	5,61 %
Zavarovalnica Triglav, d.d.	100.000	3,52 %
Poslovni partnerji družbe	578.228	20,37 %
Zaposleni, nekdanji zaposleni in upokojeanci	195.268	6,88 %
Ostali delničarji	616.851	21,73 %
Lastne delnice	69.784	2,46 %
SKUPAJ	2.838.414	100,00 %

UVRSTITEV DELNIC NA BORZO

Na 14. redni seji skupščine družbe so 21. 7. 2010 sprejeli sklep, da se delnice družbe UNIOR d.d. uvrstijo na organizirani trg vrednostnih papirjev Ljubljanske borze. Družba je 13. 7. 2011 pridobila odločbo Agencije za trg vrednostnih papirjev z opr. št. 40200-10/2011-6. Prospekt je bil javno objavljen 16. 8. 2011, delnica pa je bila 18. 8. 2011 uvrščena na trg Ljubljanske borze vrednostnih papirjev. Prvi trgovalni dan je bil 22. 8. 2011. Delnica je uvrščena v Standardno kotacijo trga delnic.

OBVEŠČANJE DELNIČARJEV

Po uvrstitvi delnic na Ljubljansko borzo družba skladno z zakonom in običajno poslovno prakso vse delničarje in nove zainteresirane vlagatelje obvešča prek sistema elektronskega obveščanja Ljubljanske borze vrednostnih papirjev SEOnet in spletnega mesta družbe.

Kazalniki poslovanja na delnico

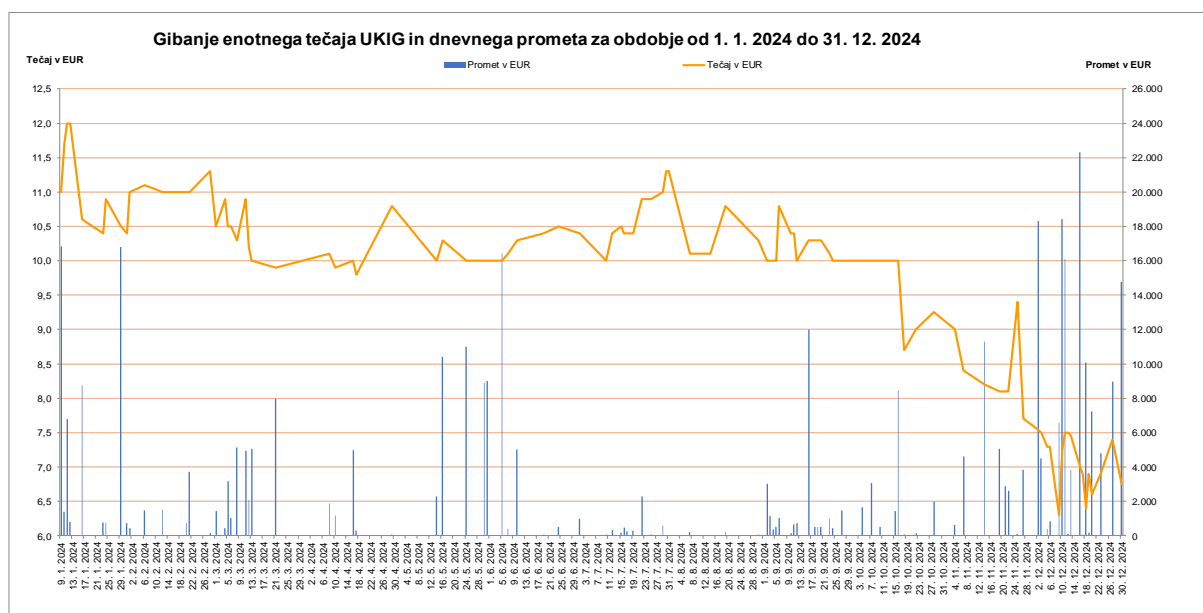
	2024	2023	2022	2021
Dobiček na delnico (v EUR) *	(14,91)	0,08	1,84	0,99
Knjigovodska vrednost delnice (v EUR) *	21,40	36,51	36,28	34,06
Prodaja na delnico (v EUR) *	69,18	74,46	73,97	61,11
Denarni tok na delnico (v EUR) *	(7,90)	5,17	4,56	4,18
Odstotek izplačila dividend *	0 %	0 %	0 %	0 %

* kazalniki so opredeljeni kot alternativna merila uspešnosti, definicije so opredeljene v poglavju 8.14 Letnega poročila 2024

Kazalniki poslovanja na delnico so izračunani tako, da se kategorije obračunskega obdobja delijo s tehtanim povprečnim številom navadnih delnic, pri čemer se izločijo navadne delnice, ki jih ima v lasti družba oziroma skupina.

TRGOVANJE Z DELNICAMI UKIG

Tržna cena delnice UKIG na dan 30. 12. 2024 (zaključni tečaj) je znašala 6,75 evra. Celoten ustvarjen promet od 1. 1. 2024 do 31. 12. 2024 je znašal 381.970,35 evra. Knjigovodska vrednost delnice na dan 31. 12. 2024 je znašala 21,40 evra. Razmerje tržne in knjigovodske vrednosti na dan 31. 12. 2024 znaša 0,32.

TRGOVANJE Z DELNICAMI UPRAVE IN NADZORNEGA SVETA

V družbi UNIOR d.d. imata uprava in nadzorni svet skupaj 3,09-odstotni lastniški delež, pri čemer ima uprava skupaj v lasti 0,16 odstotka, člani nadzornega sveta pa 2,93 odstotka. Ostali zaposleni v družbi imajo skupaj v lasti 1,79 odstotka delnic. V obdobju od januarja do decembra 2024 je uprava pridobila lastništvo nad delnicami, in sicer se je delež povečal za 2.850 delnic oziroma 0,10 odstotka, prav tako se je število delnic v lasti članov nadzornega sveta povečalo za 1.574 delnic oziroma za 0,05 odstotka

Trgovanje z delnicami uprave in nadzornega sveta

	Lastništvo		Neto nakupi v letu
	31. 12. 2024	31. 12. 2023	
Darko Hrastnik (predsednik uprave do 31. 5. 2024)	1.505	1.505	0
Robert Vuga (predsednik uprave od 1. 6. 2024)	2.850	0	2.850
Lilijana Sirk (članica uprave od 19. 12. 2024)	0	0	0
Branko Bračko	250	250	0
Uprava skupaj	4.605	1.755	2.850
Katja Potočar	0	0	0
Dr. Tomaž Subotič	83.126	81.702	1.424
Mag. Marijan Penšek	150	0	150
Andrej Gradišnik (član od 10. 7. 2024)	0	0	0
Saša Koren	0	0	0
Milan Potočnik	0	0	0
Nadzorni svet skupaj	83.276	81.702	1.574
Skupno število izdanih delnic	2.838.414	2.838.414	

Kot javna delniška družba imamo oblikovan seznam oseb, ki so jim dostopne notranje informacije. Za te osebe obstajajo skladno z zakonodajo in pravili Ljubljanske borze vrednostnih papirjev tudi omejitve trgovanja pred javno objavo.

6 DRUŽBENA ODGOVORNOST IN OBVEZNA RAZKRITJA

6.1 Splošne informacije

Družba UNIOR d.d. je za leto 2024 prvič zavezana poročati na podlagi Direktive o poročanju podjetij o trajnosti, CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive) oziroma v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah (ZGD-1) in evropskimi standardi poročanja o trajnosti, ESRS (European sustainability reporting standards).

Na podlagi petega odstavka 70.č člena ZGD-1 sestavlja le konsolidirano poročilo o trajnosti v okviru konsolidiranega poslovnega poročila. Vključuje tudi tako imenovane taksonomske informacije.

6.2 Spodbujamo inovativne in razvojne rešitve

Razvojne dejavnosti družbe UNIOR d.d. so usmerjene predvsem v nove materiale in tehnologije, ki zagotavljajo izdelavo okolju prijaznejših izdelkov. Prav tako vlagamo v avtomatizacijo, robotizacijo in digitalizacijo procesov, s čimer v veliki meri nadomeščamo ergonomsko zahtevna delovna mesta.

Sistematična invencijsko-inovacijska dejavnost s številnimi izboljšavami prinaša prihranke na različnih področjih delovanja. Vse zaposlene v družbi UNIOR d.d. ozaveščamo in vzpodbujamo k aktivnemu sodelovanju pri iskanju in prijavi idej.

Družba UNIOR d.d. sodeluje na področju razvojno-raziskovalnih dejavnosti s sorodnimi podjetji ter z razvojno-raziskovalnimi institucijami.

POMEMBNEJŠI RAZVOJNO-RAZISKOVALNI PROJEKTI

Na področju razvojno-raziskovalnih projektov smo v družbi UNIOR d.d. v letu 2024 z vidika trajnostne usmeritve nadaljevali s projekti, ki nas dolgoročno usmerjajo v zmanjševanje porabe materialnih virov in energije ter nas usmerjajo v trajnostno naravnane produkte. Sledimo potrebam avtomobilske industrije, ki se usmerja v elektrifikacijo vozil in uporabo komponent z manjšo maso. Tako se v razvojnih projektih proizvodnje odkovkov usmerjamo v preoblikovanje in obdelavo delov iz aluminija in na področju ročnega orodja v razvoj ročnega orodja, usmerjenega v trajnostni transport, kot je kolesarstvo. Del aktivnosti namenjamo razvoju in uvajanju metod za izboljševanje učinkovitosti procesov, predvsem aktivnosti vitke proizvodnje, digitalizaciji, robotizaciji in posodobitvi proizvodne opreme. Z izboljševanjem učinkovitosti samih procesov vplivamo na izboljšanje varnosti in zmanjševanje porabe virov ter pomembno izboljšujemo ergonomijo dela s širitvijo robotizacije in avtomatizacije na ergonomsko zahtevnih delovnih mestih.

Med pomembnejše razvojno-raziskovalne projekte štejemo sledeče:

- Raziskave in razvoj orodij ter procesov stiskanja in kovaškega valjanja aluminija ter izgradnja dodatne zmogljivosti za kovanje aluminijastih odkovkov v serijskih pogojih.
- Raziskave in razvoj postopkov izdelave orodij za kovanje s postopki navarjanja za doseganje večje obstojnosti orodij in s tem posredno zmanjševanje ogljikovega odtisa izdelkov.
- Raziskave postopka kontrole razpok z induktivno termografijo.
- Razvoj postopkov učinkovite obdelave aluminijastih odkovkov za e-mobilnost.
- Razvoj postopkov avtomatizacije na kovanju in na mehanski obdelavi.

- Razvoj postopkov avtomatizacije vizualnih in merskih kontrol odkovkov.
- Razvoj inovativnih namenskih ročnih orodij (bike, moto, avto) z uvajanjem rešitev IKT in optimizacije porabe surovin in energije.
- Nadaljevanje razvoja in integracije tehnologije trivalentnega kroma za zaščito površine orodij.
- Razvoj postopkov spremljanja učinkovitosti procesov z uvajanjem digitalnih orodij MES in metod vitke proizvodnje.
- Nadaljnji razvoj serijskega obdelovalnega centra UNIFLEX 400 z rešitvami še manjše porabe energije, I.4.0, nižjega ogljičnega odtisa ter smernicami krožnega gospodarstva.
- Nadaljnji razvoj in implementacija družine strojev ALUFLEX, namenjenih za obdelavo večjih aluminijastih varjencev iz ekstrudiranih profilov (strukturni deli, baterijska ohišja) in velikih aluminijastih odlitkov.

PROJEKT GREMO

UNIOR d.d. sodeluje v projektu GREMO (Green Mobility) avtomobilskega grozda ACS, kjer se vključujemo v strateški načrt razvoja avtomobilske industrije do leta 2030. GREMO povezuje pobudo slovenskih podjetij, ki nastopamo na mednarodnem trgu, za skupne razvojne projekte, kot so to že uspeli nekateri naši konkurenti, tudi s finančno podporo vlad držav, oblikovati podobne pobude za podporo zelenemu prehodu podjetij s ponujanjem izdelkov za elektrifikacijo mobilnosti. Namen projekta je vzpostavitev učinkovitega ekosistema partnerjev, ki bodo z vrhunskimi znanji in tehnološko opremljenostjo kompetentni partnerji globalnim proizvajalcem vozil.

6.3 Ključna neopredmetena sredstva družbe

Družba je kot ključna neopredmetena sredstva pripoznala naslednja neopredmetena sredstva, ki so ključna za uspešno poslovanje ter omogočajo ustvarjanje prihodkov in zagotavljanje konkurenčne prednosti:

- Licence, ki so podlaga za opravljanje osnovne dejavnosti ter izpolnjevanje vseh potrebnih zakonskih in regulatornih zahtev.
- Specializirana programska oprema – informacijske rešitve optimizirajo interne procese, znižujejo stroške, zmanjšujejo tveganje napak in neskladnosti, izboljšujejo uporabniško izkušnjo deležnikov ter zagotavljajo skladnost s predpisi in regulatornimi zahtevami.

6.4 Upravljavski vidik

6.4.1 Korporativna kultura

Informacije so podane v poglavju 9.4.1 poglavju Letnega poročila 2024.

6.4.2 Korporativna integriteta in skladnost poslovanja

Več o sistemu upravljanja tveganj, pooblaščenca za korporativno integriteto in prevare, pooblaščenca za skladnost poslovanja, zaščiti žvižgačev itd. je zajeto v poglavju 7.6 Letnega poročila 2024.

7 KORPORATIVNO UPRAVLJANJE

Družba UNIOR d.d. ima dvotirni sistem upravljanja. Naloge uprave in nadzornega sveta so skladno z zakonodajo in Statutom ločene tako, da uprava vodi posle družbe, nadzorni svet pa je odgovoren za nadzor poslovanja. Poleg tega v družbi deluje še kolegij uprave, ki ga sestavljajo direktorji programov, direktorji sektorjev, vodja notranje revizije ter predsednik in član uprave. Glavna naloga članov kolegija je, v okviru pooblastil voditi področja, za katera so odgovorni.

Kot nejavna delniška družba smo si v preteklosti prizadevali za kar najbolj transparentno poslovanje in korektno obveščanje delničarjev ter drugih deležnikov o dogajanju v družbi. Z uvrstitvijo naših delnic na borzo v letu 2011 smo v družbi začeli uvajati še strožje standarde korporativnega upravljanja in s tem prilagodili svoje poslovanje glede na zakonske predpise, borzna pravila in visoke standarde, ki veljajo v okolju. Tako zdaj poslujemo kot javna delniška družba.

Že v postopku priprave uvrstitve delnic na borzo smo imenovali osebo, ki je v družbi odgovorna za odnose z vlagatelji. Vlagatelje in drugo zainteresirano javnost o vseh pomembnejših dogodkih v družbi obveščamo prek borznega sistema SEOnet in spletnega mesta družbe. S tem smo še povečali transparentnost svojega delovanja in vlagateljem omogočili dostop do informacij za kakovostne in preudarne naložbene odločitve.

7.1 Uprava obvladujoče družbe

Predsednik uprave do 31. 5. 2025 je bil Darko Hrastnik, ki je bil imenovan 29. 11. 2018, ko mu je nadzorni svet družbe podelil nov petletni mandat za obdobje od 1. 6. 2019 do 31. 5. 2024. Funkcijo predsednika uprave je opravljal tretjič, pred tem je bil dvakrat član uprave. Predsednik uprave od 1. 6. 2024 dalje je Robert Vuga, ki mu je nadzorni svet 12. 12. 2023 podelil petletni mandat za obdobje od 1. 6. 2024 do 31. 5. 2029. Funkcijo predsednika uprave opravlja prvič. Branko Bračko je bil kot član uprave imenovan 26. 5. 2022, ko ga je nadzorni svet družbe imenoval za člana uprave UNIOR d.d. za mandatno obdobje od 15. 11. 2022 do 14. 11. 2027. Funkcijo člana uprave opravlja tretjič. Nadzorni svet družbe UNIOR d.d. je 19. 12. 2024 za novo članico uprave za mandatno obdobje od 19. 12. 2024 do 19. 12. 2029 imenoval Lilijano Sirk.

PODATKI O DELOVNIH IN VODSTVENIH IZKUŠNJAH ČLANOV UPRAVE

Robert Vuga, predsednik uprave (od 1. 6. 2024)

Izobrazba: magister podjetništva in mednarodnega poslovanja

Delovne in vodstvene izkušnje

Ima bogate vodstvene izkušnje, ki jih je pred začetkom dela v družbi UNIOR d.d. pridobil predvsem v mednarodnem okolju. V zadnjih letih je svojo kariero gradil v nemški Skupini E.G.O., kjer je najprej opravljal funkcijo predsednika uprave podjetja ETA d.o.o. Cerčno. Kasneje je v Skupini E.G.O. prevzel vodenje ene od štirih poslovnih enot s sedežem v Cameranu v Italiji, nato pa kot direktor operativnega področja s sedežem v Oberderdingenu v Nemčiji, prevzel odgovornost za upravljanje proizvodnih podjetij skupine po vsem svetu. Poleg operativnega in strateškega vodenja podjetij je bil tudi član več nadzornih svetov v Sloveniji in tujini. Njegovo delovanje zaznamujejo mednarodna usmerjenost, strateški pristop in osredotočenost na dolgoročno rast podjetij. V okviru svoje funkcije v UNIOR d.d. vodi strategije družbe in Skupine UNIOR, nadzira prodajo in marketing ter skrbi, da strateška vizija in cilji natančno odražajo tržno pozicioniranje ter prodajne strategije. To vključuje tudi razvoj blagovne znamke,

načrte širitve na trg in upravljanje odnosov s ključnimi kupci. Poleg tega vodi razvoj strateških partnerstev in poslovni razvoj, vodi ter koordinira delo uprave družbe UNIOR d.d., odgovoren pa je tudi za kadrovsko službo, službo za korporativno komuniciranje ter področji nabave in investicij.

Lilijana Sirk, članica uprave (od 19. 12. 2024)

Izobrazba: univerzitetni diplomirani ekonomist

Delovne in vodstvene izkušnje

Ima dolgoletne izkušnje s področja financ, računovodstva, ekonomike ter prestrukturiranja, ki jih je pridobivala v mednarodno usmerjenih in kapitalsko intenzivnih panogah. Pred prihodom v UNIOR d.d. je opravljala vodilne naloge s področja financ in računovodstva v družbi Hit d.d., kjer je bila predhodno tudi članica uprave. V svoji karieri je aktivno sodelovala pri izvedbi večjih organizacijskih in finančnih prestrukturiranjih ter prispevala k dolgoročni stabilizaciji poslovanja. Njeno delo odlikujeta analitična doslednost in visoka stopnja odgovornosti. V okviru svoje funkcije v družbi UNIOR d.d. je odgovorna za področje financ, računovodstva, kontrolinga, davkov, upravljanja tveganj in pravne službe. Aktivno sodeluje pri oblikovanju strategij Skupine UNIOR ter zagotavlja njihovo finančno vzdržnost in skladnost z zakonodajo. Njena vloga je ključna pri usklajevanju finančnih ciljev z dolgoročno strategijo družbe ter pri zagotavljanju učinkovitega, preglednega in skladnega poslovanja. Skladno s Poslovníkom o delu uprave opravlja tudi funkcijo namestnice predsednika uprave.

Darko Hrastnik, predsednik uprave (do 31. 5. 2024)

Izobrazba: univerzitetni diplomirani inženir metalurgije in materialov

Delovne in vodstvene izkušnje:

2000–2024	UNIOR d.d.	
	2024–2024	svetovalec uprave
	2012–2024	predsednik uprave
	2009–2012	član uprave
	2007–2012	izvršilni direktor programa Ročno orodje
	2004–2007	direktor programa Ročno orodje
	2002–2003	član uprave
	2000–2002	pomočnik direktorja programa Odkovki
1999–2008	Višja strokovna šola v Celju, izredni predavatelj za predmet ekonomika in menedžment	
1996–2000	MPP Livarna, d.o.o., Maribor, generalni direktor	
1994–1996	TAM Metalurgija, d.o.o., direktor marketinga	
1994–1994	Livarna Ferralit, d.o.o., Žalec, vodja proizvodnje	
1989–1993	Livarna, d.o.o., Štore	
	1992–1993	tehnični direktor
	1989–1992	razvojni oddelek

Branko Bračko, član uprave (do 28. 2. 2025)

Izobrazba: univerzitetni diplomirani inženir strojništva

Delovne in vodstvene izkušnje:

2012–	UNIOR d.d.	
	2025–	direktor programa
	2012–2025	član uprave
2009–2012	UNIOR Formingtools d.o.o. Kragujevac (Srbija), direktor	
2009–2012	UNIOR d.d., namestnik izvršilnega direktorja programa Strojna oprema	
2008–2009	Weba Maribor d.o.o., prokurist	

2002–2007	UNIOR d.d., pomočnik direktorja programa Strojna oprema
2001–2002	MPP Tehnološka oprema d.o.o. Maribor, pomočnik direktorja
1994–2001	UNIOR d.d., program Strojna oprema, vodja tehnologije, vodja obdelave, vodja montaže, vodja proizvodnje
1992–1994	Carrera Optyl d.o.o. Ormož, pomočnik vodje proizvodnje

7.2 Kolegij obvladujoče družbe

Kolegij sestavljajo člani uprave, direktorji programov in sektorjev ter vodja notranje revizije. Glavna naloga članov kolegija je samostojno vodenje posameznega programa oziroma službe. Kolegij tesno sodeluje z upravo in izvršuje njene naloge na strateški in operativni ravni, deluje pa tudi kot posvetovalno telo uprave.

Kolegij družbe so v letu 2024 sestavljali:

- Darko Hrastnik, univ. dipl. inž. metal. mater., predsednik uprave (do 31. 5. 2024),
- Robert Vuga, mag. podj. in med. posl., predsednik uprave (od 1. 6. 2024),
- Branko Bračko, univ. dipl. inž. str., član uprave,
- Lilijana Sirk, univ. dipl. ekon., članica uprave (od 19. 12. 2024)
- Robert Ribič, univ. dipl. inž. str., direktor programa Odkovki,
- Danilo Lorgar, univ. dipl. inž. kem. teh., direktor programa Ročno orodje (do 30. 9. 2024),
- mag. Barbara Žumer, direktorica programa Ročno orodje (od 1. 12. 2024),
- mag. Boštjan Leskovar, direktor programa Strojegradnja (do 30. 9. 2024),
- mag. Uroš Stropnik, direktor sektorja za splošne zadeve (do 30. 9. 2024),
- mag. Bogdan Polanec, finančni direktor,
- mag. Boštjan Slapnik, direktor vzdrževanja,
- Zlatko Zobovič, univ. dipl. ekon., direktor kontrolinga,
- mag. Rok Planinšec, direktor sektorja ITS,
- mag. Marjan Adamič, direktor vzdrževanja (do 30. 11. 2024),
- Dani Kukovič, univ. dipl. inž. elekt., direktor sektorja energetika,
- Patricija Sedmak, univ. dipl. ekon., vodja notranje revizije (do 20. 9. 2024).

7.3 Nadzorni svet obvladujoče družbe

Nadzorni svet družbe deluje v okviru pooblastil, kot jih določa 281. člen Zakona o gospodarskih družbah. Njegova glavna naloga v dvotirnem sistemu je nadzor poslov uprave in s tem varovanje interesov deležnikov v družbi.

Nadzorni svet družbe UNIOR d.d. sestavlja šest članov, od tega so štirje predstavniki kapitala in dva predstavnika zaposlenih. V sestavi oblikovanih komisij nadzornega sveta sodelujejo tudi zunanji strokovni člani, ki jih imenuje nadzorni svet. V poslovnem letu 2024 je nadzorni svet družbe UNIOR d.d. deloval v naslednji sestavi:

Predstavniki kapitala v nadzornem svetu so:

- Katja Potočar, univ. dipl. prav., mandat od 5. 7. 2023 do 4. 7. 2027, predsednica nadzornega sveta,
- mag. Marijan Penšek, mandat od 5. 7. 2023 do 4. 7. 2027, namestnik predsednice nadzornega sveta,

- dr. Tomaž Subotič, mandat od 8. 12. 2022 do 7. 12. 2026, član nadzornega sveta,
- Andrej Gradišnik, spec. manag., mandat od 10. 7. 2024 do 4. 7. 2027, član nadzornega sveta.

Predstavnika zaposlenih sta:

- Saša Koren, dipl. ekon., mandat od 13. 12. 2021 do 12. 12. 2025, članica nadzornega sveta,
- Milan Potočnik, mandat od 1. 11. 2022 do 22. 7. 2025, član nadzornega sveta.

Nadzorni svet družbe ima oblikovani dve komisiji, in sicer revizijsko in kadrovsko komisijo.

Revizijska komisija deluje v sestavi:

- dr. Tomaž Subotič, predsednik,
- mag. Marijan Penšek, namestnik predsednika,
- Saša Koren, dipl. ekon., članica (do 19. 12. 2024),
- Andrej Gradišnik, spec. manag., član (od 19. 12. 2024),
- prof. dr. Simon Čadež, zunanji član revizijske komisije (mandat do 4. 7. 2027).

Kadrovska komisija deluje v sestavi:

- Katja Potočar, univ. dipl. prav., predsednica,
- mag. Marijan Penšek, namestnik predsednice,
- dr. Tomaž Subotič, član,
- Milan Potočnik, član.

7.4 Skupščina obvladujoče družbe

Skupščina delničarjev je najvišji organ družbe, v katerem se neposredno uveljavlja volja delničarjev in sprejemajo ključne odločitve. Vsaka delnica družbe prinaša en glas, glasovalne pravice pa nimajo lastne delnice. Družba nima izdanih prednostnih delnic ali delnic, ki bi imele omejene glasovalne pravice.

Uprava družbe skliče skupščino delničarjev praviloma enkrat letno, v juniju ali juliju, z objavo na spletnem mestu AJPES, SEOnetu in spletnem mestu družbe – vsaj trideset dni pred zasedanjem. Pravico do udeležbe in glasovanja na skupščini imajo vsi delničarji, ki so vpisani v delniško knjigo družbe na presečni dan, ki je objavljen v sklicu, ter njihovi zastopniki in pooblaščenci. Celotno gradivo za skupščino je na vpogled na sedežu družbe od sklica do zasedanja.

Uprava delničarjem na skupščini predstavi vse potrebne informacije za presojo posameznih točk dnevnega reda, pri čemer upošteva zakonske in morebitne druge omejitve glede njihovega razkrivanja.

V letu 2024 je bila objava sklica seje skupščine delničarjev izvedena 5. 6. 2024 na spletnem mestu AJPES, na SEOnetu in na spletnem mestu družbe. Dne 10. 7. 2024 je potekala 28. seja skupščine delničarjev družbe UNIOR d.d., delničarji pa so se na njej:

- seznanili z letnim poročilom za poslovno leto 2023 in poročilom nadzornega sveta o rezultatih preveritve letnega poročila za poslovno leto 2023;
- seznanili s Poročilom o prejemkih članov uprave in nadzornega sveta družbe UNIOR d.d. v poslovnem letu 2023 in ga potrdili;
- odločali o uporabi bilančnega dobička za poslovno leto 2023, ki je znašal 12.525.159,22 evra in se je po odločitvi delničarjev uporabil na naslednji način:
 - znesek v višini 2.972.831,50 evra, ki predstavlja čisti dobiček leta 2021 in 2023, se razporedi v druge rezerve iz dobička;

- preostanek bilančnega dobička v višini 9.552.327,72 evra, ki je sestavljen iz ostanka čistega dobička leta 2018 v višini 2.889.501,53 evra, čistega dobička iz leta 2019 v višini 6.123.725,30 evra, čistega dobička iz leta 2022 v višini 5.075.396,06 evra ter zmanjšan za dolgoročno odložene stroške razvijanja v višini 4.536.295,17 evra, ostane nerazporejen kot preneseni dobiček in bo o njegovi uporabi odloženo v naslednjih poslovnih letih;
- podelili razrešnico upravi in nadzornemu svetu za poslovno leto 2023;
- seznanili z odstopom predsednika nadzornega sveta g. Roberta Vuge z dnem 12. 12. 2023;
- imenovali nove člane nadzornega sveta, in sicer g. Andreja Gradišnika.

Obvestilo o sklepih skupščine je bilo objavljeno 10. 7. 2024 na SEOnetu in spletnem mestu družbe.

V letu 2025 bo redna seja skupščine predvidoma izvedena 11. 6. 2025. Sklic skupščine delničarjev s predlagano vsebino sklepov, krajem, časom zasedanja ter pogoji za udeležbo in glasovanje bo objavljen na spletnem mestu AJ PES, SEOnetu in na spletnem mestu družbe predvidoma 9. 5. 2025.

7.5 Politika prejemkov članov organov vodenja in nadzora v Skupini UNIOR

Politika prejemkov uprave in nadzornega sveta družbe UNIOR d.d., ki je v družbi veljala v obdobju od 1. 1. 2024 do 10. 7. 2024, je bila odobrena na 26. redni seji skupščine družbe UNIOR d.d. dne 6. 7. 2022. Na 28. redni letni skupščini, ki je potekala dne 10. 7. 2024, je bila odobrena nova Politika prejemkov uprave in nadzornega sveta družbe UNIOR d.d., ki je bila nemudoma po skupščini javno objavljena na spletni strani družbe in na SEOnetu Ljubljanske borze, kjer bo javno dostopna vsaj toliko časa, dokler se uporablja, najmanj pa deset let. V nadaljevanju bosta predstavljeni obe politiki prejemkov članov organov vodenja in nadzora. Plačila upravi in nadzornemu svetu so podrobno predstavljena v poglavjih 10.12 in 11.12 Letnega poročila 2024.

UPRAVA

Politika prejemkov uprave in nadzornega sveta družbe UNIOR d.d., veljavna v obdobju od 1. 1. 2024 do 10. 7. 2024 (v nadaljevanju Politika prejemkov)

Politika prejemkov je določala, da so prejemki članov uprave sestavljeni iz osnovne fiksne bruto plače (v nadaljevanju: »osnovna plača«) in spremenljivega dela plačila za uspešnost poslovanja (v nadaljevanju: »spremenljivi prejemek«). V osnovni plači članov uprave so bili zajeti vsi dodatki in prejemki, do katerih so sicer upravičeni zaposleni v družbi na podlagi Zakona o delovnih razmerjih in kolektivnih pogodb, ki veljajo za družbo. Člana uprave sta bila v določenih primerih upravičena še do odpravnine in nekaterih ostalih ugodnosti oziroma pravic, kot so opredeljene v takrat veljavni Politiki prejemkov.

Osnovna plača članov uprave se je določila glede na zahtevnost nalog in odgovornost vodenja družbe ter se je za družbo določila z upoštevanjem merila zahtevnosti, ki so se delila na merila, ki opredeljujejo velikost družbe, ter na merila, ki odražajo kompleksnost poslovanja družbe. Na podlagi razvrstitve družbe v skupino po posameznih merilih (dejavnih) zahtevnosti, se je lahko članoma uprave določila osnovna mesečna bruto plača do 18.000,00 evra.

Spremenljivi prejemek je predstavljal del celotnih prejemkov, ki je bil v pogodbi o zaposlitvi s članom uprave določen v odvisnosti od uspešnosti poslovanja družbe. Za člana uprave se je enkrat letno na podlagi predloga kadrovske komisije in posebnega sklepa nadzornega sveta, ki ga je ta sprejel ob sprejemu revidiranega letnega poročila, ocenila uspešnost dela uprave in posledično določila ustrezna višina spremenljivega prejemka za uspešnost poslovanja v preteklem letu, in sicer največ v višini 60 odstotkov letne osnovne bruto plače v poslovnem letu. Za določitev spremenljivega prejemka so se upoštevala vnaprej določena merila, ki jih je nadzorni svet sprejel v obliki posebnega akta.

Nadzorni svet družbe UNIOR d.d. je na VII-8. seji dne 2. 12. 2022 sprejel Akt o določitvi kriterijev za izplačilo spremenljivega prejemka uprave, ki se je uporabljal od 6. 7. 2022 do 10. 7. 2024.

Merila (uporablja se tudi izraz »kriteriji«) za spremenljivi prejemek uprave so bila ločena na finančna in nefinančna.

Finančni kriteriji za izplačilo spremenljivega prejemka uprave so:

- a) kratkoročni:
 1. EBITDA Skupine UNIOR
 2. čisti poslovni izid družbe UNIOR d.d.

- b) dolgoročni, ki se za člana uprave določajo za obdobje treh poslovnih let:
 1. bruto dodana vrednost na zaposlenega v UNIOR d.d.
 2. donosnost kapitala (ROE) v UNIOR d.d.

Nefinančni kriteriji za izplačilo spremenljivega prejemka uprave so:

- a) kratkoročni:
 1. sodelovanje s sindikati in svetom delavcev
 2. sodelovanje z lokalno skupnostjo
 3. vključevanje trajnostnega razvoja

- b) dolgoročni, ki se za člana uprave določajo za obdobje treh poslovnih let:
 1. odtis CO₂ za triletno obdobje
 2. dokončanje ali potek strateških projektov, za katere je zadolžen posamezen član uprave

Osnova za izračun za poslovno leto je bila doseganje zgoraj navedenih kriterijev glede na predhodno poslovno leto in osnovna plača člana uprave.

Politika prejemkov uprave in nadzornega sveta družbe UNIOR d.d., veljavna v obdobju od 11. 7. 2024 dalje (v nadaljevanju Politika prejemkov uprave in NS)

Politika prejemkov uprave in NS v veliki meri sledi ureditvi iz prej veljavne Politike prejemkov, vključuje pa nekatere spremembe. Pripravljena je na podlagi aktualnih priporočil in pričakovanj Slovenskega državnega holdinga, d.d. ter zagotavlja skladnost z najnovejšimi smernicami glede prejemkov vodilnih oseb. Splošni koncept prejemkov je ostal nespremenjen, saj še naprej vključuje osnovno fiksno bruto plačo in spremenljivi prejemek, ki je odvisen od uspešnosti poslovanja.

Osnovna plača članov uprave se določi smiselno enako kot po prej veljavni Politiki prejemkov, in sicer glede na zahtevnost nalog ter odgovornost vodenja družbe. Na podlagi razvrstitve družbe v skupino po posameznih merilih (dejavniki) zahtevnosti, se lahko članom uprave določi osnovna mesečna bruto plača do 22.000,00 evrov. V osnovni plači članov uprave so že zajeti vsi dodatki in prejemki, do katerih so sicer upravičeni zaposleni v družbi na podlagi Zakona o delovnih razmerjih in kolektivnih pogodb, ki veljajo za družbo.

Spremenljivi prejemek tudi po novi Politiki prejemkov uprave in NS ostaja vezan na uspešnost poslovanja družbe in se določa na podlagi predloga kadrovske komisije ter posebnega sklepa nadzornega sveta ob potrditvi revidiranega letnega poročila. Pri določanju njegove višine se upoštevajo vnaprej določena merila, ki jih nadzorni svet določil v Aktu o določitvi kriterijev za izplačilo spremenljivega prejemka uprave, ki ga je sprejel na 1. redni seji dne 29. 1. 2025. Skladno z določbami Politike prejemkov uprave in NS lahko spremenljivi prejemek znaša največ 90 odstotkov letne osnovne bruto plače člana uprave v obravnavanem poslovnem letu.

Kriteriji za spremenljivi prejemek uprave so ločeni na finančne in nefinančne kriterije.

Finančni kriteriji za izplačilo spremenljivega prejemka uprave so:

- a) kratkoročni:
 1. EBITDA Skupine UNIOR
 2. čisti poslovni izid družbe UNIOR d.d.
 3. razmerje neto finančni dolg na EBITDA
 4. plačilo dividend (payout ratio)

- b) dolgoročni, ki se za člana uprave določajo za obdobje treh poslovnih let:
 1. bruto dodana vrednost na zaposlenega v UNIOR d.d.
 2. donosnost kapitala (ROE).

Nefinančni kriteriji za izplačilo spremenljivega prejemka uprave so:

- a) kratkoročni:
 1. Razvoj (razvoj novih izdelkov, pridobitev novih kupcev, pridobitev novih tržnih segmentov...)
 2. Tržni deleži (povečanje tržnih deležev na obstoječih trgih in pri obstoječih kupcih)
 3. Organizacijska učinkovitost

- b) dolgoročni, ki se za člana uprave določajo za obdobje treh poslovnih let:
 1. merila ESG, uspešnost uvajanja standardov ESG:
 - o E – okolje: ogljični odtis, ravnanje z odpadki, izpusti v zrak, vodo, zemljo, količina el. energije na predelan kg materiala, količina porabljene vode na predelan kg izdelkov in drugo.
 - o S – družbena odgovornost: sodelovanje s sindikati, svetom delavcev, lokalno skupnostjo, razvoj korporativne kulture, zadovoljstvo zaposlenih, izobraževanje, letni razgovori, karierna politika in drugo
 - o G – upravljanje: izvajanje sistema pravil, politik, kontrol po katerih se ravna in se usmerja podjetje z lastniki, nadzorniki, starejši managementom, kupci, dobavitelji, lokalno in širšo skupnostjo
 2. časovna in finančna uspešnost izvajanja strateških projektov
 3. pridobivanje nepovratnih sredstev

Osnova za izračun za poslovno leto je doseganje zgoraj navedenih kriterijev glede na predhodno poslovno leto in osnovna plača člana uprave.

Člani uprave so v določenih primerih upravičeni še do odpravnine in nekaterih ostalih ugodnosti oziroma pravic, kot so opredeljene v Politiki prejemkov uprave in NS, ki je v celoti dostopna na: <https://www.unior.si/uploads/2025/Politika%20prejemkov%20uprave%20in%20nadzornega%20sveta%20druzbe%20UNIOR%20d.d.-6.2.2024.pdf>.

Vsi člani uprave so skladno s politikama prejemkov in pogodbo o zaposlitvi, ki so jo sklenili z nadzornim svetom družbe, v letu 2024 za svoje delo prejeli fiksno plačilo. V poslovnem letu 2024 je bil članom uprave izplačan spremenljivi prejemek za poslovno leto 2022 v skupni višini 65.162 evrov. Člani uprave niso bili opcijsko nagradjeni, kar po pogodbi tudi ni predvideno.

Skladno z 294b. členom ZGD-1 se je na 28. redni seji skupščine družbe UNIOR d.d. dne 10. 7. 2024 posvetovalno glasovalo o Poročilu o prejemkih članov uprave in nadzornega sveta družbe UNIOR d.d. v poslovnem letu 2023 (v nadaljevanju: Poročilo o prejemkih). Skupščina delničarjev se je seznanila in potrdila Poročilo o prejemkih. Poročilo o prejemkih je bilo nemudoma po skupščini javno objavljeno na spletni strani družbe in na SEOnetu Ljubljanske borze, kjer bo javno dostopno najmanj deset let.

NADZORNI SVET

Člani nadzornega sveta za svoje delo prejemajo sejnino in plačilo za opravljanje funkcije, člani komisij nadzornega sveta pa še dodatno sejnino za delo v njih in doplačilo za opravljanje funkcije. Poleg tega skladno s predpisi prejmejo tudi dnevnice in potne stroške. Sejnine se članom nadzornega sveta in članom komisij izplačujejo, dokler njihova višina ne doseže 50 odstotkov osnovnega plačila za opravljanje funkcije; prav tako se doplačila za opravljanje funkcije izplačujejo, dokler njihova višina ne doseže 50 odstotkov osnovnega plačila za opravljanje funkcije.

Člani nadzornega sveta drugih prejemkov ne prejemajo.

7.6 Izjava o upravljanju Skupine UNIOR in družbe UNIOR d.d.

V skladu z določbami 6. odstavka 70. člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) družba UNIOR d.d. podaja izjavo o upravljanju družbe, ki se nanaša na obdobje od 1. 1. 2024 do 31. 12. 2024. Od konca poslovnega leta do objave izjave so se zgodile spremembe na področju upravljanja družbe pri sestavi članov uprave.

Uprava in nadzorni svet družbe UNIOR Kovaška industrija d.d. izjavljata, da je bilo v obdobju poslovnega leta 2024 upravljanje družbe skladno z Zakonom o gospodarskih družbah, Zakonom o trgu finančnih instrumentov, Pravili Ljubljanske borze in drugimi veljavnimi predpisi.

Izjava o upravljanju je sestavni del Letnega poročila Skupine UNIOR in družbe UNIOR d.d. za leto 2024 in je dostopna tudi na spletnem mestu družbe www.unior.si najmanj pet let od njene objave.

Sistem vodenja in upravljanja skupine in družbe zagotavlja usmerjanje ter omogoča nadzor nad družbo in njenimi odvisnimi družbami. Določa razdelitev pravic in odgovornosti med organi upravljanja, postavlja pravila in postopke za odločanje glede korporativnih zadev družbe, zagotavlja okvir za postavljanje, doseganje in spremljanje uresničevanja poslovnih ciljev ter uveljavlja vrednote, načela in standarde poštenega ter odgovornega odločanja in ravnanja v vseh vidikih našega poslovanja.

Sistem vodenja in upravljanja je sredstvo za doseganje dolgoročnih strateških ciljev skupine in družbe ter način, s katerim uprava in nadzorni svet družbe UNIOR d.d. izvajata odgovornost do delničarjev ter drugih deležnikov družbe in skupine. Vizija in cilji družbe UNIOR d.d. ter njenih odvisnih družb sta uvajanje sodobnih načel vodenja in upravljanja ter kar najpopolnejša skladnost z naprednimi domačimi in tujimi praksami.

SKLICEVANJE NA VELJAVNE KODEKSE UPRAVLJANJA

Uprava in nadzorni svet družbe UNIOR Kovaška industrija d.d. izjavljata, da družba spoštuje določbe:

- Slovenskega kodeksa upravljanja javnih delniških družb z dne 9. 12. 2021, ki se je začel uporabljati s 1. 1. 2022 in je objavljen na spletnem mestu Ljubljanske borze d.d. <https://ljse.si/UserDocs/Images/datoteke/Pravila,%20Navodila,%20Priro%C4%8Dniki/Slovenski%20kodeks%20upravljanja%20javnih%20delniskih%20druzob.pdf?vel=795421> in

- Kodeksa korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države, sprejet decembra 2023, ki je objavljen na spletnem mestu Slovenskega državnega holdinga d.d. https://www.sdh.si/Data/Documents/pravni-akti/Kodeks%20korporativnega%20upravljanja%20druz_b_december%202023.pdf, z nekaterimi odstopanji, ki so pojasnjena v tej izjavi.

Izjava o skladnosti z določbami zgoraj navedenih kodeksov je sestavni del Letnega poročila za leto 2024 in je dostopna tudi na spletnem mestu družbe www.unior.si najmanj pet let od njene objave.

ODSTOPANJE OD DOLOČB KODEKSOV UPRAVLJANJA

Uprava in nadzorni svet družbe v nadaljevanju podajata pojasnila k odstopanjem od posameznih določb **Slovenskega kodeksa upravljanja javnih delniških družb**:

- Določba 1: družba deluje v skladu z osnovnim ciljem, to je dolgoročnim in vzdržnim maksimiranjem vrednosti družbe, in drugimi cilji, kot sta dolgoročno ustvarjanje vrednosti za delničarje ter upoštevanje socialnih in okoljskih vidikov z namenom zagotavljanja trajnostnega razvoja družbe, čeprav to ni navedeno v Statutu družbe.
- Določba 7: v družbi UNIOR d.d. se zavedamo pomembnosti trajnostnega poslovanja. Čeprav Politika trajnostnega poslovanja ni sprejeta, družba pri svojem poslovanju upošteva okoljski, družbeni in upravljavski vidik. Področje trajnostnega poslovanja je v fazi implementacije v poslovne procese, aktivnosti na tem področju so podrobneje predstavljene v poglavju 9 Letnega poročila 2024.
- Določba 10.5: družba v primeru obvestila ustanove ali posameznika, ki namerava organizirano zbirati pooblastila za skupščino, o organiziranem zbiranju pooblastil za skupščino zagotovi javno objavo informacij o tem, in sicer seznam pooblaščenecv in njihove kontaktne podatke, roke za zbiranje in obrazec pooblastila, ne objavi pa stroškov, ki so družbi nastali v povezavi z organiziranim zbiranjem pooblastil, ker v primeru zbiranja pooblastil s strani tretje ustanove ali posameznika družbi ne nastanejo neposredni stroški.
- Določba 14.6: družba članom nadzornega sveta omogoča dostop do arhiva dokumentov nadzornega sveta tudi po prenehanju njihove funkcije, kar jim omogoča vpogled v relevantne informacije v morebitnih postopkih do poteka zastaralnih rokov. Ta ureditev še ni formalizirana v Poslovniku nadzornega sveta, vendar bo ustrezno vključena ob njegovi naslednji posodobitvi.
- Določba 16.4: ker je postopek vrednotenja dela nadzornega sveta potekal v skladu z metodologijo in Priročnikom za vrednotenje učinkovitosti nadzornega sveta (Združenje nadzornikov Slovenije), ki je podalo kritične ocene nadzornega sveta, ki so bile osnove za akcijski načrt izboljšav, zunanja presoja vrednotenja nadzornega sveta ni bila opravljena.
- Določba 26: pri poslih s povezanimi osebami družba ne vodi seznama povezanih oseb in povezanih strank ter nima predvidenih notranjih postopkov v zvezi s posli s povezanimi osebami, pri čemer pojasnjuje, da družba ali od družbe odvisne družbe v letu 2024 niso sklepale poslov s članoma uprave ali njunimi družinskimi člani, za katere bi bilo potrebno soglasje nadzornega sveta. Prav tako v letu 2024 niso bili sklenjeni posli s povezanimi strankami, ki ne bi bili opravljeni v okviru rednega poslovanja in pod običajnimi tržnimi pogoji oziroma bi zanje morala družba pridobiti soglasje nadzornega sveta.
- Določba 31.3: družba ne zagotavlja javnih objav sporočil v tujem jeziku, ki se običajno uporablja v mednarodnih finančnih krogih, ampak zagotavlja javne objave samo v slovenskem jeziku, ker je uvrščena v Standardno kotacijo Ljubljanske borze.

Uprava in nadzorni svet družbe v nadaljevanju podajata pojasnila k odstopanjem od posameznih določb **Kodeksa korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države**:

- Določba 3.1: družba deluje v skladu z osnovnim ciljem, to je maksimiranjem vrednosti družbe in ustvarjanjem tem višjega donosa za lastnike na dolgi rok, kakor tudi drugimi cilji, kot je

upoštevanje socialnih in okoljskih vidikov z namenom zagotavljanja trajnostnega razvoja družbe, čeprav to ni navedeno v Statutu družbe.

- Določba 3.4: družba ima sprejeto politiko upravljanja, ki ne vključuje izrecne opredelitve področij delovanja, na katerih družba sprejema ukrepe za spoštovanje človekovih pravic in enakih možnosti. Kljub temu se človekove pravice v družbi dosledno spoštujejo in striktno upoštevajo. To področje je celovito urejeno v drugih notranjih aktih, zlasti v Kodeksu poslovnega ravnanja družbe UNIOR d.d., ki je tudi javno objavljen na spletni strani družbe.
- Določba 3.9: družba formalno ne prenaša določb Kodeksa korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države v odvisne družbe, vendar se njegove usmeritve v praksi upoštevajo v obsegu, ki se glede na okoliščine posamezne odvisne družbe šteje za smiselnega in primernega.
- Določba 4.2.4: družba nima javno objavljene politike komuniciranja z delničarji, velja pa v družbi na področju komuniciranja interni organizacijski predpis Postopek komuniciranja z vsemi ključnimi deležniki. S tem so vzpostavljeni jasni postopki, ki zagotavljajo transparentno in enakopravno obveščanje delničarjev. Družba pri komuniciranju dosledno upošteva načela pravočasnosti, celovitosti in enake dostopnosti informacij za vse delničarje.
- Določba 6.10: nadzorni svet pripravi kompetenčni profil za člana nadzornega sveta samo ob naboru kandidatov za člane nadzornega sveta; kompetenčni profil, ki bi bil javno objavljen na spletnem mestu družbe, ni pripravljen.
- Določbi 7.8 in 7.9: v družbi UNIOR d.d. poudarjamo trajnostno poslovanje, zato družba pri svojem poslovanju upošteva okoljski, družbeni in upravljavski vidik. Področje trajnostnega poslovanja je v fazi implementacije v poslovne procese, aktivnosti na tem področju so podrobneje predstavljene v poglavju 9 Letnega poročila 2024.
- Določba 8.5: družba v celoti spoštuje določbo in razkriva prejemke ter pravice posameznih organov vodenja in nadzora v skladu s Prilogo 4 kodeksa za obvladujočo družbo, ne razkriva pa podatkov za družbe v skupini.

PODATKI PO DOLOČBAH OD 3. DO 7. TOČKE 6. ODSTAVKA 70. ČLENA ZGD-1

Družba UNIOR d.d. na osnovi 6. odstavka 70. člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1), ki določa minimalne vsebine izjave o upravljanju, podaja naslednja pojasnila:

1. Opis glavnih značilnosti sistemov notranjih kontrol in upravljanja tveganj v družbi v povezavi s postopkom računovodskega poročanja.

Družba UNIOR d.d. upravlja s tveganji in izvaja postopke notranjih kontrol na vseh ravneh. Namen notranjih kontrol je zagotavljanje točnosti, zanesljivosti, transparentnosti in preglednosti vseh procesov ter obvladovanje tveganj, ki so povezana z računovodskim poročanjem. Obenem sistem notranjih kontrol vzpostavlja mehanizme, ki preprečujejo neracionalno rabo premoženja in stroškovno učinkovitost.

Sistem notranjih kontrol vključuje postopke, ki zagotavljajo, da:

- so poslovni dogodki evidentirani na osnovi verodostojnih knjigovodskih listin, na osnovi katerih so poslovni dogodki evidentirani točno in pošteno ter dajejo jamstvo, da družba pošteno razpolaga s svojim premoženjem;
- so poslovni dogodki evidentirani in računovodski izkazi izdelani v skladu z veljavno zakonodajo;
- se prepreči oziroma pravočasno zazna morebitno nepooblaščen pridobitev, uporabo in razpolaganje s premoženjem družbe, ki bi na računovodske izkaze pomembno vplivalo.

Notranjo kontrolo v družbi izvajajo vsi zaposleni v družbi, še posebej zaposleni v sektorjih financ in računovodstva ter kontrolinga, ki sta odgovorna za vodenje poslovnih knjig ter izdelavo računovodskih izkazov v skladu z veljavnimi računovodskimi, davčnimi in drugimi predpisi.

Ustreznost delovanja notranjih kontrol v okviru informacijskega sistema za interne potrebe revidiranja letno preverjajo pooblašteni zunanji revizorji. V družbi sta kot štabni službi organizirani tudi Služba notranje revizije ter Služba za vodenje in kontrolo notranjih prevar, ki sta prav tako odgovorni za preverjanje delovanja sistema notranjih kontrol. Opisan ustroj notranjih kontrol in upravljanja tveganj se uporablja tudi za odvisne družbe v Skupini UNIOR.

2. Pomembno neposredno in posredno lastništvo vrednostnih papirjev družbe v smislu doseganja kvalificiranega deleža, kot ga določa zakon, ki ureja prevzeme.

Podatke o doseganju kvalificiranega deleža, kakršnega določa Zakon o prevzemih, sproti objavljamo v sistemu elektronskega obveščanja Ljubljanske borze in posredujemo Agenciji za trg vrednostnih papirjev. Imetnik kvalificiranega deleža, ki ga določa Zakon o prevzemih družbe UNIOR d.d., je na dan 31. 12. 2024 SDH, d.d. z lastniškim deležem 1.119.079 delnic oziroma 39,4 odstotka.

3. Pojasnila o vsakem imetniku vrednostnih papirjev, ki zagotavljajo posebne kontrolne pravice.

Nobeden od delničarjev družbe UNIOR d.d. nima posebnih kontrolnih pravic na podlagi lastništva delnic družbe.

4. Pojasnila o vseh omejitvah glasovalnih pravic.

Delničarji družbe UNIOR d.d. nimajo omejitev za izvajanje glasovalnih pravic.

5. Pravila družbe o imenovanju in zamenjavi članov organov vodenja ali nadzora ter spremembah Statuta.

Pravila družbe ne urejajo posebej imenovanja in zamenjave članov organov vodenja ali nadzora in sprememb Statuta. V celoti uporabljamo veljavno zakonodajo.

6. Pooblastila članov posloводства, zlasti pooblastila za izdajo ali nakup lastnih delnic.

Družba UNIOR d.d. in člani posloводства v letu 2024 niso imeli pooblastil za izdajo ali nakup lastnih delnic, prav tako člani posloводства nimajo pooblastil za uveljavljanje glasovalnih pravic s strani imetnikov delnic družbe UNIOR d.d.

7. Delovanje skupščine družbe in njene ključne pristojnosti.

Skupščina delničarjev se je v letu 2024 sestala enkrat. Pristojnosti skupščine in pravice delničarjev so navedene v ZGD-1 in se uveljavljajo na način, kakršnega določajo Statut družbe, poslovnik skupščine in predsedujoči skupščine. Poteka glasovanja na skupščinah delniške družbe UNIOR sta podrobneje pojasnjena v Letnem poročilu 2024 v poglavju 7.4.

8. Podatki o sestavi in delovanju organov vodenja ali nadzora ter njihovih komisij.

Celovita predstavitev organov vodenja in nadzora ter njihovih komisij je opisana v Letnem poročilu 2024 v poglavjih 7.1, 7.2 in 7.3.

9. Opis Politike raznolikosti, ki se izvaja v zvezi z zastopanostjo v organih vodenja in nadzora družbe.

V letu 2024 sta v družbi UNIOR d.d. veljali dve različni politiki raznolikosti. Politika raznolikosti uprave in nadzornega sveta družbe UNIOR d.d., ki je bila v veljavi do 18. 12. 2024, je bila sprejeta 22. 4. 2021. Na svoji 6. redni seji, dne 19. 12. 2024, je nadzorni svet sprejel novo Politiko raznolikosti uprave in nadzornega sveta družbe UNIOR d.d. Obe politiki bosta predstavljeni v nadaljevanju.

Obe politiki raznolikosti opredeljujeta namen in cilje raznolikosti, določata odgovorne osebe za njeno izvajanje ter opredeljujeta ključne vidike, ki jih je treba upoštevati pri sestavi uprave in nadzornega sveta. Prav tako urejata spremljanje izvajanja politike raznolikosti in način obveščanja deležnikov.

Glavni namen obeh politik, ki sta veljali v letu 2024, je bil spodbujanje raznolikosti in vzpostavitev smernic za njeno uresničevanje. Poseben poudarek je bil namenjen doseganju raznolikosti uprave in nadzornega sveta glede na spol, starost, izobrazbo in izkušnje. Družba UNIOR d.d. ju je smiselno uporabljala tudi pri kadrovanju na nižjih ravneh vodenja.

V obeh politikah raznolikosti, ki sta veljali v letu 2024, so skrbniki določeni smiselno enako, in sicer so to: uprava, nadzorni svet, morebitne komisije, ki so vključene v postopke izbire članov organov vodenja in nadzora (zlasti kadrovska komisija in komisija za imenovanja), svet delavcev ter kadrovska služba, ki si politiko prizadeva upoštevati pri kadrovanju na vodilnih in vodstvenih delovnih mestih. Omenjeni skrbniki so si prizadevali, da so pri svojih odločitvah in pripravi kadrovskih predlogov upoštevali v nadaljevanju navedene vidike raznolikosti. Politiki raznolikosti na primer določata, da se uporabljata predvsem ob imenovanju članov uprave družbe, imenovanju kolegija družbe, izboru in oblikovanju predloga kandidatov za nadzorni svet skupščini družbe, imenovanju komisij nadzornega sveta in izvajanju samoocenjevanja dela nadzornega sveta.

Vidiki, ki so se v okviru obeh veljavnih politik raznolikosti upoštevali pri sestavi uprave in nadzornega sveta, so sledeči:

- strokovna raznolikost za zagotavljanje komplementarnosti znanj in veščin,
- uravnoteženost spolov in upoštevanje ustrezne zastopanosti manj zastopanega spola pri naboru kandidatov,
- ustrezna uravnoteženost deležev mlajših in starejših članov,
- prizadevanje, da se hkrati ne menjajo vsi člani uprave in nadzornega sveta, za zagotavljanje kontinuitete obeh organov.

Obe politiki raznolikosti določata, da je pri izbiri kandidatov na podlagi opredeljenih vidikov raznolikosti treba upoštevati pravila in splošno sprejeta načela nediskriminacije. Prav tako omogočata, da nadzorni svet pri pripravi predlogov za člane organov vodenja in nadzora določi dodatna merila in cilje raznolikosti.

Ključna razlika med Politiko raznolikosti uprave in nadzornega sveta družbe UNIOR d.d. (v nadaljevanju Politika raznolikosti), ki jo je nadzorni svet sprejel 19. 12. 2024, in prejšnjo različico je, da nova Politika raznolikosti vključuje natančneje opredeljene cilje in merila raznolikosti, katerimi se spodbuja uravnotežena sestava organov vodenja in nadzora. Cilj politike je povečati učinkovitost teh organov ter zagotoviti širok nabor strokovnih znanj in izkušenj, ki podpirajo dolgoročno uspešno poslovanje družbe.

Politika vključuje merljive cilje, med katerimi so zagotovitev 40-odstotne zastopanosti manj zastopanega spola v nadzornem svetu in 33-odstotne zastopanosti manj zastopanega spola v upravi. Nadalje določa, da mora nadzorni svet sestavljati članstvo z ustreznimi strokovnimi izkušnjami s področja financ, prava ali korporativnega upravljanja, poslovanja ter izkušnje z upoštevanjem panoge, v kateri družba deluje. Prav tako je opredeljena 33-odstotna kontinuiteta ob spremembah sestave kapitalskega dela uprave in nadzornega sveta. Poleg teh ciljev se s Politiko raznolikosti zasleduje tudi zagotavljanje ustreznih in medsebojno dopolnjujočih se strokovnih znanj, izkušenj in veščin članov uprave in nadzornega sveta, pri čemer se med drugim upošteva raznolikost strokovnega, geografskega in izobrazbenega ozadja. Prav tako se spodbuja uravnotežen delež mlajših in starejših članov organov vodenja in nadzora. Politika

raznolikosti je dostopna na spletni strani družbe UNIOR d.d. (https://www.unior.si/uploads/377_Politika%20raznolikosti%20uprave%20in%20nadzornega%20sveta%20dru%C5%BEbe%20UNIOR%20d.d.pdf).

Večinoma so cilji Politike raznolikosti ustrezno doseženi, predvsem cilji, ki se nanašajo na različnost izobrazbe, izkušenj in spola. V obdobju od 1. 1. do 10. 7. 2024 so nadzorni svet sestavljali predstavniki obeh spolov, in sicer trije predstavniki moškega spola ter dve predstavnici ženskega spola. Na 28. redni letni skupščini družbe UNIOR d.d. je bil imenovan nov član nadzornega sveta, kar je spremenilo sestavo nadzornega sveta na štiri predstavnike moškega spola in dve predstavnici ženskega spola. Z dnem 29. 1. 2025 je nadzorni svet nadaljeval delo v petčlanski sestavi, v kateri je bila zastopana ena predstavnica ženskega spola in štirje predstavniki moškega spola. Z dnem 26. 2. 2025 se je sestava znova spremenila – od takrat dalje nadzorni svet sestavlja pet predstavnikov moškega spola in ena predstavnica ženskega spola.

Kar zadeva upravo, je do 18. 12. 2024 v družbi delovala dvočlanska uprava, sestavljena iz dveh predstavnikov moškega spola. Z dnem 19. 12. 2024 je funkcijo nastopila nova članica uprave, s čimer je bil dosežen delež 33 odstotkov manj zastopanega spola v upravi. Od 28. 2. 2025 je uprava ponovno dvočlanska, sestavljena iz enega predstavnika moškega spola in ene predstavnice ženskega spola, kar pomeni enakovredno zastopanost obeh spolov v tem organu.

Raznolikost strokovnih znanj ter starostna sestava uprave in nadzornega sveta sta razvidna iz tabel v nadaljevanju.

Družba bo tudi v prihodnje sledila ciljem politike raznolikosti ter še naprej razvijala ukrepe za zagotavljanje raznolike in kompetentne sestave organov vodenja in nadzora.

SESTAVA UPRAVE IN NADZORNEGA SVETA TER VIŠINA NJIHOVIH PREJEMKOV

Sestava in organiziranost uprave družbe je predstavljena v poglavju 7.1 Letnega poročila 2024, skladno s Prilogo C Slovenskega kodeksa upravljanja javnih delniških družb in Prilogo 3 Kodeksa korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države pa je prikazana v spodnji tabeli.

Ime in priimek	Funkcija	Področje dela v upravi	Prvo imenovanje na funkcijo	Zaključek funkcije/mandata	Spol	Državljanstvo	Letnica rojstva	Izobrazba	Strokovni profil	Članstvo v organih nadzora z družbo nepovezanih družb
Darko Hrastnik	predsednik uprave	finance, kadri, prodaja, proizvodnja	17. 8. 2012	31. 5. 2024	moški	slovensko	1964	univ. dipl. inž. metal. in mater.	poslovođenje	-
Robert Vuga	predsednik uprave	kadri, prodaja, nabava, proizvodnja	1. 6. 2024	31. 5. 2029	moški	slovensko	1969	mag. podj. in med. posl.	poslovođenje	-
Lilijana Sirk	članica uprave	finance, kontroling, pravna služba	19. 12. 2024	18. 12. 2029	ženski	slovensko	1964	univ. dipl. ekon.	poslovođenje	-
Branko Bračko	član uprave	nabava, proizvodnja	15. 11. 2012	28. 2. 2025	moški	slovensko	1967	univ. dipl. inž. str.	poslovođenje	član nadzornega sveta Stanovanjsko podjetje Konjice, d.o.o. član nadzornega sveta ACS Slovenski avtomobilski grozd

Nadzorni svet, njegova sestava, člani in komisije so predstavljeni v poglavju 7.3 Letnega poročila 2024, sestava v skladu s Prilogo C Slovenskega kodeksa upravljanja javnih delniških družb in Prilogo 3 Kodeksa korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države pa v naslednji tabeli.

Ime in priimek	Funkcija	Prvo imenovanje na funkcijo	Zaključek funkcije/mandata	Predstavniki kapitala/zaposlenih	Udeležba na sejah NS	Spol	Državljanstvo	Letnica rojstva	Izobrazba	Strokovni profil	Neodvisnost po 23. členu Kodeksa	Obstoj nasprotja interesov	Članstvo v organih nadzora drugih družb	Članstvo v komisijah	Predsednik/član	Udeležba na sejah komisij
Katja Potočar	predsednica NS	5. 7. 2023	4. 7. 2027	predstavnica kapitala	9/9	ženski	slovensko	1975	univerzitetna diplomirana pravica	odvetnica	DA	NE	članica NS Kontrola zračnega prometa Slovenije d.o.o.	kadrovska komisija	predsednica	5/5
mag. Marijan Penšek	namestnik predsednice NS	5. 7. 2023	4. 7. 2027	predstavniki kapitala	9/9	moški	slovensko	1959	magister tehničnih znanosti	strojništvo	DA	NE	član nadzornega sveta, član revizijske komisije in član investicijske komisije GEN energija d.o.o. namestnik predsednika NS in predsednik revizijske komisije Premogovnik Velenje d.o.o.	revizijska komisija kadrovska komisija	nam. predsednika nam. predsednice	9/9 5/5
dr. Tomaž Subotič	član NS	8. 12. 2022	7. 12. 2026	predstavniki kapitala	9/9	moški	slovensko	1959	doktor organizacijskih znanosti in magister ekonomskih znanosti	management in finance	DA	NE	član NS Železar Štord DP d.d.	revizijska komisija kadrovska komisija	predsednik član	9/9 5/5
Andrej Gradišnik	član NS	10. 7. 2024	4. 7. 2027	predstavniki kapitala	6/6	moški	slovensko	1963	diplomirani inženir metalurgije, specialist managementa	metalurgija, management	DA	NE	-	revizijska komisija	član (od 19. 12. 2024)	0/0
Saša Koren	članica NS	13. 12. 2017	29. 1. 2025	predstavnica zaposlenih	8/9	ženski	slovensko	1986	diplomirana ekonomistka	finance	DA	NE	-	revizijska komisija	članica (do 19. 12. 2024)	7/9
Milan Potočnik	član NS	1. 11. 2022	22. 7. 2025	predstavniki zaposlenih	9/9	moški	slovensko	1976	avtomehaničar	strokovni sodelavec	DA	NE	-	kadrovska komisija	član	5/5

Ime in priimek	Komisija	Udeležba na sejah komisij	Spol	Državljanstvo	Izobrazba	Letnica rojstva	Strokovni profil	Članstvo v organih nadzora z družbo nepovezanih družb
prof. dr. Simon Čadež	revizijska komisija	9/9	moški	slovensko	doktor poslovno organizacijskih znanosti	1974	računovodstvo in revizija	zunanj član revizijske komisije NS Istrabenz turizem d.d. zunanj član revizijske komisije NS Marjetica Koper d.o.o. zunanj član revizijske komisije NS Elektro Gorenjska d.d.

Plačila upravi in članom nadzornega sveta so skladno s Prilogo 4 Kodeksa korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države prikazana v nadaljevanju, podrobneje pa so predstavljena v poglavju 7.5 Letnega poročila 2024.

Plačila upravi

Leto 2024 (v EUR)	Funkcija	Fiksni prejemki	Variabilni prejemki			Odloženi prejemki	Odpravnine	Bonitete		Vračilo nagrad	Skupaj bruto	Skupaj neto	Povračila stroškov
			Kvantitativna merila	Kvalitativna merila	Skupaj			Zavarovanje	Vozilo				
Darko Hrastnik	predsednik uprave	110.155	33.903	0	33.903	0	0	3.853	3.864	0	151.775	60.838	452
Robert Vuga	predsednik uprave	127.516	0	0	0	0	0	131	6.728	0	134.375	57.973	925
Branko Bračko	član uprave	205.172	31.259	0	31.259	0	0	5.999	5.093	0	247.523	105.677	1.925

Leto 2023 (v EUR)	Funkcija	Fiksni prejemki	Variabilni prejemki			Odloženi prejemki	Odpravnine	Bonitete		Vračilo nagrad	Skupaj bruto	Skupaj neto	Povračila stroškov
			Kvantitativna merila	Kvalitativna merila	Skupaj			Zavarovanje	Vozilo				
Darko Hrastnik	predsednik uprave	217.610	0	0	0	0	0	6.821	6.369	0	230.800	94.115	657
Branko Bračko	član uprave	199.601	0	0	0	0	0	5.889	6.452	0	211.942	90.429	2.857

V primeru odstopa člani uprave niso upravičeni do odpravnine, v primeru odpoklica in odpovedi pogodbe o zaposlitvi s strani družbe brez utemeljenega razloga pa so člani uprave do odpravnine upravičeni.

Plačila nadzornemu svetu

Leto 2024		Plačilo za opravljanje funkcije				Skupaj	Sejnine NS in komisij	Skupaj bruto	Skupaj neto	Potni stroški
Funkcija	Osnovno plačilo za opravljanje funkcije	Doplačilo za opravljanje funkcije	Doplačilo za posebne naloge							
(v EUR)										
Tomaž Subotič	član NS	10.494	6.559	0	17.053	13.847	30.900	22.451	7.983	
Saša Koren	član NS	11.058	2.764	0	13.822	4.309	18.131	13.055	0	
Milan Potočnik	član NS	11.058	2.764	0	13.822	4.357	18.179	13.087	0	
Robert Vuga	predsednik NS	455	76	0	531	452	983	715	0	
Katja Potočar	predsednica NS	16.398	4.100	0	20.498	5.752	26.250	18.760	1.126	
Marijan Penšek	namestnik predsednice NS	12.093	5.497	0	17.590	6.700	24.290	17.329	785	
Andrej Gradišnik	član NS	4.611	0	0	4.611	1.683	6.294	4.364	241	
Simon Čadež	zunanji član RK	0	2.765	0	2.765	2.769	5.534	4.050	877	

Leto 2023		Plačilo za opravljanje funkcije				Skupaj	Sejnine NS in komisij	Skupaj bruto	Skupaj neto	Potni stroški
Funkcija	Osnovno plačilo za opravljanje funkcije	Doplačilo za opravljanje funkcije	Doplačilo za posebne naloge							
(v EUR)										
Franc Dover	predsednik NS	9.777	1.629	0	11.406	2.503	13.909	9.981	280	
Simona Razvornik Škofič	namestnica predsednika NS	7.169	2.444	0	9.613	3.558	13.171	9.444	1.049	
Andreja Potočnik	članica NS	6.268	2.351	0	8.619	1.391	10.010	7.144	383	
Tomaž Subotič	član NS	10.070	6.294	0	16.364	11.991	28.355	20.487	7.908	
Robert Vuga	predsednik NS	6.680	1.113	0	7.793	1.408	9.201	6.692	0	
Katja Potočar	predsednica NS	4.899	1.670	0	6.569	1.663	8.232	5.987	279	
Marijan Penšek	namestnik predsednice NS	4.453	1.113	0	5.566	2.047	7.613	5.537	259	
Saša Koren	članica NS	10.971	2.743	0	13.714	4.410	18.124	13.046	0	
Milan Potočnik	član NS	10.971	2.743	0	13.714	3.656	17.370	12.497	0	
Blanka Vezjak	zunanja članica komisije NS	0	1.880	0	1.880	1.103	2.983	2.169	106	
Simon Čadež	zunanji član komisije NS	0	863	0	863	1.008	1.871	1.360	442	

V skladu s 3. točko (3) odstavka 69. člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) v nadaljevanju razkrivamo prejemke, ki so jih za opravljanje nalog v družbi prejeli člani uprave, drugi delavci družbe, zaposleni na podlagi pogodbe, za katero ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, in člani nadzornega sveta.

Družba članom uprave, drugim delavcem družbe, zaposlenim na podlagi pogodbe, za katero ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, in članom nadzornega sveta ni odobrila predujmov, posojil ter poroštev za obveznosti.

Leto 2024 (v EUR)	Bruto vrednosti					Skupaj bruto	Neto vrednosti					Skupaj neto
	Kratkoročni zaslužki zaposleencev	Pozaposlitveni zaslužki	Drugi dolgoročni zaslužki	Odpravnine	Plačila na podlagi delnic		Kratkoročni zaslužki zaposleencev	Pozaposlitveni zaslužki	Drugi dolgoročni zaslužki	Odpravnine	Plačila na podlagi delnic	
Uprava družbe	533.673	0	0	0	0	533.673	224.488	0	0	0	0	224.488
Nadzorni svet družbe	130.561	0	0	0	0	130.561	93.811	0	0	0	0	93.811
Zaposleni na podlagi individualne pogodbe	6.555.524	0	0	211.055	0	6.766.579	3.536.336	0	0	123.195	0	3.659.531

Leto 2023 (v EUR)	Bruto vrednosti					Skupaj bruto	Neto vrednosti					Skupaj neto
	Kratkoročni zaslužki zaposleencev	Pozaposlitveni zaslužki	Drugi dolgoročni zaslužki	Odpravnine	Plačila na podlagi delnic		Kratkoročni zaslužki zaposleencev	Pozaposlitveni zaslužki	Drugi dolgoročni zaslužki	Odpravnine	Plačila na podlagi delnic	
Uprava družbe	442.742	0	0	0	0	442.742	184.544	0	0	0	0	184.544
Nadzorni svet družbe	130.839	0	0	0	0	130.839	94.344	0	0	0	0	94.344
Zaposleni na podlagi individualne pogodbe	5.658.670	0	0	0	0	5.658.670	3.147.943	0	0	0	0	3.147.943

SISTEM SKLADNOSTI POSLOVANJA IN INTEGRITETE V DRUŽBI UNIOR d.d.

Temeljna načela korporativne integritete in skladnosti poslovanja so določena v Etičnem kodeksu družbe UNIOR d.d., Politiki korporativne integritete družbe UNIOR d.d. in Kodeksu poslovnega ravnanja družbe UNIOR d.d., ki je bil sprejet 13. 5. 2024. Družba se z njihovim sprejetjem zavezuje k preglednemu poslovanju in visokim standardom korporativne integritete ter uveljavlja ničelno toleranco do nezakonitih in neetičnih ravnanj tako zaposlenih kot tudi organov vodenja in nadzora.

Za učinkovito upravljanje področja je uprava družbe imenovala pooblaščenca za skladnost poslovanja ter pooblaščenca za korporativno integriteto in prevare. Oba delujeta samostojno in neodvisno ter neposredno poročata upravi.

Za krepitev korporativne integritete se v družbi izvajajo izobraževanja za zaposlene. Program usposabljanj vključuje ključne vidike etičnega ravnanja, prepoznavanje tveganj na področju korupcije, postopke prijavljanja nepravilnosti in drugo.

V družbi UNIOR d.d. kot orodje notranjega nadzora za prepoznavo in omejevanje tveganja korupcije, nasprotja interesov, razkrivanja notranjih informacij ter drugih nezakonitih in neetičnih ravnanj oblikujemo in uresničujemo Načrt integritete. V okviru načrta so opredeljena naslednja področja:

- prijava neetičnih ali nezakonitih ravnanj ali vplivov,
- sistemska tveganja na področju integritete,
- zaščita prijaviteljev,
- prepoved sprejemanja in dajanja daril,
- nedovoljeni vplivi,
- dolžno razkritje nasprotja interesov in omejitve poslovanja s povezanimi osebami,
- neupoštevanje konkurenčne klavzule,
- varovanje podatkov in notranjih informacij,
- nepooblaščenno razpolaganje s sredstvi družbe in obvladovanje tveganja za prevaro,
- zaposlovanje na vodstvena mesta na podlagi vpliva tretjih oseb,
- spremljanje novih dobaviteljev in objav ministrstva v zvezi s pranjem denarja,
- sponzorstva in donacije.

Načrt integritete letno posodabljam, ocena posameznega tveganja je določena ob upoštevanju velikosti možne škode in verjetnosti njenega nastanka. Glede na velikost tveganja in vzpostavljeno notranjo kontrolo se po potrebi predvidijo dodatni ukrepi za izboljševanje.

V družbi je za sporočanje kršitev integritete in prevar vzpostavljenih več linij. Prijava se lahko poda neposredno pooblaščenca za korporativno integriteto in prevare, lahko se sporoči po e-pošti na naslov prijava.povejmo@unior.com in etika@unior.com ali na brezplačno anonimno telefonsko številko 080 10 90. Pooblaščenec za korporativno integriteto in prevare obravnava vse prijave, tudi anonimne. V letu 2024 je bilo prejetih in obravnavanih pet prijav.

Zreče, 25. 4. 2025

Lilijana Sirk
Članica uprave

Robert Vuga
Predsednik uprave

7.7 Tveganja

7.7.1 Tveganja v Skupini UNIOR

Pomembna tveganja v obvladujoči družbi UNIOR d.d., ki predstavljajo tveganja tudi za Skupino UNIOR, so opisana v poglavju 7.7.2 Letnega poročila 2024, v nadaljevanju pa so posebej prikazana specifična tveganja za Skupino UNIOR. Tveganja (vključno odvisnosti) zaradi trajnostnih zadev so vključena v konsolidirano poročilo o trajnostnosti.

SPREMENJENE TRŽNE RAZMERE

Spremenjene tržne razmere, ki jih povzročata rusko-ukrajinski konflikt in vojna v Izraelu, opazno vplivajo na poslovanje celotne Skupine UNIOR. Ključna tveganja, s katerimi se sooča, so povezana z več vidiki: **Zmanjšanje prihodkov zaradi evropskih direktiv:** spoštovanje evropskih direktiv, ki omejujejo poslovanje z Rusijo in Belorusijo, vodi v zmanjšanje prihodkov od prodaje.

Nestabilnost povpraševanja: nestabilne tržne razmere povzročajo negotovost, kar vpliva na nakupno vedenje in se odraža v manjšem povpraševanju kupcev na trgu Evrope.

Transportni izzivi: daljši transportni časi in višji stroški ladijskega transporta lahko negativno vplivajo na nabavo in dobavo izdelkov.

V odziv na omenjena tveganja Skupina UNIOR izvaja aktivnosti, usmerjene v ohranjanje stabilnosti in konkurenčnosti:

Prilagajanje marketinških vsebin: ponudba paketov ali bundlinga izdelkov, ki zagotavljajo praktičnost in varnost uporabnikov.

Trajnostni pristop: v kontekstu spremenjenih razmer iščemo nove tržne niše in področja, povezana s trajnostnim razvojem na področju za postavitev in vzdrževanje obnovljivih virov energije.

Skupina UNIOR aktivno sledi spremembam na trgu, prilagaja strategije poslovanja ter išče inovativne rešitve, ki bodo omogočile ohranjanje stabilnosti in trajnostne rasti v dinamičnem poslovnem okolju.

- Proizvodnja odkovkov, ki deluje v segmentu serijske proizvodnje izdelkov za avtomobilsko industrijo, tveganja obvladuje s tekočim – mesečnim nadzorom prejetih naročil, s spremljanjem osvajanj in razvoja novih projektov ter z globalnim vpogledom v tržno situacijo v tem segmentu trga. Pri tem sta ključni tako globalnost, kot razpršenost kupcev. Dodatni vplivi na našo oceno tveganj so: vojna v Ukrajini, konflikt v Izraelu, energetska kriza v EU in razdvojenost oziroma razlika v hitrosti osvajanj novih vozil v smislu razvojnih usmeritev (EU/ostali svet) na področju e-mobilnosti.
- Specializirana prodajna mreža za ročno orodje premaguje dinamične izzive tržnega okolja s proaktivnim pristopom. Ključni izziv se kaže v upadu povpraševanja v segmentu industrijskih kupcev. Da bi zmanjšali to tveganje, smo se osredotočili na globalno trženje novih izdelkov, ki so namenjeni zagotavljanju varnosti uporabnika, ob sočasnem prilagajanju tržnih strategij potrebam naših kupcev, in prodiranju v posamezne tržne niše.
- Dejavnost turizma izpostavlja tveganje deficitarnosti poklicev na področju gostinstva, ki rezultirajo v pomanjkanju ustreznega strokovnega kadra za izvajanje operativnih procesov. Tveganje obvladujemo z intenzivnim iskanjem kompetentnih sodelavcev v Sloveniji in tujini. Sodelavce v času izven sezone premeščamo med obema turističnima centroma in zavzetim novim sodelavcem ohranjamo zaposlitev po koncu sezone.
- Počasnejše obnavljanje žičniških, bazenskih in nekaterih hotelsko-gostinskih kapacitet predstavlja tveganje, povezano z manjšo rastjo prihodkov, povpraševanja in povprečnih iztrženih cen. Tveganje obvladujemo z razvojem produktov z višjo dodano vrednostjo,

avtentičnostjo in prilagojenostjo ključnim ciljnim skupinam. Priložnost predstavlja iskanje možnosti za sofinanciranje obnove iz evropskih sredstev in drugih finančnih virov.

- Negativen vpliv vremena oziroma neznačilno vreme v času posameznih sezon neugodno vpliva na poslovanje. Tveganje obvladujemo z razvojem produktov z manjšo odvisnostjo od vremena, partnerstvi, prenovo sistema za tehnično zasneževanje in vzpostavitvijo celoletne doživljajske ponudbe v okviru projekta park Mašinžaga.

FINANČNA TVEGANJA

Finančna tveganja za Skupino UNIOR so razkrita v poglavju 10.11 Letnega poročila 2024.

7.7.2 Tveganja v družbi UNIOR d.d.

V družbi UNIOR d.d. imamo razvit in vzpostavljen sistem za prepoznavanje in obvladovanje tveganj, ki lahko vplivajo na poslovanje družbe. Tveganja smo opredelili v več skupin, in sicer strateška, poslovna, finančna ter operativna. Tveganja so razporejena v štiri stopnje (majhno, zmerno, visoko, kritično). Vsako tveganje je ocenjeno na podlagi ocene vpliva in verjetnosti nastanka z upoštevanimi ukrepi za obvladovanje tveganja.

Odbori za obvladovanje tveganj in skrbniki tveganj redno spremljajo izpostavljenost tveganjem, načrtujejo in izvajajo ukrepe za njihovo blaženje ter načrtujejo in spremljajo izvedbo ukrepov za izboljšanje, ki še dodatno prispevajo k njihovem obvladovanju. V družbi imamo vzpostavljen register tveganj, v katerem so opisi in značilnosti posameznih prepoznanih tveganj. Pristop pri obvladovanju tveganj je drugačen za različna tveganja, namen ukrepov pa je znižati vsakega od njih na najnižjo možno raven v skladu z razpoložljivimi viri.

Uprava družbe UNIOR d.d. redno spremlja različna tveganja in o njih periodično poroča nadzornemu svetu.

Leto 2024 je bilo še vedno zaznamovano z ukrajinsko krizo, situacijo na Bližnjem vzhodu in vplivi te na poslovanje družbe. Kljub vsemu je v primerjavi z lani zaznati dodatno umirjanje stanja na področju trga energentov ter materialov in storitev, vendar so cene še vedno višje, kot so bile v predkriznem obdobju. Naš odziv je uvedba številnih ukrepov za blažitev nastale situacije. V avtomobilski industriji je čutili stopnjevanje aktivnosti na področju trajnostnega razvoja, saj kupci skozi različne vprašalnike in izjave širijo postopke v dobavni verigi.

V nadaljevanju povzemamo pomembnejša tveganja v letu 2024.

STRATEŠKA TVEGANJA

VPLIV VOJNE V UKRAJINI

Zaradi vojnih razmer v Ukrajini in s tem spremenjenih razmer v tem delu Evrope je nastalo tveganje sprememb – zmanjševanja naročil, povečanja cen energentov, surovin in transporta, otežena logistika ter plačilni promet. Nejasno stanje glede morebitnega zmanjšanja naročil in tudi trajanja vojne bi še vedno lahko močno vplivalo na poslovanje naše družbe.

Redno spremljamo situacijo na kriznem območju. Cene plina in električne energije so sicer padle, a so njuna gibanja še vedno nepredvidljiva, čeprav so bila v letu 2024 stabilnejša. Izpad prodaje na trgu Rusije, Ukrajine in Belorusije nadomeščamo s kupci na drugih trgih. Na trg Rusije, Ukrajine in Belorusije odpremljamo proizvode po prejemu avansa, vse potencialne bodoče odpreme skrbno preučimo z vseh varnostnih vidikov in vidika povečevanja terjatev. Proizvodnjo prilagajamo glede na naročilno stanje v segmentu avtomobilske industrije. Kjer nam razmere dopuščajo, povečujemo zaloge ključnih surovin. Odvisnost od čistega zemeljskega plina (ZP) lahko nadomeščamo z utekočinjenim naftnim plinom (UNP) ali ekstra lahkim kurilnim oljem. Spremljamo ukrepe za zmanjševanje stroškov energije v EU in Sloveniji ter iščemo optimalen trenutek za nakup električne energije.

NEPREDVIDEN DVIG CEN ENERAGENTOV

Zaradi različnih vzrokov bi lahko ostali brez zadostne količine energentov (električne energije, zemeljskega ali utekočinjenega naftnega plina). Brez energentov ne moremo zagotoviti zadostne količine izdelkov ali izvedbe projekta, kar ključno vpliva na izpolnitev pričakovanih dobav do kupca.

Svetovne politične razmere vplivajo na razmere na trgu energentov. Na področju energentov so borzne cene v letu 2024 rasle, od februarja do konca leta za približno 51 odstotkov. V letu 2025 se pričakujeta umirjanje rasti cen in rahel padec. Tudi dnevna nihanja cen v letu 2024 so se deloma stabilizirala (dnevna nihanja do dva odstotka), vendar pa so cene še vedno približno 40 odstotkov višje kot v predkriznem obdobju. To tveganje smo zmanjšali z zakupom določenih količin električne energije za leto 2025. Ostale količine pa se bodo zakupile v primeru ugodnih cen na kvartalnem ali mesečnem nivoju.

Sicer smo pri energentih ustvarili pogoje za morebiten prehod z zemeljskega plina na druge oblike energentov (utekočinjen naftni plin, kurilno olje, električna energija), vendar trenutne razmere ostajajo v prid zemeljskemu plinu.

Še naprej spremljamo ukrepe za zmanjševanje stroškov energije v EU in Sloveniji ter spremljamo gibanje borznih cen in izvajamo segmentni nakup energentov tudi za daljša časovna obdobja.

TVEGANJE POVIŠANE RAVNI HRUPA V OKOLJU

Družba UNIOR d.d. je v letu 2020 izvedla vse tehnično, prostorsko in ekonomsko upravičene ukrepe za zniževanje hrupa v okolju, ki so bili predvidni v projektih zniževanja hrupa. Na podlagi izvedenih ukrepov smo novembra 2021 prejeli spremembo okoljevarstvenega dovoljenja in s tem znižali oceno tveganja. Pri vseh investicijah smo pozorni in vključujemo vidik hrupa v okolju. Tveganje se je v letu 2022 povečalo zaradi odločbe Ustavnega sodišča, da je Uredba o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v neskladju z Ustavo, saj bi sprememba uredbe lahko vplivala na naše okoljevarstveno dovoljenje. V letu 2024 se situacija glede odločbe Ustavnega sodišča ni spremenila. V letu 2024 smo izvedli meritve hrupa in te so bile skladne z zahtevami okoljevarstvenega dovoljenja oziroma v skladu z zakonodajo, kjer okoljevarstveno dovoljenje ni predpisano. V letu 2024 smo izvedli tudi nekaj ukrepov za zniževanje hrupa, kot so protihrupna strešna kritina na Narezu, protihrupna bariera ventilatorja in izvedba protihrupne nadstrešnice, ki zmanjšuje širjenje hrupa proti sosedom.

POSLOVNA TVEGANJA

ZADOLŽENOST DRUŽBE UNIOR

V zadnjih desetih letih se je UNIOR d.d. razdolžil za 41 milijonov evrov, a ne dovolj. Zadolženost družbe in kazalnik NFD/EBITDA⁷ sta glede na pričakovanja deležnikov (banke, delničarji, kupci, dobavitelji) še vedno občutno previsoka. Visoka zadolženost ogroža varnost poslovanja in njegov obstoj, ovira potencial rasti in razvoja družbe, zmanjšuje ugled družbe, predstavlja dodatno tveganje sposobnosti preživetja v primeru nastopa večjih kriz, onemogoča dodatno zadolževanje ter povzroča visoke stroške financiranja in slab denarni tok družbe. Tveganje je ocenjeno kot kritično.

V letu 2023 je bilo sklenjeno refinanciranje z dodatnim revolvingom za varnejše poslovanje v primeru nihanj prodaje in proizvodnje ter pridobljen kredit od SID banke za investicije za razvoj programov Odkovki in Ročno orodje. Začeli smo prodajne postopke za prodajo dejavnosti, ki niso osrednje (UNITUR d.o.o., UNIOR Components d.o.o., prodaja deleža v Štore Steel d.o.o.), pri čemer se bosta po načrtu v letu 2025 končala prodajna postopka za prodajo 100-odstotnega lastniškega deleža v družbi UNITUR d.o.o. (pogodba je že bila sklenjena) in družbi UNIOR Components d.o.o., kar bo pozitivno vplivalo na likvidnostno situacijo. Preučujemo možnosti dodatnih oziroma nadomestnih virov financiranja (refinanciranje pod ugodnejšimi pogoji, obveznice, zadolžnice, dokapitalizacija) ter izvajamo ukrepe za izboljšanje poslovanja za dvig EBITDA⁸ in s tem zmanjšanje kazalnika zadolženosti.

SPREMEMBA TRŽNIH RAZMER

Ta tveganja so povezana z geopolitičnimi in drugimi dogajanji na posameznih trgih oziroma v državah, ta pa vplivajo na gospodarske razmere (npr. hiter upad ali porast naročil) ter zahtevajo hitro prilagajanje poslovanja novonastali tržni situaciji z zalogami, zaposlenimi, investicijami in stroški.

Z začetkom vojne v Ukrajini so se razmere zaostrole. Nastajajo nestabilne gospodarske razmere, inflacijski pritiski in druge okoliščine, ki vplivajo na trg.

Na trgu je situacija s spremenljivimi razmerami pri povpraševanjih in z večjim pritiskom na izplen ponujenih projektov posledično tudi pritisk na cene. Vsaka dejavnost družbe se sooča s svojimi (tudi specifičnimi) tveganji, povezanimi s spremembo tržnih razmer, in jih obvladuje na različne načine:

- Proizvodnja odkovkov: če se bo povpraševanje po električnih avtomobilih bistveno povečalo na račun zmanjšanja prodaje avtomobilov z motorji z notranjim izgorevanjem, potem je ogroženo povpraševanje po odkovkih za te avtomobile. Dodatno tveganje predstavlja (pre)hiter trajnostni prehod v EU in s tem povezane zahteve trajnostnega razvoja. Na trg EU so se začeli vključevati kitajski OEM⁹-i, ki lahko vplivajo na razvoj proizvajalcev v EU. Tveganja se blažijo s pestrostjo palete proizvodov, z iskanjem kupcev izven segmenta avtomobilskega motorja z notranjim izgorevanjem in vključevanje kitajskih OEM v portfolio, z večanjem serijske proizvodnje odkovkov iz aluminija, z večanjem prodaje obdelanih odkovkov ter s skupnim razvojem proizvodov s kupci.
- Proizvodnja ročnega orodja, ki ima za prodajo ročnega orodja široko razvejano prodajno-distribucijsko mrežo, nove izzive obvladuje z osvajanjem novih tržišč, z ukrepi na obstoječih tržiščih ter z ukrepi obvladovanja zalog, terjatev in števila zaposlenih.

⁷ NFD/EBITDA je kazalnik, ki je opredeljen kot alternativno merilo uspešnosti, definicije so opredeljene v poglavju 8.14. Letnega poročila 2024,

⁸ EBITDA je kazalnik, ki je opredeljen kot alternativno merilo uspešnosti, definicije so opredeljene v poglavju 8.14. Letnega poročila 2024,

⁹ (angl. Original equipment manufacturer; proizvajalec originalnih delov)

V letu 2024 je bilo zaznati določen upad povpraševanja pri industrijskih kupcih in največjem kupcu hladno kovanih proizvodov.

Razvoj električnega orodja in avtomatizacije lahko zmanjša povpraševanje po nekaterih vrstah ročnega orodja. Inflacija in gospodarska recesija lahko zmanjšata kupno moč potrošnikov in povpraševanje po ročnem orodju. Nestabilnost dobavnih verig in nihanje cen surovin lahko vplivata na proizvodne stroške in končne cene izdelkov. Da bi se odzvali na ta tveganja, je ključno nenehno inoviranje (nove prodajne grupe ročnih orodij), prilagajanje cenovni politiki in diverzifikacija dobaviteljev.

- Dejavnost strojegradnje, ki deluje kot dobavitelj visokozmogljivih proizvodnih sredstev za avtomobilsko industrijo, se s prestrukturiranjem in reorganizacijo družbe UNIOR d.d. v prihodnje ukinja, razen za lastne potrebe.

Ocenjujemo, da so ključne konkurenčne prednosti UNIOR-jevih procesov in proizvodov v spremenjenih okoliščinah še vedno kompetentni zaposleni, inovativnost, ustrezna cena, kakovost in prilagodljivost. Pozornost namenjamo obstoječim kupcem in tržiščem, saj z njimi gradimo dolgoročna razvojna partnerstva.

POMANJKLJIVO KORPORATIVNO KOMUNICIRANJE

Korporativno komuniciranje je način upravljanja komuniciranja na vseh ravneh, z vsemi ključnimi deležniki. Nenadzorovano korporativno komuniciranje se zgodi, kadar so informacije necelovito in brez komunikacijskega načrta predstavljene oziroma se ne upošteva vseh ključnih javnosti. Pri tem gre tudi za poslovno občutljive informacije.

V družbi je opredeljen usklajen odziv in poti proaktivnega komuniciranja v kritičnih situacijah. Začeli smo komunikacijsko usposabljanje sodelavcev, ki imajo odgovornost vodenja in odgovornih oseb, ki sodelujejo v procesu korporativnega komuniciranja.

V načrtu so tudi ukrepi za izboljšanje koordinacije korporativnega komuniciranja in komunikacijskih kanalov.

UPRAVLJANJE PODJETIJ V SKUPINI

Uspešno upravljanje skupine je priložnost za rast in razvoj družbe, hkrati pa lahko neuspešno upravljanje predstavlja nevarnost.

Obvladujoča družba UNIOR d.d. upravlja družbe v skupini preko organov upravljanja in nadzora s sistematičnim sodelovanjem na področju trženja in proizvodnje, z ukrepi za optimiziranje lastniške strukture podjetij v skupini ter s spremljanjem globalnih razmer po potrebi izvaja notranje revizijske preglede in nadaljnjim optimiziranjem portfelja naložb.

FINANČNA TVEGANJA

Finančna tveganja za družbo UNIOR d.d. so razkrita v poglavju 11.11 Letnega poročila 2024.

OPERATIVNA TVEGANJA

TVEGANJE NEKONKURENČNOSTI IZ NASLOVA VISOKIH PROIZVAJALNIH STROŠKOV

Pomeni, da v primeru nazadovanja konkurenčne sposobnosti ne bomo uspeli pridobiti novih projektov, s katerimi bi dosegali pozitiven finančni rezultat.

Konkurenčnost proizvodnje v EU in pri nas je v primerjavi z azijskimi ponudniki še naprej v podrejenem položaju. Opažamo slabši trend pri pridobivanju novih projektov na račun njihovega »bega« na Kitajsko, Indijo oziroma azijski trg. Vse navedeno je posledica višjih stroškov dela, materialov in energije, ki so značilni za EU v zadnjem letu in pol.

Omilitveni ukrepi grede v smeri uvajanja ukrepov za izboljšanje produktivnosti in kakovosti, zniževanje stroškov, izboljšave tehnoloških postopkov ter nove investicije.

NEPREKINJENO DELOVANJE INFORMACIJSKE TEHNOLOGIJE

Zagotavljanje neprekinjenega delovanja storitev IT je ključen proces za stabilno delovanje informacijskih rešitev, saj delovanje neposredno vpliva na poslovanje podjetja. Digitalno odpornost obravnavamo celostno, ne le z vidika informacijskih sistemov, temveč kot kritični del operativne varnosti podjetja. Vsaka motnja ali nedosegljivost sistemov IT lahko povzroči poslovne izgube, operativne zastoje in varnostne grožnje. Zaradi pomembnosti tveganje redno obravnavamo in spremljamo ter izvajamo četrletne ocene tveganj. Vsaj enkrat letno preizkusimo scenarij izpada delovanja rešitev IT, s čimer preverjamo pripravljenost sistemov, zaposlenih in prepoznavamo možnosti za izboljšave.

Ključna tveganja v letu 2024 vključujejo okvare strojne opreme, krajše izpade električne energije zaradi nezadostne redundance napajanja v proizvodnji in težave pri posodobitvah programske opreme, kjer nepopolne ali neuspele posodobitve lahko povzročijo začasno nedelovanje sistemov. Za zmanjšanje teh tveganj in krepitev odpornosti sistemov smo uvedli redne posodobitve infrastrukture IT, izvajanje scenarijev obnovitve sistemov za preverjanje pripravljenosti na izpade ter varnostne preglede notranjega in zunanjega omrežja, vključno z letnimi penetracijskimi testi in ocenami ranljivosti.

Neprekinjeno delovanje storitev IT je ključni dejavnik poslovne uspešnosti in zahteva celovit pristop k upravljanju tveganj. S kombinacijo proaktivnih varnostnih ukrepov, rednega nadzora in tehnoloških izboljšav zagotavljamo stabilnost informacijskih sistemov, zmanjšujemo možnosti izpadov in povečujemo digitalno odpornost podjetja.

INFORMACIJSKA IN KIBERNETSKA VARNOST

Kibernetska varnost je ključni steber digitalne odpornosti podjetja ter zagotavlja zaščito informacij in informacijskih sistemov pred nepooblaščenimi dostopi, zlorabami, razkritji, spreminjanjem ali uničenjem. Zavedamo se, da so potrebni stalno usposabljanje zaposlenih, ocenjevanje varnostnih tveganj, nadzor in odzivanje na varnostne incidente ter dokumentiranje in pregled varnostnih postopkov. Cilj je zagotoviti zaupnost, celovitost in razpoložljivost informacij, ne glede na to, ali so v elektronski, tiskani ali kateri drugi obliki. Za zmanjšanje tveganj sledimo sistemskemu pristopu, skladnemu s standardi ISO 27001 in TISAX, ter izvajamo ključne varnostne ukrepe. Ti vključujejo vzpostavitev varnostne politike, upravljanje dostopov, fizično in okoljsko varnost infrastrukture IT, redne varnostne nadgradnje ter obvladovanje incidentov za zagotavljanje neprekinjenega poslovanja in skladnosti z zakonodajo.

Od leta prej smo zaznali povečano sofisticiranost kibernetških napadov, pogosto podprtih z umetno inteligenco (AI). Največja tveganja predstavljajo napadi z izsiljevalsko programsko opremo (ransomware) in napadi, ki onemogočajo delovanje storitev IT (napadi DDoS), kraja identitete prek prevare z lažnim predstavljanjem (phishing), varnostna tveganja v oblračnih okoljih ter socialni inženiring, ki lahko vodijo do nepooblaščenega dostopa, motenj v delovanju sistemov in izgube podatkov.

Zato smo v letu 2024 okrepili skladnost s standardoma ISO 27001 in TISAX, pri čemer smo poseben poudarek namenili usposabljanju zaposlenih, saj socialni inženiring ostaja ključno tveganje. Testirali smo napredne analitične rešitve za zaznavanje groženj in pripravili predlog za vzpostavitev varnostno-operativnega centra, ki v realnem času spremlja in obravnava kibernetške incidente. S celovitim pristopom smo zmanjšali tveganja in povečali odpornost podjetja na napredne kibernetške napade.

RAZPOLOŽLJIVOST PROIZVODNIH ZMOGLJIVOSTI, NEVARNOST ODPOVEDI KLJUČNIH STROJEV

Zmanjšana razpoložljivost proizvodnih zmogljivosti lahko nastane zaradi različnih dejavnikov, kot so izpadi ključnih strojev, preobremenitve ali tehnološke omejitve, ki otežujejo prilagodljivost proizvodnih linij. V primerih, ko za določene linije ni alternativ, lahko izpad povzroči resne težave pri pravočasni dobavi kupcem. Poleg tega tudi pomanjkanje naložb v novo opremo vodi v zastarelost tehnologije in zmanjšano učinkovitost proizvodnje.

Za obvladovanje teh tveganj smo uvedli ukrepe, kot so stalno spremljanje ključnih procesov in strojev, sistematično preventivno vzdrževanje ter redno odpravljanje morebitnih pomanjkljivosti. Aktivno iščemo alternativne možnosti proizvodnje, ocenjujemo proste zmogljivosti in razpršujemo proizvodnjo na več lokacij, pri čemer preučujemo tudi zunanje izvajalce kot potencialno rešitev.

V zadnjem obdobju smo okrepili ekipo vzdrževanja in jo dodatno motivirali, kar že kaže pozitivne učinke. Kljub temu se vedno bolj kaže potreba po začetku investicijskega cikla in posodobitvi dotrajane opreme, da bi zagotovili dolgoročno stabilnost in konkurenčnost proizvodnje.

TVEGANJE SKLADNOSTI

TVEGANJE SKLADNOSTI ZAKONODAJNIH IN DAVČNIH SPREMENB

Zakonodajno tveganje nastopi, ko družba ne zagotovi zakonsko predpisanih zahtev. Tveganje skladnosti z zakonskimi določbami, davki in prispevki je tveganje za nastanek zakonskih ali ureditvenih sankcij, bistvene finančne izgube ali izgube ugleda, ki ga lahko družba utрпи zaradi nespoštovanja zakonov, predpisov, pravil, povezanih organizacijskih standardov in kodeksov ravnanja, ki veljajo za družbo in njene dejavnosti.

Tveganje preprečujemo s stalnim spremljanjem in izvajanjem zakonodaje s področja EU in Slovenije.

8 POROČILO O POSLOVANJU

8.1 Razmere v gospodarstvu in avtomobilski industriji

8.1.1 Razmere v gospodarstvu

Leto 2024 je bilo zaznamovano z umirjanjem gospodarske rasti po močnem okrevanju v minulih letih, ki je sledilo pandemiji COVID-19. Svetovno gospodarstvo se je soočalo s številnimi izzivi, kot so visoka inflacija, zaostrena monetarna politika, geopolitične napetosti in nadaljnji učinki vojne v Ukrajini. Kljub tem negotovostim je globalna gospodarska rast ostala pozitivna, čeprav počasnejša kot v prejšnjih letih.

Po zadnjih razpoložljivih podatkih je bila rast svetovnega gospodarstva v letu 2024 ocenjena na približno 3,2 odstotka, kar je manj od povprečne rasti preteklih let. Upočasnjena rast je bila posledica več dejavnikov, med katerimi izstopajo zaostrene monetarne politike, saj so centralne banke zaradi inflacijskih pritiskov močno dvignile obrestne mere, kar je zavrlo investicije in potrošnjo. Visoka inflacija v prvi polovici leta je zmanjšala kupno moč gospodinjstev in povečala negotovost v poslovnem sektorju. Poleg tega so trgovinske tokove in cene energije zaznamovale geopolitične napetosti, vključno z vojno v Ukrajini ter napetostmi med ZDA in Kitajsko. K upočasnitvi rasti so prispevale tudi strukturne spremembe, kot so digitalizacija in prehod na zeleno energijo, ki zahtevajo obsežna vlaganja in prilagajanje gospodarstev.

V Evropi so bile gospodarske razmere precej raznolike. Območje evra je zabeležilo skromno gospodarsko rast, medtem ko so nekatere države zunaj evrskega območja dosegle višje stopnje rasti. Rast bruto domačega proizvoda (BDP) v celotnem letu 2024 je bila v Evropski uniji eno-odstotna, v evrskem območju pa 0,9-odstotna, kar je pol odstotne točke več kot v preteklem letu. V Nemčiji, naši najpomembnejši trgovski partnerki, je medtem prišlo do 0,2-odstotnega znižanja BDP, s čimer se je nemško gospodarstvo skrčilo že drugo zaporedno leto. V Sloveniji se je gospodarska rast v letu 2024 umirila na 1,6 odstotka, v primerjavi z doseženo 2,1-odstotno rastjo v letu 2023, kar je posledica nižje rasti potrošnje gospodinjstev, padca investicij in nekoliko skromnejše rasti izvoza.

(v %)	Rast BDP na letni ravni		Brezposelnost	
	2024	2023	dec. 2024	dec. 2023
Evropska unija	1,0	0,4	5,8	6,1
Evroobmočje	0,9	0,4	6,2	6,5
Nemčija	-0,2	-0,3	3,5	3,2
Francija	1,2	0,9	7,3	7,6
Slovenija	1,6	2,1	3,4	3,5

Vir – Eurostat podatkovna baza na dan 8. 4. 2025.

Industrijska proizvodnja je v letu 2024 na ravni EU-27 upadla za 2,4 odstotka, od tega v predelovalni dejavnosti za 2,6 odstotka, kar predstavlja drugi zaporedni letni padec in njegovo pospešitev glede na leto 2023, ko je bilo zabeležene 1,4-odstotno znižanje. K padcu proizvodnje je prispeval padec v proizvodnji strojev in naprav (-4,4 odstotka), kjer je po treh predhodnih letih rasti prišlo do najglobljega padca po letu 2020.

V Sloveniji je bil obseg proizvodnje v letu 2024 v primerjavi z letom prej manjši za 0,5 odstotka. Največji upad je bil zaznan v gradbeništvu in industriji (za 9,0 odstotkov oziroma 1,2 odstotka), rast pa v trgovini (za 2,3 odstotka) in storitvenih dejavnostih (za 1,4 odstotka).

(Viri: SURS; Eurostat; Časnik Finance; Banka Slovenije: Pregled makroekonomskih gibanj, januar 2025; Analitika GZS: Izpod peresa glavnega ekonomista GZS.)

Razmere na trgu dela v Sloveniji so nekoliko šibkejše kot v preteklih mesecih. Število delovno aktivnih oseb je decembra – zaradi upokojevanja in izteka zaposlitev za določen čas – precej upadlo, a ostaja razmeroma visoko. Krčenje zaposlenosti je bilo prisotno predvsem v predelovalnih dejavnostih, medtem ko ostajajo razmere v storitvah ugodne. Število prostih delovnih mest se še naprej znižuje in se približuje ravni pred pandemijo.

Medletna rast cen življenjskih potrebščin, merjena s harmoniziranim indeksom cen življenjskih potrebščin, se je decembra v Sloveniji zvišala na 2,0 odstotka po tem, ko je bila novembra 1,6-odstotna, zaradi rasti cen energentov v zadnjem četrtletju. Inflacija je bila tako nižja od evrskega povprečja, ki je znašalo 2,4 odstotka, ter nižja od povprečja Evropske unije, ki je znašalo 2,7 odstotka. V letu 2024 je bila povprečna letna inflacija v Sloveniji 2-odstotna, medtem ko je bila leto prej 7,4-odstotna.

8.1.2 Avtomobilska industrija

Razmere v avtomobilski industriji neposredno vplivajo na poslovanje Skupine UNIOR in družbe UNIOR d.d. v dejavnosti proizvodnje odkovkov, z večmesečnim zamikom pa tudi na dejavnost strojegradnje, medtem ko imajo na ostale dejavnosti v skupini manjši ali le posredni vpliv.

Proizvodnja osebnih avtomobilov v svetu

v milijonih vozil	2024	2023	2022	2021	Rast 24/23
EVROPA	14,4	15,1	13,3	13,4	-4,6 %
Evropska unija	11,4	12,2	10,9	10,1	-6,2 %
Nemčija	3,9	4,0	3,3	2,9	-0,4 %
Španija	1,9	1,9	1,7	1,6	0,7 %
Francija	0,8	1,0	0,9	0,9	-12,4 %
Velika Britanija	0,8	0,9	0,8	1,3	-14,0 %
SEVERNA AMERIKA	11,4	11,7	10,4	9,5	-3,2 %
ZDA	7,4	7,7	7,0	6,3	-3,5 %
JUŽNA AMERIKA	2,2	2,1	2,1	1,9	1,7 %
Brazilija	1,9	1,8	1,8	1,7	6,3 %
AZIJA IN OCEANIJA	45,7	45,1	40,9	36,8	1,5 %
Kitajska	26,8	25,4	23,2	20,7	5,2 %
Japonska	7,1	7,8	6,6	6,6	-8,6 %
Indija	4,9	4,7	4,4	3,6	4,7 %
Južna Koreja	3,8	3,9	3,5	3,2	-1,2 %
BLIŽNJI VZHOD & AFRIKA	1,8	1,8	1,8	1,6	0,4 %
SKUPAJ PROIZVODNJA*	75,5	75,9	68,6	63,2	-0,5 %

* Podatki prikazujejo proizvodnjo samo osebnih avtomobilov

Vir: ACEA – Economic and Market Report - Full year 2024

V letu 2024 je svetovna proizvodnja osebnih avtomobilov znašala 75,5 milijona vozil, kar je 0,5-odstotni padec v primerjavi z letom prej. Med glavnimi regijami so največje upade zabeležile Evropa, Severna Amerika in Japonska. Evropska proizvodnja avtomobilov se je leta 2024 zmanjšala za 4,6 odstotka na 14,4 milijona vozil, kar odraža ponovno uskladitev ponudbe in povpraševanja po povečanju, ki ga je leta 2023 poganjalo zaostajanje naročil. Proizvodnja avtomobilov v EU je padla za 6,2 odstotka, saj je zaupanje v industriji ostalo precej šibkejše kot v drugih evropskih proizvodnih sektorjih.

V Severni Ameriki se je proizvodnja osebnih avtomobilov v letu 2024 zmanjšala za 3,2 odstotka na 11,4 milijona vozil. Podobno gibanje je bilo opazno v Združenih državah Amerike, kjer je bil padec nekoliko izrazitejši, in sicer 3,5-odstoten, proizvodnja pa je dosegla 7,4 milijona izdelanih avtomobilov. Južnoameriška proizvodnja avtomobilov se je v primerjavi z letom 2023 povečala za 1,7 odstotka, predvsem zaradi Brazilije, ki je zabeležila 6,3-odstotno rast in proizvedla 1,9 milijona avtomobilov.

Proizvodnja avtomobilov v Aziji je leta 2024 nadaljevala svojo rastočo krivuljo in se povečala za 1,5 odstotka na 45,7 milijona avtomobilov. To rast je predvsem poganjala Kitajska, ki je zabeležila robustno 5,2-odstotno povečanje in s 35,4-odstotnim tržnim deležem še utrdila svoj položaj največje svetovne proizvajalke avtomobilov (1,9 odstotne točke več kot leta 2023). K pozitivnemu trendu je prispevala tudi Indija, ki je zabeležila 4,7-odstotno rast proizvodnje avtomobilov, po drugi strani pa se je proizvodnja na Japonskem in v Južni Koreji zmanjšala za 8,6 oziroma 1,2 odstotka.

Prodaja osebnih avtomobilov v svetu

Leta 2024 je svetovna prodaja osebnih avtomobilov dosegla 74,6 milijona vozil, kar je 2,5-odstotno povečanje v primerjavi z letom 2023. Čeprav so se težave v dobavni verigi umirjale, so se regionalni trendi močno razlikovali, saj so nekateri trgi beležili močno rast, drugi pa upad.

V Aziji se je prodaja avtomobilov povečala za en odstotek in dosegla 36,4 milijona vozil. Pri tem je prodaja avtomobilov na Kitajskem dosegla skoraj 23 milijonov enot, kar je 2,6-odstotno medletno povečanje, predvsem zaradi vladnih davčnih spodbud. Omeniti velja, da je Kitajska predstavljala približno 31 % svetovne prodaje avtomobilov.

Kljub povečani gospodarski in politični negotovosti je prodaja avtomobilov v Severni Ameriki leta 2024 ostala odporna, saj je regija ob prodaji 15,3 milijona vozil zabeležila 3,8-odstotno rast. Združene države Amerike, ki so največji trg v regiji, so zabeležile 3,1-odstotno rast prodaje in dosegle skupno 12,7 milijona prodanih avtomobilov. Izjemen porast v zadnjem četrtletju je bil posledica obljube nove administracije o odpravi zveznih spodbud za električna vozila. Prodaja osebnih avtomobilov v južnoameriški regiji je v letu 2024 preseгла 3 milijone vozil, prodaja avtomobilov pa se je povečala za 6,5 odstotka.

Evropski avtomobilski trg je leta 2024 zrasel za 3,9 odstotka, s skupno prodajo 16,1 milijona avtomobilov, vendar je bila rast prodaje znotraj same Evropske unije precej bolj umirjena, saj se je število registracij novih avtomobilov povečalo le za 0,8 odstotka na 10,6 milijona vozil.

Podatki o prodaji novih avtomobilov v Evropski uniji v letu 2024 glede na tip pogonskega goriva kažejo, da se je znižal delež prodaje baterijskih električnih vozil iz 14,6 odstotka v letu 2023 na 13,6 odstotka. Prav tako se je znižal delež priključnih hibridov iz 7,7 odstotka na 7,1 odstotka v letu 2024. Kupce od bolj množičnih nakupov električnih avtov odvrtačajo visoke cene in pomanjkljiva polnilna infrastruktura. Trenutno najbolj narašča prodaja klasičnih hibridnih vozil, kjer se je delež povečal iz lanskih 25,8 odstotka na 30,9 odstotka, povečal pa se je tudi delež vozil na drugi alternativni pogon (plin, vodik) iz treh odstotkov na 3,1 odstotka. Delež avtomobilov s pogonom na bencin se je v letu 2024 znižal iz 35,3 odstotka na 33,3 odstotka, delež avtomobilov s pogonom na dizelsko gorivo pa se je skrčil iz 13,6 odstotka na 11,9 odstotka. Seštevek prodanih avtomobilov s pogonom na bencin, dizel, plin in hibridnih pogonov kaže, da se je v letu 2024 glede na preteklo leto delež prodanih novih avtomobilov z motorji na notranje izgorevanje, ki vsebujejo ojnice, povečal iz 85,4 odstotka na 86,4 odstotka.

V Skupini UNIOR na področju proizvodnje ojníc aktivno spremljamo razvojne trende v panogi in prilagajamo svoje kapacitete. Z dodatno razpoložljivimi kapacitetami in novimi projekti nameravamo ohraniti tržne deleže in primarno pozicijo evropskega trga na področju delov krmilnih mehanizmov osebnih vozil, ki so enaki za vse tipe pogonov vozil.

8.1.3 Vplivi geopolitičnih napetosti na poslovanje Skupine UNIOR in družbe UNIOR d.d.

VOJNA V UKRAJINI

V Skupini UNIOR spremljamo potek dogajanj, povezanih z vojno v Ukrajini ter na podlagi opažanj in prejetih povratnih informacij trga redno posodabljammo svojo strategijo upravljanja s tveganji ter po potrebi proaktivno sprejemamo dodatne ukrepe za njihovo zmanjševanje. Na področju kibernetike varnosti skupina v letu 2024 ni zaznala povečanega tveganja, informacijska podpora in poslovni procesi potekajo nemoteno naprej. Zavedamo se, da obstaja realno tveganje, kjer bi se lahko zaradi vpliva trajanja ali nadaljnje zaostritve vojne v Ukrajini zmanjšala naročila in posledično obseg prodaje v vseh dejavnostih Skupine UNIOR, a neposrednega vpliva na nižjo prodajo v letu 2024 nismo zaznali.

Prihodki od prodaje Skupine UNIOR na ruskem tržišču so v letu 2024 dosegli 3,4 milijona evrov, kar predstavlja 1,4 odstotka celotne prodaje skupine. Ta ima v Rusiji trgovsko podjetje za prodajo ročnega orodja, kateremu je obvladujoča družba UNIOR d.d. v letu 2024 prodala za 492 tisoč evrov izdelkov, kar je predstavljal 1,4 odstotka prodaje ročnega orodja in 0,3 odstotka prodaje obvladujoče družbe v obravnavanem obdobju. Prodaja v trgovskem podjetju v Rusiji je v letu 2024 sicer 6,2 odstotka nižja kot v primerljivem obdobju lani, a je podoben trend manjše prodaje ročnega orodja v primerjavi s preteklim letom mogoče opaziti tudi v obvladujoči družbi. Vse odpreme ročnega orodja v Rusijo se preučijo tudi z vidika upoštevanja mednarodnih sankcij.

RAZMERE NA BLIŽNJEM VZHODU

V Skupini UNIOR smo pozorni tudi na dogajanja, povezana z vojaškimi spopadi na Bližnjem vzhodu, kjer pa v letu 2024 nismo zaznavali neposrednih ali posrednih vplivov na poslovanje skupine. V Izraelu, kjer so razmere najbolj pereče, je Skupina UNIOR v letu 2024 ustvarila 356 tisoč evrov prihodkov od prodaje, kar predstavlja 0,14 odstotka prodaje skupine, družba UNIOR d.d. pa 99 tisoč evrov, kar predstavlja 0,05-odstotni delež prodaje. Poslov na nabavni strani v obravnavanem obdobju ni bilo.

Plovnost ladij po Rdečem morju na poti proti skozi Sueškemu prekopu je bila v letu 2024 še vedno nevarna in motena zaradi nenehnih napadov hutijevcev, ki s tem izražajo podporo Palestincem v Izraelu. Ladjarji se soočajo z izbiro med tveganjem plovbe skozi Rdeče morje in daljšimi, dražjimi potmi okoli Afrike, ki povzročajo precejšnje zamude v dobavnih verigah in povišanje stroškov prevoza, kar vpliva na različna podjetja in končne potrošnike. Varnostne razmere ostajajo nestabilne in odvisne od nadaljnega razvoja dogodkov na Bližnjem vzhodu.

V Skupini UNIOR neposrednega vpliva teh razmer na poslovanje v letu 2024 nismo zaznali. V primeru nepredvidene in večje zaostritve konfliktov v širši regiji bi lahko splošna nestanovitnost ob obsežnejšem poslabšanju globalnih makroekonomskih razmer posredno vplivala na zmanjšanje naročil in posledično obseg prodaje v vseh dejavnostih Skupine UNIOR, a bi v tem primeru vplive čutile tudi ostale panoge in širše gospodarstvo.

8.2 Prodaja

8.2.1 Prodaja v Skupini UNIOR

Prihodki od prodaje ohranjenega poslovanja v Skupini UNIOR so v letu 2024 znašali 249,7 milijona evrov in so se v primerjavi s preteklim letom zmanjšali za 4,3 odstotka oziroma 11,3 milijona evrov. Prodaja odkovkov v skupini je dosegla 193,9 milijona evrov in se je kljub večjim prodanim količinam zmanjšala za 0,9 milijona evrov oziroma za 0,5 odstotka predvsem zaradi nižjih prodajnih cen, ki so posledica nižjih cen jekla. Prodaja ročnega orodja je znašala 40,1 milijona evrov in se je zmanjšala za 3,5 milijona evrov ali za 8,1 odstotka zaradi nižjega naročilnega stanja kot v letu 2023. Dejavnost strojogradnje je zabeležila 12 milijonov evrov prodaje, kar je šest milijonov evrov manj glede na preteklo leto in predstavlja 33,2-odstotno znižanje zaradi odpovedi naročil ali zamikanja projektov v naslednja leta zaradi zahtev kupcev, ki se soočajo s težavami v avtomobilski industriji. Ostala prodaja, ki predstavlja predvsem storitve skupnih služb in energetike, je dosegla 3,6 milijona evrov in se je glede na preteklo leto znižala za 19,6 odstotka.

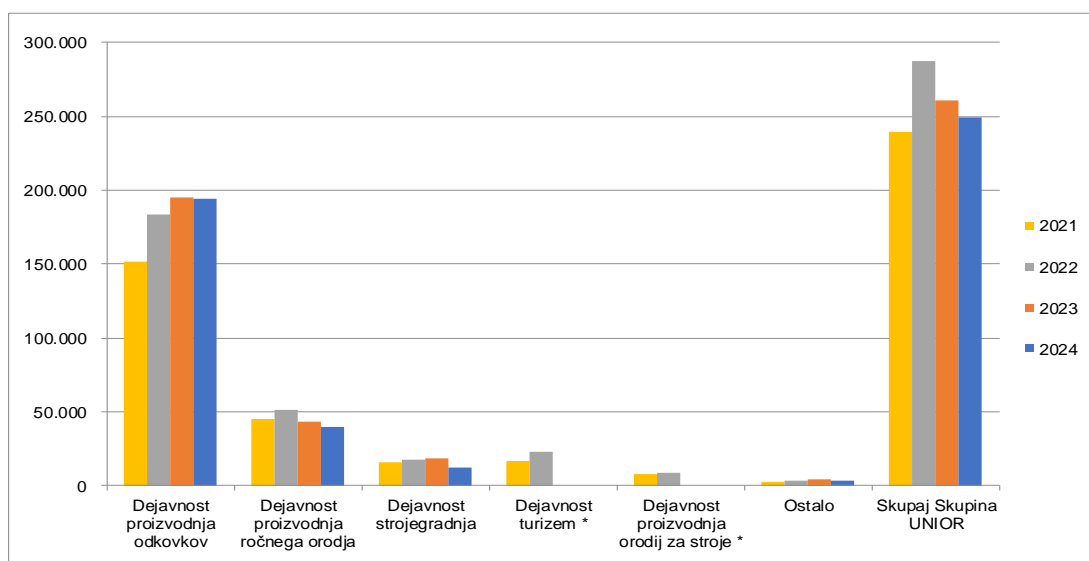
Prihodki turistične dejavnosti in dejavnosti proizvodnje orodij za stroje v spodnjih preglednicah in grafih za leto 2024 in primerjalno za leto 2023 niso več prikazani, saj zaradi načrtovane prodaje podjetij v teh dejavnostih predstavljajo ustavljeno poslovanje, ki je predstavljeno v poglavju 10.8.1 Letnega poročila 2024.

Prihodki od prodaje Skupine UNIOR po dejavnostih

(v tisočih EUR)	2024	2023	2022	2021
Dejavnost proizvodnja odkovkov	193.945	194.837	183.181	151.694
Dejavnost proizvodnja ročnega orodja	40.133	43.656	51.657	45.006
Dejavnost strojogradnja	12.045	18.035	17.996	16.154
Dejavnost turizem *	-	-	23.139	16.346
Dejavnost proizvodnja orodij za stroje *	-	-	8.412	7.773
Ostalo	3.575	4.444	3.268	2.726
Skupaj Skupina UNIOR	249.698	260.972	287.653	239.699

* Prihodki ustavljenega poslovanja za leti 2024 in 2023 niso prikazani.

Podatki za leto 2024 in primerjalno za leto 2023 so prikazani le za ohranjeno poslovanje.

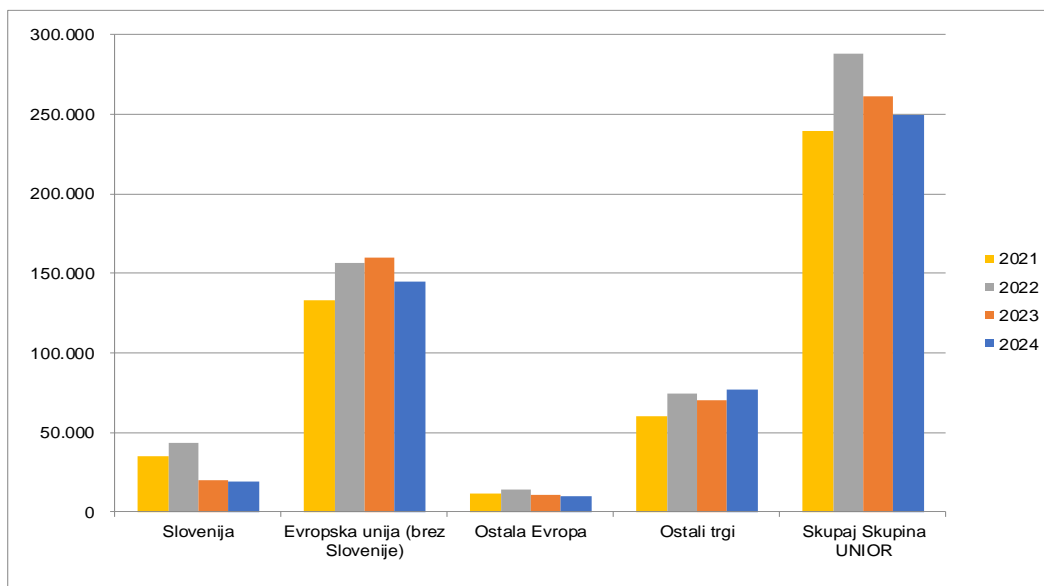
Za poslovanje Skupine UNIOR je najpomembnejši trg Evropske unije, na katerem je bilo v letu 2024 ustvarjenih 144,6 milijona evrov prihodkov od prodaje, kar je 9,8 odstotka manj glede na preteklo leto, v strukturi prodaje pa predstavlja 57,9-odstotni delež, ki se je znižal za 3,5 odstotne točke. V Sloveniji je prodaja dosegla 19 milijonov evrov in se je znižala za 4,4 odstotka. Skupaj s Slovenijo predstavlja trg Evropske unije 65,5-odstotni delež v prodaji Skupine UNIOR, kar je manj kot lani, ko je ta predstavljal 69 odstotkov. Na ostalih trgih v Evropi, ki predstavljajo 3,9-odstotni delež, se je prodaja zmanjšala za 9,9 odstotka in dosegla 9,7 milijona evrov. Prodaja na ostalih trgih izven Evrope se je glede na preteklo leto povečala za devet odstotkov in je dosegla 76,5 milijona evrov, kar je v letu 2024 predstavljalo 30,6-odstotni delež v prodaji Skupine UNIOR, ki se je glede na leto 2023 povečal za 0,7 odstotne točke.

Prihodki od prodaje Skupine UNIOR po trgih

(v tisočih EUR)	2024	2023	2022	2021
Slovenija	18.960	19.832	42.982	34.546
Evropska unija (brez Slovenije)	144.551	160.223	156.509	133.004
Ostala Evropa	9.678	10.736	14.246	11.859
Ostali trgi	76.509	70.181	73.916	60.290
Skupaj Skupina UNIOR	249.698	260.972	287.653	239.699

Prihodki ustavljenega poslovanja za leti 2024 in 2023 niso prikazani.

Podatki za leto 2024 in primerjalno za leto 2023 so prikazani le za ohranjeno poslovanje.

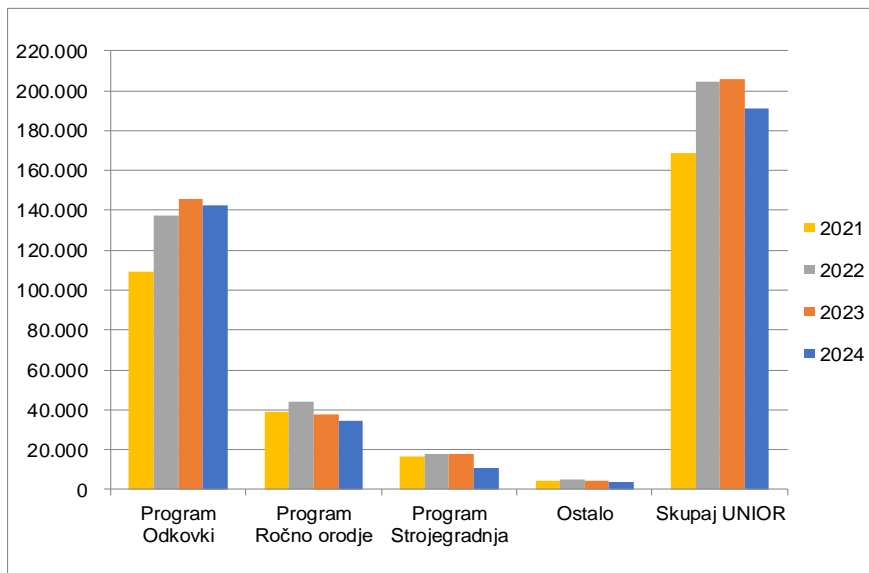

8.2.2 Prodaja v družbi UNIOR d.d.

Prihodki od prodaje družbe UNIOR d.d. so v letu 2024 znašali 191,3 milijona evrov in so v primerjavi s preteklim letom nižji za 7,1 odstotka oziroma 14,6 milijona evrov. Prihodki od prodaje v programu Odkovki so za 2,6 odstotka oziroma 3,8 milijona evrov zaostali za prodajo iz preteklega leta. Program Ročno orodje je za prihodki iz prodaje iz leta 2023, zaostal za 2,6 milijona evrov, kar predstavlja padec za sedem odstotkov. Tudi program Strojegradnja je s prihodki iz prodaje v višini 10,7 milijona evrov zaostal za prihodki iz preteklega leta za 40,1 odstotka oziroma 7,2 milijona evrov in s tem dosegel najnižje prihodke od prodaje v zadnjih štirih letih.

Prihodki od prodaje po programih

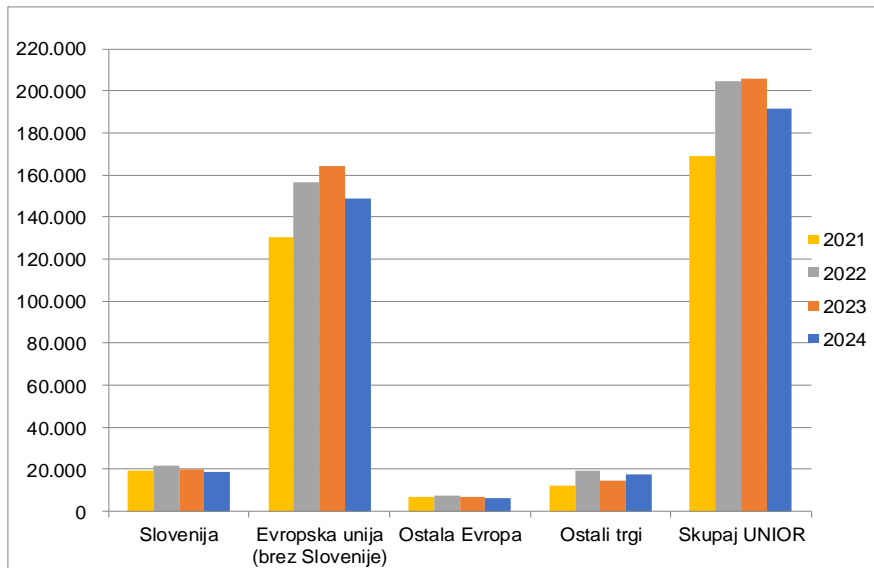
(v tisočih EUR)	2024	2023	2022	2021
Program Odkovki	142.205	145.977	137.110	109.208
Program Ročno orodje	34.740	37.354	44.204	39.102
Program Strojegradnja	10.754	17.945	18.095	16.431
Ostalo	3.603	4.623	5.148	4.234
Skupaj UNIOR	191.302	205.898	204.557	168.975

Prihodki od prodaje so nižji na trgih Evropske unije, brez vključene prodaje v Sloveniji, in sicer za 9,2 odstotka, prav tako so doseženi prihodki na trgih ostale Evrope in v Sloveniji nižji kot v primerljivem obdobju leta 2023. Doseženi prihodki na ostalih, neevropskih trgih so presegli prodajo iz preteklega leta, in sicer za 16,5 odstotka. Evropski trgi skupaj s trgi v Sloveniji v strukturi predstavljajo 90,9 odstotka celotne prodaje in so za poslovanje družbe UNIOR d.d. tudi najpomembnejši. Strukturni delež teh trgov v preteklem letu 2023 je znašal 92,8 odstotka.

Prihodki od prodaje po trgih

(v tisočih EUR)	2024	2023	2022	2021
Slovenija	18.716	19.707	21.477	19.431
Evropska unija (brez Slovenije)	149.078	164.249	156.412	130.366
Ostala Evropa	6.179	7.062	7.298	6.695
Ostali trgi	17.330	14.880	19.370	12.482
Skupaj UNIOR	191.302	205.898	204.557	168.975

8.3 Proizvodnja in storitve

8.3.1 Proizvodnja in storitve v Skupini UNIOR

Skupina UNIOR proizvaja odkovke v kovačnicah v Zrečah in Vitanju v Sloveniji, v Vinkovcih na Hrvaškem in v Yuyau na Kitajskem, njihova obdelava pa se izvaja v Slovenskih Konjicah v Sloveniji in v Yuyau na Kitajskem. Ročno orodje se proizvaja na štirih lokacijah v Sloveniji, in sicer v Zrečah, Vitanju, Lenartu in Starem trgu ob Kolpi, tuje družbe v skupini pa se ukvarjajo samo s prodajo. Proizvodnja strojev oziroma strojogradnja se izvaja v Zrečah v Sloveniji.

V Skupini UNIOR je bilo proizvedenih 49.966 ton odkovkov, kar je 3,2 odstotka oziroma 1.545 ton več kot v predhodnem letu, medtem ko je proizvodnja, merjena v kosih, znašala 87,1 milijona kosov, kar je 2,8 milijona kosov več kot leto prej in predstavlja povečanje za 3,4 odstotka. Iz prikazanega obsega proizvodnje odkovkov je izvzeta proizvodnja sintranih izdelkov, pri kateri gre za veliko število zelo majhnih kosov, saj ti predstavljajo 11,2 odstotka proizvedenih kosov in le 0,7 odstotka teže proizvedenih izdelkov v dejavnosti proizvodnje odkovkov. Ker so količine proizvedenih sintranih izdelkov v upadanju, bi prištevanje teh količin k proizvedenim odkovkom izkrivilo dejansko sliko povečanja števila proizvedenih odkovkov. V dejavnosti proizvodnje ročnega orodja je bilo ob zmanjšani prodaji proizvedeno 3,3 milijona kosov ročnega orodja, kar je 22,2 odstotka manj kot v preteklem letu, medtem ko je proizvodnja, merjena s težo izdelkov, znašala 1.991 ton, kar je za 27,6 odstotka manj kot v letu 2023. Zaradi optimizacije zalog gotovih proizvodov je bil upad prihodkov od prodaje v tej dejavnosti nižji od upada proizvodnje. V dejavnosti strojogradnje, kjer proizvodnjo merimo s številom opravljenih ur na projektih, je bilo v letu 2024 opravljenih 160.392 ur, kar je za 5,8 odstotka nižje kot v preteklem letu.

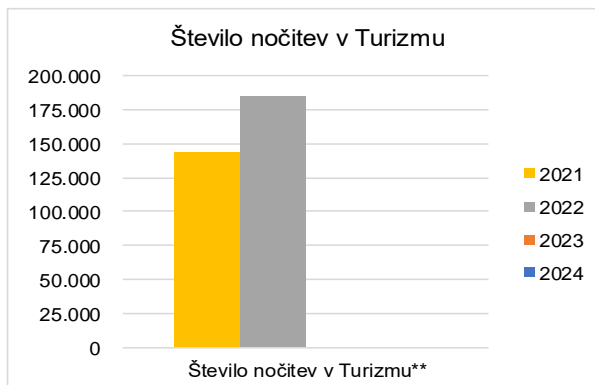
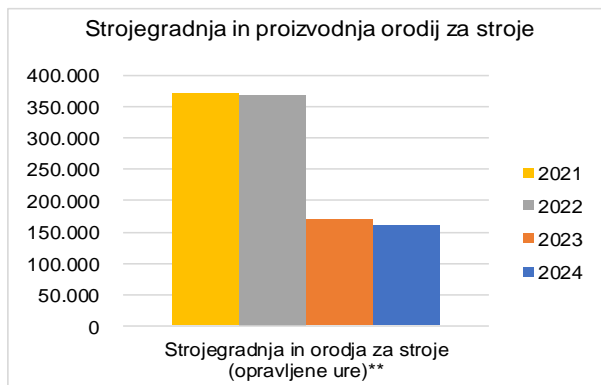
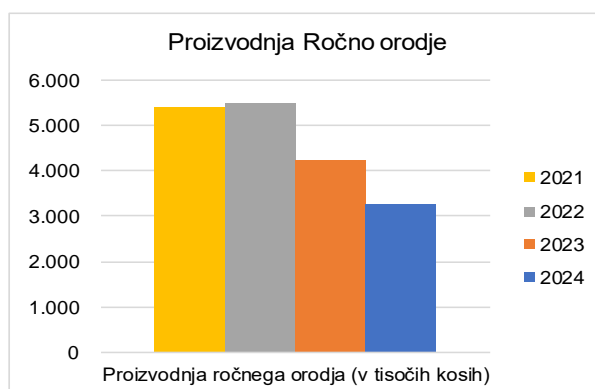
Število nočitev v turistični dejavnosti in opravljene ure v dejavnosti proizvodnje orodij za stroje v spodnjih preglednicah in grafih za leto 2024 in primerjalno za leto 2023 niso več prikazane, saj zaradi načrtovane prodaje podjetij v teh dejavnostih predstavljajo ustavljeno poslovanje.

Proizvodnja in storitve v Skupini UNIOR po dejavnostih

	2024	2023	2022	2021
Proizvodnja odkovkov (v tonah) *	49.966	48.421	46.650	44.737
Proizvodnja odkovkov (v tisočih kosih) *	87.072	84.225	82.622	78.692
Proizvodnja ročnega orodja (v tonah)	1.991	2.750	3.588	3.460
Proizvodnja ročnega orodja (v tisočih kosih)	3.286	4.224	5.499	5.395
Strojgradnja in orodja za stroje (opravljene ure)**	160.392	170.326	368.641	370.889
Število nočitev v Turizmu**	-	-	184.125	143.113

* Proizvodnja odkovkov je prikazana brez sintranih izdelkov

** Proizvodnja in storitve ustavljenega poslovanja za leti 2024 in 2023 niso prikazane.

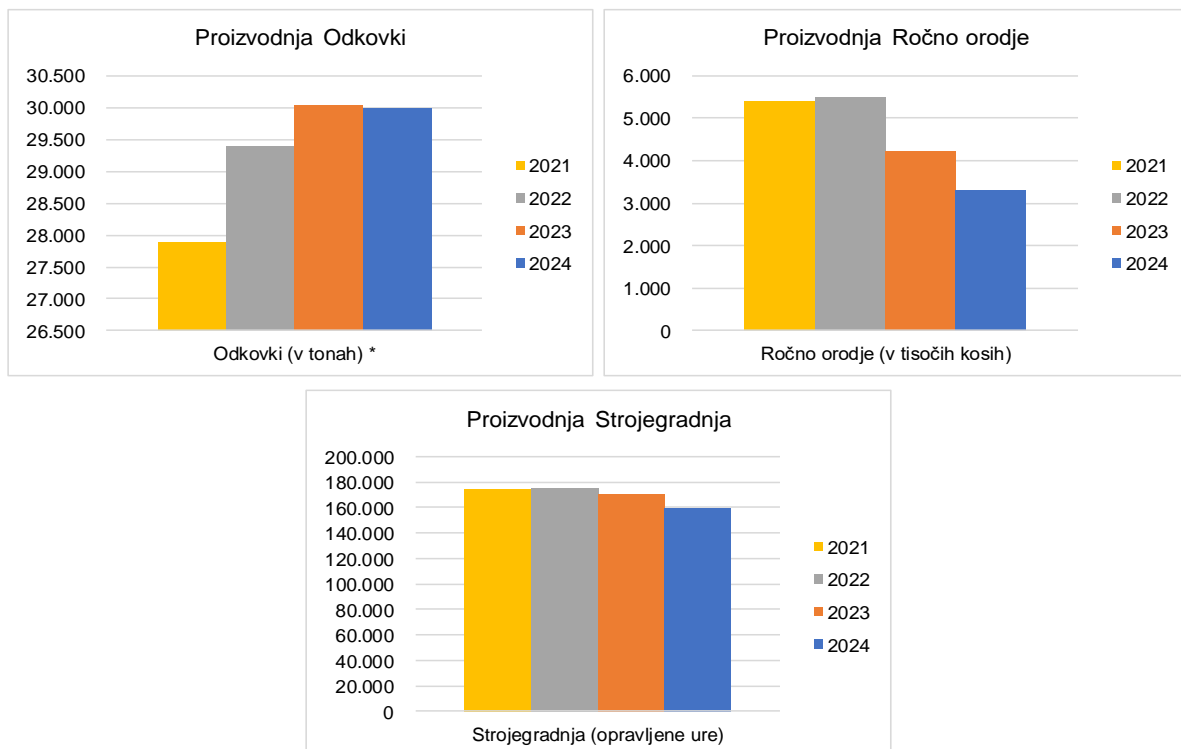
8.3.2 Proizvodnja in storitve v družbi UNIOR d.d.

Glede na nižjo doseženo prodajo v letu 2024 je tudi obseg proizvodnje na vseh proizvodnih programih nižji. V programu Odkovki je v primerjavi z enakim obdobjem lani obseg proizvodnje v tonah nižji za 0,2 odstotka, v kosih pa za en odstotek. Tudi tu je iz podobnih razlogov kot pri Skupini UNIOR izvzeta proizvodnja sintranih izdelkov, ki predstavlja 17 odstotkov proizvedenih kosov in le 1,1 odstotka teže proizvedenih izdelkov v programu Odkovki. Program Ročno orodje je glede na primerljivo obdobje preteklega leta proizvedel za 27,6 odstotka manj izdelkov v tonah in za 22,2 odstotka manj v kosih, vendar je kljub temu zaradi ustrezne cenovne politike in optimizacije stanja zalog gotovih proizvodov dosegel nižji upad prihodkov od prodaje od upada proizvodnje. V programu Strojegradnja, kjer proizvodnjo merimo s številom opravljenih ur, je število opravljenih ur v letu 2024 zaradi manjšega obsega novih naročil za 5,8 odstotka nižje kot v preteklem letu.

Proizvodnja in storitve po programih

	2024	2023	2022	2021
Odkovki (v tonah) *	29.979	30.052	29.389	27.889
Odkovki (v tisočih kosih) *	53.763	54.328	53.947	51.800
Ročno orodje (v tonah)	1.991	2.750	3.588	3.460
Ročno orodje (v tisočih kosih)	3.286	4.224	5.499	5.395
Strojegradnja (opravljene ure)	160.392	170.326	175.250	174.190

* Proizvodnja odkovkov je prikazana brez sintranih izdelkov

8.4 Nabava

8.4.1 Nabava v Skupini UNIOR

V letu 2024 je bilo gibanje nabavnih tokov znotraj skupine boljše kot leta 2023. S stabilizacijo povpraševanja na svetovnih trgih so se vzpostavile dokaj normalne razmere na nabavnih tržiščih. Večina dobaviteljev se je začela soočati s padcem naročil, kar je omogočilo povečanje pritiska na dobavitelje, ki so se v danih razmerah odzvali z zniževanjem cen in krajšanjem dobavnih rokov. Ponovno je vzpostavljen tako imenovani trg nabavnikov.

Preteklo leto je bilo predvsem v znamenju nihanja cen električne energije in zemeljskega plina, ki se je ključno negativno odražalo v zadnjem četrtletju. Kljub negotovosti in nihanju cen energentov, pa lahko sklenemo, da je bil splošen trend razvoja cen elektrike in plina ugoden glede na nivoje zadnjih dveh let. Zaradi tega smo skozi celotno leto izvajali pritiske na cene naših vhodnih materialov in storitev. Tako smo v določenih nabavnih kategorijah zabeležili nižanja cen.

8.4.2 Nabava v družbi UNIOR d.d.

JEKLO

Dobave jekla so v letu 2024 večinoma potekale nemoteno, nekaj težav smo imeli z dobavo jekla iz Francije. Z dobavitelji so bile dogovorjene letne količine in osnovne letne cene, ki smo jih vse dosegli. Letne osnovne cene so se nekoliko znižale, smo pa še plačevali energetske dodatke, ki so ga dobavitelji obračunavali različno. Povprečna cena energetskega dodatka je imela trend upadanja skozi leto. Cene jeklenega odpada in legirnih dodatkov so se mesečno spreminjale glede na gibanja na borzi. Spremembe osnovnih cen jekla, dodatkov (jekleni odpad, legirni dodatki) in energetskega dodatka so vplivale na končni strošek nabave jekla. V letu 2024 smo nabavili 53.414 ton, kar je v primerjavi z letom 2023 manj za približno 2,5 odstotka.

JEKLENI PRAH

V letu 2024 smo skupno nabavili 323 ton jeklenega prahu, kar pomeni 22,9 odstotno zmanjšanje glede na leto 2023. Kljub nižji porabi se je znižala nabavna cena predvsem iz naslova nižjih borznih cen v primerjavi s preteklim letom. Trend postopnega upadanja porabe jeklenega prahu se je tako nadaljeval tudi v letu 2024.

ALUMINIJ

V letu 2024 smo nabavili 287 ton aluminija za kovanje, nabavljene količine odražajo trend rasti kovanja aluminija za 154 odstotkov. Cena je sestavljena iz vrednosti na borzi in cene predelave dobavitelja in ker je povprečna borzna cena aluminija bila v letu 2024 višja kot v letu 2023, se je to odražalo na končni ceni nabavljenega materiala. Vzporedno smo predvsem z vidika zagotavljanja dobav začeli z raziskavo trga, ki vključuje analizo ključnih regionalnih dobaviteljev aluminija za kovanje in potencialne partnerje za odkup odpadnega aluminija.

PROIZVODNE STORITVE

V letu 2024 smo na zunanjih storitvah naročili za 14 odstotkov manj kot v letu 2023. Nadaljevali smo aktivnosti intenzivnega pogajanja za zniževanje cen zunanjih storitev, katerih stroški so se v preteklih letih močno povečevali, predvsem zaradi dviga cen električne energije in energentov, v letu 2024 pa smo ob znižanju cen energentov in elektrike uspeli uskladiti cene z večino zunanjih dobaviteljev storitev. Na zunanjih storitvah še vedno prevladujejo storitve mehanske obdelave, galvanizacije in termične obdelave. Glede na napovedi programa Odkovki pričakujemo v prihodnjem letu rast obsega teh storitev, zlasti v obratih Obdelava odkovkov, Sinter in Aluminij, kjer je predvideno povečanje količin.

PLOČEVINA

Nabava pločevine je bila v letu 2024 v primerjavi z letom 2023 precej stabilnejša, ko smo se soočili z rastjo cen materiala ter omejenimi dobavnimi zmogljivostmi. Za leto 2024 smo uspeli zagotoviti zadostne količine materiala za nemoteno proizvodnjo. Nabavne cene hladno valjane pločevine so sledile tržnim razmeram, količinsko pa smo nabavili pet odstotkov manj kot leta 2023.

BRUSNI MATERIAL

Naša poraba brusnih materialov se je v letu 2024 količinsko zmanjšala za osem odstotkov v primerjavi z letom 2023. V sled temu smo pri tej kategoriji zabeležili 20 odstotkov nižjo vrednost nakupa, kar pretežno izhaja iz sestave nabavnega portfelja na kategoriji.

REZILNO ORODJE

Poraba rezilnega orodja se je v letu 2024 v primerjavi z letom 2023 količinsko zmanjšala za 23 odstotkov. Konsignacijska razmerja z največjimi dobavitelji ostajajo ključni dejavnik pri zagotavljanju nemotene oskrbe in optimalne stroškovne učinkovitosti. V letu 2024 smo zaznali nadaljnje znižanje porabe zaradi racionalizacije naročil in izboljšanega upravljanja zalog. Na vplivu cene ni bilo zaznati gibanja in smo cenovni nivo kljub zmanjšanju nabave uspeli obdržati na istem nivoju v primerjavi z letom 2023.

POTROŠNI MATERIAL

Poraba potrošnega materiala se je v letu 2024 količinsko povečala za 22 odstotkov glede na leto 2023. Vrednost nakupa pa je pri tem ostala skoraj nespremenjena oziroma se je malenkostno zmanjšala, kar izhaja predvsem iz sestave nabavnega portfelja na kategoriji. Kljub večji porabi se še vedno soočamo z izzivi na področju normalizacije cen, saj cene niso sledile trendu padanja stroškov energentov in materialov iz pokoronskega leta ter vplivov vojne v Ukrajini.

KEMIČNI IZDELKI

V letu 2024 smo pri kemičnih izdelkih zaznali količinski upad za 14 odstotkov glede na leto 2023. Padanje porabe je predvsem posledica optimizacije proizvodnih procesov in racionalizacije porabe. Vpliv cen je bil še vedno pomemben dejavnik, saj so cene le delno sledile padanju stroškov energentov in drugih vhodnih surovin.

8.5 Uspešnost poslovanja

8.5.1 Uspešnost poslovanja Skupine UNIOR

V letu 2024 je Skupina UNIOR zabeležila negativni čisti poslovni izid v višini 54,1 milijona evrov, od tega 37,3 milijona evrov iz ohranjenega poslovanja in 16,8 milijona evrov iz ustavljenega poslovanja, kamor smo prerazporedili dejavnosti turizma in proizvodnje orodij za stroje, ki sta v postopku prodaje. Pri tem je zaradi prenosa teh dveh dejavnosti na sredstva za prodajo in njihovega vrednotenja po poštenu vrednosti nastalo 18,9 milijona evrov negativnega učinka. Razlogi za negativni čisti poslovni izid ohranjenega poslovanja izvirajo iz poslovanja in strateških ukrepov obvladujoče družbe, ki so opisani v poglavju 8.5.2 Letnega poročila 2024.

Izid iz poslovanja (EBIT)¹⁰ Skupine UNIOR je bil v letu 2024 negativen v višini 27,8 milijona evrov, kar je 39,5 milijona evrov nižje kot v preteklem letu. Izid iz poslovanja brez obresti, davkov in odpisov vrednosti (EBITDA)¹¹ je dosegel 3,2 milijona evrov, kar je 27,1 milijona evrov manj kot v letu 2023.

Prodaja in donosnost Skupine UNIOR

(v tisočih EUR)	2024	2023	2022	2021
Prihodki od prodaje	249.698	260.972	287.653	239.699
Poslovni stroški	(274.996)	(250.591)	(288.715)	(241.345)
EBIT *	(27.769)	11.773	10.120	10.486
EBITDA *	3.174	24.884	28.267	28.792
Poslovni izid pred davki	(35.783)	3.667	10.619	11.260
Čisti poslovni izid	(54.071)	4.937	10.232	11.091

* kazalniki so opredeljeni kot alternativna merila uspešnosti, definicije so opredeljene v poglavju 8.14 Letnega poročila 2024

Podatki za leto 2024 in primerjalno za leto 2023 so prikazani le za ohranjeno poslovanje.

Skupina UNIOR je v letu 2024, v katerem je bilo z vidika izrednih globalnih ekonomskih in geopolitičnih dogodkov poslovanje oteženo že peto leto zapored, uspela zagotoviti stalno plačilno sposobnost ter odgovorno izpolnjevati svoje obveznosti do zaposlenih, poslovnih partnerjev in bank.

STRUKTURA POSLOVNIH ODHODKOV SKUPINE UNIOR

Poslovni odhodki v Skupini UNIOR so se v letu 2024 povečali za 9,7 odstotka in so dosegli 275 milijonov evrov. Stroški blaga, materiala in storitev so se v primerjavi z letom 2023 zmanjšali za 1,4 odstotka, predvsem zaradi nižjega obsega proizvodnje v dejavnostih ročnega orodja in strojogradnje. Stroški dela so se v primerjavi z letom 2023 povečali za 13,6 odstotka, glavni razlogi pa so zakonska povečanja minimalnih plač v nekaterih državah, kjer delujejo podjetja v Skupini UNIOR, letne uskladitve plač s kolektivnimi pogodbami, individualna napredovanja zaposlenih na deficitarnih delovnih mestih in stroški odpravnin. Odpisi vrednosti, ki zajemajo amortizacijo in prevrednotovalne poslovne odhodke, so bili v letu 2024 višji za 136 odstotkov zaradi oblikovanih odpisov opredmetenih, neopredmetenih in obratnih sredstev v višini 17,6 milijona evrov. Drugi poslovni stroški, ki predstavljajo strukturno najmanjši delež, so ostali na enakem nivoju kot v preteklem letu.

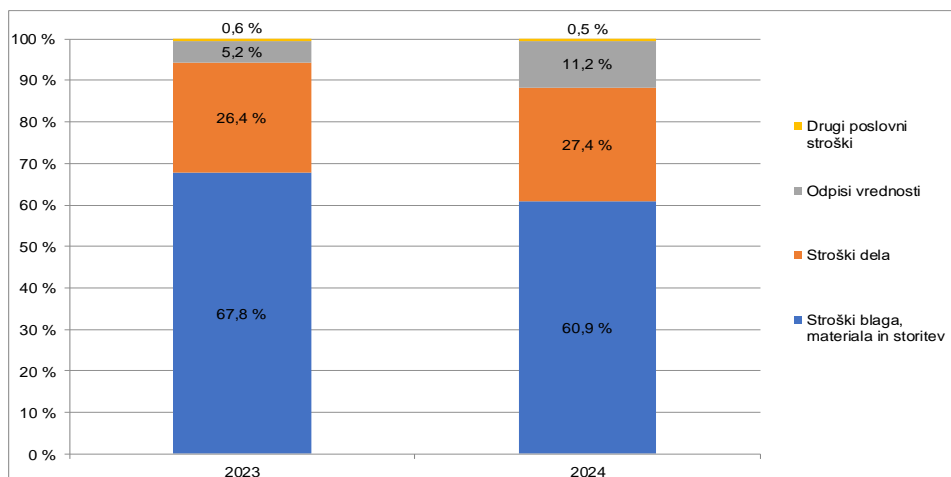
¹⁰ EBIT je kazalnik, ki je opredeljen kot alternativno merilo uspešnosti, definicije so opredeljene v poglavju 8.14. Letnega poročila 2024.

¹¹ EBITDA je kazalnik, ki je opredeljen kot alternativno merilo uspešnosti, definicije so opredeljene v poglavju 8.14. Letnega poročila 2024.

Struktura poslovnih odhodkov v Skupini UNIOR

(v tisočih EUR)	2024	2023
Stroški blaga, materiala in storitev	(167.411)	(169.841)
Stroški dela	(75.253)	(66.257)
Odpisi vrednosti	(30.944)	(13.111)
Drugi poslovni stroški	(1.389)	(1.383)
Skupaj poslovni odhodki	(274.996)	(250.591)

Podatki za leto 2024 in primerjalno za leto 2023 so prikazani le za ohranjeno poslovanje.

Struktura odhodkov po vrstah se je glede na preteklo leto zaradi zgoraj navedenih razlogov spremenila, in sicer se je delež stroškov blaga materiala in storitev v strukturi zmanjšal za 6,9 odstotne točke, medtem ko so stroški dela v deležu pridobili eno odstotno točko. Delež odpisov vrednosti se je v strukturi odhodkov povečal za šest odstotnih točk, drugi poslovni stroški pa so v deležu nižji za 0,1 odstotne točke.

PRODUKTIVNOST SKUPINE UNIOR

(v EUR)	2024	2023	2022	2021
Kosmati donos na zaposlenega *	109.296	116.814	112.049	93.271
Bruto dodana vrednost na zaposlenega *	34.672	40.579	39.139	36.178

* kazalniki so opredeljeni kot alternativna merila uspešnosti, definicije so opredeljene v poglavju 8.14 Letnega poročila 2024

Podatki za leto 2024 in primerjalno za leto 2023 so prikazani le za ohranjeno poslovanje.

Produktivnost, ki jo v Skupini UNIOR merimo s kosmatim donosom na zaposlenega¹², se je v primerjavi z letom 2023 zmanjšala za 6,4 odstotka in znaša 109.296 evrov na zaposlenega. Drugi kazalnik produktivnosti, bruto dodana vrednost na zaposlenega¹³, pa je za 14,6 odstotka nižji kot v preteklem letu in znaša 34.672 evrov na zaposlenega.

¹² Kosmati donos na zaposlenega je kazalnik, ki je opredeljen kot alternativno merilo uspešnosti, definicije so opredeljene v poglavju 8.14. Letnega poročila 2024.

¹³ Bruto dodana vrednost na zaposlenega je kazalnik, ki je opredeljen kot alternativno merilo uspešnosti, definicije so opredeljene v poglavju 8.14. Letnega poročila 2024.

8.5.2 Uspešnost poslovanja družbe UNIOR d.d.

V letu 2024 smo v družbi UNIOR d.d. zabeležili 41,2 milijona evrov negativnega čistega poslovnega izida, kar je v primerjavi z enakim in uspešnim preteklim letom za 41,4 milijona evrov slabše. Družba se je v poslovnem letu 2024 srečala s številnimi izzivi na trgu, in sicer je bilo sprejetih več strateških poslovnih odločitev – pristop k spremembi poslovnega modela na programu Ročno orodje, ukinitve tržne dejavnosti programa Strojegradnja, zapiranje obrata Stari trg ob Kolpi ter pristop k optimizaciji na vseh področjih, najprej na področju števila zaposlenih. Posledično so na tako visok negativni čisti poslovni izid vplivali 14,6 milijona evrov nižji doseženi prihodki, odpis obratnih sredstev v višini 9,2 milijona evrov, odpisi neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev v višini 8,4 milijona evrov, strošek odpravnin zaposlenim v višini 3,5 milijona evrov in 2,8 milijona evrov višji stroški dela, v višini 2,4 milijona evrov oblikovani popravki vrednosti finančnih naložb ter 1,1 milijona evrov višji stroški financiranja. V primerjalnem letu 2023 smo zabeležili 0,2 milijona evrov čistega poslovnega izida.

Prodaja, ki se izraža v prihodkih od prodaje, je v letu 2024 glede na leto 2023 za 7,1 odstotka nižja na vseh proizvodnih programih, tako na domačem trgu, kjer je padec prodaje petodstoten, kot tudi na tujih trgih, kjer je padec prodaje 7,3-odstoten.

Izid iz poslovanja (EBIT)¹⁴ je v letu 2024 negativen in znaša 31,3 milijona evrov in za 36,9 milijona evrov zaostaja za doseženim v letu 2023, kar je posledica nižjih prihodkov, oblikovanih odpisov in višjih stroškov dela. Poslovni odhodki v obdobju od januarja do decembra 2024 so višji za 8,7 odstotka oziroma 17,6 milijona evrov.

Podobno kot za EBIT velja tudi za izid iz poslovanja pred amortizacijo (EBITDA)¹⁵, ki je v tekočem letu negativna v višini 4,2 milijona evrov in je glede na preteklo leto slabša za 18,7 milijona evrov.

Prodaja in donosnost družbe UNIOR d.d.

(v tisočih EUR)	2024	2023	2022	2021
Prihodki od prodaje	191.302	205.898	204.557	168.975
Poslovni stroški	(219.569)	(201.999)	(210.084)	(172.135)
EBIT *	(31.333)	5.646	3.731	2.943
EBITDA *	(4.244)	14.435	12.915	12.663
Poslovni izid pred davki	(40.113)	(306)	4.867	2.129
Čisti poslovni izid	(41.225)	227	5.075	2.746

* kazalniki so opredeljeni kot alternativna merila uspešnosti, definicije so opredeljene v poglavju 8.14 Letnega poročila 2024

V letu, ki ga zaznamovale izredno zaostrene gospodarske razmere (politične in ekonomske), sta ostala najpomembnejša cilja družbe varovanje denarnega toka ter zagotavljanje stalne plačilne sposobnosti s poudarkom na izpolnjevanju obveznosti do zaposlenih, poslovnih partnerjev in bank.

STRUKTURA POSLOVNIH ODHODKOV

Poslovni odhodki so v tekočem letu od lanskih višji za 8,7 odstotka. Stroški blaga, materiala in storitev so v primerjavi s preteklim letom nižji za 4,9 odstotka. Stroški dela so za 11,7 odstotka višji kot v letu 2023, kar je posledica dviga minimalne plače s 1. 1. 2024 za 4,2 odstotka na znesek 1.253,90 evra ter

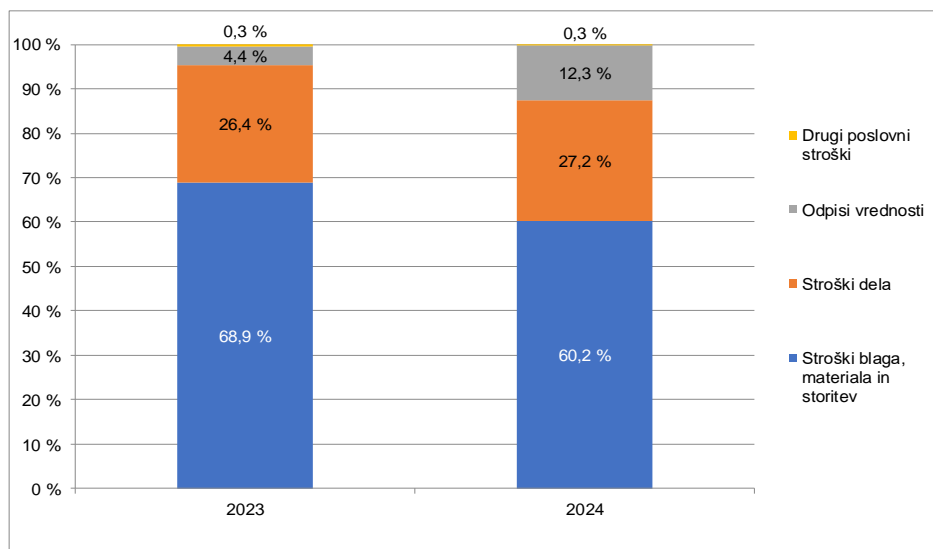
¹⁴ EBIT je kazalnik, ki je opredeljen kot alternativno merilo uspešnosti, definicije so opredeljene v poglavju 8.14. Letnega poročila 2024.

¹⁵ EBITDA je kazalnik, ki je opredeljen kot alternativno merilo uspešnosti, definicije so opredeljene v poglavju 8.14. Letnega poročila 2024.

generalnega dviga plač zaposlenim na podlagi kolektivne pogodbe s 1. 3. 2024 za 4,2 odstotka, določeno število delavcev, predvsem na deficitarnih delovnih mestih, pa smo tudi individualno napredovali. Višji stroški dela so tudi zaradi stroška odpravnin v višini 3,5 milijona evrov. Odpisi vrednosti, ki zajemajo amortizacijo in prevrednotovalne poslovne odhodke, so glede na preteklo leto za 208,2 odstotka višji zaradi oblikovanih odpisov opredmetenih, neopredmetenih in obratnih sredstev. Drugi poslovni stroški so nižji za 15,5 odstotka, predstavljajo pa strukturno najmanjši delež.

Struktura poslovnih odhodkov družbe UNIOR d.d.

(v tisočih EUR)	2024	2023
Stroški blaga, materiala in storitev	(132.206)	(139.088)
Stroški dela	(59.697)	(53.439)
Odpisi vrednosti	(27.090)	(8.789)
Drugi poslovni stroški	(576)	(682)
Skupaj poslovni odhodki	(219.569)	(201.999)

Struktura odhodkov po vrstah glede na preteklo leto se je spremenila, in sicer so stroški blaga, materiala in storitev v strukturi izgubili 8,7 odstotne točke, stroški dela pa pridobili 0,8 odstotne točke. Strukturni delež odpisov vrednosti je pridobil 7,9 odstotne točke, strukturni delež pri drugih poslovnih stroških se ni spremenil.

PRODUKTIVNOST

(v EUR)	2024	2023	2022	2021
Kosmatni donos na zaposlenega *	127.049	133.448	138.482	109.974
Bruto dodana vrednost na zaposlenega *	37.428	43.621	42.237	37.720

* kazalniki so opredeljeni kot alternativna merila uspešnosti, definicije so opredeljene v poglavju 8.14 Letnega poročila 2024

Produktivnost v družbi merimo s kosmatim donosom na zaposlenega¹⁶, ki je v primerjavi z letom 2023 nižji za 4,8 odstotka. Drugi kazalnik, bruto dodana vrednost na zaposlenega¹⁷, pa je za 14,2 odstotka nižji kot v preteklem letu.

¹⁶ Kosmatni donos na zaposlenega je kazalnik, ki je opredeljen kot alternativno merilo uspešnosti, definicije so opredeljene v poglavju 8.14. Letnega poročila 2024.

¹⁷ Bruto dodana vrednost na zaposlenega je kazalnik, ki je opredeljen kot alternativno merilo uspešnosti, definicije so opredeljene v poglavju 8.14. Letnega poročila 2024.

8.6 Kazalniki poslovanja v Skupini UNIOR in družbi UNIOR d.d.

	Skupina UNIOR		UNIOR d.d.	
	2024	2023	2024	2023
Stopnja lastniškosti financiranja *	0,370	0,477	0,278	0,412
Stopnja dolgoročnosti financiranja *	0,403	0,798	0,305	0,788
Stopnja osnovnosti investiranja *	0,383	0,539	0,480	0,442
Stopnja dolgoročnosti investiranja *	0,443	0,594	0,535	0,571
Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev *	0,967	0,886	0,578	0,933
Koeficient neposredne pokritosti kratkoročnih obveznosti – hitri koeficient *	0,071	0,291	0,028	0,074
Koeficient pospešene pokritosti kratkoročnih obveznosti – pospešeni koeficient *	0,285	0,929	0,175	0,638
Koeficient kratkoročne pokritosti kratkoročnih obveznosti – kratkoročni koeficient *	0,900	1,920	0,627	1,882
Koeficient gospodarnosti poslovanja*	0,899	1,047	0,857	1,028
Koeficient čiste dobičkonosnosti kapitala*	(0,296)	0,027	(0,409)	0,002
Koeficient dividendnosti osnovnega kapitala*	0,000	0,000	0,000	0,000

* kazalniki so opredeljeni kot alternativna merila uspešnosti, definicije so opredeljene v poglavju 8.14 Letnega poročila 2024

8.7 Finančni položaj

8.7.1 Finančni položaj Skupine UNIOR

Celotna sredstva Skupine UNIOR ob koncu leta 2024 znašajo 337,1 milijona evrov in so 53,7 milijona evrov oziroma 13,7 odstotka nižja kot ob koncu leta 2023. Dolgoročna sredstva znašajo 155,4 milijona evrov, glede na konec preteklega leta pa so se zmanjšala za 53,7 milijona evrov, kratkoročna sredstva pa so se povečala za 30,4 milijona evrov in znašajo 181,7 milijona evrov. Poleg odpisov sredstev v obvladujoči družbi, ki so opisani v poglavju 8.7.2 Letnega poročila 2024, so se vse postavke dolgoročnih in kratkoročnih sredstev zmanjšale zaradi prenosa sredstev turistične dejavnosti in dejavnosti proizvodnje orodij za stroje na kratkoročna sredstva za prodajo, ki znašajo 60,7 milijona evrov in so podrobneje prikazana v poglavju 10.7.6 Letnega poročila 2024.

Kapital Skupine UNIOR na dan 31. 12. 2024 znaša 124,5 milijona evrov, v letu 2024 pa se je znižal za 62 milijonov evrov, kar je posledica negativnega poslovnega izida leta 2024 v višini 54,1 milijona evrov in znižanja rezerv za pošteno vrednost v višini 9,1 milijona evrov ter povečanja prevedbenega popravka kapitala za 1,3 milijona evrov. Delež kapitala v virih sredstev na dan 31. 12. 2024 tako znaša 36,9 odstotka in je v primerjavi s stanjem konec leta 2023 nižji za 10,8 odstotne točke.

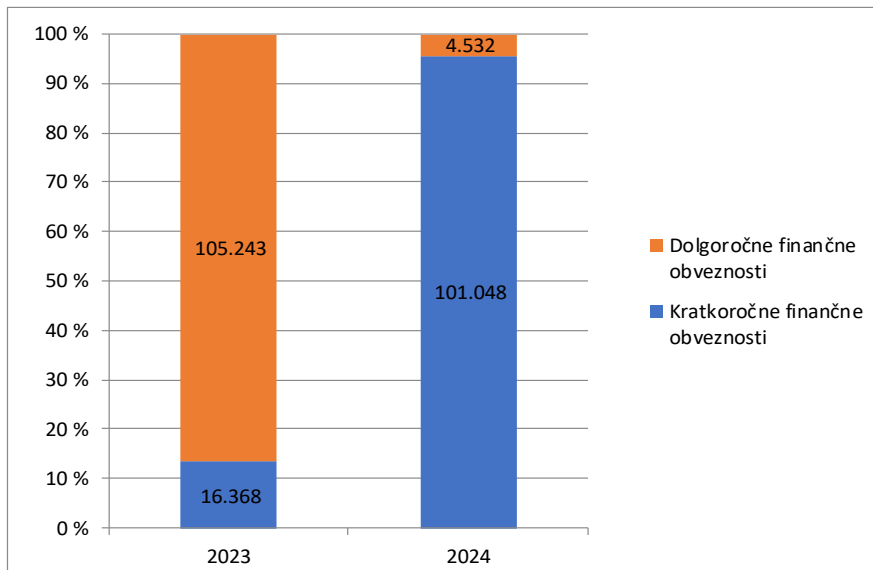
Zaradi predvidene prodaje družb UNITUR d.o.o. in UNIOR Components d.o.o. so bila sredstva in obveznosti teh dveh družb prenesena na kratkoročna sredstva za prodajo in obveznosti, vključene v skupine za odtujitev, pri tem pa je nastal negativen učinek prevrednotenja sredstev na pošteno vrednost v višini 18,9 milijona evrov. Zaradi tega Skupina UNIOR ni izpolnila finančnih zavez do bank upnic, zato so dolgoročne finančne obveznosti do bank obvladujoče družbe in družbe UNITUR d.o.o. prerazporejene med kratkoročne finančne obveznosti do bank. Dolgoročne finančne obveznosti so se zaradi tega v primerjavi s stanjem ob koncu leta 2023 znižale za 100,7 milijona evrov, medtem ko so se kratkoročne finančne obveznosti povečale za 84,7 milijona evrov.

Dolgoročne finančne obveznosti Skupine UNIOR predstavljajo 4,3 odstotka vseh finančnih obveznosti, medtem ko je bilo po stanju konec leta 2023 dolgoročnih finančnih obveznosti v strukturi 86,5 odstotka. Glede na obrestno mero je 94,4 odstotka vseh finančnih obveznosti skupine vezanih na spremenljivo obrestno mero.

Dolgoročne in kratkoročne finančne obveznosti ohranjenega poslovanja skupaj znašajo 105,6 milijona evrov, v letu 2024 pa so se v primerjavi s koncem leta 2023 skupaj povečale za 1,4 milijona evrov zaradi črpanja odobrenega revolving posojila v obvladujoči družbi, ki je preseglo odplačila po amortizacijskih načrtih v letu 2024.

Dolgoročne rezervacije in odloženi prihodki so se v letu 2024 znižali za 12,3 milijona evrov, predvsem zaradi prenosa na kratkoročne obveznosti, vključene v skupine za odtujitev, ki so podrobneje prikazane v poglavju 10.7.6 Letnega poročila 2024.

Ročnost finančnih obveznosti v Skupini UNIOR

Podatki za leto 2024 in primerjalno za leto 2023 so prikazani le za ohranjeno poslovanje.

Poslovne obveznosti Skupine UNIOR so se v letu 2024 povečale za 1,6 milijona evrov, pri čemer so se najbolj povečale obveznosti do dobaviteljev za 4,4 milijona evrov in druge poslovne obveznosti, med katerimi so se obveznosti do zaposlenih povečale za 1,8 milijona evrov zaradi obračunanih odpravin ob koncu leta. Prejeti predujmi so se znižali za 1,6 milijona evrov, kratkoročne menične obveznosti so nižje za en milijon evrov, kratkoročno vračunani stroški in odloženi prihodki pa za 1,5 milijona evrov glede na stanje ob koncu preteklega leta.

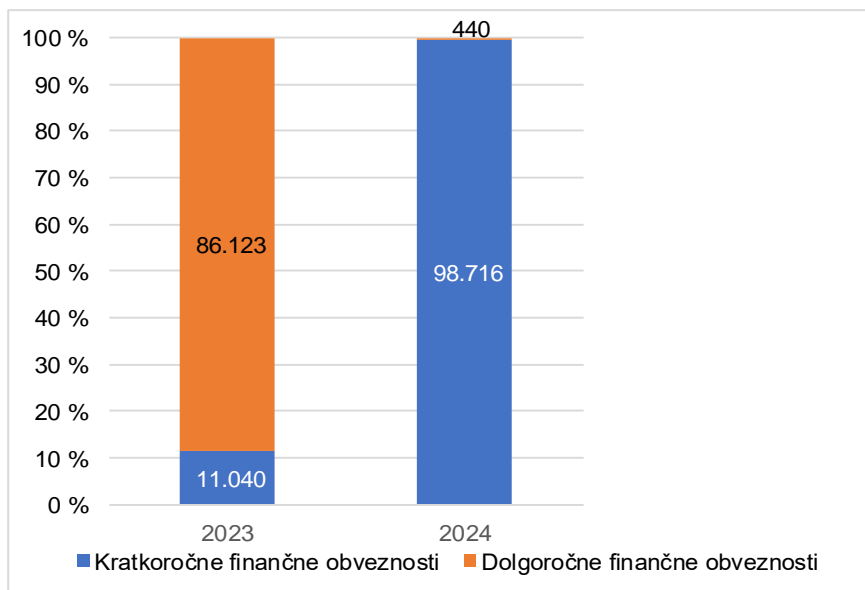
8.7.2 Finančni položaj družbe UNIOR d.d.

Celotna sredstva družbe so se v letu 2024 znižala za 12,9 odstotka oziroma 31,7 milijona evrov. Dolgoročna sredstva so se znižala za 26,9 milijona evrov, kratkoročna sredstva pa za 4,8 milijona evrov. Pri dolgoročnih sredstvih je stanje opredmetenih osnovnih sredstev za 2,6 milijona evrov nižje zaradi odpisov nepremičnin in opreme v skupni vrednosti 2,1 milijona evrov ter odpisa orodij za kovanje v skupni vrednosti 3,8 milijona evrov. Brez tega bi se vrednost opredmetenih osnovnih sredstev zaradi preseganja novih vlaganj nad višino obračunane amortizacije povečala. Neopredmetena sredstva so se znižala zaradi odpisov dolgoročno odloženih stroškov razvoja na programu Strojegradnja v višini 2,2 milijona evrov kot posledica ukinitve tržne dejavnosti tega programa. Dolgoročne finančne naložbe so se glede na stanje konec leta 2023 znižale zaradi prenosa naložb v družbi UNITUR d.o.o. in UNIOR Components d.o.o. med kratkoročna sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo ter slabitve naložb v UNIOR Vinkovci d.o.o. in UNIOR Italia SRL. v skupni višini enega milijona evrov. Pri kratkoročnih sredstvih je nižje stanje zalog za 13,9 milijona evrov zaradi manjših obsegov poslovanja in oblikovanja popravkov v skupni višini 8,3 milijona evrov. Kratkoročne finančne naložbe so se znižale zaradi odplačila glavnih danih posojil s strani družb v skupini. Stanje poslovnih terjatev je za 7,6 milijona evrov nižje kot konec leta 2023. Konec leta 2024 je za 0,3 milijona evrov višje stanje denarnih sredstev na računu.

Kapital družbe se je v letu 2024 znižal za 41,8 milijona evrov, kar je posledica negativnega čistega poslovnega izida obračunskega obdobja in odprave pripoznanja rezerv zaradi vrednotenja zemljišč po pošteni vrednosti. Delež kapitala v virih sredstev na dan 31. 12. 2024 tako znaša 27,8 odstotka in je v primerjavi s stanjem konec leta 2023 za 13,5 odstotne točke nižji.

Finančne obveznosti so se v letu 2024 zvišale za dva milijona evrov, in sicer zaradi višjega črpanja odobrenega revolving posojila, kot so znašala odplačila po amortizacijskih načrtih v letu 2024. Zaradi prenosa sredstev in obveznosti družb UNITUR d.o.o. in UNIOR Components d.o.o. na kratkoročna sredstva za prodajo in obveznosti, vključene v skupine za odtujitev, Skupina UNIOR ni izpolnila finančnih zavez do bank upnic. Zato so dolgoročne finančne obveznosti do bank prerazporejene med kratkoročne finančne obveznosti do bank in zato ostale dolgoročne finančne obveznosti za leto 2024 predstavljajo le 0,4 odstotka vseh finančnih obveznosti, medtem ko je bilo po stanju konec leta 2023 dolgoročnih finančnih obveznosti v strukturi 88,6 odstotka (več v poglavju 11.7.12 Letnega poročila 2024). Glede na obrestno mero je 99,3 odstotka vseh finančnih obveznosti družbe vezanih na spremenljivo obrestno mero.

Ročnost finančnih obveznosti

Poslovne obveznosti so se zvišale, in sicer za 8,6 milijona evrov oziroma 21 odstotkov in znašajo 49,5 milijona evrov. Kratkoročne poslovne obveznosti do nepovezanih dobaviteljev so za 6,9 milijona evrov oziroma 24,6 odstotka višje, kot so bile konec leta 2023 – pri obveznostih do dobaviteljev pa je najpomembnejše, da smo izboljšali starostno strukturo, saj je zapadlih obveznosti za 3,2 odstotne točke manj, kot je znašal delež zapadlih obveznosti konec leta 2023.

8.8 Investicije

8.8.1 Investicije Skupine UNIOR

V letu 2024 smo v Skupini UNIOR izvedli za 22,1 milijona evrov investicij v nova osnovna sredstva, kar je 6,7 milijona evrov manj kot leto prej. Pri tem so nove investicije v dejavnostih ohranjenega poslovanja skupine dosegle 18,2 milijona evrov, kar je 4,7 milijona evrov več kot v preteklem letu, v dejavnostih ustavljenega poslovanja pa so znašale 3,9 milijona evrov, kar je 11,4 milijona evrov manj kot v letu 2023, ko smo v dejavnosti turizma izvedli 12,5 milijona evrov vredno investicijo v projekt Park Mašinžaga na Rogli.

Investicije v opredmetena osnovna sredstva so znašale 21,8 milijona evrov, od tega v ohranjenem poslovanju 18 milijonov evrov, v neopredmetena osnovna sredstva pa 0,3 milijona evrov, od tega v ohranjenem poslovanju 0,2 milijona evrov. V kovinski dejavnosti je bilo v letu 2024 izvedenih investicij

za 19,9 milijona evrov, od tega 18,2 milijona evrov v ohranjenem poslovanju, v turistični dejavnosti pa za 2,2 milijona evrov, vse v ustavljenem poslovanju.

Investicijskih vlaganj v gradbene objekte v Skupini UNIOR je bilo v letu 2024 za 3,4 milijona evrov, v opremo pa za 18,1 milijona evrov. Poleg investicij v obvladujoči družbi v višini 12,6 milijona evrov, ki so predstavljene v poglavju 8.8.2 Letnega poročila 2024, najpomembnejše investicije v ostalih družbah v skupini predstavljajo: izgradnja nove proizvodne hale v vrednosti 0,8 milijona evrov in nabava 39 strožnic CNC ter sedmih obdelovalnih strojev za obdelavo odkovkov v skupni vrednosti 2,5 milijona evrov v kovačnici na Kitajskem, izgradnja proizvodne hale za 0,7 milijona evrov in brusilni stroj ELB za 0,4 milijona evrov v Srbiji ter škarje Caddy za narez materiala v vrednosti 0,5 milijona evrov v kovačnici na Hrvaškem, za izgradnjo sončnih elektrarn pa smo namenili 0,2 milijona evrov.

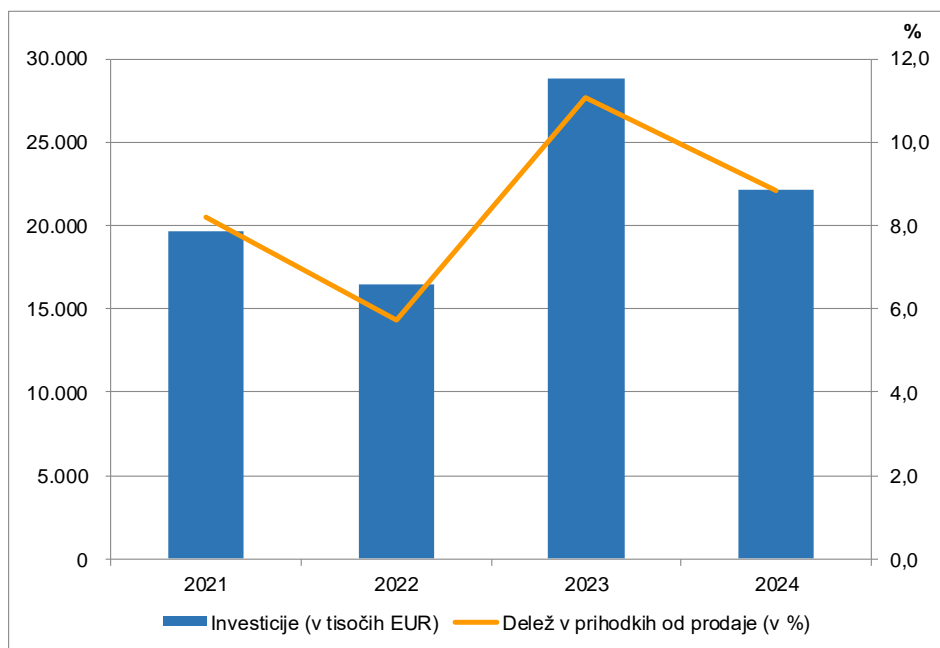
Več o investicijah v neopredmetena in opredmetena osnovna sredstva Skupine UNIOR je razkrito v poglavjih 10.7.2 in 10.7.3 Letnega poročila 2023.

Investicije v osnovna sredstva in njihov delež v prihodkih od prodaje Skupine UNIOR

	2024	2023	2022	2021
Investicije (v tisočih EUR) **	22.104	28.838	16.460	19.645
Delež v prihodkih od prodaje (v %) *	8,85	11,05	5,72	8,20

* kazalnik je opredeljen kot alternativno merilo uspešnosti, definicija je opredeljena v poglavju 8.14 Letnega poročila 2024

** investicije so za vsa leta prikazane skupaj z ustavljenim poslovanjem

8.8.2 Investicije družbe UNIOR d.d.

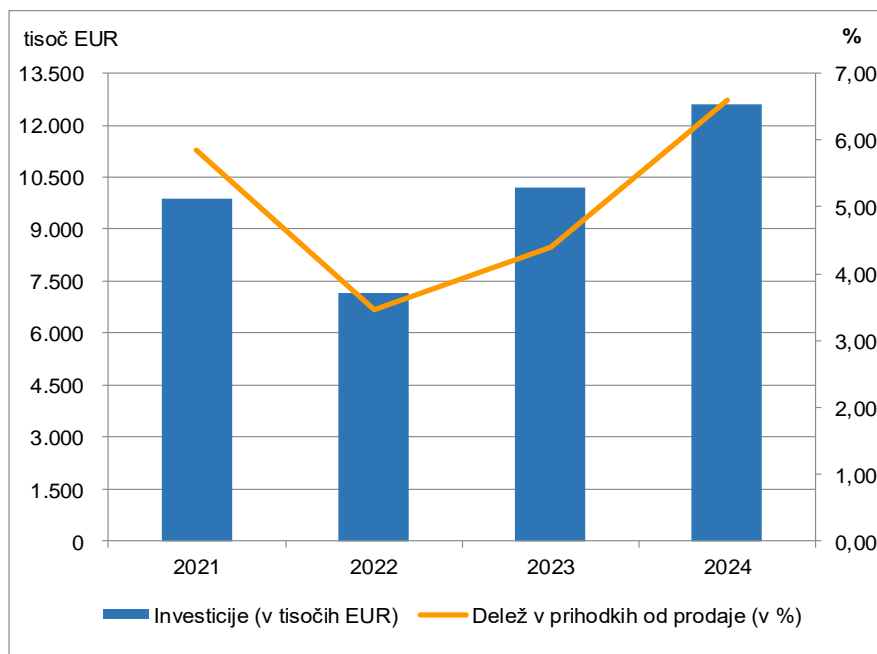
V letu 2024 smo izvedli za 12,6 milijona evrov investicij v nova osnovna sredstva. Skupna vrednost vlaganj je v primerjavi z letom 2023 za 23,5 odstotka oziroma 2,4 milijona evrov višja. Več kot 65 odstotkov vseh investicij je bilo izvedenih v programu Odkovki, in sicer je bilo od skupnih vlaganj v višini 8,3 milijona evrov 7,7 milijona evrov namenjenih za pridobitev nove proizvodne opreme. Največja vlaganja v programu Odkovki so bila: nova linija za preoblikovanje aluminija v vrednosti 3,7 milijona evrov nakup in postavitve novih stiskalnic v kovačnici v skupni vrednosti 1,8 milijona evrov in nakup novih obdelovalnih centrov v skupni višini 0,9 milijona evrov. Večje vlaganje v programu Ročno orodje predstavlja rekonstrukcija in posodobitev linije za galvaniziranje v skupini vrednosti 0,9 milijona evrov, rekonstrukcija in nadgradnja peči Kraft v višini 0,7 milijona evrov ter posodobitev gradbene infrastrukture v Lenartu v višini 0,2 milijona evrov. Program Strojegradnja je pridobil nov petosni rezkalni stroj v vrednosti 0,4 milijona evrov. V posodobitev informacijske tehnologije – za nakup računalniške opreme, nakup licenc in zagotavljanje informacijske varnosti – smo vložili 0,8 milijona evrov, za digitalizacijo proizvodnje pa smo namenili 0,6 milijona evrov.

V obdobju zadnjih deset let so vlaganja v družbi le za 11,3 odstotka preseгла vrednost amortizacije v tem obdobju.

Investicije v osnovna sredstva in njihov delež v prihodkih od prodaje družbe

	2024	2023	2022	2021
Investicije (v tisočih EUR)	12.613	10.213	7.153	9.873
Delež v prihodkih od prodaje (v %) *	6,59	4,40	3,47	5,84

* kazalnik je opredeljen kot alternativno merilo uspešnosti, definicija je opredeljena v poglavju 8.14 Letnega poročila 2024

Za plačila investicijskih vlaganj v osnovna sredstva smo v letu 2024 namenili 12,3 milijona evrov, kar je za 2,6 milijona evrov več kot v preteklem letu. V tem znesku so zajeta plačila vlaganj iz leta 2023, ki jih je družba dobaviteljem plačala v letu 2024, in sicer v višini 0,9 milijona evrov.

8.9 Notranja revizija v obvladujoči družbi

Notranja revizija je služba, organizirana v okviru obvladujoče družbe UNIOR d.d., ki je organizacijsko neposredno podrejena upravi družbe, funkcijsko pa revizijski komisiji nadzornega sveta ter nadzornemu svetu. Notranjerevizijske preglede izvajamo na ravni UNIOR d.d. in Skupine UNIOR skladno z Mednarodnimi standardi strokovnega ravnanja pri notranjem revidiranju in sprejeto Notranjerevizijsko temeljno listino.

Notranja revizija svoje poslanstvo izvaja v skladu s potrjenim letnim načrtom dela. V letu 2024 smo izvedli dva notranjerevizijska pregleda in en obsežnejši svetovalni pregled, ki je zajemal analizo odvisne družbe. Načrt dela ni bil v celoti realiziran, saj je s septembrom prenehalo delovno razmerje vodje notranje revizije, delovno mesto pa do konca leta ni bilo zasedeno. V okviru izvedenih pregledov smo preverili doseganje revizijskih ciljev vsakega revidiranega področja. Za posamezna pregledana področja smo predlagali priporočila kot možnosti za izboljšave revidiranega področja. Redno smo izvajali tudi preverjanje njihovega uresničevanja.

Notranja revizija je o posameznem opravljenem pregledu poročala revidirani enoti, vodstvu revidirane enote in upravi družbe, obdobjo pa smo zbirno o ugotovitvah posameznih pregledov, tveganjih in uresničevanju notranjerevizijskih priporočil poročali upravi in revizijski komisiji nadzornega sveta ter nadzornemu svetu.

8.10 Podružnice obvladujoče družbe v tujini

Obvladujoča družba UNIOR d.d. nima podružnic ali poslovnih enot v tujini.

8.11 Dogodki po poročevalskem obdobju v Skupini UNIOR in družbi UNIOR d.d.

8.11.1 Poslovni dogodki po poročevalskem obdobju

Pomembni poslovni dogodki so prikazani v poglavjih 10.13 in 11.14 Letnega poročila 2024.

8.11.2 Ostali dogodki po poročevalskem obdobju.

Po poročevalskem obdobju ni bilo ostalih pomembnih dogodkov ali dogodkov, ki bi vplivali na finančne izkaze za leto, končano 31. 12. 2024.

8.12 Izvajanje javne gospodarske službe

Izvajanje javne gospodarske službe oskrbe s toplotno energijo na območju ZN center Zreče

Koncesijska pogodba je bila sklenjena z Občino Zreče 1. 3. 2007 za obdobje 20 let. Družba UNIOR d.d. je na podlagi te pogodbe s soglasjem Občine Zreče prevzela koncesijsko dejavnost s Pogodbo o upravljanju in izvajanju. V skladu s Koncesijsko pogodbo za izvajanje javne gospodarske službe oskrbe s toplotno energijo na območju Zreč pa se je družba UNIOR d.d. zavezala tudi za upravljanje in vzdrževanje omrežja za distribucijo toplotne energije.

Izkaz poslovnega izida za dejavnost izvajanja javne gospodarske službe – proizvodnja in oskrba s toplotno energijo

(v EUR)	2024	2023
Prihodki iz naslova dobave zemeljskega plina in elektrike	824.801	1.141.389
Skupaj prihodki	824.801	1.141.389
Stroški materiala in storitev	(521.936)	(749.269)
Amortizacija	(81.764)	(81.765)
Stroški dela	(200.979)	(175.892)
Drugi poslovni odhodki	(27.049)	(34.317)
Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	(38.054)	(36.380)
Skupaj stroški poslovanja	(869.782)	(1.077.623)
POSLOVNI IZID	(44.981)	63.766

Prihodki javne gospodarske službe se z namenom zagotavljanja ločenega računovodskega spremljanja dejavnosti spremljajo na za ta namen organiziranih poslovno izidnih mestih v skladu s Koncesijsko pogodbo za izvajanje javne gospodarske službe in oskrbe s toplotno energijo na območju ZN center Zreče. Prihodke predstavljajo zaračunana toplotna energija uporabnikom.

Stroški poslovanja so sestavljeni iz fiksnih upravičenih stroškov (stroški materiala, storitev, strošek dela, strošek vzdrževanja, amortizacije in drugih odhodkov poslovanja) ter variabilnih stroškov (strošek energenta).

Sodila za ločevanje odhodkov v zvezi z izvajanjem javne službe v skladu z Zakonom o preglednosti finančnih odnosov in ločenem evidentiranju različnih delavnosti (ZPFOLERD 1)

Družba UNIOR d.d. izvaja javno službo na področju javne gospodarske službe oskrbe s toplotno energijo na območju ZN center Zreče.

Z namenom ločenega izkazovanja in računovodskega spremljanja dejavnosti javne gospodarske službe v skladu s koncesijskimi pogodbami so v okviru družbe UNIOR d.d. organizirana ločena stroškovna mesta, in sicer:

- stroškovno mesto z oznako 52100 – SPTE 1 (proizvodnja elektrike in toplote);
- stroškovno mesto z oznako 52500 – Kotlarna Dobrava (toplota).

Neposredni stroški javne gospodarske službe se evidentirajo po svojih naravnih vrstah glede na to, katera prvina poslovnega procesa jih povzroča: stroški delovnih sredstev oziroma amortizacija, stroški dela, stroški storitev, stroški predmetov dela oziroma stroški materiala.

Razdelitev toplote in elektrike po proizvodnji

Fiksni upravičeni stroški brez stroškov energentov (stroški materiala, stroški storitev, stroški dela, stroški vzdrževanja, amortizacija, drugi odpisi vrednosti in drugi odhodki poslovanja) na Kotlarni Dobrava SM 52500 v celoti izhajajo iz proizvodnje in prodaje toplote.

Na stroškovnem mestu 52100 kogeneracija SPTE 1 se fiksni stroški izračunajo glede na delež proizvedene električne energije in toplote.

Izračun temelji na tehnični specifikaciji proizvajalca proizvodne naprave in je v razmerju za SPTE 1 : SM 52100 (elektrika 391 kW – 43,5 odstotka), (toplota 508 kW – 56,5 odstotka).

Variabilni stroški (energenti) na stroškovnem mestu 52100 kogeneracija SPTE 1 se določijo v razmerju dejansko proizvedene elektrike in proizvedene toplote.

Posredni stroški javne gospodarske službe se z namenom njihovega razporejanja po dejavnostih in zagotavljanja ločenih računovodskih evidenc po posameznih dejavnostih se ugotavljajo s sodili. Posredne stroške javne gospodarske službe predstavljajo splošni stroški skupnih služb družbe. Kot sodilo se uporabi delež stroškov posamezne dejavnosti v skupnih stroških družbe.

Objektivno opravičenost sodil je preverila revizijska družba FORVIS MAZARS d.o.o. v letu 2024.

8.13 Cilji za leto 2025

Leto 2025 predstavlja ključno prelomnico v nadaljnjem poslovnem in finančnem prestrukturiranju družbe UNIOR d.d., ki temelji na strateških odločitvah, predstavljenih na seji Nadzornega sveta v oktobru 2024. Cilj prestrukturiranja je zagotoviti dolgoročno stabilnost in konkurenčnost družbe, pri čemer so ključna področja usmerjena v racionalizacijo obstoječih procesov, zaključevanje postopkov odprodaje naložb, zagotavljanje likvidnosti, modernizacijo in digitalizacijo ter širitev na nove trge.

Bistveni bodo ukrepi, ki bodo prispevali k izboljšanju poslovanja, usmerjeni v zmanjšanje kompleksnosti upravljalne strukture, digitalizacijo procesov in odpravo dela brez dodane vrednosti, kar bo vplivalo na znižanje režijskih stroškov in stroškov vodenja.

Ključna strateška odločitev za nadaljnji razvoj družbe je jasna osredotočenost na osnovno dejavnost – kovaštvo in prenovitev poslovnega modela za program Ročno orodje. Posledično bo po prodaji nestrateških naložb ves fokus uprave, investicijski in kadrovski potencial, usmerjen k tema dvema ciljema. Morebitna vlaganja v diverzifikacijo poslovanja bodo namenjena izključno razvoju osnovne dejavnosti.

V prikazanih ključnih kazalnikih poslovanja iz poslovnega načrta za leto 2025 v nadaljevanju niso upoštevani in ovrednoteni morebitni negativni ali pozitivni učinki odprodaje naložb v podjetja, ki so v prodajnih postopkih.

8.13.1 Cilji Skupine UNIOR za leto 2025

V poslovnem načrtu za leto 2025 smo v Skupini UNIOR načrtovali 283,1 milijona evrov prodaje skupaj za ohranjeno in ustavljeno poslovanje, kar bi bilo na enakem nivoju, kot je bilo doseženo v letu 2024, pri tem pa bi čisti poslovni izid dosegel 6,1 milijona evrov dobička. Samo za ohranjeno poslovanje v letu 2025 načrtujemo 246,9 milijona evrov čistih prihodkov od prodaje, kar je 1,1-odstotno znižanje glede na preteklo leto predvsem zaradi ukinitve tržne dejavnosti strojegradnje in nižjih prodajnih cen odkovkov, ki so posledica predvidenih nižjih cen jekla. Ob tem načrtujemo, da bomo v letu 2025 v Skupini UNIOR dosegli čisti poslovni izid v višini 4,1 milijona evrov, izid iz poslovanja brez obresti, davkov in odpisov vrednosti (EBITDA) v višini 27,2 milijona evrov ter izid iz poslovanja (EBIT) v višini 17,1 milijona evrov.

Načrtovana prodaja in donosnost Skupine UNIOR

(v tisočih EUR)	Poslovni načrt 2025	Ohranjeno poslovanje načrt 2025	Ohranjeno poslovanje realizacija 2024
Prihodki od prodaje	283.054	246.946	249.698
EBIT *	15.188	11.924	(27.769)
EBITDA *	33.528	27.233	3.174
Čisti poslovni izid	6.078	4.140	(54.071)

* kazalniki so opredeljeni kot alternativna merila uspešnosti, definicije so opredeljene v poglavju 8.14 Letnega poročila 2024

8.13.2 Cilji družbe UNIOR d.d. za leto 2025

V letu 2025 načrtujemo v družbi UNIOR d.d. 183,3 milijona evrov čistih prihodkov od prodaje, kar je 4,2-odstotno znižanje glede na preteklo leto, tudi tu pa so razlog ukinitvev tržne dejavnosti strojegradnje in predvidene nižje prodajne cene odkovkov. Čisti poslovni izid se bo v letu 2025 bistveno izboljšal, saj je v letu 2024 družba zabeležila visoko izgubo predvsem zaradi odpisov vrednosti ter izrednih stroškov prestrukturiranja in optimizacije poslovnih procesov. Aktivnosti na tem področju se bodo nadaljevale tudi v letu 2025, zato načrtujemo negativen čisti poslovni izid v višini 1,8 milijona evrov.

Načrtovana prodaja in donosnost družbe UNIOR d.d.

(v tisočih EUR)	2025 (načrt)	2024 (realizacija)
Prihodki od prodaje	183.255	191.302
EBIT *	2.664	(31.333)
EBITDA *	12.058	(4.244)
Čisti poslovni izid	(1.825)	(41.225)

* kazalniki so opredeljeni kot alternativna merila uspešnosti, definicije so opredeljene v poglavju 8.14 Letnega poročila 2024

Ob uspešni realizaciji zastavljenih ciljev v letu 2025 načrtujemo v družbi UNIOR d.d. ponovno pozitiven izid iz poslovanja (EBIT) v višini 2,7 milijona evrov in EBITDA v višini 12,1 milijona evrov. Nove investicije načrtujemo v višini 16,1 milijona evrov, osredotočeni pa bomo na investicije v robotizacijo in avtomatizacijo procesov, ki bodo pripomogle k večji produktivnosti in izboljšanju izkoriščenosti obstoječih proizvodnih kapacitet, zagotavljale večjo kakovost izdelkov, izboljševale pogoje dela in nadomeščale iztrošeno opremo ter pripomogle k uresničevanju zastavljenih ciljev trajnostnega razvoja. Z novimi investicijami bomo povečevali proizvodne kapacitete na področju toplega kovanja, orodjarne in obdelave odkovkov, večjo težo pa bomo dali digitalizaciji procesov.

8.14 Alternativna merila uspešnosti

Skupina UNIOR in družba UNIOR d.d. za prikaz rezultatov poslovanja uporabljata tudi alternativna merila uspešnosti poslovanja (APM), kot jih opredeljuje Evropski organ za vrednostne papirje in trge (ESMA).

Vrednostne postavke prikazujemo zaokroženo na tisoč evrov, razen tam, kjer je navedeno, da je merilo v evrih.

Delež v celoti prikazujemo v odstotkih, praviloma zaokroženo na eno decimalno mesto ali kot razmerje med dvema kategorijama. Alternativna merila uspešnosti poslovanja prikazujemo med ključnimi poudarki poslovanja. Seznam alternativnih meril uspešnosti je prikazan v nadaljevanju.

Alternativano merilo poslovanja	Metodologija izračuna	Izbor merila
EBIT (izid iz poslovanja)	poslovni prihodki – poslovni odhodki	ključni pokazatelj poslovne uspešnosti podjetja in indikator dobičkonosnosti, ki jo družba dosega pri opravljanju svoje osnovne dejavnosti
EBITDA	izid iz poslovanja – odpisi vrednosti	pokazatelj poslovne uspešnosti podjetja v osnovni dejavnosti in dober približek denarnega toka iz poslovanja
EBIT marža v %	izid iz poslovanja/čisti prihodki od prodaje x 100	merilo poslovne uspešnosti in dobičkonosnosti
EBITDA marža v %	EBITDA/čisti prihodki od prodaje x 100	merilo poslovne uspešnosti in dobičkonosnosti
ROA – donosnost sredstev	čisti poslovni izid/povprečna sredstva (izračunamo jih kot povprečje med začetnim in končnim stanjem v poslovnem letu) x 100	pokazatelj učinkovitosti podjetja pri upravljanju sredstev, ki jih ima na voljo za ustvarjanje dobička
ROE – donosnost kapitala	čisti poslovni izid/povprečni kapital (izračunamo ga kot povprečje med začetnim in končnim stanjem kapitala brez upoštevanja čistega poslovnega izida tekočega leta v poslovnem letu) x 100	pokazatelj učinkovitosti podjetja pri ustvarjanju dobička z viri, ki jih zagotavljajo lastniki oziroma delničarji
NFD/EBITDA	Neto finančni dolg oziroma obveznosti = (finančne obveznosti – denarna sredstva)/EBITDA	kazalnik, ki kaže, v koliko letih bi se lahko finančni dolg poplačal iz obstoječih likvidnih sredstev ter ustvarjenega denarnega toka iz poslovanja ob predpostavki enakega obsega poslovanja in dobičkonosnosti
Bruto dodana vrednost na zaposlenega	(kosmati donos iz poslovanja – stroški blaga, materiala in storitev – drugi poslovni odhodki)/število zaposlenih iz ur	osnovni gospodarski pokazatelj in osnovno merilo gospodarske aktivnosti ter uspeha. Predstavlja novo ustvarjeno vrednost gospodarske družbe v časovnem obdobju na posameznega zaposlenega
Dividende na delnico	znesek izplačila dobička / število delnic, ki jim pripada dividenda	merilo izplačila dobička, ki pripada posamezni delnici
Dobiček na delnico	znesek doseženega čistega poslovnega izida/tehtano povprečno število navadnih delnic, pri čemer se izločijo navadne delnice, ki jih ima v lasti družba oziroma skupina	merilo vrednosti čistega poslovnega izida, ki pripada delnici z glasovalno pravico
Knjigovodska vrednost delnice	kapital/tehtano povprečno število navadnih delnic, pri čemer se izločijo navadne delnice, ki jih ima v lasti družba oziroma skupina	merilo vrednosti kapitala, ki pripada delnici z glasovalno pravico
Prodaja na delnico	čisti prihodki od prodaje/tehtano povprečno število navadnih delnic, pri čemer se izločijo navadne delnice, ki jih ima v lasti družba oziroma skupina (izid iz poslovanja – amortizacija)/tehtano povprečno število navadnih delnic, pri čemer se izločijo navadne delnice, ki jih ima v lasti družba oziroma skupina	merilo ustvarjenih čistih prihodkov v časovnem obdobju na vsako delnico z glasovalno pravico
Denarni tok na delnico	čisti prihodki od prodaje/tehtano povprečno število navadnih delnic, pri čemer se izločijo navadne delnice, ki jih ima v lasti družba oziroma skupina	merilo, ki prikazuje prosti denarni tok v časovnem obdobju na vsako delnico z glasovalno pravico
Odstotek izplačila dividend	dividenda na delnico/dobiček na delnico x 100	merilo deleža dobička, ki se nameni za izplačilo delničarjem
Kosmati donos na zaposlenega	kosmati donos iz poslovanja/število zaposlenih iz ur	merilo ustvarjenih prihodkov, povečanih za usredstvene lastne proizvode, druge poslovne prihodke in spremembo vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje v časovnem obdobju na posameznega zaposlenega
Stopnja lastniškosti financiranja	kapital/obveznosti do virov sredstev	kazalnik financiranja sredstev z lastniškim kapitalom
Stopnja dolgoročnosti financiranja	(kapital + dolgoročni dolgovi + dolgoročne rezervacije)/(obveznosti do virov sredstev)	kazalnik stanja financiranja
Stopnja osnovnosti investiranja	osnovna sredstva po neodpisani vrednosti/sredstva	kazalnik naložbenja
Stopnja dolgoročnosti investiranja	(osnovna sredstva po neodpisani vrednosti + naložbene nepremičnine + dolgoročne finančne naložbe + dolgoročne poslovne terjatve)/sredstva	kazalnik naložbenja
Koeficient kapitalne pokritosti osnovnih sredstev	kapital/osnovna sredstva po neodpisani vrednosti	kazalnik vodoravnega finančnega ustroja
Koeficient neposredne pokritosti kratkoročnih obveznosti – hitri koeficient	denarna sredstva/kratkoročne obveznosti	kazalnik vodoravnega finančnega ustroja
Koeficient pospešene pokritosti kratkoročnih obveznosti – pospešeni koeficient	(likvidna sredstva + kratkoročne terjatve)/kratkoročne obveznosti	kazalnik vodoravnega finančnega ustroja
Koeficient kratkoročne pokritosti kratkoročnih obveznosti – kratkoročni koeficient	kratkoročna sredstva/kratkoročne obveznosti	kazalnik vodoravnega finančnega ustroja
Koeficient gospodarnosti poslovanja	poslovni prihodki/poslovni odhodki	kazalnik gospodarnosti, ki kaže uspešnost poslovanja brez upoštevanja vplivov financiranja in izrednih vplivov
Koeficient čiste dobičkonosnosti kapitala	čisti dobiček poslovnega leta/povprečni kapital brez čistega poslovnega izida proučevanega leta	kazalnik dobičkonosnosti, ki kaže obsežnost oplojevanja kapitala (lastniškega kapitala)
Koeficient dividendnosti osnovnega kapitala	vsota dividend za poslovno leto/povprečni osnovni kapital matične družbe	kazalnik uspešnosti
Delež investicij v prihodkih od prodaje	naložbe družbe v osnovna sredstva/čisti prihodki od prodaje x 100	merilo deleža višine naložb v osnovna sredstva, izražena v odstotku od doseženih čistih prihodkov od prodaje

9 KONSOLIDIRANO POROČILO O TRAJNOSTNOSTI SKUPINE UNIOR

Seznam zahtev po razkritjih iz ESRS, vključenih v poročilo o trajnostnosti

Seznam pomembnih zahtev po razkritju	Poglavje/stran
ESRS 2 Splošna razkritja	9.1.1./113
[BP-1] Splošna podlaga za pripravo izjave o trajnostnosti	9.1.1./113
[BP-2] Razkritje v zvezi s posebnimi okoliščinami	9.1.1./114
[GOV-1] Vloga upravnih, poslovnih in nadzornih organov	9.1.1./114
[GOV-2] Informacije, predložene upravnim, poslovnim in nadzornim organom podjetja, ter trajnostne zadeve, ki jih ti organi obravnavajo	9.1.1./115
[GOV-3] Vključitev s trajnostno povezane uspešnosti v sisteme spodbud	9.1.1./116
[GOV-4] Izjava o skrbnem pregledu	9.1.1./117
[GOV-5] Upravljanje tveganj in notranje kontrole poročanja o trajnostnosti	9.1.1./117
[SBM-1] Strategija, poslovni model in vrednostna veriga	9.1.1./117
[SBM-2] Interesi in stališča deležnikov	9.1.1./119
[SBM-3] Pomembni vplivi, tveganja in priložnosti ter njihova povezanost s strategijo in poslovnim modelom	9.1.1./119
[IRO-1] Opis postopkov za opredelitev ter ocenjevanje pomembnih vplivov, tveganj in priložnosti	9.1.1./121
[IRO-2] Zahteve po razkritju iz ESRS, zajete v izjavi podjetja o trajnostnosti	9.1.1./124
ESRS E1 Podnebne spremembe	9.2.2/130
[E1-1] Načrt za prehod za blažitev podnebnih sprememb	9.2.2/130
[ESRS 2 E1.SBM-3] Pomembni vplivi, tveganja in priložnosti ter njihova povezanost s strategijo in poslovnim modelom	9.2.2/130
[E1-5] Poraba energije in mešanica virov energije	9.2.2/131
[E1-6] Bruto emisije TGP obsegov 1, 2 in 3 ter skupne emisije TGP	9.2.2/133
[E1-9] Predvideni finančni učinki pomembnih fizičnih in prehodnostnih tveganj ter morebitnih s podnebjem povezanih priložnosti	9.2.2/134
ESRS E2 Onesnaževanje	9.2.3/135
[E2-4] Onesnaževanja zraka, vode in prsti	9.2.3/135
[E2-5] Snovi, ki vzbujajo zaskrbljenost in snovi, ki vzbujajo veliko zaskrbljenost	9.2.3/135
ESRS S1 Lastna delovna sila	9.3.1/136
[S1-1] Politike v zvezi z lastno delovno silo	9.3.1/136
[S1-2] Postopki za sodelovanje z lastno delovno silo in predstavniki delavcev v zvezi z vplivi	9.3.1/137
[S1-3] Postopki za popravni ukrep v zvezi z negativnimi vplivi in kanali, po katerih lahko člani lastne delovne sile izrazijo pomisleke	9.3.1/138
[S1-4] Sprejemanje ukrepov v zvezi s pomembnimi vplivi na lastno delovno silo ter pristopi k upravljanju pomembnih tveganj in izkoriščanju pomembnih priložnosti v zvezi z lastno delovno silo ter učinkovitost navedenih ukrepov	9.3.1/139
[S1-5] Cilji v zvezi z upravljanjem pomembnih negativnih vplivov, spodbujanjem pozitivnih vplivov ter upravljanjem pomembnih tveganj in priložnosti	9.3.1/140
[S1-6] Značilnosti zaposlenih v podjetju	9.3.1/140
[S1-7] Značilnosti delavcev, nezaposlenih v lastni delovni sili podjetja	9.3.1/142
[S1-8] Pokritost s kolektivnimi pogajanja in dialog	9.3.1/142

[S1-9] Metrike raznolikosti	9.3.1/143
[S1-10] Dostojne plače	9.3.1/143
[S1-13] Metrike usposabljanja ter razvoja znanj in spretnosti	9.3.1/143
[S1-15] Usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja	9.3.1/143
[S1-16] Metrike prejemkov (plačna vrzel in skupni prejemki)	9.3.1/144
ESRS G1 Poslovno ravnanje	9.4.1/145
[G1-1] Politike o poslovnem ravnanju in korporativna kultura	9.4.1/145

9.1 Splošne informacije

9.1.1 ESRS 2 Splošna razkritja

[BP-1] Splošna podlaga za pripravo izjave o trajnostnosti

Poročilo o trajnostnosti Skupine UNIOR (od zdaj Skupina) je pripravljeno v skladu z določili 70.č člena Zakona o gospodarskih družbah. Poročilo o trajnostnosti vsebuje vse informacije, potrebne za razumevanje vplivov Skupine na zadeve v zvezi s trajnostnostjo, in informacije, potrebne za razumevanje, kako zadeve v zvezi s trajnostnostjo vplivajo na razvoj, uspešnost in položaj Skupine. Poročilo o trajnostnosti vsebuje tudi informacije, ki jih mora družba za Skupino razkriti v skladu z 8. členom Uredbe 2020/852/EU. Poročilo je pripravljeno v skladu z Evropskimi standardi poročanja o trajnostnosti, ESRS.

Poročilo o trajnostnosti (v ESRS izjava o trajnostnosti) je pripravljeno na konsolidirani podlagi. Obseg konsolidacije je enak kot v računovodskih izkazih.

Obvladujoča in odvisne družbe v Skupini

Družba v Skupini	Država	Skupina dejavnosti	Število zaposlenih
UNIOR d.d.			
UNIOR IN d.o.o.			
UNIOR COMPONENTS d.o.o.	Slovenija, Srbija,	kovinska	2288
NINGBO UNIOR FORGING Company Ltd.	Kitajska, Hrvaška		
UNIOR VINKOVCI d.o.o.			
UNITUR d.o.o.	Slovenija		
SPITT d.o.o.			
UNIOR PRODUKTIONS- und HANDELS- GmbH			
UNIOR DEUTSCHLAND GmbH	Slovenija, Avstrija,	druga storitvena	70
UNIOR ITALIA S.R.L.	Nemčija, Italija,		
UNIOR ESPAÑA S.L.	Španija, Rusija,		
UNIOR PROFESSIONAL TOOLS Ltd.	Bolgarija,		
UNIOR BULGARIA Ltd.	Makedonija, ZDA		
UNIOR MAKEDONIJA d.o.o.			
UNIOR NORTH AMERICA Inc.			

Dogodki po datumu poročanja

Po preteku poslovnega leta so se zgodile nekatere spremembe oziroma dogodki, ki vplivajo na poročanje. Konec februarja 2025 je z mesta člana uprave odstopil Branko Bračko. V marcu 2025 je bila podpisana kupoprodajna pogodba za 100-odstotni poslovni delež odvisne družbe UNITUR d.o.o. Poslovanje programa Strojegradnja se je v prvih mesecih 2025 privedlo na zaključevanje nekaterih projektov ter se osredotoča na servisne dejavnosti za čas garancije strojev in poprodajne aktivnosti zagotavljanja rezervnih delov. Navedeni dogodki bodo v letu 2025 obravnavani v okviru posodobitve ocene dvojne pomembnosti za Skupino.

Pomembni dogodki po preteku poslovnega leta bodo vplivali na obseg konsolidacije v letu 2025 in pozneje. Dogodki po datumu poročanja so predstavljeni tudi v poglavju 11.14. Letnega poročila 2024.

Skupina je smiselno vključila pridobljene informacije o višjem in nižjem delu svoje vrednostne verige. Prizadevanja za pridobitev potrebnih informacij so vključevala pridobivanje informacij od vseh družb v Skupini. Vseh potrebnih informacij ni bilo mogoče pridobiti predvsem zaradi razlogov obsežnih sprememb v organiziranosti Skupine (predstavljeno v nadaljevanju), še ne utečenih ustreznih poti sporočanja informacij s strani udeležencev v vrednostni verigi in nezadovoljive zanesljivosti od njih pridobljenih podatkov.

Možnost, da se izpusti posebna informacija, ki se nanaša na intelektualno lastnino, znanje in izkušnje ali rezultate inovacij, ni uporabljena.

Možnost, da se izvzamejo iz razkritja predvideni dogodki ali zadeve, ki so predmet tekočih pogajanj, ni uporabljena.

[BP-2] Razkritje v zvezi s posebnimi okoliščinami

Časovna obdobja

Obdobje poročanja za konsolidirano poročilo o trajnostnosti je skladno z obdobjem poročanja za konsolidirane računovodske izkaze Skupine.

Srednjeročno obdobje je opredeljeno kot obdobje od 1. 1. 2026 do 31. 12. 2030 in dolgoročno kot obdobje od 1. 1. 2031 do 31. 12. 2040.

Srednjeročno obdobje je določeno kot obdobje, ki se začne po preteku kratkoročnega obdobja in konča leta 2030 zaradi ciljev razogljivenja na ravni Evropske unije. Dolgoročno obdobje se začne po preteku srednjeročnega obdobja in konča leta 2040 zaradi zahtev razogljivenja s strani ključnih kupcev v avtomobilski industriji ter pričakovanih drugih pomembnih kupcev in dobaviteljev ter splošne okolice.

Metrike, ki vključujejo podatke po vrednostni verigi, ocenjene z uporabo posrednih virov, so razkrite po posameznem tematskem standardu, vključno z viri negotovosti ocene in rezultatov. Metrike, ki vključujejo podatke o vrednostni verigi, so ocenjene na podlagi odgovorov družb v Skupini in posrednih, javno dostopnih virov. Izboljšanje natančnosti prihodnjih metrik, ki vključujejo podatke o vrednostni verigi, ocenjene s posrednimi viri, je predvideno z uvedbo ustreznih poti sporočanja s strani udeležencev v vrednostni verigi in z ozaveščanjem (vključitev zahtev med pogodbena določila, sezname tem, na katere je treba biti pozoren pri poslovnih obiskih partnerjev, in vsebina potnih poročil glede trajnostnih zadev, spremljanje izpolnjevanja zavez in dogovorov ipd.).

Vključitev s sklicevanjem

Zahtevana razkritja ESRS so predstavljena v tem poročilu o trajnostnosti. Sklici na druge dele letnega poročila se nanašajo na vsebine, predstavljene v preglednici.

Vsebina	Poglavje
Pismo predsednika uprave	1
Izjava o upravljanju	7.6
Upravljanje tveganj	10.11
Konsolidirano računovodsko poročilo	10
Dogodki po datumu poročanja	8.11

[GOV-1] Vloga upravnih, poslovodnih in nadzornih organov

Za poslovanje Skupine odgovarjata uprava in nadzorni svet obvladujoče družbe. Število članov uprave in nadzornega sveta obvladujoče družbe (od zdaj organa), zastopanost zaposlenih v organih, delež po

spolu in drugi vidiki raznolikosti organov ter neodvisnost članov nadzornega sveta so razvidni v Izjavi o upravljanju.

Člani uprave in nadzornega sveta imajo izkušnje v zvezi s sektorji, proizvodi in geografskimi lokacijami Skupine in sicer: poznavanje kupcev s področja kovanja, ročnega orodja in strojegradnje. Tako uprava kot člani nadzornega sveta pokrivajo področja financ, tehnologije, trga EU, Kitajske in obeh Amerik. Prav tako pokrivajo področje korporativnega upravljanja, prava, komerciale in nabave. Poslovođenje Skupine je sestavljeno s ciljem, zagotavljanja kompetenc na vseh področjih poslovanja.

Za nadzor vplivov, tveganj in priložnosti Skupine je odgovoren nadzorni svet obvladujoče družbe ob podpori svoje revizijske komisije.

Način, kako se odgovornosti posameznega organa ali posameznika v zvezi z vplivi, tveganji in priložnostmi na področju trajnosti odražajo v pristojnostih obvladujoče družbe, mandatu uprave in drugih povezanih politikah obvladujoče družbe, še ni določen.

Vloga uprave v postopkih upravljanja, kontrolah in postopkih, ki se uporabljajo za spremljanje, upravljanje ter nadzor vplivov, tveganj in priložnosti je predvsem v spodbujanju, določanju usmeritev in spremljanju izvajanja, s tem da je:

- vloga prenesena na člana uprave (do 28. 2. 2025) kot sponzorja projekta priprave konsolidiranega poročila o trajnosti za leto 2024 in člane skupine za trajnostni razvoj, ki jih je imenovala uprava;
- sponzor projekta redno obvešča upravo o poteku aktivnosti;
- uprava o poteku aktivnosti obvešča revizijsko komisijo in nadzorni svet;
- za upravljanje vplivov, tveganj in priložnosti se uporabljajo namenske kontrole in postopki, ki se še nadgrajujejo in povezujejo z drugimi notranjimi funkcijami.

Uprava in nadzorni svet (s svojo revizijsko komisijo) ocenjujejo, da so za nadzor trajnostnih zadev na razpolago ustrezne spretnosti in strokovno znanje. Usposobljenost vodstva se dopolnjuje tako, da se udeležujejo vseh usposabljanj, ki jih organizira SDH. Prav tako pridobiva znanja s posameznih področij trajnosti preko sodelavcev, ki sodelujejo z Institutom Jožef Stefan (IJS) ter Fakulteto za varstvo okolja iz Velenja. Vsa spoznanja in nove informacije se sistematično prenašajo od strokovnih sodelavcev na vodstveno ekipo. Prav tako uprava in nadzorni svet pridobivata pomembne informacije, cilje in zahteve s strani kupcev iz avtomobilske industrije, ki je na področju trajnosti ena vodilnih panog.

Tudi v Skupini so poslovodstva in nadzorni sveti sestavljeni tako, da so zagotovljene kompetence po pomembnih področjih poslovanja in da je zagotovljen učinkovit nadzor. Delno je zagotovljena tudi udeležba glede na zastopanost obeh spolov v upravah, poslovodstvih in nadzornih organih.

[GOV-2] Informacije, predložene upravnim, poslovodnim in nadzornim organom podjetja, ter trajnostne zadeve, ki jih ti organi obravnavajo

Uprava se je s potekom aktivnosti glede ocenjevanja dvojne pomembnosti in priprave prvega poročila o trajnosti redno seznanjala na tedenskih kolegijih. Uprava in kolegij družbe sta se z zahtevami kupcev in pričakovanji vseh deležnikov seznanjala na mesečnem nivoju. Prav tako se je poročalo o razvoju razumevanja in pričakovanj deležnikov z vseh trgov.

Nadzorni svet je s trajnostnimi zadevami seznanjala uprava, vključno s potekom priprav na poročanje o trajnosti. Na področju uspešnosti poslovanja je v zadnjih nekaj letih vedno imela posebno pozornost pri poročanju vloga trajnostnega razvoja zaradi kratkoročnih in dolgoročnih vplivov na poslovanje Skupine.

Uprava je s potrditvijo vseh sestavnih delov letnega poročila v skladu z ZGD-1 potrdila tudi postopek ocenjevanja dvojne pomembnosti za leto 2024 in njegove izide, kot so predstavljeni v tem poročilu.

[GOV-3] Vključitev s trajnostnostjo povezane uspešnosti v sisteme spodbud

Na 26. redni seji skupščine družbe UNIOR d.d., ki je potekala dne 6. 7. 2022, je bila na podlagi 294.a člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) odobrena prva Politika prejemkov uprave in nadzornega sveta družbe UNIOR d.d. (v nadaljevanju: prva Politika prejemkov), ki je veljala vse do 10. 7. 2024. Na 28. redni letni skupščini dne 10. 7. 2024 je bila odobrena nova Politika prejemkov uprave in nadzornega sveta družbe UNIOR d.d. (v nadaljevanju: Politika prejemkov), ki velja od dne 11. 7. 2024 dalje. Nadzorni svet je novo Politiko prejemkov obravnaval in potrdil na 1. redni seji dne 6. 2. 2024 ter jo predložil v odobritev skupščini delničarjev. Po odobritvi na skupščini sta bili z njo usklajeni pogodbi o zaposlitvi predsednika uprave Roberta Vuge in člana uprave Branka Bračka.

Za določitev spremenljivega prejemka po prvi Politiki prejemkov so se upoštevala vnaprej določena merila, ki jih je nadzorni svet sprejel na svoji seji dne 2. 12. 2022. Akt o določitvi kriterijev za izplačilo spremenljivega prejemka uprave se je uporabljal od 6. 7. 2022 do 10. 7. 2024. Merila za spremenljivi prejemek uprave so bila ločena na finančna in nefinančna. Delež nefinančnih meril glede na delež finančnih meril je znašal 30 odstotkov.

Nefinančni kriteriji za izplačilo spremenljivega prejemka uprave so bili:

a) kratkoročni:

- sodelovanje s sindikati in svetom delavcev,
- sodelovanje z lokalno skupnostjo,
- vključevanje trajnostnega razvoja,

b) dolgoročni, ki se za člana uprave določajo za obdobje treh poslovnih let:

- odtis CO₂ za triletno obdobje,
- dokončanje ali potek strateških projektov, za katere je zadolžen posamezen član uprave.

Za izvedbo nove Politike prejemkov je nadzorni svet na 1. redni seji dne 29. 1. 2025 sprejel Akt o določitvi kriterijev za izplačilo spremenljivega prejemka uprave, ki se uporablja od 11. 7. 2024 dalje. Tudi v novi Politiki prejemkov so kriteriji za spremenljivi prejemek uprave ločeni na finančne in nefinančne kriterije. Delež vpliva nefinančnih meril na celotni spremenljivi del prejemkov je 30 odstotkov. Nefinančni kriteriji, ki jih ni mogoče vrednostno določiti in meriti, se določijo opisno.

Nefinančni kriteriji za izplačilo spremenljivega prejemka uprave so:

a) kratkoročni:

- razvoj novih izdelkov, pridobitev novih kupcev, pridobitev novih tržnih segmentov...;
- tržni deleži (povečanje tržnih deležev na obstoječih trgih in pri obstoječih kupcih);
- organizacijska učinkovitost (znižanje stroškov, povečanje produktivnosti, skrajšanje znižanje števila dni vezave zalog);

b) dolgoročni, ki se določajo za obdobje treh poslovnih let:

- merila ESG, uspešnost uvajanja standardov ESG:
 - E – okolje: ogljični odtis, ravnanje z odpadki, izpusti v zrak, vodo, zemljo, količina el. energije na predelan kilogram materiala, količina porabljene vode na predelan kilogram izdelkov...;
 - S – družbena odgovornost: sodelovanje s sindikati, svetom delavcev in lokalno skupnostjo, razvoj korporativne kulture, zadovoljstvo zaposlenih, izobraževanje, letni razgovori, karierna politika...;
 - G – upravljanje: izvajanje sistema pravil, politik, kontrol, po katerih se ravna in se usmerja podjetje z lastniki, nadzorniki, starejšim managementom, kupci, dobavitelji, lokalno in širšo skupnostjo;
- časovna in finančna uspešnost izvajanja strateških projektov;
- pridobivanje nepovratnih sredstev.

[GOV-4] Izjava o skrbnem pregledu

Prepoznavanje vplivov na prizadete deležnike v letu 2024 je potekalo na podlagi:

- stalne komunikacije s predstavniki zaposlenih in lokalnih skupnosti,
- izmenjave informacij ožje skupine za trajnostni razvoj z vodstvi večjih odvisnih družb,
- izmenjave informacij na delavnicah skupine za trajnostni razvoj.

[GOV-5] Upravljanje tveganj in notranje kontrole poročanja o trajnostnosti

Obseg, glavne značilnosti in elementi postopkov ter sistemov upravljanja tveganj in notranjih kontrol v zvezi s poročanjem o trajnostnosti so enaki, kot so že vzpostavljeni v uveljavljenem sistemu upravljanja tveganj, predstavljenem v tem letnem poročilu.

Uporabljeni pristop k oceni tveganja, vključno z metodologijo prednostnega razvrščanja tveganj, je enak kot v uveljavljenem sistemu upravljanja tveganj, s tem da je za trajnostna tveganja pristop poenostavljen:

- za vsa tveganja se t. i. vpliv meri s šestimi merili: A) finančni učinek, B) učinek na ugled in zaupanje, C) kazni, zakonodaja, D) učinek na zdravje in varnost ljudi ali okolja, E) učinek na fluktuacijo in pridobivanje kadra ter F) projektno vodenje; pri trajnostnih tveganjih je upoštevano prvo merilo, finančni učinek;
- za vsa tveganja se posledice ocenjujejo v petih stopnjah: 5 (kritičen), 4 (zelo velik), 3 (velik), 2 (zmeren), 1 (majhen); pri ocenjevanju obsega trajnostnih tveganj so stopnje visoko (5), srednje (4 in 3) ter nizko (2 in 1);
- za vsa tveganja se verjetnost nastanka ocenjuje v petih stopnjah: 5 (pogosto), 4 (verjetno), 3 (mogoče), 2 (redko), 1 (neverjetno); pri ocenjevanju trajnostnih tveganj je upoštevano visoko (5), srednje (4 in 3) ter nizko (2 in 1).

[SBM-1] Strategija, poslovni model in vrednostna veriga

Skupina se strateško osredotoča na rast in razvoj na področju kovanja izdelkov za avtomobilsko industrijo ter iskanja ustreznega modela razvoja, proizvodnje in trženja ročnega orodja. V smislu razvoja kovanih izdelkov se osredotoča na optimiranje porabe materiala oziroma izkoristka materiala, optimalne porabe energije, zmanjševanje vseh vrst odpadkov, vse s ciljem zmanjševanja vpliva na okolje in povečanja učinkovitosti. Z razvojem kovanja izdelkov iz aluminija želi trajnostno prispevati k nižanju teže svojih izdelkov in posledično nižji porabi energije pri uporabi avtomobilov.

Skupina ponuja naslednje pomembne skupine proizvodov in storitev po dejavnostih:

- kovinska: odkovki in ročno orodje,
- turistična: turistične storitve,
- druga storitvena: prodaja ročnega orodja in podporne storitve.

Oskrbuje naslednje pomembne trge in/ali skupine strank:

- kovinska: odkovki (predvsem avtomobilski industriji v EU, ZDA in na Kitajskem), ročno orodje (pravnim osebam globalno) in namenske stroje (predvsem avtomobilski industriji v EU),
- turistična: turistične storitve (predvsem individualnim gostom iz EU),
- druga storitvena: pravnim osebam globalno.

Zaposluje po geografskih območjih na dan 31. 12. 2024 in po dejavnostih:

- kovinska: 1481 zaposlenih v EU, 582 na Kitajskem (od tega nezaposlenih v lastni delovni sili 215) in 171 zaposlenih v Srbiji,
- turistična: 325 zaposlenih v EU,
- druga storitvena: 124 zaposlenih. Od tega večina, 72 zaposlenih, v EU.

Od septembra 2024 potekajo intenzivne aktivnosti reorganizacije poslovanja Skupine (predstavljene v pismu predsednika uprave), kar posledično pomeni spremembo poslovnega modela v prihodnje. Priprava trajnostne strategije Skupine je načrtovana za leto 2025. V okviru te bo Skupina opredelila

trajnostne cilje z upoštevanjem pomembnih skupin izdelkov, ključnih kategorij strank, geografskih območij in odnosov z deležniki, ter definirala elemente strategije s ključnimi prihodnjimi izzivi in načrtovanimi ukrepi za njihovo obvladovanje. Osredotočenost Skupine se bo usmerila v osnovno dejavnost kovanja in obdelave odkovkov za avtomobilsko industrijo. Poudarek bo na optimiranju in avtomatizaciji procesov. Prav tako bo poudarek na nižanju porabe energije, ki bo v veliki meri proizvedena z ogljično nizkimi izpusti. Oprema, ki se bo investirala, bo t. i. BAT tehnologija, ki je trajnostno naravnana.

Glede na potrebe severnoameriškega trga smo pristopili k pripravi študije za proizvodnjo odkovkov na tem trgu in za ta trg. Ob obiskih kupcev smo namreč zaznali potrebo po razširitvi globalnega pristopa, ki ga pričakujejo tudi naši kupci.

Poslovni model Skupine

Grafični prikaz poslovnega modela Skupine je podan v poglavju 3.1. Letnega poročila 2024.

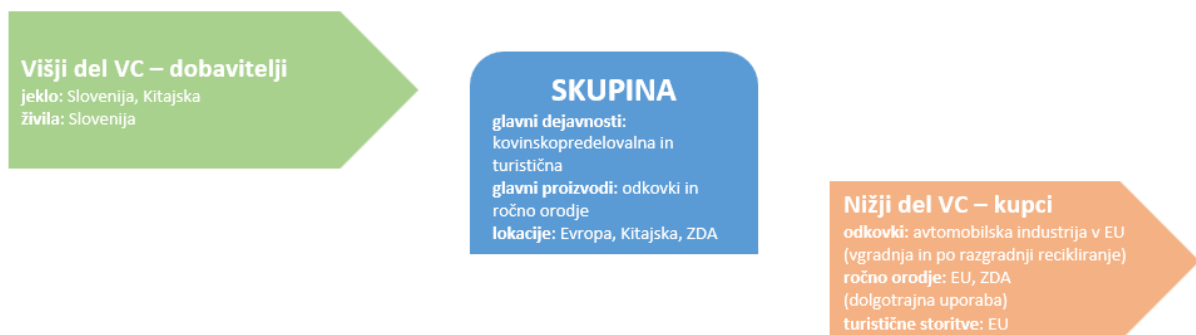
Poslovni model bo slonel na zagotavljanju kvalitetnih kovanih izdelkov in profesionalnega ročnega orodja. Kupcem bomo zagotavljali izdelke, ki bodo okolju povzročali minimalno škodo. Cilji so in bodo postavljeni v smeri krožnega gospodarstva s poudarkom na nižji porabi energije, ki pa bo v veliki meri pridobljena iz ogljično nevtralnih načinov proizvodnje.

Dobavitelje bomo v naslednjih dveh letih usmerjali na dobavo okolju nevtralnih izdelkov in storitev ter na vhodu zagotovili trajnostno sprejemljiv input. Prav tako bomo na strani kupcev zagotavljali trajnostno nevtralno uporabo in reciklažo svojih izdelkov. V avtomobilski industriji je to že danes v veliki meri standard. Pri uporabi ročnega orodja pa bomo še intenzivneje izobraževali v smeri nevtralne uporabe in reciklaže svojih izdelkov.

S takšnim pristopom v veliki meri že danes zagotavljamo tudi zadovoljstvo svojih lastnikov in okolice, saj delujemo v smeri trajnostnega razvoja obvladujoče družbe in Skupine.

Ključni pri zagotavljanju trajnostnega poslovanja Skupine so dobavitelji električne energije in jekla. Z obojimi tesno sodelujemo in kupujemo nizko ogljično ali zeleno električno energijo in vedno jeklo, ki je v visoki stopnji izključno proizvedeno iz jeklenega odpada. S tem v visoki meri zagotavljamo krožno poslovanje. Prav tako so naši kupci predvsem proizvajalci avtomobilov, ki prav tako proizvajajo na trajnostno optimalen način in avtomobile na koncu življenjske dobe popolnoma reciklirajo.

Vrednostna veriga Skupine

[SBM-2] Interesi in stališča deležnikov

Ključni deležniki Skupine:

prizadeti deležniki:

- zaposleni,
- lokalne skupnosti v Sloveniji, kjer sta proizvodnji odkovkov in kjer se izvaja turistična dejavnost; uporabniki poročila o trajnostnosti:

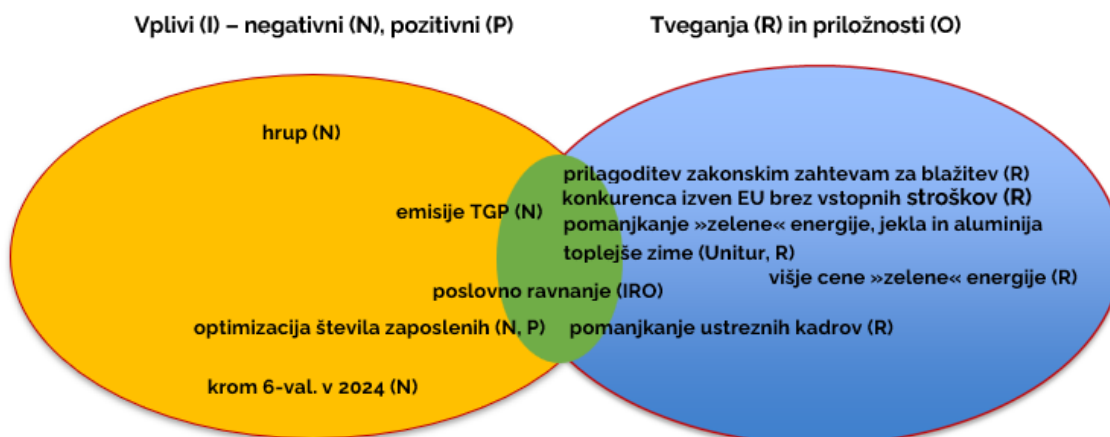
- SDH, banke, investitorji na borznem trgu, kupci v avtomobilski in turistični industriji ter dobavitelji.

Obvladujoča družba z navedenimi skupinami deležnikov ves čas sodeluje (redna srečanja s skupinami zaposlenih, srečanja z županom, poslovni obiski pri dobaviteljih in kupcih, srečanja z vlagatelji). Dialogi z zaposlenimi, lokalno skupnostjo in poslovnimi partnerji potekajo tudi v vseh večjih odvisnih družbah.

Uprave in posloводства družb v Skupini deležnike seznanjajo z zanje pomembnimi informacijami. Tako zaposlene preko sindikatov in svetov delavcev ter preko drugih komunikacijskih kanalov obveščajo o poslovanju družb v Skupini in Skupine same. Prav tako zaposlene preko internih izobraževanj informirajo in poučujejo na področjih, ki so za zaposlene pomembna kot so varnost in zdravje pri delu, optimiranje procesov, trajnostni razvoj in njegov pomen ter še z informacijami na nivoju manjših skupin v povezavi s tehnološkimi novostmi in njihovem pomenu za razvoj Skupine. Dobavitelje obveščajo o tehnično-tehnoloških zahtevah in priložnostih v smislu razvoja novih produktov ter izboljšanja tehnično-tehnoloških in stroškovnih vidikov izdelkov, ki jih kupujemo. S kupci praktično vsakodnevno sodelujemo na tehničnih področjih ter v zadnjih letih tudi izredno veliko na razvoju trajnostnega poslovanja in njegovega pomena za celotno vrednostno verigo.

Uprava seznanja nadzorni svet z vsemi pomembnimi informacijami, vključno o stališčih in interesih prizadetih deležnikov, kar zadeva s trajnostnostjo povezane vplive Skupine.

[SBM-3] Pomembni vplivi, tveganja in priložnosti ter njihova povezanost s strategijo in poslovnim modelom

Pomembni vplivi poslovanja Skupine (predstavljeni v rumeni elipsi):

- emisije toplogrednih vplivov: dejanski in morebitni negativni vpliv na okolje in ljudi, predvsem pomembne v proizvodnih družbah Skupine in v vrednostni verigi (predstavljene v poglavju 9.2.2 ESRS E1 Podnebne spremembe);

- hrup: dejanski in morebitni negativni vpliv na ljudi zaradi kovanja v treh proizvodnih družbah, v obvladujoči družbi na treh lokacijah v Sloveniji ter v odvisnih družbah na Hrvaškem in Kitajskem na lokacijah sedežev teh družb (predstavljeno v poglavju 9.2.3 ESRS E2 Onesnaževanje);
- šestvalentni krom: dejanski negativni vpliv na okolje in ljudi zaradi njegove uporabe v obvladujoči družbi do jeseni 2024, ko je nadomeščen z bistveno manj škodljivim trivalentnim kromom (predstavljeno v poglavju 9.2.3 ESRS E2 Onesnaževanje);
- poslovno ravnanje: tako pozitivni kot negativni vpliv na ljudi zaradi poslovnega ravnanja obvladujoče družbe in optimizacije, ki je potekala v letu 2024 predvsem v obvladujoči družbi in se bo nadaljevala v naslednjih letih v celotni Skupini. To bo imelo pozitiven vpliv na potencial rasti Skupine in razvoj novih produktov ter višanje dodane vrednosti globalno, saj s tem postajamo pomemben globalni dobavitelj. S tem krepimo celotno vrednostno verigo (predstavljeno v poglavjih ESRS S1 Lastna delovna sila in 9.4.1 ESRS G1 Poslovno ravnanje).

Pomembna tveganja in priložnosti Skupine (predstavljena v modri elipsi):

- prilagoditev zakonskim zahtevam za blažitev podnebnih sprememb: dejansko in morebitno tveganje, predvsem z vidika zagotavljanja razogljičenja v celotni Skupini, vključno v vrednostni verigi, kar je povezano z reorganizacijo Skupine in zagotavljanjem finančne stabilnosti, ki bo takšno razogljičenje omogočala (o reorganizaciji več v pismu predsednika uprave in v poglavju 9.4.1 ESRS G1 Poslovno ravnanje);
- konkurenca izven EU brez vstopnih stroškov: dejansko in morebitno tveganje (zamik v levi presek kaže na povezavo z emisijami toplogrednih plinov oziroma ukrepi za njihovo zmanjševanje). V primeru, da konkurenti, ki (še) nimajo pomembnih stroškov zaradi trajnostnih aktivnosti, ne bodo ustrezno obremenjeni z dajatvami, lahko to ogrozi prodajo in s tem finančne možnosti za nadaljnje trajnostne ukrepe (predstavljeno tudi v poglavju 9.4.1 ESRS G1 Poslovno ravnanje);
- pomanjkanje »zelene« energije, jekla in aluminija: dejansko in morebitno tveganje (zamik v levi presek kaže na povezavo z emisijami toplogrednih plinov oz. ukrepe za njihovo zmanjševanje) in posledično tveganje višjih cen »zelene« energije. Pomembni del trajnostnih ukrepov predstavlja nakup nizkoogljične električne energije ter recikliranega jekla in aluminija. Obstaja pomembno tveganje, da tega ne bo dovolj na tržišču, kar bi otežilo razogljičenje in druge trajnostne ukrepe, tudi zaradi posledično višjih cen te energije (predstavljeno tudi v poglavju 9.4.1 ESRS G1 Poslovno ravnanje);
- pomanjkanje ustreznih kadrov: dejansko in morebitno tveganje (zamik v levi presek kaže na povezavo z optimizacijo števila zaposlenih). Prav zaradi pomanjkanja ustreznih kadrov se odločamo za povečanje avtomatizacije in robotizacije na vseh lokacijah, kjer proizvodimo ter s tem dajemo priložnost kadrom, ki so strokovno na višjem nivoju in bodo v prihodnje pomembni za razvoj Skupine (predstavljeno tudi v poglavju 9.4.1 ESRS G1 Poslovno ravnanje) ;
- poslovno ravnanje: optimizacija in reorganizacija skozi poslovno ravnanje: (a) dejanska priložnost za trajnosten poslovni razvoj v okviru lastnih operacij in (b) potencialno tveganje z vidika znižanja korporativne kulture, ki spodbuja zakonito, transparentno in etično ravnanje vseh zaposlenih (zamik v levi presek kaže na povezavo z njegovim vplivom) (predstavljeno v poglavju 9.4.1 ESRS G1 Poslovno ravnanje);
- za Skupino (z osnovno kovinsko dejavnostjo) je kot specifična trajnostna tema dodano za turistično dejavnost tveganje toplejših zim kot akutno tveganje zaradi prilagajanja podnebnim spremembam (odvisna družba je v postopku prodaje, kar je predstavljeno v konsolidiranem računovodskem poročilu).

Ocenjujemo, da so pomembne priložnosti za Skupino na področju razvoja in globalizacije proizvodnje in mehanske obdelave odkovkov. Poleg že dolgoletne lokalizacije proizvodnje na azijskem področju je potrebna lokalizacija tudi na severnoameriškem trgu. To pomeni priložnost tako za Skupino kot dobavitelje in kupce, s katerimi smo v razgovorih o potencialu, ki ga vidimo na trgu. S tem bi Skupina bistveno znižala tveganja zaradi odzivov pomembnih trgov zaradi geopolitičnih in splošnih gospodarskofinančnih odklonov v naslednjem obdobju.

Pomembni vplivi Skupine in njihovi učinki na okolje in ljudi:

- hrup: pri zaposlenih lahko povzroča okvaro sluha (obvladovanje s predpisanimi ukrepi varstva pri delu), zaradi že izvedenih ukrepov pa nima pomembnega vpliva na lokalno skupnost oz. na prizadete skupnosti;
- šestvalentni krom: zelo strupena oblika kroma, ki lahko povzroči številne negativne učinke na zdravje ljudi in okolje (njegova uporaba ukinjena v 2024);
- optimizacija: negativno vpliva na zaposlene, ki so izgubili delo in pozitivno za tiste, ki so s spremembo delovnih zadolžitve soočeni z novimi izzivi.

Ti vplivi so povezani tako z vrsto dejavnosti (lastna kovaška industrija) kot spreminjanjem strategije in poslovnega modela Skupine.

V Skupini se pri zmanjševanju vpliva na okolje in ljudi osredotočamo na ukrepe, ki te omejujejo in znižujejo invazivnost. Pri odločanju o vlaganjih upoštevamo najnovejšo tehnologijo. Uvajamo avtomatizacijo in robotizacijo ter sanacijo stavb s protihrupnimi materiali. Delovna mesta opremljamo v skladu z ergonomskimi pravili in skrbimo za ustrezno delovno okolje. Glede na to, da je/bo v strategiji Skupine kovaštvo ključna dejavnost, smo in bomo v Skupini pri vlaganjih in v sodelovanju z deležniki posvečali največ pozornosti zniževanju vseh negativnih vplivov, ki jih Skupina povzroča. S tem bomo tveganja, povezana z vplivi, obvladovali in vedno zagotavljali zakonske omejitve oziroma cilje.

Pričakuje se, da bo v kovinski dejavnosti hrup prisoten vsaj še v srednjeročnem obdobju, a da se bo zmanjševal.

Kovaštvo je v osnovi hrupen delovni proces, vendar ga z ustreznimi postopki in vlaganji v opremo lahko omejujemo. S pričakovanim razvojem novih gradbenih materialov in spremembami tehnoloških pristopov načrtujemo v naslednjem desetletnem obdobju hrup znižati na raven, ki bo nemoteča za okolico in neškodljiva za zaposlene.

Vpliva šestvalentnega kroma v naslednjem obdobju ne bo več, saj se je z uporabo trivalentnega kroma popolnoma umaknil iz uporabe.

Optimizacija naj bi v prihodnjih obdobjih predvsem vplivala pozitivno. Tako z zaposlenimi vodimo dialog, kjer predstavljamo strategijo in potenciale Skupine v naslednjih letih. Prav tako smo z veliko večino zaposlenih, ki so ob prestrukturiranju izgubili zaposlitev, iskali in v veliki meri tudi našli rešitve, ki so bile ugodne za obe strani. Zapisano velja predvsem za obvladujočo družbo. Za Skupino pa pomeni prestrukturiranje obvladujoče družbe priložnost za nadaljno rast in v primeru Severne Amerike potencial za postavitve proizvodnje in s tem transferja znanja na ta trg.

Sedanji finančni učinki pomembnih tveganj in priložnosti Skupine na njen finančni položaj, finančno uspešnost in denarne tokove ter pomembna tveganja in priložnosti, pri katerih obstaja večje tveganje, da bodo v naslednjem obdobju poročanja povzročili pomembno prilagoditev knjigovodskih vrednosti sredstev in obveznosti, objavljenih v povezanih računovodskih izkazih, so upoštevani v konsolidiranem računovodskem poročilu.

Vplivi, tveganja in priložnosti, ki jih zajemajo zahteve po razkritju iz ESRS, so predstavljene pod točko SBM-3, dodatno pa se v tem poročilu predstavljajo tudi t. i. taksonomska razkritja.

[IRO-1] Opis postopkov za opredelitev ter ocenjevanje pomembnih vplivov, tveganj in priložnosti

Ocena dvojne pomembnosti (DMA) je začetni in bistveni del priprave poročila o trajnostnosti. Vključevala je predvsem naslednje aktivnosti, predstavljene bolj podrobno v nadaljevanju:

- izobraževanja o ESRS;
- izvedba delavnic:
 - za določitev vrednostnih verig,

- za prepoznavanje in ocenjevanje trajnostnih vplivov,
- za prepoznavanje trajnostnih tveganj (in priložnosti) ter ocenjevanje njihovih finančnih učinkov;
- priprava podatkov za obvladujočo družbo v manjših skupinah članov skupine za trajnostni razvoj za posamezna področja:
 - za določitev pragov,
 - za utemeljitev (ne)pomembnosti trajnostnih zadev,
 - izračun ogljičnega odtisa obsega 3 za manjkajoče kategorije;
- priprava podatkov za Skupino v manjših skupinah članov skupine za trajnostni razvoj za posamezne odvisne družbe:
 - za utemeljitev (ali ovrženje) z vidika trajnostnih zadev nepomembnih odvisnih podjetij,
 - za štiri pomembne odvisne družbe:
 - pridobitev potrebnih informacij (sestanki, vprašalniki) na podlagi podatkov za predhodno leto,
 - preučitev pridobljenih podatkov/informacij,
 - izračuni ogljičnega odtisa na podlagi podatkov za predhodno leto;
- določitev predloga ocene dvojne pomembnosti v novembru 2024;
- pridobitev in preučitev podatkov za leto 2024 od vseh družb v Skupini;
- izračun ogljičnega odtisa za leto 2024 za celotno Skupino;
- oblikovanje in potrditev končne ocene dvojne pomembnosti.

V postopku določitve pomembnih vplivov, tveganj in priložnosti smo izhajali iz naslednjih metodologij:

- smernic in drugih pojasnil EFRAG;
- GHG Protocola za izračun ogljičnega odtisa;
- metodologij, ki jih za onesnaževanje in zaposlene določajo slovenska in evropska zakonodaja.

Obvladujoča družba je v Skupini najpomembnejša tako s finančnega kot nefinančnega vidika, zato je bil postopek izveden posebej zanjo, nadgrajen z informacijami drugih družb v Skupini in predpostavk:

- obvladujoča družba in Skupina sta v intenzivnem prestrukturiranju, tako z vidika programov, dejavnosti kot števila zaposlenih in odvisnih družb;
- trajnostna strategija obvladujoče družbe in Skupine tudi zaradi zgoraj navedenega še ni pripravljena;
- uporabijo se možne izjeme iz ESRS;
- vključijo se samo obvezna razkritja.

Obvladujoča družba je poskrbela za vrsto aktivnosti v okviru priprave na prvo poročanje o trajnostnosti od leta 2021 dalje. Vodilni in vodstveni zaposleni so se udeležili vrste izobraževanj, organiziranih s strani zunanjih ponudnikov in izvedenih samo za zaposlene, prilagojenih za Skupino. V letu 2024 je bila izvedena tudi vrsta delavnic, na katerih so člani skupine za trajnostni razvoj:

- določili vrednostne verige Skupine in v ta namen:
 - določili merila za pomembnost poslovnih odnosov,
 - določili pomembne neposredne poslovne odnose v višjem in nižjem delu vrednostne verige,
 - določili pomembne posredne poslovne odnose v vrednostni verigi;
- prepoznali vplive poslovanja Skupine:
 - obravnavali vse teme, podteme in podpodteme po seznamu trajnostnih zadev v ESRS 1 AR 16,
 - obravnavali morebitne vplive, specifične za Skupino in za sektorje, v katerih deluje;
- ocenili vplive poslovanja Skupine in v ta namen:
 - določili prage za resnost (razsežnost, obseg in popravljivost za negativne vplive, razsežnost in obseg za pozitivne vplive),
 - določili merila za verjetnost morebitnih vplivov,
 - določili nepomembne vplive,
 - določili pomembne dejanske vplive glede na resnost vplivov,
 - določili pomembne morebitne vplive glede na resnost in verjetnost;
- prepoznali tveganja (in priložnosti):

- obravnavali vse teme, podteme in podpodteme po seznamu trajnostnih zadev v ESRS 1 AR 16,
- obravnavali morebitna tveganja in priložnosti, specifična za Skupino in za sektorje, v katerih deluje;
- ocenili finančne učinke tveganj (in priložnosti) pri poslovanju Skupine v prihodnje in v ta namen:
 - določili prage za pomembnost finančnih učinkov tveganj (in priložnosti),
 - določili merila za verjetnost morebitnih tveganj (in priložnosti),
 - določili pomembna tveganja (in priložnosti);
- pripravili podatke s svojih področij odgovornosti.

Postopek je bil osredotočen na kovinsko in turistično dejavnost, na poslovne odnose predvsem do zaposlenih in lokalnih skupnosti ter na geografska območja izven EU (zaradi drugačne zakonodaje).

Ugotovljeno je bilo, da so pomembni vplivi z vidika lastnih poslovnih dejavnosti, predvsem ogljični odtis, h kateremu pomembno prispevajo tudi poslovni odnosi v višjem in nižjem delu vrednostne verige.

Skupina prepoznava odvisnosti od zaposlenih v povezi z vplivom optimizacije in poslovnega ravnanja ter tveganjem pomanjkanja ustreznih kadrov ter priložnostjo in tveganjem poslovnega ravnanja.

Pomembni finančni učinki bruto tveganj so tisti, ki so v registru tveganj ocenjeni kot »kritični« (v nadaljevanju visok obseg) pred ukrepanjem in z verjetnostjo »pogosto« (v nadaljevanju visoka verjetnost). Prepoznana trajnostna tveganja in priložnosti so razvrščena med najpomembnejše vrste tveganj (in priložnosti), kamor se uvrščajo tudi druga, če so ocenjena kot kritična in pogosta.

Pragi za tveganja (in smiselno enako za priložnosti):

- nizek obseg: povzroči finančni učinek (izguba prihodkov, dodatni stroški, izguba posla, ...) do 0,5 milijona evrov,
- srednji obseg: povzroči finančni učinek (izguba prihodkov, dodatni stroški, izguba posla, ...) od 0,5 do 1,6 milijona evrov,
- visok obseg: povzroči finančni učinek (izguba prihodkov, dodatni stroški, izguba posla, ...), večji od 1,6 milijona evrov.

Pragi za verjetnost nastanka tveganja (in smiselno enako za priložnosti):

- nizka verjetnost: redko in neverjetno,
- srednja verjetnost: verjetno in mogoče,
- visoka verjetnost: pogosto.

Postopek odločanja:

- sponzor projekta priprave poročila o trajnostnosti,
- uprava.

Povezani postopki notranje kontrole:

- člani skupine za trajnostni razvoj pregledajo podatke za področja, za katera odgovarjajo v obvladujoči družbi, tudi od odvisnih družb;
- kjer primerno, se podatki primerjajo z računovodskimi.

Stopnja in način vključitve postopka za opredelitev, ocenjevanje in upravljanje vplivov in tveganj v celoten postopek upravljanja tveganj Skupine ter stopnja in način njegove uporabe pri ocenjevanju splošnega profila tveganja in postopkov upravljanja tveganj Skupine še nista določena (vzpostavljen sistem upravljanja tveganj in priložnosti v obvladujoči družbi se bo predvidoma nadgradil, da bo vključeval tudi upravljanje vplivov ter celotno Skupino).

Velika pozornost je sicer namenjena obveščanju zaposlenih in okolice glede ukrepov. Obvladujoča družba izmenjuje z lokalno oblastjo preko občinskega sveta pomembne informacije glede ukrepov za nižanje hrupa. Prav tako jo je redno obveščala glede poteka menjave tehnologije šestvalentnega kroma.

Tesno sodeluje tudi z gasilskim društvom glede požarne nevarnosti in splošnih nevarnosti, kot so npr. poplave.

Pri pripravi poročila o trajnostnosti so uporabljeni lastni viri podatkov in emisijski faktorji DEFRA, sicer pa so bili proučeni tudi ustrezni javno dostopni viri. Med lastne vire podatkov sodijo podatki za izračun vseh treh obsegov TGP (nabavljene količine materiala, energije in drugi), meritve hrupa, evidence snovi, ki vzbujajo zaskrbljenost in veliko zaskrbljenost in podatki o zaposlenih.

[IRO-2] - Zahteve po razkritju iz ESRS, zajete v izjavi podjetja o trajnostnosti

Seznam zahtev po razkritju je vključen na začetek poročila o trajnostnosti, da lahko služi tudi kot kazalo.

Skupina še nima:

- sprejetih politik za upravljanje pomembnih trajnostnih zadev,
- sprejetih ukrepov za upravljanje pomembnih trajnostnih zadev,
- sprejetega akcijskega načrta za upravljanje pomembnih trajnostnih zadev in njemu dodeljenih virov.

Skupina še nima sprejetega akcijskega načrta in ukrepov za upravljanje pomembnih trajnostnih zadev ter zato še ne spremlja uspešnosti in učinkovitosti ukrepov.

Zgoraj navedeno še ni sprejeto, ker je povezano s pripravo in sprejemom trajnostne strategije Skupine, kot je predstavljeno v točki [SBM-1]. Določene politike (nekatero na ravni Skupine, nekatere samo na ravni posameznih družb) v zvezi z varstvom okolja in lastno delovno silo sicer naslavljajo pomembne trajnostne zadeve, a niso politike skladne z zahtevami ESRS, saj niso oblikovane na podlagi trajnostne strategije.

Metrike še niso določene.

Cilji glede pomembnih trajnostnih zadev še niso določeni.

Politike in ukrepi za Skupino glede vseh trajnostnih zadev še niso določeni zaradi intenzivnih aktivnosti reorganizacije v obvladujoči družbi in Skupini. Predvideno je, da bodo pripravljene v letu 2025.

Predvideno je, da bo trajnostna strategija Skupine z merljivimi cilji po časovnih obdobjih pripravljena v letu 2025.

Skupina sicer zagotavlja skladnost s predpisi in proučuje možnosti za zmanjšanje škodljivih vplivov. Sistem upravljanja tveganj in priložnosti je v obvladujoči družbi uveljavljen, na ravni celotne Skupine pa se predvideva nadgradnja v prihodnje.

Kot izhodiščno je določeno leto 2021 in kot izhodiščna vrednost ogljični odtis v 2021 na ravni Skupine. Pri tem je za odvisno družbo v turistični dejavnosti upoštevano leto 2022, saj zaradi pandemije COVID-19 leto 2021 ni reprezentativno. Za odvisno družbo v Srbiji je izhodiščna vrednost za obseg 3 določena na podlagi obsega 3 v letu 2024 in razmerja v proizvodnih količinah v obeh letih.

9.2 Okoljske informacije

9.2.1 Razkritja v skladu s členom 8 Uredbe 2020/852 (uredba o taksonomiji)

Poročilo predstavlja, kako in v kolikšni meri so gospodarske dejavnosti Skupine UNIOR usklajene s taksonomijo oziroma izpolnjujejo zahteve iz člena 3 Uredbe (EU) 2020/852, t. i. uredbe EU o taksonomiji. Uredba o taksonomiji je začela veljati julija 2020. Ta uredba v 8. členu opredeljuje obveznosti poročanja in obseg podjetij, ki spadajo v področje uporabe teh obveznosti. Od januarja 2024 in začetka veljavnosti direktive glede poročanja podjetij o trajnostnosti (CSRD) se področje uporabe, opredeljeno v 8. členu uredbe o taksonomiji, ujema z obsegom izvajanja CSRD (za podjetja s sedežem v EU).

Po uredbi o taksonomiji je bila leta 2021 objavljena delegirana uredba o razkritju ali delegirana uredba iz člena 8 (2021/2178). Ta delegirana uredba določa obveznosti razkritij za finančna in nefinančna podjetja.

Začelo je veljati več delegiranih uredb za natančen seznam taksonomsko sprejemljivih dejavnosti, ciljev, h katerim prispevajo, in tehnična merila za pregled, ki jih morajo upoštevati, da se štejejo za usklajene s taksonomijo. Predvsem podnebna delegirana uredba (2021/2139) določa dejavnosti in merila za oba podnebna cilja (blažitev podnebnih sprememb in prilagajanje nanje), okoljska delegirana uredba (2023/2486) pa določa dejavnosti in merila za štiri druge okoljske cilje (trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov, prehod v krožno gospodarstvo, preprečevanje in nadzor onesnaževanja ter varstvo in obnova biotske raznovrstnosti in ekosistemov).

EU je opredelila šest okoljskih ciljev, in sicer: (1) blažitev podnebnih sprememb, (2) prilagajanje podnebnim spremembam, (3) trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov, (4) prehod na krožno gospodarstvo, (5) preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja ter (6) varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov. Tehnična merila presoje najprej opredelijo sprejemljive dejavnosti, torej tiste, ki lahko pozitivno prispevajo k vsaj enemu okoljskemu cilju EU. Če se pri nadaljnji presoji na podlagi specifičnih tehničnih meril ugotovi, da dejavnosti bistveno prispevajo k vsaj enemu od šestih okoljskih ciljev, hkrati pa ne povzročajo bistvene škode preostalim petim ciljem, se izvajajo v skladu z minimalnimi zaščitnimi ukrepi ter izpolnjujejo tehnična merila za presojo, se šteje, da so usklajene s taksonomijo EU in veljajo za okoljsko trajnostne dejavnosti.

Pri pripravi konsolidiranega poročila o trajnostnosti so izločeni poslovanje med družbami v Skupini in prihodki od lastne porabe. Pri kazalnikih so upoštevani čisti prihodki od poslovanja, naložbe v osnovna sredstva in stroški poslovanja pred izločitvijo ustavljenega poslovanja zaradi predvidene prodaje odvisnih družb UNITUR d.o.o. in UNIOR Components d.o.o., kot so razvidni v konsolidiranem računovodskem poročilu.

Delež prihodkov od proizvodov ali storitev, povezanih z gospodarskimi dejavnostmi, usklajenimi s taksonomijo – razkritje za leto 2024

Poslovno leto 2024	Leto			Merila za bistven prispevek							Merila za nebistveno škodovanje					Minimalni zaščitni ukrepi (17)	Delež prihodkov usklajenih s taksonomijo (A.1) ali sprejemljivih za taksonomijo, leto 2023 (18)	Kategorija omogočitvena dejavnost (19)	Kategorija prehodna dejavnost (20)						
	Oznake (2) NACE	Prihodki (3)	Delež prihodkov, leto 2024 (4)	Blažitev podnebnih sprememb (5)	Prilaganje podnebnim spremembam (6)	Voda (7)	Onesnaževanje (8)	Krožno gospodarstvo (9)	Biotska raznovrstnost (10)	Blažitev podnebnih sprememb (11)	Prilaganje podnebnim spremembam (12)	Voda (13)	Onesnaževanje (14)	Krožno gospodarstvo (15)	Biotska raznovrstnost(16)					DA / NE	DA / NE	DA / NE	DA / NE	DA / NE	DA / NE
Besedilo		Valuta	%	DA; NE; NSP	DA; NE; NSP	DA; NE; NSP	DA; NE; NSP	DA; NE; NSP	DA; NE; NSP	DA / NE	DA / NE	DA / NE	DA / NE	DA / NE	DA / NE	DA / NE	DA / NE	DA / NE	DA / NE	DA / NE	DA / NE	%	O	P	
A. DEJAVNOSTI SPREJEMLJIVE ZA TAKSONOMIJO																									
A.1 Okoljsko trajnostne dejavnosti (usklajene s taksonomijo)																									
Zbiranje in prevoz frakcij nenevarnih odpadkov, ki se ločujejo pri viru	E38.11	7.563.031	2,65	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA				
Prihodki od okoljsko trajnostnih dejavnosti (usklajenih s taksonomijo) (A.1)		7.563.031	2,65	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	3,61			
Od tega omogočitvenih		0	0,00																			0,00	O		
Od tega prehodnih		7.563.031	2,65	DA						DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	3,61			P
A.2 Dejavnosti, ki so sprejemljive za taksonomijo, vendar niso taksonomsko trajnostne (dejavnosti, neusklajene s taksonomijo)																									
				SP; NSP	SP; NSP	SP; NSP	SP; NSP	SP; NSP	SP; NSP																
Zbiranje in prevoz frakcij nenevarnih odpadkov, ki se ločujejo pri viru	E38.11	5.136.416	1,80	NSP	NSP	NSP	NSP	SP	NSP																
Prihodki od dejavnosti, ki so sprejemljive za taksonomijo, vendar niso okoljsko trajnostne (dejavnosti, neusklajene s taksonomijo) (A.2)		5.136.416	1,80	NSP	NSP	NSP	NSP	SP	NSP													0,00			
A.Prihodki od dejavnosti, sprejemljivih za taksonomijo (A.1 + A.2)		12.699.447	4,45																			3,61			
B. DEJAVNOSTI, NESPREJEMLJIVE ZA TAKSONOMIJO																									
Prihodki od dejavnosti, nesprejemljivih za taksonomijo		272.611.440	95,55																						
Skupaj (A+B)		285.310.887	100,00																						
<i>Legenda:</i>																									
<i>DA – dejavnost je sprejemljiva za taksonomijo in usklajena s taksonomijo glede zadevnega okoljskega cilja</i>																									
<i>NE – dejavnost je sprejemljiva za taksonomijo, vendar ni usklajena s taksonomijo glede zadevnega okoljskega cilja</i>																									
<i>SP – dejavnost, sprejemljiva za taksonomijo za zadevni cilj</i>																									
<i>NSP – dejavnost, nesprejemljiva za taksonomijo za zadevni cilj</i>																									

Sestava prihodkov od prodaje Skupine po dejavnostih je pojasnjena v konsolidiranem računovodskem poročilu. Pred izločitvijo ustavljenega poslovanja znašajo 285.310.887 evrov.

Dejavnost zbiranja in prevoza frakcij nenevarnih odpadkov, ki se ločujejo pri viru – NACE E38.11 – izvajajo družbe UNIOR d.d., UNIOR Vinkovci d.o.o. in NINGBO UNIOR FORGING Co. Ltd. Med te odpadke se uvrščajo kovinski odpadki (predvsem jekleni odpad in v manjšem deležu odpad iz aluminija), ki so

prodani podjetjem, ki se ukvarjajo z zbiranjem ali predelavo teh odpadkov. Največji delež odpadkov, ki se reciklirajo, so kovinski odrezki, ostružki ter ostali kovinski odpadki, ki nastanejo pri postopkih kovanja in obdelave kovin v proizvodnji.

S taksonomijo usklajeni prihodki se nanašajo na prodajo odpadkov obvladujoče družbe. Tovrstni prihodki odvisnih družb so predstavljeni kot sprejemljivi, a neusklajeni s taksonomijo, zaradi pomanjkljivih podatkov glede doseganja meril.

Dve dejavnosti sta bili kot sprejemljivi za taksonomijo in s prispevkom k cilju blaženja podnebnih sprememb predstavljeni za leto 2023, proizvodnja toplote/hladu iz bioenergije in proizvodnja energije z uporabo fotovoltaične tehnologije, s pojasnilom, da gre za minimalen delež prihodkov in da se ne more dokumentirano jamčiti doseganja meril. To dejstvo ostaja, zato se za leto 2024 ti prihodki v višini 15.574 evrov uvrščajo med prihodke od dejavnosti, nesprejemljivih za taksonomijo.

Delež naložb v osnovna sredstva pri proizvodih ali storitvah, povezanih z gospodarskimi dejavnostmi, usklajenimi s taksonomijo – razkritje za leto 2024

Poslovno leto 2024	Leto		Merila za bistven prispevek							Merila za ne bistveno škodovanje						Minimalni zaščitni ukrepi (17)	Delež naložb v osnovna sredstva usklajenih s taksonomijo (A.1) ali sprejemljivih za taksonomijo, leto 2023 (18)	Kategorija omogočena dejavnost (19)	Kategorija prehodna dejavnost (20)							
	Gospodarske dejavnosti (1)	Oznake (2) NACE	Naložbe v osnovna sredstva (3)	Delež naložb v osnovna sredstva, leto 2024 (4)	Blažitev podnebnih sprememb (5)	Prilaganje podnebnim spremembam (6)	Voda (7)	Onesnaževanje (8)	Krožno gospodarstvo (9)	Biotska raznovrstnost (10)	Blažitev podnebnih sprememb (11)	Prilaganje podnebnim spremembam (12)	Voda (13)	Onesnaževanje (14)	Krožno gospodarstvo (15)					Biotska raznovrstnost(16)	DA / NE	DA / NE	DA / NE	DA / NE	DA / NE	DA / NE
Besedilo		Valuta	%	DA; NE; NSP	DA; NE; NSP	DA; NE; NSP	DA; NE; NSP	DA; NE; NSP	DA; NE; NSP	DA / NE	DA / NE	DA / NE	DA / NE	DA / NE	DA / NE	DA / NE										
A. DEJAVNOSTI SPREJEMLJIVE ZA TAKSONOMIJO																										
A.1 Okoljsko trajnostne dejavnosti (usklajene s taksonomijo)																										
Naložbe osnovna sredstva pri okoljsko trajnostnih dejavnostih (usklajenih s taksonomijo) (A.1)		0	0,00																							
Od tega omogočitvenih		0	0,00																							
Od tega prehodnih		0	0,00																							
A.2 Dejavnosti, ki so sprejemljive za taksonomijo, vendar niso taksonomsko trajnostne (dejavnosti, neusklajene s taksonomijo)																										
Naložbe v osnovna sredstva pri dejavnostih, ki so sprejemljive za taksonomijo, vendar niso okoljske trajnostne (dejavnosti, neusklajene s taksonomijo) (A.2)		0	0,00																							
A.Prihodki od dejavnosti, sprejemljivih za taksonomijo (A.1 + A.2)		0	0,00																							
B. DEJAVNOSTI, NESPREJEMLJIVE ZA TAKSONOMIJO																										
Naložbe v osnovna sredstva pri dejavnostih, nesprejemljivih za taksonomijo		22.103.875	100,00																							
Skupaj (A+B)		22.103.875	100,00																							

Legenda:

DA – dejavnost je sprejemljiva za taksonomijo in usklajena s taksonomijo glede zadevnega okoljskega cilja

NE – dejavnost je sprejemljiva za taksonomijo, vendar ni usklajena s taksonomijo glede zadevnega okoljskega cilja

SP – dejavnost, sprejemljiva za taksonomijo za zadevni cilj

NSP – dejavnost, nesprejemljiva za taksonomijo za zadevni cilj

Naložbe v osnovna sredstva Skupine v skupni višini 22.103.875 evrov so predstavljene v konsolidiranem računovodskem poročilu. Vse naložbe v osnovna sredstva so pri dejavnostih, nesprejemljivih za taksonomijo, zaradi pomanjkljivih podatkov glede doseganja meril.

Delež stroškov poslovanja pri proizvodih ali storitvah, povezanih z gospodarskimi dejavnostmi, usklajenimi s taksonomijo – razkritje za leto 2024

Poslovno leto 2024	Leto			Merila za bistven prispevek						Merila za nebistveno škodovanje						Delež stroškov poslovanja usklajenih s taksonomijo (A.1) ali sprejemljivih za taksonomijo, leto 2023 (18)	Kategorija omogočitev dejavnost (19)	Kategorija prehodna dejavnost (20)
	Oznake (2) NACE	Stroški poslovanja (3)	Delež stroškov poslovanja, leto 2024 (4)	Blažitev podnebnih sprememb (5)	Prilaganje podnebnim spremembam (6)	Voda (7)	Onesnaževanje (8)	Krožno gospodarstvo (9)	Biotska raznovrstnost (10)	Blažitev podnebnih sprememb (11)	Prilaganje podnebnim spremembam (12)	Voda (13)	Onesnaževanje (14)	Krožno gospodarstvo (15)	Biotska raznovrstnost(16)			
Besedilo	Valuta	%	DA; NE; NSP	DA; NE; NSP	DA; NE; NSP	DA; NE; NSP	DA; NE; NSP	DA; NE; NSP	DA / NE	DA / NE	DA / NE	DA / NE	DA / NE	DA / NE	DA / NE	%	O	P
A. DEJAVNOSTI SPREJEMLJIVE ZA TAKSONOMIJO																		
A.1 Okoljsko trajnostne dejavnosti (usklajene s taksonomijo)																		
Stroški poslovanja pri okoljsko trajnostnih dejavnostih (usklajenih s taksonomijo) (A.1)		0	0,00															
Od tega omogočitvenih		0	0,00															
Od tega prehodnih		0	0,00															
A.2 Dejavnosti, ki so sprejemljive za taksonomijo, vendar niso taksonomsko trajnostne (dejavnosti, neusklajene s taksonomijo)																		
				SP; NSP	SP; NSP	SP; NSP	SP; NSP	SP; NSP	SP; NSP									
Stroški poslovanja pri dejavnostih, ki so sprejemljive za taksonomijo, vendar niso okoljsko trajnostne (dejavnosti, neusklajene s taksonomijo) (A.2)		0	0,00															
A. Stroški od dejavnosti, sprejemljivih za taksonomijo (A.1 + A.2)		0	0,00															
B. DEJAVNOSTI, NESPREJEMLJIVE ZA TAKSONOMIJO																		
Stroški poslovanja pri dejavnostih, nesprejemljivih za taksonomijo		182.389.950	100,00															
Skupaj (A+B)		182.389.950	100,00															

Legenda:

DA – dejavnost je sprejemljiva za taksonomijo in usklajena s taksonomijo glede zadevnega okoljskega cilja

NE – dejavnost je sprejemljiva za taksonomijo, vendar ni usklajena s taksonomijo glede zadevnega okoljskega cilja

SP – dejavnost, sprejemljiva za taksonomijo za zadevni cilj

NSP – dejavnost, nesprejemljiva za taksonomijo za zadevni cilj

Stroški poslovanja Skupine UNIOR so predstavljeni v konsolidiranem računovodskem poročilu. Vsi so pri dejavnostih, nesprejemljivih za taksonomijo, zaradi pomanjkljivih podatkov glede doseganja meril.

9.2.2 ESRS E1 Podnebne spremembe

[E1-1] Načrt za prehod za blažitev podnebnih sprememb

Skupina še ni določila:

- svojega načrta za prehod za blažitev podnebnih sprememb,
- ciljev zmanjšanja emisij TGP,
- vzvodov razogljičenja,
- naložb in financiranja za podporo načrtu za prehod,
- ocene morebitnih vezanih emisij TGP,
- drugega, povezanega z načrtom za prehod.

Predvideno je, da bo načrt za prehod za blažitev podnebnih sprememb na ravni Skupine sprejet v letu 2025.

[ESRS 2 E1.SBM-3] Pomembni vplivi, tveganja in priložnosti ter njihova povezanost s strategijo in poslovnim modelom

V povezavi s podnebnimi spremembami so prepoznana štiri tveganja, kot je razvidno tudi iz slike dvojne pomembnosti v točki [SBM-3] in sicer:

- s podnebjem povezano fizično tveganje za turistično dejavnost, ki vključuje zimski turizem, zaradi toplejših zim;
- tri prehodnostna tveganja:
 - prilagoditev zakonskim zahtevam za blažitev podnebnih sprememb,
 - konkurenca izven EU brez vstopnih stroškov,
 - pomanjkanje »zelene« energije, jekla in aluminija.

Obvladujoča družba se razdolžuje in reorganizira, spreminja programe in dejavnosti v Skupini, vse z namenom, da bosta prihodnja strategija in poslovni model odporna tudi na podnebne spremembe in zmožna zagotoviti njihovo blažitev v skladu s cilji EU.

Pri oceni tveganj je bil upoštevan podnebni scenarij IPCC z 2 °C dviga temperature globalno.

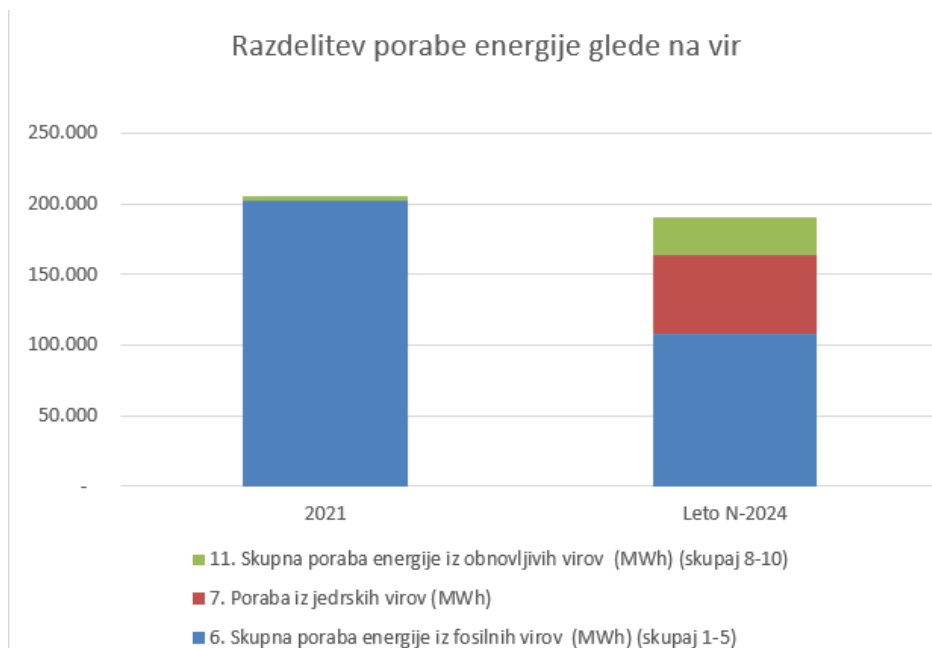
Postopek za opredelitev ter ocenjevanje s podnebjem povezanih vplivov, tveganj in priložnosti je predstavljen v točki [IRO-1]. Ugotovljeno je bilo, da predstavljajo emisije TGP največji škodljiv vpliv Skupine.

Povezava uporabljenih podnebnih scenarijev in združljivost s ključnimi s podnebjem povezanimi predpostavkami iz računovodskih izkazov iz konsolidiranega računovodskega poročila ni razvidna.

Kot izhodiščno leto smo izbrali leto 2021, ker to leto za nas predstavlja leto z najbližjo povprečno letno proizvodnjo od leta 2019 do 2023. Dodatno pojasnjujemo v točki [IRO-2] glede turistične dejavnosti.

[E1-5] Poraba energije in mešanica virov energije

Poraba energije in mešanica virov energije

Poraba energije in mešanica virov energije	2021	Leto N-1	Leto N-2024
1. Poraba goriva iz premoga in izdelkov premoga (MWh)	20.843		21.053
2. Poraba goriva iz surove nafte in naftnih proizvodov (MWh)	16.066		10.774
3. Poraba goriva iz zemeljskega plina (MWh)	55.296		37.310
4. Poraba goriva iz drugih fosilnih virov (MWh)	-		-
5. Poraba kupljene ali pridobljene električne energije, toplote, pare in hlajenja iz fosilnih virov (MWh)	109.737		38.390
6. Skupna poraba energije iz fosilnih virov (MWh) (skupaj 1-5)	201.941		107.527
Delež fosilnih virov v skupni porabi energije (%)	98,38 %		56,29 %
7. Poraba iz jedrskih virov (MWh)	-		56.413
Delež porabe iz jedrskih virov v skupni porabi energije (%)	0,00 %		30,00 %
8. Poraba goriva za obnovljive vire, vključno z biomaso (vključno z industrijskimi in komunalnimi odpadki biološkega izvora, bioplinom, vodikom iz obnovljivih virov itd.) (MWh)	2.805		3.465
9. Poraba kupljene ali pridobljene električne energije, toplote, pare in hlajenja iz obnovljivih virov (MWh)	-		21.739
10. Poraba samoproizvedene energije iz negorivnih obnovljivih virov (MWh)	517		1.878
11. Skupna poraba energije iz obnovljivih virov (MWh) (skupaj 8-10)	3.322		27.082
Delež obnovljivih virov v skupni porabi energije (%)	1,62 %		14,18 %
Skupna poraba energije (MWh) (vsota skupaj 6 in 11)	205.263		191.021

Energetska intenzivnost na podlagi neto prihodkov

V preglednici je prikazan izračun energetske intenzivnosti Skupine (v podnebnih sektorjih z velikim vplivom).

Neto prihodki, uporabljeni za izračun energetske intenzivnosti, so razvidni v konsolidiranem računovodskem poročilu.

Izračun energetske intenzivnosti	2021	2024	% 2024/2021
Skupna poraba energije iz dejavnosti (MWh)	203.789	190.672	93,6
Neto prihodki iz dejavnosti (EUR)	239.698.528	285.310.887	119,0
Energetska intenzivnost MWh/EUR	0,000850189	0,000668294	78,6

[E1-6] Bruto emisije TGP obsegov 1, 2 in 3 ter skupne emisije TGP

	Retrospektivno			
	Izhodiščno leto 2021	Primerjalno leto	N - 2024	% N/N-izhodiščno
Emisije TGP obsega 1				
Bruto emisije TGP obsega 1 (v tonah CO ₂ -e)	19.945,00		16.805,00	84,26
Delež emisij TGP obsega 1 iz reguliranih sistemov v trgovanju z emisijami (v %)	0,00		0,00	
Emisije TGP obsega 2				
Bruto lokacijske emisije TGP obsega 2 (v tonah CO ₂ -e)	52.620,00		29.508,00	56,08
Bruto tržne emisije TGP obsega 2 (v tonah CO ₂ -e)	52.620,00		18.186,00	34,56
Emisije TGP obsega 3				
Skupne bruto posredne emisije TGP obsega 3 (v tonah CO ₂ -e)	194.574,09		180.061,59	92,54
1 Kupljeno blago in storitve	70.110,94		68.639,00	97,90
2 Investicijsko blago	1.837,02		2.910,62	158,44
3 Dejavnosti, povezane z gorivom in energijo v obseg 1 in 2	28.883,93		11.572,13	40,06
4 Prevoz in distribucija v višjem delu vrednostne verige	11.913,87		12.174,00	102,18
5 Odpadki, nastali pri dejavnosti	12.860,78		4.943,65	38,44
6 Službena potovanja	195,26		287,01	146,99
7 Prevoz zaposlenih na delo	2.350,27		2.029,37	86,35
8 Sredstva, zakupljena v višjem delu vrednostne verige	133,78		130,33	97,42
9 Prevoz in distribucija v nižjem delu vrednostne verige	7.373,73		14.352,97	194,65
10 Predelava prodanih proizvodov	57.616,79		61.839,48	107,33
11 Uporaba prodanih proizvodov	0,00		0,00	
12 Ravnanje z izrabljenimi prodanimi proizvodi	901,53		920,48	102,10
13 Sredstva zakupljena v nižjem delu vrednostne verige	0,00		0,00	
14 Franšize	0,00		0,00	
15 Naložbe	396,20		262,53	66,26
Skupne emisije TGP				
Skupne emisije TGP/lokacijske (v tonah CO ₂ -e)	267.139,09		226.374,59	84,74
Skupne emisije TGP/tržne (v tonah CO ₂ -e)	267.139,09		215.052,59	80,50267

V preglednici so prikazane bruto emisije TGP obsegov 1, 2 in 3 ter skupne emisije po lokacijski in po tržni metodi za Skupino. Stolpec za primerjalno leto ni izpolnjen, ker gre za prvo poročanje v skladu z ESRS.

Metoda za izračun emisij TGP temelji na merjenih in izračunanih podatkih. Pri izračunu so uporabljeni emisijski faktorji – podatki iz tabel DEFRA.

Izračun emisij TGP se je izvedel po tržni in po lokacijski metodi. Podatki o porabah energentov so pridobljeni na osnovi meritev. Za lokacijsko metodo so uporabljeni emisijski faktorji, pridobljeni iz Electricity maps, za tržno metodo pa imamo za obvladujočo družbo potrdila o izvoru energije iz obnovljivih virov, za vse ostale družbe pa smo uporabili iste faktorje kot pri lokacijski metodi.

Pri izračunu emisij TGP obsega 3 od dobaviteljev ni bilo pridobljenih primarnih podatkov (emisijskih faktorjev za izračun) – nič odstotkov. Obseg emisij je razviden v gornji preglednici pod E1-6.

V izračun obsega 3 so za Skupino vključene vse kategorije razen: kategorije 11 (glavnina naših proizvodov za svoje delovanje neposredno ne uporablja energije ali goriva razen strojev proizvedenih v programu Strojegradnja, ki jih zaradi malega deleža v celotni prodaji Skupine zanemarimo), kategorije 13 (ni identificiranih sredstev, ki bi jih Skupina dajala v najem drugim podjetjem) in kategorije 14 (ne uporabljamo franšiznega modela).

Pri izračunu emisij obsega 3 je bil upoštevan GHG Protocol Technical Guidance for Calculating Scope 3 (version 1, 2013). Lastni izračun je bil izveden v Excelu.

V obsegu 3 Skupine so vključene posredne emisije obvladujoče družbe in odvisnih družb. V pridruženih družbah, ki so hkrati tudi dobavitelji Skupini, ta ne izvaja operativnega nadzora, tako da so njihove emisije vključene kot del višjega dela vrednostne verige.

Preglednici prikazujeta intenzivnost TGP na podlagi neto prihodkov za skupino.

Izračun kntenzivnosti TGP na neto prihodke	2021	2024	% 2024/2021
Skupne emisije TGP (lokacijsko) (t CO ₂ -e)	267.139	226.375	84,7
Skupne emisije TGP (tržno) (t CO ₂ -e)	267.139	215.053	80,5
Neto prihodki iz dejavnosti (EUR)	239.698.528	285.310.887	119,0
Intenzivnost TGP (lokacijsko)	0,001114479	0,00079343	71,2
Intenzivnost TGP (tržno)	0,001114479	0,000753748	67,6

Neto prihodki, uporabljeni za izračun intenzivnosti TGP, so razvidni v konsolidiranem računovodskem poročilu.

[E1-9] Predvideni finančni učinki pomembnih fizičnih in prehodnostnih tveganj ter morebitnih s podnebjem povezanih priložnosti

Družbe v Skupini niso prepoznale sredstev, na katera bi imela fizična in/ali prehodnostna tveganja pomembne finančne učinke.

9.2.3 ESRS E2 Onesnaževanje

[E2-4] Onesnaževanja zraka, vode in prsti

V Skupini prepoznavamo pomembno onesnaževanje zraka zaradi hrupa. Vpliv hrupa je pomemben na lokacijah, kjer poteka proizvodnja kovanja: v Sloveniji v Zrečah in Vitanju, na Hrvaškem v Vinkovcih in na Kitajskem v Dongwu Village, Moushan Town, Yuyao City, Zhejiang China.

V zadnjih letih smo aktivneje pristopili k zniževanju hrupa v okolju. Naročili smo izdelavo projektov za zniževanje hrupa v okolju in pri vseh investicijah vključimo tudi vidik hrupa in s tem zagotavljamo, da s hrupom ne obremenjujemo lokalne skupnosti. Dobre prakse prenašamo iz obvladujoče družbe na odvisne družbe.

V letu 2024 smo izvedli nekaj ukrepov za zniževanje hrupa v okolju kot so protihrupna strešna kritina na Narezu, protihrupna bariera ventilatorja ter izvedba protihrupne nadstrešnice v Vitanju, ki znižuje širjenje hrupa proti sosedom in tako zagotavljamo, da s hrupom ne obremenjujemo lokalne skupnosti.

Meritve hrupa v okolju na posameznih lokacijah obvladujoče družbe izvaja pooblaščen organizacija v skladu z okoljevarstvenim dovoljenjem oziroma v skladu z zakonodajo. Izmerjene vrednosti kazalcev hrupa so vsa leta skladne zakonodajo.

[E2-5] Snovi, ki vzbujaajo zaskrbljenost in snovi, ki vzbujaajo veliko zaskrbljenost

Snovi, ki vzbujaajo zaskrbljenost, in snovi ki vzbujaajo veliko zaskrbljenost, kupujemo v obliki raznih pripravkov. Aktivnosti v smislu zmanjševanja teh snovi potekajo na način, da če so alternative možne in dostopne, jih zamenjamo za snovi, ki so manj nevarne za zdravje ljudi in varstvo okolja.

Od snovi, ki vzbujaajo veliko zaskrbljenost, smo v obvladujoči družbi za kromov trioksid, ki vsebuje šestvalentni krom in ga uporabljamo na galvanski liniji za kromiranje ročnega orodja, v letu 2023 našli ustrezno alternativo ter naročili projekt kromiranja s trivalentnim kromom in tako smo v letu 2024 opustili uporabo kromovega trioksida (šestvalentnega kroma) v celoti.

Poleg kromove kisline je v obvladujoči družbi za proizvodnjo ročnega orodja borova kislina na seznamu snovi, ki vzbujaajo veliko zaskrbljenost in trenutno ni alternative za zamenjavo z drugo, manj nevarno kemikalijo.

Količine snovi, ki vzbujaajo veliko zaskrbljenost (uporabljajo se samo na lokaciji Kovaška cesta 10, Zreče):

kromov trioksid - 325 kg,
borova kislina - 2317 kg.

Lahko pa zagotovimo, da je naš tehnološki proces takšen, da naši izdelki ne presegajo 0,1 odstotka snovi, ki vzbujaajo veliko zaskrbljenost, in smo tako skladni z zahtevo uredbe REACH. Prav tako imamo do naših dobaviteljev enake zahteve.

Med snovi, ki vzbujaajo zaskrbljenost, smo uvrstili snovi, ki spadajo v razrede nevarnosti v skladu z delom 3 Priloge VI Uredbe o razvrščanju, označevanju in pakiranju snovi ter zmesi. Gre za pripravke, ki vsebujejo v večini primerov zelo nizke koncentracije snovi, ki vzbujaajo zaskrbljenost.

Odvisne družbe v svojih proizvodnih procesih ne uporabljajo snovi, ki vzbujaajo veliko zaskrbljenost, in tudi ne snovi, ki vzbujaajo zaskrbljenost.

9.3 Socialne informacije

9.3.1 ESRS S1 Lastna delovna sila

[S1-1] Politike v zvezi z lastno delovno silo

Skupina nima sprejete strategije in posledično oblikovanih politik v skladu z ESRS. Imamo pa na ravni obvladujoče družbe (in tudi na ravni nekaterih odvisnih družb) v zvezi z lastno delovno silo sprejete politike, ki sicer naslavljajo pomembne vplive, tveganja in priložnosti.

Družba UNIOR d.d. ima svoje zaveze s področja človekovih pravic zapisane v več internih aktih. Temeljna dokumenta na tem področju sta Etični kodeks delniške družbe UNIOR d.d. (s pričetkom veljave 2016, nazadnje posodobljen februarja 2023) ter Kodeks poslovnega ravnanja družbe UNIOR d.d., sprejet 13. 5. 2024 (v nadaljevanju Kodeks). Oba dokumenta sta objavljena na uradni spletni strani družbe UNIOR d.d. V marcu 2023 je bila sprejeta tudi Politika kakovosti, ravnanja z okoljem, varnosti in zdravja pri delu, upravljanja z energijo ter družbene odgovornosti v UNIOR d.d., kjer je kot posebno poglavje dodano »Spoštovanje človekovih pravic.«

Družba UNIOR d.d. se v skladu s prej omenjenimi internimi akti zavezuje k spoštljivemu ravnanju z vsakim posameznikom in k spoštovanju človekovih pravic v celotnem poslovnem procesu. Prav tako se zavezuje k delovanju v skladu z Ustavo Republike Slovenije, z zakonodajo, splošno veljavnimi standardi in načeli ter pravili mednarodnega prava na področju človekovih pravic. Družba UNIOR d.d. se z internimi akti zavezuje, da se vsem zaposlenim v družbi zagotavlja ustrezno plačilo za opravljeno delo ter da se glede delovnega časa in drugih ugodnosti dosledno spoštuje delovnopravna zakonodaja Republike Slovenije.

V družbi UNIOR d.d. skladno z določbami Kodeksa in Politike podpiramo svobodno vključevanje v sindikate, s sindikalnimi predstavniki pa spoštljivo in konstruktivno komuniciramo. Predstavniki delavcev so varovani skladno z zakonodajo. V družbi UNIOR d.d. delujejo tako reprezentativni sindikati kot tudi svet delavcev.

V družbi UNIOR d.d. delujejo trije reprezentativni sindikati in 14 članski svet delavcev. Skladno z zakonodajo našeta telesa podajajo svoja mnenja, delodajalec jih je dolžan o določenih zadevah obveščati, se z njimi posvetovati in jim poslati predloge odločitev v soodločanje. Prva skrb socialnih partnerjev je spoštovanje pravic delavcev, torej tudi človekovih pravic, in v zvezi s tem v družbi teče konstanten dialog.

Ukrepev za zagotovitev in/ali omogočanje popravnega ukrepa za vplive na človekove pravice nimamo, v kolikor bi se kršitve pojavile, bi ravnali v skladu z zakonodajo. Imamo pa vzpostavljen sistem prijav domnevnega spolnega in drugega nadlegovanja ter trpinčenja na delovnem mestu, opisan v nadaljevanju.

V Kodeksu se družba UNIOR d.d. zavezuje, da ne dopušča nobene oblike prisilnega, obveznega ali otroškega dela. Prav tako je prepovedano delo otrok, mlajših od 15 let starosti. Posebno varstvo v delovnem razmerju uživajo delavci, ki še niso dopolnili 18 let starosti. Delovno razmerje je prostovoljno in se lahko kadarkoli prekine. Trgovina z ljudmi in suženjstvo sta v skladu s Kodeksom prepovedana.

V družbi UNIOR d.d. se zavzemamo za prepoved diskriminacije in prepoved spolnega in drugega nadlegovanja ter trpinčenja na delovnem mestu. Imamo ničelno toleranco do kakršne koli nezakonite diskriminacije. Skladno s Kodeksom, delavcem, iskalcem zaposlitve in vsem ostalim, vključenim v poslovni proces, zagotavljamo enako obravnavo ne glede na raso, etnično poreklo, barvo kože, spol, spolno usmerjenost, spolno identiteto, starost, invalidnost, vero, politično prepričanje, nacionalno ali

socialno poreklo, članstvo v sindikatu ali katero koli drugo osebno okoliščino. Zavzemamo se za spoštovanje pravic manjšin in domorodnih ljudstev.

Prepovedani sta neposredna in posredna diskriminacija zaradi osebnih okoliščin. V Politiki kakovosti, ravnanja z okoljem, varnosti in zdravja pri delu, upravljanja z energijo ter družbene odgovornosti v UNIOR d.d. imamo osebne okoliščine tudi podrobneje opredeljene: »Iskalcem zaposlitve in delavcem zagotavljamo enako obravnavo ne glede na narodnost, raso ali etnično poreklo, nacionalno in socialno poreklo, spol, barvo kože, zdravstveno stanje, invalidnost, vero ali prepričanje, starost, spolno usmerjenost, družinsko stanje, članstvo v sindikatu, premoženjsko stanje ali drugo osebno okoliščino v skladu z zakoni.« Uresničujemo načelo enakega obravnavanja in enakih možnosti žensk in moških. V družbi velja Politika raznolikosti uprave in nadzornega sveta družbe UNIOR d.d., katere namen je spodbujanje raznolikosti ter doseganje ciljne raznolikosti uprave in nadzornega sveta glede na spol, starost, izobrazbo in izkušnje.

Prepovedano je spolno in drugo nadlegovanje ter trpinčenje na delovnem mestu. V družbi UNIOR d.d. velja Pravilnik o prepovedi in preprečevanju spolnega in drugega nadlegovanja ali trpinčenja na delovnem mestu. Zavzemamo se za ničelno toleranco do vsakršnih groženj zaposlenim zaradi opravljanja njihovega dela in imamo za to sprejeto delovno navodilo DNv 0105060-3 Navodilo o zaščiti zaposlenih v primeru groženj. Za sprejem prijav domnevnega spolnega in drugega nadlegovanja ter trpinčenja na delovnem mestu so v vsakem obratu družbe s sklepom uprave določeni pooblaščenca za sprejem prijav. Skupaj je imenovanih 14 pooblaščenec. Zanje se vsakih nekaj let pripravi usposabljanje s področja mobinga. Delavce, ki bi se nedostojno obnašali na delovnem mestu, uporabili silo ali resno grožnjo do sodelavcev, povzročali prepire med ali s sodelavci, strankami podjetja ali kršili etični kodeks se obravnava skladno z določbami Pravilnika o kršenju pogodbenih in drugih obveznosti iz delovnega razmerja v družbi UNIOR d.d..

V družbi UNIOR d.d. zaposlujeemo tujce, invalide, starejše delavce, nosečnice, starše in do vseh gojimo spoštljiv odnos ter jih enakomerno obravnavamo. V skladu z zakonodajo spoštujemo pravico do posebnega varstva v delovnem razmerju za vse zaščitene kategorije delavcev. Znotraj sveta delavcev delujejo različna stalna telesa, en od njih je tudi odbor, ki deluje za urejanje položaja posebnih skupin delavcev (invalidi, ženske, mladi delavci in td.).

Tudi v vezi z zaposlenimi se v obvladujoči družbi ravnamo v skladu s certifikati ISO 9001, ISO 14001 in ISO 45001, pridobljen imamo polni certifikat Družini prijazno podjetje.

V odvisnih družbah so vzpostavljeni različni organizacijski predpisi in delovna navodila, ki obravnavajo odnos z zaposlenimi (npr. preprečevanje in odkrivanje prevar, organizacija kadrovskih procesov in usposabljanja, razvoj zaposlenih, postopki komuniciranja z vsemi ključnimi deležniki družbe, področje varnosti in zdravja pri delu, področje varnega dela s kemikalijami ...).

Preko skrbnikov odvisnih družb prakse prenašamo v odvisna podjetja, nismo pa še izvedli sistematičnega pregleda in prenosa.

Več o sistemu upravljanja tveganj, pooblaščenca za korporativno integriteto in prevare, pooblaščenca za skladnost poslovanja, zaščiti žvižgačev itd. je zajeto v poglavju 7.6 Letnega poročila 2024.

[S1-2] Postopki za sodelovanje z lastno delovno silo in predstavniki delavcev v zvezi z vplivi

Na ravni obvladujoče družbe smo se glede optimizacije števila zaposlenih pred njeno izvedbo posvetovali s sindikati, svetom delavcev in v okviru nadzornega sveta, kjer sta kot člana nadzornega sveta prisotna dva predstavnika zaposlenih. Informacije o nameri, da se zapira obrat v Starem trgu in o reorganizaciji programa Strojegradnja so bile posredovane zaposlenim na zboru delavcev.

Sodelovanje z zaposlenimi glede kroga poteka neposredno z delavci na usposabljanjih za varno delo z nevarnimi kemikalijami, kjer lahko zaposleni izpostavijo svoja morebitna vprašanja in so poučeni o varnem delu z nevarnimi kemikalijami. Komuniciranje o zamenjavi šestvalentnega kroga s trivalentnim je potekalo tudi preko internih kanalov komuniciranja.

Hrup oziroma zaščita za sluh je tema, ki jo je v obvladujoči družbi obravnavala skupina za zdravje, sestavljena iz predstavnikov zaposlenih. Skupina je pripravila Program varnosti in promocije zdravja, kjer so določene tudi aktivnosti za zniževanje tveganja posledic hrupa na zaposlene.

Na ravni Skupine glede optimizacije števila zaposlenih nismo sodelovali z lastno delovno silo, saj je bil vpliv prisoten le v obvladujoči družbi. Prav tako v odvisnih družbah ne uporabljajo šestvalentnega kroga. Hrup povzroča negativni vpliv na zaposlene le v odvisnih družbah, ki se ukvarjajo s proizvodnjo – v njih sodelovanje glede vplivov poteka preko sindikatov. V teh družbah obstajajo postopki na področju varnosti in zdravja pri delu.

Funkcije z operativno odgovornostjo za zagotavljanje, da se sodelovanje z lastno delovno silo izvaja in da se njegovi rezultati upoštevajo, so v obvladujoči družbi uprava, v odvisnih družbah pa najvišje vodstvo.

Splošen pristop glede postopkov za sodelovanje z lastno delovno silo na ravni Skupine ni opredeljen.

V obvladujoči družbi nimamo formalno opredeljenega postopka za sodelovanje z lastno delovno silo in predstavniki delavcev v zvezi z vplivi. V primeru večjih sprememb, se sodelovanje izvaja - sledimo fazam, ki so opisane v nadaljevanju.

Sodelovanje z zaposlenimi v obvladujoči družbi poteka preko predstavnikov delavcev (sindikati in svet delavcev).

V obvladujoči družbi se sodelovanje izvaja v več fazah. 1. faza »načrtovanje« - odvisno od primera in kompleksnosti lahko že na začetku vključimo posvetovanja (pogajanja) s predstavniki delavcev (svet delavcev in sindikati), po potrebi in ob večjih spremembah. 2. faza zajema »izvajanje« (npr. pri uvajanju sprememb vključimo testno skupino zaposlenih – elektronska najava obiskov, e-plačilne liste) pred uvedbo sprememb. 3. faza vključuje »spremljanje in ocenjevanje« ob večjih spremembah (npr. ankete o zadovoljstvu).

V obvladujoči družbi so znotraj sveta delavcev oblikovana stalna telesa – odbori. En od teh je odbor, ki deluje za urejanje položaja posebnih skupin delavcev (invalidi, ženske, mladi delavci itd.).

[S1-3] Postopki za popravni ukrep v zvezi z negativnimi vplivi in kanali, po katerih lahko člani lastne delovne sile izrazijo pomisleke

Na ravni Skupine ni vzpostavljenega splošnega pristopa in postopkov za zagotovitev popravnega ukrepa ali prispevanje k njemu, kadar je povzročila pomembne negativne vplive na osebe v lastni delovni sili ali prispevala k njim.

V obvladujoči družbi se izvajajo zbori delavcev, družba ima razvit mehanizem za obravnavanje protipravnih in neetičnih ravnanj (vključno z imenovanim pooblaščenecem za korporativno integriteto, usposabljanjem in ozaveščanjem zaposlenih), zaposleni lahko svoje pomisleke in pobude izrazijo preko sveta delavcev in sindikalnih zaupnikov, neprimerna vedenja (predvsem v vezi z mobingom) pa preko pooblaščenecov za mobing. Mehanizme je družba vzpostavila sama.

Vzpostavljen je Pravilnik o zaščiti prijaviteljev v družbi UNIOR d.d. V pravilniku so opisani zaščitni in podporni ukrepi, ki se zagotavljajo prijaviteljem glede na vrsto povračilnih ukrepov, zlasti pa: prepoved razkritja identitete prijavitelja in zaupnost, izključitev odgovornosti prijavitelja, sodno varstvo in začasne odredbe v primeru povračilnih ukrepov, brezplačna pravna pomoč, nadomestilo za primer brezposelnosti, psihološka podpora.

Odvisna družba UNITUR ima vzpostavljen svet delavcev, komunikacija lahko poteka preko predstavnika sveta delavcev, delujeta dva sindikata, vsak s svojim sindikalnim zastopnikom, imenovana sta zaupna oseba v postopku prijave nepravilnosti in stalni član komisije za vodenje formalnega postopka raziskovanja suma spolnega in drugega nadlegovanja ali trpinčenja.

V odvisni družbi UNIOR Components zaposleni uresničujejo svoje pravice in zahteve preko službe za pravne in kadrovske zadeve ter preko sindikata.

V odvisni družbi UNIOR Vinkovci je v skladu z določili etičnega kodeksa vsak, ki opazi kršitev, dolžan to prijaviti svojemu neposredno nadrejenemu. Ta je dolžan ravnati po pooblastilih, izvajati preiskovalna in dokazna dejanja ter o tem poročati upravi družbe. Imenovani sta dve osebi različnih spolov, ki sta pooblašteni za sprejemanje in reševanje pritožb v zvezi z varovanjem dostojanstva delavcev.

V odvisni družbi Ningbo UNIOR Forging potekajo srečanja z zaposlenimi, družba financira delovanje sindikata in po potrebi se izvedejo ankete o zadovoljstvu.

V vseh družbah, tudi v družbah z manj zaposlenimi, se lahko zaposleni obračajo na vodstvo odvisne družbe in na vodstvo obvladujoče družbe.

Mehanizmi, postopki, s katerimi se podpira razpoložljivost takšnih kanalov, način, kako spremljajo izpostavljenosti in obravnavana vprašanja, ter ocenjevanje seznanjenosti oseb s temi strukturami na ravni Skupine še niso določeni.

[S1-4] Sprejemanje ukrepov v zvezi s pomembnimi vplivi na lastno delovno silo ter pristopi k upravljanju pomembnih tveganj in izkoriščanju pomembnih priložnosti v zvezi z lastno delovno silo ter učinkovitost navedenih ukrepov

Skupina nima sprejete strategije in posledično oblikovanih ukrepov v skladu z ESRS. Sicer ima določene ukrepe (nekateri na ravni Skupine, nekatere samo na ravni posameznih družb) v zvezi z lastno delovno silo, ki naslavljajo pomembne trajnostne zadeve, a niso ukrepi skladni z zahtevami ESRS, saj niso oblikovani na podlagi trajnostne strategije.

Tako je bila v obvladujoči družbi v povezavi z optimizacijo števila zaposlenih uvedena psihološka podpora zaposlenim, pomoč pri prijavi na Zavod za zaposlovanje in skupno iskanje rešitev, ugodnih za obe strani. V zvezi s tveganjem pomanjkanja ustreznih kadrov pa se izvaja vrsta ukrepov:

- organiziranje zunanjih in notranjih usposabljanj,
- sofinanciranje študija ob delu,
- ohranjanje certifikata Družini prijazno podjetje,
- prakse z usposobljenimi mentorji,
- kadrovske štipendije,
- razgovori z zaposlenimi (s perspektivnimi kadri, novozaposlenimi, letni ter izhodni razgovori),
- promocija zdravja,
- sodelovanje s Šolskim centrom Slovenske Konjice,
- sistem komuniciranja,
- družbeno odgovorni projekti.

V družbah, kjer se pojavlja delo v hrupu, so na razpolago navodila za varno delo, v teh družbah delujejo (pod različnimi imeni) skupine za varno in zdravo delo. V obvladujoči družbi zaposlenim nudimo osebno varovalno opremo, delavci so napoteni na predhodne in obdobje zdravniške preglede, uporaba osebne varovalne opreme je obvezna, njeno uporabo skladno z delovnim navodilom preverjajo vodje. V Programu varnosti in promocije zdravja pri delu 2023 – 2024 je kot cilj zavedeno izboljšati zaščito za sluh, opredeljene so aktivnosti.

V vezi s kromom se v skladu z zakonodajo izvajajo meritve kemijskih škodljivosti na delovnem mestu. Mejne vrednosti za parameter krom niso bile presežene. Zaposleni na delovnem mestu uporabljajo osebno varovalno opremo v skladu z oceno tveganja in navodili za delo z nevarno snovjo.

[S1-5] Cilji v zvezi z upravljanjem pomembnih negativnih vplivov, spodbujanjem pozitivnih vplivov ter upravljanjem pomembnih tveganj in priložnosti

Trajnostni cilji v skladu z ESRS še niso določeni. Začrtani pa so okviri, na podlagi katerih se izvaja optimizacija in reorganizacija v Skupini, ki vplivata na lastno delovno silo (predstavljena med drugim v točki [SBM-3] in poglavju 9.4.1 ESRS G1 Poslovno ravnanje).

Zaradi spremenjenih tržnih razmer smo bili v obvladujoči družbi primorani znižati število zaposlenih. Cilje glede nižanja števila zaposlenih smo prilagajali sproti po programih in sektorjih glede na naročilno stanje posameznih programov. Zaradi reorganizacije Strojegradnje smo zaposlene glede na njihova znanja in usposobljenosti najprej skušali premestiti znotraj drugih programov/sektorjev. V primeru zaprtja obrata v Starem trgu ob Kolpi premestitve zaradi prevelike oddaljenosti obrata niso bile izvedljive. O opravljenih aktivnostih in stanju zaposlenih se je mesečno poročalo na sestankih z upravo, ki je potem tudi komunicirala s predstavniki zaposlenih.

Na področju hrupa smo si v obvladujoči družbi zadali cilj izboljšati zaščito za sluh. Ukrepe smo izvajali v letu 2023 in 2024. Izvajala so se usposabljanja na področju varnosti in zdravja pri delu in kontrole nošenja osebne varovalne opreme. Pri opredelitvi cilja so sodelovali zaposleni, ki so sestavili Program varnosti in promocije zdravja pri delu 2023 – 2024. Za izvajanje ukrepov so bili dodeljeni kadrovski viri ter finančna sredstva za nakup osebne varovalne opreme. Služba Varnost poroča upravi o izvedenih aktivnostih na področju varnosti in zdravja pri delu.

Na področju vplivov šestvalentnega kroma smo v obvladujoči družbi sprejeli cilj, da tega nadomestimo s trivalentnim kromom. Za nadomestitev so bili dodeljeni finančni in kadrovski viri. Cilj je bil uspešno realiziran.

[S1-6] Značilnosti zaposlenih v podjetju

Podatki so pridobljeni od družb v skupini in sicer kot stanje na koncu leta 2024.

V nadaljevanju poleg zaposlenih prikazujemo tudi število nezaposlenih v kitajski družbi, zaradi specifičnosti načina zaposlovanja, saj jih tudi odvisna družba v vseh poročilih upošteva kot lastno delovno silo.

Število oseb v lastni delovni sili

Dejavnost	Lastna delovna sila na dan 31. 12. 2024
Kovinska	2073
*Nezaposleni - Kitajska	215*
Turistična	325
Druga storitvena	71
Skupaj	2683

Število zaposlenih po spolu

Spol	Število zaposlenih v Skupini na dan 31. 12. 2024	Število zaposlenih v UNIOR d.d.	
		Na dan 31. 12. 2024	povprečno v 2024
Ženske	797	418	470
*Nezaposleni - Kitajska	41*		
Moški	1671	921	1062
*Nezaposleni - Kitajska	174*		
Drugi	0	0	0
Ni podatkov	0	0	0
Skupaj zaposleni	2683	1339	1532

Število zaposlenih v državah, v katerih ima podjetje vsaj 50 zaposlenih, ki predstavljajo vsaj deset odstotkov njegovega skupnega števila zaposlenih

Država	Število zaposlenih na dan 31. 12. 2024
Slovenija	1718
Kitajska	367
*Število nezaposlenih v lastni delovni sili	215*

Število zaposlenih po vrsti pogodbe, razčlenjenih po spolu na dan 31. 12. 2024

Obdobje poročanja: 2024				
ŽENSKÉ	MOŠKI	DRUGI*	NI PODATKOV	SKUPAJ
Število zaposlenih (število oseb)				
797	1671	0	0	2683
Število zaposlenih za nedoločen čas (število oseb)				
739	1555	0	0	2294
Število začasno zaposlenih (število oseb)				
57	115	0	0	172
Število zaposlenih brez zagotovljenega števila delovnih ur (števila oseb)				
1	1	0	0	217
*Nezaposleni - Kitajska 41	*Nezaposleni - Kitajska 174			

Fluktuacija zaposlenih

Skupno število zaposlenih, ki so zapustili Skupino v obdobju poročanja (vsi zaposleni, ki prostovoljno zapustijo podjetje ali so odpuščeni, se upokojijo ali umrejo med opravljanjem poklica)	689
Stopnja fluktuacije zaposlenih v obdobju poročanja (skupno število zaposlenih, ki so prostovoljno zapustili podjetje ali so odpuščeni, se upokojijo ali umrejo med opravljanjem poklica/povprečno število zaposlenih x 100)	24,8 %

Na lastno željo je obvladujočo družbo zapustilo 142 zaposlenih (9,3 odstotka). S 148 (9,7 odstotka) zaposlenimi smo prekinili delovno razmerje zaradi slabšega naročilnega stanja. Razlogi za fluktuacijo v letu 2024 so predvsem v reorganizaciji obvladujoče družbe.

K višjemu deležu fluktuacije na ravni Skupine prispevajo tudi podatki odvisne družbe na Kitajskem, kjer je fluktuacija značilnost njihovega poslovnega okolja. Prav tako k deležu prispevajo podatki UNITUR-ja, kjer je narava dela tudi sezonskega tipa.

[S1-7] Značilnosti delavcev, nezaposlenih v lastni delovni sili podjetja

V odvisni družbi na Kitajskem je bilo konec leta 2024 najetih 215 delavcev, kot je predstavljeno v točki [S1-6]. Značilnosti teh delavcev se ne razkrivajo na podlagi izjeme iz ESRS 1, Dodatka C.

[S1-8] Pokritost s kolektivnimi pogajaji in dialog

Pokritost s kolektivnimi pogajaji in socialnim dialogom

	Pokritost s kolektivnimi pogajaji	Socialni dialog
Stopnja pokritosti	Zaposleni – EGP (za države z > 50 zaposlenimi, ki predstavljajo > 10 % vseh zaposlenih)	Zastopanost na delovnem mestu (samo EGP) (za države z > 50 zaposlenimi, ki predstavljajo > 10 % vseh zaposlenih)
0 – 19 %	/	/
20 – 39 %	/	/
40 – 59 %	/	/
60 – 79 %	/	/
80 – 100 %	Slovenija	Slovenija

V EGP so zaposleni pokriti z več kolektivnimi pogodbami (glede na dejavnost) in podjetniškimi pogodbami (v obvladujoči družbi in UNITUR-ju).

[S1-9] Metrike raznolikosti

Zastopanost spolov na ravni višjega vodstva

Število zaposlenih na najvišji vodstveni ravni	Stanje na dan 31. 12. 2024	Delež vseh v višjem vodstvu v %
Ženske	3	17,6
Moški	14	82,4
Drugo	0	0,0
Ni sporočeno	0	0,0
Skupaj	17	100,0

Kot višje vodstvo so upoštevani zaposleni v upravi obvladujoče družbe (predsednik in člana uprave) in direktorji odvisnih družb.

Porazdelitev zaposlenih po starostnih skupinah

Število zaposlenih	Stanje na dan 31. 12. 2024	Delež v %
Mlajši od 30 let	478	17,8
Stari med 30 in 50 let	1454	54,2
Starejši od 50 let	751	28,2

*Vključeni so podatki nezaposlenih iz kitajske družbe

[S1-10] Dostojne plače

Vsi zaposleni v EU prejemajo dostojne plače v skladu z referenčnimi vrednostmi (to je najmanj v višini zagotovljene minimalne plače, predpisane v EU). Na podlagi trditev odvisnih družb izven EU so dostojne plače v skladu z referenčnimi vrednostmi v teh državah zagotovljene vsem njihovim zaposlenim. Teh trditev nismo mogli zanesljivo preveriti.

[S1-13] Metrike usposabljanja ter razvoja znanj in spretnosti

Razkritja niso vključena na podlagi izjeme iz ESRS 1, Dodatka C.

[S1-15] Usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja

Razkritja niso vključena na podlagi izjeme iz ESRS 1, Dodatka C.

[S1-16] Metrike prejemkov (plačna vrzel in skupni prejemki)

Plačna vrzel med spoloma v družbah

Plačna vrzel med spoloma (povprečna bruto urna postavka moških zaposlenih – povprečna bruto urna postavka ženskih zaposlenih)/povprečna bruto urna postavka moških zaposlenih) x 100)	V %
UNIOR d.d.	25,7
NINGBO UNIOR FORGING Company Ltd.	13,9
UNITUR d.o.o.	3,5
UNIOR VINKOVCI d.o.o.	17,9
UNIOR COMPONENTS d.o.o.	-26,6
UNIOR IN d.o.o.	25,5
UNIOR PROFESSIONAL TOOLS Ltd.	8,2
UNIOR PRODUKTIONS- und HANDELS-GmbH	38,8
UNIOR MAKEDONIJA d.o.o.	36,9
UNIOR BULGARIA Ltd.	23,2
UNIOR DEUTSCHLAND GmbH	8,2
UNIOR ESPANA S.L.	4,2

Družbe v Skupini so različne glede na dejavnost in posledično zastopanost spolov, zato smo plačno vrzel prikazali ločeno za posamezne družbe.

V obvladujoči družbi in v odvisni družbi UNIOR IN d.o.o. ne zaznavamo plačne vrzeli med spoloma glede na delovno mesto. Izračunana plačna vrzel je posledica razmerja med zasedenostjo delovnih mest – zaradi narave proizvodnega procesa je velik delež žensk zaposlenih na delovnih mestih, ki so manj zahtevna in posledično finančno nižje ovrednotena.

V odvisni družbi UNIOR Components večina sodelavk zaseda vodstvene funkcije, ki so kompleksnejše in finančno višje ovrednotene. Ker je delež sodelavk nizek, je posledično plačna vrzel negativna.

V manjših odvisnih družbah, ki se ukvarjajo s prodajo ročnega orodja, je manj zaposlenih, v vseh vodilno delovno mesto zaseda moški, zato je povprečna bruto urna postavka žensk nižja in je plačna vrzel visoka.

Plačna vrzel za družbi UNIOR Italia S.R.L. in UNIOR North America Inc. ni izračunana, ker v teh družbah ni zaposlenih.

Razmerje med letnimi skupnimi prejemki posameznika z najvišjimi prejemki in mediano letnih skupnih prejemkov za vse zaposlene (brez posameznika z najvišjimi prejemki) na ravni Skupine je 10,64.

9.4 Informacije o upravljanju

9.4.1 ESRS G1 Poslovno ravnanje

[G1-1] Politike o poslovnem ravnanju in korporativna kultura

Korporativna kultura

Obvladujoča družba že vsa leta poslovanja in dejavnosti na globalnem trgu vnaša v Skupino pomen korporativne kulture in integritete. Poseben izziv je bil uskladiti različne kulture poslovanja z našo hčerinsko družbo na Kitajskem, kjer smo v dvajsetih letih sodelovanja uspeli v veliki meri poenotiti pogled na vse deležnike v vrednostni verigi. Podobno smo delovali v proizvodnih podjetjih na Hrvaškem in Srbiji. Vrednote kot so spoštovanje, vključenost, skrb za okolje, sodelovanje in ustvarjalnost so postale vsakodnevna skrb poslovodstev, skrbnikov in nadzornih organov povezanih družb. Na področju korporativne kulture smo na nivoju obvladujoče družbe sprejeli ustrezne dokumente, ki jih postopoma preko skrbnikov in nadzornih organov integriramo v odvisne družbe. V naslednjem obdobju dveh let pa bomo tudi v odvisnih družbah sprejeli ustrezne dokumente, ki bodo formalno opisovali, kako doseči zadane cilje ter kako jih meriti.

Obvladujoča družba se zaveda, da odgovornost ni omejena le na zakonske in ekonomske vidike poslovanja, zaradi česar stremi k temu, da se v vsakodnevne aktivnosti vključi tudi etično odgovorno ravnanje. V svojem delovanju upoštevamo poslovno etiko ter gradimo organizacijsko kulturo, ki spodbuja zakonito, transparentno in etično ravnanje vseh zaposlenih. V družbi smo na tem področju sprejeli več internih predpisov, odgovorno ravnanje zaposlenih pa spodbujamo z različnimi aktivnostmi.

Na področju korporativne kulture so se v letu 2024 izvajale različne aktivnosti:

- javna objava Etičnega kodeksa družbe UNIOR d.d. in Kodeksa poslovnega ravnanja družbe UNIOR d.d.:
Etični kodeks družbe UNIOR d.d. in Kodeks poslovnega ravnanja družbe UNIOR d.d. sta javno objavljena na spletni strani družbe in na interni spletni strani družbe. Prav tako se z njima seznanijo vsaki novo zaposleni, občasno pa sta objavljena tudi preko različnih kanalov (oglasna deska ipd.). Z internimi objavami v različnih oblikah širimo znanje o tem, kako delovati nepristransko, pošteno, zaupanja vredno in z visokimi moralnimi načeli;
- izobraževanja zaposlenih s področja korporativne integritete:
Program usposabljanj vključuje vidike etičnega ravnanja zaposlenih na vseh področjih poslovanja, prepoznavanje tveganj korupcije, nasprotja interesov, goljufivega poročanja in postopke ukrepanja ob prepoznavi. Direktorji sektorjev in programov so v skladu s Pravilnikom o preprečevanju in odkrivanju prevar odgovorni za ustrezno oceno tveganj za prevare, vzpostavitev ustreznega delovanja sistema kontrole za preprečevanje in odkrivanje prevar, sodelovanje s službo upravljanja prevar, če se indic preware nanaša na njihovo organizacijsko enoto. Direktorji so odgovorni, da naredijo oceno tveganja, kje je povečana nevarnost za prevare;
- načrt integritete:
Kot orodje notranjega nadzora za prepoznavo in omejevanje tveganja korupcije, nasprotja interesov, razkrivanja notranjih informacij ter drugih nezakonitih in neetičnih ravnanj oblikujemo in uresničujemo Načrt integritete. V okviru načrta so opredeljena naslednja področja:
 - prijava neetičnih ali nezakonitih ravnanj ali vplivov,
 - sistemska tveganja na področju integritete,
 - zaščita prijaviteljev,
 - prepoved sprejemanja in dajanja daril,

- nedovoljeni vplivi,
- dolžno razkritje nasprotja interesov in omejitve poslovanja s povezanimi osebami,
- neupoštevanje konkurenčne klavzule,
- varovanje podatkov in notranjih informacij,
- nepooblaščenno razpolaganje s sredstvi družbe in obvladovanje tveganja za prevaro,
- zaposlovanje na vodstvena mesta na podlagi vpliva tretjih oseb,
- spremljanje novih dobaviteljev in objav ministrstva v zvezi s pranjem denarja,
- sponzorstva in donacije.

Načrt integritete letno posodabljam, ocena posameznega tveganja je določena ob upoštevanju velikosti možne škode in verjetnosti njenega nastanka. Glede na velikost tveganja ter vzpostavljeno notranjo kontrolo se po potrebi predvidijo dodatni ukrepi za izboljševanje.

- protikorupcijska klavzula v pogodbah s poslovnimi partnerji:
Politika korporativne integritete družbe UNIOR d.d., ki je bila sprejeta 15. 5. 2023, določa obvezno uporabo protikorupcijske klavzule v vseh pogodbah, ki jih sklene obvladujoča družba.
- presoje sprejemljivosti poslovnih partnerjev
- družba ima vzpostavljenih več linij za sporočanje kršitev integritete in prevar
V družbi je za sporočanje kršitev integritete in prevar vzpostavljenih več linij. Prijava se lahko poda neposredno pooblaščenцу za korporativno integriteto in prevare, lahko se sporoči po e-pošti na naslov prijava.povejmo@unior.com in etika@unior.com ali na brezplačno anonimno telefonsko številko 080 10 90. Pooblaščenec za korporativno integriteto in prevare obravnava vse prijave, tudi anonimne.

Etični kodeks družbe UNIOR d.d. in Kodeks poslovnega ravnanja družbe UNIOR d.d. sta kot zapisa načel in pravil etičnega ravnanja ter dobrih poslovnih običajev in standardov ravnanja krovna dokumenta na tem področju v obvladujoči družbi. Sprejeli smo tudi Etični kodeks Skupine UNIOR. V vseh treh aktih so na enem mestu zapisani osnovni etični standardi ravnanja skupaj z zavezami zaposlenih za zagotavljanje odličnosti, odgovornosti in preglednosti. Vsi zaposleni so zavezani k spoštovanju kodeksa.

Trajnostne zadeve, predstavljene v točkah [ESRS 2 SBM-2] in [ESRS 2 E1.SBM-3], so tesno povezane s poslovnim ravnanjem (optimizacijo in reorganizacijo) in še zlasti s korporativno kulturo.

Pri tem razumemo:

- z optimizacijo prilagajanje števila zaposlenih, tako da se doseže najboljša možna uspešnost in učinkovitost glede na poslovne potrebe Skupine. Cilj optimizacije je uskladiti kadrovske vire z dejanskimi zahtevami dela — v letu 2024 je to predvsem v obvladujoči družbi vključevalo zmanjševanje števila zaposlenih (tudi odpuščanja) in premeščanje zaposlenih na druga delovna mesta, v naslednjih letih pa predvsem v celotni Skupini zaposlovanje novih kadrov za pokritje ključnih potreb;
- z reorganizacijo proces preoblikovanja notranje strukture v letu 2024 predvsem obvladujoče družbe in v tem in v naslednjih letih celotne Skupine in načina delovanja z namenom izboljšanja uspešnosti in učinkovitosti ter doseganja strateških ciljev, vključno trajnostnih. Reorganizacija vključuje spremembe v organizacijski strukturi (v obvladujoči družbi zaprtje obrata v Starem trgu ob Kolpi, ukinitve programa Strojegradnja, zmanjšanje števila direktorjev), v razporeditvi odgovornosti, spremembah v poslovnih procesih in tudi v poslovnem modelu;
- s korporativno kulturo izražanje ciljev na podlagi vrednot in prepričanj, ki usmerjajo dejavnosti Skupine.
- S poslovnim ravnanjem, še posebej korporativno kulturo v tem okviru, so povezani naslednji trajnostni vpliv, tveganja in priložnosti:
- v kolikšni meri se bo vpliv optimizacije števila zaposlenih (zaenkrat zaradi zmanjšanja števila zaposlenih, vključno odpuščanj, prepoznani predvsem kot negativni vpliv) dojemal kot pozitiven in se kot tak tudi krepil;

- v kolikšni meri bo zastavljena optimizacija in reorganizacija zagotovila finančne možnosti za prilagoditve zakonskim zahtevam za blažitev podnebnih sprememb ter s korporativno kulturo dosegla vključenost vseh zaposlenih in drugih pomembnih deležnikov, da bodo trajnostni ukrepi pravočasno in ustrezno izvedeni;
- tveganje konkurence izven EU brez vstopnih stroškov bo možno (vsaj deloma) obvladovati, ko bodo izidi optimizacije in reorganizacije dosegli svoj namen, finančno stabilnost in njeno krepitev; tudi pri tem, kot sicer vseh ukrepov, je bistvena ustrezna korporativna kultura, ki spodbuja zaposlene k iskanju rešitev;
- s finančno stabilnostjo bo olajšano tudi obvladovanje tveganja pomanjkanje 'zelene' energije, jekla in aluminija in posledično višjih cen te energije;
- korporativna kultura in finančna stabilnost tudi privlačita kadre, ki jih sedaj primanjkuje.

Priloga: Seznam podatkovnih točk iz medsektorskih in tematskih standardov, ki izhajajo iz druge zakonodaje EU, vključenih v poročilo o trajnostnosti

Razkritje ESRS 2 IRO-2, odstavek 56, in ESRS 2, Dodatek B					
Zahteva po razkritju in povezana podatkovna točka	Sklic na SFDR	Sklic na steber 3	Sklic na uredbo o referenčnih vrednostih	Sklic na podnebna pravila EU	Poglavje/stran Ni pomembno
ESRS 2 GOV-1 Zastopanost spolov v odborih, odstavek 21(d)	Kazalnik št. 13 iz preglednice 1 Priloge I		Delegirana uredba Komisije (EU) 2020/1816 (5), Priloga II		9.1.1./114
ESRS 2 GOV-1 Delež neodvisnih članov upravnega odbora, odstavek 21(e)			Delegirana uredba (EU) 2020/1816, Priloga II		9.1.1./114
ESRS 2 GOV-4 Izjava o skrbnem pregledu, odstavek 30	Kazalnik št. 10 iz preglednice 3 Priloge I				9.1.1./117
ESRS 2 SBM-1 Sodelovanje pri dejavnostih, povezanih s fosilnimi gorivi, odstavek 40(d)(i)	Kazalnik št. 4 iz preglednice 1 Priloge I	Člen 449a Uredbe (EU) št. 575/2013; Izvedbena uredba Komisije (EU) 2022/2453 (6), razpredelnica 1 Kvalitativne informacije o okoljskem tveganju in razpredelnica 2 Kvalitativne informacije o socialnem tveganju	Delegirana uredba (EU) 2020/1816, Priloga II		Ni pomembno
ESRS 2 SBM-1 Sodelovanje pri dejavnostih, povezanih s proizvodnjo kemikalij, odstavek 40(d)(ii)	Kazalnik št. 9 iz preglednice 2 Priloge I		Delegirana uredba (EU) 2020/1816, Priloga II		Ni pomembno
ESRS 2 SBM-1 Sodelovanje pri dejavnostih, povezanih s spornim orožjem, odstavek 40(d)(iii)	Kazalnik št. 14 iz preglednice 1 Priloge I		Delegirana uredba (EU) 2020/1818 (7), člen 12(1) Delegirane uredbe (EU) 2020/1816, Priloga II		Ni pomembno

Zahteva po razkritju in povezana podatkovna točka	Sklic na SFDR	Sklic na steber 3	Sklic na uredbo o referenčnih vrednostih	Sklic na podnebna pravila EU	Poglavje/stran Ni pomembno
ESRS 2 SBM-1 Sodelovanje pri dejavnostih, povezanih s pridelavo in proizvodnjo tobaka, odstavek 40(d)(iv)			Delegirana uredba (EU) 2020/1818, člen 12(1), Delegirana uredba (EU) 2020/1816, Priloga II		Ni pomembno
ESRS E1-1 Načrt za prehod na podnebno nevtralnost do leta 2050, odstavek 14				Uredba (EU)-2021/1119, člen 2(1)	9.2.2/130
ESRS E1-1 Podjetja, izključena iz referenčnih vrednosti, usklajenih s Pariškim sporazumom, odstavek 16(g)		Člen 449a Uredbe (EU) št. 575/2013; Izvedbena uredba Komisije (EU) 2022/2453, predloga 1: Netrgovalna knjiga – Prehodnostno tveganje v zvezi s podnebnimi spremembami: kreditna kakovost izpostavljenosti po sektorjih, emisijah in preostali zapadlosti	Delegirana uredba (EU) 2020/1818, člen 12(1), točke (d) do (g), in člen 12(2)		Ni pomembno
ESRS E1-4 Cilji glede zmanjšanja emisij TGP, odstavek 34	Kazalnik št. 4 iz preglednice 2 Priloge I	Člen 449a Uredbe (EU) št. 575/2013; Izvedbena uredba Komisije (EU) 2022/2453, predloga 3: Netrgovalna knjiga – Prehodnostno tveganje v zvezi s podnebnimi spremembami: mere usklajenosti	Delegirana uredba (EU)-2020/1818, člen 6		Ni pomembno

Zahteva po razkritju in povezana podatkovna točka	Sklic na SFDR	Sklic na steber 3	Sklic na uredbo o referenčnih vrednostih	Sklic na podnebna pravila EU	Poglavje/stran Ni pomembno
ESRS E1-5 Poraba energije iz fosilnih virov, razčlenjena po virih (samo sektorji z velikim vplivom na okolje), odstavek 38	Kazalnik št. 5 iz preglednice 1 in kazalnik št. 5 iz preglednice 2 Priloge I				9.2.2/131
ESRS E1-5 Poraba energije in mešanica virov energije, odstavek 37	Kazalnik št. 5 iz preglednice 1 Priloge I				9.2.2/131
ESRS E1-5 Energijska intenzivnost, povezana z dejavnostmi v podnebnih sektorjih z velikim vplivom, odstavki 40 do 43	Kazalnik št. 6 iz preglednice 1 Priloge I				9.2.2/132
ESRS E1-6 Bruto emisije TGP obsegov 1, 2 in 3 ter skupne emisije TGP, odstavek 44	Kazalnika št. 1 in 2 iz preglednice 1 Priloge I	Člen 449a Uredbe (EU) št. 575/2013; Izvedbena uredba Komisije (EU) 2022/2453, predloga 1: Netrgovalna knjiga – Prehodnostno tveganje v zvezi s podnebnimi spremembami: kreditna kakovost izpostavljenosti po sektorjih, emisijah in preostali zapadlosti	Delegirana uredba (EU) 2020/1818, členi 5(1), 6 in 8(1)		9.2.2/133
ESRS E1-6 Intenzivnost bruto emisij TGP, odstavki 53 do 55	Kazalnik št. 3 iz preglednice 1 Priloge I	Člen 449a Uredbe (EU) št. 575/2013; Izvedbena uredba Komisije (EU) 2022/2453, predloga 3: Netrgovalna knjiga – Prehodnostno tveganje v zvezi s podnebnimi spremembami: mere usklajenosti	Delegirana uredba (EU)-2020/1818, člen 8(1)		9.2.2/134

Zahteva po razkritju in povezana podatkovna točka	Sklic na SFDR	Sklic na steber 3	Sklic na uredbo o referenčnih vrednostih	Sklic na podnebna pravila EU	Poglavje/stran Ni pomembno
ESRS E1-7 Odvzemi TGP in ogljični dobropisi, odstavek 56				Uredba (EU)-2021/1119, člen 2(1)	Ni pomembno
ESRS E1-9 Izpostavljenost portfelja referenčne vrednosti s podnebjem povezanim fizičnim tveganjem odstavek 66			Delegirana uredba (EU) 2020/1818, Priloga II; Delegirana uredba (EU) 2020/1816, Priloga II		Ni pomembno
ESRS E1-9 Razčlenitev denarnih zneskov po akutnih in kroničnih fizičnih tveganjih, odstavek 66(a) ESRS E1-9 Lokacija pomembnih sredstev, pri katerih obstaja pomembno fizično tveganje, odstavek 66(c)		Člen 449a Uredbe (EU) št. 575/2013; Izvedbena uredba Komisije (EU) 2022/2453, odstavka 46 in 47; Predloga 5: Netrgovalna knjiga – Fizično tveganje v zvezi s podnebnimi spremembami: izpostavljenosti, ki so predmet fizičnega tveganja			Ni pomembno
ESRS E1-9 Razčlenitev knjigovodske vrednosti njegovih nepremičninskih sredstev glede na energijske razrede, odstavek 67(c)		Člen 449a Uredbe (EU) št. 575/2013; Izvedbena uredba Komisije (EU) 2022/2453, odstavek 34; Predloga 2: Netrgovalna knjiga – Prehodnostno tveganje v zvezi s podnebnimi spremembami: krediti, zavarovani z nepremičninami – energijska učinkovitost zavarovanja			Ni pomembno

Zahteva po razkritju in povezana podatkovna točka	Sklic na SFDR	Sklic na steber 3	Sklic na uredbo o referenčnih vrednostih	Sklic na podnebna pravila EU	Poglavje/stran Ni pomembno
ESRS E1-9 Stopnja izpostavljenosti portfelja priložnostim v zvezi s podnebjem, odstavek 69			Delegirana uredba (EU) 2020/1818, Priloga II		Ni pomembno
ESRS E2-4 Količina vsakega onesnaževala iz Priloge II k uredbi o Evropskem registru izpustov in prenosov onesnaževal (Evropski register izpustov in prenosov onesnaževal), izpuščenega v zrak, vodo in tla, odstavek 28	Kazalnik št. 8 iz preglednice 1 Priloge I, kazalnik št. 2 iz preglednice 2 Priloge I, kazalnik št. 1 iz preglednice 2 Priloge I, kazalnik št. 3 iz preglednice 2 Priloge I				9.2.3/135
SRS E3-1 Vodni in morski viri, odstavek 9	Kazalnik št. 7 iz preglednice 2 Priloge I				Ni pomembno
ESRS E3-1 Namenska politika, odstavek 13	Kazalnik št. 8 iz preglednice 2 Priloge I				Ni pomembno
ESRS E3-1 Trajnostni oceani in morja, odstavek 14	Kazalnik št. 12 iz preglednice 2 Priloge I				Ni pomembno
ESRS E3-4 Skupna količina reciklirane in ponovno uporabljene vode, odstavek 28(c)	Kazalnik št. 6.2 iz preglednice 2 Priloge I				Ni pomembno
ESRS E3-4 Skupna poraba vode v m3 na neto prihodke iz lastnih dejavnosti, odstavek 29	Kazalnik št. 6.1 iz preglednice 2 Priloge I				Ni pomembno
ESRS 2 – IRO-1 – E4, odstavek 16(a), točka (i)	Kazalnik št. 7 iz preglednice 1 Priloge I				Ni pomembno
ESRS 2 – IRO-1 – E4, odstavek 16(b)	Kazalnik št. 10 iz preglednice 2 Priloge I				Ni pomembno
ESRS 2 – IRO-1 – E4, odstavek 16(c)	Kazalnik št. 14 iz preglednice 2 Priloge I				Ni pomembno

Zahteva po razkritju in povezana podatkovna točka	Sklic na SFDR	Sklic na steber 3	Sklic na uredbo o referenčnih vrednostih	Sklic na podnebna pravila EU	Poglavje/stran Ni pomembno
ESRS E4-2 Trajnostne prakse ali politike v zvezi z zemljišči/ kmetijstvom, odstavek 24(b)	Kazalnik št. 11 iz preglednice 2 Priloge I				Ni pomembno
ESRS E4-2 Trajnostne prakse ali politike v zvezi z oceani/morji, odstavek 24(c)	Kazalnik št. 12 iz preglednice 2 Priloge I				Ni pomembno
ESRS E4-2 Politike za obravnavanje krčenja gozdov, odstavek 24(d)	Kazalnik št. 15 iz preglednice 2 Priloge I				Ni pomembno
ESRS E5-5 Nereciklirani odpadki, odstavek 37(d)	Kazalnik št. 13 iz preglednice 2 Priloge I				Ni pomembno
ESRS E5-5 Nevarni odpadki in radioaktivni odpadki, odstavek 39	Kazalnik št. 9 iz preglednice 1 Priloge I				Ni pomembno
ESRS 2 – SBM-3 – S1 Tveganje incidentov prisilnega dela, odstavek 14(f)	Kazalnik št. 13 iz preglednice 3 Priloge I				Ni pomembno
ESRS 2 – SBM-3 – S1 Tveganje incidentov dela otrok, odstavek 14(g)	Kazalnik št. 12 iz preglednice 3 Priloge I				Ni pomembno
ESRS S1-1 Zaveze glede politike za področje človekovih pravic, odstavek 20	Kazalnik št. 9 iz preglednice 3 in kazalnik št. 11 iz preglednice 1 Priloge I				9.2.3/136
ESRS S1-1 Politike skrbnega pregleda glede vprašanj, ki jih obravnavajo temeljne konvencije Mednarodne organizacije dela 1 do 8, odstavek 21			Delegirana uredba (EU) 2020/1816, Priloga II		9.2.3/136

Zahteva po razkritju in povezana podatkovna točka	Sklic na SFDR	Sklic na steber 3	Sklic na uredbo o referenčnih vrednostih	Sklic na podnebna pravila EU	Poglavje/stran Ni pomembno
ESRS S1-1 Postopki in ukrepi za preprečevanje trgovine z ljudmi, odstavek 22	Kazalnik št. 11 iz preglednice 3 Priloge I				9.2.3/136
ESRS S1-1 Politika ali sistem upravljanja za preprečevanje nezgod na delovnem mestu, odstavek 23	Kazalnik št. 1 iz preglednice 3 Priloge I				9.2.3/136
ESRS S1-3 Mehanizmi za obravnavanje pritožb, odstavek 32(c)	Kazalnik št. 5 iz preglednice 3 Priloge I				9.3.1/138
ESRS S1-14 Število smrtnih žrtev ter število in stopnja nezgod, povezanih z delom, odstavek 88(b) in (c)	Kazalnik št. 2 iz preglednice 3 Priloge I		Delegirana uredba (EU) 2020/1816, Priloga II		Ni pomembno
ESRS S1-14 Število izgubljenih dni zaradi poškodb, nezgod, smrtnih žrtev ali bolezni, odstavek 88(e)	Kazalnik št. 3 iz preglednice 3 Priloge I				Ni pomembno
ESRS S1-16 Nepripravljenost plačnika vrzel odstavek 97(a)	Kazalnik št. 12 iz preglednice 1 Priloge I		Delegirana uredba (EU) 2020/1816, Priloga II		9.3.1/144
ESRS S1-16 Pretirana plača izvršnega direktorja, odstavek 97(b)	Kazalnik št. 8 iz preglednice 3 Priloge I				9.3.1/144
ESRS S1-17 Incidenti diskriminacije, odstavek 103(a)	Kazalnik št. 7 iz preglednice 3 Priloge I				Ni pomembno

Zahteva po razkritju in povezana podatkovna točka	Sklic na SFDR	Sklic na steber 3	Sklic na uredbo o referenčnih vrednostih	Sklic na podnebna pravila EU	Poglavje/stran Ni pomembno
ESRS S1-17 Nespoštovanje vodilnih načel ZN o podjetništvu in človekovih pravicah ter OECD, odstavek 104(a)	Kazalnik št. 10 iz preglednice 1 in kazalnik št. 14 iz preglednice 3 Priloge I		Delegirana uredba (EU) 2020/1816, Priloga II; Delegirana uredba (EU) 2020/1818, člen 12(1)		Ni pomembno
ESRS 2 – SBM-3 – S2 Veliko tveganje dela otrok ali prisilnega dela v vrednostni verigi, odstavek 11(b)	Kazalnika št. 12 in 13 iz preglednice 3 Priloge I				Ni pomembno
ESRS S2-1 Zaveze glede politike za področje človekovih pravic, odstavek 17	Kazalnik št. 9 iz preglednice 3 in kazalnik št. 11 iz preglednice 1 Priloge I				Ni pomembno
ESRS S2-1 Politike v zvezi z delavci v vrednostni verigi, odstavek 18	Kazalnika št. 11 in 4 iz preglednice 3 Priloge I				Ni pomembno
SRS S2-1 Nespoštovanje vodilnih načel ZN o podjetništvu in človekovih pravicah ter smernic OECD, odstavek 19	Kazalnik št. 10 iz preglednice 1 Priloge I		Delegirana uredba (EU) 2020/1816, Priloga II; Delegirana uredba (EU) 2020/1818, člen 12(1)		Ni pomembno
ESRS S2-1 Politike skrbnega pregleda glede vprašanj, ki jih obravnavajo temeljne konvencije Mednarodne organizacije dela 1 do 8, odstavek 19			Delegirana uredba (EU) 2020/1816, Priloga II		Ni pomembno
ESRS S2-4 Težave in incidenti v zvezi s človekovimi pravicami, povezani z višjim in nižjim delom njegove vrednostne verige, odstavek 36	Kazalnik št. 14 iz preglednice 3 Priloge I				Ni pomembno

Zahteva po razkritju in povezana podatkovna točka	Sklic na SFDR	Sklic na steber 3	Sklic na uredbo o referenčnih vrednostih	Sklic na podnebna pravila EU	Poglavje/stran Ni pomembno
ESRS S3-1 Zaveze glede politike za področje človekovih pravic, odstavek 16	Kazalnik št. 9 iz preglednice 3 Priloge I in kazalnik št. 11 iz preglednice 1 Priloge I				Ni pomembno
ESRS S3-1 Nespoštovanje vodilnih načel ZN o podjetništvu in človekovih pravicah, načel MOD in/ali smernic OECD, odstavek 17	Kazalnik št. 10 iz preglednice 1 Priloge I		Delegirana uredba (EU) 2020/1816, Priloga II; Delegirana uredba (EU) 2020/1818, člen 12(1)		Ni pomembno
ESRS S3-4 Težave in incidenti v zvezi s človekovimi pravicami, odstavek 36	Kazalnik št. 14 iz preglednice 3 Priloge I				Ni pomembno
ESRS S4-1 Politike v zvezi s potrošniki in končnimi uporabniki, odstavek 16	Kazalnik št. 9 iz preglednice 3 in kazalnik št. 11 iz preglednice 1 Priloge I				Ni pomembno
ESRS S4-1 Nespoštovanje vodilnih načel ZN o podjetništvu in človekovih pravicah ter smernic OECD, odstavek 17	Kazalnik št. 10 iz preglednice 1 Priloge I		Delegirana uredba (EU) 2020/1816, Priloga II; Delegirana uredba (EU) 2020/1818, člen 12(1)		Ni pomembno
ESRS S4-4 Težave in incidenti v zvezi s človekovimi pravicami, odstavek 35	Kazalnik št. 14 iz preglednice 3 Priloge I				Ni pomembno
ESRS G1-1 Konvencija Združenih narodov proti korupciji, odstavek 10(b)	Kazalnik št. 15 iz preglednice 3 Priloge I				Ni pomembno
ESRS G1-1 Zaščita žvižgačev, odstavek 10(d)	Kazalnik št. 6 iz preglednice 3 Priloge I				Ni pomembno
ESRS G1-4 Denarne kazni za kršitve zakonodaje o korupciji in podkupovanju, odstavek 24(a)	Kazalnik št. 17 iz preglednice 3 Priloge I		Delegirana uredba (EU) 2020/1816, Priloga II		Ni pomembno

Zahteva po razkritju in povezana podatkovna točka	Sklic na SFDR	Sklic na steber 3	Sklic na uredbo o referenčnih vrednostih	Sklic na podnebna pravila EU	Poglavje/stran Ni pomembno
ESRS G1-4 Standardi za boj proti korupciji in podkupovanju, odstavek 24(b)	Kazalnik št. 16 iz preglednice 3 Priloge I				Ni pomembno

9.5 Poročilo neodvisnega revizorja

NEODVISNO POROČILO O OMEJENEM ZAGOTOVILU O KONSOLIDIRANEM POROČILU O TRAJNOSTNOSTI

Delničarjem družbe Unior Kovaška industrija d.d.

Opravili smo posej dajanja omejenega zagotovila o konsolidiranem poročilu o trajnostnosti Skupine UNIOR (v nadaljevanju »Skupina«) vključen v poglavje »Konsolidirano poročilo o trajnostnosti skupine UNIOR« Letnega poročila Skupine UNIOR, na dan 31. december 2024 in za obdobje od 1. januarja 2024 do 31. decembra 2024 (v nadaljevanju »Konsolidirano poročilo o trajnostnosti«).

Opredelitev primernih sodil

Konsolidirano poročilo o trajnostnosti je pripravilo poslovodstvo Skupine, da bi zadostilo zahtevam 70.c in 70.č člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1), ki implementira 29(a) člen Direktive EU 2013/34/EU, vključno s:

- skladnostjo z Evropskimi standardi poročanja o trajnostnosti, uvedenimi z Delegirano uredbo Komisije EU 2023/2772 z dne 31. julija 2023 o dopolnitvi Direktive 2013/34/EU Evropskega parlamenta in Sveta glede standardov poročanja o trajnostnosti (»ESRS«), vključno s tem, da je proces, ki ga je izvedla Skupina za identifikacijo informacij, poročanih v Konsolidiranem poročilu o trajnostnosti (»Proces«), v skladu z opisom v pojasnilu »(IRO-1) Opis postopkov za opredelitev ter ocenjevanje pomembnih vplivov, tveganj in priložnosti«.
- skladnostjo razkritij v poglavju »Razkritja v skladu s členom 8 Uredbe 2020/852 (uredba o taksonomiji)« Konsolidiranega poročila o trajnostnosti z 8. členom Uredbe EU 2020/852 (»Uredba o taksonomiji«); in
- skladnostjo z zahtevami glede priprave Konsolidiranega poročila o trajnostnosti v skladu s 58. členom ZGD-1, ki zahteva, da Skupina pripravi Konsolidirano poročilo o trajnostnosti v enotni elektronski obliki, kot to določa 3. člen Delegirane uredbe Komisije (EU) 2018/815 z dne 17. decembra 2018 o dopolnitvi Direktive 2004/109/ES Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z regulativnimi tehničnimi standardi za določitev enotne elektronske oblike poročanja (»ESEF Uredba«).

Naravne omejitve pri pripravi Konsolidiranega poročila o trajnostnosti

Sodila, narava Konsolidiranega poročila o trajnostnosti in odsotnost dolgoletno uveljavljenih avtoritativnih smemic, standardnih praks uporabe in poročanja, omogočajo uporabo različnih, a sprejemljivih metodologij merjenja, ki lahko povzročijo razlike med posameznimi družbami. Sprejete metodologije merjenja lahko vplivajo tudi na primerljivost zadev, o katerih poročajo različne družbe, ter znotraj družbe iz leta v leto, saj se metodologije razvijajo.

Pri poročanju v prihodnost usmerjenih informacij v skladu z ESRS mora poslovodstvo Skupine pripraviti v prihodnost usmerjene informacije na podlagi razkritij predpostavk o dogodkih, ki se lahko zgodijo v prihodnosti in morebitnimi prihodnjimi dejanji Skupine. Dejanski rezultati bodo verjetno drugačni, saj se pričakovani dogodki pogosto ne zgodijo, kot je bilo pričakovano.

Pri določanju razkritij v Konsolidiranem poročilu o trajnostnosti poslovodstvo Skupine interpretira nedefinirane pravne in druge izraze. Nedefinirani pravni in drugi izrazi so lahko interpretirani različno, vključno s pravno skladnostjo njihove interpretacije in so zato predmet negotovosti.

Opozarjamo na naslednje posebne omejitve, obravnavane v Konsolidiranem poročilu o trajnostnosti:

- okoljsko poročanje, kot ga uporabijo vse družbe, vključuje informacije, ki temeljijo na podnebnih scenarijih, ki vključujejo naravno negotovost zaradi nepopolnega znanstvenega in ekonomskega znanja o verjetnosti, času ali učinku morebitnih prihodnjih fizičnih in prehodnih vplivov, povezanih s podnebjem. V izogib dvomu, obseg našega posla in naše odgovornosti ni vključeval izvajanja postopkov, potrebnih za kakršnokoli dajanje zagotovil o zanesljivosti, pravilne sestave ali točnosti informacij, usmerjenih v prihodnost.
- vsaka metrika o emisijah v dobavni verigi, navedena v Konsolidiranem poročilu o trajnostnosti, lahko vključuje informacije, ki jih zagotavljajo dobavitelji ali tretje osebe. Naši postopki niso vključevali pridobivanja zagotovil glede informacij, ki jih zagotavljajo dobavitelji ali tretje osebe.

FORVIS MAZARS, družba za revizijo, d.o.o., Verpeškovje ulica 55A, 1000 Ljubljana | T: +386 59 945 400 | info: info@forvismazars.com | www.forvismazars.com/si

Poslovni register: UTP: SI80-0400-0027-7630-261 | Register: Območno sodišče v Ljubljani, SRG 2011115125
Osnovni kapital: 15.957.45 EUR | Matična številka: 3055020303 | Davčna številka: SI80905571

| 1

- konsolidirano poročilo o trajnosti lahko vključuje metrike, ki izhajajo iz prijavljenih dogodkov v zvezi z zaposlenimi in podizvajalci. Naša preskušanja lahko zato ne razkrijejo napačnih navedb glede popolnosti, na primer v primerih, kjer so se dogodki morda zgodili, vendar niso prijavljeni.

Odgovornost posloводства in pristojnih za upravljanje za Konsolidirano poročilo o trajnosti

Posloводство Skupine je odgovorno za zasnovo in vzpostavitev procesa za identifikacijo informacij, navedenih v Konsolidiranem poročilu o trajnosti v skladu z ESRS in za razkritje tega procesa v pojasnilu »(IRO-1) Opis postopkov za opredelitev ter ocenjevanje pomembnih vplivov, tveganj in priložnosti« v konsolidiranem poročilu o trajnosti. Ta odgovornost vključuje:

- razumevanje konteksta, v katerem potekajo dejavnosti in poslovni odnosi Skupine, ter pridobivanje razumevanje prizadetih deležnikov;
- identifikacija dejanskih in morebitnih vplivov (negativnih in pozitivnih) v zvezi s trajnostnimi zadevami, kot tudi tveganj in priložnosti, ki vplivajo ali se lahko razumno pričakuje, da bi lahko vplivali na finančni položaj, finančno uspešnost, denarne tokove, dostop do financiranja ali stroške kapital Skupine v kratkoročnem, srednjeročnem in dolgoročnem obdobju;
- ocenjevanje pomembnosti identificiranih vplivov, tveganj in priložnosti v zvezi s trajnostnimi zadevami z izbiro in uporabo ustreznih pragov; in
- uporaba predpostavk, ki so v danih okoliščinah razumne.

Posloводство Skupine je odgovorno tudi za pripravo Konsolidiranega poročila o trajnosti, v skladu s 70.c in 70.č členom ZGD-1, ki implementira 29(a) člen Direktive EU 2013/34/EU, vključno z/s:

- skladnostjo z ESRS;
- pripravo razkritij v poglavju »Razkritja v skladu s členom 8 Uredbe 2020/852 (uredba o taksonomiji)« Konsolidiranega poročila o trajnosti z 8. členom Uredbe EU 2020/852;
- zasnovo, vzpostavitev in vzdrževanje takšnih notranjih kontrol, kot je potrebno v skladu z odločitvijo posloводства, da omogoči pripravo Konsolidiranega poročila o trajnosti na način, da ne vsebuje pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake; in
- izbiro in uporabo ustreznih metod poročanja o trajnosti ter uporabo predpostavk in ocen v zvezi s posameznimi trajnostnimi, ki so v danih okoliščinah razumne.

Posloводство Skupine je odgovorno tudi za pripravo Konsolidiranega poročila o trajnosti v skladu s tehničnimi zahtevami, povezanimi z enotno elektronsko obliko, kot določeno v členu 58 ZGD-1 in členu 3 ESEF Uredbe. Ta odgovornost vključuje zasnovo, vzpostavitev in vzdrževanje takih notranjih kontrol, ki omogočijo pripravo Konsolidiranega poročila o trajnosti, ki ni pomembno neskladno z zahtevami 58. člena ZGD-1 in 3. člena ESEF Uredbe.

Pristojni za upravljanje so odgovorni za nadzor nad procesom poročanja o trajnosti Skupine.

Revizorjeva odgovornost za posel omejenega zagotovila

Naš posel dajanja omejena zagotovila smo opravili v skladu z Mednarodnim standardom dajanja zagotovil (MSZ) 3000 (prenovljeni) – Posli dajanja zagotovil razen revizije ali preiskav računovodskih informacij iz preteklosti (»MSZ 3000 (Prenovljeni)«).

Postopki, izvedeni v okviru posla dajanja omejenega zagotovila, se po naravi in času razlikujejo in so manj obsežni kot pri poslih dajanja sprejemljivega zagotovila. Posledično je v okviru posla omejenega zagotovila pridobljenega bistveno manj zagotovila kot bi ga bilo, če bi izvajali posel sprejemljivega zagotovila.

Naša cilja sta načrtovati in izvesti posel dajanja zagotovila z namenom pridobiti omejeno zagotovilo o tem, ali Konsolidirano poročilo o trajnosti ne vsebuje pomembno napačnih navedb, bodisi zaradi prevare ali napake in izdati poročilo o omejenem zagotovitvi, ki vključuje naš sklep. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake in se štejejo za pomembne, če je upravičeno za pričakovati, da posamič ali skupaj vplivajo na odločitev uporabnikov, sprejete na podlagi Konsolidiranega poročila o trajnosti kot celote.

Kot del posla omejenega zagotovila v skladu z MSZ 3000 (Prenovljeni) izvajamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost skozi celotno trajanje posla.

Naša odgovornost v zvezi s Konsolidiranim poročilom o trajnostnosti v povezavi s Procesom vključuje:

- pridobitev razumevanja Procesa, vendar ne z namenom podajanja sklepa o učinkovitosti Procesa, vključno z njegovim rezultatom;
- načrtovanje in izvedbo postopkov za ovrednotenje ali je Proces skladen z opisom Procesa Skupine, kot je razvidno v pojasnilu »(IRO-1) Opis postopkov za opredelitev ter ocenjevanje pomembnih vlivov, tveganj in priložnosti«.

Naše druge odgovornosti v zvezi s Konsolidiranim poročilom o trajnostnosti vključujejo:

- pridobivanje razumevanja kontrolnega okolja, procesov in informacijskih sistemov Skupine, relevantnih za pripravo Konsolidiranega poročila o trajnostnosti, vendar brez ocenjevanja zasnove posameznih kontrolnih aktivnosti, pridobivanja dokazov o njihovi vzpostavitvi ali testiranja učinkovitosti njihovega delovanja;
- identifikacijo razkritij, kjer je verjetno, da se bodo pojavile pomembno napačne navedbe, bodisi zaradi prevare ali napake;
- načrtovanje in izvajanje postopkov v zvezi z razkritji v Konsolidiranem poročilu o trajnostnosti, kjer je verjetno, da se bodo pojavile pomembne napačne navedbe. Tveganje, da ne bi odkrili pomembno napačne navedbe, ki je posledica prevare, je višja kot za tiste, ki izhajajo iz napake, saj lahko prevare vključujejo skrivno dogovarjanje, ponarejanje, namerne opustitve, napačne predstavitve ali izogibanje notranjim kontrolam;
- oceno, ali je Konsolidirano poročilo o trajnostnosti v vseh pomembnih pogledih pripravljeno v obliki kot jo zahteva 58. člen ZGD-1 in 3. člen ESEF Uredbe.

Naša neodvisnost in upravljanje kakovosti

Delovali smo v skladu z zahtevami glede neodvisnosti in etičnimi zahtevami Mednarodnega kodeksa etike za računovodske strokovnjake (vključno z mednarodnimi standardi neodvisnosti), ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (»Kodeks«). Kodeks je zasnovan na temeljnih načelih integritete, objektivnosti, strokovne usposobljenosti in dolžne skrbnosti, zaupnosti ter strokovnega vedenja.

Naše podjetje deluje v skladu z Mednarodnimi standardi upravljanja kakovosti (»MSUK 1«), Upravljanje kakovosti v podjetjih, ki opravljajo revizije in preiskave računovodskih izkazov ter druge posle dajanja zagotovil in sorodnih storitev in skladno z njimi vzdržuje celovit sistem upravljanja kakovosti, vključno z dokumentiranimi politikami in postopki glede skladnosti z etičnimi zahtevami, poklicnimi standardi in veljavnimi pravnimi in regulativnimi zahtevami.

Povzetek opravljenega dela

Posel dajanja omejenega zagotovila vključuje izvajanje postopkov za pridobivanje dokazov o Konsolidiranem poročilu o trajnostnosti.

Narava, čas in obseg izbranih postopkov temeljijo na strokovni presoji, vključno z identifikacijo razkritij v Konsolidiranem poročilu o trajnostnosti, kjer je verjetno, da se bodo pojavile pomembno napačne navedbe, bodisi zaradi prevare ali napake.

V okviru izvajanja posla dajanja omejenega zagotovila v zvezi s Procesom smo:

- pridobili razumevanje Procesa s:
 - poizvedovanjem z namenom pridobiti razumevanje virov informacij, ki jih je uporabilo poslovodstvo (npr. vključevanje deležnikov, poslovni načrti in strateški dokumenti); in
 - pregledom notranje dokumentacije Skupine v zvezi s Procesom; in

**forvis
mazars**

- ovrednotili ali so dokazi pridobljeni v okviru naših postopkov o Procesu, ki ga je izvedla Skupina, skladni z opisom Procesa, navedenim v pojasnilu »(IRO-1) Opis postopkov za opredelitev ter ocenjevanje pomembnih vlivov, tveganj in priložnosti«.

V okviru izvajanja posla dajanja omejenega zagotovila v zvezi s Konsolidiranim poročilom o trajnostnosti smo:

- pridobili razumevanje procesov poročanja Skupine, ki so pomembni za pripravo Konsolidiranega poročila o trajnostnosti s:
 - poizvedovanjem z namenom pridobiti razumevanje kontrolnega okolja, procesov in informacij sistemov Skupine, relevantnih za pripravo Konsolidiranega poročila o trajnostnosti;
- ovrednotili ali so pomembne informacije identificirane v okviru Procesa dejansko vključene v Konsolidirano poročilo o trajnostnosti;
- ocenili ali sta struktura in predstavitvev Konsolidiranega poročila o trajnostnosti skladni z ESRS;
- poizvedovali pri pristojnem osebju in izvedli analitične postopke o izbranih informacijah v Konsolidiranem poročilu o trajnostnosti;
- izvedli vsebinske postopke o izbranih informacijah v Konsolidiranem poročilu o trajnostnosti na podlagi vzorca;
- pridobili dokaze o metodah za oblikovanje pomembnih ocen in v prihodnost usmerjenih informacij ter o tem kako so bile te metode uporabljene;
- pridobili razumevanje postopka Skupine za prepoznavanje gospodarskih dejavnosti, ki so sprejemljive za taksonomijo in gospodarskih dejavnosti, ki so usklajene s taksonomijo ter ustreznih razkritij v Konsolidiranem poročilu o trajnostnosti;
- ocenili ali je Konsolidirano poročilo o trajnostnosti pripravljeno v obliki kot jo določa 58. člen ZGD-1 in 3. člen ESEF Uredbe.

Verjamemo, da so pridobljeni dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naš sklep.

Sklep o omejenem zagotovitlu

Na podlagi opravljenih postopkov in pridobljenih dokazov nismo opazili ničesar zaradi česar bi verjeli, da Konsolidirano poročilo o trajnostnosti ni pripravljeno v vseh pomembnih pogledih v skladu s 70.c in 70.č členom ZGD-1, ki implementira 29(a) člen Direktive EU 2013/34/EU vključno s:

- skladnostjo z Evropskimi standardi poročanja o trajnostnosti (ESRS) vključno s tem, da je proces, ki ga je izvedla Skupina za identifikacijo informacij poročanih v Konsolidiranem poročilu o trajnostnosti v skladu z opisom v pojasnilu »Pomembni vplivi, tveganja in priložnosti ter njihova povezanost s strategijo in poslovnim modelom«;
- skladnostjo z razkritij v pojasnilu »Razkritja v skladu s členom 8 Uredbe 2020/852 (uredba o taksonomiji)« Konsolidiranega poročila o trajnostnosti z 8. členom Uredbe o taksonomiji; in
- skladnostjo z zahtevani glede priprave Konsolidiranega poročila o trajnostnosti v obliki kot jo določa 58. člen ZGD-1 in 3. člen ESEF Uredbe.

Druge zadeve

Naš posel dajanja omejenega zagotovila se ne nanaša na informacije v zvezi s preteklimi obdobji.

Ljubljana, 25.4.2025

FORVIS MAZARS, družba za revizijo, d.o.o.

mag. Aleš Juhart, pooblaščen revizor

10 REVIDIRANI KONSOLIDIRANI RAČUNOVODSKI IZKAZI SKUPINE UNIOR

10.1 Revidirani konsolidirani izkaz finančnega položaja Skupine UNIOR na dan 31. 12. 2024

(v EUR)				
	Postavka	Pojasnilo	31. 12. 2024	31. 12. 2023
	SREDSTVA		336.091.019	390.808.248
A.	DOLGOROČNA SREDSTVA		155.355.703	239.485.546
I.	Neopredmetena sredstva in druga NS	10.7.2	4.218.359	9.045.623
1.	Dolgoročne premoženjske pravice		1.893.496	3.370.583
2.	Dobro ime		521.448	521.448
3.	Dolgoročno odloženi stroški razvijanja		1.407.787	1.809.278
4.	Druga neopredmetena sredstva		345.910	488.816
5.	Neopredmetena sredstva, ki se pridobivajo		49.718	2.855.498
II.	Opredmetena osnovna sredstva	10.7.3	124.562.044	201.501.008
1.	Zemljišča in zgradbe		43.531.483	104.222.322
	<i>a) Zemljišča</i>		<i>13.067.039</i>	<i>30.703.321</i>
	<i>b) Zgradbe</i>		<i>30.464.444</i>	<i>73.519.001</i>
2.	Proizvajalne naprave in stroji		64.536.803	85.897.190
3.	Druge naprave in oprema, drobni inv. in druga OOS		728.559	592.401
4.	Opredmetena osnovna sredstva v najemu		4.086.903	4.390.073
5.	Opredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo		11.678.296	6.399.022
III.	Naložbene nepremičnine	10.7.4	937.284	1.957.613
IV.	Dolgoročne finančne naložbe	10.7.5	19.137.851	19.493.948
1.	Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil		19.134.926	19.486.850
	<i>a) Delnice in deleži v pridruženih družbah</i>		<i>19.123.580</i>	<i>19.462.779</i>
	<i>b) Druge dolgoročne finančne naložbe</i>		<i>11.346</i>	<i>24.071</i>
2.	Dolgoročna posojila		2.925	7.098
V.	Dolgoročne poslovne terjatve	10.7.8	16.789	30.503
1.	Dolgoročne poslovne terjatve do kupcev		0	0
2.	Dolgoročne poslovne terjatve do drugih		16.789	30.503
VI.	Odložene terjatve za davek	10.7.15	6.483.376	7.456.851
B.	KRATKOROČNA SREDSTVA		180.735.316	151.322.702
I.	Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	10.7.6	60.709.413	120.000
II.	Zaloge	10.7.7	62.760.903	77.878.111
1.	Material		21.808.427	22.755.131
2.	Nedokončana proizvodnja		18.659.546	26.966.333
3.	Proizvodi		16.478.200	21.361.772
4.	Trgovsko blago		5.814.730	6.794.875
III.	Kratkoročne finančne naložbe	10.7.9	79.944	73.012
1.	Kratkoročne finančne naložbe, razen posojil		0	0
2.	Kratkoročna posojila		79.944	73.012
IV.	Kratkoročne poslovne terjatve	10.7.8	42.848.938	50.280.259
1.	Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev		28.737.345	31.081.445
2.	Kratkoročne poslovne terjatve do drugih		13.985.452	18.912.300
3.	Kratkoročne terjatve za davek od dohodka		126.141	286.514
V.	Denarna sredstva	10.7.10	14.336.118	22.971.320

Revidirani konsolidirani računovodski izkaz finančnega položaja Skupine UNIOR na dan 31. 12. 2024
(nadaljevanje)

(v EUR)		Pojasnilo	31. 12. 2024	31. 12. 2023
	OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV		336.091.019	390.808.248
A.	KAPITAL	10.7.11	124.498.725	186.472.504
A1.	KAPITAL, PRIPISAN LASTNIKOM OBVLADUJOČE DRUŽBE		104.482.484	168.708.672
I.	Vpoklicani kapital		23.688.983	23.688.983
1.	Osnovni kapital		23.688.983	23.688.983
2.	Nevpoklicani kapital (odbitna postavka)		0	0
II.	Kapitalske rezerve		41.686.964	41.686.964
III.	Rezerve iz dobička		29.740.791	35.838.083
1.	Zakonske rezerve		1.951.606	1.951.606
2.	Rezerve za lastne delnice in lastne poslovne deleže		2.710.298	2.721.454
3.	Lastne delnice in poslovni deleži (odbitna postavka)		(2.710.298)	(2.721.454)
4.	Statutarne rezerve		0	0
5.	Druge rezerve iz dobička		27.789.185	33.886.477
IV.	Rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vred.		11.403.066	20.843.004
V.	Preneseni čisti dobiček		0	46.537.112
VI.	Prenesena čista izguba		0	0
VII.	Čisti dobiček poslovnega leta		0	2.802.248
VIII.	Čista izguba poslovnega leta		0	0
IX.	Prevedbeni popravek kapitala		(2.037.320)	(2.687.722)
A2.	KAPITAL, PRIPISAN NEOBVLADUJOČIM DELEŽEM		20.016.241	17.763.832
B.	REZERVACIJE IN ODLOŽENI PRIHODKI	10.7.12	6.215.865	18.496.397
1.	Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti		5.567.575	7.896.887
2.	Druge rezervacije		203.055	10.099.391
3.	Odloženi prihodki		445.235	500.119
C.	DOLGOROČNE OBVEZNOSTI		4.661.968	107.029.265
I.	Dolgoročne finančne obveznosti	10.7.13	4.532.380	105.242.788
1.	Dolgoročne finančne obveznosti do bank		1.122.389	100.726.625
2.	Dolgoročne finančne obveznosti iz najema		3.131.327	3.408.266
3.	Druge dolgoročne finančne obveznosti		278.664	1.107.897
II.	Dolgoročne poslovne obveznosti	10.7.14	0	0
1.	Dolgoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev		0	0
2.	Dolgoročne menične obveznosti		0	0
3.	Dolgoročne poslovne obv. na podlagi predujmov		0	0
4.	Druge dolgoročne poslovne obveznosti		0	0
III.	Odložene obveznosti za davek	10.7.15	129.588	1.786.477
Č.	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	10.7.6	200.714.461	78.810.082
I.	Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev		35.634.409	0
II.	Kratkoročne finančne obveznosti	10.7.16	101.048.431	16.368.231
1.	Kratkoročne finančne obveznosti do bank		99.914.144	14.802.992
2.	Kratkoročne finančne obveznosti iz najema		993.970	1.001.177
3.	Druge kratkoročne finančne obveznosti		140.317	564.062
III.	Kratkoročne poslovne obveznosti	10.7.17	64.031.621	62.441.851
1.	Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev		41.113.466	36.761.468
2.	Kratkoročne menične obveznosti		3.554.961	4.588.340
3.	Kratkoročne poslovne obv. na podlagi predujmov		1.482.721	3.078.258
4.	Kratkoročne obveznosti za davek od dohodka		184.863	386.943
5.	Druge kratkoročne poslovne obveznosti		12.649.523	11.036.995
6.	Kratkoročno vračunani stroški in odloženi prihodki		5.046.087	6.589.847

Pojasnila h konsolidiranim računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov.

10.2 Revidirani konsolidirani izkaz poslovnega izida Skupine UNIOR za obdobje od 1. 1. 2024 do 31. 12. 2024

(v EUR)			januar–december 2024	januar–december 2023
	Postavka	Pojasnila		
A.	Čisti prihodki od prodaje	10.8.3	249.697.653	260.972.368
1.	Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu		18.960.295	19.839.117
	a) Čisti prihodki od prodaje proizvodov in storitev		9.208.016	10.051.135
	b) Čisti prihodki od prodaje blaga in materiala		9.752.279	9.787.982
2.	Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu		230.737.358	241.133.251
	a) Čisti prihodki od prodaje proizvodov in storitev		210.267.832	219.358.603
	b) Čisti prihodki od prodaje blaga in materiala		20.469.526	21.774.648
B.	Sprememba vrednosti zalog proizv. in nedokončane pr.		(5.560.539)	(1.806.444)
C.	Drugi poslovni prihodki	10.8.4	3.089.953	3.197.893
I.	KOSMATI DONOS IZ POSLOVANJA		247.227.067	262.363.817
D.	Stroški blaga, materiala in storitev	10.8.5	(167.410.568)	(169.840.730)
1.	Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala		(9.523.385)	(9.348.605)
2.	Stroški porabljenega materiala		(122.624.661)	(129.959.387)
	a) Stroški materiala		(92.497.947)	(97.948.536)
	b) Stroški energije		(15.159.183)	(15.874.033)
	c) Drugi stroški materiala		(14.967.531)	(16.136.818)
3.	Stroški storitev		(35.262.522)	(30.532.738)
	a) Transportne storitve		(7.206.130)	(6.890.204)
	b) Stroški vzdrževanja		(3.186.366)	(2.736.617)
	c) Najemnine		(1.389.544)	(1.677.527)
	č) Drugi stroški storitev		(23.480.482)	(19.228.390)
E.	Stroški dela	10.8.5	(75.253.167)	(66.256.865)
1.	Stroški plač		(54.907.759)	(50.498.565)
2.	Stroški pokojninskih zavarovanj		(876.508)	(797.685)
3.	Stroški drugih socialnih zavarovanj		(9.075.522)	(8.446.855)
4.	Drugi stroški dela		(10.393.378)	(6.513.760)
F.	Odpisi vrednosti	10.8.5	(30.943.637)	(13.110.737)
1.	Amortizacija		(13.351.671)	(12.916.437)
2.	Prevrednotovalni poslovni odhodki pri NOS in OOS		(8.505.097)	(44.962)
3.	Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih		(9.086.869)	(149.338)
G.	Drugi poslovni odhodki	10.8.5	(1.389.015)	(1.382.716)
1.	Rezervacije		(18.341)	11.089
2.	Drugi stroški		(1.370.674)	(1.393.805)
II.	IZID IZ POSLOVANJA		(27.769.320)	11.772.769
H.	Finančni prihodki	10.8.6	618.707	389.240
1.	Finančni prihodki iz deležev		77.957	44.831
	a) Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah		55.544	44.776
	b) Finančni prihodki iz deležev v drugih družbah		22.413	55
	c) Finančni prihodki iz drugih naložb		0	0
2.	Finančni prihodki iz danih posojil		308.004	93.179
3.	Finančni prihodki iz poslovnih terjatev		232.746	251.230
I.	Finančni odhodki	10.8.6	(8.632.706)	(8.495.253)
1.	Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb		(339.198)	(755.150)
2.	Finančni odhodki iz finančnih obveznosti		(7.944.812)	(6.598.357)
	a) Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank		(7.654.983)	(6.568.860)
	b) Finančni odhodki iz izdanih obveznic		0	0
	c) Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti		(289.829)	(29.497)
3.	Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti		(348.696)	(1.141.746)
	a) Fin. odhodki iz obveznosti do dobaviteljev in meničnih obv.		(58.010)	(477.779)
	b) Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti		(290.686)	(663.967)
III.	POSLOVNI IZID		(35.783.319)	3.666.756
	Davek iz dobička	10.10	(389.904)	(765.723)
	Odloženi davek	10.10	(1.098.278)	615.887
	ČISTI POSLOVNI IZID OHRANJENEGA POSLOVANJA		(37.271.501)	3.516.920
	ČISTI POSLOVNI IZID USTAVLJENEGA POSLOVANJA	10.8.1	(16.799.835)	1.419.646
IV.	ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA		(54.071.336)	4.936.566
	- ki pripada LASTNIKOM OBVLADUJOČE DRUŽBE		(55.760.578)	2.802.248
	- ki pripada NEOBVLADUJOČIM DELEŽEM		1.689.242	2.134.318
REZULTAT OHRANJENEGA POSLOVANJA			(37.271.501)	3.516.920
REZULTAT USTAVLJENEGA POSLOVANJA			(16.799.835)	1.419.646

Konsolidirani izkaz poslovnega izida Skupine UNIOR za obdobje od 1. 1. 2024 do 31. 12. 2024
(nadaljevanje)

(v EUR)	Postavka	januar–december 2024	januar–december 2023
	Delež lastnikov obvladujočega deleža v čistem dobičku (izgubi) ohranjenega poslovanja	(38.960.743)	1.382.602
	Delež lastnikov neobvladujočih deležev v čistem dobičku (izgubi) ohranjenega poslovanja	1.689.242	2.134.318
	Delež lastnikov obvladujočega deleža v čistem dobičku (izgubi) ustavljenega poslovanja	(16.799.835)	1.419.646
	Delež lastnikov neobvladujočih deležev v čistem dobičku (izgubi) ustavljenega poslovanja	0	0
	Čisti dobiček (izguba) na delnico lastnikov obvladujočega deleža	(20,16)	1,01
	Čisti dobiček (izguba) na delnico lastnikov neobvladujočih deležev	0,61	0,77
	Čisti dobiček (izguba) na delnico iz ohranjenega poslovanja	(13,48)	1,27
	Čisti dobiček (izguba) na delnico iz ustavljenega poslovanja	(6,08)	0,51

Čisti dobiček oziroma čista izguba na delnico je izračunana tako, da se čisti dobiček ali izguba obračunskega obdobja, ki pripada delničarjem, deli s tehtanim povprečnim številom navadnih delnic, pri čemer se izločijo navadne delnice, ki jih ima v lasti skupina.

Pojasnila h konsolidiranim računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov.

10.3 Revidirani konsolidirani izkaz drugega vseobsegajočega donosa Skupine UNIOR za obdobje od 1. 1. 2024 do 31. 12. 2024

(v EUR)		januar–december	januar–december
Postavka		2024	2023
1.	Čisti dobiček/izguba poslovnega leta po obdavčitvi	(54.071.336)	4.936.566
2.	Drugi vseobsegajoči donos obračunskega obdobja po obdavčitvi	(8.162.259)	(1.804.261)
2.1	Postavke, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid	(9.439.938)	529.947
	Čisti dobički/izgube pripoznani v rezervah zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti v zvezi z opredmetenimi osnovnimi sredstvi	(9.108.515)	103.265
	Čisti dobički/izgube pripoznani v rezervah zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti v zvezi z neopredmetenimi osnovnimi sredstvi	0	0
	Aktuarski čisti dobički/izgube za pokojninske programe in sprememba odloženih davkov, pripoznani v zadržanem dobičku/izgubi	(331.423)	426.682
2.2	Postavke, ki bodo pozneje prerazvrščene v poslovni izid	1.277.679	(2.334.208)
	Dobički in izgube, ki izhajajo iz prevedbe računovodskih izkazov podjetij v tujini	1.277.679	(2.334.208)
3.	Vseobsegajoči donos poslovnega leta po obdavčitvi	(62.233.595)	3.132.305
	Celotni vseobsegajoči donos obračunskega obdobja, ki pripada lastnikom obvladujoče družbe	(64.550.114)	1.916.598
	Celotni vseobsegajoči donos obračunskega obdobja, ki pripada neobvladujočim deležem	2.316.519	1.215.707

(v EUR)		januar–december	januar–december
Postavka		2024	2023
	Vseobsegajoči donos poslovnega leta po obdavčitvi na delnico	(22,51)	1,13
	Vseobsegajoči donos poslovnega leta iz ohranjenega poslovanja	(36.594.053)	1.598.506
	Vseobsegajoči donos poslovnega leta iz ustavljenega poslovanja	(25.639.542)	1.533.799

Vseobsegajoči donos poslovnega leta po obdavčitvi na delnico je izračunan tako, da se vseobsegajoči donos obračunskega obdobja, ki pripada delničarjem, deli s tehtanim povprečnim številom navadnih delnic, pri čemer se izločijo navadne delnice, ki jih ima v lasti skupina.

Pojasnila h konsolidiranim računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov.

Gibanje celotnega vseobsegajočega donosa je razvidno v poglavju 10.5 (Konsolidirani izkaz gibanja kapitala Skupine UNIOR) Letnega poročila 2024.

10.4 Revidirani konsolidirani izkaz denarnih tokov Skupine UNIOR za obdobje od 1. 1. 2024 do 31. 12. 2024

(v EUR)	Postavka	Pojasnilo	januar–december 2024	januar–december 2023
A.	Denarni tokovi pri poslovanju			
a)	Čisti poslovni izid		(37.271.501)	3.516.920
	Poslovni izid pred obdavčitvijo		(35.783.319)	3.666.756
	Davki iz dobička in drugi davki, ki niso zajeti v poslovnih odhodkih	10.9	(1.488.182)	(149.836)
b)	Prilagoditve za		38.391.116	20.324.364
	Amortizacijo (+)	10.7.2, 10.7.3	13.351.671	12.916.437
	Prevrednotovalne poslovne prihodke, povezane s postavkami naložbenja in financiranja (-)	10.8.4	(221.695)	(132.048)
	Prevrednotovalne poslovne odhodke, povezane s postavkami naložbenja in financiranja (+)	10.8.5	8.505.097	44.962
	Oblikovanje popravka vrednosti terjatev	10.7.8	888.966	73.181
	Oblikovanje popravka vrednosti zalog	10.7.7	8.197.903	76.157
	Oblikovanje in odpravo dolgoročnih rezervacij	10.7.12	(228.875)	130.178
	Finančne prihodke brez finančnih prihodkov iz poslovnih terjatev (-)	10.8.6	(385.961)	(138.010)
	Finančne odhodke brez finančnih odhodkov iz poslovnih obveznosti (+)	10.8.6	8.284.010	7.353.507
c)	Spremembe čistih obratnih sredstev (in časovnih razmejitev, rezervacij ter odloženih terjatev in obveznosti za davek) poslovnih postavk bilance stanja		19.351.475	(11.565.832)
	Začetne manj končne poslovne terjatve	10.7.8	2.752.451	944.237
	Začetne manj končne terjatve za odloženi davek	10.7.15	973.475	(612.131)
	Začetna manj končna sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	10.7.6	0	0
	Začetne manj končne zaloge	10.7.7	5.362.738	3.167.236
	Končne manj začetne obveznosti, vključene v skupine za odtujitev	10.7.6	0	0
	Končni manj začetni poslovni dolgovi	10.7.17	10.260.304	(15.127.079)
	Končne manj začetne dolgoročne rezervacije	10.7.12	0	0
	Končne manj začetne obveznosti za odloženi davek	10.7.15	2.507	61.905
č)	Denarni tok pri poslovanju iz ustavljenega poslovanja	10.8.1	3.222.804	10.872.924
d)	Prebitek prejemkov pri poslovanju ali prebitek izdatkov pri poslovanju (a+b+c+č)		23.693.894	23.148.376
B.	Denarni tokovi pri naložbenju			
a)	Prejemki pri naložbenju		607.863	473.748
	Prejemki od dobljenih obresti in deležev v dobičku, ki se nanašajo na naložbenje	10.8.6	385.961	168.481
	Prejemki od odtujitve neopredmetenih sredstev	10.7.2	0	173.185
	Prejemki od odtujitve opredmetenih osnovnih sredstev	10.7.3	221.695	132.048
	Prejemki od odtujitve naložbenih nepremičnin	10.7.4	0	0
	Prejemki od odtujitve dolgoročnih finančnih naložb	10.7.5	207	34
	Prejemki od odtujitve kratkoročnih finančnih naložb	10.7.9	0	0
b)	Izdatki pri naložbenju		(18.465.079)	(14.696.132)
	Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev	10.7.2	(278.996)	(4.260.071)
	Izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	10.7.3	(18.106.139)	(10.436.059)
	Izdatki za pridobitev naložbenih nepremičnin	10.7.4	0	0
	Izdatki za pridobitev dolgoročnih finančnih naložb	10.7.5	0	(2)
	Izdatki za pridobitev kratkoročnih finančnih naložb	10.7.9	(79.944)	0
c)	Denarni tok pri naložbenju iz ustavljenega poslovanja	10.8.1	(3.721.820)	(14.932.339)
č)	Prebitek prejemkov pri naložbenju ali prebitek izdatkov pri naložbenju (a+b+c)		(21.579.036)	(29.154.723)
C.	Denarni tokovi pri financiranju			
a)	Prejemki pri financiranju		22.872.979	40.500.870
	Prejemki od vplačanega kapitala	10.7.11	0	0
	Prejemki od povečanja dolgoročnih finančnih obveznosti	10.7.13	423.383	25.679.869
	Prejemki od povečanja kratkoročnih finančnih obveznosti	10.7.16	22.449.596	14.821.001
b)	Izdatki pri financiranju		(30.848.405)	(36.024.954)
	Izdatki za dane obresti, ki se nanašajo na financiranje	10.8.6	(7.944.812)	(6.598.357)
	Izdatki za pridobitev lastnih delnic	10.7.11	0	0
	Izdatki za odplačila dolgoročnih finančnih obveznosti	10.7.13	(61.398)	(866.949)
	Izdatki za odplačila kratkoročnih finančnih obveznosti	10.7.16	(22.835.153)	(27.859.092)
	Izdatki za izplačila dividend in drugih deležev v dobičku	10.7.11	(7.042)	(700.556)
c)	Denarni tok pri financiranju iz ustavljenega poslovanja	10.8.1	(3.041.958)	2.652.513
č)	Prebitek prejemkov pri financiranju ali prebitek izdatkov pri financiranju (a+b+c)		(11.017.384)	7.128.429
Č.	Končno stanje denarnih sredstev	10.7.10	14.336.118	22.971.320
	Denarni izid v obdobju (seštevek prebitkov Ad, Bč in Cč)		(8.902.526)	1.122.082
	Učinki sprememb deviznih tečajev na denar in denarne ustreznike		267.324	(844.620)
	Začetno stanje denarnih sredstev		22.971.320	22.693.858

Pojasnila h konsolidiranim računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov.

10.5 Revidirani konsolidirani izkaz gibanja kapitala Skupine UNIOR

Gibanje kapitala za obdobje od 31. 12. 2023 do 31. 12. 2024

(v EUR)	I. Vpoklicani kapital	II. Kapitalne rezerve	III. Rezerve iz dobička				IV. Rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti	V. Preneseni čisti poslovni izid	VI. Čisti poslovni izid posl. leta	VII. Prevedbeni popravek kapitala	Skupaj kapital, pripisan lastnikom obvladujoče družbe	Kapital pripisan neobvladujočim deležem	Skupaj kapital
	Osnovni kapital		Zakonske rezerve	Rezerve za lastne delnice	Lastne delnice (odb. post.)	Druge rezerve iz dobička							
A.1. Stanje konec prejšnjega poročevalskega obdobja	23.688.983	41.686.964	1.951.606	2.721.454	(2.721.454)	33.886.477	20.843.004	46.537.112	2.802.248	(2.687.722)	168.708.672	17.763.832	186.472.504
A.2. Začetno stanje poročevalskega obdobja	23.688.983	41.686.964	1.951.606	2.721.454	(2.721.454)	33.886.477	20.843.004	46.537.112	2.802.248	(2.687.722)	168.708.672	17.763.832	186.472.504
B.1. Spremembe lastniškega kapitala - transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	0	0	323.926	0	0	323.926	(64.110)	259.816
Nakup lastnih delnic in lastnih poslovnih deležev	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Izplačilo dividend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	(7.042)	(7.042)
Druge spremembe lastniškega kapitala	0	0	0	0	0	0	0	323.926	0	0	323.926	(57.068)	266.858
B.2. Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	(9.439.938)	0	(55.760.578)	650.402	(64.550.114)	2.316.519	(62.233.595)
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	0	(55.760.578)	0	(55.760.578)	1.689.242	(54.071.336)
Vnos aktuarskega dobička iz naslova rezervacij za odpravnine	0	0	0	0	0	0	(288.169)	0	0	0	(288.169)	0	(288.169)
Spremembe rezerv zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti	0	0	0	0	0	0	(1.269.109)	0	0	0	(1.269.109)	0	(1.269.109)
Poraba rezerv za pošteno vrednost za oslabilitev	0	0	0	0	0	0	(7.839.406)	0	0	0	(7.839.406)	0	(7.839.406)
Druge sestavine vseobsegajočega donosa poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	(43.254)	0	0	0	(43.254)	0	(43.254)
Dobički in izgube, ki izhajajo iz prevedbe računovodskih izkazov podjetij v tujini	0	0	0	0	0	0	0	0	0	650.402	650.402	627.277	1.277.679
B.3. Spremembe v kapitalu	0	0	0	(11.156)	11.156	(6.097.292)	0	(46.861.038)	52.958.330	0	0	0	0
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala	0	0	0	0	0	0	0	2.802.248	(2.802.248)	0	0	0	0
Oblikovanje rezerv za lastne delnice in lastne poslovne deleže	0	0	0	(11.156)	11.156	11.156	0	(11.156)	0	0	0	0	0
Druge spremembe v kapitalu	0	0	0	0	0	(6.108.448)	0	(49.652.130)	55.760.578	0	0	0	0
C. Končno stanje poročevalskega obdobja	23.688.983	41.686.964	1.951.606	2.710.298	(2.710.298)	27.789.185	11.403.066	0	(0)	(2.037.320)	104.482.484	20.016.241	124.498.725

Gibanje kapitala za obdobje od 31. 12. 2022 do 31. 12. 2023

(v EUR)	I. Vpoklicani kapital	II. Kapitalne rezerve	III. Rezerve iz dobička				IV. Rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti	V. Preneseni čisti poslovni izid	VI. Čisti poslovni izid posl. leta	VII. Prevedbeni popravek kapitala	Skupaj kapital, pripisan lastnikom obvladujoče družbe	Kapital pripisan neobvladujočim deležem	Skupaj kapital
	Osnovni kapital		Zakonske rezerve	Rezerve za lastne delnice	Lastne delnice (odb. post.)	Druge rezerve iz dobička							
A.1. Stanje konec prejšnjega poročevalskega obdobja	23.688.983	41.686.964	1.951.606	2.721.454	(2.721.454)	33.886.477	20.313.057	38.306.075	8.441.971	(1.272.125)	167.003.008	17.642.174	184.645.182
A.2. Začetno stanje poročevalskega obdobja	23.688.983	41.686.964	1.951.606	2.721.454	(2.721.454)	33.886.477	20.313.057	38.306.075	8.441.971	(1.272.125)	167.003.008	17.642.174	184.645.182
B.1. Spremembe lastniškega kapitala - transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	0	0	(210.934)	0	0	(210.934)	(1.094.049)	(1.304.983)
Nakup lastnih delnic in lastnih poslovnih deležev	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Izplačilo dividend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	(700.556)	(700.556)
Druge spremembe lastniškega kapitala	0	0	0	0	0	0	0	(210.934)	0	0	(210.934)	(393.493)	(604.427)
B.2. Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	529.947	0	2.802.248	(1.415.597)	1.916.598	1.215.707	3.132.305
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	0	2.802.248	0	2.802.248	2.134.318	4.936.566
Vnos aktuarskega dobička iz naslova rezervacij za odpravnine	0	0	0	0	0	0	426.682	0	0	0	426.682	0	426.682
Spremembe rezerv zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti	0	0	0	0	0	0	103.265	0	0	0	103.265	0	103.265
Druge sestavine vseobsegajočega donosa poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dobički in izgube, ki izhajajo iz prevedbe računovodskih izkazov podjetij v tujini	0	0	0	0	0	0	0	0	0	(1.415.597)	(1.415.597)	(918.611)	(2.334.208)
B.3. Spremembe v kapitalu	0	0	0	0	0	0	0	8.441.971	(8.441.971)	0	0	0	0
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala	0	0	0	0	0	0	0	8.441.971	(8.441.971)	0	0	0	0
Oblikovanje rezerv za lastne delnice in lastne poslovne deleže	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Druge spremembe v kapitalu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C. Končno stanje poročevalskega obdobja	23.688.983	41.686.964	1.951.606	2.721.454	(2.721.454)	33.886.477	20.843.004	46.537.112	2.802.248	(2.687.722)	168.708.672	17.763.832	186.472.504

Pojasnila h konsolidiranim računovodskim izrazom so del računovodskih izkazov.

10.6 Pojasnila k revidiranim konsolidiranim računovodskim izkazom Skupine UNIOR

PODLAGE ZA KONSOLIDACIJO

Obvladujoča družba Skupine UNIOR je družba UNIOR Kovaška industrija d.d. s sedežem na naslovu: Kovaška cesta 10, Zreče, Slovenija, ki je poleg ločenih računovodskih izkazov pripravila tudi konsolidirane računovodske izkaze.

Konsolidirani računovodski izkazi Skupine UNIOR vključujejo računovodske izkaze družbe UNIOR d.d. in vseh njenih odvisnih družb, deleže skupine v pridruženih družbah ter deleže v skupaj obvladovanih družbah.

Konsolidirani računovodski izkazi Skupine UNIOR so pripravljene za leto, ki se je končalo 31. 12. 2024. Poslovno leto skupine je enako koledarskemu letu. Podrobnejši pregled sestave Skupine UNIOR je prikazan v poglavju 10.6.1 Letnega poročila 2024.

Pojasnjevalne informacije so vključene v poročilo z namenom obrazložiti tiste poslovne dogodke in transakcije, ki so pomembni za razumevanje sprememb v finančnem položaju in poslovnem izidu Skupine UNIOR v obdobju poslovnega leta 2024.

Računovodski izkazi družb v skupini za namene konsolidacije so pripravljene za isto poročevalsko obdobje kot računovodski izkazi obvladujoče družbe in z uporabo istih računovodskih usmeritev. Če se računovodske usmeritve določene odvisne družbe razlikujejo od računovodskih usmeritev, ki jih uporablja skupina, se računovodski izkazi te odvisne družbe pred sestavo konsolidiranih računovodskih izkazov ustrezno prilagodijo, da se zagotovi skladnost z računovodskimi usmeritvami skupine.

V konsolidiranih računovodskih izkazih Skupine UNIOR so vključene vse odvisne družbe, v katerih ima obvladujoča družba UNIOR d.d. lastniški delež 50 odstotkov ali več, saj ima v teh družbah neposredno ali posredno več kot polovico glasovalnih pravic ter možnost odločanja o finančnih in poslovnih usmeritvah družb zaradi pridobivanja koristi, ki izvirajo iz njihovega delovanja. Vse odvisne družbe v Skupini UNIOR so polno konsolidirane po metodi popolnega uskupinjevanja od dneva začetka obvladovanja in izključene iz konsolidacije z datumom prenehanja obvladovanja. Skupina ne uporablja izjeme, da bi katero od družb izločila iz popolne konsolidacije.

Presoja obvladovanja se opravi ob pridobitvi naložbe in ob pripravi računovodskih izkazov. Pri izgubi obvladovanja skupina odpravi pripoznanje sredstev in obveznosti odvisnega podjetja. Kakršni koli presežki ali primanjkljaji, ki se pojavijo pri izgubi obvladovanja, se pripoznajo v poslovnem izidu. Če se zadrži kakšen (neobvladujoč) delež v prej odvisni družbi, se ta delež izmeri po pošteni vrednosti na datum, ko se obvladovanje izgubi. Pozneje se ta delež obračuna kot naložba v pridruženo družbo (obračunan po kapitalski metodi) ali kot za prodajo razpoložljivo finančno sredstvo, odvisno od stopnje obvladovanja.

Naložbe družbe UNIOR d.d. v odvisne družbe so v izkazih Skupine UNIOR izločene v postopku konsolidacije. Skupina neposredno v lastniškem kapitalu pripozna vsako razliko med zneskom, za katerega se prilagodijo neobvladujoči deleži, in pošteno vrednostjo plačanih nadomestil ter jo pripiše lastnikom obvladujoče družbe. Razlika med nabavno in knjigovodsko vrednostjo neobvladujočega deleža se obračuna v kapitalu v okviru kapitalskih rezerv.

Kapital lastnikov neobvladujočega deleža je v izkazu finančnega položaja prikazan v posebni postavki, ločeno od kapitala lastnikov obvladujoče družbe. Spremembe deleža v lastniškem kapitalu

obvladujočega podjetja v odvisnem podjetju, ki ne povzročijo izgube obvladovanja, se obračunajo kot transakcije z lastniki, pri čemer se dobro ime ne pripozna. Sprememba neobvladujočih deležev temelji na sorazmernem deležu čistih sredstev odvisne družbe. Vsi presežki nad knjigovodsko vrednostjo sredstev se pripoznajo v kapitalu.

Dobički in izgube, ki jih ustvarijo odvisne družbe, se vključijo v izkaz poslovnega izida skupine. Zneski, ki se nanašajo na transakcije znotraj skupine (terjatve in obveznosti, odhodki in prihodki med konsolidiranimi družbami), se izločijo. Izločijo se tudi nerealizirani dobički in izgube, ki izhajajo iz poslov znotraj skupine in so pripoznani v sredstvih, če je njihov znesek pomemben. Nerealizirane izgube se izločajo na enak način kot dobički, če obstaja dokaz o slabitvi.

Pridružene družbe so družbe, v katerih ima skupina pomemben vpliv, ne obvladuje pa njihove finančne in poslovne usmeritve. Te družbe so na dan 31. 12. 2024 naslednje: Štore Steel d.o.o. v Sloveniji ter UNIOR Tehna d.o.o. in UNIOR Teos Alati d.o.o. v tujini, v njih pa ima obvladujoča družba UNIOR d.d. vsaj 20-odstotni in manj kot 50-odstotni lastniški delež.

Skupaj obvladovane družbe so družbe, katerih gospodarska delovanja so pod skupnim obvladovanjem skupine in ki so nastale na podlagi pogodbenega sporazuma, po katerem so potrebne soglasne finančne in poslovne odločitve. Skupina UNIOR na dan 31. 12. 2024 nima skupaj obvladovanih družb.

Naložbe v pridružene in skupaj obvladovane družbe se ob začetnem pripoznanju merijo po nabavni vrednosti, nato pa se obračunavajo po kapitalski metodi. Konsolidirani računovodski izkazi skupine zajemajo delež skupine v dobičku in izgubah pridruženih in skupaj obvladovanih družb, izračunan po kapitalski metodi po opravljeni uskladitvi računovodskih usmeritev od datuma, ko se pomemben vpliv začne, do datuma, ko se ta konča. Če je delež skupine v izgubah pridružene ali skupaj obvladovane družbe večji od njenega deleža, se knjigovodska vrednost deleža skupine zmanjša na nič, delež v nadaljnjih izgubah pa se preneha pripoznavati.

Podlage za sestavitev konsolidiranih računovodskih izkazov Skupine UNIOR podrobneje razkrivamo v poglavju 10.6.3 Letnega poročila 2024.

SPREMEMBE V ORGANIZACIJSKI STRUKTURI SKUPINE UNIOR V LETU 2024, KI VPLIVAJO NA KONSOLIDIRANE IZKAZE SKUPINE

Obvladujoča družba Skupine UNIOR je postopek prodaje deležev v družbah UNITUR d.o.o. v Sloveniji in UNIOR Components d.o.o. v Srbiji privedla do te stopnje, da je prodaja obeh deležev zelo verjetna, zato sta bili ti dve naložbi obvladujoče družbe preneseni na kratkoročna sredstva za prodajo in predstavljata ustavljeno poslovanje Skupine UNIOR. V konsolidiranem izkazu finančnega položaja Skupine UNIOR na dan 31. 12. 2024 je bil zaradi tega izveden prenos vseh sredstev obeh družb na kratkoročna sredstva za prodajo po poštenu vrednosti in vseh obveznosti obeh družb na kratkoročne obveznosti, vključene v skupine za odtujitev, po knjigovodski vrednosti, pri čemer so nastali prevrednotovalni poslovni odhodki pri opredmetenih osnovnih sredstvih višini 18.860.765 evrov, ki so pripoznani v izkazu poslovnega izida ustavljenega poslovanja. V konsolidiranem izkazu poslovnega izida so v skladu z zahtevami MSRP 5 za leto 2024 in primerjalno za leto 2023 prihodki in odhodki ustavljenega poslovanja prikazani le v eni vrstici kor rezultat ustavljenega poslovanja po obdavčitvi, podrobno pa je izkaz poslovnega izida ustavljenega poslovanja razkrit v poglavju 10.8.1 Letnega poročila 2024.

Drugih sprememb v organizacijski strukturi Skupine UNIOR, ki bi vplivale na konsolidirane izkaze skupine, ni bilo, prav tako ni bilo sprememb pri lastniških deležih.

10.6.1 Predstavitev družb, vključenih v konsolidirane računovodske izkaze Skupine UNIOR

10.6.1.1 Obvladujoča družba

UNIOR d.d.

Naslov družbe: Kovaška cesta 10,
3214 ZREČE
Država: Slovenija
Telefon: +386 3 757 81 00

Spletno mesto: <http://www.unior.si>
E-pošta: unior@unior.com
Dejavnost družbe: kovanje, stiskanje, vtiskovanje
in valjanje kovin; prašna metalurgija
Število zaposlenih: 1339

V nadaljevanju so predstavljeni osnovni podatki odvisnih in pridruženih družb. Višina lastnega kapitala konec poročevalskega obdobja in poslovni izid v poslovnem letu odvisnih in pridruženih družb je razkrit v poglavju 11.7.4 Letnega poročila 2024.

10.6.1.2 Odvisne družbe

UNIOR IN d.o.o.

Naslov družbe: Kovaška cesta 10,
3214 ZREČE
Država: Slovenija
Telefon: +386 3 757 81 00

E-pošta: uniorin@unior.com
Dejavnost družbe: predelava kovanih in
sintranih izdelkov
Število zaposlenih: 55

SPITT d.o.o.

Naslov družbe: Kovaška cesta 10,
3214 ZREČE
Država: Slovenija
Telefon: +386 3 757 81 00

E-pošta: spitt@unior.com
Dejavnost družbe: energetika – oskrba s paro
in vročo vodo
Število zaposlenih: 1

UNIOR PRODUKTIONS- und HANDELS- GmbH

Naslov družbe: Auengasse 9,
9170 FERLACH
Država: Avstrija
Telefon: +43 4227 35 14

Spletno mesto: <http://www.unior.at>
E-pošta: office@unior.at
Dejavnost družbe: prodaja ročnega orodja
Število zaposlenih: 7

UNIOR DEUTSCHLAND GmbH

Naslov družbe: Hertichstrasse 81,
71229 LEONBERG
Država: Nemčija
Telefon: +49 7152 381 1975

Spletno mesto: <http://www.unior-deutschland.com>
E-pošta: unior@unior-deutschland.com
Dejavnost družbe: prodaja in servisiranje strojev
Število zaposlenih: 4

UNIOR ITALIA S.R.L.

Naslov družbe: Via Caserta 8,
20812 LIMBIATE (MB)
Država: Italija
Telefon: +39 02 99 04 3403

E-pošta: unioritalia@unioritalia.it
Dejavnost družbe: prodaja ročnega orodja
Število zaposlenih: 0

UNIOR ESPAÑA S.L.

Naslov družbe: Poligon Sargaitz 2, Nave A5,
31840 UHARTE - ARAKIL (Navarra)
Država: Španija
Telefon: +34 948 56 71 13

Spletno mesto: <http://www.unior.es>
E-pošta: unior@unior.es
Dejavnost družbe: prodaja ročnega orodja
Število zaposlenih: 3

UNIOR MAKEDONIJA d.o.o.

Naslov družbe: Ulica 6, br. 54, Stajkovci,
Gazi Baba, 1000 SKOPJE
Država: Severna Makedonija
Telefon: +389 2 243 20 57

Spletno mesto: <http://www.uniormakedonija.mk>
E-pošta: info@uniormakedonija.mk
Dejavnost družbe: prodaja ročnega orodja
Število zaposlenih: 5

UNIOR PROFESSIONAL TOOLS Ltd.

Naslov družbe: Blagodatnaya str. 63, bld. 1,
D, 196105 SAINT PETERSBURG
Država: Rusija
Telefon: +7 812 449 83 50

Spletno mesto: <http://www.unior.ru>
E-pošta: sales@unior.ru
Dejavnost družbe: prodaja ročnega orodja
Število zaposlenih: 47

UNIOR BULGARIA Ltd.

Naslov družbe: r.d. Ilinden, block 71,
1309 SOFIA
Država: Bolgarija
Telefon: +359 2 9559 233

Spletno mesto: <http://www.unior.bg>
E-pošta: office@unior.bg
Dejavnost družbe: prodaja ročnega orodja
Število zaposlenih: 4

NINGBO UNIOR FORGING Company Ltd.

Naslov družbe: Xindongwu, Moushan,
YUYAO, ZHEJIANG 315456
Država: Kitajska
Telefon: + 86 574 6249 6150

Spletno mesto: <http://www.unior.cn>
E-pošta: info@unior.cn
Dejavnost družbe: podjetje za proizvodnjo
odkovkov za avtomobilsko industrijo
Število zaposlenih: 582

UNIOR VINKOVCI d.o.o.

Naslov družbe: Ulica Kneza Mislava 27,
32100 VINKOVCI
Država: Hrvaška
Telefon: +385 32 323 999

E-pošta: kovacnica@unior.com
Dejavnost družbe: podjetje za proizvodnjo
odkovkov
Število zaposlenih: 142

UNIOR – NORTH AMERICA Inc.

Naslov družbe: 11590 Highland Rd,
48353 HARTLAND (Michigan)
Država: ZDA
Telefon: +1 810 632 9033

Spletno mesto: <http://www.unior.com>
E-pošta: team@boyergoodman.cpa
Dejavnost družbe: prodajne, nabavne in
servisne storitve na tržišču Severne Amerike
Število zaposlenih: 0

Odvisne družbe v postopku prodaje – ustavljeno poslovanje Skupine UNIOR

UNITUR d.o.o.

Naslov družbe: Cesta na Roglo 15,
3214 ZREČE
Država: Slovenija
Telefon: +386 3 757 61 00

Spletno mesto: <http://www.unitur.eu>
E-pošta: turizem@unitur.eu
Dejavnost družbe: turistične in druge poslovne dejavnosti
Število zaposlenih: 325

UNIOR COMPONENTS d.o.o.

Naslov družbe: Kosovska 4,
34000 KRAGUJEVAC
Država: Srbija
Telefon: + 381 34 306 300

Spletno mesto: <http://www.unior-components.com>
E-pošta: contact@unior-components.com
Dejavnost družbe: proizvodnja orodij za stroje
Število zaposlenih: 171

10.6.1.3 Pridružena podjetja

ŠTORE STEEL d.o.o.

Naslov družbe: Železarska 3,
3220 ŠTORE
Država: Slovenija
Telefon: +386 3 780 51 00

Spletno mesto: <http://www.store-steel.si>
E-pošta: info@store-steel.si
Dejavnost družbe: podjetje za proizvodnjo jekla
Število zaposlenih: 466

UNIOR TEOS ALATI d.o.o.

Naslov družbe: Subotička 23,
11000 BEOGRAD
Država: Srbija
Telefon: +381 11 744 03 30

Spletno mesto: <http://www.uniorteos.com>
E-pošta: office@uniorteos.com
Dejavnost družbe: prodaja ročnega orodja
Število zaposlenih: 26

UNIOR TEHNA d.o.o.

Naslov družbe: Bačići 58,
71000 SARAJEVO
Država: Bosna in Hercegovina
Telefon: +387 33 776 376

Spletno mesto: www.uniortehna.ba
E-pošta: info@uniortehna.ba
Dejavnost družbe: prodaja ročnega orodja
Število zaposlenih: 32

10.6.2 Izjava o skladnosti Skupine UNIOR

Konsolidirani računovodski izkazi so sestavljeni v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je sprejel Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde (UOMRS), ter pojasnili, ki jih sprejema Odbor za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP) in kot jih je sprejela Evropska unija, ter v skladu z določili Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1).

Na dan izkaza finančnega položaja glede na proces potrjevanja standardov v Evropski uniji ni razlik med računovodskimi usmeritvami Skupine UNIOR in Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je sprejela Evropska unija. Ti obvezni računovodski izkazi so pripravljene za potrebe izpolnjevanja zakonskih zahtev.

Uprava družbe UNIOR d.d. je konsolidirane računovodske izkaze Skupine UNIOR potrdila dne 25. 4. 2025

10.6.3 Podlage za merjenje računovodskih izkazov Skupine UNIOR

Konsolidirani računovodski izkazi so pripravljene na podlagi predpostavke delujočih družb v skupini, kar pomeni, da se sredstva pridobivajo in prodajajo ter da se obveznosti poravnajo v pogojih normalnega poslovanja.

Konsolidirani računovodski izkazi so pripravljene ob upoštevanju izvornih vrednosti, razen v primeru zemljišč, naložbenih nepremičnin, finančnih sredstev vrednotenih po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, finančnih instrumentih, vrednotenih po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa, ter izvedenih finančnih instrumentih, pri katerih je upoštevana poštena vrednost. Metode, uporabljene pri merjenju poštene vrednosti, so opisane v poglavju 10.6.3.1 Letnega poročila 2024.

10.6.3.1 Hierarhija ravni poštenih vrednosti

Poštena vrednost je znesek, za katerega je mogoče prodati sredstvo ali zamenjati obveznost v redni transakciji med udeleženci na trgu. Vsa sredstva in obveznosti, ki so v računovodskih izkazih merjeni ali razkriti po pošteni vrednosti, so razvrščeni v hierarhijo poštene vrednosti na podlagi najnižje ravni vhodnih podatkov, ki so pomembni za merjenje celotne poštene vrednosti.

Sredstva in obveznosti, ki so merjeni ali razkriti po pošteni vrednosti, so razvrščeni v hierarhijo poštenih vrednosti na naslednje ravni:

- raven 1: sredstva, ki so vrednotena po borznem tečaju na zadnji dan obračunskega obdobja;
- raven 2: sredstva, ki ne kotirajo na borzi in katerih vrednost je mogoče spremljati v celotnem trajanju sredstva;
- raven 3: sredstva, katerih vrednosti ni mogoče pridobiti iz tržnih podatkov; v tej kategoriji prikazujemo po ocenjeni pošteni vrednosti vrednotena zemljišča in naložbene nepremičnine, ter po pošteni vrednosti razkrite zgradbe in opremo, ki se vrednotijo po nabavni vrednosti, za katero opravljamo preveritev znakov slabitev. V to raven za namene razkritja poštene vrednosti razvrščamo tudi dolgoročne finančne naložbe, ki so vrednotene po nabavni vrednosti, zmanjšani za slabitve in poslovne terjatve, kratkoročne finančne naložbe in obveznosti po odplačni vrednosti.

Razvrstitev sredstev in obveznosti glede na določitev njihove poštene vrednosti na dan 31. 12. 2024

(v EUR)	Raven 1	Raven 3	Skupaj
Opredmetena osnovna sredstva		13.067.039	13.067.039
– zemljišča		13.067.039	13.067.039
Naložbene nepremičnine		937.284	937.284
Dolgoročne finančne naložbe	0	2.925	2.925
– delnice, ki kotirajo na borzi	0		0
– dolgoročne finančne naložbe – dolgoročna posojila		2.925	2.925
Dolgoročne poslovne terjatve		16.789	16.789
Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo		60.709.413	60.709.413
Kratkoročne finančne naložbe		79.944	79.944
Kratkoročne poslovne terjatve		42.848.938	42.848.938
Dolgoročne finančne obveznosti		4.532.380	4.532.380
Dolgoročne poslovne obveznosti		0	0
Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev		35.634.409	35.634.409
Kratkoročne finančne obveznosti		101.048.431	101.048.431
Kratkoročne poslovne obveznosti		64.031.621	64.031.621

Razvrstitev sredstev in obveznosti glede na določitev njihove pošteno vrednosti na dan 31. 12. 2023

(v EUR)	Raven 1	Raven 3	Skupaj
Opredmetena osnovna sredstva		30.703.321	30.703.321
– zemljišča		30.703.321	30.703.321
Naložbene nepremičnine		1.957.613	1.957.613
Dolgoročne finančne naložbe	0	7.098	7.098
– delnice, ki kotirajo na borzi	0		0
– dolgoročne finančne naložbe – dolgoročna posojila		7.098	7.098
Dolgoročne poslovne terjatve		30.503	30.503
Kratkoročne finančne naložbe		73.012	73.012
Kratkoročne poslovne terjatve		50.280.259	50.280.259
Dolgoročne finančne obveznosti		105.242.788	105.242.788
Dolgoročne poslovne obveznosti		0	0
Kratkoročne finančne obveznosti		16.368.231	16.368.231
Kratkoročne poslovne obveznosti		62.441.851	62.441.851

Zemljišča in naložbene nepremičnine vrednotimo po pošteni vrednosti, ki je določena s cenitvijo, dolgoročne finančne naložbe so prikazane po nabavni vrednosti, zmanjšani za slabitve, poslovne terjatve, kratkoročne finančne naložbe in obveznosti pa po odplačni vrednosti.

Uporabljene metodologije za ocenjene vrednosti so razkrite pri posameznih kategorijah v poglavju 10.7 Letnega poročila 2024.

10.6.3.2 Funkcionalna in predstavitvena valuta

Vsi konsolidirani računovodski izkazi in pojasnila k računovodskim izkazom so prikazani in sestavljeni v evrih (EUR), ki je funkcionalna valuta v Sloveniji in funkcionalna valuta skupine, prikazani brez centov in zaokroženi na celo število. Zaradi zaokroževanja lahko pri seštevanju nastanejo zaokrožitvene napake.

Posle, izražene v tuji valuti, preračunamo v evre po referenčnem tečaju Evropske centralne banke na dan posla. Denarna in nedenarna sredstva ter obveznosti, izražene v tuji valuti na dan izkaza finančnega položaja, preračunamo v domačo valuto po referenčnem tečaju Evropske centralne banke, veljavnem na zadnji dan obračunskega obdobja. Tečajne razlike pripoznamo v izkazu poslovnega izida.

RAČUNOVODSKI IZKAZI DRUŽB V TUJINI

Pri prevedbi računovodskih izkazov odvisnih družb v tujini, ki imajo funkcijsko valuto različno od poročevalske valute (evro), za namene vključitve v konsolidirane računovodske izkaze skupina preračuna sredstva in obveznosti v poročevalno valuto konsolidiranih računovodskih izkazov po tečaju na dan poročanja. Prihodke in odhodke, izkazane v izkazu poslovnega izida, ter postavke, izkazane v drugem vseobsegajočem donosu, pa preračuna po povprečnem tečaju za obravnavano obdobje, za katerega ocenjuje, da je dovolj dober približek tečaju na dan transakcije. Postavke kapitala preračuna po tečaju na zadnji dan obdobja, v katerem je nastala sprememba kapitala. Tečajne razlike, ki nastanejo pri preračunu, se pripoznajo v drugem vseobsegajočem donosu (prevedbeni popravek kapitala) do trenutka odtujitve odvisne družbe, ko se tečajne razlike prenesejo v izkaz poslovnega izida.

10.6.3.3 Pomembne ocene in presoje

Skladno z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja poslovodstvo pri pripravi računovodskih izkazov poda ocene, presoje in predpostavke, ki vplivajo na uporabo usmeritev in izkazane vrednosti sredstev in obveznosti ter prihodkov in odhodkov. Ocene oblikuje glede na izkušnje iz prejšnjih let in pričakovanja v obračunskem obdobju. Način oblikovanja ocen ter s tem povezane predpostavke in negotovosti so razkriti v pojasnilih k posameznim postavkam.

Ocene med drugim vključujejo določitev življenjske dobe in preostale vrednosti nepremičnin, naprav in opreme ter neopredmetenih dolgoročnih sredstev, prihodke iz pogodb s kupci, popravke vrednosti zalog in terjatev, slabitve finančnih naložb in dobrega imena, predpostavke, pomembne za aktuarski izračun v zvezi z določenimi zasluzki zaposlenih, predpostavke, ki so vključene v izračun morebitnih rezervacij za tožbe, oceno trajanja najema in uporabljeno obrestno mero ter oceno možnosti uporabe terjatev za odložene davke. Ocene, presoje in predpostavke se redno pregledujejo. Dejanski rezultati lahko od teh ocen odstopajo, zato se ocene stalno preverjajo in se oblikujejo njihovi popravki. Spremembe računovodskih ocen se pripoznavajo v obdobju, za katerega se ocene spreminjajo, oziroma za vsa prihodnja obdobja, na katera spremembe vplivajo. Poudarki o pomembnih ocenah negotovosti in odločilnih presojah, ki jih je skupina pripravila v procesu izvajanja računovodskih usmeritev in ki najbolj vplivajo na zneske v konsolidiranih računovodskih izkazih, so opisani v nadaljevanju.

PREDPOSTAVKA DELUJOČEGA PODJETJA ZA OBVLADUJOČO DRUŽBO SKUPINE UNIOR

Skupina UNIOR je v letu 2024 ustvarila 54.071.336 evrov izgube, pri čemer se na redno poslovanje nanaša 10.904.318 evrov izgube, 43.167.018 evrov pa se nanaša za izredne vplive v letu 2024. Skupina je kljub temu imela v letu 2024 pozitiven denarni tok iz poslovanja in je nemoteno poravnava zapadle obveznosti, enako pa načrtuje za leto 2025. Kratkoročne obveznosti skupine na dan 31. 12. 2024 presegajo kratkoročna sredstva za 19.979.145 evrov, zaradi prenosa dolgoročnih finančnih obveznosti do bank v skupni višini 91.017.772 evrov na kratkoročne finančne obveznosti. Skupina na dan 31. 12. 2024 ni dosegla zastavljenih ciljev in je pri poslovnih bankah upnicah že pred 31. 12. 2024 pridobila soglasje za spregled kršitev finančnih zavez skupine, vendar banke niso podale soglasja za kršitev zaveze – odstotek kapitala v obveznostih do virov sredstev za Skupino UNIOR. Zaradi prenosa sredstev in obveznosti družb UNITUR d.o.o. in UNIOR Components d.o.o. na kratkoročna sredstva za prodajo in obveznosti, vključene v skupine za odtujitev, je delež kapitala Skupine UNIOR padel iz 41,7 odstotka na 37 odstotkov. V izkazu poslovnega izida Skupine UNIOR je iz naslova prodaje naložbe UNITUR d.o.o. izkazan prevrednotovalni poslovni odhodek v višini 18.860.765 evrov, medtem ko bodo pozitivni učinki iz naslova odprodaje naložbe v UNIOR Components d.o.o. pripoznani šele v letu 2025 oziroma ob prodaji. Iz naslova prejetih kupnin je predvideno dodatno odplačilo obveznosti do bank, v letu 2025 pa bodo zaradi spremembe sestave Skupine UNIOR na novo definirane finančne zaveze. Skupina načrtuje v letu 2025 izboljšanje poslovanja, redno poravnava obveznosti do bank ter je z njimi v dogovarjanju, da pridobi soglasje tudi za kršitev tega kazalnika poslovanja, ki je posledica enkratnega dogodka in prerazvrstitve sredstev in obveznosti skladno z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja. Na osnovi tega skupina ocenjuje, da obstaja zelo majhna verjetnost odpoklica kreditov in zato predpostavka delujočega podjetja ni ogrožena.

PRESOJA SLABITEV NEPREMIČNIN, NAPRAV IN OPREME

Obstoj morebitnih znakov slabitve za nepremičnine, naprave in opreme skupina presoja v skladu z MRS 36. Družbe v skupini na datum vsakega poročanja ocenijo, ali obstaja kakšen znak (pomembne tehnološke spremembe, spremembe trga, zastarelost ali fizično stanje posameznega opredmetenega sredstva), da utegne biti sredstvo oslajljeno. Če tak znak obstaja, skupina oceni nadomestljivo vrednost sredstva. Sredstvo je treba slabiti, če njegova knjigovodska vrednost presega njegovo nadomestljivo vrednost. Nadomestljiva vrednost je večja izmed dveh postavk: njegove poštene vrednosti, zmanjšane za stroške prodaje, ali njegove vrednosti ob uporabi. Za vrednotenje zemljišč se pri ocenah in presojah uporabljajo metode vrednotenja, ki temeljijo na metodi primerljivih transakcij.

PRESOJA OSLABITVE DOBREGA IMENA

Skupina vsako leto ob sestavi konsolidiranih računovodskih izkazov oceni nadomestljivo vrednost dobrega imena, ki temelji na vrednosti pri uporabi. Določitev sedanje vrednosti prihodnjih denarnih tokov zahteva oceno pričakovanih denarnih tokov denar ustvarjajoče enote, na katero je alocirano dobro ime, ter določitev primerne diskontne stopnje in drugih pomembnih postavk.

PRESOJE USTREZNOSTI ŽIVLJENJSKIH DOB AMORTIZIRLJIVIH SREDSTEV

Skupina pri ocenjevanju življenjske dobe amortizirljivih sredstev upošteva pričakovano fizično izrabljanje, tehnično staranje, gospodarsko staranje ter pričakovane zakonske in druge omejitve uporabe. Prav tako skupina preverja dobo koristnosti pri pomembnejših sredstvih – če bi se spremenile okoliščine in bi bila potrebna sprememba dobe koristnosti ter s tem prevrednotenje stroškov amortizacije. Pojasnila so v poglavjih 10.7.2, 10.7.3 in 10.7.4 Letnega poročila 2024.

FINANČNE NALOŽBE

Finančne naložbe ima skupina razvrščene v finančne naložbe, merjene po nabavni vrednosti, finančne naložbe, merjene po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, in finančne naložbe po odplačni vrednosti. Pri presoji naložb skupina presodi znake slabitev in za naložbe, kjer ti obstajajo (vrednost naložbe presega vrednost sorazmernega deleža kapitala v družbi), opravi vrednotenje naložb na podlagi prihodnjih denarnih tokov ali na donosu zasnovanem načinu prek nadomestljive vrednosti pri uporabi ali nadomestljive vrednosti, izhajajoče iz poštene vrednosti, zmanjšane za stroške prodaje. Finančne naložbe v dolgove, merjene po odplačni vrednosti, skupina ocenjuje na podlagi bonitete dolžnikov in rednosti odplačila v skladu z amortizacijskimi načrti. Pojasnila so v poglavjih 10.7.5 in 10.7.9 Letnega poročila 2024.

PRESOJA SLABITVE ZALOG

Družbe v skupini konec leta preverijo zaloge brez gibanja v tekočem letu in jih oslabijo na ocenjeno iztržljivo vrednost. Popravek vrednosti zalog družbe v skupini oblikujejo glede na starost zalog. Pojasnilo je v poglavju 10.7.7 Letnega poročila 2024.

PRESOJA USTREZNOSTI PRIPOZNAVANJA PRIHODKOV IZ POGODB S KUPCI

Skupina izkazuje in razkriva čiste prihodke skladno z MSRP 15. Prihodki iz pogodb s kupci se pripoznajo na osnovi določil posamezne prodajne pogodbe s kupcem, in sicer ob prenosu obvladovanja blaga in storitev na kupca v znesku, ki odraža nadomestilo, do katerega skupina meni, da bo upravičena v zameno za tako blago ali storitve.

Za pripoznavanje prihodkov od prodaje v dejavnosti strojogradnje uporablja skupina metodo odstotka dokončnosti del na dan izkaza finančnega položaja, za dejavnosti proizvodnje ročnega orodja, odkovkov in orodij za stroje ter turizma pa se prihodki iz prodaje proizvodov, blaga, materiala in storitev merijo na podlagi cen, navedenih v računih in drugih listinah, zmanjšanih za popuste, odobrene ob prodaji ali pozneje. Podrobnejše pojasnilo je v poglavju 10.6.3.4 Letnega poročila 2024.

PREIZKUS OSLABITEV TERJATEV

Ob pripravi konsolidiranih računovodskih izkazov skupina oblikuje popravke vrednosti oziroma slabitve terjatev, za katere se domneva, da ne bodo poravnane v celotnem znesku ali da sploh ne bodo poravnane. Podlaga za izračun popravka vrednosti je metodologija, ki temelji na verjetnosti oziroma oceni neizpolnitve kupca. Podrobnejše pojasnilo je v poglavju 10.11 Letnega poročila 2024.

REZERVACIJE

Poslovodstvo družb v skupini potrdi vsebino in višino oblikovanih rezervacij na osnovi:

- izračuna rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine,

- ocene o morebitni pričakovani višini odškodnine, ki jo poda pravna služba družbe ali zunanji odvetnik na osnovi obstoječih tožb in odškodninskih zahtevkov.

PRESOJA OBLIKOVANIH REZERVACIJ ZA ODPRAVNINE IN JUBILEJNE NAGRADE

V okviru obvez za določene pozaposlitvene in druge zasluge so evidentirane sedanja vrednost odpravnin ob upokojitvi in jubilejne nagrade. Pripoznane so na osnovi aktuarskega izračuna. Aktuarski izračun temelji na predpostavkah in ocenah, veljavnih v času nastanka izračuna, ki se lahko zaradi sprememb v prihodnje razlikujejo od dejanskih predpostavk, ki bodo veljale ob izplačilu. To se nanaša predvsem na določitev diskontne stopnje, ocene fluktuacije zaposlenih, smrtnosti in ocene rasti plač. Obveze za določene zasluge so zaradi kompleksnosti aktuarskega izračuna in dolgoročnega značaja postavke občutljive za spremembe navedenih ocen. Zneski oblikovanih rezervacij so najboljša ocena prihodnjih izdatkov. Pojasnilo je v poglavju 10.7.12 Letnega poročila 2024.

PRESOJA OBLIKOVANJA REZERVACIJ ZA RENTE

Rezervacija se pripozna, kadar ima družba v skupini zaradi preteklega dogodka pravne ali posredne obveze, ki jih je mogoče zanesljivo oceniti, in če je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki povzročajo negativne gospodarske koristi. Poslovodstvo potrди vsebino in višino oblikovanih rezervacij na osnovi ocene o morebitni pričakovani višini odškodnine, ki jo poda pravna služba družbe v skupini ali zunanji odvetnik na osnovi obstoječih tožb in odškodninskih zahtevkov. Zneski oblikovanih rezervacij so najboljša ocena prihodnjih izdatkov.

Pogojne obveznosti v konsolidiranih računovodskih izkazih niso pripoznane, saj njihovega zneska ni bilo mogoče zanesljivo izmeriti ali pa bo njihov dejanski obstoj potrjen z nastopom ali nenastopom dogodkov šele v nenapovedljivi prihodnosti, na katero skupina ne more vplivati. Poslovodstva družb v skupini redno preverjajo, ali je za poravnavo pogojne obveznosti verjeten odliv sredstev, ki omogočajo ekonomske koristi. Če postane verjeten, se v konsolidiranih računovodskih izkazih oblikuje rezervacija.

ODLOŽENI DAVKI

Na osnovi ocene, da bo v prihodnosti na voljo dovolj razpoložljivega dobička, skupina lahko oblikuje odložene terjatve za davke iz naslova:

- oblikovanja rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi,
- oslabitev terjatev do kupcev,
- oslabitev finančnih naložb,
- olajšav za investiranje,
- olajšav iz naslova neizrabljenih davčnih izgub.

Podrobneje so odloženi davki predstavljeni v poglavju 10.7.15 Letnega poročila 2024.

OCENA MOŽNOSTI UPORABE TERJATEV ZA ODLOŽENE DAVKE

Skupina ima strateški poslovni načrt za prihodnjih pet let, iz katerega izhajajo prihodnji obdavčljivi dobički. Pri davčnem načrtovanju je skupina pripravila načrt koriščenja davčnih olajšav v naslednjem petletnem obdobju, iz katerega izhaja, da bodo odložene terjatve za davek, ki so oblikovane iz olajšav za investiranje in izkazane davčne izgube v prihodnjih petih letih, izkoriščene.

Odložene terjatve za davek, ki so pripoznane iz naslova oblikovanja rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine, se zmanjšujejo v ustreznih zneskih s koriščenjem oblikovanih rezervacij in se povečujejo v ustreznih zneskih glede na novo oblikovane rezervacije.

Ker se slabitve finančnih naložb in terjatev do kupcev ob oblikovanju ne priznavajo kot davčno priznan odhodek, je skupina oblikovala terjatve za odložene davke v višini, ki ustreza razliki med davčno in knjigovodsko vrednostjo terjatev do kupcev in finančnih naložb. Terjatve za odložene davke bo skupina odpravila ob odtujitvi ali odpravi finančnih naložb, terjatve do kupcev pa ob poplačilu ali dokončnem odpisu.

Terjatve za odložene davke za neizkoriščene olajšave za osnovna sredstva so pripoznane v višini 40 odstotkov investiranega zneska v opremo in neopredmetena sredstva za zadnjih pet let. Te terjatve bo skupina odpravljala v obdobju in v višini, ki bo v davčnem obračunu zmanjševala davčno osnovo na račun koriščenja davčnih olajšav.

Davčne stopnje, uporabljene za izračun višine odbitnih začasnih razlik, so v skladu z davčnimi zakonodajami v posameznih državah, v katerih podjetja v skupini delujejo, znašajo pa med 10,0 in 33,825 odstotka. Na osnovi pogojev, kot so navedeni v MRS 12, in načrta poslovanja za prihodnje obdobje ocenjujemo, da bomo v prihodnjih letih razpolagali z obdavčljivim dobičkom za kritje neizrabljenih davčnih izgub.

Odložene obveznosti za davke izhajajo iz začasnih obdavčljivih razlik pri prevrednotenju zemljišč na višjo vrednost in prevrednotenju odpravnin.

V konsolidiranem izkazu finančnega položaja se medsebojno pobotajo terjatve oziroma obveznosti za odloženi davek le znotraj posameznih družb v skupini, medtem ko terjatve oziroma obveznosti za odložene davke, ki nastanejo v različnih družbah v skupini, ostanejo nepobotani.

Na dan poročanja se preveri višina izkazanih odloženih terjatev in odloženih obveznosti za davek. Odložena terjatev za davek se pripozna v primeru verjetnega razpoložljivega prihodnjega čistega dobička, v breme katerega bo v prihodnje mogoče uporabiti odloženo terjatev. Če skupina ne razpolaga z zadostnim razpoložljivim dobičkom, se izkazana vrednost odloženih terjatev za davek ustrezno zmanjša. Pojasnila so v poglavju 10.7.15 Letnega poročila 2024.

TVEGANJA

Skladno z MSRP 7 so finančna tveganja (kreditno tveganje, tveganje spremembe obrestnih mer ter likvidnostno tveganje) podrobno razkrita in opisana v računovodskem delu Letnega poročila 2024, in sicer v poglavju 10.11.

POMEMBNOST

Skupina pri izkazovanju, vrednotenju in razkrivanju postavk upošteva načelo pomembnosti. Narava in stopnja pomembnosti sta opredeljeni skladno z MRS 1 in MRS 8. V konsolidiranih računovodskih izkazih je pomembna tista postavka, ki posamično ali združeno vpliva na gospodarske odločitve, ki jih uporabniki sprejemajo na podlagi računovodskih izkazov. Pomembnost je skupina določila ob upoštevanju kvalitativnih in kvantitativnih dejavnikov. Kot pomembne postavke razume skupina vse postavke, ki so v izkazu finančnega položaja označene z rimskimi številkami, v izkazu poslovnega izida pa z veliki tiskanimi črkami. Znotraj teh postavk so pomembni tisti zneski, ki presegajo deset odstotkov pojasnjevalne kategorije v računovodskih izkazih (kvantitativno merilo), oziroma informacije, za katere poslovodstvo ocenjuje, da so koristne za uporabnike računovodskih informacij (kvalitativno merilo).

V skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja predstavljamo posamezne kategorije predpisanih razkritij in vse pomembne zadeve. Pri vseh pomembnih prikazanih zneskih v konsolidiranih računovodskih izkazih smo razkrili tudi primerjalne informacije iz preteklega obdobja ter jih vključujemo tudi v številčne in opisne informacije. Primerjalni podatki so prilagojeni tako, da so v skladu s predstavitvijo informacij v tekočem letu.

10.6.3.4 Povzetek uporabljenih računovodskih usmeritev in razkritja

Skupina uporablja enake računovodske usmeritve za vsa obdobja, ki so predstavljena v priloženih računovodskih izkazih. Uporabljene računovodske usmeritve in metode izračunavanja so enake kot v zadnjem letnem poročanju, izjema so tiste, ki so posledica novo sprejetih standardov in pojasnil.

NEPREMIČNINE, NAPRAVE IN OPREMA

Za vrednotenje zemljišč uporabljamo model prevrednotenja na podlagi cenitev pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin v skladu z mednarodnimi standardi ocenjevanja vrednosti. Vrednotenje se izvaja najmanj vsakih pet let. Prevrednotovalni presežek se izkaže v kategoriji kapital kot rezerva zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti in neposredno ne vpliva na poslovni izid.

Za merjenje gradbenih objektov, zgradb, naprav in opreme uporabljamo model nabavne vrednosti. Sredstvo izkazujemo po njegovi nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek in nabrano izgubo zaradi oslabitve. Način in uporabljene metode vrednotenja sredstev zaradi oslabitve so opisani v nadaljevanju pod naslovom Slabitev opredmetenih osnovnih sredstev. Nabavna vrednost opredmetenega osnovnega sredstva je ustreznik denarne cene na dan pripoznanja. Nabavna vrednost opredmetenega osnovnega sredstva zajema: njegovo nakupno ceno, tudi uvozne carine in nevračljive nakupne dajatve po odštetju vseh trgovinskih in drugih popustov, vse stroške spravljavanja sredstva na njegovo mesto in v stanje, kjer sredstvo lahko deluje v skladu s pričakovani poslovanje, ter začetno oceno stroškov razgradnje in odstranitve opredmetenega osnovnega sredstva ter obnovitve mesta, na katerem se je to sredstvo nahajalo. To obvezo skupina prevzame ob pridobitvi sredstva ali pa kot posledico tega, da se je sredstvo namesto za proizvodnjo zalog v določenem obdobju uporabljalo tudi v druge namene.

V primeru pomembnih nabavnih vrednosti opredmetenega osnovnega sredstva, ki vsebuje sestavne dele in ima različne ocenjene dobe koristnosti, ga razdelimo na njegove sestavne dele. Vsak del obravnavamo ločeno. Zemljišča obravnavamo ločeno in jih ne amortiziramo.

STROŠKI IZPOSOJANJA

Stroški izposojanja, ki jih je mogoče neposredno pripisati nakupu, gradnji ali proizvodnji sredstva v pripravi, povečajo nabavno vrednost takega sredstva. Usredstevanje stroškov izposojanja kot dela nabavne vrednosti sredstva v pripravi se začne, ko nastanejo izdatki za sredstvo in stroški izposojanja ter se začnejo dejavnosti, ki so potrebne za pripravo sredstva za nameravano uporabo. Stroški izposojanja se usredstevujejo, dokler je sredstvo v pripravi. Ko je sredstvo preneseno v uporabo, se stroški izposojanja ne usredstevujejo več. Znesek stroškov izposojanja, usredstven v obdobju, ne sme preseči zneska stroškov izposojanja, ki nastanejo v istem obdobju.

KASNEJŠI STROŠKI

Kasnejši izdatki, nastali v zvezi z nadomestitvijo posameznega dela opredmetenega osnovnega sredstva, povečajo njegovo nabavno vrednost. Drugi kasnejši izdatki v zvezi z opredmetenim osnovnim sredstvom povečajo njegovo nabavno vrednost, če je verjetno, da bodo njegove prihodnje gospodarske koristi večje v primerjavi s prvotno ocenjenimi. Vsi ostali izdatki se pripoznajo kot odhodek ob nastanku.

AMORTIZACIJA

Znesek amortizacije v vsakem obdobju pripoznamo v poslovnem izidu. Sredstvo začnemo amortizirati, ko je razpoložljivo za uporabo. Osnovna sredstva amortiziramo po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju ocenjene dobe koristnosti vsakega posameznega opredmetenega sredstva. Dobo in metodo amortiziranja za amortizirljivo sredstvo s končno dobo koristnosti pregledamo najmanj konec vsakega poslovnega leta. Če se pričakovana doba koristnosti sredstva razlikuje od prejšnjih ocen, dobo amortiziranja ustrezno spremenimo in prilagodimo glede na preostalo pričakovano

dobro koristnosti sredstva. Preostalo vrednost sredstva praviloma upoštevamo le pri pomembnih postavkah, pri čemer se upoštevajo tudi stroški likvidacije opredmetenega osnovnega sredstva. Zemljišč in umetnin ne amortiziramo.

Amortizacijske stopnje, ki jih uporablja skupina, se v primerjavi s preteklim letom niso bistveno spremenile in znašajo:

	Najnižja (%)	Najvišja (%)
Opredmetena osnovna sredstva:		
Nepremičnine:	0,04	13,6
Zidane zgradbe	0,04	13,6
Druge zgradbe	1,5	10,0
Oprema:		
Proizvajalna oprema	0,4	24,0
Računalniška in elektr. oprema	0,6	50,1
Viličarji in dvigala	0,4	24,7
Avtomobili in traktorji	4,0	25,0
Oprema za čiščenje in ogrevanje	3,3	20,4
Merilne in kontrolne naprave	0,2	50,0
Pohištvo – pisarniško in ostalo	1,3	25,0
Druga oprema	16,6	50,1

ODPRAVA PRIPOZNANJA

Pripoznanje knjigovodske vrednosti posameznega opredmetenega osnovnega sredstva odpravimo ob odtujitvi ali če od njegove uporabe ali odtujitve ne pričakujemo prihodnjih gospodarskih koristi. Dobički ali izgube iz odprave pripoznanja posameznega opredmetenega osnovnega sredstva se vključijo v poslovni izid, ko je kateri koli od pogojev izpolnjen.

USTREZNOST ŽIVLJENJSKIH DOB

Skupina pri ocenjevanju življenjske dobe sredstev upošteva pričakovano fizično izrabljanje, tehnično staranje, gospodarsko staranje ter pričakovane zakonske in druge omejitve uporabe. Prav tako skupina preverja dobro koristnosti pri pomembnejših sredstvih – če bi se spremenile okoliščine in bi bila potrebna sprememba dobe koristnosti ter s tem prevrednotenje stroškov amortizacije.

USREDSTVENI LASTNI PROIZVODI

Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve so proizvodi in storitve, ki jih skupina ustvari in nato zajame med opredmetena osnovna sredstva. V nabavni vrednosti opredmetenega osnovnega sredstva, zgrajenega ali izdelanega v skupini, so zajeti stroški, ki se nanašajo neposredno nanj, in tisti splošni stroški gradnje ali izdelave, ki jih lahko pripišemo temu sredstvu. Med usredstvenimi lastnimi proizvodi prikazujemo tudi investicije v lastni izdelavi, ki povzročijo povečanje nabavne vrednosti že usposobljenega opredmetenega osnovnega sredstva. Usredstvenih lastnih proizvodov ne izkazujemo med prihodki, ampak v skladu s standardi zmanjšujemo osnovne kategorije stroškov, ki se nanašajo na stroške gradnje ali izdelave takšnega sredstva.

NAJEMI

Skupina ob sklenitvi pogodbe oceni, ali gre za najemno pogodbo, ali pogodba vsebuje najem. Pogodba vsebuje najem, če se z njo prenaša pravica do obvladovanja uporabe identificiranega sredstva za določeno obdobje v zameno za nadomestilo. Družba v skupini določi trajanje najema kot obdobje, v katerem najema ni mogoče odpovedati, skupaj z:

- obdobji, za katera velja možnost podaljšanja najema, če je precej gotovo, da bo ta možnost izrabljena;
- obdobji, za katera velja možnost odpovedi najema, če je precej gotovo, da ta možnost ne bo izrabljena.

SREDSTVA, KI PREDSTAVLJAJO PRAVICO DO UPORABE

Skupina skladno z MSRP 16 izkazuje pogodbe, ki vsebujejo najem, med pravicami do uporabe sredstev. Področje uporabe MSRP 16 obsega najeme vseh sredstev, z nekaterimi izjemami. Skupina se je odločila za uporabo izjem za kratkoročne najeme (do enega leta) in najeme majhne vrednosti (posamezno najeto sredstvo do višine 5.000 evrov). Vrednost sredstva se pripozna v sedanji vrednosti najemnin, ki še niso plačane. Pri izračunu pravic do najema se upošteva tudi morebitne začetne neposredne stroške in oceno stroškov, ki bodo nastali pri odstranitvi ali obnovitvi sredstva. Predpostavljena obrestna mera je določena na osnovi obrestne mere za netvegane državne obveznice in kreditnega priritka.

Pri merjenju pravic do uporabe sredstev se uporablja model nabavne vrednosti. Začetna vrednost pravic se v dobi uporabe zmanjšuje za amortizacijo in izgubo zaradi oslabitve ter se popravlja za ponovno merjenje obveznosti iz najema. Sredstva, ki predstavljajo pravico do uporabe, skupina amortizira po enakomerni časovni metodi v ocenjeni dobi najema ali ocenjeni dobi koristnosti sredstva, in sicer v tistem obdobju, ki je krajše.

OBVEZNOSTI IZ NAJEMA

Na datum začetka najema skupina izmeri in pripozna obveznost iz najema po sedanji vrednosti vseh najemnin, ki bodo plačane v ocenjeni dobi najema. Najemnine, zajete pri merjenju obveznosti iz najema, vključujejo nespremenljive najemnine, zmanjšane za terjatve za spodbude za najem, spremenljive najemnine, ki so odvisne od indeksa ali stopnje, in zneske, za katere se pričakuje, da jih bo skupina plačala na podlagi jamstev za preostalo vrednost. Obveznost iz najema vključuje tudi izpolnitveno ceno možnosti nakupa, če je precej gotovo, da bo skupina izrabila to možnost in plačila kazni za odpoved najema, če trajanje najema odraža, da bo skupina izrabila možnost odpovedi najema. Spremenljive najemnine, ki niso zajete pri merjenju obveznosti iz najema oziroma niso odvisne od indeksa ali stopnje, v katerem nastopi dogodek ali pogoj, ki sproži plačila, skupina po datumu začetka najema pripozna v poslovnem izidu.

Če ni bila določena doba najema sredstva (pogodba, sklenjena za nedoločen čas), smo pogodbo omejili na čas veljavnosti srednjeročnega poslovnega načrta družbe (pet let), uporabljena pa je diskontna stopnja v višini 1,2 odstotka; pri pogodbah iz leta 2023 smo upoštevali diskontno stopnjo v višini 3,9 odstotka, pri novih pogodbah v letu 2024 pa diskontno stopnjo 3,2 odstotka.

Pri merjenju obveznosti iz najema se po začetku najema obveznosti povečajo za natečene obresti in zmanjšajo za plačila najemnin. Knjigovodska vrednost obveznosti iz najema se ponovno izmeri ob spremembi dobe trajanja najema, spremembi višine najemnine ali spremembi ocene možnosti nakupa najetega sredstva.

Pravice do uporabe sredstev in obveznosti iz najemov so v izkazu finančnega položaja prikazane kot ločene postavke.

NEOPREDMETENA SREDSTVA

Neopredmetena sredstva vrednotimo po modelu nabavne vrednosti. Na začetku jih pripoznamo po nabavni vrednosti, ki je enaka pošteni vrednosti. Po začetnem pripoznanju izkazujemo neopredmetena sredstva po njihovi nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in izgube zaradi oslabitve.

USREDSTVENI STROŠKI RAZVIJANJA

Pogoji, ki morajo biti izpolnjeni, da se stroški razvijanja pripoznajo kot neopredmeteno sredstvo, so: izvedljivost strokovnega dokončanja projekta, da bo na voljo za uporabo ali prodajo; namen dokončati projekt in ga uporabljati ali prodati; zmožnost uporabljati ali prodati projekt; verjetnost gospodarskih koristi projekta (obstoj trga za učinke projekta ali za projekt oziroma njegova koristnost, če se bo uporabljal v skupini); razpoložljivost tehničnih, finančnih in drugih dejavnikov za dokončanje razvijanja in za uporabo ali prodajo projekta ter sposobnost zanesljivo izmeriti stroške, ki se pripisujejo neopredmetenemu sredstvu med njegovim razvijanjem (usredstvovanje stroškov). Med stroški razvijanja, ki se pripoznajo kot neopredmeteno sredstvo, skupina prikazuje stroške dela in zunanjih storitev, potrebnih za razvoj novih tehnoloških rešitev, v primeru izdelave sredstva, izhajajočega iz razvoja, pa se kot odloženi stroški razvijanja usredstviijo tudi materialni stroški, povezani z izdelavo razvojnega sredstva.

DOBRO IME

Dobro ime se pripozna ob poslovnih združitvah pri vrednotenju prevzema. Dobro ime ovrednotimo po pošteni vrednosti prenesene kupnine, vključno s pripoznano vrednostjo kakršnega koli neobvladujočega deleža v prevzeti družbi, zmanjšano za čisto pripoznano vrednost prevzetih sredstev in obveznosti, vrednotenih na dan prevzema. Prenesena kupnina vključuje poštene vrednosti prenesenih sredstev, obveznosti do predhodnih lastnikov prevzete družbe in poslovne deleže, ki jih je izdala družba. Po začetnem pripoznanju se dobro ime izmeri po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrane oslabitve. Preverba oslabitve se izvaja letno za denar ustvarjajočo enoto, na katero se dobro ime nanaša. Po začetnem pripoznanju skupina enkrat letno preveri obstoj dejavnikov, ki bi lahko negativno vplivali na prihodnje denarne tokove denar ustvarjajoče enote, pridobljene ob poslovni združitvi. Zmanjšanje vrednosti denar ustvarjajoče enote se v računovodskih izkazih pripozna kot slabitev dobrega imena oziroma sredstev denar ustvarjajoče enote v breme tekočega poslovnega izida.

KASNEJŠI STROŠKI

Kasnejši stroški v zvezi z neopredmetenimi sredstvi se pripoznavajo v knjigovodski vrednosti tega sredstva, če je verjetno, da bodo prihodnje gospodarske koristi, povezane z delom tega sredstva, pritekale v skupini, in če je nabavno vrednost mogoče zanesljivo izmeriti. Vsi drugi stroški so pripoznani v poslovnem izidu kot stroški obdobja.

AMORTIZACIJA

Amortizacija se začne obračunavati, ko je sredstvo na razpolago za uporabo. To pomeni, ko je na kraju in v stanju, ki je potrebno, da deluje tako, kot je bilo načrtovano. Neodpisana vrednost neopredmetenega sredstva se zmanjšuje po metodi enakomernega časovnega amortiziranja v obdobju koristnosti sredstva. Doba in metodo amortiziranja za neopredmeteno sredstvo s končno dobo koristnosti pregledamo najmanj konec vsakega poslovnega leta. Če se pričakovana doba koristnosti sredstva razlikuje od prejšnjih ocen, doba amortiziranja ustrezno spremenimo.

Doba koristnosti neopredmetenega sredstva, ki izhaja iz pogodbenih ali drugih pravnih pravic, ne presega dobe pogodbenih ali drugih pravnih pravic; lahko pa je krajša, odvisno od obdobja, v katerem pričakujemo, da bomo sredstvo uporabljali.

Znesek amortizacije v vsakem poslovnem izidu pripoznamo v breme poslovnega izida.

Amortizacijske stopnje, ki jih uporablja skupina, se v primerjavi s preteklim letom niso bistveno spremenile in znašajo:

	Najnižja (%)	Najvišja (%)
Odloženi stroški razvijanja	2,8	20,0
Premoženjske pravice	2,0	33,3

USTREZNOST ŽIVLJENJSKIH DOB

Skupina pri ocenjevanju življenjske dobe neopredmetenih sredstev, ki imajo določljivo dobo koristnosti, upošteva pričakovano koristnost, ki izhaja iz pogodb za nakup programske opreme, oziroma dobo uporabnosti ali verjetnosti prodaje projektov, ki izhajajo iz usredstvenih dolgoročno odloženih stroškov razvoja. Dobro ime ima nedoločljivo dobo koristnosti. V primeru sprememb okoliščin, ki so bile v veljavi ob določitvi dobe koristnosti, je potrebna sprememba dobe koristnosti in s tem prevrednotenje stroškov amortizacije.

ODPRAVA PRIPOZNANJA

Pripoznanje neopredmetenega sredstva se odpravi, ko je sredstvo odtujeno ali izločeno iz uporabe, ker se ne pričakuje več nobena gospodarska korist iz njegove uporabe ali odtujitve.

NALOŽBENE NEPREMIČNINE

Naložbene nepremičnine imamo v lasti, da bi nam prinašale najemnino ali povečevale vrednost dolgoročne naložbe. Naložbena nepremičnina se na začetku izmeri po nabavni vrednosti, sestavljeni iz nakupne cene in stroškov, ki jih je mogoče pripisati neposredno nakupu. Za kasnejše merjenje naložbenih nepremičnin uporabljamo model poštene vrednosti in jo ocenimo s pomočjo cenitve pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin. Vrednotenje se izvaja najmanj vsakih pet let. Spremembe poštene vrednosti se pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

ODPRAVA PRIPOZNANJA

Naložbene nepremičnine se ne amortizirajo. Pripoznanje naložbenih nepremičnin se odpravi, ko je naložbena nepremičnina odtujena ali izločena iz uporabe, ker se ne pričakuje več nobene gospodarske koristi iz njene uporabe ali odtujitve. Razlika med prodajno vrednostjo in knjigovodsko vrednostjo bremeni poslovni izid.

FINANČNE NALOŽBE V PRIDRUŽENE IN SKUPAJ OBVLADOVANE DRUŽBE

Naložbe v pridružene in skupaj obvladovane družbe se ob začetnem pripoznanju merijo po nabavni vrednosti, nato pa se obračunavajo po kapitalski metodi. Konsolidirani računovodski izkazi skupine zajemajo delež skupine v dobičku in izgubah pridruženih in skupaj obvladovanih družb, izračunan po kapitalski metodi po opravljeni uskladitvi računovodskih usmeritev od datuma, ko se pomemben vpliv začne, do datuma, ko se ta konča. Če je delež skupine v izgubah pridružene ali skupaj obvladovane družbe večji od njenega deleža, se knjigovodska vrednost deleža skupine zmanjša na nič, delež v nadaljnjih izgubah pa se preneha pripoznavati. Dobički in izgube pridruženih podjetij v konsolidiranem izkazu finančnega položaja povečujejo oziroma zmanjšujejo vrednost dolgoročnih finančnih naložb, v konsolidiranem izkazu poslovnega izida pa povečujejo finančne prihodke oziroma odhodke.

FINANČNI INSTRUMENTI

V skladu z MSRP 9 je razvrščanje in merjenje finančnih sredstev določeno s poslovnim modelom, v okviru katerega se finančna sredstva upravljajo, in značilnostmi njihovih pogodbenih denarnih tokov (ali ti izhajajo iz naslova plačil glavnice in obresti od neporavnanega zneska glavnice). Ob začetnem pripoznanju vsako finančno sredstvo razvrstimo v enega izmed naslednjih poslovnih modelov:

1. model z namenom pridobivanja pogodbenih denarnih tokov (merjenje po odplačni vrednosti),
2. model z namenom prodaje in pridobivanja pogodbenih denarnih tokov (merjenje po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa),
3. ostali modeli (merjenje po pošteni vrednosti prek poslovnega izida).

Do spremembe poslovnega modela lahko pride le v izjemnih primerih.

MODEL Z NAMENOM PRIDOBIVANJA POGODBENIH DENARNIH TOKOV – FINANČNI INSTRUMENTI PO ODPLAČNI VREDNOSTI

Skupina med te finančne instrumente razvrsti finančna sredstva, ki jih poseduje v okviru poslovnega modela za pridobivanje pogodbenih denarnih tokov ter če denarni tokovi predstavljajo izključno plačila glavnice in obresti od neporavnane glavnice (posojila, terjatve in nekotirajoči dolžniški vrednostni papirji). Finančni instrument se pripozna po pošteni vrednosti, povečani za neposredne stroške posla. Dobički in izgube se pripoznajo v poslovnem izidu ob odpravi, spremembi ali oslabitvi.

MODEL Z NAMENOM PRODAJE IN PRIDOBIVANJA POGODBENIH DENARNIH TOKOV – FINANČNI INSTRUMENTI PO POŠTENI VREDNOSTI PREK DRUGEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA

Razred smo oblikovali za lastniške vrednostne papirje, za katere bi se ob morebitnem pripoznanju odločili, da jih bomo v svojem portfelju ohranili daljše časovno obdobje, in ki jih ne posedujemo za namene trgovanja. Ob začetnem pripoznanju lastniške vrednostne papirje izmerimo po pošteni vrednosti z upoštevanjem transakcijskih stroškov, ki izhajajo iz nakupa finančnega sredstva. Dobički in izgube iz naslova teh finančnih instrumentov se nikoli ne razporedijo v izkaz poslovnega izida. Dividende iz naslova finančnih instrumentov, razvrščenih v ta razred, se pripoznajo kot finančni prihodki v izkazu poslovnega izida.

OSTALI MODELI – FINANČNI INSTRUMENTI PO POŠTENI VREDNOSTI PREK POSLOVNEGA IZIDA

V ta razred prerazporedimo finančne instrumente, ki so namenjeni trgovanju, in finančne instrumente, ki jih mora skupina izmeriti po pošteni vrednosti. Dobički in izgube iz naslova teh finančnih instrumentov se razporedijo v izkaz poslovnega izida. Dividende iz naslova finančnih instrumentov, razvrščenih v ta razred, se pripoznajo kot finančni prihodki v izkazu poslovnega izida.

TERJATVE IZ POSLOVANJA

V poslovnih knjigah ločeno evidentiramo dolgoročne in kratkoročne terjatve do kupcev, države in zaposlenih. Med terjatvami iz poslovanja izkazujemo tudi terjatve za obresti od omenjenih terjatev. Dolgoročne in kratkoročne terjatve iz poslovanja so izkazane po transakcijski vrednosti. Terjatve iz poslovanja, ki so izražene v tujih valutah, na zadnji dan poslovnega leta preračunamo v domačo valuto po referenčnem tečaju Evropske centralne banke. Ustreznost izkazane velikosti posamezne terjatve ugotavljamo ob koncu obračunskega obdobja na osnovi argumentiranih dokazov glede pričakovanih denarnih tokov za poplačilo.

Način slabitev terjatev je opisan v poglavju 10.6.3.4 Letnega poročila 2024, poglavje Slabitev sredstev.

BLAGOVNI KREDITI

Skupina daje blagovne kredite pridruženim podjetjem za potrebe njihovega poslovanja. Blagovne kredite pripoznamo med dolgoročnimi poslovnimi terjatvami. Za blagovne kredite lahko obračunavamo obresti. Popravki vrednosti za dane blagovne kredite se oblikujejo glede na morebitne pričakovane izgube glede na tveganje, da terjatve, če so zapadle, ne bi bile poplačane.

DANA POSOJILA

Dana posojila ob začetnem pripoznanju izkazujemo po pošteni vrednosti, zmanjšani za stroške ob upoštevanju metode učinkovitih obrestnih mer. Glede na njihovo ročnost so na datum poravnave razvrščena med dolgoročna oziroma kratkoročna sredstva. S ciljem obvladovanja kreditnega tveganja se glede na boniteto posojilojemalca določita ročnost posojila in način poravnave, zavarovana z običajnimi instrumenti zavarovanja. Ob morebitnem neizpolnjevanju zapadlih pogodbenih obveznosti posojilojemalca pristopimo k unovčtvi instrumentov zavarovanja. Za presojo poplačljivosti danih posojil se uporabljata metoda presoje razpoložljivosti denarnega toka upnika za poplačilo ter metoda neto vrednosti sredstev, s katerimi razpolaga upnik in ki so podlaga za poplačilo danih posojil.

PREJETA POSOJILA

Prejeta posojila vrednotimo ob začetnem pripoznanju po pošteni vrednosti, zmanjšani za stroške ob upoštevanju metode učinkovitih obrestnih mer. V strukturi prejetih posojil prevladujejo bančna posojila z odplačilom glavnice ob zapadlosti posojilne pogodbe. Glede na ročnost so ob pripoznanju uvrščena med dolgoročne oziroma kratkoročne finančne obveznosti. Na zadnji dan leta so vse finančne obveznosti, ki zapadejo v plačilo v prihodnjem letu, prenesene med kratkoročne finančne obveznosti. Prejeta posojila so zavarovana z bianco menicami, terjatvami, zalogami ter hipotekami na premičnem in nepremičnem premoženju.

SREDSTVA ZA PRODAJO

Med sredstvi (skupine za odtujitev) za prodajo prikazujemo nekratkoročna sredstva, namenjena prodaji, njihovo vrednost pa bomo povrnili s prodajo v naslednjih 12 mesecih, ne z njihovo uporabo. V skupino sredstev za prodajo dolgoročna sredstva prerazvrstimo v trenutku, ko je prodaja zelo verjetna in so izpolnjeni pogoji po MSRP 5, kar pomeni, da imamo znanega kupca in podpisano predpogodbo ali pogodbo o prodaji takšnega sredstva. Sredstva na sredstva za prodajo prerazvrstimo po nižji izmed knjigovodske vrednosti ali poštene vrednosti, zmanjšani za stroške prodaje, kot so bila prikazana med dolgoročnimi sredstvi, ne glede na pričakovano prejeto kupnino za to sredstvo. Sredstva za prodajo se ne amortizirajo.

ZALOG

Zaloge materiala se vrednotijo po izvorni vrednosti ali čisti iztržljivi vrednosti, in sicer po manjši izmed njiju. Čista iztržljiva vrednost je ocenjena prodajna cena, dosežena v rednem poslovanju, zmanjšana za ocenjene stroške dokončanja in prodaje. Cena količinske enote v zalogi vsebuje stroške, ki nastajajo pri pridobivanju zalog in spravljanju na njihovo sedanje mesto in stanje.

Zaloge nedokončane proizvodnje in gotovih proizvodov se vrednotijo po proizvajalnih stroških. Poraba zalog se izkazuje po metodi tehtanih povprečnih cen. Družbe v skupini konec leta preverjajo zaloge brez gibanja v tekočem letu in jih oslabijo na iztržljivo vrednost.

Način slabitev zalog je opisan v poglavju 10.6.3.4 Letnega poročila 2024, poglavje Slabitev sredstev.

DENAR

Med denarna sredstva štejemo denar v blagajni in vloge na vpogled na računih ter bančne depozite z ročnostjo do treh mesecev. Stanje denarnih sredstev v tujih valutah preračunamo v domačo valuto po referenčnem tečaju Evropske centralne banke na zadnji dan poslovnega leta.

KAPITAL

OSNOVNI KAPITAL

Osnovni kapital obvladujoče družbe UNIOR d.d. je izkazan v evrih in je razdeljen na 2.838.414 navadnih kosovnih delnic, ki se glasijo na ime in so prosto prenosljive.

DIVIDENDE

Dividende pripoznamo v konsolidiranih računovodskih izkazih skupine kot obveznost do delničarjev, ko je sprejet sklep skupščine delničarjev o izplačilu dividend.

ODKUP LASTNIH DELNIC

V letu 2019 smo na podlagi pravnomočne sodbe pridobili lastne delnice. V konsolidiranih računovodskih izkazih se pripoznajo kot odbitna postavka v kapitalu skupine. Delnice izkazujemo po stroškovni metodi, za vrednost pridobljenih lastnih delnic pa oblikujemo rezerve za lastne delnice v breme drugih rezerv iz dobička. Število lastnih delnic je prikazano v poglavjih 5, 10.7.11 in 11.7.10 Letnega poročila 2024.

REZERVACIJE

Rezervacije se pripoznajo, če ima skupina zaradi preteklega dogodka pravne ali posredne obveze, ki jih je mogoče zanesljivo izmeriti, in če je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo negativne gospodarske koristi. Višino potrebnih rezervacij določi skupina z diskontiranjem pričakovanih prihodnjih denarnih tokov po meri pred obdavčitvijo, ki odraža obstoječe ocene časovne vrednosti denarja in tveganja, ki so značilna za obveznost.

REZERVACIJE ZA JUBILEJNE NAGRADE IN ODPRAVNINE

Skladno s podjetniškimi kolektivnimi pogodbami za družbe v Sloveniji in zakonskimi predpisi posameznih držav, v katerih delujejo podjetja v Skupini UNIOR, je skupina dolžna obračunati in izplačati jubilejne nagrade ter odpravnine ob upokojitvi. Za izmero teh zaslužkov uporabljamo poenostavljeno metodo obračunavanja, ki zahteva vrednotenje aktuarske obveznosti v skladu s pričakovano rastjo plač od dneva vrednotenja do predvidene upokojitve zaposlene osebe. To pomeni vračunavanje zaslužkov, sorazmerno z opravljenim delom. Ocenjena obveznost je pripoznana v velikosti sedanje vrednosti pričakovanih prihodnjih izdatkov. Pri merjenju ocenimo tudi predvideno povečanje plač in fluktuacijo zaposlenih.

Na osnovi izračuna pripoznamo dobičke ali izgube tekočega leta v izkazu poslovnega izida. Glavni parametri, upoštevani v izračunu, so podrobno razkriti v poglavju 10.7.12 Letnega poročila 2024.

DRŽAVNE PODPORE

Državne podpore se pripoznajo po pošteni vrednosti, vendar šele, ko obstaja sprejemljivo zagotovilo, da bo družba v skupini izpolnila pogoje v zvezi z njimi in podpore tudi prejela. Državne podpore se pripoznajo kot prihodki v obdobjih, v katerih se vzporejajo z zadevnimi stroški, ki naj bi jih nadomestile. Če se državna podpora nanaša na določeno sredstvo, se pripozna kot razmejeni prihodek, ki ga družba v skupini pripozna v izkazu poslovnega izida v obdobju pričakovane dobe uporabnosti sredstva v enakih letnih obrokih.

FINANČNE OBVEZNOSTI

Finančne obveznosti so pripoznane ob nastanku po pošteni vrednosti skupaj s transakcijskimi stroški. V naslednjih obdobjih so finančne obveznosti merjene po odplačni vrednosti z uporabo metode učinkovitih obrestnih mer. Vsakršna razlika med prejemki (brez transakcijskih stroškov) in obveznostmi je pripoznana v izkazu poslovnega izida skozi obdobje celotne finančne obveznosti.

IZVEDENI FINANČNI INSTRUMENTI

Izvedene finančne instrumente, pripoznane v konsolidiranem izkazu finančnega položaja, skupina meri po pošteni vrednosti prek poslovnega izida. Dobički in izgube iz naslova teh finančnih instrumentov se razporedijo v konsolidiran izkaz poslovnega izida v tekočem obdobju.

DAVEK OD DOBIČKA

Davek od dobička obračunavamo skladno z Zakonom o davku od dohodka pravnih oseb in davčnimi zakonodajami posameznih držav, kjer imajo družbe v skupini sedež. Osnova za obračun davka od dohodka je bruto dobiček, povečan za davčno nepriznane stroške in zmanjšan za zakonsko dovoljene olajšave. Od tako dobljene osnove je obračunana obveznost za davek od dohodka pravnih oseb. V letu 2024 ni izkazane davčne osnove, podrobnosti pa so navedene v poglavju 10.9 Letnega poročila 2024.

ODLOŽENI DAVKI

Z namenom izkazovanja ustreznega poslovnega izida v obdobju poročanja smo obračunali tudi odložene davke. Te izkazujemo kot odložene terjatve za davek in odložene obveznosti za davek. Pri obračunavanju odloženih davkov smo uporabili metodo obveznosti po izkazu finančnega položaja. Knjižno vrednost sredstev in obveznosti smo primerjali z njihovo davčno vrednostjo, razliko med obema vrednostma pa opredelili kot stalno ali začasno razliko. Začasne razlike smo razdelili na obdavčljive in odbitne. Obdavčljive začasne razlike so nam povečale obdavčljive zneske in odložene davčne obveznosti, odbitne začasne razlike pa so nam zmanjšale obdavčljive zneske in povečale odložene davčne terjatve.

PRIHODKI

PRIHODKI IZ POGODB S KUPCI (primarno za dejavnost Strojegradnja)

Poslovne prihodke pripoznamo, ko upravičeno pričakujemo, da bodo vodili do prejemkov, če ti niso uresničeni že ob nastanku in jih je mogoče zanesljivo izmeriti; pri tem uporabljamo petstopenjski model, skladno z MSRP 15. Pri pripoznavanju prihodkov iz opravljenih storitev uporabljamo metodo odstotka dokončnosti del na dan izkaza finančnega položaja, kar pomeni, da skupina za pripoznavanje prihodkov uporablja metodo izločkov na podlagi doseženih mejnikov iz prodajnih pogodb s kupci. Po tej metodi pripoznamo prihodke v obračunskem obdobju, v katerem so storitve opravljene. Razkrivamo zneske vsake pomembne vrste prihodkov, pripoznanih v obdobju, ter dosežene prihodke na domačih in tujih trgih. Prihodki na domačem trgu so prihodki, doseženi v Sloveniji, tuji trg pa predstavljajo države EU in tretje države. V prodajnem procesu nastopamo kot principal, tipično v pogodbenih dogovorih niso vključeni pomembni variabilni dogovori.

PRIHODKI IZ PRODAJE PROIZVODOV, BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (primarno za dejavnost proizvodnje odkovkov in ročnega orodja)

Prihodki se pripoznajo, ko pride do prenosa obvladovanja proizvodov, blaga in materiala ter opravljenih storitev na kupca, in sicer v znesku nadomestila, za katerega družba v skupini ocenjuje, da bo do njega v zameno upravičena. Prihodki iz pogodb s kupci se pripoznajo po pošteni vrednosti prejetega poplačila ali terjatve, zmanjšani za popuste, odobrene ob prodaji ali pozneje. V primeru vračil družba v skupini izstavi dobropis kupcu, ki se evidentira kot zmanjšanje terjatev do kupca v obdobju, ko do vračila pride, pri čemer so reklamacijski postopki praviloma rešeni v istem obdobju, ko pride do prodaje.

Prodaja proizvodov, blaga, materiala in storitev se pripozna v odvisnosti od določil kupoprodajne pogodbe, praviloma pa pride do prenosa obvladovanja blaga na kupca v trenutku, ko kupec blago prevzame oziroma je storitev opravljena, izterljivost povezanih terjatev pa je razumno gotova.

Med prihodki od prodaje proizvodov, blaga, materiala in opravljenih storitev se izkažejo tudi vsebinsko ustrezne postavke iz prejšnjih obdobj.

Sredstvo iz pogodbe je pravica do nadomestila v zameno za blago ali storitve, ki so prenesene na kupce. Med sredstvi iz pogodb skupina izkazuje nezaračunane prihodke za dobavo blaga in storitev kupcem. Terjatev predstavlja pravico skupine do brezpogojnega zneska nadomestila, tj. nadomestilo, ki zapade v plačilo v določenem roku.

Obveznost iz pogodbe je obveznost prenosa proizvodov, blaga, materiala ali storitev na kupca v zameno za nadomestilo, ki ga je skupina prejela od kupca. V okviru obveznosti iz pogodb s kupci skupina izkazuje obveznosti za prejete predujme kupcev. Obveznost iz pogodbe se pripozna kot prihodek, ko skupina izpolni izvršitveno obvezo po pogodbi.

PRIHODKI OD NAJEMNIN

Prihodki od najemnin zajemajo prihodke od oddajanja proizvodnih hal, pisarniških prostorov, stanovanj, učilnic in parkirnih površin. Skupina prihodke od najemnin uvršča med poslovne prihodke.

DRUGI POSLOVNI PRIHODKI S PREVREDNOTOVALNIMI POSLOVNIMI PRIHODKI

Med drugimi prihodki izkazujemo donacije, subvencije, premije ter prevrednotovalne prihodke, nastale pri prodaji osnovnih sredstev, in odpravo rezervacij v neto znesku.

FINANČNI PRIHODKI IN FINANČNI ODHODKI

Finančni prihodki obsegajo prihodke od obresti na dana posojila, prihodke od dividend, prihodke od odsvojitve za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev in prihodke iz naslova pozitivnih tečajnih razlik. Prihodke od obresti pripoznamo ob njihovem nastanku z uporabo efektivne obrestne mere. Prihodke od dividend izkažemo v poslovnem izidu, ko je uveljavljena pravica do izplačila.

Finančni odhodki obsegajo stroške obresti za prejeta posojila, negativne tečajne razlike in izgube zaradi oslabitve vrednosti finančnih sredstev, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Stroški izposojanja se v izkazu poslovnega izida pripoznajo po metodi efektivnih obresti.

KOSMATI DONOS IZ POSLOVANJA

Kosmati donos iz poslovanja je sestavljen iz prihodkov od prodaje, spremembe vrednosti zalog gotovih proizvodov in nedokončane proizvodnje ter drugih poslovnih prihodkov.

ODHODKI – STROŠKI

Stroške kot odhodke pripoznamo v obdobju, v katerem nastanejo. Razvrščamo jih v skladu z njihovo naravo. Izkazujemo in razkrivamo jih po naravnih vrstah. Odhodki se pripoznajo, če je zmanjšanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju povezano z zmanjšanjem sredstev ali povečanjem dolga in je to zmanjšanje mogoče zanesljivo izmeriti.

DOBIČEK/IZGUBA IZ POSLOVANJA

Dobiček/izguba iz poslovanja je opredeljen kot dobiček/izguba pred obdavčitvijo in finančnimi postavkami. Finančne postavke zajemajo obresti od denarnih sredstev na računih v banki, depozitov, naložb, namenjenih za prodajo, plačane obresti od posojil, dobiček ali izgubo iz prodaje finančnih instrumentov, namenjenih za prodajo, ter pozitivne in negativne tečajne razlike od prevedbe vseh monetarnih sredstev in obveznosti v tuji valuti.

POSLOVNI IZID

Poslovni izid je sestavljen iz izida iz poslovanja, povečanega za finančne prihodke in zmanjšanega za finančne odhodke.

SLABITEV SREDSTEV

SLABITEV OPREDMETENIH OSNOVNIH SREDSTEV

Če obstaja kak znak, da utegne biti sredstvo oslabiljeno, ocenimo njegovo nadomestljivo vrednost v skladu z MRS 36. Če ni mogoče oceniti nadomestljive vrednosti sredstva, skupina ugotovi nadomestljivo vrednost denar ustvarjajoče enote, ki ji sredstvo pripada. Slabitev se izkaže v izkazu poslovnega izida, za prevrednotenje zemljišč pa se najprej zniža do takrat oblikovan presežek iz prevrednotenja. Izgube zaradi oslabilte je treba odpraviti, če so se spremenile ocene, uporabljene za ugotovitev nadomestljive vrednosti sredstev. Izguba zaradi oslabilte sredstva se odpravi do višine, do katere povečana knjigovodska vrednost sredstva ne preseže knjigovodske vrednosti, ki bi bila ugotovljena po odštetju amortizacijskega odpisa, če pri sredstvu v prejšnjih letih ne bi bila pripoznana izguba zaradi oslabilte. Odprava izgube se pripozna kot prihodek v poslovnem izidu, za odpravo oslabilte zemljišč pa se oblikuje presežek iz prevrednotenja v kapitalu. Za zemljišča ugotovljamo pošteno vrednost s cenitvijo.

SLABITEV NEOPREDMETENIH SREDSTEV

Neopredmetena sredstva na datum poročanja preverimo z namenom slabitve. Kadar je nadomestljiva vrednost manjša od knjigovodske vrednosti sredstva, se ta zmanjša na njegovo nadomestljivo vrednost. Takšno zmanjšanje prikaže skupina kot izgubo zaradi oslabilte in knjiži kot prevrednotovalni poslovni odhodek.

SLABITEV ZALOG

Družbe v skupini oblikujejo popravek vrednosti zalog glede na starost, in sicer:

- zaloge, ki niso imele gibanja v zadnjem letu, v višini 5 odstotkov od nabavne vrednosti zalog;
- zaloge, ki niso imele gibanja dve leti, v višini dodatnih 15 odstotkov od nabavne vrednosti zalog;
- zaloge, ki niso imele gibanja tri leta, v višini dodatnih 10 odstotkov od nabavne vrednosti zalog;
- zaloge, ki niso imele gibanja štiri leta, v višini dodatnih 10 odstotkov od nabavne vrednosti zalog;
- zaloge, ki niso imele gibanja pet let in več, v višini dodatnih 10 odstotkov od nabavne vrednosti zalog.

Izgube zaradi oslabilte zalog so izkazane v konsolidiranem izkazu poslovnega izida. Skupina ne slabi zalog v skladišču rezervnih delov, ker te zaloge ne izgublajo svoje vrednosti, čeprav ne izkazujejo gibanja v daljšem časovnem obdobju.

SLABITEV FINANČNIH NALOŽB

Na datum vsakega poročanja v skupini opravimo preizkus ocene slabitve finančnih naložb po izbranih merilih, opredeljenih v pravilniku o računovodstvu, da bi ugotovili, ali obstajajo nepristranski dokazi o morebitni oslabiljenosti finančne naložbe. Če taki razlogi obstajajo, pristopimo k izračunu višine vrednosti izgube zaradi oslabilte.

Če presodimo, da je treba opraviti slabitev pri finančnih naložbah, izkazanih po odplačni vrednosti, se znesek izgube izmeri kot razlika med knjigovodsko vrednostjo finančne naložbe in sedanjo vrednostjo pričakovanih prihodnjih denarnih tokov, diskontiranih po izvorni efektivni obrestni meri. Vrednost izgube pripoznamo v poslovnem izidu. Če razlogi za slabitev finančne naložbe prenehajo obstajati, je razveljavitev slabitve finančne naložbe, izkazane po odplačni vrednosti, pripoznana v poslovnem izidu.

Za finančne instrumente, merjene po poštenu vrednosti prek poslovnega izida, se dobički in izgube iz naslova teh finančnih instrumentov razporedijo v izkaz poslovnega izida.

SLABITEV POSLOVNIH TERJATEV

Slabitev terjatev oziroma oblikovanje popravka vrednosti skupina preverja skladno z MSRP 9, kjer je za nefinančne ustanove določen poenostavljen pristop v tem smislu, da na prvi dan poročanja ni treba ugotavljati, ali je prišlo do pomembnega povečanja kreditnega tveganja ali ne. Za poslovne terjatve se slabitve določijo po konceptu pričakovanih kreditnih izgub (angl. Expected credit loss, ECL) za celotno dobo trajanja poslovnih terjatev (vseživljenjske kreditne izgube), za kar se po MSRP 9 uporabi matrika popravkov za pričakovane kreditne izgube. Podlaga za oblikovanje popravka vrednosti terjatev je matrika popravkov vrednosti po prodajnih segmentih, ki temelji na oceni neizpolnitve plačila s strani kupcev glede na pretekle izkušnje s kreditno izgubo, prilagojene za morebitne prihodnje dejavnike iz gospodarskega okolja, pri čemer so izvzete zavarovane terjatve. Pričakovane kreditne izgube iz poslovnih terjatev (angl. Expected credit loss, ECL) skladno z MSRP 9 so prikazane v poglavju 10.11 Letnega poročila 2024.

IZKAZ DRUGEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA

V konsolidiranem izkazu drugega vseobsegajočega donosa sta prikazana čisti poslovni izid in drugi vseobsegajoči donos. Vanj so vključene postavke, ki bodo v prihodnje razporejene v izkaz poslovnega izida, in postavke, ki v prihodnje ne bodo pripoznane v izkazu poslovnega izida, kakor zahtevajo ali dovoljujejo druga določila MSRP.

IZKAZ DENARNIH TOKOV

V skupini poročamo o denarnih tokovih iz poslovanja po posredni metodi na osnovi postavk v konsolidiranem izkazu finančnega položaja na dan 31. 12. 2024 in 31. 12. 2023, postavk v konsolidiranem izkazu poslovnega izida za leto 2023 ter dodatnih podatkov, ki so potrebni za prilagoditev odtokov in pritokov.

IZKAZ GIBANJA KAPITALA

Konsolidiran izkaz gibanja kapitala prikazuje gibanje posameznih sestavin kapitala v poslovnem letu (celoto prihodkov in odhodkov ter transakcij z lastniki, ko delujejo kot lastniki), vključno z uporabo čistega poslovnega izida. Vključen je konsolidiran izkaz vseobsegajočega donosa, ki čisti poslovni izid tekočega obdobja povečuje za vse prihodke, ki smo jih neposredno pripoznali v kapitalu.

USTAVLJENO POSLOVANJE

V skladu z MSRP 5 se ustavljeno poslovanje v skupinskih računovodskih izkazih izkazuje za pomembne odvisne družbe, ki so bile odtujene iz skupine ali pa obstaja velika verjetnost, da bodo prodane v naslednjem letu in katerih poslovanje je bilo v poročanem ali preteklem poslovnem letu še vključeno v konsolidiran izkaz poslovnega izida, v izkazu finančnega položaja pa njihova sredstva in viri sredstev niso več izkazani.

10.6.3.5 Uporaba novih in prenovljenih MSRP ter pojasnil OPMSRP

Standardi in dopolnitve, ki veljajo od 1. 1. 2024

Z dnem 1. 1. 2024 veljajo naslednji novi standardi, spremembe obstoječih standardov in nova pojasnila, ki jih je izdal Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde (UOMRS) ter sprejela EU:

- **Dolgoročne obveznosti z zavezami in razvrstitev obveznosti na kratkoročne ali dolgoročne (Spremembe MRS 1):**

Razvrstitev obveznosti kot kratkoročne ali dolgoročne in dolgoročne obveznosti z zavezami (Spremembe MRS 1 – Predstavljanje računovodskih izkazov), objavljene leta 2020 oziroma 2022, pojasnjujejo, da razvrstitev obveznosti kot kratkoročne ali dolgoročne temelji izključno na pravici podjetja do odloga poravnave za najmanj 12 mesecev po datumu poročanja. Pravica mora obstajati na datum poročanja in mora imeti vsebino.

Na to pravico vplivajo le zaveze, ki jih mora podjetje upoštevati na datum poročanja ali pred njim. Zaveze, ki jih je treba upoštevati po datumu poročanja, ne vplivajo na razvrstitev obveznosti med kratkoročne ali dolgoročne na datum poročanja. Vendar je zdaj potrebno razkritje zavez, da bi uporabniki lažje razumeli tveganje, da bi te obveznosti lahko postale poplačljive v 12 mesecih po datumu poročanja.

Spremembe tudi pojasnjujejo, da se prenos lastnih kapitalskih instrumentov podjetja v določenih okoliščinah šteje za poravnavo obveznosti. Če ima obveznost kakršnekoli možnosti pretvorbe v lastniški kapital, te na splošno vplivajo na njeno razvrstitev kot kratkoročno ali nekratkoročno (npr. če je možnost pretvorbe razcepljena kot vgrajeni izvedeni finančni instrument iz gostiteljevega dolga), razen če so te možnosti pretvorbe pripoznane kot lastniški kapital po MRS 32 – Finančni instrumenti: predstavljanje.

- **Obveznost najema pri prodaji in povratnem najemu (spremembe MSRP 16):**

Dopolnilo zahteva, da prodajalec-najemnik obračunava spremenljiva plačila najema, ki nastanejo pri transakciji prodaje in povratnega najema, kot sledi:

- ob začetnem pripoznanju se vključijo spremenljive najemnine pri merjenju obveznosti iz najema, ki izhaja iz transakcije prodaje in povratnega najema;
- po začetnem pripoznanju se uporabijo splošne zahteve za poznejše obračunavanje obveznosti iz najema, tako da se ne pripozna dobiček ali izguba v zvezi s pridržano pravico do uporabe.

Prodajalci-najemniki morajo ponovno oceniti ter morebiti preračunati transakcije prodaje in povratnega najema, sklenjene od uvedbe MSRP 16 leta 2019.

- **Dobaviteljski finančni dogovori (spremembe MRS 7 in MSRP 7):**

Sprememba zahteva, da družba (kupec) razkrije kvalitativne in kvantitativne informacije o svojih dobaviteljskih finančnih dogovorih, kot so določila in pogoji – vključno na primer s podaljšanimi plačilnimi pogoji in zagotovljeno varnostjo ali jamstvom.

Med drugimi značilnostmi MRS 7 pojasnjuje, da finančni dogovor dobavitelja zagotavlja podjetju podaljšane plačilne roke ali dobaviteljem podjetja predčasne plačilne pogoje v primerjavi s povezanim datumom zapadlosti plačila računa.

Standardi, dopolnitve in pojasnila, ki veljajo z dnem 1. 1. 2024, niso povzročili bistvenih sprememb v računovodskih izkazih.

Standardi in spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal UOMRS in sprejela EU, vendar še niso v veljavi

Na datum odobritve teh računovodskih izkazov je UOMRS izdal naslednje spremembe obstoječih standardov, ki jih je sprejela EU, a še niso stopili v veljavo in imajo datum veljavnosti za letna obdobja od vključno 1. 1. 2025 naprej:

- **Pomanjkanje zamenljivosti (Dopolnilo k MRS 21 – Učinki sprememb deviznih tečajev):**

Sprememba velja, kadar ene valute ni mogoče zamenjati za drugo. To se lahko zgodi na primer zaradi vladnega nadzora nad uvozom in izvozom kapitala ali zaradi omejitve obsega transakcij v tuji valuti, ki se lahko izvedejo po uradnem menjalnem tečaju. Dopolnitve pojasnjujejo, kdaj se valuta šteje za zamenljivo v drugo valuto in kako podjetje oceni trenutni tečaj za valute, ki niso zamenljive. Dopolnitve uvajajo nova razkritja, ki uporabnikom računovodskih izkazov pomagajo oceniti učinek uporabe ocenjenega menjalnega tečaja.

Novi standardi in spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal UOMRS, vendar jih EU še ni sprejela

Trenutno se MSRP, kot jih je sprejela EU, bistveno ne razlikujejo od predpisov, ki jih je sprejel Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde (UOMRS), z izjemo naslednjih novih standardov in sprememb obstoječih standardov.

Novi standardi in spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal UOMRS, vendar jih EU še ni sprejela, z datumom veljavnosti za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2026 ali pozneje

- Letne izboljšave, zvezek 11 (Spremembe MSRP 1, MSRP 7, MSRP 9, MSRP 10 in MRS 7):**
 Letne izboljšave zagotavljajo UOMRS mehanizem za učinkovito izdajo zbirke manjših sprememb računovodskih standardov. V skladu z ustreznim postopkom UOMRS, kot je opisan v Priročniku o pravilnem postopku fundacije MSRP, so letne izboljšave omejene na spremembe, ki pojasnjujejo besedilo v računovodskem standardu ali popravljajo relativno manjše nenamerne posledice, spreglede ali nasprotja med zahtevami v računovodskih standardih. Predlagane izboljšave so združene v enem dokumentu. Ta cikel letnih izboljšav obravnava naslednje:

Računovodski standard	Vsebina sprememb
MSRP 1 – Prva uporaba Standardov mednarodnega finančnega poročanja	Računovodsko ščitenje ob prvi uporabi MSRP
MSRP 7 – Finančni instrumenti: razkritja	Dobiček ali izguba ob odpravi pripoznanja
Navodila za implementacijo MSRP 7 – Finančni instrumenti: razkritja	Uvod
	Razkritje odložene razlike med pošteno vrednostjo in transakcijsko ceno
	Razkritja kreditnega tveganja
MSRP 9 – Finančni instrumenti	Odprava pripoznanja obveznosti iz najema Transakcijska cena
MSRP 10 – Konsolidirani računovodski izkazi	Določitev »de facto agenta«
MRS 7 – Izkaz denarnih tokov	Stroškovna metoda

- Pogodbe, ki se nanašajo na električno energijo, odvisno od narave (prej pogodbe o nakupu električne energije) (Spremembe MSRP 9 in MSRP 7):**
 Spremembe so bile izvedene za izboljšanje poročanja podjetij o finančnih učinkih pogodb o električni energiji, odvisnih od narave, ki so pogosto strukturirane kot pogodbe o nakupu električne energije (angleško PPA).
 Pogodbe o električni energiji, odvisni od narave, pomagajo podjetjem pri zagotavljanju oskrbe z električno energijo iz vetrnih in sončnih virov. Ker se lahko količina električne energije, proizvedene po teh pogodbah, razlikuje glede na nenadzorovane dejavnike, povezane z vremenskimi razmerami, trenutne računovodske zahteve morda ne bodo ustrezno zajele, kako te pogodbe vplivajo na uspešnost podjetja. V odgovor je IASB sprejel ciljno usmerjene spremembe MSRP 9 – Finančni instrumenti in MSRP 7 – Finančni instrumenti: razkritja za izboljšanje razkritja teh pogodb v računovodskih izkazih.
 Spremembe vključujejo:
 - pojasnitev uporabe zahtev za »lastno uporabo«;
 - dovoljenje obračunavanja varovanja pred tveganjem, če se te pogodbe uporabljajo kot instrumenti za varovanje pred tveganjem;
 - dodajanje novih zahtev glede razkritja, ki vlagateljem omogočajo razumevanje učinka teh pogodb na finančno uspešnost in denarne tokove podjetja.

Predčasna uporaba sprememb je dovoljena. Vendar je treba v nekaterih pravnih sistemih spremembe potrditi pred uporabo.

- **Spremembe razvrščanja in merjenja finančnih instrumentov (Spremembe MSRP 9 in MSRP 7):**

Spremembe pojasnjujejo, da se finančna sredstva in finančne obveznosti pripoznajo in odpravijo pripoznanja na datum poravnave, razen običajnih nakupov ali prodaj finančnih sredstev in finančnih obveznosti, ki izpolnjujejo pogoje za novo izjemo. Nova izjema dovoljuje podjetjem, da se odločijo za odpravo pripoznanja določenih finančnih obveznosti, poravnanih prek elektronskih plačilnih sistemov, pred datumom poravnave.

Zagotavljajo tudi smernice za ocenjevanje pogodbenih značilnosti denarnega toka finančnih sredstev, ki veljajo za vse pogojne denarne tokove, vključno s tistimi, ki izhajajo iz okoljskih, družbenih in upravljavskih (ESG) značilnosti.

Poleg tega te spremembe uvajajo nove zahteve glede razkritja in posodablja druge.

Novi standardi in spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal UOMRS, vendar jih EU še ni sprejela, z datumom veljavnosti letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2027 ali pozneje

- **Odvisne družbe brez javne odgovornosti: razkritja (spremembe MSRP 19), veljavna za letna obdobja od vključno 1. 1. 2027 naprej:**

MSRP 19 je prostovoljni standard, ki se uporablja za subjekte brez javne odgovornosti, vendar katerih lastniki pripravljajo konsolidirane računovodske izkaze v skladu z računovodskimi standardi MSRP.

Za podjetja, ki so vključena v področje uporabe, MSRP 19 poenostavlja razkritja o različnih temah, vključno z najemi, menjalnimi tečaji, davki na dobiček, izkazom denarnih tokov itd.

Če bo sprejet, se pričakuje, da bo MSRP 19 zmanjšal stroške priprave zajetih računovodskih izkazov, hkrati pa ohranil uporabnost teh računovodskih izkazov za deležnike.

- **Predstavitev in razkritje v računovodskih izkazih (spremembe MSRP 18) z datumom veljavnosti letna obdobja od vključno 1. 1. 2027 naprej:**

MSRP 18 nadomešča MRS 1, ki določa zahteve glede predstavitve in osnovnega razkritja v računovodskih izkazih. Spremembe, ki se najbolj dotikajo izkaza poslovnega izida, vključujejo zahtevo po razvrščanju prihodkov in odhodkov v tri nove kategorije – poslovanje, investiranje in financiranje – ter prikaz vmesnih seštevkov poslovnega izida iz poslovanja in dobička ali izgube pred financiranjem in davki iz dobička.

Poleg tega so poslovni odhodki predstavljeni neposredno v izkazu poslovnega izida – razvrščeni po naravi (npr. nadomestila za zaposlene), po funkciji (npr. stroški prodaje) ali z uporabo mešane predstavitve. Odhodki, prikazani po funkcijah, zahtevajo podrobnejša razkritja o njihovi naravi.

MSRP 18 zagotavlja tudi izboljšane napotke za združevanje in razčlenjevanje informacij v računovodskih izkazih, uvaja nove zahteve po razkritju za merila uspešnosti, ki jih določi vodstvo (angleško MPM)* ter odpravlja možnosti razvrščanja obresti in dividend v izkazu denarnih tokov.

* Za ukrepe, ki niso v skladu z splošno sprejetimi standardi in ustrezajo definiciji MPM, bodo veljale zahteve po razkritju.

Skupina ocenjuje, da uvedbe novih standardov in spremembe obstoječih standardov v obdobju začetne uporabe ne bodo imele pomembnega vpliva na konsolidirane računovodske izkaze Skupine UNIOR.

10.7 Razkritja k revidiranemu konsolidiranemu izkazu finančnega položaja Skupine UNIOR

10.7.1 Izkaz finančnega položaja po odsekih

Konsolidirani računovodski izkaz finančnega položaja Skupine UNIOR je podrobneje razdeljen na dva odseka, ki ju glede na dejavnost, ki jo opravljajo družbe v skupini, lahko smiselno razdelimo na kovinskopredelovalno dejavnost (v nadaljevanju Kovinska dejavnost) in turistično dejavnost. V turistično dejavnost uvrščamo družbo UNITUR d.o.o., v kovinsko dejavnost pa vse ostale družbe v Skupini UNIOR, ki delujejo v dejavnostih proizvodnja odkovkov, ročno orodje in strojogradnja.

Zaradi začetega prodajnega postopka družbe UNITUR d.o.o. so sredstva in obveznosti turistične dejavnosti prikazani le v eni postavki kot kratkoročna sredstva za prodajo oziroma kratkoročne obveznosti, vključene v skupine za odtujitev.

Konsolidiran izkaz finančnega položaja po področnih odsekih

(v EUR)	Turistična dejavnost 31.12.2024	Kovinska dejavnost 31.12.2024	SKUPAJ 31. 12. 2024	Turistična dejavnost 31.12.2023	Kovinska dejavnost 31.12.2023	SKUPAJ 31.12.2023
SREDSTVA	45.405.303	290.685.716	336.091.019	75.267.624	315.540.624	390.808.248
A. DOLGOROČNA SREDSTVA	0	155.355.703	155.355.703	71.394.309	168.091.237	239.485.546
I. Neopredmetena sredstva in druga NS	0	4.218.359	4.218.359	1.443.758	7.601.865	9.045.623
1. Dolgoročne premoženjske pravice	0	1.893.496	1.893.496	1.357.553	2.013.030	3.370.583
2. Dobro ime	0	521.448	521.448	0	521.448	521.448
3. Dolgoročno odloženi stroški razvijanja	0	1.407.787	1.407.787	0	1.809.278	1.809.278
4. Druga neopredmetena sredstva	0	345.910	345.910	49.632	439.184	488.816
5. Neopredmetena sredstva, ki se pridobivajo	0	49.718	49.718	36.572	2.818.926	2.855.498
II. Opredmetena osnovna sredstva	0	124.562.044	124.562.044	69.508.824	131.992.184	201.501.008
1. Zemljišča in zgradbe	0	43.531.483	43.531.483	53.979.042	50.243.280	104.222.322
2. Proizvajalne naprave in stroji	0	64.536.803	64.536.803	13.682.677	72.214.513	85.897.190
3. Druge naprave in oprema, drobni inv. in druga OOS	0	728.559	728.559	14.155	578.246	592.401
4. Opredmetena osnovna sredstva v najemu	0	4.086.903	4.086.903	151.122	4.238.951	4.390.073
5. Opredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo	0	11.678.296	11.678.296	1.681.828	4.717.194	6.399.022
III. Naložbene nepremičnine	0	937.284	937.284	416.859	1.540.754	1.957.613
IV. Dolgoročne finančne naložbe	0	19.137.851	19.137.851	12.519	19.481.429	19.493.948
1. Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil	0	19.134.926	19.134.926	12.519	19.474.331	19.486.850
2. Dolgoročna posojila	0	2.925	2.925	0	7.098	7.098
V. Dolgoročne poslovne terjatve	0	16.789	16.789	12.350	18.153	30.503
1. Dolgoročne poslovne terjatve do kupcev	0	0	0	0	0	0
2. Dolgoročne poslovne terjatve do drugih	0	16.789	16.789	12.350	18.153	30.503
VI. Odložene terjatve za davek	0	6.483.376	6.483.376	0	7.456.851	7.456.851
B. KRATKOROČNA SREDSTVA	45.405.303	135.330.013	180.735.316	3.873.315	147.449.387	151.322.702
I. Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	45.405.303	15.304.110	60.709.413	0	120.000	120.000
II. Zaloge	0	62.760.903	62.760.903	240.149	77.637.962	77.878.111
1. Material	0	21.808.427	21.808.427	225.285	22.529.846	22.755.131
2. Nedokončana proizvodnja	0	18.659.546	18.659.546	0	26.966.333	26.966.333
3. Proizvodi	0	16.478.200	16.478.200	0	21.361.772	21.361.772
4. Trgovsko blago	0	5.814.730	5.814.730	14.864	6.780.011	6.794.875
III. Kratkoročne finančne naložbe	0	79.944	79.944	0	73.012	73.012
1. Kratkoročne finančne naložbe, razen posojil	0	0	0	0	0	0
2. Kratkoročna posojila	0	79.944	79.944	0	73.012	73.012
IV. Kratkoročne poslovne terjatve	0	42.848.938	42.848.938	2.433.872	47.846.387	50.280.259
1. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	0	28.737.345	28.737.345	1.510.746	29.570.699	31.081.445
2. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	0	13.985.452	13.985.452	923.126	17.989.174	18.912.300
3. Kratkoročne terjatve za davek od dohodka	0	126.141	126.141	0	286.514	286.514
V. Denarna sredstva	0	14.336.118	14.336.118	1.199.294	21.772.026	22.971.320

Konsolidiran izkaz finančnega položaja po odsekih (nadaljevanje)

(v EUR)	Turistična dejavnost 31.12.2024	Kovinska dejavnost 31.12.2024	SKUPAJ 31.12.2024	Turistična dejavnost 31.12.2023	Kovinska dejavnost 31.12.2023	SKUPAJ 31.12.2023
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	45.405.304	290.685.715	336.091.019	75.267.624	315.540.624	390.808.248
A. KAPITAL	12.200.000	112.298.725	124.498.725	39.166.876	147.305.628	186.472.504
A1. KAPITAL, PRIPISAN LASTNIKOM OBVLADUJOČE DRUŽBE	12.200.000	92.282.484	104.482.484	39.166.876	129.541.796	168.708.672
I. Vpoklicani kapital	0	23.688.983	23.688.983	6.483.792	17.205.191	23.688.983
1. Osnovni kapital	0	23.688.983	23.688.983	6.483.792	17.205.191	23.688.983
2. Nepoklicani kapital (odbitna postavka)	0	0	0	0	0	0
II. Kapitalske rezerve	0	41.686.964	41.686.964	18.508.479	23.178.485	41.686.964
III. Rezerve iz dobička	12.196.970	17.543.821	29.740.791	15.911.428	19.926.655	35.838.083
1. Zakonske rezerve	0	1.951.606	1.951.606	534.164	1.417.442	1.951.606
2. Rezerve za lastne delnice in lastne poslovne deleže	0	2.710.298	2.710.298	0	2.721.454	2.721.454
3. Lastne delnice in poslovni deleži (odbitna postavka)	0	(2.710.298)	(2.710.298)	0	(2.721.454)	(2.721.454)
4. Statutarne rezerve	0	0	0	0	0	0
5. Druge rezerve iz dobička	12.196.970	15.592.215	27.789.185	15.377.264	18.509.213	33.886.477
IV. Rezerve zaradi vrednotenja po poštenih vred.	3.030	11.400.036	11.403.066	8.896.316	11.946.688	20.843.004
V. Preneseni čisti dobiček	0	0	0	0	57.963.421	46.537.112
VI. Prenesena čista izguba	0	0	0	(11.426.309)	0	0
VII. Čisti dobiček poslovnega leta	0	0	0	793.169	2.009.079	2.802.248
VIII. Čista izguba poslovnega leta	0	0	0	0	0	0
IX. Prevedbeni popravek kapitala	0	(2.037.320)	(2.037.320)	0	(2.687.722)	(2.687.722)
A2. KAPITAL, PRIPISAN NEOBVLADUJOČIM DELEŽEM	0	20.016.241	20.016.241	0	17.763.832	17.763.832
B. REZERVACIJE IN ODLOŽENI PRIHODKI	0	6.215.865	6.215.865	10.645.610	7.850.787	18.496.397
1. Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti	0	5.567.575	5.567.575	878.622	7.018.265	7.896.887
2. Druge rezervacije	0	203.055	203.055	9.766.988	332.403	10.099.391
3. Odloženi prihodki	0	445.235	445.235	0	500.119	500.119
C. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	0	4.661.968	4.661.968	15.725.059	91.304.206	107.029.265
I. Dolgoročne finančne obveznosti	0	4.532.380	4.532.380	14.537.669	90.705.119	105.242.788
1. Dolgoročne finančne obveznosti do bank	0	1.122.389	1.122.389	14.427.190	86.299.435	100.726.625
2. Dolgoročne finančne obveznosti iz najema	0	3.131.327	3.131.327	110.479	3.297.787	3.408.266
3. Druge dolgoročne finančne obveznosti	0	278.664	278.664	0	1.107.897	1.107.897
II. Dolgoročne poslovne obveznosti	0	0	0	0	0	0
1. Dolgoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	0	0	0	0	0	0
2. Dolgoročne menične obveznosti	0	0	0	0	0	0
3. Dolgoročne poslovne obv. na podlagi predujmov	0	0	0	0	0	0
4. Druge dolgoročne poslovne obveznosti	0	0	0	0	0	0
III. Odložene obveznosti za davek	0	129.588	129.588	1.187.390	599.087	1.786.477
Č. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	33.205.304	167.509.157	200.714.461	9.730.079	69.080.003	78.810.082
I. Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev	33.205.304	2.429.105	35.634.409	0	0	0
II. Kratkoročne finančne obveznosti	0	101.048.431	101.048.431	2.308.421	14.059.810	16.368.231
1. Kratkoročne finančne obveznosti do bank	0	99.914.144	99.914.144	1.707.352	13.095.640	14.802.992
2. Kratkoročne finančne obveznosti iz najema	0	993.970	993.970	37.853	963.324	1.001.177
3. Druge kratkoročne finančne obveznosti	0	140.317	140.317	563.216	846	564.062
III. Kratkoročne poslovne obveznosti	0	64.031.621	64.031.621	7.421.658	55.020.193	62.441.851
1. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	0	41.113.466	41.113.466	3.873.467	32.888.001	36.761.468
2. Kratkoročne menične obveznosti	0	3.554.961	3.554.961	0	4.588.340	4.588.340
3. Kratkoročne poslovne obv. na podlagi predujmov	0	1.482.721	1.482.721	1.574.381	1.503.877	3.078.258
4. Kratkoročne obveznosti za davek od dohodka	0	184.863	184.863	25.714	361.229	386.943
5. Druge kratkoročne poslovne obveznosti	0	12.649.523	12.649.523	899.395	10.137.600	11.036.995
6. Kratkoročno vračunani stroški in odloženi prihodki	0	5.046.087	5.046.087	1.048.701	5.541.146	6.589.847

Dodatni podatki po območnih odsekih za Skupino UNIOR

(v EUR)	Prihodki od prodaje		Skupaj sredstva		Neto investicije	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Slovenija	178.452.060	191.843.039	244.908.043	303.099.916	14.868.101	24.550.506
Evropska unija	7.524.382	8.561.587	15.822.064	15.650.921	1.222.603	1.006.613
Ostala Evropa	3.702.181	4.301.303	17.871.176	18.637.614	1.666.238	1.017.214
Ostali trgi	60.019.030	56.266.439	57.489.736	53.419.797	4.346.933	2.263.235
Skupaj	249.697.653	260.972.368	336.091.019	390.808.248	22.103.875	28.837.568

Dodatni podatki po območnih odsekih prikazujejo konsolidirane prihodke od prodaje, konsolidirana sredstva in neto investicije glede na geografsko območje, v katerem imajo družbe v skupini svoj sedež.

10.7.2 Neopredmetena sredstva

SKUPINA UNIOR (v EUR)	Dobro ime	Odloženi stroški razvijanja	Naložbe v pravice do ind. lastnine	Druga neopredmet. sredstva	NDS v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost						
Stanje 31. decembra 2023	602.236	4.708.003	6.960.788	488.816	2.855.498	15.615.341
Neposredna povečanja – investicije	0	0	200.302	8.593	146.983	355.878
Prenos z investicij v teku	0	2.727.019	221.664	0	(2.948.683)	0
Zmanjšanja med letom	0	(3.934.271)	(675.020)	(111.221)	0	(4.720.512)
Prenos na sredstva za prodajo	0	0	(2.392.538)	(40.278)	(4.080)	(2.436.896)
Ostale spremembe (premiki, tečajji valut)	0	0	75.750	0	0	75.750
Stanje 31. decembra 2024	602.236	3.500.751	4.390.946	345.910	49.718	8.889.561
Popravek vrednosti						
Stanje 31. decembra 2023	80.788	2.898.725	3.590.205	0	0	6.569.718
Amortizacija v letu	0	908.896	605.736	0	0	1.514.632
Zmanjšanja med letom	0	(1.714.657)	(868.875)	0	0	(2.583.532)
Prenos na sredstva za prodajo	0	0	(867.988)	0	0	(867.988)
Ostale spremembe (premiki, tečajji valut)	0	0	38.372	0	0	38.372
Stanje 31. decembra 2024	80.788	2.092.964	2.497.450	0	0	4.671.202
Sedanja vrednost 31. decembra 2024	521.448	1.407.787	1.893.496	345.910	49.718	4.218.359
Sedanja vrednost 31. decembra 2023	521.448	1.809.278	3.370.583	488.816	2.855.498	9.045.623

SKUPINA UNIOR (v EUR)	Dobro ime	Odloženi stroški razvijanja	Naložbe v pravice do ind. lastnine	Druga neopredmet. sredstva	NDS v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost						
Stanje 31. decembra 2022	602.236	4.656.927	7.344.970	47.133	327.904	12.979.170
Neposredna povečanja – investicije	0	51.076	953.905	614.868	2.737.769	4.357.618
Prenos z investicij v teku	0	0	210.175	0	(210.175)	0
Zmanjšanja med letom	0	0	(1.351.413)	(173.185)	0	(1.524.598)
Ostale spremembe (premiki, tečajji valut)	0	0	(196.849)	0	0	(196.849)
Stanje 31. decembra 2023	602.236	4.708.003	6.960.788	488.816	2.855.498	15.615.341
Popravek vrednosti						
Stanje 31. decembra 2022	80.788	2.068.736	4.359.616	0	0	6.509.140
Amortizacija v letu	0	829.989	693.203	0	0	1.523.192
Zmanjšanja med letom	0	0	(1.351.413)	0	0	(1.351.413)
Ostale spremembe (premiki, tečajji valut)	0	0	(111.201)	0	0	(111.201)
Stanje 31. decembra 2023	80.788	2.898.725	3.590.205	0	0	6.569.718
Sedanja vrednost 31. decembra 2023	521.448	1.809.278	3.370.583	488.816	2.855.498	9.045.623
Sedanja vrednost 31. decembra 2022	521.448	2.588.191	2.985.354	47.133	327.904	6.470.030

Zaradi predvidene prodaje družb UNITUR d.o.o. in UNIOR Components d.o.o. so bila na kratkoročna sredstva za prodajo prenesena neopredmetena sredstva s sedanjo vrednostjo 1.480.232 evrov

Dobro ime izhaja iz pripojitve družbe Inexa Adria d.o.o. k družbi UNIOR d.d. v letu 2005 in pripojitve družbe UNIOR Werkzeugmaschinen GmbH k družbi UNIOR Deutschland GmbH v letu 2010. Letno preverjamo nadomestljivo vrednost dobrega imena denar ustvarjajočih enot, ki v letu 2024 na podlagi preverjenih indikatorjev ne izkazuje znakov za slabitev na podlagi njihovega poslovanja. Skupina dobrega imena v letu 2024 zato ni slabila.

Dolgoročno odloženi stroški razvijanja v skupni višini 1.407.786 evrov se nanašajo na odložene stroške razvoja novega proizvodnega programa za preoblikovanje aluminija v programu Odkovki. Stroški razvijanja se pripoznajo kot neopredmeteno sredstvo ob pogojih izvedljivosti strokovnega dokončanja projekta, da je na voljo za uporabo ali prodajo, ter verjetnosti doseganja gospodarskih koristi iz projekta (obstoj trga za učinke projekta ali za projekt oziroma njegova koristnost, če se bo uporabljal v družbi). Med stroški razvijanja, ki se pripoznajo kot neopredmeteno sredstvo, skupina prikazuje stroške dela in zunanjih storitev, potrebnih za razvoj novih tehnoloških rešitev, v primeru izdelave sredstva, ki izhaja iz razvoja, pa se kot odloženi stroški razvijanja usredstvi tudi materialni stroški, povezani z izdelavo razvojnega sredstva.

Pri sestavi konsolidiranih računovodskih izkazov smo preverili indikatorje slabitve vrednostno pomembnih odloženih stroškov razvoja. Ocenjena nadomestljiva vrednost odloženih stroškov razvoja presega njihovo neodpisano vrednost na dan 31. 12. 2024, zato v konsolidiranem izkazu poslovnega izida za leto 2024 niso bile evidentirane slabitve odloženih stroškov razvoja, je pa skupina v poslovnem letu 2024 odpravila pripoznanje in prenesla med prevrednotovalne odhodke (odpisala) dolgoročno odložene stroške razvoja, vezane na dejavnost strojogradnje, v višini 2.219.614 evrov zaradi sprejete odločitve o ukinitvi tržne dejavnosti programa Strojogradnja v obvladujoči družbi.

Med drugimi neopredmetenimi osnovnimi sredstvi v znesku 345.910 evrov so prikazane dolgoročne aktivne časovne razmejitve, kjer glavno postavko predstavljajo dolgoročno razmejeni stroški refinanciranja pri poslovnih bankah, ki je bilo v letu 2023 zaključeno z ročnostjo zapadlosti sedem let od sklenitve pogodbe.

Dobro ime je neopredmeteno sredstvo z nedoločeno dobo koristnosti, ostala neopredmetena osnovna sredstva pa imajo določeno končno dobo koristnosti in se v dobi koristnosti enakomerno časovno amortizirajo. Amortizacija neopredmetenih sredstev je v izkazu poslovnega izida izkazana v postavki »F. Odpisi vrednosti 1 Amortizacija«.

Pri letnem rednem popisu neopredmetenih osnovnih sredstev po nahajališčih v obvladujoči družbi s stanjem na dan 31. 10. 2024 in v ostalih družbah v skupini s stanjem na dan 31. 12. 2024 ni bilo ugotovljenih viškov ali mankov neopredmetenih osnovnih sredstev.

Strošek financiranja investicije za pridobitev neopredmetenega sredstva do usposobitve sredstva se vključuje v nabavno vrednost neopredmetenih sredstev.

Kosmata knjigovodska vrednost v celoti amortiziranih neopredmetenih sredstev, ki se na dan 31. 12. 2024 še uporabljajo, znaša 674.845 evrov.

Na dan 31. 12. 2024 ne obstajajo odprte obveznosti za nakup neopredmetenih sredstev.

Skupina neopredmetenih sredstev ni slabila zaradi predpostavk, povezanih z okoljem. Skupina tudi ni zavezanec za predajo emisijskih kuponov, zato z njimi ne razpolaga in jih ne izkazuje v svojih evidencah.

Skupina neopredmetenih sredstev nima zastavljenih za svoje dolgove.

10.7.3 Opredmetena osnovna sredstva

SKUPINA UNIOR	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Drobni inventar	Osnovna sredstva v najemu	Osnovna sredstva v pridobivanju	Skupaj
(v EUR)							
Nabavna vrednost							
Stanje 31. decembra 2023	30.703.321	160.382.278	252.884.595	3.133.034	6.993.583	6.399.022	460.495.833
Neposredna povečanja – investicije	212.175	19.213	3.941.100	227.704	923.056	17.412.555	22.735.803
Prenos z investicij v teku	0	2.951.037	8.146.464	160.807	0	(11.258.308)	0
Zmanjšanja med letom	(689.009)	(2.856.700)	(11.490.730)	(208.106)	(133.926)	0	(15.378.471)
Zmanjšanje – prenos na sredstva za prodajo	(7.259.577)	(58.203.998)	(38.355.067)	(26.883)	(187.838)	(839.572)	(104.872.935)
Zmanjšanje – prevrednotenje zaradi prenosa na sredstva za prodajo	(9.908.815)	(23.981.816)	(9.585.488)	(11.293)	(78.911)	(39.002)	(43.605.325)
Prevrednotenje	0	0	0	0	0	0	0
Ostale spremembe (spremembe tečajev)	8.944	37.003	1.010.058	25.072	(31.604)	3.601	1.053.074
Stanje 31. decembra 2024	13.067.039	78.347.017	206.550.932	3.300.335	7.484.360	11.678.296	320.427.979
Popravek vrednosti							
Stanje 31. decembra 2023	0	86.863.277	166.987.405	2.540.633	2.603.510	0	258.994.825
Amortizacija v letu	0	1.923.574	8.721.782	200.787	990.896	0	11.837.039
Zmanjšanja med letom	0	(867.680)	(6.906.267)	(192.092)	(76.252)	0	(8.042.291)
Zmanjšanje – prenos na sredstva za prodajo	0	(28.199.028)	(22.574.571)	(2.624)	(74.356)	0	(50.850.579)
Zmanjšanje – prevrednotenje zaradi prenosa na sredstva za prodajo	0	(11.846.383)	(5.026.432)	(1.102)	(31.237)	0	(16.905.154)
Ostale spremembe (spremembe tečajev)	0	8.813	812.212	26.174	(15.104)	0	832.095
Stanje 31. decembra 2024	0	47.882.573	142.014.129	2.571.776	3.397.457	0	195.865.935
Sedanja vrednost 31. decembra 2024	13.067.039	30.464.444	64.536.803	728.559	4.086.903	11.678.296	124.562.044
Sedanja vrednost 31. decembra 2023	30.703.321	73.519.001	85.897.190	592.401	4.390.073	6.399.022	201.501.008

SKUPINA UNIOR	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Drobni inventar	Osnovna sredstva v najemu	Osnovna sredstva v pridobivanju	Skupaj
(v EUR)							
Nabavna vrednost							
Stanje 31. decembra 2022	30.477.507	152.758.491	223.839.254	3.020.876	5.840.500	8.829.546	424.766.174
Neposredna povečanja – investicije	0	473.908	2.072.854	163.069	1.720.123	22.397.239	26.827.193
Prenos z investicij v teku	94.070	7.484.574	17.087.017	67.194	0	(24.732.855)	0
Zmanjšanja med letom	0	(278.682)	(3.207.619)	(23.561)	(445.421)	(92.904)	(4.048.187)
Prevrednotenje	133.945	0	0	0	0	0	133.945
Prenos med osnovna sredstva	0	0	14.821.350	0	0	0	14.821.350
Ostale spremembe (spremembe tečajev)	(2.201)	(56.013)	(1.728.261)	(94.544)	(121.619)	(2.004)	(2.004.642)
Stanje 31. decembra 2023	30.703.321	160.382.278	252.884.595	3.133.034	6.993.583	6.399.022	460.495.833
Popravek vrednosti							
Stanje 31. decembra 2022	0	83.562.266	161.144.697	2.370.687	2.204.606	0	249.282.256
Amortizacija v letu	0	3.537.459	10.322.738	253.529	942.376	0	15.056.102
Zmanjšanja med letom	0	(223.857)	(3.141.718)	(20.858)	(439.713)	0	(3.826.146)
Ostale spremembe (spremembe tečajev)	0	(12.591)	(1.338.312)	(62.725)	(103.759)	0	(1.517.387)
Stanje 31. decembra 2023	0	86.863.277	166.987.405	2.540.633	2.603.510	0	258.994.825
Sedanja vrednost 31. decembra 2023	30.703.321	73.519.001	85.897.190	592.401	4.390.073	6.399.022	201.501.008

Zaradi predvidene prodaje družb UNITUR d.o.o. in UNIOR Components d.o.o. je bila vrednost osnovnih sredstev prevrednotena (znižana) za 26.700.171 evrov zaradi uskladitve na pošteno vrednost, sedanja vrednost prenesenih opredmetenih osnovnih sredstev na kratkoročna sredstva za prodajo pa je znašala 46.723.193 evrov.

Med opredmetenimi osnovnimi sredstvi na dan 31. 12. 2024 ima Skupina UNIOR izkazana sredstva, ki jih je pridobila s finančnim najemom, z nabavno vrednostjo 1.699.353 evrov in sedanjo vrednostjo 851.190 evrov.

Skupina UNIOR na podlagi MSRP 16 med opredmetenimi osnovnimi sredstvi izkazuje tudi pravico do uporabe sredstev, pridobljenih na podlagi poslovnega najema, po nabavni vrednosti 7.484.360 evrov, in sicer 1.087.273 evrov najete opreme, 6.389.885 evrov najetih zgradb in 7.202 evra najetih zemljišč. Amortizacija iz naslova najete opreme je v letu 2024 znašala 165.898 evrov, iz naslova najetih zgradb 824.998 evrov, zmanjšanje vrednosti najetih zemljišč pa znaša 8.460 evrov, saj se zemljišča ne amortizirajo. Obresti iz naslova najemov znašajo 84.290 evrov, od tega 12.067 evrov za opremo, 71.957 evrov za zgradbe in 266 evrov za zemljišča. Obveznosti iz naslova najemov so konec leta 2024 znašale 4.125.297 evrov (288.872 evrov za najeto opremo, 3.829.005 evrov za najete zgradbe in 7.420 evrov za najeta zemljišča), od tega kratkoročni del 993.970 evrov (104.400 evrov za najeto opremo, 884.650 evrov za najete zgradbe in 4.920 evrov za najeta zemljišča). Stroški kratkoročnih najemov, ki zaradi krajšega obdobja najema niso pripoznani kot osnovna sredstva, in tudi najemi sredstev, katerih vrednost ne presega mejne vrednosti pripoznavanja sredstev kot osnovnega sredstva, so upoštevani med stroški najemnin v poglavju 10.8.5 Letnega poročila 2024.

Pri letnem rednem popisu opredmetenih osnovnih sredstev po nahajališčih v obvladujoči družbi s stanjem na dan 31. 10. 2024 in v ostalih družbah v skupini s stanjem na dan 31. 12. 2024, ni bilo ugotovljenih viškov ali mankov opredmetenih osnovnih sredstev. So pa inventurne komisije predlagale izločitev opredmetenih osnovnih sredstev, ki so uničena oziroma tako poškodovana, da se popravilo ne izplača in se več ne morejo uporabljati v procesu proizvodnje. Knjigovodska vrednost izločenih opredmetenih osnovnih sredstev v letu 2024 ob rednem letnem popisu je znašala 54.240 evrov. Skupina je v letu 2024 odpisala za 5.832.039 evrov osnovnih sredstev, in sicer orodja za kovanje zaradi zmanjšanja števila prodajnih izdelkov na programu Ročno orodje in poteka časa zagotavljanja dobave nadomestnih delov na programu Odkovki v višini 3.770.776 evrov. Odpisali smo tudi vrednost v preteklih letih pridobljenih nepremičnin pri vходу v tovarno, ki ne bodo več namenjene stanovanjskemu bivanju, ampak so predvidene za rušenje v višini 1.559.875 evrov, in slabili stroje v znesku 501.388 evrov.

V poslovnem letu 2024 je bila v registru nepremičnin odprava pripoznanja vrednosti zemljišč za 627.009 evrov, in sicer iz naslova vključenih zemljišč na podlagi prve opravljene cenitve za prevrednotenje v letu 2008. Pri pregledu evidenc in na podlagi zahteve D.S.U., d.o.o. smo ugotovili, da so bila ta zemljišča izločena v otvoritveni bilanci obvladujoče družbe v letu 1993 in naj ne bi bila v lasti družbe, čeprav je družba UNIOR d.d. zavedena kot lastnik v zemljiški knjigi.

Skupina UNIOR med opredmetenimi osnovnimi sredstvi izkazuje tudi kovaška orodja za kovanje v skupni vrednosti 10.644.739 evrov.

Poleg investicij v obvladujoči družbi v višini 12,6 milijona evrov, ki so predstavljene v poglavju 11.7.2 Letnega poročila 2024, najpomembnejše investicije v ostalih družbah v skupini predstavljajo: izgradnja nove proizvodne hale v vrednosti 0,8 milijona evrov in nabava 39 stružnic CNC ter sedem obdelovalnih strojev za obdelavo odkovkov v skupni vrednosti 2,5 milijona evrov v kovačnici na Kitajskem, izgradnja proizvodne hale za 0,7 milijona evrov in brusilni stroj ELB za 0,4 milijona evrov v Srbiji ter škarje Caddy za narez materiala v vrednosti 0,5 milijona evrov v kovačnici na Hrvaškem, za izgradnjo sončnih elektrarn pa smo namenili 0,2 milijona evrov.

Kot jamstvo za dolgove ima skupina zastavljena zemljišča in zgradbe po sedanji vrednosti v višini 89.408.150 evrov ter proizvodjalno opremo po sedanji vrednosti v višini 15.896.152 evrov.

V skladu z MRS 16 razkrivamo:

- Skupina UNIOR ne razpolaga z začasno neizrabljenimi opredmetenimi osnovnimi sredstvi na dan 31. 12. 2024;
- kosmata knjigovodska vrednost (nabavna vrednost) v celoti amortiziranih opredmetenih osnovnih sredstev, ki se na dan 31. 12. 2024 še uporabljajo, znaša 73.042.269 evrov;
- skupina ne razpolaga z opredmetenimi osnovnimi sredstvi, ki so bila izločena iz uporabe in niso razvrščena med sredstva za prodajo v skladu z MSRP 5;
- skupina ocenjuje, da poštena vrednost opredmetenih osnovnih sredstev, za katere skupina uporablja model nabavne vrednosti, bistveno ne odstopa od knjigovodske vrednosti opredmetenih osnovnih sredstev;
- obveznosti skupine za nakup opredmetenih osnovnih sredstev na dan 31. 12. 2024 znašajo 1.635.041 evrov.

Zemljišča v obvladujoči družbi so prevrednotena na podlagi cenitvenega poročila pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin, vpisanega v register pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti nepremičnin pri Slovenskem inštitutu za revizijo, na pošteno vrednost po stanju na dan 31. 12. 2021. Pri vrednotenju je ocenjevalec uporabil način tržnih primerjav, ki nakazuje vrednost s primerjavo ocenjevane nepremičnine z enakimi ali podobnimi nepremičninami, za katere so na voljo informacije o cenah. Na osnovi doseženih prodajnih cen in prilagoditev je bila upoštevana indikativna cena, ki bi jo primerljiva nepremičnina dosegla na trgu. K oceni zemljišča je bila pripisana še vrednost komunalnega prispevka kot pravice, ki je pripisana k stavbnemu zemljišču, na katerem stojijo objekti z izdanim gradbenim dovoljenjem. Za preveritev ustreznosti cenitev tudi za računovodsko poročanje v letu 2024 je pooblaščen ocenjevalec vrednosti nepremičnin na podlagi analize trga nepremičnin ocenil, da vrednosti, izkazane v cenitvah po stanju na dan 31. 12. 2021, niso pomembno drugačne tudi na dan 31. 12. 2024.

Strošek financiranja investicije za pridobitev opredmetenega osnovnega sredstva do usposobitve sredstva se vključuje v nabavno vrednost opredmetenih sredstev.

Pri sestavi računovodskih izkazov smo v skupini preverili, ali obstajajo indikatorji, da bi bila potrebna slabitev opredmetenih osnovnih sredstev, zato so bili izvedeni odpisi vrednosti. Zaradi predpostavk, povezanih z okoljem, sredstev nismo slabili.

Vrednost prevrednotenih zemljišč po nabavni vrednosti znaša 3.801.420 evrov.

10.7.4 Naložbene nepremičnine

Naložbene nepremičnine

(v EUR)	31. 12. 2024	31. 12. 2023
Zemljišča	817.284	1.234.143
Zgradbe	120.000	723.470
Skupaj	937.284	1.957.613

Gibanje naložbenih nepremičnin

(v EUR)	2024	2023
Začetno stanje 1. januarja	1.957.613	1.955.427
Pridobitve	94.132	86.646
Povečanje – prenos iz sredstev za prodajo	120.000	0
Zmanjšanje – prenos na sredstva za prodajo	(1.237.245)	0
Sprememba poštene vrednosti	0	(83.662)
Ostale spremembe (premiki, tečaji valut)	2.784	(798)
Končno stanje 31. decembra	937.284	1.957.613

Zaradi predvidene prodaje družb UNITUR d.o.o. in UNIOR Components d.o.o. so bile na kratkoročna sredstva za prodajo skupine prenesene naložbene nepremičnine v vrednosti 1.237.245 evrov

Naložbene nepremičnine zajemajo zemljišča in zgradbe, ki so namenjene nadaljnji prodaji oziroma se ne uporabljajo za opravljanje osnovne dejavnosti skupine na različnih lokacijah v Zrečah.

Pri zemljiščih, ki so namenjena prodaji in so izkazana med naložbenimi nepremičninami, je ocenjevalec nepremičnin, vpisan v register pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti nepremičnin pri Slovenskem inštitutu za revizijo, uporabil način tržnih prodaj, ki nakazuje vrednost s primerjavo ocenjevane nepremičnine z enakimi ali podobnimi nepremičninami, za katere so na voljo informacije o cenah. Na osnovi doseženih prodajnih cen in prilagoditev je bila upoštevana indikativna cena, ki bi jo primerljiva nepremičnina dosegla na trgu. K oceni zemljišča je bila pripisana še vrednost komunalnega prispevka kot pravice, ki je pripisana k stavbnemu zemljišču, na katerem stojijo objekti z izdanim gradbenim dovoljenjem. Naložbene nepremične so vrednotene na podlagi cenitvenega poročila pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin na pošteno vrednost po stanju na dan 31. 12. 2021. Za preveritev ustreznosti cenitev tudi za računovodsko poročanje v letu 2024 je pooblaščen ocenjevalec vrednosti nepremičnin na podlagi analize trga nepremičnin ocenil, da vrednosti, izkazane v cenitvah po stanju na dan 31. 12. 2021, niso pomembno drugačne tudi na dan 31. 12. 2024.

V letu 2024 skupina v povezavi z naložbenimi nepremičninami ni ustvarila prihodkov, niti ni bilo evidentiranih stroškov z izjemo nadomestila za uporabo stavbnih zemljišč.

Kot jamstvo za dolgove ima skupina zastavljene naložbene nepremičnine po knjigovodski vrednosti 817.248 evrov.

Analiza občutljivosti sprememb tržne vrednosti naložbenih nepremičnin

v (EUR)	Vrednost nepremičnin 31. 12. 2024	Hipotetični padec vrednosti nepremičnin		
		za 5 %	za 10 %	za 15 %
Naložbene nepremičnine				
Zemljišča	817.284	40.864	81.728	122.593
Zgradbe	120.000	6.000	12.000	18.000
Skupni učinek	937.284	46.864	93.728	140.593

10.7.5 Dolgoročne finančne naložbe

Gibanje dolgoročnih naložb v delnice, deleže in posojila

(v EUR)	2024	2023
Stanje naložb 1. januarja	19.493.948	20.250.939
Povečanja:		
Nakupi delnic in deležev	0	0
Pripis vrednosti pridruženih podjetij po kapitalski metodi	0	0
Druga povečanja – prevrednotenje	0	2
Zmanjšanja:		
Prodaje delnic in deležev	(1.997)	(40)
Znižanje vrednosti pridruženih podjetij po kapitalski metodi	(339.198)	(716.876)
Kratkoročni del dolgoročnih finančnih naložb	0	(1.802)
Zmanjšanje – prenos na sredstva za prodajo	(14.902)	0
Druga zmanjšanja – oslabitev	0	(38.275)
Stanje 31. decembra	19.137.851	19.493.948

Zmanjšanje dolgoročnih finančnih naložb v višini 339.198 evrov predstavlja pripis spremembe vrednosti pridruženih podjetij, ki se v konsolidiranih računovodskih izkazih vrednotijo po kapitalski metodi, medtem ko je v letu 2023 znašal negativni učinek iz tega naslova 716.876 evrov. Dobički in izgube pridruženih podjetij v konsolidiranem izkazu finančnega položaja povečujejo oziroma zmanjšujejo vrednost dolgoročnih finančnih naložb, v konsolidiranem izkazu poslovnega izida pa povečujejo finančne prihodke oziroma odhodke.

Zaradi predvidene prodaje družb UNITUR d.o.o. in UNIOR Components d.o.o. so bile na kratkoročna sredstva za prodajo skupine prenesene dolgoročne finančne naložbe v vrednosti 14.902 evrov.

Za naložbe smo v skupini ob izdelavi računovodskih izkazov preverili morebitne indikatorje slabitev. Dodatnih odpisov ali oslabitev dolgoročnih finančnih naložb v letu 2024 nismo oblikovali.

Kot jamstvo za dolgove ima skupina zastavljene dolgoročne finančne naložbe po knjigovodski vrednosti 17.676.218 evrov.

Naložbe v pridružena podjetja, v konsolidaciji merjene po kapitalski metodi

(v EUR)	Delež %	31. 12. 2024	31. 12. 2023
V državi:			
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	29,253	17.676.218	18.087.474
		17.676.218	18.087.474
V tujini:			
UNIOR TEHNA d.o.o. Sarajevo, BiH	25,000	584.815	545.641
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd, Srbija	20,000	862.547	829.664
		1.447.362	1.375.305
Skupaj pridružena podjetja		19.123.580	19.462.779

Ker ima družba Štore Steel d.o.o. tudi 9,95-odstotni lastni delež, je vrednost naložbe v to pridruženo družbo v konsolidiranih računovodskih izkazih Skupine UNIOR vrednotena po preračunanem 32,487-odstotnem deležu, pri čemer so iz kapitala te družbe zaradi uskladitve računovodskih usmeritev izločena prevrednotenja zgradb v višini 15.382.158 evrov.

Kapital in poslovni izid povezanih strank

Ime podjetja	Država podjetja	Odstotek udeležbe v kapitalu	Velikost kapitala v EUR	Poslovni izid leta v EUR
Pridružena podjetja:				
ŠTORE STEEL d.o.o.	Slovenija	29,253	69.792.671	(698.225)
UNIOR TEHNA d.o.o.	BiH	25,000	2.339.260	170.284
UNIOR TEOS ALATI d.o.o.	Srbija	20,000	4.312.736	363.338

Podrobni podatki pridruženih družb (firma, sedež, dejavnost in število zaposlenih) so razkriti v poglavju 10.6.1.3 Letnega poročila 2024.

Finančna sredstva, merjena po pošteni vrednosti prek poslovnega izida

(v EUR)	31. 12. 2024	31. 12. 2023
Banke	750	750
Druga podjetja	10.596	23.321
Skupaj	11.346	24.071

Vrednost naložb v finančna sredstva, merjena po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, po izvornih nabavnih vrednostih znaša 60.388 evrov, vrednost oblikovanega popravka naložb v finančna sredstva, merjena po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, pa znaša 49.042 evrov.

Dolgoročne finančne naložbe v dolgove, merjene po odplačni vrednosti

(v EUR)	31. 12. 2024	31. 12. 2023
Dolgoročna posojila drugim	2.925	8.900
Kratkoročni del naložb v dolgove	0	(1.802)
Skupaj	2.925	7.098

Dolgoročne finančne naložbe v dolgove niso zavarovane z zastavo premoženja. Prikazana dolgoročna posojila so v celoti poplačljiva.

Prihodkov iz naslova obresti iz dolgoročnih finančnih naložb v letu 2024 ni bilo.

10.7.6 Sredstva za prodajo in obveznosti, vključene v skupine za odtujitev

Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo

(v EUR)	31. 12. 2024	31. 12. 2023
A. DOLGOROČNA SREDSTVA	50.322.246	120.000
I. Neopredmetena sredstva in druga NS	1.480.232	0
II. Opredmetena osnovna sredstva	46.723.193	0
1. Zemljišča in zgradbe	32.232.229	0
a) Zemljišča	3.843.428	0
b) Zgradbe	28.388.801	0
2. Proizvajalne naprave in stroji	13.560.984	0
3. Druge naprave in oprema, drobni inv. in druga OOS	13.968	0
4. Opredmetena osnovna sredstva v najemu	76.440	0
5. Opredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo	839.572	0
III. Naložbene nepremičnine	1.237.245	120.000
IV. Dolgoročne finančne naložbe	14.902	0
V. Dolgoročne poslovne terjatve	12.350	0
VI. Odložene terjatve za davek	854.324	0
B. KRATKOROČNA SREDSTVA	10.387.167	0
I. Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	0	0
II. Zaloge	1.831.610	0
III. Kratkoročne finančne naložbe	1.806	0
IV. Kratkoročne poslovne terjatve	3.881.864	0
V. Denarna sredstva	4.671.887	0
Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo skupaj	60.709.413	120.000

Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev

(v EUR)	31. 12. 2024	31. 12. 2023
A. KAPITAL	0	0
B. REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PČR	10.416.204	0
C. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	1.075.041	0
I. Dolgoročne finančne obveznosti	600.425	0
II. Dolgoročne poslovne obveznosti	0	0
III. Odložene obveznosti za davek	474.616	0
Č. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	24.143.164	0
I. Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev	0	0
II. Kratkoročne finančne obveznosti	14.500.178	0
III. Kratkoročne poslovne obveznosti	9.642.986	0
Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev skupaj	35.634.409	0

Zaradi začetega prodajnega postopka za prodajo 100-odstotnega deleža v družbah UNITUR d.o.o. in UNIOR Components d.o.o. so bila sredstva teh družb prenesena med sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo po pošteni vrednosti, obveznosti teh družb pa na obveznosti, vključene v skupine za odtujitev, po knjigovodski vrednosti. Pri tem je nastal negativni učinek na poslovni izid Skupine UNIOR v višini 18.860.765 evrov, ki je pripoznan med prevrednotovalnimi poslovnimi odhodki pri osnovnih sredstvih.

10.7.7 Zaloge

(v EUR)	31. 12. 2024	31. 12. 2023
Material	22.426.630	23.693.672
Nedokončana proizvodnja	18.656.504	26.973.024
Proizvodi	16.583.210	21.586.784
Trgovsko blago	5.916.751	6.890.737
Popisni presežki	155.953	125.618
Popisni primanjkljaji	(225.257)	(284.820)
Popravek vrednosti	(752.888)	(1.106.904)
Skupaj	62.760.903	77.878.111

Gibanje popravkov vrednosti zalog

(v EUR)	Material	Gotovi proizvodi	Trgovsko blago	Skupaj
Stanje 31. decembra 2023	835.122	194.958	76.824	1.106.904
Oblikovanje popravka zalog	49.921	15.348	24.410	89.679
Odprava popravka zalog	(321.217)	(104.812)	(17.666)	(443.695)
Stanje 31. decembra 2024	563.826	105.494	83.568	752.888

(v EUR)	Material	Gotovi proizvodi	Trgovsko blago	Skupaj
Stanje 31. decembra 2022	821.123	147.368	83.848	1.052.339
Oblikovanje popravka zalog	40.996	47.590	12.380	100.966
Odprava popravka zalog	(26.997)	0	(19.404)	(46.401)
Stanje 31. decembra 2023	835.122	194.958	76.824	1.106.904

Zaloge so se v poslovnem letu 2024 skupaj znižale za 15.117.208 evrov predvsem zaradi odpisov zalog zaradi ukinitve in zmanjšanja števila prodajnih artiklov v programu Ročno orodje ter ukinitve tržne dejavnosti programa Strojegradnja v skupni višini 8.302.207 evrov, zaradi rednega delovanja pa so se zaloge znižale za 4.983.391 evrov. To je posledica optimizacije, skrbnega načrtovanja potrebnih zalog ter znižanja zalog nedokončane proizvodnje v dejavnosti strojogradnje zaradi dokončanja in odpreme projektov. Zaradi predvidene prodaje družb UNITUR d.o.o. in UNIOR Components d.o.o. pa so bile na kratkoročna sredstva za prodajo skupine prenesene zaloge v vrednosti 1.831.610 evrov

Knjigovodska vrednost zalog je enaka čisti iztržljivi vrednosti, vsako leto sproti pa po metodologiji, zapisani v računovodskih usmeritvah, oblikujemo popravek vrednosti za zaloge, ki niso imele gibanja v določenih obdobjih. Vrednostno stanje popravka vrednosti zalog v letu 2024 je za 354.016 evrov nižje kot konec leta 2023. Pri inventurah stanja zalog je bilo skupno ugotovljeno 155.953 evrov popisnih presežkov in 225.257 evrov popisnih primanjkljajev, kar pomeni, da so primanjkljaji presegali presežke za 69.304 evre.

Kot jamstvo za dolgove ima skupina zastavljene zaloge po knjigovodski vrednosti 20.000.000 evrov.

Zaloge v zgornji tabeli so prikazane v bruto zneskih, ker so posebej prikazani popravki vrednosti zalog in učinki popravkov zalog, ki izhajajo iz ugotovljenih sprememb pri popisu zalog; zaloge v izkazu finančnega položaja so prikazane v neto zneskih. Skupina ni zaznala indikatorjev, povezanih z okoljem, ki bi narekovali slabitve zalog.

10.7.8 Poslovne terjatve

(v EUR)	31. 12. 2024	31. 12. 2023
Dolgoročne poslovne terjatve		
Dolgoročne poslovne terjatve do drugih	16.789	30.503
Skupaj dolgoročne poslovne terjatve	16.789	30.503
Kratkoročne poslovne terjatve		
Kratkoročne poslovne terjatve do pridruženih podjetij	247.335	275.845
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev – doma	4.130.364	4.820.760
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev – v tujini	25.378.538	26.576.514
Kratkoročne poslovne terjatve iz naslova obresti	0	0
Terjatve za DDV	1.205.179	1.500.744
Terjatve za davek od dohodka	126.141	286.514
Predujmi	2.937.259	5.968.028
Druge kratkoročne poslovne terjatve	9.843.014	11.443.528
Popravki vrednosti kratkoročnih poslovnih terjatev	(1.018.892)	(591.674)
Skupaj kratkoročne poslovne terjatve	42.848.938	50.280.259

Dolgoročne poslovne terjatve Skupine UNIOR so se znižale za 13.714 evrov. Ker so vse terjatve izterljive, skupina pri upoštevanju poplačljivosti terjatev ne diskontira.

Med drugimi kratkoročnimi terjatvami so izkazane terjatve prodanih poslovnih terjatev iz naslova neregresnega faktoringa, terjatve iz naslova refundacij, kratkoročno odloženi stroški in nezaračunani prihodki. V tabeli prikazane terjatve so v celoti poplačljive. Pričakovane kreditne izgube iz poslovnih terjatev (ang. Expected credit loss, ECL), skladno z MSRP 9, so prikazane v poglavju 10.11 Letnega poročila 2024. Vse kratkoročne poslovne terjatve do kupcev, ki niso povezane osebe, ima skupina zavarovane z 90-odstotnim kritjem.

Kot jamstvo za dolgove ima skupina zastavljene terjatve v vrednosti 1.239.626 evrov.

V letu 2024 je skupina oblikovala popravke vrednosti terjatev do kupcev v vrednosti 888.966 evrov in dokončno odpisala terjatve v višini 456.574 evrov. Stanje popravkov vrednosti terjatev je za 427.218 evrov višje kot konec leta 2023.

Gibanje popravkov v vrednosti terjatev

(v EUR)	2024	2023
Stanje 1. januarja	591.674	698.088
Izterjane odpisane terjatve	(5.174)	(98.045)
Dokončen odpis terjatev	(456.574)	(128.641)
Oblikovanje popravkov vrednosti v letu	888.966	120.272
Stanje 31. decembra	1.018.892	591.674

Zapadlosti terjatev

(v EUR)	31. 12. 2024	31. 12. 2023
Nezapadle terjatve	37.224.544	43.581.080
Zapadle terjatve do 90 dni	4.295.398	4.263.208
Zapadle terjatve od 91 do 180 dni	1.009.035	1.701.083
Zapadle terjatve od 181 do 360 dni	241.916	426.486
Zapadle terjatve nad 360 dni	78.045	308.402
Skupaj	42.848.938	50.280.259

10.7.9 Kratkoročne finančne naložbe

(v EUR)	31. 12. 2024	31. 12. 2023
Dana posojila		
– drugim	79.944	71.210
Kratkoročne finančne naložbe v depozite	0	0
Kratkoročni del dolgoročnih naložb v dolgove	0	1.802
Skupaj	79.944	73.012

Kratkoročne finančne naložbe niso zastavljene.

Skupina UNIOR kratkoročne finančne naložbe izkazuje po odplačni vrednosti.

Za kratkoročna posojila skupina nima prejetih zavarovanj, zanje pa se ocenjuje, da so v celoti poplačljiva. Obresti iz naslova danih posojil se poplačujejo.

Gibanje kratkoročnih finančnih naložb

(v EUR)	2024	2023
Stanje 1. januarja	73.012	60.535
Povečanja:		
Povečanje kratkoročnih posojil drugim	79.944	10.675
Povečanje naložb v depozite	0	0
Prenos kratkoročnega dela dolgoročnih finančnih naložb	0	1.802
Zmanjšanja:		
Zmanjšanje kratkoročnih posojil drugim	(71.206)	0
Zmanjšanje – prenos na sredstva za prodajo	(1.806)	0
Stanje 31. decembra	79.944	73.012

Kratkoročne finančne naložbe so se povečale za 6.932 evrov, pri čemer je na sredstva za prodajo bilo prenesenih 1.806 evrov kratkoročnih finančnih naložb.

10.7.10 Denarna sredstva

Dobroimetje pri bankah, čeki in gotovina

(v EUR)	31. 12. 2024	31. 12. 2023
Gotovina v blagajni in prejeti čeki	13.043	32.957
Denarna sredstva v banki	14.323.075	22.938.363
Skupaj	14.336.118	22.971.320

Stanje denarnih sredstev na dan 31. 12. 2024 je za 8.635.202 evrov nižje kot ob koncu preteklega leta. Stanje denarnih sredstev predstavlja stanje denarnih sredstev na računih pri poslovnih bankah in gotovine v blagajni. Skupina denarnih sredstev nima zastavljenih.

10.7.11 Kapital

Celotni kapital Skupine UNIOR sestavljajo vpoklicani kapital, kapitalske rezerve, rezerve iz dobička, rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti, preneseni čisti poslovni izid, čisti dobiček ali izguba poslovnega leta in prevedbeni popravek kapitala.

Osnovni kapital obvladujoče družbe je na dan 31. 12. 2024 registriran v znesku 23.688.983 evrov, kot je izkazan v izkazu finančnega položaja, in je razdeljen na 2.838.414 kosovnih delnic. Obvladujoča družba nima odobrenega kapitala in v poslovnem letu 2024 ni pogojno povečala osnovnega kapitala. Obvladujoča družba in ostale družbe v skupini niso izdale dividendnih obveznic in niso družbenik v drugi družbi, za katere obveznosti bi neomejeno odgovarjale.

Kapitalske rezerve znašajo 41.686.964 evrov in se v primerjavi s preteklim letom niso spremenile. Znesek kapitalskih rezerv je sestavljen iz vplačanega presežka kapitala iz naslova dokapitalizacij v višini 7.944.612 evrov, presežka prodajne vrednosti nad knjigovodsko vrednostjo prodanih lastnih delnic v višini 3.977.906 evrov in splošnega prevrednotovalnega popravka kapitala, ki je bil ob prehodu na Mednarodne standarde računovodskega poročanja vključen v kapitalske rezerve v višini 29.764.446 evrov.

Rezerve iz dobička v višini 29.740.791 evrov so namensko zadržani zneski dobičkov iz preteklih let, predvsem za poravnavo potencialnih prihodnjih izgub, glede na stanje konec leta 2023 pa so se znižale za 6.097.292 evrov zaradi pokrivanja negativnega čistega poslovnega izida tekočega leta. Rezerve vključujejo 2.710.298 evrov rezerv za lastne delnice v lasti družbe UNIOR d.d. ter lastne delnice v lasti odvisnih družb UNIOR Deutschland GmbH in SPITT d.o.o. Družba UNIOR d.d. ima v lasti 69.784 lastnih delnic, odvisni družbi UNIOR Deutschland GmbH in SPITT d.o.o. pa imata skupaj v lasti 3.330 delnic obvladujoče družbe.

Rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti v višini 11.403.066 evrov predstavljajo rezerve iz naslova prevrednotenja zemljišč po pošteni vrednosti ter izgube in aktuarske dobičke pri aktuarskih izračunih odpravnin ob upokojitvi. V preteklem letu je znesek rezerv zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti znašal 20.083.004 evrov. Znižanje za 9.439.938 evrov glede na konec leta 2023 je zaradi negativne spremembe aktuarskega dobička iz naslova izračuna rezervacij na podlagi pokojninskih programov za 295.770 evrov, za negativno spremembo presežka iz prevrednotenja zemljišč v višini 11.357.457 evrov zaradi prenosa na sredstva za prodajo ter povečano za odpravo oslabitve vrednosti presežkov v višini 2.213.289 evrov.

Rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti

(v EUR)	31. 12. 2024	31. 12. 2023
Zemljišča	13.275.217	24.632.674
Oslabitev vrednosti presežkov	(2.167.900)	(4.381.189)
Odpravnine	(614.983)	(614.983)
Aktuarski dobiček	910.732	1.206.502
Skupaj	11.403.066	20.843.004

Gibanje rezerv zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti

(v EUR)	2024	2023
Stanje 1. januarja	20.843.004	20.313.057
Zmanjšanja:		
– zemljišča	(11.357.457)	(2.022)
– aktuarski dobiček	(299.081)	0
– oblikovanje obveznosti za odložene davke	0	(79.942)
Povečanja:		
– zemljišča	0	133.945
– aktuarski dobiček	3.311	477.966
– odprava oslabitve vrednosti presežkov	2.213.289	0
Stanje 31. decembra	11.403.066	20.843.004

Čisti negativni poslovni izid Skupine UNIOR v letu 2024 znaša 54.071.336 evrov, v preteklem letu pa je skupina izkazala pozitivni poslovni izid v višini 4.936.566 evrov. Čisti poslovni izid Skupine UNIOR je za 12.846.150 evrov nižji od čistega poslovnega izida obvladujoče družbe. Razlike so posledice poslovnih izidov odvisnih družb, ki pripadajo lastnikom obvladujoče družbe v vrednosti 3.340.993 evrov, znižanja vrednosti pridruženih družb v višini 339.198 evrov, izločitev in prilagoditev pri konsolidaciji v višini 1.323.578 evrov, negativnega učinka predvidene prodaje Uniturja v konsolidaciji v višini 18.860.765 evrov ter poslovnega izida, ki pripada neobvladujočim deležem v višini 1.689.242 evrov.

Čisti negativni poslovni izid na delnico v poslovnem letu 2024 znaša 19,55 evra, v poslovnem letu 2023 pa je čisti dobiček znašal 1,79 evra na delnico. Pri tem znaša čisti negativni poslovni izid iz ohranjenega poslovanja na delnico 13,48 evra, v poslovnem letu 2023 pa je čisti dobiček iz ohranjenega poslovanja znašal 1,27 evra na delnico. Čisti dobiček na delnico je izračunan tako, da se čisti dobiček obračunskega obdobja, ki pripada lastnikom, deli s tehtanim povprečnim številom navadnih delnic, pri čemer se izločijo navadne delnice, ki jih ima v lasti skupina. Tehtano povprečno število uveljavljajočih se navadnih delnic, upoštevano pri izračunu čistega dobička na delnico v poslovnem letu 2024 in v poslovnem letu 2023, znaša 2.765.300 delnic. Popravljeni čisti dobiček na delnico za poslovno leto 2024 in poslovno leto 2023 je enak čistemu dobičku na delnico.

Vseobsegajoči donos poslovnega leta na delnico v poslovnem letu 2024 je negativen in znaša 22,51 evra, v poslovnem letu 2023 pa je bil pozitiven in je znašal 1,13 evra na delnico. Vseobsegajoči donos poslovnega leta na delnico je izračunan tako, da se vseobsegajoči donos poslovnega leta, ki pripada lastnikom, deli s tehtanim povprečnim številom navadnih delnic, pri čemer se izločijo navadne delnice, ki jih ima v lasti skupina. Tehtano povprečno število uveljavljajočih se navadnih delnic, upoštevano pri izračunu vseobsegajočega donosa poslovnega leta v poslovnem letu 2024 in poslovnem letu 2023, znaša 2.765.300 delnic. Popravljeni vseobsegajoči donos poslovnega leta na delnico za poslovno leto 2024 in poslovno leto 2023 je enak vseobsegajočemu donosu poslovnega leta.

Gibanja v kapitalu, pripisanem lastnikom obvladujoče družbe, v tekočem letu predstavljajo:

- vnos negativnega čistega poslovnega izida leta 2024, ki pripada lastnikom obvladujoče družbe, znaša 55.670.578 evrov;
- zmanjšanje rezerv zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti v višini 9.439.938 evrov zaradi spremembe rezerv iz naslova prevrednotenja zemljišč po pošteni vrednosti in aktuarskega dobička pri izračunu rezervacij za odpravnine;
- druge spremembe lastniškega kapitala predstavljajo povečanje v višini 323.926 evrov;
- prevedbeni popravek kapitala se je povečal za 650.422 evrov zaradi prevedbenih valutnih razlik, ker je tečaj domače valute evro upadel v primerjavi s tečaji valut v nekaterih državah, kjer ima Skupina UNIOR svoja odvisna podjetja.

Gibanja v kapitalu, pripisanem neobvladujočim deležem, v tekočem letu predstavljajo:

- čisti poslovni izid poslovnega leta, ki pripada lastnikom neobvladujočih deležev, predstavlja povečanje v višini 1.689.242 evrov;
- izplačilo dividend lastnikom neobvladujočih deležev znižuje kapital za 7.042 evrov;
- druge spremembe neobvladujočih deležev predstavljajo zmanjšanje v višini 57.068 evrov;
- prevedbeni popravek kapitala se je povečal za 627.277 evrov zaradi prevedbenih valutnih razlik, ker je tečaj domače valute evro upadel v primerjavi s tečaji valut v nekaterih državah, kjer ima Skupina UNIOR svoja odvisna podjetja.

10.7.12 Dolgoročne rezervacije in odloženi prihodki

(v EUR)	Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	Rezervacije za rente	Prejete državne podpore	Prejete donacije za osnovna sredstva	Odloženi prihodki	Skupaj
Stanje 31. decembra 2023	7.896.887	225.100	0	9.874.291	500.119	18.496.397
Oblikovane rezervacije	1.257.334	0	410.897	541	0	1.668.772
Črpanje rezervacij	(847.344)	(14.173)	(405.661)	(533.421)	(46.363)	(1.846.962)
Odprava rezervacij	(1.666.818)	(13.107)	0	0	(6.213)	(1.686.138)
Prenos na obveznosti, vključene v skupine za odtujitev	(1.072.484)	0	0	(8.896.177)	(447.543)	(10.416.204)
Stanje 31. decembra 2024	5.567.575	197.820	5.236	445.234	0	6.215.865

(v EUR)	Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	Rezervacije za rente	Prejete državne podpore	Prejete donacije za osnovna sredstva	Odloženi prihodki	Skupaj
Stanje 31. decembra 2022	7.388.634	262.311	0	4.562.624	399.370	12.612.939
Oblikovane rezervacije	1.514.535	5.464	0	5.624.483	166.796	7.311.278
Črpanje rezervacij	(335.202)	(42.675)	0	(312.816)	(66.047)	(756.740)
Odprava rezervacij	(671.080)	0	0	0	0	(671.080)
Stanje 31. decembra 2023	7.896.887	225.100	0	9.874.291	500.119	18.496.397

Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine so oblikovane v višini ocenjenih izplačil v prihodnosti za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontiranih na dan izkaza finančnega položaja. Glavni parametri, upoštevani v izračunu, so starostna meja upokojitve 65 let za ženske in moške, potrebna delovna doba 40 let, diskontna stopnja 3,04 odstotka ter dolgoročna letna rast plač za 1,5 odstotka. Fluktuacija je upoštevana glede na starostno razporeditev delavcev in sicer za delavce, stare do 30 let, šest odstotkov, za delavce, stare od 31 do 40 let, tri odstotke, za delavce, stare od 41 do 50 let, tri odstotke in za delavce, starejše od 51 let, en odstotek. Rezervacije se odpravljajo zaradi drugačnih predpostavk pri obračunu rezervacij in za vse zaposlene, za katere so bile v preteklih letih oblikovane rezervacije, a pri nas niso več zaposleni.

Analiza občutljivosti na spremembo parametrov aktuarskih predpostavk na višino oblikovanih rezervacij za odpravnine in jubilejne nagrade je prikazana v spodnji tabeli.

(v EUR)	Odmik od postavk	Rezervacije za odpravnine	Rezervacije za jubilejne nagrade	Skupaj
Stanje 31. decembra 2024		4.077.009	1.490.566	5.567.575
Rast plač v podjetju	+2,00 %	128.274	0	128.274
	-1,00 %	(102.077)	0	(102.077)
Rast plač v državi	+2,00 %	178.874	0	178.874
	-1,50 %	(146.977)	0	(146.977)
Fluktuacija	+0,50 %	(263.746)	(48.491)	(312.237)
	-0,50 %	285.773	51.724	337.497
Upokojitvena starost	+1 leto	(189.169)	25.335	(163.834)
	-1 leto	190.027	(51.102)	138.925
Pokojninska doba	+1 leto	(39.269)	10.584	(28.685)
	-1 leto	25.052	(39.541)	(14.489)
Diskontna stopnja	+0,50 %	(261.943)	(52.078)	(314.021)
	-0,50 %	286.168	55.971	342.140

Rezervacije za rente so oblikovane za zaposlene, ki so se pri delu v družbah v skupini poškodovali in imajo trajne posledice.

Rezervacije za prejete državne podpore predstavljajo oprostitev plačila prispevkov za socialno varnost za zaposlene invalide, subvencije plač invalidov in plačilo stroškov prilagoditve delovnih mest in sredstev za delo v invalidskem podjetju.

Med dolgoročnimi rezervacijami za prejete donacije za osnovna sredstva so izkazana prejeta sredstva Ministrstva za gospodarstvo za sofinanciranje razvojnih projektov ter prejeta sredstva za sofinanciranje izgradnje kotlovnice za daljinsko ogrevanje na lesno biomaso na Rogli. Stanje rezervacij na dan 31. 12. 2024 znaša 445.234 evrov, rezervacije pa se črpajo v skladu z amortizacijo sofinanciranih osnovnih sredstev.

Zaradi predvidene prodaje družb UNITUR d.o.o. in UNIOR Components d.o.o. so bile na kratkoročne obveznosti, vključene v skupine za odtujitev, prenesene dolgoročne rezervacije v višini 10.416.204 evrov.

V povezavi z državnimi podporami ni neizpoljenih pogojev ali potencialnih obveznosti za njihovo vračilo.

10.7.13 Dolgoročne finančne obveznosti

Gibanje dolgoročnih finančnih obveznosti

(v EUR)	Glavnica dolga 1. 1. 2024	Povečanje posojil v letu	Zmanjšanje posojil v letu	Glavnica dolga 31. 12. 2024	Del, ki zapade v letu 2025	Prenos na obv., vključ. v skupine za odtujitev	Dolgoročni del
Banka ali posojilodajalec							
Prejeta posojila banke v državi	99.545.446	0	0	99.545.446	(99.545.446)	0	0
Prejeta posojila banke v tujini	1.181.179	334.935	0	1.516.114	(393.725)	0	1.122.389
Ostali posojilodajalci	578.158	3.600	0	581.758	(187.342)	(301.291)	93.125
Obveznosti iz najemov	3.408.266	861.423	(23.796)	4.245.893	(1.033.653)	(80.913)	3.131.327
Finančni najem	529.739	100.336	(37.602)	592.473	(188.713)	(218.221)	185.539
Skupaj dobljena posojila	105.242.788	1.300.294	(61.398)	106.481.684	(101.348.879)	(600.425)	4.532.380

(v EUR)	Glavnica dolga 1. 1. 2023	Povečanje posojil v letu	Zmanjšanje posojil v letu	Glavnica dolga 31. 12. 2023	Del, ki zapade v letu 2024	Prenos na obv., vključ. v skupine za odtujitev	Dolgoročni del
Banka ali posojilodajalec							
Prejeta posojila banke v državi	12.577.376	108.917.431	(12.418.996)	109.075.811	(9.530.365)	0	99.545.446
Prejeta posojila banke v tujini	2.314.398	0	(739.493)	1.574.905	(393.726)	0	1.181.179
Ostali posojilodajalci	406.299	336.657	0	742.956	(164.798)	0	578.158
Obveznosti iz najemov	2.773.976	1.682.576	(49.450)	4.407.102	(998.836)	0	3.408.266
Finančni najem	364.549	737.859	(173.405)	929.003	(399.264)	0	529.739
Skupaj dobljena posojila	18.436.598	111.674.523	(13.381.344)	116.729.777	(11.486.989)	0	105.242.788

Obrestne mere za najeta dolgoročna posojila se gibljejo v razponu od šestmesečni EURIBOR + 0,45 odstotka do šestmesečni EURIBOR + 3,8 odstotka ter s fiksno obrestno mero 1,99 odstotka. Skupina UNIOR ima najeta dolgoročna posojila z referenčno obrestno mero za šestmesečni EURIBOR. Skupina na dan 31. 12. 2024 nima sklenjenih pogodb o izvedenih finančnih instrumentih.

Novo posojilo pri bankah v letu 2024 v višini 339.935 evrov je najeto pri Hrvatski banki za obnovu i razvitak (HBOR) za financiranje investicij v obnovljive vire energije in digitalizacijo poslovanja.

Povečanje obveznosti iz najemov v višini 861.423 evrov predstavljajo novo sklenjene pogodbe o dolgoročnem poslovnem najemu, povečanje obveznosti iz finančnih najemov v znesku 100.336 evrov pa novo sklenjene leasing pogodbe za nakup vozil in viličarjev.

Za obstoječe dolgoročno sindicirano posojilo, katerega neodplačano stanje na dan 31. 12. 2024 znaša 62.665.172 evrov, mora skupina pri poslovnih bankah izpolnjevati kazalnike iz poslovanja, vezane na poslovanje Skupine UNIOR ter družb UNIOR d.d. in UNITUR d.o.o, in sicer sta določena dva kazalnika – neto finančni dolg v EBITDA ter odstotek kapitala v obveznostih do virov sredstev. Skupina na dan 31. 12. 2024 ni dosegla zastavljenih ciljev in je pri poslovnih bankah upnicah že pred 31. 12. 2024 pridobila soglasje za spregled kršitev finančnih zavez družb, vendar banke niso podale soglasja za kršitev zaveze – odstotek kapitala v obveznostih do virov sredstev za Skupino UNIOR. Zaradi prenosa sredstev in obveznosti družb UNITUR d.o.o. in UNIOR Components d.o.o. na kratkoročna sredstva za prodajo in obveznosti, vključene v skupine za odtujitev, je delež kapitala Skupine UNIOR padel iz 41,7 odstotka na 37 odstotkov. Skupina je zaradi tega dolgoročne finančne obveznosti do bank v skupni višini 91.017.772 evrov prenesla na kratkoročne finančne obveznosti, je pa z bankami upnicami v dogovarjanju, da pridobi soglasje tudi za kršitev tega kazalnika poslovanja, ki je posledica enkratnega

dogodka in prerazvrstitve sredstev in obveznosti skladno z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja.

Zaradi predvidene prodaje družb UNITUR d.o.o. in UNIOR Components d.o.o. so bile na kratkoročne obveznosti, vključene v skupine za odtujitev, prenesene dolgoročne finančne obveznosti v višini 600.425 evrov.

Zapadlost dolgoročnih finančnih obveznosti po letih

(v EUR)	2024	2023
Zapadlost od 1 do 2 let	1.556.346	10.280.068
Zapadlost od 2 do 3 let	1.274.890	10.179.480
Zapadlost od 3 do 4 let	782.597	11.124.669
Zapadlost od 4 do 5 let	716.203	11.461.823
Zapadlost nad 5 let	202.344	62.196.748
Skupaj	4.532.380	105.242.788

Zavarovanje za dolgoročne in kratkoročne obveznosti iz financiranja v višini 101.036.533 evrov predstavljajo hipoteke na nepremičninah, premičninah, naložbenih nepremičninah, dolgoročnih naložbah, terjatvah ter zaloga v višini 104.015.861 evrov in dane menice.

10.7.14 Dolgoročne poslovne obveznosti

Skupina UNIOR v izkazu finančnega položaja ne izkazuje dolgoročnih poslovnih obveznosti.

10.7.15 Odložene terjatve in obveznosti za davek

(v EUR)	31. 12. 2024	31. 12. 2023
Odložena dolgoročna terjatev za davek	8.650.565	10.650.651
– jubilejne nagrade in odpravnine	1.104.721	1.123.765
– oslabitve terjatev do kupcev	410.054	252.652
– oslabitve finančnih naložb	788.827	681.260
– olajšave za investiranje	956.963	3.001.807
– vlaganja za raziskave in razvoj	0	1.231.062
– davčna izguba	5.390.000	4.360.105
Pobot z odloženimi obveznostmi za davek	(2.167.189)	(3.193.800)
Neto odložena dolgoročna terjatev za davek	6.483.376	7.456.851
Odložena dolgoročna obveznost za davek	(2.296.777)	(4.980.277)
– presežek iz prevrednotenja zemljišč	(2.145.419)	(4.653.475)
– presežek iz prevrednotenja odpravnin	(21.771)	(76.409)
– ostale obveznosti za odložen davek	(129.587)	(250.393)
Pobot z odloženimi terjatvami za davek	2.167.189	3.193.800
Neto odložena dolgoročna obveznost za davek	(129.588)	(1.786.477)

Gibanje odloženih terjatev za davek	2024	2023
Stanje odložene terjatve za davek 1. januarja	10.650.651	9.741.408
Povečanja:	1.363.810	1.101.667
- dolgoročne rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine	65.393	24.441
- oslabitev terjatev do kupcev	160.955	67.335
- oslabitev finančnih naložb	107.567	0
- olajšava za investiranje	0	179.922
- vlaganje za raziskave in razvoj	0	235.409
- davčna izguba	1.029.895	594.560
Zmanjšanja:	(3.363.896)	(192.424)
- dolgoročne rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine	(84.437)	(16.159)
- odprava oslabitev terjatev do kupcev	(3.553)	(968)
- odprava olajšave za investiranje	(2.044.844)	(175.297)
- odprava olajšave za raziskave in razvoj	(1.231.062)	0
Stanje odložene terjatve za davek 31. decembra	8.650.565	10.650.651

Gibanje odloženih obveznosti za davek	2024	2023
Stanje odložene obveznosti za davek 1. januarja	4.980.277	4.798.488
Povečanja:	0	270.288
Zmanjšanja:	(2.683.500)	(88.499)
Stanje odložene obveznosti za davek 31. decembra	2.296.777	4.980.277

Odloženi davek se izkazuje po metodi obveznosti v izkazu finančnega položaja, pri čemer se upoštevajočasne razlike med knjigovodsko vrednostjo sredstev in obveznostmi za potrebe finančnega poročanja ter zneskov za potrebe davčnega poročanja. Odloženi davek se izkaže v višini, ki jo bo treba po pričakovanih plačati ob odpravi začasnih razlik na podlagi zakonov, uveljavljenih ali v bistvu uveljavljenih na datum poročanja.

Pri konsolidiranju se lahko pojavijočasne razlike v davčni obremenitvi, ki izvirajo iz razlik med uradnimi računovodskimi izkazi odvisnega podjetja in njegovimi računovodskimi izkazi, prilagojenimi računovodskim predpisom obvladujočega podjetja.

Odložene terjatve za davek izhajajo iz izračunanih rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine, oslabitev terjatev do kupcev, oslabitev finančnih naložb, olajšav za investiranje ter iz naslova izkazane davčne izgube. Uporabljene stopnje davka za vse postavke so v skladu z davčnimi zakonodajami v posameznih državah, v katerih podjetja v skupini delujejo, znašajo pa med 10,0 in 33,825 odstotka.

Dolgoročne odložene obveznosti za davek se nanašajo na preračun nepremičnin (zemljišč) na pošteno vrednost, ki se izkazuje na presežku iz prevrednotenja. Uporabljene stopnje davka za vse postavke so v skladu z davčnimi zakonodajami v posameznih državah, v katerih podjetja v skupini delujejo, znašajo pa med 10,0 in 33,825 odstotka.

10.7.16 Kratkoročne finančne obveznosti

Gibanje kratkoročnih finančnih obveznosti

(v EUR)	Stanje dolga 1. 1. 2024 s kratk. delom dolg. obvez.	Povečanje posojil v letu	Zmanjšanje posojil v letu	Prenos kratkoročnega dela dolgoroč. obveznosti	Prenos na obv., vključ. v skupine za odtujitev	Stanje dolga 31. 12. 2024
Banka ali posojilodajalec						
Prejeta posojila banke v državi	11.820.282	22.843.589	(21.860.275)	99.545.446	(14.142.323)	98.206.719
Prejeta posojila banke v tujini	2.982.710		(1.669.010)	393.725	0	1.707.425
Ostali posojilodajalci	164.798		(164.798)	187.342	(169.092)	18.250
Obveznosti iz najemov	1.001.177	28.148	(1.026.834)	1.033.653	(42.174)	993.970
Finančni najem	399.264	0	(399.264)	188.713	(66.646)	122.067
Skupaj dobljena posojila	16.368.231	22.871.737	(25.120.181)	101.348.879	(14.420.235)	101.048.431

(v EUR)	Stanje dolga 1. 1. 2023 s kratk. delom dolg. obvez.	Povečanje posojil v letu	Zmanjšanje posojil v letu	Prenos kratkoročnega dela dolgoroč. obveznosti	Prenos na obv., vključ. v skupine za odtujitev	Stanje dolga 31. 12. 2023
Banka ali posojilodajalec						
Prejeta posojila banke v državi	82.595.407	15.483.359	(95.788.849)	9.530.365	0	11.820.282
Prejeta posojila banke v tujini	2.055.129	1.109.427	(575.572)	393.726	0	2.982.710
Ostali posojilodajalci	244.165	0	(244.165)	164.798	0	164.798
Obveznosti iz najemov	868.797	50.129	(916.585)	998.836	0	1.001.177
Finančni najem	267.193	0	(267.193)	399.264	0	399.264
Skupaj dobljena posojila	86.030.691	16.642.915	(97.792.364)	11.486.989	0	16.368.231

Med kratkoročnimi finančnimi obveznostmi Skupina UNIOR izkazuje kratkoročna posojila pri bankah v tujini, revolving posojilo, kratkoročno posojilo za projektno financiranje pri poslovni banki ter kratkoročni del dolgoročnega posojila pri družbi Petrol d.d. Vse ostale finančne obveznosti so dolgoročne.

Obrestna mera za najeta kratkoročna posojila znaša od 1,5 do 4 odstotke fiksno, od šestmesečni EURIBOR + 0,5 odstotka do šestmesečni EURIBOR + 3,65 odstotka in od trimesečni EURIBOR + 0,5 odstotka do trimesečni EURIBOR + 3,5 odstotka.

Novo najeta kratkoročna posojila v poslovnem letu 2024 predstavljajo črpanje odobrenih kratkoročnih revolving posojil za zagotavljanje tekoče likvidnosti.

Za obstoječe kratkoročno revolving posojilo, ki je s strani sindikata poslovnih bank odobreno v višini 15.000.000 evrov in je na dan 31. 12. 2024 delno izkoriščeno, morata Skupina UNIOR in družba UNIOR d.d. pri poslovnih bankah izpolnjevati kazalnike iz poslovanja, in sicer neto finančne obveznosti v EBITDA ter odstotek kapitala v obveznostih do virov sredstev. Skupina na dan 31. 12. 2024 ni dosegla zastavljenih ciljev in je pri poslovnih bankah upnicah že pred 31. 12. 2024 pridobila soglasje za spregled kršitev finančnih zavez skupine, vendar banke niso podale soglasja za kršitev zaveze – odstotek kapitala v obveznostih do virov sredstev za Skupino UNIOR. Zaradi prenosa sredstev in obveznosti družb UNITUR d.o.o. in UNIOR Components d.o.o. na kratkoročna sredstva za prodajo in obveznosti, vključene v skupine za odtujitev, je delež kapitala Skupine UNIOR padel iz 41,7 odstotka na 37 odstotkov. Skupina je zaradi tega dolgoročne finančne obveznosti do bank v skupni višini 91.017.772 evrov prenesla na kratkoročne finančne obveznosti, je pa z bankami upnicami v dogovarjanju, da pridobi soglasje tudi za kršitev tega kazalnika poslovanja, ki je posledica enkratnega dogodka in prerazvrstitve sredstev in obveznosti skladno z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja.

Zaradi predvidene prodaje družb UNITUR d.o.o. in UNIOR Components d.o.o. so bile na kratkoročne obveznosti, vključene v skupine za odtujitev, prenesene kratkoročne finančne obveznosti v višini 1.757.635 evrov

Zavarovanje za dolgoročne in kratkoročne obveznosti iz financiranja v višini 101.036.533 evrov predstavljajo hipoteke na nepremičninah, premičninah, naložbenih nepremičninah, dolgoročnih naložbah, terjatvah ter zalogah v višini 104.015.861 evrov in dane menice.

10.7.17 Kratkoročne poslovne obveznosti

Kratkoročne poslovne obveznosti

(v EUR)	31. 12. 2024	31. 12. 2023
Kratkoročne poslovne obveznosti do pridruženih podjetij		
doma	4.164.422	6.571.180
v tujini	32.355	42.634
Kratkoročne poslovne obveznosti do drugih dobaviteljev		
doma	24.527.278	18.078.780
v tujini	12.389.411	12.068.874
Kratkoročne poslovne obveznosti do države	1.151.676	1.946.216
Kratkoročne poslovne obveznosti do zaposlenih	7.461.748	5.647.362
Kratkoročne poslovne obveznosti za predujme	1.482.721	3.078.258
Kratkoročne poslovne obveznosti za obresti	65.404	114.516
Kratkoročne obveznosti za davek od dohodka	184.863	386.943
Kratkoročne menične obveznosti	3.554.961	4.588.340
Druge kratkoročne obveznosti	3.970.695	3.328.901
Kratkoročno vračunani stroški in odloženi prihodki	5.046.087	6.589.847
Kratkoročni del dolgoročnih poslovnih obveznosti	0	0
Skupaj	64.031.621	62.441.851

Gibanje vračunanih stroškov in odloženih prihodkov

(v EUR)	Provizije pri prodaji	Vkalkulirani stroški	Vkalkulirani popravki zalog	Vkalkulirani stroški za neizkoriščen dopust	Kratkoročno odloženi prihodki	Ostalo	Skupaj
Stanje 31. decembra 2023	74.145	2.905.275	0	2.085.984	1.469.960	54.483	6.589.847
Oblikovanje razmejitev	626.294	428.589	0	1.815.466	2.901.214	3.194.309	8.965.872
Poraba in odprava razmejitev	(621.170)	(1.487.483)	0	(2.301.358)	(2.851.536)	(3.248.085)	(10.509.632)
Stanje 31. decembra 2024	79.269	1.846.381	0	1.600.092	1.519.638	707	5.046.087

(v EUR)	Provizije pri prodaji	Vkalkulirani stroški	Vkalkulirani popravki zalog	Vkalkulirani stroški za neizkoriščen dopust	Kratkoročno odloženi prihodki	Ostalo	Skupaj
Stanje 31. decembra 2022	439.063	2.135.306	513.950	1.492.869	1.147.773	36.529	5.765.490
Oblikovanje razmejitev	539.974	3.418.937	0	2.041.116	2.911.957	1.060.233	9.972.217
Poraba in odprava razmejitev	(904.892)	(2.648.968)	(513.950)	(1.448.001)	(2.589.770)	(1.042.279)	(9.147.860)
Stanje 31. decembra 2023	74.145	2.905.275	0	2.085.984	1.469.960	54.483	6.589.847

Med kratkoročno vračunanimi stroški in odloženimi prihodki so izkazani:

- obračunane provizije pri prodaji v vrednosti 79.269 evrov;
- vnaprej vračunani stroški projektov strojegradnje v višini 894.414 evrov, rezervacija za stroške vračila kupcu za priznana višjo ceno energije v višini 200.000 evrov, izdani dobropisi v letu 2025, ki se nanašajo na leto 2024 v višini 118.272 evrov, obveznost za revizijo 2024 v višini 63.428 evrov, vnaprej vračunani stroški, ki se nanašajo za zapiranje obrata Stari trg ob Kolpi v letu 2024 v višini 147.000 evrov in drugi kratkoročno vračunani stroški v višini 423.267 evrov;
- obveznost za neizkoriščene dopuste za leto 2024 v višini 1.600.092 evrov;
- kratkoročno odloženi prihodki iz naslova pogodb s kupci iz MSRP 15 v višini 1.519.637 evrov za blago, ki je bilo konec leta 2024 odpremljeno kupcem, vendar v poslovnem letu 2024 še ni prispelo do njih.

Skupina ima za družbe s sedežem v Sloveniji in na Hrvaškem z obstoječim dobaviteljem električne energije sklenjene pogodbe o dobavi zelene električne energije za poslovno leto 2025, medtem ko je za poslovni leti 2026 in 2027 sklenjena pogodba z novim dobaviteljem, prav tako zelene električne energije. Za februar do december 2025 ima obvladujoča družba sklenjen 100 odstotni zakup energije, za poslovno leto 2026 in 2027 pa je postopek zakupa v teku in se načrtuje v višini do 75 odstotkov predvidene porabe. Na Kitajskem je trg električne energije reguliran na nivoju države z enim dobaviteljem in regulirano ceno električne energije. Celotne pogodbe o dobavi električne energije se poravnava v blagu.

Zapadlost poslovnih obveznosti skupine

(v EUR)	31. 12. 2024	31. 12. 2023
Nezapadle obveznosti	55.601.767	53.288.633
Zapadle obveznosti do 90 dni	7.491.479	8.403.914
Zapadle od 91 do 180 dni	497.210	502.226
Zapadle od 181 do 360 dni	199.713	223.931
Zapadle obveznosti nad 360 dni	241.452	23.147
Skupaj	64.031.621	62.441.851

10.7.18 Potencialne obveznosti

Zunajbilančna evidenca – potencialne obveznosti

(v EUR)	31. 12. 2024	31. 12. 2023
Dane garancije in poročstva	7.119.176	7.975.569
Tožbeni zahtevki	0	0
Skupaj	7.119.176	7.975.569

Dane garancije in poročstva za povezane osebe znašajo 5.682.657 evrov. Skupina ima zunajbilančno zavedenih za 1.436.519 evrov s strani bank izdanih bančnih garancij do svojih kupcev za zavarovanje prejetih avansov.

Obvladujoča družba UNIOR d.d. je odvisni družbi UNIOR Vinkovci d.o.o. izdala pismo podpore, v katerem zagotavlja, da v naslednjih 12 mesecih ne bo ukinila poslovanja odvisne družbe in da bo zagotovila finančno podporo v okviru svojih finančnih zmožnosti, če bi bila ta potrebna. Ocenjujemo, da iz tega naslova ne bodo nastale prihodnje obveznosti.

Skupina UNIOR v obračunskem obdobju za poravnavo ni prejela pomembnih tožbenih zahtevkov, je pa obvladujoča družba prejela en tožbeni zahtevek nekdanjega delavca v skupni višini 11.777 evrov, za katerega rezervacije niso oblikovane.

10.8 Razkritja k revidiranemu konsolidiranemu izkazu poslovnega izida Skupine UNIOR

10.8.1 Ustavljeno poslovanje

IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA IZ USTAVLJENEGA POSLOVANJA

(v EUR)	Pred izločanjem ustavljenega poslovanja 2024	Ohranjeno poslovanje 2024	Ustavljeno poslovanje 2024	Pred izločanjem ustavljenega poslovanja 2023	Ohranjeno poslovanje 2023	Ustavljeno poslovanje 2023
A. Čisti prihodki od prodaje	285.310.887	249.697.653	35.613.234	294.236.652	260.972.368	33.264.284
B. Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokon. pr.	(5.288.253)	(5.560.539)	272.286	(1.621.770)	(1.806.444)	184.674
C. Drugi poslovni prihodki	4.006.767	3.089.953	916.814	3.576.075	3.197.893	378.182
I. KOSMATI DONOS IZ POSLOVANJA	284.029.401	247.227.067	36.802.334	296.190.957	262.363.817	33.827.140
D. Stroški blaga, materiala in storitev	(182.389.950)	(167.410.568)	(14.979.382)	(183.699.501)	(169.840.730)	(13.858.771)
E. Stroški dela	(89.157.891)	(75.253.167)	(13.904.724)	(79.806.702)	(66.256.865)	(13.549.837)
F. Odpisi vrednosti	(53.877.724)	(30.943.637)	(22.934.087)	(16.891.962)	(13.110.737)	(3.781.225)
G. Drugi poslovni odhodki	(1.669.782)	(1.389.015)	(280.767)	(1.613.886)	(1.382.716)	(231.170)
II. IZID IZ POSLOVANJA	(43.065.946)	(27.769.320)	(15.296.626)	14.178.906	11.772.769	2.406.137
H. Finančni prihodki	690.081	618.707	71.374	433.996	389.240	44.756
I. Finančni odhodki	(9.911.393)	(8.632.706)	(1.278.687)	(9.538.778)	(8.495.253)	(1.043.525)
III. POSLOVNI IZID	(52.287.258)	(35.783.319)	(16.503.939)	5.074.124	3.666.756	1.407.368
Davek iz dobička	(650.087)	(389.904)	(260.183)	(966.045)	(765.723)	(200.322)
Odloženi davek	(1.133.991)	(1.098.278)	(35.713)	828.487	615.887	212.600
ČISTI POSL. IZID OHRANJENEGA POSLOVANJA	(54.071.336)	(37.271.501)	0	4.936.566	3.516.920	0
ČISTI POSL. IZID USTAVLJENEGA POSLOVANJA	0	(16.799.835)	(16.799.835)	0	1.419.646	1.419.646
IV. ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	(54.071.336)	(54.071.336)	(16.799.835)	4.936.566	4.936.566	1.419.646
- ki pripada LASTNIKOM OBVLADUJOČE DRUŽBE	(55.760.578)	(55.760.578)	(16.799.835)	2.802.248	2.802.248	1.419.646
- ki pripada NEOBVLADUJOČIM DELEŽEM	1.689.242	1.689.242	0	2.134.318	2.134.318	0

Izkaz poslovnega izida iz ustavljenega poslovanja predstavlja poslovanje družb UNITUR d.o.o. in UNIOR Components d.o.o., ki sta v postopku prodaje. Pri tem je v letu 2024 med prevrednotovalnimi poslovnimi odhodki pri osnovnih sredstvih ustavljenega poslovanja pripoznan negativni učinek v višini 18.860.765 evrov zaradi prenosa sredstev teh družb med sredstva za prodajo po pošteni vrednosti.

DENARNI TOK IZ USTAVLJENEGA POSLOVANJA

(v EUR)	Postavka	januar–december 2024	januar–december 2023
A.	Neto denarni tok iz poslovanja	3.222.804	10.872.924
B.	Neto denarni tok iz naložbenja	(3.721.820)	(14.932.339)
C.	Neto denarni tok iz financiranja	(3.041.958)	2.652.513
=	Skupaj neto denarni tok	(3.540.974)	(1.406.902)

10.8.2 Konsolidirani izkaz poslovnega izida po odsekih

Konsolidirani računovodski izkaz poslovnega izida Skupine UNIOR je podrobneje razdeljen na dva odseka, ki ju glede na dejavnost, ki jo opravljajo družbe v skupini, lahko smiselno razdelimo na kovinsko predelovalno dejavnost (v nadaljevanju Kovinska dejavnost) in turistično dejavnost. V turistično dejavnost uvrščamo družbo UNITUR d.o.o., v kovinsko dejavnost pa vse ostale družbe v Skupini UNIOR, ki delujejo v dejavnostih proizvodnja odkovkov, ročno orodje in strojogradnja.

Zaradi začetega prodajnega postopka družbe UNITUR d.o.o. turistična dejavnost Skupine UNIOR ni več del ohranjenega poslovanja, ampak je prikazana le v eni postavki kot čisti poslovni izid ustavljenega poslovanja.

(v EUR)	Turistična dejavnost 2024	Kovinska dejavnost 2024	Skupaj 2024	Turistična dejavnost 2023	Kovinska dejavnost 2023	Skupaj 2023
A. Čisti prihodki od prodaje	0	249.697.653	249.697.653	0	260.972.368	260.972.368
1. Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu	0	18.960.295	18.960.295	0	19.839.117	19.839.117
2. Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	0	230.737.358	230.737.358	0	241.133.251	241.133.251
B. Sprememba vrednosti zalog proizv. in nedokon. pr.	0	(5.560.539)	(5.560.539)	0	(1.806.444)	(1.806.444)
C. Drugi poslovni prihodki	0	3.089.953	3.089.953	0	3.197.893	3.197.893
I. KOSMATI DONOS IZ POSLOVANJA	0	247.227.067	247.227.067	0	262.363.817	262.363.817
D. Stroški blaga, materiala in storitev	0	(167.410.568)	(167.410.568)	0	(169.840.730)	(169.840.730)
1. Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala	0	(9.523.385)	(9.523.385)	0	(9.348.605)	(9.348.605)
2. Stroški porabljenega materiala	0	(122.624.661)	(122.624.661)	0	(129.959.387)	(129.959.387)
3. Stroški storitev	0	(35.262.522)	(35.262.522)	0	(30.532.738)	(30.532.738)
E. Stroški dela	0	(75.253.167)	(75.253.167)	0	(66.256.865)	(66.256.865)
1. Stroški plač	0	(54.907.759)	(54.907.759)	0	(50.498.565)	(50.498.565)
2. Stroški pokojninskih zavarovanj	0	(876.508)	(876.508)	0	(797.685)	(797.685)
3. Stroški drugih socialnih zavarovanj	0	(9.075.522)	(9.075.522)	0	(8.446.855)	(8.446.855)
4. Drugi stroški dela	0	(10.393.378)	(10.393.378)	0	(6.513.760)	(6.513.760)
F. Odpisi vrednosti	0	(30.943.637)	(30.943.637)	0	(13.110.737)	(13.110.737)
1. Amortizacija	0	(13.351.671)	(13.351.671)	0	(12.916.437)	(12.916.437)
2. Prevrednotovalni poslovni odhodki pri NOS in OOS	0	(8.505.097)	(8.505.097)	0	(44.962)	(44.962)
3. Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	0	(9.086.869)	(9.086.869)	0	(149.338)	(149.338)
G. Drugi poslovni odhodki	0	(1.389.015)	(1.389.015)	0	(1.382.716)	(1.382.716)
1. Rezervacije	0	(18.341)	(18.341)	0	11.089	11.089
2. Drugi stroški	0	(1.370.674)	(1.370.674)	0	(1.393.805)	(1.393.805)
II. IZID IZ POSLOVANJA	0	(27.769.320)	(27.769.320)	0	11.772.769	11.772.769
H. Finančni prihodki	0	618.707	618.707	0	389.240	389.240
1. Finančni prihodki iz deležev	0	77.957	77.957	0	44.831	44.831
2. Finančni prihodki iz danih posojil	0	308.004	308.004	0	93.179	93.179
3. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	0	232.746	232.746	0	251.230	251.230
I. Finančni odhodki	0	(8.632.706)	(8.632.706)	0	(8.495.253)	(8.495.253)
1. Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finan. naložb	0	(339.198)	(339.198)	0	(755.150)	(755.150)
2. Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	0	(7.944.812)	(7.944.812)	0	(6.598.357)	(6.598.357)
3. Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	0	(348.696)	(348.696)	0	(1.141.746)	(1.141.746)
III. POSLOVNI IZID	0	(35.783.319)	(35.783.319)	0	3.666.756	3.666.756
Davek iz dobička	0	(389.904)	(389.904)	0	(765.723)	(765.723)
Odloženi davek	0	(1.098.278)	(1.098.278)	0	615.887	615.887
ČISTI POSL. IZID OHRANJENEGA POSLOVANJA	0	(37.271.501)	(37.271.501)	0	3.516.920	3.516.920
ČISTI POSL. IZID USTAVLJENEGA POSLOVANJA	(17.456.988)	657.153	(16.799.835)	793.169	626.477	1.419.646
ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	(17.456.988)	(36.614.348)	(54.071.336)	793.169	4.143.397	4.936.566
– ki pripada LASTNIKOM OBVLADUJOČE DRUŽBE	(17.456.988)	(38.303.590)	(55.760.578)	793.169	2.009.079	2.802.248
– ki pripada NEOBLADUJOČIM DELEŽEM	(17.456.988)	(36.614.348)	(54.071.336)	793.169	4.143.397	4.936.566

10.8.3 Čisti prihodki od prodaje iz pogodb s kupci Skupine UNIOR po območnih in področnih odsekih

Konsolidirani čisti prihodki od prodaje Skupine UNIOR po območnih odsekih

(v EUR)	2024	2023
Slovenija	18.960.295	19.839.117
– pridružene družbe	1.070.761	1.068.254
– drugi kupci	17.889.534	18.770.863
Tujina	230.737.358	241.133.251
– pridružene družbe	2.066.978	1.988.186
– drugi kupci	228.670.380	239.145.065
Skupaj Skupina UNIOR	249.697.653	260.972.368

Konsolidirani čisti prihodki od prodaje Skupine UNIOR po področnih odsekih

(v EUR)	2024	2023
Dejavnost proizvodnja odkovkov	193.944.616	194.836.830
Dejavnost proizvodnja ročnega orodja	40.132.597	43.656.017
Dejavnost strojogradnja	12.045.256	18.035.147
Dejavnost turizem	0	0
Dejavnost proizvodnja orodij za stroje	0	0
Ostalo	3.575.184	4.444.374
Skupaj Skupina UNIOR	249.697.653	260.972.368

Na podlagi prodajnih pogodb dejavnosti strojogradnje v skupni vrednosti 7.666.613 evrov, ki po stanju 31. 12. 2024 niso bile v celoti izpolnjene, bo v prihodnjih obdobjih v prihodkih pripoznano 737.936 evrov.

10.8.4 Drugi poslovni prihodki

(v EUR)	2024	2023
Nagrade za preseganje kvote invalidov	212.912	194.169
Plačane terjatve, ki so bile že v popravku	5.174	37.663
Prejete odškodnine	578.882	40.455
Zadržani prispevki od invalidov in aktuarski dobiček	856.259	563.841
Subvencije plač in prispevkov zaposlenih v invalidskem podjetju	410.325	187.587
Dobiček od prodaje osnovnih sredstev	221.695	132.048
Subvencije, dotacije in podobni prihodki	320.676	295.775
Prejem emisijskih kuponov	0	0
Subvencije – povračilo plačila za karanteno (COVID-19)	0	0
Subvencije – povračilo odsotnosti zaradi višje sile (COVID-19)	0	0
Subvencije – povračilo hitri testi (COVID-19)	0	0
Energetska pomoč	84.050	709.567
Drugi poslovni prihodki	399.980	1.036.788
Skupaj	3.089.953	3.197.893

Zadržani prispevki od invalidov in aktuarski dobiček vključujejo odpravo rezervacij iz naslova zadržanih prispevkov za zaposlovanje invalidov nad predpisano kvoto in odpravo dolgoročnih rezervacij iz naslova aktuarskega izračuna odpravnin in jubilejnih nagrad.

Subvencije plač in prispevkov zaposlenih v invalidskem podjetju predstavljajo prejeto državno pomoč, namenjeno subvencioniranju plač zaposlenih invalidov in za investicije v prilagoditve delovnih mest invalidom v invalidskem podjetju UNIOR IN d.o.o.

Dobiček od prodaje osnovnih sredstev predstavlja pozitiven učinek prodaje poslovno nepotrebne opreme.

Energetska pomoč predstavlja prejeta sredstva za blažitev posledic energetske krize na Hrvaškem v višini 21.030 evrov in 63.020 evrov prihodkov iz naslova energetske pomoči v Sloveniji v skladu z Zakonom o pomoči gospodarstvu za omilitev posledic gospodarske krize, na podlagi v novembru 2024 prejetega končnega obračuna upravičenosti do pomoči v letu 2023. V letu 2023 je skupina prejela energetska pomoč v višini 601.217 evrov od Republike Slovenije in 108.350 evrov od Republike Hrvaške. Prejeta državna pomoč predstavlja nepovratna sredstva.

Drugi poslovni prihodki v višini 399.980 evrov med drugim vključujejo prihodke iz naslova prejetih nepovratnih sredstev razvojnih projektov v višini 127.840 evrov.

10.8.5 Stroški in odhodki

Leto 2024	Stroški			
(v EUR)	Proizv. stroški	Stroški prodajanja	splošnih dejavnosti	Skupaj
Nabavna vred. prod. blaga/proiz. str.	(3.211.084)	(5.086.869)	(1.225.432)	(9.523.385)
Stroški materiala	(109.757.100)	(5.674.946)	(7.192.615)	(122.624.661)
Stroški storitev	(21.170.550)	(5.674.534)	(8.417.438)	(35.262.522)
<i>Stroški plač</i>	(42.606.557)	(4.269.809)	(8.031.393)	(54.907.759)
<i>Stroški socialnega zavarovanja</i>	(6.965.047)	(829.418)	(1.281.057)	(9.075.522)
<i>Stroški pokojninskega zavarovanja</i>	(734.347)	(36.279)	(105.882)	(876.508)
<i>Ostali stroški dela</i>	(8.514.769)	(670.284)	(1.208.325)	(10.393.378)
Skupaj stroški dela	(58.820.720)	(5.805.790)	(10.626.657)	(75.253.167)
Amortizacija	(10.999.589)	(447.966)	(1.904.116)	(13.351.671)
Prevred. odhodki pri obr. sredstvih	(6.862.364)	(2.138.065)	(86.440)	(9.086.869)
Prevred. odhodki pri neop. in op. OS	(6.882.829)	(39.880)	(1.582.388)	(8.505.097)
Ostali stroški	(555.741)	(88.947)	(744.327)	(1.389.015)
Popravek vrednosti zaradi sprememb zalog	(5.560.539)	0	0	(5.560.539)
Skupaj stroški	(223.820.516)	(24.956.997)	(31.779.413)	(280.556.926)

Leto 2023	Stroški			
(v EUR)	Proizv. stroški	Stroški prodajanja	splošnih dejavnosti	Skupaj
Nabavna vred. prod. blaga/proiz. str.	(3.029.041)	(5.019.677)	(1.299.887)	(9.348.605)
Stroški materiala	(117.139.376)	(5.375.126)	(7.444.885)	(129.959.387)
Stroški storitev	(18.099.095)	(5.293.238)	(7.140.405)	(30.532.738)
<i>Stroški plač</i>	(39.333.772)	(4.048.699)	(7.116.094)	(50.498.565)
<i>Stroški socialnega zavarovanja</i>	(6.584.738)	(741.389)	(1.120.728)	(8.446.855)
<i>Stroški pokojninskega zavarovanja</i>	(675.279)	(33.933)	(88.473)	(797.685)
<i>Ostali stroški dela</i>	(5.520.593)	(245.379)	(747.788)	(6.513.760)
Skupaj stroški dela	(52.114.382)	(5.069.400)	(9.073.083)	(66.256.865)
Amortizacija	(10.725.797)	(423.365)	(1.767.275)	(12.916.437)
Prevred. odhodki pri obr. sredstvih	(81.208)	(20.806)	(47.324)	(149.338)
Prevred. odhodki pri neop. in op. OS	8.370	(27.337)	(25.995)	(44.962)
Ostali stroški	(595.010)	(137.331)	(650.375)	(1.382.716)
Popravek vrednosti zaradi sprememb zalog	(1.806.444)	0	0	(1.806.444)
Skupaj stroški	(203.581.983)	(21.366.280)	(27.449.229)	(252.397.492)

Ostali stroški dela vključujejo stroške regresa za letni dopust, prehrano med delom, prevoz na delo in z njega, jubilejne nagrade in odpravnine nad oblikovano rezervacijo ter nekatera druga izplačila zaposlenim.

V posameznih skupinah stroškov so po izvornih kategorijah prikazani tudi stroški na področju aktivnosti raziskav in razvoja, za katere je Skupina UNIOR v poslovnem letu 2024 namenila za 5.517.454 evrov sredstev, kar znaša 2,21 odstotka ustvarjenih čistih prihodkov od prodaje. V poslovnem letu 2023 je za stroške na področju aktivnosti raziskav in razvoja skupina namenila 4.395.352 evrov, kar je predstavljalo 1,68 odstotka ustvarjenih čistih prihodkov.

Med stroški storitev skupina prikazuje stroške zunanjih proizvodnih storitev v višini 10.334.132 evrov, stroške transportnih storitev v višini 7.206.130 evrov, stroške bančnih storitev v višini 1.111.215 evrov in stroške zavarovanja v višini 1.325.243 evrov.

Nabave materiala pri povezanih družbah so razkrite v poglavju 10.10.2 Letnega poročila 2024.

Najpomembnejše postavke, ki jih skupina izkazuje med ostalimi stroški, so izplačane štipendije v višini 97.861 evrov, nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča v višini 190.304 evrov ter finančne pomoči in donacije v višini 207.411 evrov.

Skupina UNIOR je v poslovnem letu 2024 znižala stroške materiala za 1.164.800 evrov, stroške storitev za 64.339 evrov in stroške dela za 753.511 evrov, ker je v tekočem letu v višini 1.982.650 evrov usredstvila lastna opredmetena in neopredmetena osnovna sredstva. Med usredstvenimi lastnimi proizvodi in storitvami so izkazane lastne naložbe Vzdrževanja in Strojegradnje za potrebe drugih programov v obvladujoči družbi, ki zajemajo generalne obnove in avtomatizacije strojev v Kovačnici (stružnice, stiskalnice, peči, valjarke in drugi stroji). Njihova vrednost ne presega stroškov njihove proizvodnje ali opravljenih storitev.

Strošek najemnin v letu 2024 je znašal 1.389.544 evrov, medtem ko je v letu 2023 znašal 1.677.527 evrov.

Skupina UNIOR plačuje najemnine iz naslova sklenjenih kratkoročnih najemnih pogodb za poslovno-skladiščne prostore za potrebe programa Strojegradnja in parkirišče pri obratu Obdelava odkovkov v Slovenskih Konjicah, za stanovanja zaposlenih v Nemčiji ter najem viličarjev, računalniške opreme in zaščitnih sredstev za zaposlene.

Skupina UNIOR je v poslovnem letu 2024 v prevrednotovalne odhodke pri obratnih sredstvih vključila slabitev zalog v višini 8.197.903 evrov (več o tem v poglavju 10.7.7 Letnega poročila 2024) in slabitev terjatev v višini 888.966 evrov (več o tem v poglavju 10.7.8 Letnega poročila 2024). Med prevrednotovalne odhodke pri neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstvih pa je vključila odpis dolgoročno odloženih stroškov razvoja v višini 2.219.614 evrov (več o tem v poglavju 10.7.2 Letnega poročila 2024) in 6.285.483 evrov odpisov opredmetenih osnovnih sredstev (več o tem v poglavju 10.7.3 Letnega poročila 2024)

Pogodbeni zneski revidiranja letnih poročil podjetij v Skupini UNIOR znašajo 101.812 evrov brez DDV. Družba FORVIS MAZARS d.o.o. Ljubljana je opravila revizijo v družbah UNIOR d.d., UNITUR d.o.o. in UNIOR IN d.o.o. v Sloveniji, družba FORVIS MAZARS d.o.o. Zagreb pa v družbi UNIOR Vinkovci d.o.o. na Hrvaškem. Pogodbeni zneski drugih storitev dajanja zagotovil družbe FORVIS MAZARS d.o.o. so v podjetjih v Skupini UNIOR v poslovnem letu 2024 znašali 13.450 evrov brez DDV in zajemajo preveritev pravilnosti izračuna finančnih zavez za potrebe bank, preveritev sodil za razporejanje prihodkov za delovanje javne službe, pregled poročila o prejemkih članov uprave in nadzornega sveta družbe UNIOR d.d., pregled poročila poslov s povezanimi podjetji ter pregled pravilnosti elektronske oblike konsolidiranih računovodskih izkazov s pojasnili. Revizijska družba je v poslovnem letu 2024 opravila tudi dopustno nerevizijsko storitev v znesku 4.900 evrov brez DDV.

10.8.6 Finančni prihodki in finančni odhodki

Finančni prihodki

(v EUR)	2024	2023
Finančni prihodki iz deležev		
Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah	55.544	44.776
Finančni prihodki iz deležev v drugih družbah	22.413	55
Finančni prihodki iz drugih naložb	0	0
Skupaj	77.957	44.831
Finančni prihodki iz danih posojil		
Finančni prihodki iz posojil, danih drugim	308.004	93.179
Skupaj	308.004	93.179
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev		
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih	232.746	251.230
Skupaj	232.746	251.230
Skupaj finančni prihodki	618.707	389.240

Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah zajemajo izplačilo dobička v družbi UNIOR Teos Alati d.o.o.

Finančni odhodki

(v EUR)	2024	2023
Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb	(339.198)	(755.150)
Finančni odhodki iz finančnih obveznosti		
Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank	(7.654.983)	(6.568.860)
Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti	(289.829)	(29.497)
Skupaj	(7.944.812)	(6.598.357)
Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti		
Fin. odhodki iz obveznosti do dobaviteljev in meničnih obv.	(58.010)	(477.779)
Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti	(290.686)	(663.967)
Skupaj	(348.696)	(1.141.746)
Skupaj finančni odhodki	(8.632.706)	(8.495.253)

Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb vključujejo negativni učinek iz naslova dobičkov in izgub pridruženih podjetij v višini 339.198 evrov. Finančni odhodki za obresti za posojila, najeta pri bankah, so znašali 7.654.983 evrov in so za 16,5 odstotka višji kot v letu 2023 – povišanje je zaradi porasta referenčne obrestne mere EURIBOR, višjih obrestnih marž poslovnih bank ob odobritvi novih sindiciranih posojil v aprilu 2023 in višjega stanja finančnih obveznosti skupine v poslovnem letu 2024.

10.9 Obračun davka od dohodka pravnih oseb in odloženi davki

Davek od dobička je obračunan v skladu z zakonodajami, ki veljajo v različnih državah, v katerih ima Skupina UNIOR svoje odvisne družbe.

DAVEK OD DOBIČKA

(v EUR)	2024	2023
Davek od dobička	(389.904)	(765.723)
Odloženi davki	(1.098.278)	615.887
Skupaj	(1.488.182)	(149.836)

(v EUR)	2024	2023
Poslovni izid obračunskega obdobja pred davki	(35.783.319)	3.666.756
Neobdavčeni prihodki	1.323.606	728.008
Davčno nepriznani odhodki	669.619	3.678.054
Davčna osnova	(36.742.484)	6.514.916
Zmanjšanje davčne osnove in davčne olajšave	(49.521)	(1.985.973)
Osnova za davek	(36.792.004)	4.528.943
Davek na dobiček, obračunan po stopnji 22 %	0	(860.499)
Učinek različnih davčnih stopenj družb v tujini	(389.904)	94.776
Davek od dobička	(389.904)	(765.723)
Popravki vrednosti terjatev	176.149	60.705
Popravki vrednosti naložb	107.567	0
Oblikovanje rezervacij	64.425	(16.159)
Olajšava za vlaganja v raziskave in razvoj	(1.231.062)	235.409
Olajšava za investiranje	(1.525.035)	(175.297)
Olajšava za zaposlovanja invalidov	0	0
Olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje	0	0
Davčna izguba	1.307.270	556.736
Druge spremembe odloženih davkov	2.408	(45.507)
Odloženi davki	(1.098.278)	615.887
Efektivna davčna stopnja v %	4,2	(4,1)

Poslovni izid obračunskega obdobja pred davki za leto 2024 je negativen in znaša 35.783.319 evrov. Olajšave, ki jih je mogoče koristiti v naslednjih obdobjih, znašajo skupaj 75.133.315 evrov, od tega davčna izguba 58.405.529 evrov.

ODLOŽENI DAVKI

Dobiček, ugotovljen po davčni zakonodaji, se razlikuje od dobička, ugotovljenega na podlagi računovodskih načel in MSRP. Razmejitev davka se obračunava samo za začasne razlike v davčni obremenitvi med poslovnimi in davčnimi računovodskimi izkazi, torej za tiste, ki se v opredeljenem obdobju izenačijo. Uporabljene stopnje davka so v skladu z davčnimi zakonodajami v posameznih državah, v katerih podjetja v skupini delujejo, znašajo pa med 10,0 in 33,825 odstotka.

Odložene terjatve za davek so izračunane iz naslova začasnih razlik od oblikovanih dolgoročnih rezervacij za odpravnine in jubilejne nagrade, oslabitev terjatev do kupcev, neizkoriščenih davčnih olajšav in davčne izgube ter za začasne razlike v davčni obremenitvi, ki izvirajo iz razlik med uradnimi računovodskimi izkazi odvisnega podjetja in njegovimi računovodskimi izkazi, prilagojenimi za namen konsolidacije. Odložene obveznosti za davek se nanašajo na preračun zemljišč na pošteno vrednost, ki se izkazuje na rezervah zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti.

Podrobna struktura terjatev in obveznosti za odloženi davek ter gibanje odloženih terjatev za davek sta predstavljena v poglavju 10.7.15 Letnega poročila 2024.

Negativni vpliv na čisti poslovni izid iz naslova odloženih davkov znaša 1.098.278 evrov, kar znižuje čisti poslovni izid tekočega leta.

10.10 Posli Skupine UNIOR s povezanimi osebami

Vsi posli s povezanimi osebami so bili opravljeni pod običajnimi tržnimi pogoji.

10.10.1 Prodaja povezanim osebam

(v EUR)	2024	2023
Pridružena podjetja		
v državi:	1.070.761	1.068.254
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	1.070.761	1.068.254
v tujini:	2.066.978	1.988.186
UNIOR TEHNA d.o.o. Sarajevo	577.350	449.462
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	1.489.628	1.538.724
Skupaj pridružena podjetja	3.137.739	3.056.440

Predmet prodaje povezanim osebam predstavljajo čisti prihodki od prodaje, ki jih družbe v skupini dosežejo s prodajo pridruženim družbam.

10.10.2 Nabava pri povezanih osebah

(v EUR)	2024	2023
Pridružena podjetja		
v državi:	26.591.100	29.588.297
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	26.591.100	29.588.297
v tujini:	100.506	282.547
UNIOR TEHNA d.o.o. Sarajevo	0	0
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	100.506	282.547
Skupaj pridružena podjetja	26.691.606	29.870.844

10.10.3 Poslovne terjatve do povezanih oseb

(v EUR)	31. 12. 2024	31. 12. 2023
Pridružena podjetja		
v državi:	152.221	160.355
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	152.221	160.355
v tujini:	95.114	115.490
UNIOR TEHNA d.o.o. Sarajevo	95.114	112.323
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	0	3.167
Skupaj pridružena podjetja	247.335	275.845

Predmet odprtih poslovnih terjatev do povezanih oseb predstavljajo odprte terjatve, nastale iz naslova prihodkov od prodaje, ki jih družbe v skupini dosežejo s prodajo pridruženim družbam.

10.10.4 Poslovne obveznosti do povezanih oseb

(v EUR)	31. 12. 2024	31. 12. 2023
Pridružena podjetja		
v državi:	4.164.422	6.571.180
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	4.164.422	6.571.180
v tujini:	32.355	42.634
UNIOR TEHNA d.o.o. Sarajevo	0	0
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	32.355	42.634
Skupaj pridružena podjetja	4.196.777	6.613.814

10.10.5 Terjatve in obveznosti iz posojil in obresti do povezanih oseb

Skupina UNIOR na dan 31. 12. 2024 nima terjatev in obveznosti iz naslova posojil in obresti do povezanih podjetij.

10.10.6 Finančni prihodki in odhodki od povezanih oseb

Skupina UNIOR v letu 2024 ni imela finančnih prihodkov od povezanih oseb.

Finančni odhodki do povezanih oseb

(v EUR)	2024	2023
Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti		
Pridružena podjetja v državi:		
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	(17.400)	(100.249)
Skupaj finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	(17.400)	(100.249)

10.10.7 Posli z lastniki in njihovimi povezanimi osebami

Največji posamični lastnik družbe UNIOR d.d., ki je obvladujoča družba v Skupini UNIOR, je Slovenski državnih holding, d.d., ki ima v lasti 39,43-odstotni lastniški delež. Kapitalska družba, d.d. ima v lasti 5,55-odstotni lastniški delež in Zavarovalnica Triglav, d.d. ima v lasti 3,52-odstotni lastniški delež družbe UNIOR d.d. Republika Slovenija ima tako posredno v lasti 48,50-odstotni lastniški delež družbe UNIOR d.d.

Z lastniki povezane družbe so tiste, v katerih imata Republika Slovenija in Slovenski državni holding, d.d. skupno neposredno najmanj 20-odstotni lastniški delež. Seznam teh družb je objavljen na spletnem mestu Slovenskega državnega holdinga, d.d. (<https://www.sdh.si/sl-si/upravljanje-nalozb/seznam-nalozb>).

Skupna vrednost poslov z lastniki in njihovimi povezanimi osebami

(v EUR)	2024	2023
Prihodki od prodaje (v obdobju od 1. 1. do 31. 12.)	369.324	862.492
Nabava (v obdobju od 1. 1. do 31. 12.)	8.321.609	8.411.322
Poslovne terjatve (na dan 31. 12.)	92.875	327.922
Poslovne obveznosti (na dan 31. 12.)	1.463.617	1.726.382

Vsi posli z lastniki in njihovimi povezanimi osebami so bili v vseh družbah v Skupini UNIOR opravljeni pod običajnimi tržnimi pogoji.

10.11 Tveganja v Skupini UNIOR

Tveganja poslovanja za Skupino UNIOR so razkrita v poglavju 7.7.1 Letnega poročila 2024. V nadaljevanju razkrivamo finančna tveganja Skupine UNIOR.

FINANČNA TVEGANJA SKUPINE

KREDITNO TVEGANJE

Kreditno tveganje predstavlja tveganje, da družbe v Skupini UNIOR ne dobijo poplačanih poslovnih terjatev in finančnih naložb s strani upnikov v dogovorjenih rokih. Kreditno tveganje obvladujemo z rednim spremljanjem poslovanja in finančnega stanja vseh novih in obstoječih poslovnih partnerjev, z omejevanjem izpostavljenosti do posameznih poslovnih partnerjev in z aktivnim procesom izterjave terjatev. Spreminjajoče se makroekonomsko okolje lahko povzroči spremembe v njihovi boniteti in plačilni sposobnosti, zato kljub skrbnemu upravljanju terjatev obstaja verjetnost zamud pri plačilih kupcev oziroma celo njihova nezmožnost plačila. Z rednim spremljanjem odprtih in zapadlih terjatev do kupcev, starostne strukture terjatev in gibanja povprečnih plačilnih rokov kreditno izpostavljenost Skupine UNIOR ohranjamo v sprejemljivih okvirih. Terjatve do večine kupcev, razen povezanih družb, imamo od 1. 10. 2014 dalje tudi zavarovane pri zavarovalnici. Kreditna tveganja pozorno spremljamo v vseh delih poslovanja. Tveganje ocenjujemo kot zmerno.

Analiza starosti terjatev do kupcev na datum poročanja

Leto 2024		Povprečni znesek izgube v %	ECL popravek	Individualni popravek za povečano kreditno tveganje	Skupaj popravek	Povečano kreditno tveganje	Neto vrednost
v (EUR)	Bruto vrednost						
Nezapadle terjatve	23.149.480	0,16	36.529	0	36.529	ne	23.112.951
Zapadle terjatve do 90 dni	4.334.014	0,89	38.616	0	38.616	ne	4.295.398
Zapadle terjatve od 91 do 180 dni	1.049.427	3,85	40.392	0	40.392	ne	1.009.035
Zapadle terjatve od 181 do 360 dni	329.009	26,47	87.093	0	87.093	ne	241.916
Zapadle terjatve nad 360 dni	894.307	91,27	816.262	0	816.262	ne	78.045
Skupaj	29.756.237		1.018.892	0	1.018.892		28.737.345

Leto 2023		Povprečni znesek izgube v %	ECL popravek	Individualni popravek za povečano kreditno tveganje	Skupaj popravek	Povečano kreditno tveganje	Neto vrednost
v (EUR)	Bruto vrednost						
Nezapadle terjatve	24.410.326	0,11	28.060	0	28.060	ne	24.382.266
Zapadle terjatve do 90 dni	4.297.071	0,79	33.863	0	33.863	ne	4.263.208
Zapadle terjatve od 91 do 180 dni	1.749.394	2,76	48.311	0	48.311	ne	1.701.083
Zapadle terjatve od 181 do 360 dni	495.852	13,99	69.366	0	69.366	ne	426.486
Zapadle terjatve nad 360 dni	720.476	57,19	412.074	0	412.074	ne	308.402
Skupaj	31.673.119		591.674	0	591.674		31.081.445

TVEGANJE SPREMEMB OBRESTNIH MER SKUPINE

Tveganje sprememb obrestnih mer predstavlja tveganje finančne izgube zaradi neugodnega gibanja obrestnih mer na trgu. Spremembe obrestnih mer lahko precej zmanjšajo gospodarske koristi Skupine UNIOR, tako da stalno spremljamo gibanja referenčnih obrestnih mer na trgu. Tveganje ocenjujemo kot visoko zaradi visoke stopnje referenčne obrestne mere, ki jo je določila Evropska centralna banka. Refinanciranje obstoječih sindiciranih kreditnih pogodb, ki sta zapadli v letu 2023, je bilo sklenjeno 25. 4. 2023, s sindikatom bank pa smo dosegli, da se obrestne marže tudi v novih sindiciranih kreditnih pogodbah oblikujejo po maržni lestvici in to skladno z uspešnostjo poslovanja Skupine UNIOR ter družb UNIOR d.d. in UNITUR d.o.o. V skupini trenutno ni sklenjenih izvedenih finančnih instrumentov, s katerimi bi varovali obrestno mero, predvsem zaradi nenormalno visoke cene teh instrumentov, vendar redno preverjamo in ocenjujemo primernost razpoložljivih metod za varovanje referenčne obrestne mere. V poslovni načrt za leto 2024 je skupina glede na preteklo leto vključila višje stroške financiranja, ki pa so bili preseženi zaradi bolj neugodnih gibanj referenčne obrestne mere, kot smo napovedovali. Povišane stroške financiranja v skupini poskušamo omiliti z več drugimi ukrepi (optimizacija zalog, prevalitev stroškov financiranja na cene proizvodov, optimizacija terjatev, racionalizacija vseh stroškov in optimizacija števila zaposlenih).

Stanje obveznosti, vezanih na posamezno variabilno obrestno mero v letu 2024

v (EUR)	Višina		Hipotetični porast obrestnih mer		
	obveznosti 31. 12. 2024	Višina obr. mere	za 15 %	za 50 %	za 100 %
Vrsta obrestne mere					
3-mesečni EURIBOR	287.839	2,6830	1.158	3.861	7.723
6-mesečni EURIBOR	99.374.430	2,5770	384.132	1.280.440	2.560.879
Skupni učinek	99.662.269		385.290	1.284.301	2.568.602

Stanje obveznosti, vezanih na posamezno variabilno obrestno mero v letu 2023

v (EUR)	Višina		Hipotetični porast obrestnih mer		
	obveznosti 31. 12. 2023	Višina obr. mere	za 15 %	za 50 %	za 100 %
Vrsta obrestne mere					
3-mesečni EURIBOR	3.292.523	3,9250	19.385	64.616	129.232
6-mesečni EURIBOR	110.022.116	3,8850	641.154	2.137.180	4.274.359
Skupni učinek	113.314.639		660.539	2.201.796	4.403.591

Skupne finančne obveznosti Skupine UNIOR na dan 31. 12. 2024 znašajo 105.580.811 evrov, razliko v višini 5.918.542 evrov do prikazanega stanja za občutljivost obrestne mere predstavljajo finančne obveznosti s fiksno obrestno mero.

LIKVIDNOSTNO TVEGANJE SKUPINE

Likvidnostno tveganje predstavlja tveganje pomanjkanja likvidnih sredstev za poplačilo poslovnih in finančnih obveznosti družb v skupini v dogovorjenih rokih. Likvidnostno tveganje zajema tveganja, povezana s pomanjkanjem razpoložljivih finančnih virov in posledično nesposobnostjo družb v skupini, da v dogovorjenih rokih poravnajo svoje obveznosti. Plačilna sposobnost je v veliki meri odvisna od učinkovitega upravljanja denarja, zalog in terjatev ter na drugi strani obveznosti in dinamike investiranja. Veliko pozornosti namenjamo pripravi in spremljanju načrtov denarnih tokov, ki vključujejo predvidene prilive in potrebne odlive. Uspešno načrtovanje nam omogoča optimalno upravljanje morebitnih

kratkoročnih presežkov ali primanjkljajev likvidnih sredstev – kratkoročno neuravnoteženost uravnavamo s črpanjem odobrenih revolving kreditnih linij pri poslovnih bankah. Negotove razmere v gospodarskem in finančnem okolju tveganje dodatno povišujejo, zato ga ocenjujemo kot visoko.

TVEGANJE NEIZPOLNITVE FINANČNIH ZAVEZ SKUPINE

Tveganje neizpolnitve finančnih zavez predstavlja tveganje, da bi morali družbi UNIOR d.d. in UNITUR d.o.o. predčasno vrniti 25. 4. 2023 odobrena dolgoročna posojila na podlagi sindiciranih kreditnih pogodb, sklenjenih s sindikatom poslovnih bank. Finančne zaveze so opredeljene v kreditnih pogodbah, po katerih morajo Skupina UNIOR ter družbi UNIOR d.d. in UNITUR d.o.o. dosegati s strani bank postavljeno razmerje med neto finančnim dolgom in EBITDA ter s strani bank določen delež kapitala v obveznostih do virov sredstev. Finančne zaveze se preverjajo letno na podlagi revidiranih konsolidiranih računovodskih izkazov Skupine UNIOR ter družb UNIOR d.d. in UNITUR d.o.o., potrditi pa jih mora tudi pooblaščen revizor, ki revidira konsolidirane računovodske izkaze Skupine UNIOR ter računovodske izkaze družb UNIOR d.d. in UNITUR d.o.o. V preteklih letih so bile zaveze izpolnjene brez odstopanj, v letu 2024 pa smo s strani poslovnih bank pridobili soglasje za spregled finančnih zavez za izpolnjevanje kazalnikov družbe UNIOR d.d. in za kazalnik razmerja med neto finančnim dolgom in EBITDA Skupine UNIOR, ker zaveze niso bile dosežene. Prav tako ni bila dosežena zaveza deleža kapitala v obveznostih do virov sredstev Skupine UNIOR, za kar pa obvladujoča družba ni pridobila spregleda in je z bankami v dogovarjanju, da pridobi soglasje tudi za kršitev tega kazalnika poslovanja, ki je posledica enkratnega dogodka in prerazvrstitve sredstev in obveznosti skladno z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja zaradi predvidene prodaje naložb UNITUR d.o.o. in UNIOR Components d.o.o. Z bankami bomo v poslovnem letu 2025 na novo definirali finančne zaveze, ki se bodo spremenile tudi zaradi pričakovane spremembe v sestavi Skupine UNIOR (predvidena prodaja naložb UNITUR d.o.o. in UNIOR Components d.o.o.). Tveganje ocenjujemo kot zmerno.

10.12 Bruto prejemi skupin oseb

V skladu s 3. točko (3) odstavka 69. člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) in MRS 12 v nadaljevanju razkrivamo prejeme, ki so jih v letu 2024 za opravljanje nalog v Skupini UNIOR prejeli člani uprave, drugi delavci v skupini, zaposleni na podlagi pogodbe, za katero ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, in člani nadzornega sveta. Člani uprave in nadzornega sveta obvladujoče družbe za delo v odvisnih družbah v letu 2024 niso prejeli dodatnih plačil.

Skupina članom uprave, drugim delavcem v skupini, zaposlenim na podlagi pogodbe, za katero ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, in članom nadzornega sveta v letu 2024 ni odobrila predujmov, posojil ter poroštev za obveznosti.

Leto 2024	Bruto vrednosti					Skupaj bruto	Neto vrednosti					Skupaj neto
	Kratkoročni zasluži zaposlencev	Pozaposlitveni zasluži	Drugi dolgoročni zasluži	Odpravnine	Plačila na podlagi delnic		Kratkoročni zasluži zaposlencev	Pozaposlitveni zasluži	Drugi dolgoročni zasluži	Odpravnine	Plačila na podlagi delnic	
(v EUR)												
Uprava obvladujoče družbe	533.673	0	0	0	0	533.673	224.488	0	0	0	0	224.488
Nadzorni svet obvladujoče družbe	130.561	0	0	0	0	130.561	93.811	0	0	0	0	93.811
Zaposleni na podlagi individualne pogodbe v skupini	9.031.833	0	0	211.055	0	9.242.888	5.094.237	0	0	123.195	0	5.217.432

Leto 2023	Bruto vrednosti					Skupaj bruto	Neto vrednosti					Skupaj neto
	Kratkoročni zasluži zaposlencev	Pozaposlitveni zasluži	Drugi dolgoročni zasluži	Odpravnine	Plačila na podlagi delnic		Kratkoročni zasluži zaposlencev	Pozaposlitveni zasluži	Drugi dolgoročni zasluži	Odpravnine	Plačila na podlagi delnic	
(v EUR)												
Uprava obvladujoče družbe	442.742	0	0	0	0	442.742	184.544	0	0	0	0	184.544
Nadzorni svet obvladujoče družbe	130.839	0	0	0	0	130.839	94.344	0	0	0	0	94.344
Zaposleni na podlagi individualne pogodbe v skupini	8.014.150	0	0	0	0	8.014.150	4.673.442	0	0	0	0	4.673.442

10.13 Dogodki po poročevalskem obdobju v Skupini UNIOR

PRODAJA NALOŽBE ŠTORE STEEL d.o.o.

V januarju 2025 je obvladujoča družba UNIOR d.d. objavila, da nadaljuje prodajni postopek za prodajo deleža v pridruženi družbi Štore Steel d.o.o., čeprav se je konzorcij prodajalcev, ki je bil oblikovan, odločil, da se prodajni postopek prodaje deležev, združenih v prodajni konzorcij prodajalcev, ustavi.

ODSTOP ČLANA UPRAVE

29. 1. 2025 je član uprave obvladujoče družbe g. Branko Bračko nadzornemu svetu podal odstopno izjavo, da odstopa z mesta člana uprave od 28. 2. 2025 dalje, nadzorni svet pa je odstopno izjavo sprejel.

ODSTOP ČLANICE NADZORNEGA SVETA

29. 1. 2025 se je nadzorni svet obvladujoče družbe seznanil z odstopno izjavo članice nadzornega sveta – predstavnice delavcev ge. Saše Koren z dnem odstopa od 29. 1. 2025 dalje.

IMENOVANJE ČLANA NADZORNEGA SVETA

Obvladujoča družba je dne 27. 2. 2025 prejela sklep Sveta delavcev družbe UNIOR d.d., da je ta za člana nadzornega sveta – predstavnika delavcev imenoval g. Francija Jereba, in sicer za mandatno obdobje od 26. 2. 2025 do 25. 2. 2029.

PRODAJA NALOŽBE UNITUR d.o.o.

11. 3. 2025 je obvladujoča družba UNIOR d.d. s skladom Advance Capital Partner d.d., specialni investicijski sklad, k.d., Ljubljana, podpisala Pogodbo o prodaji in nakupu poslovnega deleža v družbi UNITUR Turistične in druge poslovne dejavnosti, d.o.o. Pogodbo je 10. 3. 2025 obravnaval in potrdil nadzorni svet družbe UNIOR d.d. Naložba je prerazvrščena na sredstva za prodajo, več v poglavju 10.7.6. Letnega poročila 2024.

DODATEK H KREDITNI POGODBI

Obvladujoča družba UNIOR d.d. je z bankami upnicami in SID banko d.d. 3. 4. 2025 podpisala Dodatek h Kreditni pogodbi št. 01/23-SIN, s katerim so banke družbi zagotovile dodatno tranšo kredita v višini 15.751.000 evrov za financiranje obratnega kapitala in financiranje investicij družbe. Hkrati je za zavarovanje te tranše družba podpisala tudi Pogodbo o odstopu terjatev v zavarovanje, in sicer za terjatve iz naslova Pogodbe o prodaji in nakupu poslovnega deleža v družbi UNITUR Turistične in druge poslovne dejavnosti, d.o.o.

POSLOVNI DOGODKI PO POROČEVALSKEM OBDOBJU

Po poročevalskem obdobju ni bilo drugih pomembnejših dogodkov, zaradi katerih bi bilo potrebno popravljati konsolidirane računovodske izkaze Skupine UNIOR za leto 2024.

10.14 Izjava o odgovornosti članov uprave

Uprava obvladujoče družbe je odgovorna za pripravo letnega poročila Skupine UNIOR in konsolidiranih računovodskih izkazov skupine na način, ki zainteresirani javnosti prikazuje resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja in izidov poslovanja Skupine UNIOR v letu 2024.

Uprava obvladujoče družbe v skladu s 134. členom Zakona o trgu finančnih instrumentov (ZTFI-1) po svojem najboljšem vedenju izjavlja, da je računovodsko poročilo Skupine UNIOR sestavljeno skladno z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija, ter daje resničen in pošten prikaz sredstev in obveznosti, finančnega položaja in poslovnega izida Skupine UNIOR kot celote ter da je v poslovno poročilo Skupine UNIOR vključen pošten prikaz razvoja in izidov poslovanja skupine ter njenega finančnega položaja, vključno z opisom bistvenih vrst tveganj, ki jim je Skupina UNIOR kot celota izpostavljena.

Uprava obvladujoče družbe sprejema in potrjuje skupinske računovodske izkaze s pripadajočimi usmeritvami in pojasnili Skupine UNIOR za leto 2024.

Uprava obvladujoče družbe potrjuje, da so bile pri izdelavi konsolidiranih računovodskih izkazov Skupine UNIOR dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve, da so bile računovodske ocene izdelane po načelu poštene vrednosti, previdnosti in dobrega gospodarjenja ter da konsolidirani računovodski izkazi predstavljajo resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja Skupine UNIOR in izidov njenega poslovanja za leto 2024.

Uprava obvladujoče družbe je odgovorna tudi za ustrezno računovodenje, sprejem ustreznih sklepov za zavarovanje premoženja in drugih sredstev ter preprečevanje in odkrivanje prevar in drugih nepravilnosti oziroma nezakonitosti. Potrjuje še, da so skupinski računovodski izkazi, skupaj s pojasnili, izdelani na podlagi predpostavke o nadaljnjem poslovanju družb v Skupini UNIOR kot delujočih podjetij ter skladno z veljavno zakonodajo in Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija.

Davčne oblasti lahko kadar koli v roku pet let po poteku leta, v katerem je treba davek odmeriti, preverijo poslovanje družb v skupini, kar lahko posledično povzroči nastanek dodatne obveznosti plačila davka, zamudnih obresti in kazni iz naslova DDPO ali drugih davkov ter dajatev. Uprava obvladujoče družbe ni seznanjena z okoliščinami, ki bi lahko povzročile morebitno pomembno obveznost s tega naslova.

Zreče, 25. 4. 2025

Lilijana Sirk
Članica uprave

Robert Vuga
Predsednik uprave

10.15 Poročilo neodvisnega revizorja

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

Delničarjem družbe UNIOR d.d.

POROČILO O REVIZIJI KONSOLIDIRANIH RAČUNOVODSKIH IZKAZOV

Mnenje

Revidirali smo konsolidirane računovodske izkaze gospodarske družbe **UNIOR d.d.** in njenih odvisnih družb (v nadaljevanju »Skupina«), ki vključujejo konsolidiran izkaz finančnega položaja na dan 31. decembra 2024, konsolidiran izkaz poslovnega izida in konsolidiran izkaz drugega vseobsegajočega donosa, konsolidiran izkaz sprememb lastniškega kapitala in konsolidiran izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter pomembne informacije o računovodskih usmeritvah in druge pojasnjevalne informacije.

Po našem mnenju priloženi konsolidirani računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo finančni položaj Skupine na dan 31. decembra 2024 in njeno finančno uspešnost ter denarne tokove za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska Unija.

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja in Uredbo (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in sveta z dne 16. aprila 2014 o posebnih zadevah v zvezi z obvezno revizijo subjektov javnega interesa (v nadaljevanju Uredba). Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku Revizorjeva odgovornost za revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov. V skladu z Mednarodnim kodeksom etike za računovodske strokovnjake (vključno z Mednarodnimi standardi neodvisnosti), ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA) ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od Skupine in, da smo izpolnili vse druge etične zahteve v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostni in ustrezni kot osnova za naše mnenje.

Poudarjanje zadeve

Poudarjamo, da skupina na dan 31.12.2024 izkazuje presežek kratkoročnih obveznosti nad kratkoročnimi sredstvi v znesku 19.979 tisoč Eur. Presežek kratkoročnih obveznosti nad sredstvi je posledica prerazvrstitve dolgoročnih finančnih obveznosti med kratkoročne finančne obveznosti zaradi kršenja z bankami upnicami dogovorjenih finančnih zavez obvladujoče družbe. Kot je pojasnjeno v pojasnilu 10.6.2.3. »Pomembne ocene in presoje – delujoče podjetje« v računovodskem delu letnega poročila skupine, je poslovodstvo skupine na podlagi razkritih okoliščin ocenilo, da predpostavka delujočega podjetja, kljub kršenju finančnih zavez in presežku kratkoročnih obveznosti nad kratkoročnimi sredstvi, ni ogrožena. Naše mnenje v zvezi s poudarjeno zadevo ni prilagojeno.

Ključne revizijske zadeve

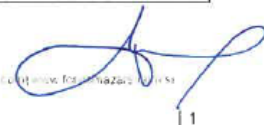
Ključne revizijske zadeve so tiste, ki so bile po naši strokovni presoji najbistvenejše pri reviziji konsolidiranih računovodskih izkazov za tekoče poslovno leto. Te zadeve so bile obravnavane v okviru revizije konsolidiranih računovodskih izkazov kot celote in pri oblikovanju našega mnenja o njih, in ne podajamo ločenega mnenja o teh zadevah. Poleg zadeve opisane v odstavku »Poudarjanje zadeve« smo kot ključni revizijski zadevi opredelili spodaj opisani zadevi.

Čisti prihodki od prodaje

Ključna revizijska zadeva	Revizijski pristop v zvezi z zadevo
Čisti prihodki od prodaje skupine za poslovno leto 2024 znašajo 249.698 tisoč Eur. Kot je pojasnjeno v poglavju 9.6.3.4. »Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev in razkritja« se prihodki po posameznih področnih odsekih (odkovki, ročno orodje in strojogradnja) pripoznajo različno, upoštevajo MSRP 15 (Prihodki iz pogodb s kupci) in 5 stopenjski model njihovega pripoznavanja.	V okviru izvajanja revizijskih postopkov smo ocenili ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev skupine v zvezi s pripoznavanjem prihodkov in njihovo skladnost z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja in med drugim izvedli naslednje revizijske postopke:

FORVIS MAZARS, družba za revizije, d.o.o., Virovškova ulica 554, 1000 Ljubljana | t: +386 59 045 510 | e: info@forvismazars.com | www.forvismazars.com

Poslovni register: OGP, SIB: 040002778302511 | Registerja: Okrajno sodišče v Ljubljani, SRO: 201115129
 Odbor za etiko: 15.007.30.ETIR | Matična številka: 305902000 | Poslovni številka: SI 88105571

Presoja pogojev za preračun sredstev in obveznosti odvisnih družb med sredstva in obveznosti, vključene v skupino za odtujitev in ustreznost njihovega merjenja so bili pomembni za našo revizijo, ker zahtevajo pomembne presoje in ocene. Zaradi pomembnosti sredstev in obveznosti, vključenih v skupino za odtujitev v konsolidiranih računovodskih izkazih, vgrajene stopnje subjektivnosti pri presoji izpolnjenosti pogojev za preračun sredstev in obveznosti vključene v skupino za odtujitev in kompleksnosti njihovega merjenja in razkrivanja, smo le – to opredelili kot ključno revizijsko zadevo.	pregledali smo popolnost in primernost razkritij v letnem poročilu skupine v zvezi s sredstvi in obveznostmi, vključenimi v skupino za odtujitev in ustavljenim poslovanjem, ki jih poslovodstvo predstavilo v računovodskem delu konsolidiranega letnega poročila med drugimi v točki 10.7.6. »Sredstva za prodajo in obveznosti, vključene v skupino za odtujitev«, 10.8.1. »Ustavljeno poslovanje« in 10.13. »Dogodki po poročevalskem obdobju v skupini UNIOR«.

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno poslovodstvo. Druge informacije obsegajo poslovno poročilo, ki je sestavni del letnega poročila Skupine, vendar ne vključujejo konsolidiranih računovodskih izkazov in našega revizorjevega poročila o njih.

Naše mnenje o konsolidiranih računovodskih izkazih se ne nanaša na druge informacije in o njih ne izražamo nobene oblike zagotovila.

V povezavi z opravljeno revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati druge informacije in pri tem presoditi, ali so druge informacije pomembno neskladne s konsolidiranimi računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne. Če na podlagi opravljenega dela zaključimo, da obstaja pomembna napačna navedba drugih informacij, moramo o takih okoliščinah poročati. V zvezi s tem na podlagi opisanih postopkov poročamo, da:

- so druge informacije v vseh pomembnih pogledih usklajene z revidiranimi konsolidiranimi računovodskimi izkazi;
- so druge informacije pripravljene v skladu z veljavnimi zakoni in predpisi; ter
- na podlagi poznavanja in razumevanja Skupine in njenega okolja, ki smo ga pridobili med revizijo, v zvezi z drugimi informacijami nismo ugotovili bistveno napačnih navedb.

Odgovornost poslovodstva in pristojnih za upravljanje za konsolidirane računovodske izkaze

Poslovodstvo je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh konsolidiranih računovodskih izkazov v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo poslovodstva potrebno, da omogoči pripravo konsolidiranih računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Poslovodstvo je pri pripravi konsolidiranih računovodskih izkazov Skupine odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlago za računovodenje, razen če namerava poslovodstvo podjetje likvidirati ali zaustaviti poslovanje, ali če nima druge možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Pristojni za upravljanje so odgovorni za nadzorovanje postopka računovodskega poročanja Skupine.

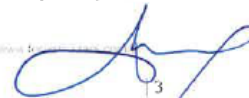
Revizorjeva odgovornost za revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov

Naši cilji so pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem ali so konsolidirani računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu z MSR-ji, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe, lahko izhajajo iz prevare ali napake, ter se smatrajo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamič ali skupaj, vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh konsolidiranih računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu z MSR-ji uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno

FORVIS MAZARS, družba za revizijo, d.o.o. | Veljarske ceste 55A | 1000 Ljubljana | T: +386 (0)1 48 500 | info@forvismazars.com | www.forvismazars.com

Poslovni register: OIB: SI56 0400 0027 7800 254 | Register sodne: Okrajno sodišče v Ljubljani | SRG 2017MA5129
 Članski kapital: 15.997.45 EUR | Matična številka: 3055020090 | Davčna številka: SI 56105111

nezaupljivost. Prav tako:

- prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v konsolidiranih računovodskih izkazih, bodisi zaradi napake ali prevare, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ta tveganja ter pridobimo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bi odkrili pomembno napačne navedbe, ki je posledica prevare, je višje kot tveganje, ki je posledica napake, saj prevara lahko vključuje skrivno dogovarjanje, ponarejanje, namerne opustitve, napačne predstavitve ali izogibanje notranjim kontrolam;
- pridobimo razumevanje notranjih kontrol, pomembnih za revizijo z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol Skupine;
- ovrednotimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij, ki jih je pripravilo poslovodstvo;
- na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbuja dvom v sposobnost Skupine, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o ustreznosti poslovodske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v konsolidiranih računovodskih izkazih ali, če so taka razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Vendar pa kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje Skupine kot delujočega podjetja;
- ovrednotimo celotno predstavitev, strukturo, vsebino konsolidiranih računovodskih izkazov vključno z razkritji, in ali konsolidirani računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev;
- pridobimo zadostne in ustrezne revizijske dokaze o finančnih informacijah družb oziroma poslovnih aktivnosti v Skupini, da bi lahko izrazili mnenje o konsolidiranih računovodskih izkazih. Odgovorni smo za usmerjanje, nadzor in izvedbo revizije Skupine. Revizijsko mnenje je izključno naša odgovornost.

S pristojnimi za upravljanje med drugim razpravljamo o načrtovanem obsegu in časovnem načrtu revidiranja in bistvenih revizijskih ugotovitvah vključno z bistvenimi pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki smo jih zaznali med našo revizijo.

Pristojnim za upravljanje tudi zagotovimo izjavo, da smo izpolnili ustrezne etične zahteve glede neodvisnosti in z njimi razpravljamo o vseh razmerjih in drugih zahtevah, za katere se lahko upravičeno domneva, da vplivajo na našo neodvisnost, in kadar je to primerno, o ukrepih, sprejetih za odpravo nevarnosti, ali uporabljenih varovalih.

Izmed vseh zadev, o katerih smo razpravljali s pristojnimi za upravljanje, določimo tiste zadeve, ki so bile pri reviziji konsolidiranih računovodskih izkazov v tekočem obdobju najpomembnejše in so zato ključne revizijske zadeve. Te zadeve opišemo v revizorjevem poročilu, razen če zakon ali predpis preperečujeta javno razkritje teh zadev, ali kadar se v izjemno redkih okoliščinah odločimo, da zadev ne sporočimo v poročilu, ker utemeljeno pričakujemo, da bi bile škodljive posledice takega ravnanja večje od javne koristi takšnega sporočanja.

POROČILO O DRUGIH ZAKONSKIH IN REGULATORNIH ZAHTEVAH

Druge poročevalske obveznosti v skladu z Uredbo EU št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta

Potrdilo revizijski komisiji

Potrjujemo, da je revizorjevo mnenje, vključeno v to revizorjevo poročilo, skladno z dodatnim poročilom revizijski komisiji.

Prepovedane storitve

Potrjujemo, da za Skupino nismo izvajali storitev iz prvega odstavka 5. člena Uredbe 537/2014, revizijska družba pa je izpolnjevala zahteve po neodvisnosti pri revidiranju.

Druge storitve revizijske družbe

Revizijska družba FORVIS MAZARS d.o.o. za Skupino poleg revidiranja računovodskih izkazov ni opravljala nobenih drugih storitev, razen tistih, ki so razkrite v letnem poročilu.

FORVIS MAZARS - družba za revizijo, d.o.o. | Velovodova ulica 15A, 1000 Ljubljana, SI, +386 59 661 520 | info@forvismazars.com | forvismazars.si

Poslovni računski OIB: 4186 0400 0027 7090 251 | Registrirani: G. Izjemo podjetje s.p. (publ.) SI 2013/10129
 Odbornik kaduc: 15/507-49 | E-uro: | Matična številka: 3856020000 | Davčna številka: SI 58166511

| 4

Sklep

Na podlagi opravljenih postopkov in pridobljenih dokazov so po našem mnenju revidirani konsolidirani računovodski izkazi Skupine za poslovno leto, ki se je končalo 31.12.2024, v vseh pomembnih pogledih pripravljeni v skladu z zahtevami Delegirane uredbe.

Ljubljana, 25. april 2025

FORVIS MAZARS, družba za revizijo, d.o.o.Jure Marko
pooblaščen revizor

11 REVIDIRANI LOČENI RAČUNOVODSKI IZKAZI DRUŽBE UNIOR d.d.

11.1 Revidirani ločeni izkaz finančnega položaja družbe UNIOR d.d. na dan 31. 12. 2024

(v EUR)			31. 12. 2024	31. 12. 2023
	Postavka	Pojasnilo		
	SREDSTVA		213.207.741	244.886.762
A.	DOLGOROČNA SREDSTVA		120.247.195	147.087.553
I.	Neopredmetena sredstva in druga NS	11.7.1	2.750.953	5.966.001
1.	Dolgoročne premoženjske pravice		546.602	499.364
2.	Dobro ime		403.940	403.940
3.	Dolgoročno odloženi stroški razvijanja		1.407.786	1.809.277
4.	Druge neopredmetena sredstva		342.907	434.494
5.	Neopredmetena sredstva, ki se pridobivajo		49.718	2.818.926
II.	Opredmetena osnovna sredstva	11.7.2	99.589.436	102.203.116
1.	Zemljišča in zgradbe		36.950.269	39.705.076
	<i>a) Zemljišča</i>		<i>12.037.849</i>	<i>12.664.858</i>
	<i>b) Zgradbe</i>		<i>24.912.420</i>	<i>27.040.218</i>
2.	Proizvajalne naprave in stroji		51.428.503	57.156.428
3.	Druge naprave in oprema, drobni inv. in druga OOS		41.983	53.024
4.	Opredmetena osnovna sredstva v najemu		453.836	734.124
5.	Opredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo		10.714.845	4.554.464
III.	Naložbene nepremičnine	11.7.3	817.284	817.284
IV.	Dolgoročne finančne naložbe	11.7.4	10.792.617	30.608.953
1.	Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil		10.458.897	29.997.280
	<i>a) Delnice in deleži v družbah v skupini</i>		<i>8.601.042</i>	<i>28.139.425</i>
	<i>b) Delnice in deleži v pridruženih družbah</i>		<i>1.847.260</i>	<i>1.847.260</i>
	<i>c) Druge dolgoročne finančne naložbe</i>		<i>10.595</i>	<i>10.595</i>
2.	Dolgoročna posojila		333.720	611.673
	<i>a) Dolgoročna posojila družbam v skupini</i>		<i>330.795</i>	<i>608.748</i>
	<i>b) Dolgoročna posojila drugim</i>		<i>2.925</i>	<i>2.925</i>
V.	Dolgoročne poslovne terjatve	11.7.7	15.562	225.524
1.	Dolgoročne poslovne terjatve do družb v skupini		0	208.597
2.	Dolgoročne poslovne terjatve do kupcev		0	0
3.	Dolgoročne poslovne terjatve do drugih		15.562	16.927
VI.	Odložene terjatve za davek	11.7.14	6.281.343	7.266.675
B.	KRATKOROČNA SREDSTVA		92.960.546	97.799.209
I.	Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	11.7.5	17.108.158	0
II.	Zaloge	11.7.6	49.624.738	63.516.801
1.	Material		16.408.692	16.949.309
2.	Nedokončana proizvodnja		16.833.682	24.508.913
3.	Proizvodi		13.011.877	17.789.133
4.	Trgovsko blago		3.370.487	4.269.446
III.	Kratkoročne finančne naložbe	11.7.8	358.998	1.130.044
1.	Kratkoročne finančne naložbe, razen posojil		0	0
	<i>a) Delnice in deleži v družbah v skupini</i>		<i>0</i>	<i>0</i>
2.	Kratkoročna posojila		358.998	1.130.044
	<i>a) Kratkoročna posojila družbam v skupini</i>		<i>358.998</i>	<i>1.130.044</i>
	<i>b) Druga kratkoročna posojila</i>		<i>0</i>	<i>0</i>
IV.	Kratkoročne poslovne terjatve	11.7.7	21.746.082	29.310.702
1.	Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini		7.342.299	5.803.404
2.	Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev		10.671.751	13.700.839
3.	Kratkoročne poslovne terjatve do drugih		3.659.252	9.555.570
4.	Kratkoročne terjatve za davek od dohodka		72.780	250.889
V.	Denarna sredstva	11.7.9	4.122.570	3.841.662

(v EUR)				
	Postavka	Pojasnilo	31. 12. 2024	31. 12. 2023
	OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV		213.207.741	244.886.762
A.	KAPITAL	11.7.10	59.189.378	100.956.879
I.	Vpoklicani kapital		23.688.983	23.688.983
1.	Osnovni kapital		23.688.983	23.688.983
2.	Nevpoklicani kapital (odbitna postavka)		0	0
II.	Kapitalske rezerve		26.051.114	30.277.035
III.	Rezerve iz dobička		22.477	19.960.288
1.	Zakonske rezerve		0	1.417.442
2.	Rezerve za lastne delnice in lastne poslovne deleže		2.710.298	2.721.454
3.	Lastne delnice in poslovni deleži (odbitna postavka)		(2.687.821)	(2.687.821)
4.	Statutarne rezerve		0	0
5.	Druge rezerve iz dobička		0	18.509.213
IV.	Rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vred.		9.426.804	9.969.119
V.	Preneseni čisti dobiček		0	16.834.459
VI.	Prenesena čista izguba		0	0
VII.	Čisti dobiček poslovnega leta		0	226.995
VIII.	Čista izguba poslovnega leta		0	0
B.	REZERVACIJE IN ODLOŽENI PRIHODKI	11.7.11	5.354.238	5.847.140
1.	Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti		5.021.459	5.475.243
2.	Druge rezervacije		197.820	225.100
3.	Odloženi prihodki		134.959	146.797
C.	DOLGOROČNE OBVEZNOSTI		439.509	86.123.296
I.	Dolgoročne finančne obveznosti	11.7.12	439.509	86.123.296
1.	Dolgoročne finančne obveznosti do družb v skupini		0	0
2.	Dolgoročne finančne obveznosti do bank		0	85.403.122
3.	Dolgoročne finančne obveznosti iz najema		197.511	428.056
4.	Druge dolgoročne finančne obveznosti		241.998	292.118
II.	Dolgoročne poslovne obveznosti	11.7.13	0	0
1.	Dolgoročne poslovne obveznosti do družb v skupini		0	0
2.	Dolgoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev		0	0
3.	Dolgoročne menične obveznosti		0	0
4.	Dolgoročne poslovne obv. na podlagi predujmov		0	0
5.	Druge dolgoročne poslovne obveznosti		0	0
III.	Odložene obveznosti za davek	11.7.14	0	0
Č.	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI		148.224.616	51.959.447
I.	Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev			
II.	Kratkoročne finančne obveznosti	11.7.15	98.716.220	11.039.571
1.	Kratkoročne finančne obveznosti do družb v skupini		122.935	207.789
2.	Kratkoročne finančne obveznosti do bank		98.206.718	10.340.559
3.	Kratkoročne finančne obveznosti iz najema		270.193	325.334
4.	Druge kratkoročne finančne obveznosti		116.374	165.889
III.	Kratkoročne poslovne obveznosti	11.7.16	49.508.396	40.919.876
1.	Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini		1.343.433	496.920
2.	Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev		35.187.294	28.235.024
3.	Kratkoročne menične obveznosti		0	0
4.	Kratkoročne poslovne obv. na podlagi predujmov		1.454.688	1.185.429
5.	Kratkoročne obveznosti za davek od dohodka		0	0
6.	Druge kratkoročne poslovne obveznosti		7.266.419	6.110.720
7.	Kratkoročno vračunani stroški in odloženi prihodki		4.256.562	4.891.783

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov.

11.2 Revidirani ločeni izkaz poslovnega izida družbe UNIOR d.d. za obdobje od 1. 1. 2024 do 31. 12. 2024

(v EUR)			januar–december	januar–december
Postavka	Pojasnilo	2024	2023	
A. Čisti prihodki od prodaje	11.8.1	191.302.494	205.897.853	
1. Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu		18.715.594	19.707.154	
a) Čisti prihodki od prodaje proizvodov in storitev		8.864.387	9.802.285	
b) Čisti prihodki od prodaje blaga in materiala		9.851.207	9.904.869	
2. Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu		172.586.900	186.190.699	
a) Čisti prihodki od prodaje proizvodov in storitev		156.238.559	170.560.264	
b) Čisti prihodki od prodaje blaga in materiala		16.348.341	15.630.435	
B. Sprememba vrednosti zalog proizv. in nedokončane pr.		(5.113.473)	(595.119)	
C. Drugi poslovni prihodki	11.8.2	2.046.563	2.341.650	
I. KOSMATI DONOS IZ POSLOVANJA		188.235.584	207.644.384	
D. Stroški blaga, materiala in storitev	11.8.3	(132.206.243)	(139.088.242)	
1. Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala		(14.779.659)	(14.127.965)	
2. Stroški porabljenega materiala		(92.468.619)	(101.045.983)	
a) Stroški materiala		(68.043.358)	(74.792.248)	
b) Stroški energije		(10.129.723)	(10.617.225)	
c) Drugi stroški materiala		(14.295.538)	(15.636.510)	
3. Stroški storitev		(24.957.965)	(23.914.294)	
a) Transportne storitve		(5.205.314)	(5.110.846)	
b) Stroški vzdrževanja		(1.995.092)	(1.669.756)	
c) Najemnine		(1.168.423)	(1.514.404)	
č) Drugi stroški storitev		(16.589.136)	(15.619.288)	
E. Stroški dela	11.8.3	(59.696.587)	(53.439.008)	
1. Stroški plač		(42.154.382)	(39.952.701)	
2. Stroški pokojninskih zavarovanj		(524.716)	(490.619)	
3. Stroški drugih socialnih zavarovanj		(7.575.205)	(7.099.651)	
4. Drugi stroški dela		(9.442.284)	(5.896.037)	
F. Odpisi vrednosti	11.8.3	(27.089.842)	(8.788.857)	
1. Amortizacija		(9.474.582)	(8.664.199)	
2. Prevrednotovalni poslovni odhodki pri NOS in OOS		(8.386.209)	(38.395)	
3. Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih		(9.229.051)	(86.263)	
G. Drugi poslovni odhodki	11.8.3	(576.372)	(682.428)	
1. Rezervacije		(18.341)	11.089	
2. Drugi stroški		(558.031)	(693.517)	
II. IZID IZ POSLOVANJA		(31.333.460)	5.645.849	
H. Finančni prihodki	11.8.4	1.505.622	1.323.927	
1. Finančni prihodki iz deležev		1.312.262	1.085.107	
a) Finančni prihodki iz deležev v družbah v skupini		1.234.305	1.040.276	
b) Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah		55.544	44.776	
c) Finančni prihodki iz deležev v drugih družbah		22.413	55	
č) Finančni prihodki iz drugih naložb		0	0	
2. Finančni prihodki iz danih posojil		97.890	123.428	
a) Finančni prihodki iz posojil, danih družbam v skupini		53.756	97.911	
b) Finančni prihodki iz posojil, danih drugim		44.134	25.517	
3. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev		95.470	115.392	
a) Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do družb v skupini		47.450	43.919	
b) Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih		48.020	71.473	
I. Finančni odhodki	11.8.4	(10.284.806)	(7.275.900)	
1. Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb		(2.430.227)	(38.274)	
2. Finančni odhodki iz finančnih obveznosti		(7.727.254)	(6.463.843)	
a) Finančni odhodki iz posojil, prejetih od družb v skupini		(4.382)	(35.204)	
b) Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank		(7.535.747)	(6.413.613)	
c) Finančni odhodki iz izdanih obveznic		0	0	
č) Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti		(187.125)	(15.026)	
3. Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti		(127.325)	(773.783)	
a) Fin. odhodki iz poslovnih obveznosti do družb v skupini		0	(21.735)	
b) Fin. odhodki iz obveznosti do dobaviteljev in meničnih obv.		(101.576)	(463.271)	
c) Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti		(25.749)	(288.777)	
III. POSLOVNI IZID		(40.112.644)	(306.124)	
Davek iz dobička	11.9	0	(68.570)	
Odloženi davek	11.9	(1.112.542)	601.689	
ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA		(41.225.186)	226.995	

(v EUR)	Postavka	Pojasnilo	januar–december 2024	januar–december 2023
	Čisti poslovni izid obračunskega obdobja na delnico		(14,91)	0,08

Čisti dobiček oziroma čista izguba na delnico je izračunana tako, da se čisti dobiček ali izguba obračunskega obdobja, ki pripada delničarjem, deli s tehtanim povprečnim številom navadnih delnic, pri čemer se izločijo navadne delnice, ki jih ima v lasti družba oziroma skupina.

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov.

11.3 Revidirani ločeni izkaz drugega vseobsegajočega donosa družbe UNIOR d.d. za obdobje od 1. 1. 2024 do 31. 12. 2024

(v EUR)	Postavka	januar–december 2024	januar–december 2023
1.	Čisti dobiček/izguba poslovnega leta po obdavčitvi	(41.225.186)	226.995
2.	Drugi vseobsegajoči donos obračunskega obdobja po obdavčitvi	(542.315)	397.748
2.1	Postavke, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid	(542.315)	397.748
	Čisti dobički/izgube, pripoznani v rezervah zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti v zvezi z opredmetenimi osnovnimi sredstvi	(298.897)	(49.263)
	Čisti dobički/izgube, pripoznani v rezervah zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti v zvezi z neopredmetenimi osnovnimi sredstvi	0	0
	Aktuarski čisti dobički/izgube za pokojninske programe in sprememba odloženih davkov, pripoznani v zadržanem dobičku/izgubi	(243.418)	447.011
3.	Vseobsegajoči donos poslovnega leta po obdavčitvi	(41.767.501)	624.743

(v EUR)	Postavka	januar–december 2024	januar–december 2023
	Vseobsegajoči donos poslovnega leta po obdavčitvi na delnico	(15,10)	0,23

Vseobsegajoči donos poslovnega leta po obdavčitvi na delnico je izračunan tako, da se vseobsegajoči donos obračunskega obdobja, ki pripada delničarjem, deli s tehtanim povprečnim številom navadnih delnic, pri čemer se izločijo navadne delnice, ki jih ima v lasti družba oziroma skupina.

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov.

11.4 Revidirani ločeni izkaz denarnih tokov družbe UNIOR d.d. za obdobje od 1. 1. 2024 do 31. 12. 2024

(v EUR)	Postavka	Pojasnilo	januar–december 2024	januar–december 2023
A.	Denarni tokovi pri poslovanju			
a)	Čisti poslovni izid		(41.225.186)	226.995
	Poslovni izid pred obdavčitvijo		(40.112.644)	(306.124)
	Davki iz dobička in drugi davki, ki niso zajeti v poslovnih odhodkih	11.9	(1.112.542)	533.119
b)	Prilagoditve za		34.802.781	14.199.404
	Amortizacijo (+)	11.7.1, 11.7.2	9.474.582	8.664.199
	Prevrednotovalne poslovne prihodke, povezane s postavkami naložbenja in financiranja (-)	11.8.2	(178.131)	(111.018)
	Prevrednotovalne poslovne odhodke, povezane s postavkami naložbenja in financiranja (+)	11.8.3	8.386.209	38.395
	Oblikovanje popravka vrednosti terjatev	11.7.7	1.052.044	25.794
	Oblikovanje popravka vrednosti zalog	11.7.6	8.177.007	60.469
	Oblikovanje in odpravo dolgoročnih rezervacij	11.7.11	(856.259)	227.983
	Finančne prihodke brez finančnih prihodkov iz poslovnih terjatev (-)	11.8.4	(1.410.152)	(1.208.535)
	Finančne odhodke brez finančnih odhodkov iz poslovnih obveznosti (+)	11.8.4	10.157.481	6.502.117
c)	Spremembe čistih obratnih sredstev (in časovnih razmejitev, rezervacij ter odloženih terjatev in obveznosti za davek) poslovnih postavk bilance stanja		22.138.656	(10.680.929)
	Začetne manj končne poslovne terjatve	11.7.7	6.722.538	(924.929)
	Začetne manj končne terjatve za odloženi davek	11.7.14	1.112.542	(601.689)
	Začetna manj končna sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	11.7.5	0	0
	Začetne manj končne zaloge	11.7.6	5.715.056	433.720
	Končni manj začetni poslovni dolgovi	11.7.16	8.588.520	(9.637.294)
	Končne manj začetne obveznosti za odloženi davek	11.7.14	0	49.263
č)	Prebitek prejemkov pri poslovanju ali prebitek izdatkov pri poslovanju (a + b + c)		15.716.251	3.745.470
B.	Denarni tokovi pri naložbenju			
a)	Prejemki pri naložbenju		3.086.746	3.869.391
	Prejemki od dobljenih obresti in deležev v dobičku, ki se nanašajo na naložbenje	11.8.4	1.410.152	1.208.535
	Prejemki od odtujitve neopredmetenih sredstev	11.7.1	0	155.664
	Prejemki od odtujitve opredmetenih osnovnih sredstev	11.7.2	185.791	146.688
	Prejemki od odtujitve naložbenih nepremičnin	11.7.3	0	0
	Prejemki od odtujitve dolgoročnih finančnih naložb	11.7.4	0	404.731
	Prejemki od odtujitve kratkoročnih finančnih naložb	11.7.8	1.490.803	1.953.773
b)	Izdatki pri naložbenju		(13.073.383)	(13.569.757)
	Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev	11.7.1	(68.322)	(3.721.932)
	Izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	11.7.2	(12.563.258)	(7.333.517)
	Izdatki za pridobitev naložbenih nepremičnin	11.7.3	0	(67.757)
	Izdatki za pridobitev dolgoročnih finančnih naložb	11.7.4	0	0
	Izdatki za pridobitev kratkoročnih finančnih naložb	11.7.8	(441.803)	(2.446.551)
c)	Prebitek prejemkov pri naložbenju ali prebitek izdatkov pri naložbenju (a + b)		(9.986.637)	(9.700.366)
C.	Denarni tokovi pri financiranju			
a)	Prejemki pri financiranju		22.997.786	43.361.829
	Prejemki od vplačanega kapitala		0	0
	Prejemki od povečanja dolgoročnih finančnih obveznosti	11.7.12	100.336	25.585.657
	Prejemki od povečanja kratkoročnih finančnih obveznosti	11.7.15	22.897.450	17.776.172
b)	Izdatki pri financiranju		(28.446.492)	(36.817.396)
	Izdatki za dane obresti, ki se nanašajo na financiranje	11.8.4	(7.727.254)	(6.463.843)
	Izdatki za pridobitev lastnih delnic	11.7.10	0	0
	Izdatki za odplačila dolgoročnih finančnih obveznosti	11.7.12	(34.082)	(60.617)
	Izdatki za odplačila kratkoročnih finančnih obveznosti	11.7.15	(20.685.156)	(30.292.936)
	Izdatki za izplačila dividend in drugih deležev v dobičku		0	0
c)	Prebitek prejemkov pri financiranju ali prebitek izdatkov pri financiranju (a + b)		(5.448.706)	6.544.433
Č.	Končno stanje denarnih sredstev		4.122.570	3.841.662
	Denarni izid v obdobju (seštevek prebitkov Ač, Bc in Cc)		280.908	589.537
	Začetno stanje denarnih sredstev		3.841.662	3.252.125

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov.

11.5 Revidirani ločeni izkaz gibanja kapitala družbe UNIOR d.d. za obdobje od 1. 1. 2024 do 31. 12. 2024

Gibanje kapitala za obdobje od 31. 12. 2023 do 31. 12. 2024

(v EUR)	I. Vpoklicani kapital	II. Kapitalske rezerve	III. Rezerve iz dobička				IV. Rezerve zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti	V. Preneseni čisti poslovni izid	VI. Čisti poslovni izid posl. leta	Skupaj
	Osnovni kapital		Zakonske rezerve	Rezerve za lastne delnice	Lastne delnice (odb. post.)	Druge rezerve iz dobička				
A.1. Stanje konec prejšnjega poročevalskega obdobja	23.688.983	30.277.035	1.417.442	2.721.454	(2.687.821)	18.509.213	9.969.119	16.834.459	226.995	100.956.879
A.2. Začetno stanje poročevalskega obdobja	23.688.983	30.277.035	1.417.442	2.721.454	(2.687.821)	18.509.213	9.969.119	16.834.459	226.995	100.956.879
B.1. Spremembe lastniškega kapitala – transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B.2. Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	(542.315)	0	(41.225.186)	(41.767.501)
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	0	(41.225.186)	(41.225.186)
Vnos aktuarskega dobička iz naslova rezervacij za odpravnine	0	0	0	0	0	0	(243.418)	0	0	(243.418)
Spremembe rezerv zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti	0	0	0	0	0	0	(298.897)	0	0	(298.897)
Druge sestavine vseobsegajočega donosa poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B.3. Spremembe v kapitalu	0	(4.225.921)	(1.417.442)	(11.156)	0	(18.509.213)	0	(16.834.459)	40.998.191	0
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala	0	0	0	0	0	0	0	226.995	(226.995)	0
Razporeditev čistega poslovnega izida tekočega obdobja na druge sestavine kapitala na podlagi sklepa uprave	0	(4.225.921)	(1.417.442)	0	0	(21.493.200)	0	(14.088.623)	41.225.186	0
Razporeditev dela čistega dobička poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala v skladu s sklepom skupščine	0	0	0	0	0	2.972.831	0	(2.972.831)	0	0
Oblikovanje rezerv za lastne delnice in lastne poslovne deleže	0	0	0	(11.156)	0	11.156	0	0	0	0
C. Končno stanje poročevalskega obdobja	23.688.983	26.051.114	0	2.710.298	(2.687.821)	0	9.426.804	0	0	59.189.378

Gibanje kapitala za obdobje od 31. 12. 2022 do 31. 12. 2023

(v EUR)	I. Vpoklicani kapital	II. Kapitalske rezerve	III. Rezerve iz dobička				IV. Rezerve zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti	V. Preneseni čisti poslovni izid	VI. Čisti poslovni izid posl. leta	Skupaj
	Osnovni kapital		Zakonske rezerve	Rezerve za lastne delnice	Lastne delnice (odb. post.)	Druge rezerve iz dobička				
A.1. Stanje konec prejšnjega poročevalskega obdobja	23.688.983	30.277.035	1.417.442	2.721.454	(2.687.821)	18.509.213	9.571.371	11.759.063	5.075.396	100.332.136
A.2. Začetno stanje poročevalskega obdobja	23.688.983	30.277.035	1.417.442	2.721.454	(2.687.821)	18.509.213	9.571.371	11.759.063	5.075.396	100.332.136
B.1. Spremembe lastniškega kapitala – transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B.2. Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	397.748	0	226.995	624.743
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	0	226.995	226.995
Vnos aktuarskega dobička iz naslova rezervacij za odpravnine	0	0	0	0	0	0	447.011	0	0	447.011
Spremembe rezerv zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti	0	0	0	0	0	0	(49.263)	0	0	(49.263)
B.3. Spremembe v kapitalu	0	0	0	0	0	0	0	5.075.396	(5.075.396)	0
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala	0	0	0	0	0	0	0	5.075.396	(5.075.396)	0
Oblikovanje rezerv za lastne delnice in lastne poslovne deleže	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C. Končno stanje poročevalskega obdobja	23.688.983	30.277.035	1.417.442	2.721.454	(2.687.821)	18.509.213	9.969.119	16.834.459	226.995	100.956.879

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov.

11.6 Pojasnila k revidiranim ločenim računovodskim izkazom družbe UNIOR d.d.

UNIOR Kovaška industrija d.d., s sedežem Kovaška 10, Zreče, Slovenija, je obvladujoča družba Skupine UNIOR.

Računovodski izkazi so pripravljani za leto, ki se je končalo 31. 12. 2024.

Seznam in vse podatke družb, v kapitalu katerih je družba UNIOR d.d. udeležena z najmanj 20 odstotki, razkrivamo v poglavju 10.6.1 Letnega poročila 2024.

Pojasnjevalne informacije so vključene v poročilo z namenom obrazložiti tiste poslovne dogodke in transakcije, ki so pomembni za razumevanje sprememb v finančnem položaju in poslovnem izidu družbe UNIOR d.d. v obdobju poslovnega leta 2024.

11.6.1 Izjava o skladnosti

Posamični računovodski izkazi so sestavljeni v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je sprejel Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde (UOMRS), ter pojasnili, ki jih sprejema Odbor za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP) in kot jih je sprejela Evropska unija, ter v skladu z določili Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1).

Na dan izkaza finančnega položaja glede na proces potrjevanja standardov v Evropski uniji ni razlik med računovodskimi usmeritvami družbe UNIOR d.d. in Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je sprejela Evropska unija. Ti obvezni računovodski izkazi so pripravljani za potrebe izpolnjevanja zakonskih zahtev.

Uprava UNIOR d.d. je računovodske izkaze potrdila dne 25. 4. 2025.

11.6.2 Podlage za merjenje računovodskih izkazov družbe UNIOR d.d.

Računovodski izkazi so pripravljani na podlagi predpostavke delujoče družbe, kar pomeni, da se sredstva pridobivajo in prodajajo ter da se obveznosti poravnava v pogojih normalnega poslovanja.

Računovodski izkazi so pripravljani ob upoštevanju izvornih vrednosti, razen v primeru zemljišč, naložbenih nepremičnin, finančnih sredstev vrednotenih po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, finančnih instrumentih vrednotenih po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa, ter pri izvedenih finančnih instrumentih, pri katerih je upoštevana poštena vrednost. Metode, uporabljene pri merjenju poštena vrednosti, so opisane v poglavju 11.6.2.1 Letnega poročila 2024.

11.6.2.1 Hierarhija ravni poštenih vrednosti

Poštena vrednost je znesek, za katerega je mogoče prodati sredstvo ali zamenjati obveznost v redni transakciji med udeleženci na trgu. Vsa sredstva in obveznosti, ki so v računovodskih izkazih merjeni ali razkriti po poštenu vrednosti, so razvrščeni v hierarhijo poštene vrednosti na podlagi najnižje ravni vhodnih podatkov, ki so pomembni za merjenje celotne poštene vrednosti.

Sredstva in obveznosti, ki so merjeni ali razkriti po poštenu vrednosti, so razvrščeni v hierarhijo poštenih vrednosti na naslednje ravni:

- raven 1: sredstva, ki so vrednotena po borznem tečaju na zadnji dan obračunskega obdobja;
- raven 2: sredstva, ki ne kotirajo na borzi in katerih vrednost je mogoče spremljati v celotnem trajanju sredstva;
- raven 3: sredstva, katerih vrednosti ni mogoče pridobiti iz tržnih podatkov; v tej kategoriji prikazujemo po ocenjeni poštenu vrednosti vrednotena zemljišča in naložbene nepremičnine ter po poštenu vrednosti razkrite zgradbe in opremo, ki se vrednotijo po nabavni vrednosti, za katero opravljamo preveritev znakov slabitev. V to raven za namene razkritja poštene vrednosti razvrščamo tudi dolgoročne finančne naložbe, ki so vrednotene po nabavni vrednosti, zmanjšani za slabitve in poslovne terjatve, kratkoročne finančne naložbe in obveznosti pa po odplačni vrednosti.

Razvrstitev sredstev in obveznosti glede na določitev njihove poštene vrednosti na dan 31. 12. 2024

(v EUR)	Raven 1	Raven 3	Skupaj
Opredmetena osnovna sredstva		12.037.849	12.037.849
– zemljišča		12.037.849	12.037.849
Naložbene nepremičnine		817.284	817.284
Dolgoročne finančne naložbe	0	333.720	333.720
– delnice, ki kotirajo na borzi	0	0	0
– dolgoročne finančne naložbe – dolgoročna posojila		333.720	333.720
Dolgoročne poslovne terjatve		15.562	15.562
Kratkoročne finančne naložbe		358.998	358.998
Kratkoročne poslovne terjatve		21.746.082	21.746.082
Dolgoročne finančne obveznosti		439.509	439.509
Dolgoročne poslovne obveznosti		0	0
Kratkoročne finančne obveznosti		98.716.220	98.716.220
Kratkoročne poslovne obveznosti		49.508.396	49.508.396

Razvrstitev sredstev in obveznosti glede na določitev njihove poštene vrednosti na dan 31. 12. 2023

(v EUR)	Raven 1	Raven 3	Skupaj
Opredmetena osnovna sredstva		12.664.858	12.664.858
– zemljišča		12.664.858	12.664.858
Naložbene nepremičnine		817.284	817.284
Dolgoročne finančne naložbe	0	611.673	611.673
– delnice, ki kotirajo na borzi	0	0	0
– dolgoročne finančne naložbe – dolgoročna posojila		611.673	611.673
Dolgoročne poslovne terjatve		225.524	225.524
Kratkoročne finančne naložbe		1.130.044	1.130.044
Kratkoročne poslovne terjatve		29.310.702	29.310.702
Dolgoročne finančne obveznosti		86.123.296	86.123.296
Dolgoročne poslovne obveznosti		0	0
Kratkoročne finančne obveznosti		11.039.571	11.039.571
Kratkoročne poslovne obveznosti		40.919.876	40.919.876

Zemljišča in naložbene nepremičnine vrednotimo po pošteni vrednosti, ki je določena s cenitvijo, dolgoročne finančne naložbe so prikazane po nabavni vrednosti, zmanjšani za slabitve, poslovne terjatve, kratkoročne finančne naložbe in obveznosti pa po odplačni vrednosti. Uporabljene metodologije za ocenjene vrednosti so razkrite pri posameznih kategorijah v poglavju 11.7 Letnega poročila 2024.

11.6.2.2 Funkcionalna in predstavitvena valuta

Vsi računovodski izkazi in pojasnila k računovodskim izkazom so prikazani in sestavljeni v evrih (EUR), ki je funkcionalna valuta v Sloveniji in funkcionalna valuta družbe, prikazani brez centov in zaokroženi na celo število. Zaradi zaokroževanja lahko pri seštevanju nastanejo zaokrožitvene napake.

Posle, izražene v tuji valuti, preračunamo v evre po referenčnem tečaju Evropske centralne banke na dan posla. Denarna in nedenarna sredstva ter obveznosti, izraženi v tuji valuti na dan izkaza finančnega položaja, preračunamo v domačo valuto po referenčnem tečaju Evropske centralne banke, veljavnem na zadnji dan obračunskega obdobja. Tečajne razlike pripoznamo v izkazu poslovnega izida.

11.6.2.3 Pomembne ocene in presoje

Skladno z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja poslovodstvo pri pripravi računovodskih izkazov poda ocene, presoje in predpostavke, ki vplivajo na uporabo usmeritev in izkazane vrednosti sredstev in obveznosti ter prihodkov in odhodkov. Ocene oblikuje glede na izkušnje iz prejšnjih let in pričakovanja v obračunskem obdobju. Način oblikovanja ocen ter s tem povezane predpostavke in negotovosti so razkriti v pojasnilih k posameznim postavkam.

Ocene med drugim vključujejo določitev življenjske dobe in preostale vrednosti nepremičnin, naprav in opreme ter neopredmetenih dolgoročnih sredstev, prihodke iz pogodb s kupci, popravke vrednosti zalog in terjatev, slabitve finančnih naložb in dobrega imena, predpostavke, pomembne za aktuarski izračun v zvezi z določenimi zaslužki zaposlenih, predpostavke, ki so vključene v izračun morebitnih rezervacij za tožbe, oceno trajanja najema in uporabljeno obrestno mero ter oceno možnosti uporabe terjatev za odložene davke. Ocene, presoje in predpostavke se redno pregledujejo. Dejanski rezultati lahko od teh ocen odstopajo, zato se ocene stalno preverjajo in se oblikujejo njihovi popravki. Spremembe računovodskih ocen se pripoznavajo v obdobju, za katerega se ocene spreminjajo, oziroma za vsa prihodnja obdobja, na katera spremembe vplivajo. Poudarki o pomembnih ocenah negotovosti in odločilnih presojah, ki jih je družba pripravila v procesu izvajanja računovodskih usmeritev in ki najbolj vplivajo na zneske v računovodskih izkazih, so opisani v nadaljevanju.

PREDPOSTAVKA DELUJOČEGA PODJETJA

Družba UNIOR d.d. je v letu 2024 ustvarila 41.225.186 evrov izgube, pri čemer se na redno poslovanje nanaša 16.734.725 evrov izgube, 24.490.461 evrov pa se nanaša za izredne vplive v letu 2024. Družba je kljub temu imela v letu 2024 pozitiven denarni tok iz poslovanja in je nemoteno poravnava zapadle obveznosti, enako pa načrtuje za leto 2025. Kratkoročne obveznosti družbe na dan 31. 12. 2024 presegajo kratkoročna sredstva za 55.264.070 evrov, zaradi prenosa dolgoročnih finančnih obveznosti do bank v skupni višini 78.355.172 evrov na kratkoročne finančne obveznosti. Družba na dan 31. 12. 2024 ni dosegla zastavljenih ciljev in je pri poslovnih bankah upnicah že pred 31. 12. 2024 pridobila soglasje za spregled kršitev finančnih zavez družbe, vendar banke niso podale soglasja za kršitev zaveze – odstotek kapitala v obveznostih do virov sredstev za Skupino UNIOR. Zaradi prenosa sredstev in obveznosti družb UNITUR d.o.o. in UNIOR Components d.o.o. na kratkoročna sredstva za prodajo in obveznosti, vključene v skupine za odtujitev, je delež kapitala Skupine UNIOR padel iz 41,7 odstotka na 37 odstotkov. V izkazu poslovnega izida Skupine UNIOR je iz naslova prodaje naložbe UNITUR d.o.o. izkazan prevrednotovalni poslovni odhodek v višini 18.860.765 evrov, medtem ko bodo pozitivni učinki iz naslova odprodaje naložbe v UNIOR Components d.o.o. pripoznani šele v letu 2025 oziroma ob prodaji. Iz naslova prejetih kupnin je predvideno dodatno odplačilo obveznosti do bank, v letu 2025 pa bodo zaradi spremembe sestave Skupine UNIOR na novo definirane finančne zaveze. Družba načrtuje v letu 2025 izboljšanje poslovanja, redno poravnava obveznosti do bank ter je z njimi v dogovarjanju, da pridobi soglasje tudi za kršitev tega kazalnika poslovanja, ki je posledica enkratnega dogodka in prerazvrstitve sredstev in

obveznosti skladno z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja. Na osnovi tega družba ocenjuje, da obstaja zelo majhna verjetnost odpoklica kreditov in zato predpostavka delujočega podjetja ni ogrožena.

PRESOJA SLABITEV NEPREMIČNIN, NAPRAV IN OPREME

Obstoj morebitnih znakov slabitve za nepremičnine, naprave in opreme družba presoja v skladu z MRS 36. Družba na datum vsakega poročanja oceni, ali obstaja kakšen znak (pomembne tehnološke spremembe, spremembe trga, zastarelost ali fizično stanje posameznega opredmetenega sredstva), da utegne biti sredstvo oslabiljeno. Če tak znak obstaja, družba oceni nadomestljivo vrednost sredstva. Sredstvo je treba slabiti, če njegova knjigovodska vrednost presega njegovo nadomestljivo vrednost. Nadomestljiva vrednost je večja izmed dveh postavk: njegove pošteno vrednosti, zmanjšane za stroške prodaje, ali njegove vrednosti ob uporabi. Za vrednotenje zemljišč se pri ocenah in presojah uporabljajo metode vrednotenja, ki temeljijo na metodi primerljivih transakcij.

PRESOJA OSLABITVE DOBREGA IMENA

Družba vsako leto ob sestavi računovodskih izkazov oceni nadomestljivo vrednost dobrega imena, ki temelji na vrednosti pri uporabi. Določitev sedanje vrednosti prihodnjih denarnih tokov zahteva oceno pričakovanih denarnih tokov denar ustvarjajoče enote, na katero je alocirano dobro ime, ter določitev primerne diskontne stopnje in drugih pomembnih postavk.

PRESOJE USTREZNOSTI ŽIVLJENJSKIH DOB AMORTIZIRLJIVIH SREDSTEV

Družba pri ocenjevanju življenjske dobe amortizirljivih sredstev upošteva pričakovano fizično izrabljanje, tehnično staranje, gospodarsko staranje ter pričakovane zakonske in druge omejitve uporabe. Prav tako družba preverja dobo koristnosti pri pomembnejših sredstvih – če bi se spremenile okoliščine in bi bila potrebna sprememba dobe koristnosti ter s tem prevrednotenje stroškov amortizacije. Pojasnila 11.7.1, 11.7.2 in 11.7.3 Letnega poročila 2024.

FINANČNE NALOŽBE

Finančne naložbe ima družba razvrščene v finančne naložbe, merjene po nabavni vrednosti, finančne naložbe, merjene po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, in finančne naložbe po odplačni vrednosti. Pri presoji naložb družba presodi znake slabitev in za naložbe, kjer ti obstajajo (vrednost naložbe presega vrednost sorazmernega deleža kapitala v družbi), opravi vrednotenje naložb na podlagi prihodnjih denarnih tokov ali na donosu zasnovanem načinu prek nadomestljive vrednosti pri uporabi ali nadomestljive vrednosti, izhajajoče iz pošteno vrednosti, zmanjšane za stroške prodaje. Finančne naložbe v dolgove, merjene po odplačni vrednosti, družba ocenjuje na podlagi bonitete dolžnikov in rednosti odplačila v skladu z amortizacijskimi načrti. Pojasnili 11.7.4 in 11.7.8 Letnega poročila 2024.

PRESOJA SLABITVE ZALOG

Družba konec leta preveri zaloge brez gibanja v tekočem letu in jih oslabi na ocenjeno iztržljivo vrednost. Popravek vrednosti zalog družba oblikuje glede na starost zalog. Pojasnilo 11.7.6 Letnega poročila 2024.

PRESOJA USTREZNOSTI PRIPOZNAVANJA PRIHODKOV IZ POGODB S KUPCI

Družba izkazuje in razkriva čiste prihodke skladno z MSRP 15. Prihodki iz pogodb s kupci se pripoznajo na osnovi določil posamezne prodajne pogodbe s kupcem, in sicer ob prenosu obvladovanja blaga in storitev na kupca v znesku, ki odraža nadomestilo, do katerega družba meni, da bo upravičena v zameno za tako blago ali storitve. Za pripoznavanje prihodkov od prodaje v programu Strojegradnja uporablja družba metodo odstotka dokončanosti del na dan izkaza finančnega položaja, za program Ročno orodje in Odkovki pa se prihodki iz prodaje proizvodov, blaga in materiala merijo na podlagi cen, navedenih v računih in drugih listinah, zmanjšanih za popuste, odobrene ob prodaji ali pozneje. Podrobnejše pojasnilo v poglavju 11.6.2.4 Letnega poročila 2024.

PREIZKUS OSLABITEV TERJATEV

Ob pripravi računovodskih izkazov družba oblikuje popravke vrednosti oziroma slabitve terjatev, za katere se domneva, da ne bodo poravnane v celotnem znesku ali da sploh ne bodo poravnane. Podlaga za izračun popravka vrednosti je metodologija, ki temelji na verjetnosti oziroma oceni neizpolnitve kupca. Podrobnejše pojasnilo v poglavju 11.11 Letnega poročila 2024.

REZERVACIJE

Poslovodstvo potrdi vsebino in višino oblikovanih rezervacij na osnovi:

- izračuna rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine,
- ocene o morebitni pričakovani višini odškodnine, ki jo poda pravna služba družbe ali zunanji odvetnik na osnovi obstoječih tožb in odškodninskih zahtevkov.

PRESOJA OBLIKOVANIH REZERVACIJ ZA ODPRAVNINE IN JUBILEJNE NAGRADE

V okviru obvez za določene pozaposlitvene in druge zasluzke so evidentirane sedanja vrednost odpravnin ob upokojitvi in jubilejne nagrade. Pripoznane so na osnovi aktuarskega izračuna. Aktuarski izračun temelji na predpostavkah in ocenah, veljavnih v času nastanka izračuna, ki se lahko zaradi sprememb v prihodnje razlikujejo od dejanskih predpostavk, ki bodo veljale ob izplačilu. To se nanaša predvsem na določitev diskontne stopnje, ocene fluktuacije zaposlenih, smrtnosti in ocene rasti plač. Obveze za določene zasluzke so zaradi kompleksnosti aktuarskega izračuna in dolgoročnega značaja postavke občutljive za spremembe navedenih ocen.

Zneski oblikovanih rezervacij so najboljša ocena prihodnjih izdatkov. Pojasnilo 11.7.11 Letnega poročila 2024.

PRESOJA OBLIKOVANJA REZERVACIJ ZA RENTE

Rezervacija se pripozna, kadar ima družba zaradi preteklega dogodka pravne ali posredne obveze, ki jih je mogoče zanesljivo oceniti, in če je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki povzročajo negativne gospodarske koristi.

Poslovodstvo potrdi vsebino in višino oblikovanih rezervacij na osnovi ocene o morebitni pričakovani višini odškodnine, ki jo poda pravna služba družbe ali zunanji odvetnik na osnovi obstoječih tožb in odškodninskih zahtevkov.

Zneski oblikovanih rezervacij so najboljša ocena prihodnjih izdatkov.

Pogojne obveznosti v računovodskih izkazih niso pripoznane, saj njihovega zneska ni bilo mogoče zanesljivo izmeriti ali pa bo njihov dejanski obstoj potrjen z nastopom ali nenastopom dogodkov šele v nenapovedljivi prihodnosti, na katero družba ne more vplivati.

Poslovodstvo družbe redno preverja ali je za poravnavo pogojne obveznosti verjeten odliv sredstev, ki omogočajo ekonomske koristi. Če postane verjeten, se v računovodskih izkazih oblikuje rezervacija.

ODLOŽENI DAVKI

Na osnovi ocene, da bo v prihodnosti na voljo dovolj razpoložljivega dobička, družba lahko oblikuje odložene terjatve za davke iz naslova:

- oblikovanja rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi,
- oslabitev terjatev do kupcev,
- oslabitev finančnih naložb,
- olajšav za investiranje,
- olajšav iz naslova neizrabljenih davčnih izgub.

Podrobneje so odloženi davki predstavljeni v poglavju 11.7.14 Letnega poročila 2024.

OCENA MOŽNOSTI UPORABE TERJATEV ZA ODLOŽENE DAVKE

Družba ima strateški poslovni načrt za prihodnjih pet let, iz katerega izhajajo prihodnji obdavčljivi dobički. Pri davčnem načrtovanju je družba pripravila načrt koriščenja davčnih olajšav v naslednjem petletnem obdobju, iz katerega izhaja, da bodo odložene terjatve za davek, ki so oblikovane iz olajšav za investiranje in izkazane davčne izgube v prihodnjih petih letih, izkoriščene.

Odložene terjatve za davek, ki so pripoznane iz naslova oblikovanja rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine, se zmanjšujejo v ustreznih zneskih s koriščenjem oblikovanih rezervacij in se povečujejo v ustreznih zneskih glede na novo oblikovane rezervacije.

Ker se slabitve finančnih naložb in terjatev do kupcev ob oblikovanju ne priznavajo kot davčno priznan odhodek, je družba oblikovala terjatve za odloženi davek v višini, ki ustreza razliki med davčno in knjigovodsko vrednostjo terjatev do kupcev in finančnih naložb. Terjatve za odložene davke bo družba odpravila ob odtujitvi ali odpravi finančnih naložb, terjatve do kupcev pa ob poplačilu ali dokončnem odpisu.

Terjatve za odložene davke za neizkoriščene olajšave za osnovna sredstva so pripoznane v višini 40 odstotkov investiranega zneska v opremo in neopredmetena sredstva za zadnjih pet let. Te terjatve bo družba odpravljala v obdobju in v višini, ki bo v davčnem obračunu zmanjševala davčno osnovo na račun koriščenja davčnih olajšav.

Davčna stopnja, uporabljena za izračun višine odbitnih začasnih razlik, znaša 22 odstotkov. Na osnovi pogojev, kot so navedeni v MRS 12, in načrta poslovanja za prihodnje obdobje ocenjujemo, da bomo v prihodnjih letih razpolagali z obdavčljivim dobičkom za kritje neizrabljenih davčnih izgub.

Odložene obveznosti za davke izhajajo iz začasnih obdavčljivih razlik pri prevrednotenju zemljišč na višjo vrednost in prevrednotenju odpravnin.

Družba v izkazu finančnega položaja prikazuje pobotane terjatve oziroma obveznosti za odloženi davek, v podrobnih razkritjih pa so izkazane v bruto zneskih.

Na dan poročanja se preveri višina izkazanih odloženih terjatev in odloženih obveznosti za davek. Odložena terjatev za davek se pripozna v primeru verjetnega razpoložljivega prihodnega čistega dobička, v breme katerega bo v prihodnje mogoče uporabiti odloženo terjatev. Če družba ne razpolaga z zadostnim razpoložljivim dobičkom, se izkazana vrednost odloženih terjatev za davek ustrezno zmanjša. Pojasnilo 11.7.14 Letnega poročila 2024.

TVEGANJA

Skladno z MSRP 7 so finančna tveganja (kreditno tveganje, tveganje spremembe obrestnih mer ter likvidnostno tveganje) podrobno razkrita in opisana v računovodskem delu Letnega poročila 2024, in sicer v poglavju 11.11.

POMEMBNOST

Družba pri izkazovanju, vrednotenju in razkrivanju postavk upošteva načelo pomembnosti. Narava in stopnja pomembnosti sta opredeljeni skladno z MRS 1 in MRS 8. V računovodskih izkazih je pomembna tista postavka, ki posamično ali združeno vpliva na gospodarske odločitve, ki jih uporabniki sprejemajo na podlagi računovodskih izkazov. Pomembnost je družba določila ob upoštevanju kvalitativnih in kvantitativnih dejavnikov. Kot pomembne postavke razume družba vse postavke, ki so v izkazu finančnega položaja označene z rimskimi številkami, v izkazu poslovnega izida pa z veliki tiskanimi

črkami. Znotraj teh postavk so pomembni tisti zneski, ki presegajo deset odstotkov pojasnjevalne kategorije v računovodskih izkazih (kvantitativno merilo), oziroma informacije, za katere poslovodstvo ocenjuje, da so koristne za uporabnike računovodskih informacij (kvalitativno merilo).

V skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja predstavljamo posamezne kategorije predpisanih razkritij in vse pomembne zadeve. Pri vseh pomembnih prikazanih zneskih v računovodskih izkazih smo razkrili tudi primerjalne informacije iz preteklega obdobja ter jih vključujemo tudi v številčne in opisne informacije. Primerjalni podatki so prilagojeni tako, da so v skladu s predstavitvijo informacij v tekočem letu.

11.6.2.4 Povzetek uporabljenih računovodskih usmeritev in razkritja

Družba uporablja enake računovodske usmeritve za vsa obdobja, ki so predstavljena v priloženih računovodskih izkazih. Uporabljene računovodske usmeritve in metode izračunavanja so enake kot v zadnjem letnem poročanju, izjema so tiste, ki so posledica novo sprejetih standardov in pojasnil.

NEPREMIČNINE, NAPRAVE IN OPREMA

Za vrednotenje zemljišč uporabljamo model prevrednotenja na podlagi cenitev pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin v skladu z mednarodnimi standardi ocenjevanja vrednosti. Vrednotenje se izvaja najmanj vsakih pet let. Prevrednotovalni presežek se izkaže v kategoriji kapital kot rezerva zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti in neposredno ne vpliva na poslovni izid.

Za merjenje gradbenih objektov, zgradb, naprav in opreme uporabljamo model nabavne vrednosti. Sredstvo izkazujemo po njegovi nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek in nabrano izgubo zaradi oslabitve. Način in uporabljene metode vrednotenja sredstev zaradi oslabitve so opisani v nadaljevanju pod naslovom Oslabitev opredmetenih osnovnih sredstev. Nabavna vrednost opredmetenega osnovnega sredstva je ustreznik denarne cene na dan pripoznanja. Nabavna vrednost opredmetenega osnovnega sredstva zajema: njegovo nakupno ceno, tudi uvozne carine in nevratljive nakupne dajatve po odštetju vseh trgovinskih in drugih popustov; vse stroške spravljavanja sredstva na njegovo mesto in v stanje, kjer sredstvo lahko deluje v skladu s pričakovani poslovodstva, ter začetno oceno stroškov razgradnje in odstranitve opredmetenega osnovnega sredstva ter obnovitve mesta, na katerem se je to sredstvo nahajalo. To obvezo družba prevzame ob pridobitvi sredstva ali pa kot posledico tega, da se je sredstvo namesto za proizvodnjo zalog v določenem obdobju uporabljalo tudi v druge namene.

V primeru pomembnih nabavnih vrednosti opredmetenega osnovnega sredstva, ki vsebuje sestavne dele in ima različne ocenjene dobe koristnosti, ga razdelimo na njegove sestavne dele. Vsak del obravnavamo ločeno. Zemljišča obravnavamo ločeno in jih ne amortiziramo.

STROŠKI IZPOSOJANJA

Stroški izposojanja, ki jih je mogoče neposredno pripisati nakupu, gradnji ali proizvodnji sredstva v pripravi, povečujejo nabavno vrednost takega sredstva. Usredstevovanje stroškov izposojanja kot dela nabavne vrednosti sredstva v pripravi se začne, ko nastanejo izdatki za sredstvo in stroški izposojanja ter se začnejo dejavnosti, ki so potrebne za pripravo sredstva za nameravano uporabo. Stroški izposojanja se usredstevujejo, dokler je sredstvo v pripravi. Ko je sredstvo preneseno v uporabo, se stroški izposojanja ne usredstevujejo več. Znesek stroškov izposojanja, usredstven v obdobju, ne sme preseči zneska stroškov izposojanja, ki nastanejo v istem obdobju.

KASNEJŠI STROŠKI

Kasnejši izdatki, nastali v zvezi z nadomestitvijo posameznega dela opredmetenega osnovnega sredstva, povečujejo njegovo nabavno vrednost. Drugi kasnejši izdatki v zvezi z opredmetenim osnovnim sredstvom povečajo njegovo nabavno vrednost, če je verjetno, da bodo njegove prihodnje gospodarske koristi večje v primerjavi s prvotno ocenjenimi. Vsi ostali izdatki se pripoznajo kot odhodek ob nastanku.

AMORTIZACIJA

Znesek amortizacije v vsakem obdobju pripoznamo v poslovnem izidu. Sredstvo začnemo amortizirati, ko je razpoložljivo za uporabo. Osnovna sredstva amortiziramo po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju ocenjene dobe koristnosti vsakega posameznega opredmetenega sredstva. Dobo in metodo amortiziranja za amortizljivo sredstvo s končno dobo koristnosti pregledamo najmanj konec vsakega poslovnega leta. Če se pričakovana doba koristnosti sredstva razlikuje od prejšnjih ocen, dobo amortiziranja ustrezno spremenimo in prilagodimo glede na preostalo pričakovano dobo koristnosti sredstva. Preostalo vrednost sredstva praviloma upoštevamo le pri pomembnih postavkah, pri čemer se upoštevajo tudi stroški likvidacije opredmetenega osnovnega sredstva. Zemljišč in umetnin ne amortiziramo.

Amortizacijske stopnje, ki jih uporablja družba, se v primerjavi s preteklim letom niso bistveno spremenile in znašajo:

	Najnižja (%)	Najvišja (%)
Opredmetena osnovna sredstva:		
Nepremičnine:		
Nepremičnine	0,04	13,60
Zidane zgradbe	0,04	13,60
Druge zgradbe	1,50	10,00
Oprema:		
Proizvajalna oprema	0,40	24,00
Računalniška in elektr. oprema	0,60	50,10
Viličarji in dvigala	0,40	24,70
Avtomobili in traktorji	10,00	20,00
Oprema za čiščenje in ogrevanje	3,30	20,40
Merilne in kontrolne naprave	0,20	50,00
Pohištvo – pisarniško in ostalo	1,30	20,80
Druga oprema	16,60	50,10

ODPRAVA PRIPOZNANJA

Pripoznanje knjigovodske vrednosti posameznega opredmetenega osnovnega sredstva odpravimo ob odtujitvi ali če od njegove uporabe ali odtujitve ne pričakujemo prihodnjih gospodarskih koristi. Dobički ali izgube iz odprave pripoznanja posameznega opredmetenega osnovnega sredstva se vključijo v poslovni izid, ko je kateri koli od pogojev izpolnjen.

USTREZNOST ŽIVLJENJSKIH DOB

Družba pri ocenjevanju življenjske dobe sredstev upošteva pričakovano fizično izrabljanje, tehnično staranje, gospodarsko staranje ter pričakovane zakonske in druge omejitve uporabe. Prav tako družba preverja dobo koristnosti pri pomembnejših sredstvih – če bi se spremenile okoliščine in bi bila potrebna sprememba dobe koristnosti ter s tem prevrednotenje stroškov amortizacije.

USREDSTVENI LASTNI PROIZVODI

Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve so proizvodi in storitve, ki jih družba ustvari in nato zajame med opredmetena osnovna sredstva. V nabavni vrednosti opredmetenega osnovnega sredstva, zgrajenega ali izdelanega v družbi, so zajeti stroški, ki se nanašajo neposredno nanj, in tisti splošni stroški gradnje ali izdelave, ki jih lahko pripišemo temu sredstvu. Med usredstvenimi lastnimi proizvodi prikazujemo tudi investicije v lastni izdelavi, ki povzročijo povečanje nabavne vrednosti že usposobljenega opredmetenega osnovnega sredstva. Usredstvenih lastnih proizvodov ne izkazujemo med prihodki, ampak v skladu s standardi zmanjšujemo osnovne kategorije stroškov, ki se nanašajo na stroške gradnje ali izdelave takšnega sredstva.

NAJEMI

Družba ob sklenitvi pogodbe oceni, ali gre za najemno pogodbo, ali pogodba vsebuje najem. Pogodba vsebuje najem, če se z njo prenaša pravica do obvladovanja uporabe identificiranega sredstva za določeno obdobje v zameno za nadomestilo. Družba določi trajanje najema kot obdobje, v katerem najema ni mogoče odpovedati, skupaj z:

- obdobji, za katera velja možnost podaljšanja najema, če je precej gotovo, da bo ta možnost izrabljena;
- obdobji, za katera velja možnost odpovedi najema, če je precej gotovo, da ta možnost ne bo izrabljena.

SREDSTVA KI PREDSTAVLJAJO PRAVICO DO UPORABE

Družba skladno z MSRP 16 izkazuje pogodbe, ki vsebujejo najem, med pravicami do uporabe sredstev. Področje uporabe MSRP 16 obsega najeme vseh sredstev, z nekaterimi izjemami. Družba se je odločila za uporabo izjem za kratkoročne najeme (do enega leta) in najeme majhne vrednosti (posamezno najeto sredstvo do višine 5.000 evrov). Vrednost sredstva se pripozna v sedanji vrednosti najemnin, ki še niso plačane. Pri izračunu pravic do najema se upošteva tudi morebitne začetne neposredne stroške in oceno stroškov, ki bodo nastali pri odstranitvi ali obnovitvi sredstva. Predpostavljena obrestna mera je določena na osnovi obrestne mere za netvegane državne obveznice in kreditnega priritka.

Pri merjenju pravic do uporabe sredstev se uporablja model nabavne vrednosti. Začetna vrednost pravic se v dobi uporabe zmanjšuje za amortizacijo in izgubo zaradi oslabitve ter se popravlja za ponovno merjenje obveznosti iz najema. Sredstva, ki predstavljajo pravico do uporabe, družba amortizira po enakomerni časovni metodi v ocenjeni dobi najema ali ocenjeni dobi koristnosti sredstva, in sicer v tistem obdobju, ki je krajše.

OBVEZNOSTI IZ NAJEMA

Na datum začetka najema družba izmeri in pripozna obveznost iz najema po sedanji vrednosti vseh najemnin, ki bodo plačane v ocenjeni dobi najema. Najemnine, zajete pri merjenju obveznosti iz najema, vključujejo nespremenljive najemnine, zmanjšane za terjatve za spodbude za najem, spremenljive najemnine, ki so odvisne od indeksa ali stopnje, in zneske, za katere se pričakuje, da jih bo družba plačala na podlagi jamstev za preostalo vrednost. Obveznost iz najema vključuje tudi izpolnitveno ceno možnosti nakupa, če je precej gotovo, da bo družba izrabila to možnost, in plačila kazni za odpoved najema, če trajanje najema odraža, da bo družba izrabila možnost odpovedi najema. Spremenljive najemnine, ki niso zajete pri merjenju obveznosti iz najema oziroma niso odvisne od indeksa ali stopnje, v katerem nastopi dogodek ali pogoj, ki sproži plačila, družba po datumu začetka najema pripozna v poslovnem izidu.

Če ni bila določena doba najema sredstva (pogodba, sklenjena za nedoločen čas), smo pogodbo omejili na čas veljavnosti srednjeročnega poslovnega načrta družbe (pet let), uporabljena pa je diskontna stopnja v višini 1,2 odstotka; pri pogodbah iz leta 2023 smo upoštevali diskontno stopnjo v višini 3,9 odstotka, pri novih pogodbah v letu 2024 pa diskontno stopnjo 3,2 odstotka.

Pri merjenju obveznosti iz najema se po začetku najema obveznosti povečajo za natečene obresti in zmanjšajo za plačila najemnin. Knjigovodska vrednost obveznosti iz najema se ponovno izmeri ob spremembi dobe trajanja najema, spremembi višine najemnine ali spremembi ocene možnosti nakupa najetega sredstva.

Pravice do uporabe sredstev in obveznosti iz najemov so v izkazu finančnega položaja prikazane kot ločene postavke.

NEOPREDMETENA SREDSTVA

Neopredmetena sredstva vrednotimo po modelu nabavne vrednosti. Na začetku jih pripoznamo po nabavni vrednosti, ki je enaka pošteni vrednosti. Po začetnem pripoznanju izkazujemo neopredmetena sredstva po njihovi nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in izgube zaradi oslabitve.

USREDSTVENI STROŠKI RAZVIJANJA

Pogoji, ki morajo biti izpolnjeni, da se stroški razvijanja pripoznajo kot neopredmeteno sredstvo, so: izvedljivost strokovnega dokončanja projekta, da bo na voljo za uporabo ali prodajo; namen dokončati projekt in ga uporabljati ali prodati; zmožnost uporabljati ali prodati projekt; verjetnost gospodarskih koristi projekta (obstoj trga za učinke projekta ali za projekt oziroma njegova koristnost, če se bo uporabljal v podjetju); razpoložljivost tehničnih, finančnih in drugih dejavnikov za dokončanje razvijanja in za uporabo ali prodajo projekta ter sposobnost zanesljivo izmeriti stroške, ki se pripisujejo neopredmetenemu sredstvu med njegovim razvijanjem (usredstvovanje stroškov). Med stroški razvijanja, ki se pripoznajo kot neopredmeteno sredstvo, družba prikazuje stroške dela in zunanjih storitev, potrebnih za razvoj novih tehnoloških rešitev, v primeru izdelave sredstva, izhajajočega iz razvoja, pa se kot odloženi stroški razvijanja usredstvi tudi materialni stroški, povezani z izdelavo razvojnega sredstva.

DOBRO IME

Dobro ime se pripozna ob poslovnih združitvah pri vrednotenju prevzema. Dobro ime ovrednotimo po pošteni vrednosti prenesene kupnine, vključno s pripoznano vrednostjo kakršnega koli neobvladujočega deleža v prevzeti družbi, zmanjšano za čisto pripoznano vrednost prevzetih sredstev in obveznosti, vrednotenih na dan prevzema. Prenesena kupnina vključuje poštene vrednosti prenesenih sredstev, obveznosti do predhodnih lastnikov prevzete družbe in poslovne deleže, ki jih je izdala družba. Po začetnem pripoznanju se dobro ime izmeri po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrane oslabitve. Preverba oslabitve se izvaja letno za denar ustvarjajočo enoto, na katero se dobro ime nanaša. Po začetnem pripoznanju družba enkrat letno preverja obstoj dejavnikov, ki bi lahko negativno vplivali na prihodnje denarne tokove denar ustvarjajoče enote, pridobljene ob poslovnih združitvi. Zmanjšanje vrednosti denar ustvarjajoče enote se v računovodskih izkazih pripozna kot slabitev dobrega imena oziroma sredstev denar ustvarjajoče enote v breme tekočega poslovnega izida.

KASNEJŠI STROŠKI

Kasnejši stroški v zvezi z neopredmetenimi sredstvi se pripoznavajo v knjigovodski vrednosti tega sredstva, če je verjetno, da bodo prihodnje gospodarske koristi, povezane z delom tega sredstva, pritekale v družbi, in če je nabavno vrednost mogoče zanesljivo izmeriti. Vsi drugi stroški so pripoznani v poslovnem izidu kot stroški obdobja.

AMORTIZACIJA

Amortizacija se začne obračunavati, ko je sredstvo na razpolago za uporabo. To pomeni, ko je na kraju in v stanju, ki je potrebno, da deluje tako, kot je bilo načrtovano. Neodpisana vrednost neopredmetenega sredstva se zmanjšuje po metodi enakomernega časovnega amortiziranja v obdobju koristnosti sredstva. Dobo in metodo amortiziranja za neopredmeteno sredstvo s končno dobo koristnosti

pregledamo najmanj konec vsakega poslovnega leta. Če se pričakovana doba koristnosti sredstva razlikuje od prejšnjih ocen, dobo amortiziranja ustrezno spremenimo.

Doba koristnosti neopredmetenega sredstva, ki izhaja iz pogodbenih ali drugih pravnih pravic, ne presega dobe pogodbenih ali drugih pravnih pravic; lahko pa je krajša, odvisno od obdobja, v katerem pričakujemo, da bomo sredstvo uporabljali.

Znesek amortizacije v vsakem poslovnem izidu pripoznamo v breme poslovnega izida.

Amortizacijske stopnje, ki jih uporablja družba, se v primerjavi s preteklim letom niso bistveno spremenile in znašajo:

	Najnižja (%)	Najvišja (%)
Odloženi stroški razvijanja	2,80	20,00
Premoženjske pravice	3,20	33,30

USTREZNOST ŽIVLJENJSKIH DOB

Družba pri ocenjevanju življenjske dobe neopredmetenih sredstev, ki imajo določljivo dobo koristnosti, upošteva pričakovano koristnost, ki izhaja iz pogodb za nakup programske opreme, oziroma dobo uporabnosti ali verjetnosti prodaje projektov, ki izhajajo iz usredstvenih dolgoročno odloženih stroškov razvoja. Dobro ime ima nedoločljivo dobo koristnosti. V primeru sprememb okoliščin, ki so bile v veljavi ob določitvi dobe koristnosti, je potrebna sprememba dobe koristnosti in s tem prevrednotenje stroškov amortizacije.

ODPRAVA PRIPOZNANJA

Pripoznanje neopredmetenega sredstva se odpravi, ko je sredstvo odtujeno ali izločeno iz uporabe, ker se ne pričakuje več nobena gospodarska korist iz njegove uporabe ali odtujitve.

NALOŽBENE NEPREMIČNINE

Naložbene nepremičnine imamo v lasti, da bi nam prinašale najemnino ali povečevale vrednost dolgoročne naložbe. Naložbena nepremičnina se na začetku izmeri po nabavni vrednosti, sestavljeni iz nakupne cene in stroškov, ki jih je mogoče pripisati neposredno nakupu. Za kasnejše merjenje naložbenih nepremičnin uporabljamo model poštene vrednosti in jo ocenimo s pomočjo cenitve pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin. Vrednotenje se izvaja najmanj vsakih pet let. Spremembe poštene vrednosti se pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

ODPRAVA PRIPOZNANJA

Naložbene nepremičnine se ne amortizirajo. Pripoznanje naložbenih nepremičnin se odpravi, ko je naložbena nepremičnina odtujena ali izločena iz uporabe, ker se ne pričakuje več nobene gospodarske koristi iz njene uporabe ali odtujitve. Razlika med prodajno vrednostjo in knjigovodsko vrednostjo bremeni poslovni izid.

FINANČNE NALOŽBE V ODVISNE, PRIDRUŽENE IN SKUPAJ OBVLADOVANE DRUŽBE

Finančne naložbe v odvisne, pridružene in skupaj obvladovane družbe vrednotimo po nabavni vrednosti. Družba ob koncu vsakega poslovnega leta oceni, ali obstajajo kakšni nepristranski dokazi o morebitni oslabiljenosti finančne naložbe. Če znaki slabitve obstajajo, izvede vrednotenja na podlagi prihodnjih denarnih tokov. Slabitev naložb se pripozna v izkazu poslovnega izida.

FINANČNI INSTRUMENTI

V skladu z MSRP 9 je razvrščanje in merjenje finančnih sredstev določeno s poslovnim modelom, v okviru katerega se finančna sredstva upravljajo, in značilnostmi njihovih pogodbenih denarnih tokov (ali ti izhajajo iz naslova plačil glavnice in obresti od neporavnane zneska glavnice). Ob začetnem pripoznanju vsako finančno sredstvo razvrstimo v enega izmed naslednjih poslovnih modelov:

1. model z namenom pridobivanja pogodbenih denarnih tokov (merjenje po odplačni vrednosti),
2. model z namenom prodaje in pridobivanja pogodbenih denarnih tokov (merjenje po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa);
3. ostali modeli (merjenje po pošteni vrednosti prek poslovnega izida).

Do spremembe poslovnega modela lahko pride le v izjemnih primerih.

MODEL Z NAMENOM PRIDOBIVANJA POGODBENIH DENARNIH TOKOV – FINANČNI INSTRUMENTI PO ODPLAČNI VREDNOSTI

Družba med te finančne instrumente razvrsti finančna sredstva, ki jih poseduje v okviru poslovnega modela za pridobivanje pogodbenih denarnih tokov ter če denarni tokovi predstavljajo izključno plačila glavnice in obresti od neporavnane glavnice (posojila, terjatve in nekotirajoči dolžniški vrednostni papirji). Finančni instrument se pripozna po pošteni vrednosti, povečani za neposredne stroške posla. Dobički in izgube se pripoznajo v poslovnem izidu ob odpravi, spremembi ali oslabitvi.

MODEL Z NAMENOM PRODAJE IN PRIDOBIVANJA POGODBENIH DENARNIH TOKOV – FINANČNI INSTRUMENTI PO POŠTENI VREDNOSTI PREK DRUGEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA

Razred smo oblikovali za lastniške vrednostne papirje, za katere bi se ob morebitnem pripoznanju odločili, da jih bomo v svojem portfelju ohranili daljše časovno obdobje, in ki jih ne posedujemo za namene trgovanja. Ob začetnem pripoznanju lastniške vrednostne papirje izmerimo po pošteni vrednosti z upoštevanjem transakcijskih stroškov, ki izhajajo iz nakupa finančnega sredstva. Dobički in izgube iz naslova teh finančnih instrumentov se nikoli ne razporedijo v izkaz poslovnega izida. Dividende iz naslova finančnih instrumentov, razvrščenih v ta razred, se pripoznajo kot finančni prihodki v izkazu poslovnega izida.

OSTALI MODELI – FINANČNI INSTRUMENTI PO POŠTENI VREDNOSTI PREK POSLOVNEGA IZIDA

V ta razred prerazporedimo finančne instrumente, ki so namenjeni trgovanju, in finančne instrumente, ki jih mora družba izmeriti po pošteni vrednosti. Dobički in izgube iz naslova teh finančnih instrumentov se razporedijo v izkaz poslovnega izida. Dividende iz naslova finančnih instrumentov, razvrščenih v ta razred, se pripoznajo kot finančni prihodki v izkazu poslovnega izida.

TERJATVE IZ POSLOVANJA

V poslovnih knjigah ločeno evidentiramo dolgoročne in kratkoročne terjatve do kupcev, države in zaposlenih. Med terjatvami iz poslovanja izkazujemo tudi terjatve za obresti od omenjenih terjatev. Dolgoročne in kratkoročne terjatve iz poslovanja so izkazane po transakcijski vrednosti. Terjatve iz poslovanja, ki so izražene v tujih valutah, na zadnji dan poslovnega leta preračunamo v domačo valuto po referenčnem tečaju Evropske centralne banke. Ustreznost izkazane velikosti posamezne terjatve ugotavljamo ob koncu obračunskega obdobja na osnovi argumentiranih dokazov glede pričakovanih denarnih tokov za poplačilo.

Način slabitev terjatev je opisan v poglavju 11.6.2.3 Letnega poročila 2024, poglavje Slabitev sredstev.

BLAGOVNI KREDITI

Družba daje blagovne kredite družbam v skupini in pridruženim podjetjem za potrebe njihovega poslovanja. Blagovne kredite pripoznamo med dolgoročnimi poslovnimi terjatvami. Za blagovne kredite lahko obračunavamo obresti. Popravki vrednosti za dane blagovne kredite se oblikujejo glede na morebitne pričakovane izgube glede na tveganje, da terjatve, če so zapadle, ne bi bile poplačane.

DANA POSOJILA

Dana posojila ob začetnem pripoznanju izkazujemo po pošteni vrednosti, zmanjšani za stroške ob upoštevanju metode učinkovitih obrestnih mer. Glede na njihovo ročnost so na datum poravnave razvrščena med dolgoročna oziroma kratkoročna sredstva. S ciljem obvladovanja kreditnega tveganja se glede na boniteto posojilojemalca določita ročnost posojila ter način poravnave, zavarovana z običajnimi instrumenti zavarovanja. Ob morebitnem neizpolnjevanju zapadlih pogodbenih obveznosti posojilojemalca pristopimo k unovčitvi instrumentov zavarovanja. Za presojo poplačljivosti danih posojil se uporabljata metoda presoje razpoložljivosti denarnega toka upnika za poplačilo ter metoda neto vrednosti sredstev, s katerimi razpolaga upnik in ki so podlaga za poplačilo danih posojil.

PREJETA POSOJILA

Prejeta posojila vrednotimo ob začetnem pripoznanju po pošteni vrednosti, zmanjšani za stroške ob upoštevanju metode učinkovitih obrestnih mer. V strukturi prejetih posojil prevladujejo bančna posojila z odplačilom glavnice ob zapadlosti posojilne pogodbe. Glede na ročnost so ob pripoznanju uvrščena med dolgoročne oziroma kratkoročne finančne obveznosti. Na zadnji dan leta so vse finančne obveznosti, ki zapadejo v plačilo v prihodnjem letu, prenesene med kratkoročne finančne obveznosti. Prejeta posojila so zavarovana z blanco menicami, terjatvami, zalogami ter hipotekami na premičnem in nepremičnem premoženju.

SREDSTVA ZA PRODAJO

Med sredstvi (skupine za odtujitev) za prodajo prikazujemo nekratkoročna sredstva, namenjena prodaji, njihovo vrednost pa bomo povrnili s prodajo v naslednjih 12 mesecih, ne z njihovo uporabo. V skupino sredstev za prodajo dolgoročna sredstva prerazvrstimo v trenutku, ko je prodaja zelo verjetna in so izpolnjeni pogoji po MSRP 5, kar pomeni, da imamo znanega kupca in podpisano predpogodbo ali pogodbo o prodaji takšnega sredstva. Sredstva na sredstva za prodajo prerazvrstimo po nižji izmed knjigovodske vrednosti ali poštene vrednosti zmanjšani za stroške prodaje, kot so bila prikazana med dolgoročnimi sredstvi, ne glede na pričakovano prejeto kupnino za to sredstvo. Sredstva za prodajo se ne amortizirajo.

ZALOGE

Zaloge materiala se vrednotijo po izvorni vrednosti ali čisti iztržljivi vrednosti, in sicer po manjši izmed njiju. Čista iztržljiva vrednost je ocenjena prodajna cena, dosežena v rednem poslovanju, zmanjšana za ocenjene stroške dokončanja in prodaje. Cena količinske enote v zalogi vsebuje stroške, ki nastajajo pri pridobivanju zalog in spravljanju na njihovo sedanje mesto in stanje.

Zaloge nedokončane proizvodnje in gotovih proizvodov se vrednotijo po proizvajalnih stroških. Poraba zalog se izkazuje po metodi tehtanih povprečnih cen. Družba konec leta preveri zaloge brez gibanja v tekočem letu in jih oslabi na iztržljivo vrednost.

Način slabitev zalog je opisan v poglavju 11.6.2.3 Letnega poročila 2024, poglavje Slabitev sredstev.

DENAR

Med denarna sredstva štejemo denar v blagajni in vloge na vpogled na računih ter bančne depozite z ročnostjo do treh mesecev. Stanje denarnih sredstev v tujih valutah preračunamo v domačo valuto po referenčnem tečaju Evropske centralne banke na zadnji dan poslovnega leta.

KAPITAL

OSNOVNI KAPITAL

Osnovni kapital družbe UNIOR d.d. je izkazan v evrih in je razdeljen na 2.838.414 navadnih kosovnih delnic, ki se glasijo na ime in so prosto prenosljive.

DIVIDENDE

Dividende pripoznamo v računovodskih izkazih družbe kot obveznost do delničarjev, ko je sprejet sklep skupščine delničarjev o izplačilu dividend.

ODKUP LASTNIH DELNIC

V letu 2019 smo na podlagi pravnomočne sodbe pridobili lastne delnice. V računovodskih izkazih se pripoznajo kot odbitna postavka v kapitalu družbe. Delnice izkazujemo po stroškovni metodi, za vrednost pridobljenih lastnih delnic pa oblikujemo rezerve za lastne delnice v breme drugih rezerv iz dobička. Število lastnih delnic je prikazano v poglavjih 5 in 11.7.10 Letnega poročila 2024.

REZERVACIJE

Rezervacije se pripoznajo, če ima družba zaradi preteklega dogodka pravne ali posredne obveze, ki jih je mogoče zanesljivo izmeriti, in če je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo negativne gospodarske koristi. Višino potrebnih rezervacij določi družba z diskontiranjem pričakovanih prihodnjih denarnih tokov po meri pred obdavčitvijo, ki odraža obstoječe ocene časovne vrednosti denarja in tveganja, ki so značilna za obveznost.

REZERVACIJE ZA JUBILEJNE NAGRADE IN ODPRAVNINE

Skladno s podjetniško kolektivno pogodbo in zakonskimi predpisi je družba dolžna obračunati in izplačati jubilejne nagrade ter odpravnine ob upokojitvi. Za izmero teh zaslužkov uporabljamo poenostavljeno metodo obračunavanja, ki zahteva vrednotenje aktuarske obveznosti v skladu s pričakovano rastjo plač od dneva vrednotenja do predvidene upokojitve zaposlene osebe. To pomeni vračunavanje zaslužkov, sorazmerno z opravljenim delom. Ocenjena obveznost je pripoznana v velikosti sedanje vrednosti pričakovanih prihodnjih izdatkov. Pri merjenju ocenimo tudi predvideno povečanje plač in fluktuacijo zaposlenih.

Na osnovi izračuna pripoznamo dobičke ali izgube tekočega leta v izkazu poslovnega izida. Glavni parametri, upoštevani v izračunu, so podrobno razkriti v poglavju 11.7.10 Letnega poročila 2024.

DRŽAVNE PODPORE

Državne podpore se pripoznajo po pošteni vrednosti, vendar šele, ko obstaja sprejemljivo zagotovilo, da bo družba UNIOR d.d. izpolnila pogoje v zvezi z njimi in podpore tudi prejela. Državne podpore se pripoznajo kot prihodki v obdobjih, v katerih se vzporejajo z zadevnimi stroški, ki naj bi jih nadomestile. Če se državna podpora nanaša na določeno sredstvo, se pripozna kot razmejeni prihodek, ki ga družba UNIOR d.d. pripozna v izkazu poslovnega izida v obdobju pričakovane dobe uporabnosti sredstva v enakih letnih obrokih.

FINANČNE OBVEZNOSTI

Finančne obveznosti so pripoznane ob nastanku po pošteni vrednosti skupaj s transakcijskimi stroški. V naslednjih obdobjih so finančne obveznosti merjene po odplačni vrednosti z uporabo metode učinkovitih obrestnih mer. Vsakršna razlika med prejemki (brez transakcijskih stroškov) in obveznostmi je pripoznana v izkazu poslovnega izida skozi obdobje celotne finančne obveznosti.

IZVEDENI FINANČNI INSTRUMENTI

Izvedene finančne instrumente, prepoznane v izkazu finančnega položaja, družba meri po pošteni vrednosti prek poslovnega izida. Dobički in izgube iz naslova teh finančnih instrumentov se razporedijo v izkaz poslovnega izida v tekočem obdobju.

DAVEK OD DOBIČKA

Davek od dobička obračunavamo skladno z Zakonom o davku od dohodka pravnih oseb. Osnova za obračun davka od dohodka je bruto dobiček, povečan za davčno nepriznane stroške in zmanjšan za zakonsko dovoljene olajšave. Od tako dobljene osnove je obračunana obveznost za davek od dohodka pravnih oseb. V letu 2024 ni izkazane davčne osnove, podobnosti pa so navedene pa je v poglavju 11.9 Letnega poročila 2024.

ODLOŽENI DAVKI

Z namenom izkazovanja ustreznega poslovnega izida v obdobju poročanja smo obračunali tudi odložene davke. Te izkazujemo kot odložene terjatve za davek in odložene obveznosti za davek. Pri obračunavanju odloženih davkov smo uporabili metodo obveznosti po izkazu finančnega položaja. Knjižno vrednost sredstev in obveznosti smo primerjali z njihovo davčno vrednostjo, razliko med obema vrednostma pa opredelili kot stalno ali začasno razliko. Začasne razlike smo razdelili na obdavčljive in odbitne. Obdavčljive začasne razlike so nam povečale obdavčljive zneske in odložene davčne obveznosti, odbitne začasne razlike pa so nam zmanjšale obdavčljive zneske in povečale odložene davčne terjatve.

PRIHODKI

PRIHODKI IZ POGODB S KUPCI (primarno za program Strojegradnja)

Poslovne prihodke pripoznamo, ko upravičeno pričakujemo, da bodo vodili do prejemkov, če ti niso uresničeni že ob nastanku in jih je mogoče zanesljivo izmeriti; uporabljamo petstopenjski model, skladno z MSRP 15. Pri pripoznavanju prihodkov iz opravljenih storitev uporabljamo metodo odstotka dokončanosti del na dan izkaza finančnega položaja, kar pomeni, da družba za pripoznavanje prihodkov uporablja metodo izlozkov na podlagi doseženih mejnikov iz prodajnih pogodb s kupci. Po tej metodi pripoznamo prihodke v obračunskem obdobju, v katerem so storitve opravljene. Razkrivamo zneske vsake pomembne vrste prihodkov, pripoznanih v obdobju, ter dosežene prihodke na domačih in tujih trgih. Prihodki na domačem trgu so prihodki, doseženi v Sloveniji, tuji trg pa predstavljajo države Evropske unije in tretje države. V prodajnem procesu nastopamo kot principal; tipično v pogodbenih dogovorih niso vključeni pomembni variabilni dogovori.

PRIHODKI IZ PRODAJE PROIZVODOV, BLAGA IN MATERIALA (primarno za programa Odkovki in Ročno orodje)

Prihodki se pripoznajo, ko pride do prenosa obvladovanja proizvodov, blaga in materiala na kupca, in sicer v znesku nadomestila, za katerega družba ocenjuje, da bo do njega v zameno upravičena. Prihodki iz pogodb s kupci se pripoznajo po pošteni vrednosti prejetega poplačila ali terjatve, zmanjšanih za popuste, odobrene ob prodaji ali pozneje. V primeru vračil družba izstavi dobropis kupcu, ki se evidentira kot zmanjšanje terjatev do kupca v obdobju, ko do vračila pride, pri čemer so reklamacijski postopki praviloma rešeni v istem obdobju, ko pride do prodaje.

Prodaja proizvodov, blaga in materiala se pripozna v odvisnosti od določil kupoprodajne pogodbe, praviloma pa pride do prenosa obvladovanja blaga na kupca v trenutku, ko kupec blago prevzame, izterljivost povezanih terjatev pa je razumno gotova.

Med prihodki od prodaje proizvodov, blaga, materiala in opravljenih storitev se izkažejo tudi vsebinsko ustrezne postavke iz prejšnjih obdobj.

Sredstvo iz pogodbe je pravica do nadomestila v zameno za blago ali storitve, ki so prenesene na kupce. Med sredstvi iz pogodb družba izkazuje nezaračunane prihodke za dobavo blaga in storitev kupcem. Terjatev predstavlja pravico družbe do brezpogojnega zneska nadomestila, tj. nadomestila, ki zapade v plačilo v določenem roku.

Obveznost iz pogodbe je obveznost prenosa proizvodov, blaga, materiala ali storitev na kupca v zameno za nadomestilo, ki ga je družba prejela od kupca. V okviru obveznosti iz pogodb s kupci družba izkazuje obveznosti za prejete predujme kupcev. Obveznost iz pogodbe se pripozna kot prihodek, ko družba izpolni izvršitveno obvezo po pogodbi.

PRIHODKI OD NAJEMNIN

Prihodki od najemnin zajemajo prihodke od oddajanja stanovanj, učilnic ter parkirnih površin. Družba prihodke od najemnin uvršča med poslovne prihodke.

DRUGI POSLOVNI PRIHODKI S PREVREDNOTOVALNIMI POSLOVNIMI PRIHODKI

Med drugimi prihodki izkazujemo donacije, subvencije, premije ter prevrednotovalne prihodke, nastale pri prodaji osnovnih sredstev, in odpravo rezervacij v neto znesku.

FINANČNI PRIHODKI IN FINANČNI ODHODKI

Finančni prihodki obsegajo prihodke od obresti na dana posojila, prihodke od dividend, prihodke od odsvojitve za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev in prihodke iz naslova pozitivnih tečajnih razlik. Prihodke od obresti pripoznamo ob njihovem nastanku z uporabo učinkovite obrestne mere. Prihodke od dividend izkažemo v poslovnem izidu, ko je uveljavljena pravica do izplačila.

Finančni odhodki obsegajo stroške obresti za prejeta posojila, negativne tečajne razlike in izgube zaradi oslabilte vrednosti finančnih sredstev, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Stroški izposojanja se v izkazu poslovnega izida pripoznajo po metodi učinkovite obresti.

KOSMATI DONOS IZ POSLOVANJA

Kosmati donos iz poslovanja je sestavljen iz prihodkov od prodaje, spremembe vrednosti zalog gotovih proizvodov in nedokončane proizvodnje ter drugih poslovnih prihodkov.

ODHODKI – STROŠKI

Stroške kot odhodke pripoznamo v obdobju, v katerem nastanejo. Razvrščamo jih v skladu z njihovo naravo. Izkazujemo in razkrivamo jih po naravnih vrstah v okviru trimestrnega kontnega načrta družbe. Odhodki se pripoznajo, če je zmanjšanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju povezano z zmanjšanjem sredstev ali povečanjem dolga in je to zmanjšanje mogoče zanesljivo izmeriti.

DOBIČEK/IZGUBA IZ POSLOVANJA

Dobiček/izguba iz poslovanja je opredeljen kot dobiček/izguba pred obdavčitvijo in finančnimi postavkami. Finančne postavke zajemajo obresti od denarnih sredstev na računih v banki, depozitov, naložb, namenjenih za prodajo, plačane obresti od posojil, dobiček ali izgubo iz prodaje finančnih instrumentov, namenjenih za prodajo, ter pozitivne in negativne tečajne razlike od prevedbe vseh monetarnih sredstev in obveznosti v tuji valuti.

POSLOVNI IZID

Poslovni izid je sestavljen iz izida poslovanja, povečanega za finančne prihodke in zmanjšanega za finančne odhodke.

SLABITEV SREDSTEV

SLABITEV OPREDMETENIH OSNOVNIH SREDSTEV

Če obstaja kak znak, da utegne biti sredstvo oslabiljeno, ocenimo njegovo nadomestljivo vrednost v skladu z MRS 36. Če ni mogoče oceniti nadomestljive vrednosti sredstva, družba ugotovi nadomestljivo vrednost denar ustvarjajoče enote, ki ji sredstvo pripada. Slabitev se izkaže v izkazu poslovnega izida, za prevrednotenje zemljišč pa se najprej zniža do takrat oblikovan presežek iz prevrednotenja. Izgube zaradi oslabilitve je treba odpraviti, če so se spremenile ocene, uporabljene za ugotovitev nadomestljive vrednosti sredstev. Izguba zaradi oslabilitve sredstva se odpravi do višine, do katere povečana knjigovodska vrednost sredstva ne preseže knjigovodske vrednosti, ki bi bila ugotovljena po odštetu amortizacijskega odpisa, če pri sredstvu v prejšnjih letih ne bi bila pripoznana izguba zaradi oslabilitve. Odprava izgube se pripozna kot prihodek v poslovnem izidu, za odpravo oslabilitve zemljišč pa se oblikuje presežek iz prevrednotenja v kapitalu. Za zemljišča ugotovljamo pošteno vrednost s cenitvijo.

SLABITEV NEOPREDMETENIH SREDSTEV

Neopredmetena sredstva na datum poročanja preverimo z namenom slabitve. Kadar je nadomestljiva vrednost manjša od knjigovodske vrednosti sredstva, se ta zmanjša na njegovo nadomestljivo vrednost. Takšno zmanjšanje prikaže družba kot izgubo zaradi oslabilitve in knjiži kot prevrednotovalni poslovni odhodek.

SLABITEV ZALOG

Družba oblikuje popravek vrednosti zalog glede na starost, in sicer:

- zaloge, ki niso imele gibanja v zadnjem letu, v višini 5 odstotkov od nabavne vrednosti zalog;
- zaloge, ki niso imele gibanja dve leti, v višini dodatnih 15 odstotkov od nabavne vrednosti zalog;
- zaloge, ki niso imele gibanja tri leta, v višini dodatnih 10 odstotkov od nabavne vrednosti zalog;
- zaloge, ki niso imele gibanja štiri leta, v višini dodatnih 10 odstotkov od nabavne vrednosti zalog;
- zaloge, ki niso imele gibanja pet let in več, v višini dodatnih 10 odstotkov od nabavne vrednosti zalog.

Izgube zaradi oslabilitev zalog so izkazane v izkazu poslovnega izida. Družba ne slabi zalog v skladišču rezervnih delov, ker te zaloge ne izgublajo svoje vrednosti, čeprav ne izkazujejo gibanja v daljšem časovnem obdobju.

SLABITEV FINANČNIH NALOŽB

Na datum vsakega poročanja v družbi opravimo preizkus ocene slabitve finančnih naložb po izbranih merilih, opredeljenih v pravilniku o računovodstvu, da bi ugotovili, ali obstajajo nepristranski dokazi o morebitni oslabiljenosti finančne naložbe. Če taki razlogi obstajajo, pristopimo k izračunu višine vrednosti izgube zaradi oslabilitve.

Če presodimo, da je treba opraviti slabitev pri finančnih naložbah, izkazanih po odplačni vrednosti, se znesek izgube izmeri kot razlika med knjigovodsko vrednostjo finančne naložbe in sedanjo vrednostjo pričakovanih prihodnjih denarnih tokov, diskontiranih po izvorni efektivni obrestni meri. Vrednost izgube pripoznamo v poslovnem izidu. Če razlogi za slabitev finančne naložbe prenehajo obstajati, je razveljavitev slabitve finančne naložbe, izkazane po odplačni vrednosti, pripoznana v poslovnem izidu.

Če pri finančnih naložbah v odvisne ali pridružene družbe, izkazanih po nabavni vrednosti, družba presodi, da je treba opraviti oslabilitev, se izguba izmeri kot razlika med knjigovodsko vrednostjo finančnega sredstva in sedanjo vrednostjo pričakovanih prihodnjih denarnih tokov (ali po kateri drugi

metodi), razobrestenih po trenutni tržni donosnosti za podobna finančna sredstva, ter se jo kot finančni odhodek pripozna v poslovnem izidu.

Za finančne instrumente, merjene po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, se dobički in izgube iz naslova teh finančnih instrumentov razporedijo v izkaz poslovnega izida.

SLABITEV POSLOVNIH TERJATEV

Slabitev terjatev oziroma oblikovanje popravka vrednosti družba preverja skladno z MSRP 9, kjer je za nefinančne ustanove določen poenostavljen pristop v tem smislu, da na prvi dan poročanja ni treba ugotavljati, ali je prišlo do pomembnega povečanja kreditnega tveganja ali ne. Za poslovne terjatve se slabitve določijo po konceptu pričakovanih kreditnih izgub (angl. Expected credit loss, ECL) za celotno dobo trajanja poslovnih terjatev (vseživljenjske kreditne izgube), za kar se po MSRP 9 uporabi matrika popravkov za pričakovane kreditne izgube. Podlaga za oblikovanje popravka vrednosti terjatev je matrika popravkov vrednosti po prodajnih segmentih, ki temelji na oceni neizpolnitve plačila s strani kupcev glede na pretekle izkušnje s kreditno izgubo, prilagojene za morebitne prihodnje dejavnike iz gospodarskega okolja, pri čemer so izvzete zavarovane terjatve. Pričakovane kreditne izgube iz poslovnih terjatev (angl. Expected credit loss, ECL) skladno z MSRP 9 so prikazane v poglavju 11.11 Letnega poročila 2024.

IZKAZ DRUGEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA

V izkazu drugega vseobsegajočega donosa sta prikazana čisti poslovni izid in drugi vseobsegajoči donos. Vanj so vključene postavke, ki bodo v prihodnje razporejene v izkaz poslovnega izida, in postavke, ki v prihodnje ne bodo pripoznane v izkazu poslovnega izida, kakor zahtevajo ali dovoljujejo druga določila MSRP.

IZKAZ DENARNIH TOKOV

V družbi poročamo o denarnih tokovih iz poslovanja po posredni metodi na osnovi postavk v izkazu finančnega položaja na dan 31. 12. 2024 in 31. 12. 2023, postavk v izkazu poslovnega izida za leto 2024 ter dodatnih podatkov, ki so potrebni za prilagoditev odtokov in pritokov.

IZKAZ GIBANJA KAPITALA

Izkaz gibanja kapitala prikazuje gibanje posameznih sestavin kapitala v poslovnem letu (celoto prihodkov in odhodkov ter transakcij z lastniki, ko delujejo kot lastniki), vključno z uporabo čistega poslovnega izida. Vključen je izkaz vseobsegajočega donosa, ki čisti poslovni izid tekočega obdobja povečuje za vse prihodke, ki smo jih neposredno pripoznali v kapitalu.

11.6.2.5 Uporaba novih in prenovljenih MSRP ter pojasnil OPMSRP

Standardi in dopolnitve, ki veljajo od 1. 1. 2024

Z dnem 1. 1. 2024 veljajo naslednji novi standardi, spremembe obstoječih standardov in nova pojasnila, ki jih je izdal Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde (UOMRS) ter sprejela EU:

- **Dolgoročne obveznosti z zavezami in razvrstitev obveznosti na kratkoročne ali dolgoročne (Spremembe MRS 1):**
Razvrstitev obveznosti kot kratkoročne ali dolgoročne in dolgoročne obveznosti z zavezami (Spremembe MRS 1 – Predstavljanje računovodskih izkazov), objavljene leta 2020 oziroma 2022, pojasnjujejo, da razvrstitev obveznosti kot kratkoročne ali dolgoročne temelji izključno na

pravici podjetja do odloga poravnave za najmanj 12 mesecev po datumu poročanja. Pravica mora obstajati na datum poročanja in mora imeti vsebino.

Na to pravico vplivajo le zaveze, ki jih mora podjetje upoštevati na datum poročanja ali pred njim. Zaveze, ki jih je treba upoštevati po datumu poročanja, ne vplivajo na razvrstitev obveznosti med kratkoročne ali dolgoročne na datum poročanja. Vendar je zdaj potrebno razkritje zavez, da bi uporabniki lažje razumeli tveganje, da bi te obveznosti lahko postale poplačljive v 12 mesecih po datumu poročanja.

Spremembe tudi pojasnjujejo, da se prenos lastnih kapitalskih instrumentov podjetja v določenih okoliščinah šteje za poravnavo obveznosti. Če ima obveznost kakršnekoli možnosti pretvorbe v lastniški kapital, te na splošno vplivajo na njeno razvrstitev kot kratkoročno ali nekratkoročno (npr. če je možnost pretvorbe razcepljena kot vgrajeni izvedeni finančni instrument iz gostiteljevega dolga), razen če so te možnosti pretvorbe pripoznane kot lastniški kapital po MRS 32 – Finančni instrumenti: predstavljanje.

- **Obveznost najema pri prodaji in povratnem najemu (spremembe MSRP 16):**

Dopolnilo zahteva, da prodajalec-najemnik obračunava spremenljiva plačila najema, ki nastanejo pri transakciji prodaje in povratnega najema, kot sledi:

- ob začetnem pripoznanju se vključijo spremenljive najemnine pri merjenju obveznosti iz najema, ki izhaja iz transakcije prodaje in povratnega najema;
- po začetnem pripoznanju se uporabijo splošne zahteve za poznejše obračunavanje obveznosti iz najema, tako da se ne pripozna dobiček ali izguba v zvezi s pridržano pravico do uporabe.

Prodajalci-najemniki morajo ponovno oceniti ter morebiti preračunati transakcije prodaje in povratnega najema, sklenjene od uvedbe MSRP 16 leta 2019.

- **Dobaviteljski finančni dogovori (spremembe MRS 7 in MSRP 7):**

Sprememba zahteva, da družba (kupec) razkrije kvalitativne in kvantitativne informacije o svojih dobaviteljskih finančnih dogovorih, kot so določila in pogoji – vključno na primer s podaljšanimi plačilnimi pogoji in zagotovljeno varnostjo ali jamstvom.

Med drugimi značilnostmi MRS 7 pojasnjuje, da finančni dogovor dobavitelja zagotavlja podjetju podaljšane plačilne roke ali dobaviteljem podjetja predčasne plačilne pogoje v primerjavi s povezanim datumom zapadlosti plačila računa.

Standardi, dopolnitve in pojasnila, ki veljajo z dnem 1. 1. 2024, niso povzročili bistvenih sprememb v računovodskih izkazih.

Standardi in spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal UOMRS in sprejela EU, vendar še niso v veljavi

Na datum odobritve teh računovodskih izkazov je UOMRS izdal naslednje spremembe obstoječih standardov, ki jih je sprejela EU, a še niso stopili v veljavo in imajo datum veljavnosti za letna obdobja od vključno 1. 1. 2025 naprej:

- **Pomanjkanje zamenljivosti (Dopolnilo k MRS 21 – Učinki sprememb deviznih tečajev):**

Sprememba velja, kadar ene valute ni mogoče zamenjati za drugo. To se lahko zgodi na primer zaradi vladnega nadzora nad uvozom in izvozom kapitala ali zaradi omejitve obsega transakcij v tuji valuti, ki se lahko izvedejo po uradnem menjalnem tečaju. Dopolnitve pojasnjujejo, kdaj se valuta šteje za zamenljivo v drugo valuto in kako podjetje oceni trenutni tečaj za valute, ki niso zamenljive. Dopolnitve uvajajo nova razkritja, ki uporabnikom računovodskih izkazov pomagajo oceniti učinek uporabe ocenjenega menjalnega tečaja.

Novi standardi in spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal UOMRS, vendar jih EU še ni sprejela

Trenutno se MSRP, kot jih je sprejela EU, bistveno ne razlikujejo od predpisov, ki jih je sprejel Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde (UOMRS), z izjemo naslednjih novih standardov in sprememb obstoječih standardov.

Novi standardi in spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal UOMRS, vendar jih EU še ni sprejela, z datumom veljavnosti za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2026 ali pozneje

- Letne izboljšave, zvezek 11 (Spremembe MSRP 1, MSRP 7, MSRP 9, MSRP 10 in MRS 7):**
 Letne izboljšave zagotavljajo UOMRS mehanizem za učinkovito izdajo zbirke manjših sprememb računovodskih standardov. V skladu z ustreznim postopkom UOMRS, kot je opisan v Priročniku o pravilnem postopku fundacije MSRP, so letne izboljšave omejene na spremembe, ki pojasnjujejo besedilo v računovodskem standardu ali popravljajo relativno manjše nenamerne posledice, spreglede ali nasprotja med zahtevami v računovodskih standardih. Predlagane izboljšave so združene v enem dokumentu. Ta cikel letnih izboljšav obravnava naslednje:

Računovodski standard	Vsebina sprememb
MSRP 1 – Prva uporaba Standardov mednarodnega finančnega poročanja	Računovodsko ščitenje ob prvi uporabi MSRP
MSRP 7 – Finančni instrumenti: razkritja	Dobiček ali izguba ob odpravi pripoznanja
Navodila za implementacijo MSRP 7 – Finančni instrumenti: razkritja	Uvod
	Razkritje odložene razlike med pošteno vrednostjo in transakcijsko ceno
	Razkritja kreditnega tveganja
MSRP 9 – Finančni instrumenti	Odprava pripoznanja obveznosti iz najema Transakcijska cena
MSRP 10 – Konsolidirani računovodski izkazi	Določitev »de facto agenta«
MRS 7 – Izkaz denarnih tokov	Stroškovna metoda

- Pogodbe, ki se nanašajo na električno energijo, odvisno od narave (prej pogodbe o nakupu električne energije) (Spremembe MSRP 9 in MSRP 7):**
 Spremembe so bile izvedene za izboljšanje poročanja podjetij o finančnih učinkih pogodb o električni energiji, odvisnih od narave, ki so pogosto strukturirane kot pogodbe o nakupu električne energije (angleško PPA).
 Pogodbe o električni energiji, odvisni od narave, pomagajo podjetjem pri zagotavljanju oskrbe z električno energijo iz vetrnih in sončnih virov. Ker se lahko količina električne energije, proizvedene po teh pogodbah, razlikuje glede na nenadzorovane dejavnike, povezane z vremenskimi razmerami, trenutne računovodske zahteve morda ne bodo ustrezno zajele, kako te pogodbe vplivajo na uspešnost podjetja. V odgovor je IASB sprejel ciljno usmerjene spremembe MSRP 9 – Finančni instrumenti in MSRP 7 – Finančni instrumenti: razkritja za izboljšanje razkritja teh pogodb v računovodskih izkazih.
 Spremembe vključujejo:
 - pojasnitev uporabe zahtev za »lastno uporabo«;
 - dovoljenje obračunavanja varovanja pred tveganjem, če se te pogodbe uporabljajo kot instrumenti za varovanje pred tveganjem;
 - dodajanje novih zahtev glede razkritja, ki vlagateljem omogočajo razumevanje učinka teh pogodb na finančno uspešnost in denarne tokove podjetja.

Predčasna uporaba sprememb je dovoljena. Vendar je treba v nekaterih pravnih sistemih spremembe potrditi pred uporabo.

- **Spremembe razvrščanja in merjenja finančnih instrumentov (Spremembe MSRP 9 in MSRP 7):**

Spremembe pojasnjujejo, da se finančna sredstva in finančne obveznosti pripoznajo in odpravijo pripoznanja na datum poravnave, razen običajnih nakupov ali prodaj finančnih sredstev in finančnih obveznosti, ki izpolnjujejo pogoje za novo izjemo. Nova izjema dovoljuje podjetjem, da se odločijo za odpravo pripoznanja določenih finančnih obveznosti, poravnanih prek elektronskih plačilnih sistemov, pred datumom poravnave.

Zagotavljajo tudi smernice za ocenjevanje pogodbenih značilnosti denarnega toka finančnih sredstev, ki veljajo za vse pogojne denarne tokove, vključno s tistimi, ki izhajajo iz okoljskih, družbenih in upravljavskih (ESG) značilnosti.

Poleg tega te spremembe uvajajo nove zahteve glede razkritja in posodablja druge.

Novi standardi in spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal UOMRS, vendar jih EU še ni sprejela, z datumom veljavnosti letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2027 ali pozneje

- **Odvisne družbe brez javne odgovornosti: razkritja (spremembe MSRP 19), veljavna za letna obdobja od vključno 1. 1. 2027 naprej:**

MSRP 19 je prostovoljni standard, ki se uporablja za subjekte brez javne odgovornosti, vendar katerih lastniki pripravljajo konsolidirane računovodske izkaze v skladu z računovodskimi standardi MSRP.

Za podjetja, ki so vključena v področje uporabe, MSRP 19 poenostavlja razkritja o različnih temah, vključno z najemi, menjalnimi tečaji, davki na dobiček, izkazom denarnih tokov itd.

Če bo sprejet, se pričakuje, da bo MSRP 19 zmanjšal stroške priprave zajetih računovodskih izkazov, hkrati pa ohranil uporabnost teh računovodskih izkazov za deležnike.

- **Predstavitev in razkritje v računovodskih izkazih (spremembe MSRP 18) z datumom veljavnosti letna obdobja od vključno 1. 1. 2027 naprej:**

MSRP 18 nadomešča MRS 1, ki določa zahteve glede predstavitve in osnovnega razkritja v računovodskih izkazih. Spremembe, ki se najbolj dotikajo izkaza poslovnega izida, vključujejo zahtevo po razvrščanju prihodkov in odhodkov v tri nove kategorije – poslovanje, investiranje in financiranje – ter prikaz vmesnih seštevkov poslovnega izida iz poslovanja in dobička ali izgube pred financiranjem in davki iz dobička.

Poleg tega so poslovni odhodki predstavljeni neposredno v izkazu poslovnega izida – razvrščeni po naravi (npr. nadomestila za zaposlene), po funkciji (npr. stroški prodaje) ali z uporabo mešane predstavitve. Odhodki, prikazani po funkcijah, zahtevajo podrobnejša razkritja o njihovi naravi.

MSRP 18 zagotavlja tudi izboljšane napotke za združevanje in razčlenjevanje informacij v računovodskih izkazih, uvaja nove zahteve po razkritju za merila uspešnosti, ki jih določi vodstvo (angleško MPM)* ter odpravlja možnosti razvrščanja obresti in dividend v izkazu denarnih tokov.

* Za ukrepe, ki niso v skladu z splošno sprejetimi standardi in ustrezajo definiciji MPM, bodo veljale zahteve po razkritju.

Družba ocenjuje, da uvedbe novih standardov in spremembe obstoječih standardov v obdobju začetne uporabe ne bodo imele pomembnega vpliva na računovodske izkaze družbe.

11.7 Razkritja k revidiranemu ločenemu izkazu finančnega položaja družbe UNIOR d.d.

11.7.1 Neopredmetena sredstva

(v EUR)	Dobro ime	Odloženi stroški razvijanja	Naložbe v pravice do ind. lastnine	Druga neopredmetena sredstva	NDS v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost						
Stanje 31. decembra 2023	484.728	4.708.003	2.437.501	434.494	2.818.926	10.883.652
Neposredna povečanja – investicije	0	0	14.217	4.387	49.718	68.322
Prenos z investicij v teku	0	2.727.019	91.907	0	(2.818.926)	0
Odpis med letom	0	(3.934.271)	0	0	0	(3.934.271)
Zmanjšanja med letom	0	0	0	(95.974)	0	(95.974)
Stanje 31. decembra 2024	484.728	3.500.751	2.543.625	342.907	49.718	6.921.729
Popravek vrednosti						
Stanje 31. decembra 2023	80.788	2.898.726	1.938.137	0	0	4.917.651
Amortizacija v letu	0	908.896	62.812	0	0	971.708
Odpis med letom	0	(1.714.657)	0	0	0	(1.714.657)
Zmanjšanja med letom	0	0	(3.926)	0	0	(3.926)
Stanje 31. decembra 2024	80.788	2.092.965	1.997.023	0	0	4.170.776
Sedanja vrednost 31. decembra 2024	403.940	1.407.786	546.602	342.907	49.718	2.750.953
Sedanja vrednost 31. decembra 2023	403.940	1.809.277	499.364	434.494	2.818.926	5.966.001

(v EUR)	Dobro ime	Odloženi stroški razvijanja	Naložbe v pravice do ind. lastnine	Druga neopredmetena sredstva	NDS v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost						
Stanje 31. decembra 2022	484.728	4.656.927	2.036.689	47.133	91.907	7.317.384
Neposredna povečanja – investicije	0	51.076	400.812	543.025	2.727.019	3.721.932
Prenos z investicij v teku	0	0	0	0	0	0
Zmanjšanja med letom	0	0	0	(155.664)	0	(155.664)
Stanje 31. decembra 2023	484.728	4.708.003	2.437.501	434.494	2.818.926	10.883.652
Popravek vrednosti						
Stanje 31. decembra 2022	80.788	2.068.737	1.896.863	0	0	4.046.388
Amortizacija v letu	0	829.989	41.274	0	0	871.263
Zmanjšanja med letom	0	0	0	0	0	0
Stanje 31. decembra 2023	80.788	2.898.726	1.938.137	0	0	4.917.651
Sedanja vrednost 31. decembra 2023	403.940	1.809.277	499.364	434.494	2.818.926	5.966.001
Sedanja vrednost 31. decembra 2022	403.940	2.588.190	139.826	47.133	91.907	3.270.996

Dobro ime izhaja iz pripojitve družbe Inexa Adria d.o.o. Letno preverjamo nadomestljivo vrednost dobrega imena denar ustvarjajoče enote, ki v letu 2024 na podlagi preverjenih indikatorjev ne izkazuje znakov za slabitev na podlagi njenega poslovanja. Družba dobrega imena v letu 2024 zato ni slabila.

Dolgoročno odloženi stroški razvijanja v skupni višini 1.407.786 evrov se nanašajo na odložene stroške razvoja novega proizvodnega programa za preoblikovanje aluminija na programu Odkovki. Stroški razvijanja se pripoznajo kot neopredmeteno sredstvo ob pogojih izvedljivosti strokovnega dokončanja projekta, da je na voljo za uporabo ali prodajo, in verjetnosti doseganja gospodarskih koristi iz projekta (obstoj trga za učinke projekta ali za projekt oziroma njegova koristnost, če se bo uporabljal v družbi). Med stroški razvijanja, ki se pripoznajo kot neopredmeteno sredstvo družba prikazuje stroške dela in zunanjih storitev, potrebnih za razvoj novih tehnoloških rešitev, v primeru izdelave sredstva, ki izhaja iz razvoja, pa se kot odloženi stroški razvijanja usredstviijo tudi materialni stroški, povezani z izdelavo razvojnega sredstva.

Pri sestavi računovodskih izkazov smo preverili indikatorje slabitve vrednostno pomembnih odloženih stroškov razvoja. Ocenjena nadomestljiva vrednost odloženih stroškov razvoja ne presega njihove neodpisane vrednosti na dan 31. 12. 2024, zato v Izkazu poslovnega izida za leto 2024 niso bile evidentirane slabitve odloženih stroškov razvoja, je pa družba v poslovnem letu 2024 odpravila pripoznanje in prenesla med stroške (odpisala) dolgoročno odložene stroške razvoja vezane na program Strojgradnja, v višini 2.219.614 evrov zaradi sprejete odločitve o ukinitvi tržne dejavnosti programa.

Med drugimi neopredmetenimi osnovnimi sredstvi v znesku 342.907 evrov so prikazane dolgoročne aktivne časovne razmejitve, kjer glavno postavko predstavljajo dolgoročno razmejeni stroški refinanciranja pri poslovnih bankah, ki je bilo v letu 2023 zaključeno z ročnostjo zapadlosti sedem let od sklenitve pogodbe.

Dobro ime je neopredmeteno sredstvo z nedoločeno dobo koristnosti, ostala neopredmetena osnovna sredstva pa imajo določeno končno dobo koristnosti in se v dobi koristnosti enakomerno časovno amortizirajo. Amortizacija neopredmetenih sredstev je v izkazu poslovnega izida izkazana v postavki F. Odpisi vrednosti 1. Amortizacija.

Pri letnem rednem popisu neopredmetenih sredstev po nahajališčih družbe UNIOR d.d. s stanjem na dan 31. 10. 2024 ni bilo ugotovljenih viškov ali mankov neopredmetenih sredstev.

Strošek financiranja investicije za pridobitev neopredmetenega sredstva do usposobitve sredstva se vključuje v nabavno vrednost neopredmetenih sredstev.

Nabavna vrednost v celoti amortiziranih neopredmetenih sredstev, ki se na dan 31. 12. 2024 še uporabljajo, znaša 559.435 evrov.

Na dan 31. 12. 2024 ne obstajajo odprte obveznosti za nakup neopredmetenih sredstev.

Družba neopredmetenih sredstev ni slabila zaradi predpostavk, povezanih z okoljem.

Družba ni zavezanec za predajo emisijskih kuponov, zato z njimi ne razpolaga in jih ne izkazuje v svojih evidencah.

Družba neopredmetenih sredstev nima zastavljenih za svoje dolgove.

11.7.2 Opredmetena osnovna sredstva

(v EUR)	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Drobni inventar	Osnovna sredstva v najemu	Osnovna sredstva v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost							
Stanje 31. decembra 2023	12.664.858	70.841.627	166.594.062	686.597	2.065.842	4.554.464	257.407.450
Neposredna povečanja – investicije	0	1.344	0	40.560	88.040	12.563.258	12.693.202
Prenos med osnovna sredstva	0	0	0	0	0	0	0
Prenos z investicij v teku	0	1.150.967	5.251.910	0	0	(6.402.877)	0
Odpis med letom	0	(2.266.904)	(5.635.881)	0	0	0	(7.902.785)
Zmanjšanja med letom	(627.009)	0	(4.217.872)	(61.494)	(69.010)	0	(4.975.385)
Prevrednotenje	0	0	0	0	0	0	0
Stanje 31. decembra 2024	12.037.849	69.727.034	161.992.219	665.663	2.084.872	10.714.845	257.222.482
Popravek vrednosti							
Stanje 31. decembra 2023	0	43.801.409	109.437.634	633.573	1.331.718	0	155.204.334
Amortizacija v letu	0	1.720.234	6.427.900	48.012	304.947	0	8.501.093
Odpis med letom	0	(707.029)	(1.363.717)	0	0	0	(2.070.746)
Zmanjšanja med letom	0	0	(3.938.101)	(57.905)	(5.629)	0	(4.001.635)
Stanje 31. decembra 2024	0	44.814.614	110.563.716	623.680	1.631.036	0	157.633.046
Sedanja vrednost 31. decembra 2024	12.037.849	24.912.420	51.428.503	41.983	453.836	10.714.845	99.589.436
Sedanja vrednost 31. decembra 2023	12.664.858	27.040.218	57.156.428	53.024	734.124	4.554.464	102.203.116

(v EUR)	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Drobni inventar	Osnovna sredstva v najemu	Osnovna sredstva v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost							
Stanje 31. decembra 2022	12.570.788	68.171.567	147.817.647	644.049	1.784.741	6.398.434	237.387.226
Neposredna povečanja – investicije	0	0	0	0	286.809	7.046.708	7.333.517
Prenos med osnovna sredstva	0	0	14.821.350	0	0	0	14.821.350
Prenos z investicij v teku	94.070	2.683.515	6.062.403	50.690	0	(8.890.678)	0
Zmanjšanja med letom	0	(13.455)	(2.107.338)	(8.142)	(5.708)	0	(2.134.643)
Prevrednotenje	0	0	0	0	0	0	0
Stanje 31. decembra 2023	12.664.858	70.841.627	166.594.062	686.597	2.065.842	4.554.464	257.407.450
Popravek vrednosti							
Stanje 31. decembra 2022	0	42.066.512	105.791.030	608.260	1.041.845	0	149.507.647
Amortizacija v letu	0	1.748.352	5.723.284	31.427	289.873	0	7.792.936
Zmanjšanja med letom	0	(13.455)	(2.076.680)	(6.114)	0	0	(2.096.249)
Stanje 31. decembra 2023	0	43.801.409	109.437.634	633.573	1.331.718	0	155.204.334
Sedanja vrednost 31. decembra 2023	12.664.858	27.040.218	57.156.428	53.024	734.124	4.554.464	102.203.116
Sedanja vrednost 31. decembra 2022	12.570.788	26.105.055	42.026.617	35.789	742.896	6.398.434	87.879.579

Med opredmetenimi osnovnimi sredstvi ima družba izkazana sredstva, ki jih je pridobila s finančnim najemom z nabavno vrednostjo 1.622.969 evrov in sedanjo vrednostjo na dan 31. 12. 2024 v višini 823.629 evrov.

Družba na podlagi MSRP 16 med opredmetenimi osnovnimi sredstvi izkazuje tudi pravico do uporabe sredstev, pridobljenih na podlagi poslovnega najema po nabavni vrednosti 2.084.872 evrov, in sicer 2.036.846 evrov najete opreme, 40.824 evrov najetih zgradb in 7.202 evrov najetih zemljišč. Amortizacija iz naslova najete opreme je v letu 2024 znašala 302.490 evrov in iz naslova najetih zgradb 8.165 evrov, zmanjšanje vrednosti najetih zemljišč pa znaša 8.460 evrov. Obresti iz naslova najemov znašajo 16.196 evrov, od tega 14.771 evrov za opremo, 1.159 evrov za zgradbe in 266 evrov za zemljišča. Obveznosti iz naslova najemov so konec leta znašale 467.703 evrov (434.092 evrov za najeto opremo, 26.191 evrov za najete zgradbe in 7.420 evrov za najeta zemljišča), od tega kratkoročni del 270.193 evrov (255.523 evrov za najeto opremo, 9.750 evrov za najete zgradbe in 4.920 evrov za najeta zemljišča). Stroški kratkoročnih najemov, ki zaradi krajšega obdobja najema niso pripoznani kot osnovna sredstva, in tudi najemi sredstev, katerih vrednost ne presega mejne vrednosti pripoznavanja sredstev kot osnovnega sredstva, so upoštevani med najemi v poglavju 11.8.3 Letnega poročila 2024.

Pri letnem rednem popisu opredmetenih osnovnih sredstev po nahajališčih družbe UNIOR d.d. s stanjem na dan 31. 10. 2024 ni bilo ugotovljenih viškov ali mankov opredmetenih osnovnih sredstev. So pa inventurne komisije predlagale izločitev opredmetenih osnovnih sredstev, ki so iztrošena oziroma tako poškodovana, da se popravilo ne izplača in se več ne morejo uporabljati v procesu proizvodnje. Knjigovodska vrednost izločenih opredmetenih osnovnih sredstev v letu 2024 ob rednem letnem popisu

je znašala 24.596 evrov. Družba je v letu 2024 odpisala za 5.832.039 evrov osnovnih sredstev, in sicer orodja za kovanje zaradi zmanjšanja števila prodajnih izdelkov na programu Ročno orodje in poteka časa zagotavljanja dobave nadomestnih delov na programu Odkovki v višini 3.770.776 evrov. Odpisali smo tudi vrednost v preteklih letih pridobljenih nepremičnin pri vходу v tovarno, ki ne bodo več namenjene stanovanjskemu bivanju, ampak so predvidene za rušenje v višini 1.559.875 evrov, in slabili stroje v znesku 501.388 evrov.

V poslovnem letu 2024 je bila v registru nepremičnin odprava pripoznanja vrednosti zemljišč za 627.009 evrov, in sicer iz naslova vključenih zemljišč na podlagi prve opravljene cenitve za prevrednotenje v letu 2008. Pri pregledu evidenc in na podlagi zahteve D.S.U., d.o.o. smo ugotovili, da so bila ta zemljišča izločena v otvoritveni bilanci družbe v letu 1993 in naj ne bi bila v lasti družbe, čeprav je družba zavedena kot lastnik v zemljiški knjigi.

Družba med opredmetenimi osnovnimi sredstvi izkazuje tudi kovaška orodja za kovanje v skupni sedanjí vrednosti 10.644.739 evrov.

Največja vlaganja v programu Odkovki so bila: nova linija za preoblikovanje aluminija v vrednosti 3,7 milijona evrov, nakup in postavitve novih stiskalnic v kovačnici v skupni vrednosti 1,8 milijon evrov ter nakup novih obdelovalnih centrov v skupni višini 0,9 milijona evrov. Večje vlaganje v programu Ročno orodje predstavlja rekonstrukcija in posodobitev linije za galvaniziranje v skupini vrednosti 0,9 milijona evrov, rekonstrukcija in nadgradnja peči Kraft v višini 0,7 milijona evrov ter posodobitev gradbene infrastrukture v Lenartu v višini 0,2 milijona evrov. Program Strojegradnje je pridobil nov petosni rezkalni stroj v vrednosti 0,4 milijona evrov. V posodobitev informacijske tehnologije – za nakup računalniške opreme, nakup licenc in zagotavljanje informacijske varnosti – smo vložili 0,8 milijona evrov, za digitalizacijo proizvodnje pa smo namenili 0,6 milijona evrov.

Kot jamstvo za dolgove ima družba zastavljena zemljišča in zgradbe po sedanjí vrednosti v višini 34.945.535 evrov ter proizvodjalno opremo po sedanjí vrednosti v višini 13.455.921 evrov.

V skladu z MRS 16 razkrivamo:

- družba ne razpolaga z začasno neizrabljenimi opredmetenimi osnovnimi sredstvi na dan 31. 12. 2024;
- nabavna vrednost (nabavna vrednost) v celoti amortiziranih opredmetenih osnovnih sredstev, ki se na dan 31. 12. 2024 še uporabljajo, znaša 68.737.051 evrov;
- družba ne razpolaga z opredmetenimi osnovnimi sredstvi, ki so bila izločena iz uporabe in niso razvrščena med sredstva za prodajo v skladu z MSRP 5;
- družba ocenjuje, da poštena vrednost opredmetenih osnovnih sredstev, za katere družba uporablja model nabavne vrednosti, bistveno ne odstopa od knjigovodske vrednosti opredmetenih osnovnih sredstev;
- obveznosti družbe za nakup opredmetenih osnovnih sredstev na dan 31. 12. 2024 znašajo 1.393.997 evrov.

Zemljišča so prevrednotena na podlagi cenitvenega poročila pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin, vpisanega v register pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti nepremičnin pri Slovenskem inštitutu za revizijo, na pošteno vrednost po stanju na dan 31. 12. 2021. Pri vrednotenju je ocenjevalec uporabil način tržnih primerjav, ki nakazuje vrednost s primerjavo ocenjevane nepremičnine z enakimi ali podobnimi nepremičninami, za katere so na voljo informacije o cenah. Na osnovi doseženih prodajnih cen in prilagoditev je bila upoštevana indikativna cena, ki bi jo primerljiva nepremičnina dosegla na trgu. K oceni zemljišča je bila pripisana še vrednost komunalnega prispevka kot pravice, ki je pripisana k stavbnemu zemljišču, na katerem stojijo objekti z izdanim gradbenim dovoljenjem. Za preveritev ustreznosti cenitev tudi za računovodsko poročanje v letu 2024 je pooblaščen ocenjevalec vrednosti nepremičnin na podlagi analize trga nepremičnin ocenil, da vrednosti, izkazane v cenitvah po stanju na dan 31. 12. 2021, niso pomembno drugačne tudi na dan 31. 12. 2024.

Strošek financiranja investicije za pridobitev opredmetenega osnovnega sredstva do usposobitve sredstva se vključuje v nabavno vrednost opredmetenih sredstev. V poslovnem letu 2024 vključitev stroškov financiranja ni bilo.

Pri sestavi računovodskih izkazov smo v družbi preverili, ali obstajajo indikatorji, da bi bila potrebna slabitev opredmetenih osnovnih sredstev, zato so bili opravljeni odpisi, prav tako sredstev ni slabila zaradi predpostavk, povezanih z okoljem.

Vrednost prevrednotenih zemljišč po nabavni vrednosti znaša 3.801.420 evrov.

11.7.3 Naložbene nepremičnine

Naložbene nepremičnine

(v EUR)	31. 12. 2024	31. 12. 2023
Zemljišča	817.284	817.284
Zgradbe	0	0
Skupaj	817.284	817.284

Gibanje naložbenih nepremičnin

(v EUR)	31. 12. 2024	31. 12. 2023
Začetno stanje 1. januarja	817.284	749.527
Pridobitve	0	0
Odsvojitve	0	0
Sprememba poštene vrednosti	0	67.757
Končno stanje 31. decembra	817.284	817.284

Naložbene nepremičnine zajemajo zemljišča, ki so namenjena nadaljnji prodaji oziroma se ne uporabljajo za opravljanje osnovne dejavnosti družbe, in sicer na lokaciji Zreče. Pri zemljiščih, ki so namenjena prodaji in so izkazana med naložbenimi nepremičninami, je ocenjevalec nepremičnin, vpisan v register pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti nepremičnin pri Slovenskem inštitutu za revizijo, uporabil način tržnih prodaj, ki nakazuje vrednost s primerjavo ocenjevalne nepremičnine z enakimi ali podobnimi nepremičninami, za katere so na voljo informacije o cenah. Na osnovi doseženih prodajnih cen in prilagoditev je bila upoštevana indikativna cena, ki bi jo primerljiva nepremičnina dosegla na trgu. K oceni zemljišča je bila pripisana še vrednost komunalnega prispevka kot pravice, ki je pripisana k stavbnemu zemljišču, na katerem stojijo objekti z izdanim gradbenim dovoljenjem. Naložbene nepremične so vrednotene na podlagi cenitvenega poročila pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin na pošteno vrednost po stanju na dan 31. 12. 2021. Za preveritev ustreznosti cenitev tudi za računovodsko poročanje v letu 2024 je pooblaščen ocenjevalec vrednosti nepremičnin na podlagi analize trga nepremičnin ocenil, da vrednosti, izkazane v cenitvah po stanju na dan 31. 12. 2021, niso pomembno drugačne tudi na dan 31. 12. 2024.

V letu 2024 družba vezano na naložbene nepremičnine ni ustvarila prihodkov, niti ni bilo evidentiranih stroškov z izjemo nadomestila za uporabo stavbnih zemljišč.

Kot jamstvo za dolgove ima družba zastavljene naložbene nepremičnine po knjigovodski vrednosti 817.284 evrov.

Analiza občutljivosti sprememb tržne vrednosti naložbenih nepremičnin

v (EUR)	Vrednost nepremičnin	Hipotetični padec vrednosti nepremičnin		
	31. 12. 2024	za 5 %	za 10 %	za 15 %
Naložbene nepremičnine				
Zemljišča	817.284	40.864	81.728	122.593
Zgradbe	0	0	0	0
Skupni učinek	817.284	40.864	81.728	122.593

11.7.4 Dolgoročne finančne naložbe

Gibanje dolgoročnih naložb v delnice, deleže in posojila

(v EUR)	2024	2023
Stanje naložb 1. januarja	30.608.953	23.953.409
Povečanja:		
Nakupi delnic in deležev	0	7.098.550
Zmanjšanja:		
Odpisi naložb	0	(38.275)
Prenos na sredstva za prodajo	(18.490.500)	0
Kratkoročni del dolgoročnih finančnih naložb	(277.953)	(404.731)
Slabitev naložb	(1.047.883)	0
Stanje 31. decembra	10.792.617	30.608.953

Za naložbe smo v družbi ob izdelavi računovodskih izkazov preverili morebitne indikatorje slabitev. V letu 2024 smo na podlagi cenitve pooblaščne ocenjevalke vrednosti podjetij slabili naložbo v družbo UNIOR Vinkovci d.o.o. v višini 970.181 evrov in v celoti slabili naložbo v družbo UNIOR ITALIA S.R.L. v višini 77.702 evrov. Cenitev vrednosti naložbe UNIOR Vinkovci d.o.o je opravljena na donosu zasnovanem načinu ocenjevanja z metodo diskontiranih denarnih tokov. Pri izdelavi cenitve je bila upoštevana zahtevana stopnja donosnosti lastniškega kapitala 13,93 odstotka.

Družba je v višini 277.953 evrov prenesla na kratkoročni del finančnih naložb, kar predstavlja odplačila glavnice dolgoročnih finančnih naložb v letu 2025.

V letu 2024 smo naložbi v družbi UNITUR d.o.o. v vrednosti 13.582.342 evrov in UNIOR Components d.o.o. v vrednosti 4.908.158 evrov prenesli na sredstva za prodajo, ker obstaja velika verjetnost prodaje obeh družb v letu 2025 (več o tem je razkrito v poglavju 11.7.5 in 11.14 Letnega poročila 2024.

Naložbe v odvisna podjetja, merjena po nabavni vrednosti

(v EUR)	Delež	31. 12. 2024	31. 12. 2023
v državi:			
UNIOR IN d.o.o. Zreče	100,000	385.368	385.368
SPITT d.o.o. Zreče	100,000	265.000	265.000
UNITUR d.o.o. Zreče	100,000	0	13.582.342
		650.368	14.232.710
v tujini:			
UNIOR Produktions- und Handels- GmbH Ferlach	99,545	510.000	510.000
UNIOR DEUTSCHLAND GmbH Leonberg	100,000	1.052.614	1.052.614
UNIOR ITALIA S.R.L. Limbiate	100,000	0	77.702
UNIOR ESPANA S.L. Uharte-Arakil	95,000	398.718	398.718
UNIOR MAKEDONIJA d.o.o. Skopje	97,360	0	0
UNIOR PROFESSIONAL TOOLS Ltd St. Petersburg	70,300	262.332	262.332
UNIOR COMPONENTS d.o.o. Kragujevac	100,000	0	4.908.158
NINGBO UNIOR FORGING Co.Ltd. Yuyao	50,000	1.983.530	1.983.530
UNIOR NORTH AMERICA Inc. Hartland	100,000	81.480	81.480
UNIOR BULGARIA Ltd Sofia	77,310	2.000	2.000
UNIOR VINKOVCI d.o.o. Vinkovci	100,000	3.660.000	4.630.181
		7.950.674	13.906.715
Skupaj odvisna podjetja		8.601.042	28.139.425

Vrednost naložb v odvisna podjetja, merjena po nabavni vrednosti, po izvirnih nabavnih vrednostih znaša 17.557.186 evrov, vrednost oblikovanega popravka naložb v odvisna podjetja pa 8.956.145 evrov.

Kapital na dan 31. 12. 2024 in poslovni izid povezanih oseb v letu 2024

Ime podjetja	Država podjetja	Odstotek udeležbe v kapitalu	Velikost kapitala v EUR	Poslovni izid leta v EUR
Odvisna podjetja:				
UNIOR IN d.o.o.	Slovenija	100,000	214.680	(195.985)
SPITT d.o.o.	Slovenija	100,000	951.766	38.484
UNIOR Produktions- und Handels-GmbH	Avstrija	99,545	215.327	5.718
UNIOR DEUTSCHLAND GmbH	Nemčija	100,000	1.265.309	162.101
UNIOR ITALIA S.R.L.	Italija	100,000	23.255	(112.111)
UNIOR ESPANA S.L.	Španija	95,000	719.652	24.115
UNIOR MAKEDONIJA d.o.o.	S. Makedonija	97,363	(72.026)	(85.799)
UNIOR PROFESSIONAL TOOLS Ltd.	Rusija	70,300	1.314.640	29.814
UNIOR BULGARIA Ltd.	Bolgarija	77,310	231.151	37.203
UNIOR - NORTH AMERICA Inc.	ZDA	100,000	197.510	5.120
NINGBO UNIOR FORGING Co. Ltd.	Kitajska	50,000	39.076.567	3.345.954
UNIOR VINKOVCI d.o.o.	Hrvaška	100,000	3.827.503	(285.310)
Pridružena podjetja:				
ŠTORE STEEL d.o.o.	Slovenija	29,253	69.792.671	(698.225)
UNIOR TEHNA d.o.o.	BiH	25,000	2.339.260	170.284
UNIOR TEOS ALATI d.o.o.	Srbija	20,000	4.312.736	363.338

Podrobni podatki o odvisnih in pridruženih podjetjih (firma, sedež, dejavnost ter število zaposlenih) so razkriti v poglavju 10.6.1 Letnega poročila 2024.

Naložbe v pridružena podjetja, merjene po nabavni vrednosti

(v EUR)	Delež	31. 12. 2024	31. 12. 2023
v državi:			
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	29,253	1.274.260	1.274.260
		<u>1.274.260</u>	<u>1.274.260</u>
v tujini:			
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	20,000	423.000	423.000
UNIOR TEHNA d.o.o. Sarajevo	25,000	150.000	150.000
		<u>573.000</u>	<u>573.000</u>
Skupaj pridružena podjetja		1.847.260	1.847.260

Vrednost naložb v pridružena podjetja, merjena po nabavnih vrednostih, znaša 1.847.260 evrov.

Kot jamstvo za dolgove ima družba zastavljene dolgoročne finančne naložbe po knjigovodski vrednosti 1.274.260 evrov.

Za naložbe družba presodi znake slabitev in za naložbe, kjer ti obstajajo, opravi vrednotenja na podlagi prihodnjih denarnih tokov, ki so podlaga za evidentiranje morebitnih slabitev, ali pa družba pridobi cenitve pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti podjetij.

Finančna sredstva, merjena po pošteni vrednosti prek poslovnega izida

(v EUR)	31. 12. 2024	31. 12. 2023
Ostale naložbe	10.595	10.595
Skupaj v druga podjetja in banke	10.595	10.595

Vrednost naložb v finančna sredstva, merjena po pošteni vrednosti prek poslovnega izida po izvornih nabavnih vrednostih, znaša 59.637 evrov, vrednost oblikovanega popravka naložb v finančna sredstva, merjena po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, pa znaša 49.042 evrov.

Dolgoročne finančne naložbe v dolgove, merjene po odplačni vrednosti

(v EUR)	31. 12. 2024	31. 12. 2023
dana odvisnim podjetjem:		
Dolgoročni kredit SPITT d.o.o.	394.998	459.201
Dolgoročni kredit UNIOR Vinkovci d.o.o.	213.750	498.750
Dolgoročni kredit UNIOR ESPANA S.L.	0	55.528
Prenos na kratkoročne naložbe	(277.953)	(404.731)
dana drugim:		
Dolgoročni depozit za trošarine	2.925	2.925
Skupaj v dolgove	333.720	611.673

Dolgoročne finančne naložbe v dolgove niso zavarovane z zastavo premoženja, dolgoročni kredit do družbe UNIOR Vinkovci d.o.o. je zavarovan z zastavo terjatev in zalog. Prikazana dolgoročna posojila so v celoti poplačljiva. Obrestne mere za dolgoročne finančne naložbe v dolgove se obračunavajo obresti v razponu trimesečni EURIBOR + 2,5 odstotka do šestmesečni EURIBOR + 2,3 odstotka ter fiksna obrestna mera tri odstotke.

Prihodki iz naslova obresti v letu 2024 znašajo 53.756 evrov, v letu 2023 pa so znašali 97.911 evrov.

11.7.5 Sredstva za prodajo

Družba je med sredstva za prodajo v letu 2024 razvrstila naložbi v družbi UNITUR d.o.o. v vrednosti 13.582.342 evrov in UNIOR Components d.o.o. v vrednosti 4.908.158 evrov, ker obstaja velika verjetnost prodaje obeh družb v letu 2025. Hkrati s prenosom na sredstva za prodajo je družba naložbo v družbo UNITUR d.o.o. slabila na vrednost pričakovane kupnine.

Vrednost kratkoročnih naložb v odvisna podjetja, ki jih je družba prerazvrstila med sredstva za prodajo, merjena po nabavni vrednosti, po izvirnih nabavnih vrednostih znaša 18.490.501 evrov, vrednost oblikovanega popravka naložb v odvisna podjetja, merjena po nabavni vrednosti, pa znaša 1.382.343 evrov.

Sredstva za prodajo

(v EUR)	Delež lastništva	31. 12. 2024	31. 12. 2023
Kratkoročne finančne naložbe:			
UNITUR d.o.o. Zreče	100,000	12.200.000	0
UNIOR COMPONENTS d.o.o. Kragujevac	100,000	4.908.158	0
Skupaj sredstva za prodajo		17.108.158	0

Kot jamstvo za dolgove ima družba zastavljene sredstva za prodajo po knjigovodski vrednosti 12.200.000 evrov.

11.7.6 Zaloge

(v EUR)	31. 12. 2024	31. 12. 2023
Material	17.000.789	17.627.889
Nedokončana proizvodnja	16.830.640	24.515.603
Proizvodi	13.116.888	18.014.145
Trgovsko blago	3.378.518	4.284.729
Popisni presežki	130.945	105.618
Popisni primanjkljaji	(180.055)	(252.996)
Popravek vrednosti	(652.987)	(778.187)
Skupaj	49.624.738	63.516.801

Gibanje popravka vrednosti zalog

(v EUR)	Material	Gotovi proizvodi	Trgovsko blago	Skupaj
Stanje 31. decembra 2023	577.585	194.958	5.644	778.187
Oblikovanje popravka zalog	49.914	15.348	19	65.281
Odprava popravka zalog	(84.300)	(104.812)	(1.369)	(190.481)
Stanje 31. decembra 2024	543.199	105.494	4.294	652.987

(v EUR)	Material	Gotovi proizvodi	Trgovsko blago	Skupaj
Stanje 31. decembra 2022	567.451	147.368	2.899	717.718
Oblikovanje popravka zalog	34.842	47.590	2.767	85.199
Odprava popravka zalog	(24.708)	0	(22)	(24.730)
Stanje 31. decembra 2023	577.585	194.958	5.644	778.187

Zaloge so na 31. 12. 2024 skupaj nižje za 13.892.063 evrov zaradi odpisov zalog zaradi ukinitve in zmanjšanja števila prodajnih artiklov na programu Ročno orodje ter ukinitve tržne dejavnosti programa Strojegradnja v skupni višini 8.302.207 evrov, zaradi rednega delovanja pa so se zaloge znižale za 5.589.856 evrov, kar je posledica optimizacije, skrbnega načrtovanja potrebnih zalog in znižana zalog nedokončane proizvodnje na programu Strojegradnja zaradi realizirane prodaje.

Knjigovodska vrednost zalog je enaka čisti iztržljivi vrednosti, vsako leto sproti pa po metodologiji, zapisani v računovodskih usmeritvah, oblikujemo popravek vrednosti za zaloge, ki niso imele gibanja v določenih obdobjih. Vrednostno stanje popravka vrednosti zalog na dan 31. 12. 2024 je za 125.200 evrov nižje kot konec leta 2023, ker so bili dodatno oblikovani popravki kot navedeno zgoraj. Pri inventurah stanja zalog je bilo skupno ugotovljeno 130.945 evrov popisnih presežkov in 180.055 evrov popisnih primanjkljajev, kar pomeni, da so primanjkljaji presegali presežke za 49.110 evrov.

Kot jamstvo za dolgove ima družba zastavljene zaloge po knjigovodski vrednosti 20.000.000 evrov.

Zaloge v zgornji tabeli so prikazane v bruto zneskih, ker so posebej prikazani popravki vrednosti zalog in učinki popravkov zalog, ki izhajajo iz ugotovljenih sprememb pri popisu zalog; zaloge v izkazu finančnega položaja so prikazane v neto zneskih. Družba ni zaznala indikatorjev povezanih z okoljem, ki bi narekovali slabitve zalog.

11.7.7 Poslovne terjatve

Poslovne terjatve

(v EUR)	31. 12. 2024	31. 12. 2023
Dolgoročne poslovne terjatve		
Dolgoročne poslovne terjatve do odvisnih podjetij	0	208.597
Dolgoročne poslovne terjatve do drugih	15.562	16.927
Skupaj dolgoročne poslovne terjatve	15.562	225.524
Kratkoročne poslovne terjatve		
Kratkoročne poslovne terjatve do odvisnih podjetij	7.793.037	6.027.747
Kratkoročne poslovne terjatve do pridruženih podjetij	98.435	116.494
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev izven skupine – doma	3.403.624	3.611.913
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev izven skupine – v tujini	7.664.507	10.053.118
Terjatve za DDV	1.075.226	1.285.391
Terjatve za davek od dohodka	72.780	250.889
Predujmi	769.709	4.582.221
Predujmi od odvisnih podjetij	0	0
Druge kratkoročne poslovne terjatve	1.814.317	3.687.958
Popravki vrednosti	(494.815)	(80.686)
Popravki vrednosti – odvisna podjetja	(450.738)	(224.343)
Skupaj kratkoročne poslovne terjatve	21.746.082	29.310.702

Dolgoročne poslovne terjatve so na dan 31. 12. 2024 nižje za 209.962 evrov, in sicer so se zaradi odpisa terjatev do odvisne družbe UNIOR Makedonija d.o.o. znižale dolgoročne poslovne terjatve do odvisnih podjetij, druge dolgoročne poslovne terjatve pa predstavljajo terjatve za vračilo štipendij in se normalno poplačujejo. Ker so vse terjatve izterljive, družba pri upoštevanju poplačljivosti terjatev ne diskontira.

Med drugimi kratkoročnimi terjatvami so izkazane terjatve prodanih poslovnih terjatev iz naslova neregresnega faktoringa ter terjatve iz naslova refundacij, kratkoročno odloženih stroškov in nezaračunanih prihodkov. V tabeli prikazane terjatve so v celoti poplačljive. Pričakovane kreditne izgube iz poslovnih terjatev (angl. Expected credit loss, ECL), skladno z MSRP 9, so prikazane v poglavju 11.11 Letnega poročila 2024. Vse kratkoročne poslovne terjatve do kupcev, ki niso povezane osebe, ima družba zavarovane z 90-odstotnim kritjem.

V letu 2024 je družba oblikovala popravke vrednosti terjatev do kupcev v vrednosti 869.444 evrov, stanje popravkov vrednosti pa je 640.523 evrov višje kot konec leta 2023, ker je bil v letu 2024 izveden dokončni odpis terjatev, za katere je bil v preteklih letih že oblikovan popravek v višini 224.343 evrov. Izterjanih odpisanih terjatev je bilo za 4.578 evrov.

Kot jamstvo za dolgove ima družba zastavljene terjatve v vrednosti 1.239.626 evrov.

Gibanje popravkov vrednosti terjatev

(v EUR)	2024	2023
Stanje 1. januarja	305.029	310.080
Izterjane odpisane terjatve	(4.578)	(30.845)
Dokončen odpis terjatev	(224.343)	0
Oblikovanje popravkov vrednosti v letu	869.444	25.794
Stanje 31. decembra	945.552	305.029

Zapadlosti terjatev

Zapadlost terjatev družbe	31. 12. 2024	31. 12. 2023
Nezapadle terjatve	15.460.642	23.232.629
Zapadle terjatve do 90 dni	3.925.837	4.691.284
Zapadle terjatve od 91 do 180 dni	2.154.198	1.319.195
Zapadle terjatve od 181 do 360 dni	148.785	67.594
Zapadle terjatve nad 360 dni	56.620	0
Skupaj	21.746.082	29.310.702

11.7.8 Kratkoročne finančne naložbe

(v EUR)	31. 12. 2024	31. 12. 2023
Dana posojila:		
– v odvisna podjetja	81.045	725.313
Prenos kratkoročnega dela dolgoročnih posojil danim odvisnim podjetjem	277.953	404.731
Skupaj	358.998	1.130.044

Družba kratkoročno dana posojila oziroma kratkoročni del dolgoročno danih posojil izkazuje po odplačni vrednosti.

Za kratkoročna posojila družba nima prejetih zavarovanj, zanje pa se ocenjuje, da so v celoti poplačljiva. Obresti iz naslova danih posojil se redno poplačujejo.

Kratkoročne finančne naložbe niso zastavljene.

Gibanje kratkoročnih finančnih naložb

(v EUR)	2024	2023
Stanje 1. januarja	1.130.044	637.266
Povečanja:		
Povečanje kratkoročnih posojil družbam v skupini	441.804	2.041.820
Povečanje kratkoročnih posojil drugim	0	0
Prenos kratkoročnega dela dolgoročnih finančnih naložb	277.953	404.731
Zmanjšanja:		
Zmanjšanje kratkoročnih posojil družbam v skupini	(1.490.803)	(1.953.773)
Zmanjšanje kratkoročnih posojil drugim	0	0
Prenos na dolgoročne finančne naložbe	0	0
Stanje 31. decembra	358.998	1.130.044

Zmanjšanje kratkoročnih finančnih naložb v letu 2024 znaša 771.047 evrov, in sicer iz naslova odplačanih posojil s strani hčerinskih družb. Povečanja in zmanjšanja med letom v največji meri predstavljajo medletna povečanja in zmanjšanja stanja posojila do hčerinske družbe UNITUR d.o.o.

11.7.9 Denarna sredstva

(v EUR)	31. 12. 2024	31. 12. 2023
Gotovina v blagajni in prejeti čeki	576	577
Denarna sredstva v banki	4.121.994	3.841.085
Skupaj	4.122.570	3.841.662

Stanje denarnih sredstev je višje kot konec preteklega leta. Stanje denarnih sredstev predstavlja stanje denarnih sredstev na računih pri poslovnih bankah in gotovine v blagajni.

Družba denarnih sredstev nima zastavljenih.

11.7.10 Kapital

Celotni kapital družbe UNIOR d.d. sestavljajo vpoklicani kapital, kapitalske rezerve, rezerve iz dobička, rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti, preneseni čisti poslovni izid in čisti dobiček ali izguba poslovnega leta.

Osnovni kapital družbe je na dan 31. 12. 2024 registriran v znesku 23.688.983 evrov, kot je izkazan v izkazu finančnega položaja, in je razdeljen na 2.838.414 kosovnih delnic. Knjigovodska vrednost delnice je izračunana tako, da se celotni kapital družbe deli s tehtanim povprečnim številom navadnih delnic, pri čemer se izločijo navadne delnice, ki jih ima v lasti družba oziroma skupina, in na dan 31. 12. 2024 znaša 21,40 evra; v primerjavi s preteklim letom s je znižala za 43,4 odstotka zaradi izkazanega negativnega čistega poslovnega izida tekočega leta. Družba nima odobrenega kapitala in v poslovnem letu 2024 ni pogojno povečala osnovnega kapitala. Družba ni izdala dividendnih obveznic. Družba ni družbenik v drugi družbi, za katere obveznosti bi neomejeno odgovarjala.

Kapitalske rezerve znašajo 26.051.114 evrov in so se v primerjavi s preteklim letom znižale za pokrivanje negativnega čistega poslovnega izida tekočega leta v višini 4.225.921 evrov. Znesek kapitalskih rezerv je sestavljen iz vplačanega presežka kapitala iz naslova dokapitalizacij v višini 7.944.612 evrov, presežka prodajne vrednosti nad knjigovodsko vrednostjo prodanih lastnih delnic v višini 3.977.906 evrov in splošnega prevrednotovalnega popravka kapitala, ki je bil ob prehodu na Mednarodne standarde računovodskega poročanja vključen v kapitalske rezerve v višini 14.128.596 evrov.

Rezerve iz dobička so se znižale za 19.937.811 evrov, in sicer so se v poslovnem letu 2024 povečale za razporeditev dobička na podlagi sklepa skupščine družbe za 2.972.831 evrov ter znižale za 22.910.642 evrov za pokrivanje negativnega čistega poslovnega izida tekočega leta. Rezerve vključujejo 2.710.298 evrov rezerv za lastne delnice v lasti družbe UNIOR d.d. ter lastne delnice v lasti odvisnih družb UNIOR Deutschland GmbH in SPITT d.o.o. Družba UNIOR d.d. ima v lasti 69.784 lastnih delnic, odvisni družbi UNIOR Deutschland GmbH in SPITT d.o.o. pa imata v lasti 3.330 delnic obvladujoče družbe.

Rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti v višini 9.426.804 evrov predstavljajo rezerve iz naslova prevrednotenja zemljišč po pošteni vrednosti ter izgube in aktuarske dobičke pri aktuarskih izračunih odpravnin ob upokojitvi. V preteklem letu je znesek rezerv zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti znašal 9.969.119 evrov. Skupno znižanje za 542.315 evrov je zaradi negativne spremembe aktuarskega dobička iz naslova izračuna rezervacij na podlagi pokojninskih programov za 243.418 evrov, za negativno spremembo presežka iz prevrednotenja zemljišč v višini 426.107 evrov in povečano za zmanjšanje oslabitve vrednosti presežkov za obveznost za odloženi davek v višini 127.210 evrov.

Rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti

(v EUR)	31. 12. 2024	31. 12. 2023
Zemljišča	11.291.680	11.717.787
Oslabitev vrednosti presežkov	(2.167.189)	(2.294.399)
Odpravnine	(529.466)	(529.466)
Aktuarski dobiček	831.779	1.075.197
Skupaj	9.426.804	9.969.119

Gibanje rezerv zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti

(v EUR)	2024	2023
Stanje 1. januarja	9.969.119	9.571.371
Zmanjšanja:		
– zemljišča	(426.107)	0
– aktuarski dobiček	(243.418)	0
– oblikovanje obv. za odložene davke	127.210	(49.263)
Povečanja:		
– zemljišča	0	0
– aktuarski dobiček	0	447.011
– odprava oslabilve vrednosti presežkov	0	0
Stanje 31. decembra	9.426.804	9.969.119

Čisti negativni poslovni izid poslovnega leta znaša 41.225.186 evrov, v preteklem letu pa je družba izkazala pozitiven poslovni izid v višini 226.995 evrov.

Čisti negativni poslovni izid na delnico v poslovnem letu 2024 znaša 14,91 evra, v poslovnem letu 2023 pa je čisti dobiček znašal 0,08 evra na delnico. Čisti poslovni izid na delnico je izračunan tako, da se čisti poslovni izid obračunskega obdobja, ki pripada lastnikom, deli s tehtanim povprečnim številom navadnih delnic, pri čemer se izločijo navadne delnice, ki jih ima v lasti družba oziroma skupina. Tehtano povprečno število uveljavljajočih se navadnih delnic je upoštevano pri izračunu čistega dobička na delnico v poslovnem letu 2024 in v poslovnem letu 2023 znaša 2.765.300 delnic. Popravljeni čisti poslovni izid na delnico za poslovno leto 2023 in poslovno leto 2024 je enak čistemu poslovnemu izidu na delnico.

Vseobsegajoči donos poslovnega leta na delnico v poslovnem letu 2024 je negativen in znaša 15,10 evra, v poslovnem letu 2023 pa je znašal vseobsegajoči donos 0,23 evra na delnico. Vseobsegajoči donos poslovnega leta na delnico je izračunan tako, da se vseobsegajoči donos poslovnega leta, ki pripada lastnikom, deli s tehtanim povprečnim številom navadnih delnic, pri čemer se izločijo navadne delnice, ki jih ima v lasti družba oziroma skupina. Tehtano povprečno število uveljavljajočih se navadnih delnic je upoštevano pri izračunu vseobsegajočega donosa poslovnega leta v poslovnem letu 2024 in v poslovnem letu 2023 znaša 2.765.300 delnic. Popravljeni vseobsegajoči donos poslovnega leta na delnico za poslovno leto 2024 in poslovno leto 2023 je enak vseobsegajočemu donosu poslovnega leta.

Gibanja v kapitalu v tekočem letu predstavljajo:

- zmanjšanje rezerv zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti zaradi aktuarskega dobička pri izračunu rezervacij za odpravnine in spremembe rezerv zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti v višini 542.315 evrov;
- vnos negativnega čistega poslovnega izida leta 2024 znaša 41.225.186 evrov.

Bilančni dobiček oziroma izguba je kategorija po Zakonu o gospodarskih družbah.

Bilančni dobiček oziroma izguba

(v EUR)	31. 12. 2024	31. 12. 2023
a) Dobiček ali izguba tekočega leta	(41.225.186)	226.995
b) Preneseni čisti dobiček	14.088.623	16.834.459
c) Prenesena čista izguba	0	0
č) Zmanjšanje kapitalskih rezerv	4.225.921	0
d) Zmanjšanje rezerv iz dobička	22.910.642	0
e) Povečanje rezerv iz dobička	0	0
f) Dolgoročno odloženi stroški razvijanja	(1.407.786)	(4.536.296)
g) Bilančni dobiček	(1.407.786)	12.525.158

11.7.11 Dolgoročne rezervacije in odloženi prihodki

(v EUR)	Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	Rezervacije za rente	Prejete donacije za osnovna sredstva	Skupaj
Stanje 31. decembra 2023	5.475.243	225.100	146.797	5.847.140
Oblikovane rezervacije	726.817	0	0	726.817
Črpanje rezervacij	(736.334)	(14.173)	(11.838)	(762.345)
Odprava rezervacij	(444.267)	(13.107)	0	(457.374)
Stanje 31. decembra 2024	5.021.459	197.820	134.959	5.354.238

(v EUR)	Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	Rezervacije za rente	Prejete donacije za osnovna sredstva	Skupaj
Stanje 31. decembra 2022	5.560.289	262.311	158.635	5.981.235
Oblikovane rezervacije	813.231	5.464	0	818.695
Črpanje rezervacij	(236.306)	(42.675)	(11.838)	(290.819)
Odprava rezervacij	(661.971)	0	0	(661.971)
Stanje 31. decembra 2023	5.475.243	225.100	146.797	5.847.140

Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine so oblikovane v višini ocenjenih izplačil v prihodnosti za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontiranih na dan izkaza finančnega položaja. Glavni parametri, upoštevani v izračunu, so starostna meja upokojitve 65 let za ženske in moške, potrebna delovna doba 40 let, diskontna stopnja 3,04 odstotka ter dolgoročna letna rast plač za 1,5 odstotka. Fluktuacija je upoštevana glede na starostno razporeditev delavcev, in sicer za delavce, stare do 30 let, šest odstotkov, za delavce, stare od 31 do 40 let, tri odstotke, za delavce, stare od 41 do 50 let, tri odstotke in za delavce, starejše od 51 let, en odstotek. Rezervacije se odpravljajo zaradi drugačnih predpostavk pri obračunu rezervacij in za vse zaposlene, za katere so bile v preteklih letih oblikovane rezervacije, a pri nas niso več zaposleni.

Analiza občutljivosti na spremembo parametrov aktuarskih predpostavk na višino oblikovanih rezervacij za odpravnine in jubilejne nagrade je prikazana v spodnji tabeli.

(v EUR)	Odmik od postavk	Rezervacije za odpravnine	Rezervacije za jubilejne nagrade	Skupaj
Stanje 31. decembra 2024		3.743.727	1.277.732	5.021.459
Rast plač v podjetju	+2,00 %	117.788	0	117.788
	-1,00 %	(93.733)	0	(93.733)
Rast plač v državi	+2,00 %	164.252	0	164.252
	-1,50 %	(134.962)	0	(134.962)
Fluktuacija	+0,50 %	(242.186)	(44.527)	(286.713)
	-0,50 %	262.412	47.496	309.908
Upokojitvena starost	+1 leto	(173.705)	23.264	(150.441)
	-1 leto	174.493	(46.925)	127.568
Pokojninska doba	+1 leto	(36.059)	9.719	(26.340)
	-1 leto	23.004	(36.309)	(13.305)
Diskotnta stopnja	+0,50 %	(240.530)	(47.821)	(288.351)
	-0,50 %	262.775	51.396	314.171

Rezervacije za rente so oblikovane za zaposlene, ki so se pri delu v družbi poškodovali in imajo trajne posledice.

Med dolgoročno odloženimi prihodki so še tako izkazana prejeta sredstva Ministrstva za gospodarstvo za sofinanciranje razvojnih projektov. Rezervacije se črpajo v skladu z amortizacijo sofinanciranih osnovnih sredstev. Stanje rezervacij na dan 31. 12. 2024 znaša 134.959 evrov in se že vrsto let enakomerno zmanjšuje skladno z amortizacijo osnovnih sredstev, za katera je pridobljeno sofinanciranje.

V povezavi z državnimi podporami ni neizpolnjenih pogojev ali potencialnih obveznosti za njihovo vračilo.

11.7.12 Dolgoročne finančne obveznosti

Gibanje dolgoročnih finančnih obveznosti

(v EUR)	Glavnica dolga 1. 1. 2024	Povečanje posojil v letu	Zmanjšanje posojil v letu	Glavnica dolga 31. 12. 2024	Del, ki zapade v letu 2025	Dolgoročni del
Banka ali posojilodajalec						
Banke v državi	85.403.122	0	0	85.403.122	(85.403.122)	0
Obveznosti iz najemov	428.056	52.557	(13.659)	466.954	(269.443)	197.511
Finančni najemi	208.118	100.336	(34.082)	274.372	(116.374)	157.998
Druge dolgoročne fin. obveznosti	84.000	0	0	84.000	0	84.000
Skupaj dobljena posojila	86.123.296	152.893	(47.741)	86.228.448	(85.788.939)	439.509
(v EUR)	Glavnica dolga 1. 1. 2023	Povečanje posojil v letu	Zmanjšanje posojil v letu	Glavnica dolga 31. 12. 2023	Del, ki zapade v letu 2024	Dolgoročni del
Banka ali posojilodajalec						
Banke v državi	9.495.529	94.917.431	(10.959.195)	93.453.765	(8.050.643)	85.403.122
Obveznosti iz najemov	485.033	268.357	0	753.390	(325.334)	428.056
Finančni najemi	263.651	170.973	(60.617)	374.007	(165.889)	208.118
Druge dolgoročne fin. obveznosti	84.000	0	0	84.000	0	84.000
Skupaj dobljena posojila	10.328.213	95.356.761	(11.019.812)	94.665.162	(8.541.866)	86.123.296

Obrestne mere za najeta dolgoročna posojila se gibljejo v razponu od šestmesečni EURIBOR + 0,45 odstotka do šestmesečni EURIBOR + 3,8 odstotka. Družba ima najeta dolgoročna posojila z referenčno obrestno mero za šestmesečni EURIBOR. Družba na dan 31. 12. 2024 nima sklenjenih pogodb o izvedenih finančnih instrumentih.

Družba v letu 2024 ni najela novih dolgoročnih posojil, povečanje dolgoročnih finančnih obveznosti predstavljajo samo povečane obveznosti iz poslovnih in finančnih najemov. Povečanje obveznosti iz najemov v višini 52.557 evrov predstavljajo novo sklenjene pogodbe o dolgoročnem poslovnem najemu, povečanje obveznosti iz finančnih najemov v znesku 100.336 evrov pa novo sklenjene leasing pogodbe za nakup vozil in viličarjev.

Za obstoječe dolgoročno sindicirano posojilo, katerega neodplačano stanje na dan 31. 12. 2024 znaša 62.665.172 evrov, mora družba pri poslovnih bankah izpolnjevati kazalnike iz poslovanja, vezane na poslovanje Skupine UNIOR in družbe UNIOR d.d., in sicer sta določena dva kazalnika – neto finančni dolg v EBITDA ter odstotek kapitala v obveznostih do virov sredstev. Družba na dan 31. 12. 2024 ni dosegla zastavljenih ciljev in je pri poslovnih bankah upnicah že pred 31. 12. 2024 pridobila soglasje za spregled kršitev finančnih zavez družbe, vendar banke niso podale soglasja za kršitev zaveze – odstotek kapitala v obveznostih do virov sredstev za Skupino UNIOR. Zaradi prenosa sredstev in obveznosti družb UNITUR d.o.o. in UNIOR Components d.o.o. na kratkoročna sredstva za prodajo in obveznosti, vključene v skupine za odtujitev, je delež kapitala Skupine UNIOR padel iz 41,7 odstotka na 37 odstotkov. Družba je zaradi tega dolgoročne finančne obveznosti do bank v skupni višini 78.355.172 evrov prenesla na kratkoročne finančne obveznosti, je pa z bankami upnicami v dogovarjanju, da pridobi soglasje tudi za kršitev tega kazalnika poslovanja, ki je posledica enkratnega dogodka in prerazvrstitve sredstev in obveznosti skladno z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja.

Zapadlost dolgoročnih finančnih obveznosti po letih

(v EUR)	2024	2023
Zapadlost od 1 do 2 let	226.099	7.473.821
Zapadlost od 2 do 3 let	131.337	7.166.356
Zapadlost od 3 do 4 let	74.355	8.349.808
Zapadlost od 4 do 5 let	7.718	9.188.747
Zapadlost nad 5 let	0	53.944.564
Skupaj	439.509	86.123.296

Zavarovanje za dolgoročne in kratkoročne obveznosti iz financiranja v višini 98.206.718 evrov predstavljajo hipoteke na nepremičninah, premičninah, naložbenih nepremičninah, dolgoročnih naložbah, sredstvih za prodajo, terjatvah ter zalogah v višini 83.932.626 evrov in dane menice.

11.7.13 Dolgoročne poslovne obveznosti

Družba v izkazu finančnega položaja ne izkazuje obveznosti iz naslova dolgoročnih poslovnih obveznosti.

11.7.14 Odložene terjatve in obveznosti za davek

(v EUR)	31. 12. 2024	31. 12. 2023
Odložena dolgoročna terjatev za davek	8.448.533	9.561.075
– jubilejne nagrade in odpravnine	1.104.721	1.040.296
– oslabitve terjatev do kupcev	208.022	57.956
– oslabitve finančnih naložb	788.827	681.260
– olajšave za investiranje	956.963	2.467.771
– vlaganja za raziskave in razvoj	0	1.231.062
– davčna izguba	5.390.000	4.082.730
Odložena dolgoročna obveznost za davek	(2.167.190)	(2.294.400)
– presežek iz prevrednotenja zemljišč	(2.145.419)	(2.226.380)
– presežek iz prevrednotenja odpravin	(21.771)	(68.020)
Neto odložena dolgoročna terjatev za davek	6.281.343	7.266.675

Gibanje odloženih terjatev za davek	2024	2023
Stanje odložene terjatve za davek 1. januarja	9.561.075	8.959.386
Zmanjšanje:		
– dolgoročne rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine	0	(16.159)
– odprava oslabitev terjatev do kupcev	0	(968)
– odprava oslabitev finančnih naložb	0	0
– olajšava za investiranje	(1.510.808)	(173.329)
– vlaganje za raziskave in razvoj	(1.231.062)	0
– davčna izguba	0	0
Povečanja:		
– dolgoročne rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine	65.393	0
– oslabitev terjatev do kupcev	149.098	0
– oslabitev finančnih naložb	107.567	0
– olajšava za investiranje	0	0
– vlaganje za raziskave in razvoj	0	235.409
– davčna izguba	1.307.270	556.736
Stanje odložene terjatve za davek 31. decembra	8.448.533	9.561.075

Gibanje odložene obveznosti za davek	2024	2023
Stanje odložene obveznosti za davek 1. januarja	2.294.400	2.245.137
Zmanjšanje	(127.210)	0
Povečanje	0	49.263
Stanje odložene obveznosti za davek 31. decembra	2.167.190	2.294.400

Odloženi davek se izkazuje po metodi obveznosti v izkazu finančnega položaja, pri čemer se upoštevajočasne razlike med knjigovodsko vrednostjo sredstev in obveznostmi za potrebe finančnega poročanja ter zneskov za potrebe davčnega poročanja. Odloženi davek se izkaže v višini, ki jo bo treba po pričakovanjih plačati ob odpravi začasnih razlik na podlagi zakonov, uveljavljenih ali v bistvu uveljavljenih na datum poročanja.

Odložene terjatve za davek izhajajo iz izračunanih rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine, oslabitev terjatev do kupcev, oslabitev finančnih naložb, olajšav za investiranje ter iz naslova izkazane davčne izgube. Uporabljena stopnja davka za vse davčne osnove, za katere so poraba načrtuje v naslednjih petih letih, je 22-odstotna, pri ostalih pa 19-odstotna.

Družba ima za 46.149.660 evrov neizkoriščenih olajšav za obračun davka od dohodka pravnih oseb, za katere ocenjuje, da jih v dobi veljavnosti ne bo uspela izkoristiti in jih zato ni vključila v obračun terjatev za odloženi davek.

Dolgoročne odložene obveznosti za davek se nanašajo na preračun nepremičnin (zemljišč) na pošteno vrednost, ki se izkazuje na presežku iz prevrednotenja. Uporabljena je 19-odstotna stopnja davka.

11.7.15 Kratkoročne finančne obveznosti

Gibanje kratkoročnih finančnih obveznosti

(v EUR)	Stanje dolga 1. 1. 2024 s kratk. del. dolg. obvez.	Povečanje posojil v letu	Zmanjšanje posojil v letu	Prenos kratkoročnega dela dolg. obveznosti	Stanje dolga 31. 12. 2024
Banka ali posojilodajalec					
Banke v državi	10.340.559	22.843.589	(20.380.552)	85.403.122	98.206.718
Povezane osebe	207.789	53.861	(138.715)	0	122.935
Obveznosti iz najemov	325.334	28.148	(352.732)	269.443	270.193
Finančni najemi	165.889	0	(165.889)	116.374	116.374
Skupaj dobljena posojila	11.039.571	22.925.598	(21.037.888)	85.788.939	98.716.220

(v EUR)	Stanje dolga 1. 1. 2023 s kratk. del. dolg. obvez.	Povečanje posojil v letu	Zmanjšanje posojil v letu	Prenos kratkoročnega dela dolg. obveznosti	Stanje dolga 31. 12. 2023
Banka ali posojilodajalec					
Banke v državi	73.079.773	15.483.359	(86.273.216)	8.050.643	10.340.559
Povezane osebe	284.181	2.259.335	(2.335.727)	0	207.789
Obveznosti iz najemov	271.223	33.478	(304.701)	325.334	325.334
Finančni najemi	191.201	0	(191.201)	165.889	165.889
Skupaj dobljena posojila	73.826.378	17.776.172	(89.104.845)	8.541.866	11.039.571

Med kratkoročnimi finančnimi obveznostmi družba izkazuje najeta kratkoročna posojila pri povezanih družbah UNIOR Deutschland GmbH in UNIOR IN d.o.o. ter revolving posojila in kratkoročno projektno financiranje. Vse ostale finančne obveznosti so dolgoročne.

Obrestna mera za najeta kratkoročna posojila znaša od 1,5 do 4,0 odstotka fiksno, trimesečni EURIBOR + 2,35 odstotka in šestmesečni EURIBOR + 2,9 odstotka.

Za obstoječe kratkoročno revolving posojilo, ki je s strani sindikata poslovnih bank odobreno v višini 15.000.000 evrov in je na dan 31. 12. 2024 delno izkoriščeno, mora družba pri poslovnih bankah izpolnjevati kazalnike iz poslovanja, vezane na poslovanje Skupine UNIOR in družbe UNIOR d.d., in sicer sta določena dva kazalnika – neto finančne obveznosti v EBITDA ter odstotek kapitala v obveznostih do virov sredstev. Družba na dan 31. 12. 2024 ni dosegla zastavljenih ciljev in je pri poslovnih bankah upnicah že do 31. 12. 2024 pridobila soglasje za spregled kršitev finančnih zavez družbe, vendar banke niso podale soglasja za kršitev zaveze – odstotek kapitala v obveznostih do virov sredstev za Skupino UNIOR. Zaradi prenosa sredstev in obveznosti družb UNITUR d.o.o. in UNIOR Components d.o.o. na kratkoročna sredstva za prodajo in obveznosti, vključene v skupine za odtujitev, je delež kapitala Skupine UNIOR padel iz 41,7 odstotka na 37 odstotkov. Družba je zaradi tega dolgoročne finančne obveznosti do bank v skupni višini 78.355.172 evrov prenesla na kratkoročne finančne obveznosti, je pa z bankami upnicami v dogovarjanju, da pridobi soglasje tudi za kršitev tega kazalnika poslovanja, ki je posledica enkratnega dogodka in prerazvrstitve sredstev in obveznosti skladno z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja.

Zavarovanje za dolgoročne in kratkoročne obveznosti iz financiranja v višini 98.206.718 evrov predstavljajo hipoteke na nepremičninah, premičninah, naložbenih nepremičninah, dolgoročnih naložbah, sredstvih pa prodajo, terjatvah ter zalogah v višini 83.932.626 evrov in dane menice.

11.7.16 Kratkoročne poslovne obveznosti

Kratkoročne poslovne obveznosti

(v EUR)	31. 12. 2024	31. 12. 2023
Kratkoročne poslovne obveznosti do odvisnih podjetij		
doma	436.344	100.934
v tujini	907.089	395.986
Kratkoročne poslovne obveznosti do pridruženih podjetij		
doma	3.738.210	5.508.341
v tujini	32.355	42.545
Kratkoročne poslovne obveznosti do drugih dobaviteljev		
doma	24.754.639	15.239.037
v tujini	6.662.090	7.445.101
Kratkoročne poslovne obveznosti do države	728.040	1.368.099
Kratkoročne poslovne obveznosti do zaposlenih	5.893.334	3.983.205
Kratkoročne poslovne obveznosti za predujme	1.454.688	1.185.429
Kratkoročne poslovne obveznosti za obresti	62.425	83.652
Kratkoročne obveznosti za davek od dohodka	0	0
Druge kratkoročne obveznosti	582.620	675.764
Kratkoročno vračunani stroški in odloženi prihodki	4.256.562	4.891.783
Kratkoročni del dolgoročnih poslovnih obveznosti	0	0
Skupaj	49.508.396	40.919.876

Gibanje vračunanih stroškov in odloženih prihodkov

(v EUR)	Provizije pri prodaji	Vkalkulirani stroški	Vkalkulirani popravki zalog	Vkalkulirani stroški za neizkoriščen dopust	Kratkoročno odloženi prihodki	Ostalo	Skupaj
Stanje 31. decembra 2023	74.145	2.467.378	0	1.476.887	819.895	53.478	4.891.783
Oblikovanje razmejitev	626.294	255.153	0	1.194.420	2.212.341	3.195.314	7.483.522
Poraba in odprava razmejitev	(621.170)	(1.260.003)	0	(1.476.887)	(1.512.598)	(3.248.085)	(8.118.743)
Stanje 31. decembra 2024	79.269	1.462.528	0	1.194.420	1.519.638	707	4.256.562

(v EUR)	Provizije pri prodaji	Vkalkulirani stroški	Vkalkulirani popravki zalog	Vkalkulirani stroški za neizkoriščen dopust	Kratkoročno odloženi prihodki	Ostalo	Skupaj
Stanje 31. decembra 2022	288.160	1.651.974	513.950	1.148.303	598.208	36.529	4.237.124
Oblikovanje razmejitev	539.974	2.127.106	0	1.476.887	2.238.283	1.054.659	7.436.909
Poraba in odprava razmejitev	(753.989)	(1.311.702)	(513.950)	(1.148.303)	(2.016.596)	(1.037.710)	(6.782.250)
Stanje 31. decembra 2023	74.145	2.467.378	0	1.476.887	819.895	53.478	4.891.783

Med kratkoročno vračunanimi stroški in odloženimi prihodki so izkazani:

- obračunane provizije pri prodaji v vrednosti 79.269 evrov;
- vnaprej vračunani stroški projekta programa Strojegradnja v višini 894.414 evrov, rezervacija za stroške vračila kupcu za priznana višjo ceno energije v višini 200.000 evrov, izdani dobropisi v letu 2025, ki se nanašajo na leto 2024, v višini 59.342 evrov ter obveznost za revizijo 2024 v višini 43.500 evrov, vnaprej vračunani stroški za račune, prejete v letu 2025, ki se nanašajo na leto 2024, v višini 118.272 evrov, vnaprej vračunani stroški, ki se nanašajo za zapiranje obrata Stari trg ob Kolpi v letu 2024, v višini 147.000 evrov;
- obveznost za neizkoriščene dopuste za leto 2024 v višini 1.194.420 evrov;
- kratkoročno odloženi prihodki iz naslova pogodb s kupci iz MSRP 15 v višini 1.519.637 evrov za blago, ki je bilo konec leta 2024 odpredeljeno kupcem, vendar v poslovnem letu 2024 še ni prispelo do njih.

Družba ima z obstoječim dobaviteljem električne energije sklenjeno pogodbo o dobavi zelene električne energije za poslovno leto 2025, medtem ko je za poslovni leti 2026 in 2027 sklenjena pogodba z novim dobaviteljem, prav tako zelene električne energije. Za obdobje od februarja do decembra 2025 ima družba sklenjen 100-odstotni zakup energije, za poslovno leto 2026 in 2027 pa je postopek zakupa v teku in se načrtuje v višini do 75 odstotkov predvidene porabe. Celotna pogodba o dobavi električne energije se poravnava v blagu.

Med kratkoročnimi poslovnimi obveznostmi do drugih dobaviteljev družba izkazuje tudi z banko sklenjeno pogodbo o Okvirnem reverznem faktoringu, na podlagi katere družba izpolnitev svojih poslovnih obveznosti prenese na banko, banki pa te poslovne obveznosti poravnava s podaljšanim plačilnim rokom. V letu 2024 je družba imela odobrenega 11.000.000 evrov limita. Po pogodbi je družba lahko rok plačila podaljšala največ na 180 dni od datuma izstavitve računa s strani dobavitelja. Na dan 31. 12. 2024 je družba koristila reverzni faktoring v višini 10.163.062 evra, na dan primerljivega obdobja 31. 12. 2023 pa je izkoriščenost limita znašala 1.173 evra.

Zapadlost poslovnih obveznosti družbe

(v EUR)	31. 12. 2024	31. 12. 2023
Nezapadle obveznosti	41.580.572	33.756.125
Zapadle obveznosti do 90 dni	6.753.040	6.456.530
Zapadle od 91 do 180 dni	723.065	475.502
Zapadle od 181 do 360 dni	278.915	211.123
Zapadle obveznosti nad 360 dni	172.804	20.596
Skupaj	49.508.396	40.919.876

11.7.17 Potencialne obveznosti

Zunajbilančna evidenca – potencialne obveznosti

(v EUR)	31. 12. 2024	31. 12. 2023
Dane garancije in poroštva	6.819.176	7.675.569
Tožbeni zahtevki	0	0
Skupaj	6.819.176	7.675.569

Dane garancije in poroštva za povezane osebe znašajo 5.682.657 evrov in so višja za 369.095 evrov, povečanje predstavlja poroštvo družbi UNIOR Vinkovci d.o.o za najet nov kredit, zmanjšanja med letom pa predstavljajo redna odplačila obveznosti, za katere so dana poroštva.

Družba ima zunajbilančno zavedenih za 1.136.519 evrov s strani bank izdanih bančnih garancij do svojih kupcev za zavarovanje prejetih avansov za izdelavo naročenih strojev in odpravo napak v garancijskem roku v programu Strojegradnja.

Družba UNIOR d.d. je odvisni družbi UNIOR Vinkovci d.o.o. izdala pismo podpore, v katerem zagotavlja, da v naslednjih 12 mesecih ne bo ukinila poslovanja odvisne družbe in da bo zagotovila finančno podporo v okviru svojih finančnih zmožnosti, če bi bila ta potrebna. Ocenjujemo, da iz tega naslova ne bodo nastale prihodnje obveznosti.

Družba UNIOR d.d. v obračunskem obdobju za poravnavo ni prejela pomembnih tožbenih zahtevkov, je pa prejela en tožbeni zahtevek nekdanjega delavca v skupni višini 11.777 evrov, za katerega rezervacije niso oblikovane.

11.8 Razkritja k revidiranemu ločenemu izkazu poslovnega izida družbe UNIOR d.d.

11.8.1 Čisti prihodki od prodaje iz pogodb s kupci po območnih in področnih odsekih

Čisti prihodki od prodaje po območnih odsekih

(v EUR)	2024	2023
Slovenija	18.715.594	19.707.154
– odvisne družbe	1.225.280	1.621.763
– pridružene družbe	12.784	5.927
– drugi kupci	17.477.530	18.079.464
Tujina	172.586.900	186.190.699
– odvisne družbe	13.278.871	14.378.175
– pridružene družbe	2.066.978	1.988.186
– drugi kupci	157.241.051	169.824.338
Skupaj	191.302.494	205.897.853

Čisti prihodki od prodaje po področnih odsekih

(v EUR)	2024	2023
Odkovki	142.205.333	145.976.674
Ročno orodje	34.739.771	37.353.546
Strojegradnja	10.754.068	17.944.700
Skupne službe	3.508.409	4.234.451
Vzdrževanje	94.913	388.482
Skupaj	191.302.494	205.897.853

Na podlagi prodajnih pogodb programa Strojegradnja v skupni vrednosti 7.666.613 evrov, ki po stanju 31. 12. 2024 niso bile v celoti izpolnjene, bo v prihodnjih obdobjih v prihodkih pripoznano 737.936 evrov.

11.8.2 Drugi poslovni prihodki

(v EUR)	2024	2023
Nagrade za preseganje kvote invalidov	212.912	194.169
Plačane terjatve, ki so bile že v popravku	4.636	34.690
Prejete odškodnine	550.117	32.633
Zadržani prispevki od invalidov ter aktuarski dobiček	856.259	560.519
Dobiček od prodaje osnovnih sredstev	173.495	111.018
Subvencije, dotacije in podobni prihodki	0	0
Prejem emisijskih kuponov	0	0
Subvencije – povračilo plačila za karanteno (COVID-19)	0	0
Subvencije – povračilo odsotnosti zaradi višje sile (COVID-19)	0	0
Subvencije – povračilo za hitre teste (COVID-19)	0	0
Energetska pomoč	63.020	601.217
Drugi poslovni prihodki	186.124	807.404
Skupaj	2.046.563	2.341.650

Zadržani prispevki od invalidov in aktuarski dobiček vključujejo odpravo rezervacij iz naslova zadržanih prispevkov za zaposlovanje invalidov nad predpisano kvoto in odpravo dolgoročnih rezervacij iz naslova aktuarskega izračuna odpravnin in jubilejnih nagrad.

Dobiček od prodaje osnovnih sredstev predstavlja pozitiven učinek prodaje opreme.

Družba je v letu 2024 izkazala v prihodkih za 63.020 evrov energetske pomoči v skladu z Zakonom o pomoči gospodarstvu za omilitev posledic gospodarske krize na podlagi v novembru 2024 prejetega končnega obračuna upravičenosti do pomoči v letu 2023. V letu 2023 od Republike Slovenije prejela 601.217 evrov energetske pomoči. Prejeta državna pomoč predstavlja nepovratna sredstva.

Drugi poslovni prihodki v višini 186.124 evrov vključujejo predvsem prihodke iz naslova prejetih nepovratnih sredstev razvojnih projektov v višini 127.840 evrov.

11.8.3 Stroški in odhodki

Leto 2024 (v EUR)	Proizv. stroški	Stroški prodajanja	Stroški splošnih dejavnosti	Skupaj
Nabavna vred. prod. blaga/proiz. str.	(8.467.358)	(5.086.869)	(1.225.432)	(14.779.659)
Stroški materiala	(90.146.500)	(395.705)	(1.926.414)	(92.468.619)
Stroški storitev	(18.105.942)	(3.259.038)	(3.592.985)	(24.957.965)
<i>Stroški plač</i>	(34.024.087)	(2.259.316)	(5.870.979)	(42.154.382)
<i>Stroški socialnega zavarovanja</i>	(6.163.033)	(436.908)	(975.264)	(7.575.205)
<i>Stroški pokojninskega zavarovanja</i>	(443.278)	(18.856)	(62.582)	(524.716)
<i>Ostali stroški dela</i>	(7.939.163)	(630.772)	(872.349)	(9.442.284)
Skupaj stroški dela	(48.569.561)	(3.345.852)	(7.781.174)	(59.696.587)
Amortizacija	(8.163.079)	(217.549)	(1.093.954)	(9.474.582)
Prevred. odhodki pri obr. sredstvih	(7.126.106)	(2.102.069)	(876)	(9.229.051)
Prevred. odhodki pri neop. in op. OS	(6.862.621)	(10.950)	(1.512.638)	(8.386.209)
Ostali stroški	(206.155)	10.373	(380.590)	(576.372)
Popravek vrednosti zaradi sprememb zalog	(5.113.473)	0	0	(5.113.473)
Skupaj stroški	(192.760.795)	(14.407.659)	(17.514.063)	(224.682.517)

Leto 2023 (v EUR)	Proizv. stroški	Stroški prodajanja	Stroški splošnih dejavnosti	Skupaj
Nabavna vred. prod. blaga/proiz. str.	(7.808.401)	(5.019.677)	(1.299.887)	(14.127.965)
Stroški materiala	(98.548.160)	(227.550)	(2.270.273)	(101.045.983)
Stroški storitev	(17.065.221)	(3.200.368)	(3.648.705)	(23.914.294)
<i>Stroški plač</i>	(32.423.701)	(2.112.864)	(5.416.136)	(39.952.701)
<i>Stroški socialnega zavarovanja</i>	(5.882.903)	(347.545)	(869.203)	(7.099.651)
<i>Stroški pokojninskega zavarovanja</i>	(419.954)	(16.515)	(54.150)	(490.619)
<i>Ostali stroški dela</i>	(5.124.164)	(210.362)	(561.511)	(5.896.037)
Skupaj stroški dela	(43.850.722)	(2.687.286)	(6.901.000)	(53.439.008)
Amortizacija	(7.489.777)	(192.451)	(981.971)	(8.664.199)
Prevred. odhodki pri obr. sredstvih	(72.954)	(4.635)	(8.674)	(86.263)
Prevred. odhodki pri neop. in op. OS	13.296	(27.009)	(24.682)	(38.395)
Ostali stroški	(287.517)	(53.596)	(341.315)	(682.428)
Popravek vrednosti zaradi sprememb zalog	(595.119)	0	0	(595.119)
Skupaj stroški	(179.128.838)	(11.234.548)	(15.023.469)	(202.593.654)

Ostali stroški dela vključujejo stroške regresa za letni dopust, prehrano med delom, prevoz na delo in z njega, jubilejne nagrade in odpravnine nad oblikovano rezervacijo ter nekatera druga izplačila zaposlenim.

V posameznih skupinah stroškov so po izvornih kategorijah prikazani tudi stroški na področju aktivnosti raziskav in razvoja, za katere je družba v poslovnem letu 2024 namenila za 3.440.074 evrov sredstev, kar znaša 1,80 odstotka ustvarjenih čistih prihodkov od prodaje. V poslovnem letu 2023 je za stroške na področju aktivnosti raziskav in razvoja družba namenila 3.274.246 evrov, kar je predstavljalo 1,59 odstotka ustvarjenih čistih prihodkov.

Med stroški storitev družba prikazuje stroške zunanjih proizvodnih storitev v višini 8.458.862 evrov, stroške transportnih storitev v višini 5.205.314 evrov, stroške bančnih storitev v višini 1.076.336 evrov ter stroške zavarovanja v višini 946.145 evrov.

Nabave materiala pri povezanih družbah so razkrite v poglavju 11.10.2 Letnega poročila 2024.

Najpomembnejše postavke, ki jih družba izkazuje med ostalimi stroški, so izplačane štipendije v višini 97.861 evrov, nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča v višini 178.373 evrov ter finančne pomoči in donacije v višini 162.990 evrov.

Družba je v poslovnem letu 2024 znižala stroške materiala za 1.164.800 evrov, stroške storitev za 64.339 evrov in stroške dela za 753.511 evrov, ker je v tekočem letu v višini 1.982.650 evrov usredstvila lastna opredmetena in neopredmetena osnovna sredstva. Med usredstvenimi lastnimi proizvodi in storitvami so izkazane lastne naložbe Vzdrževanja in Strojegradnje za potrebe drugih programov, ki zajemajo generalne obnove in avtomatizacije strojev v Kovačnici (stružnice, stiskalnice, peči, valjarke in drugi stroji). Njihova vrednost ne presega stroškov njihove proizvodnje ali opravljenih storitev.

Strošek najemnin v letu 2024 je znašal 1.168.423 evrov, medtem ko je v letu 2023 znašal 1.514.404 evrov.

Družba plačuje najemnine iz naslova sklenjenih kratkoročnih najemnih pogodb za poslovno-skladiščne prostore za potrebe programa Strojegradnja in parkirišče pri obratu Obdelava odkovkov v Slovenskih Konjicah ter najem viličarjev, računalniške opreme in zaščitnih sredstev za zaposlene.

Družba je v poslovnem letu v prevrednotovalne odhodke pri obratnih sredstvih vključila slabitev zalog v višini 8.302.207 evrov (več o tem v poglavju 11.7.6. Letnega poročila 2024) in slabitev terjatev v višini 869.444 evrov (več o tem v poglavju 11.7.7. Letnega poročila 2024). Med prevrednotovalne odhodke pri neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstvih pa je vključila odpis dolgoročno odloženih stroškov razvoja v višini 2.219.614 evrov (več o tem v poglavju 11.7.1. Letnega poročila 2024) in 5.832.039 evrov odpisov opredmetenih osnovnih sredstev (več o tem v poglavju 11.7.2. Letnega poročila 2024)

Pogodbeni znesek revidiranja letnega poročila za delniško družbo UNIOR d.d. in konsolidiranega letnega poročila za Skupino UNIOR znaša 49.000 evrov brez DDV. Revizijo je opravila družba FORVIS MAZARS d.o.o. Ljubljana. Pogodbeni zneski drugih storitev dajanja zagotovil so v poslovnem letu 2024 znašali 8.250 evrov brez DDV in zajemajo preveritev pravilnosti izračuna finančnih zavez za potrebe bank, preveritev sodil za razporejanje prihodkov za delovanje javne službe, pregled poročila o prejemkih članov uprave in nadzornega sveta družbe UNIOR d.d. ter pregled pravilnosti elektronske oblike konsolidiranih računovodskih izkazov s pojasnili. Revizijska družba je v poslovnem letu 2024 opravila tudi dopustno nerevizijsko storitev v znesku 4.900 evrov brez DDV.

11.8.4 Finančni prihodki in finančni odhodki

Finančni prihodki

(v EUR)	2024	2023
Finančni prihodki iz deležev		
Finančni prihodki iz deležev v družbah v skupini	1.234.305	1.040.276
Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah	55.544	44.776
Finančni prihodki iz deležev v drugih družbah	22.413	55
Skupaj	1.312.262	1.085.107
Finančni prihodki iz danih posojil		
Finančni prihodki iz posojil, danih družbam v skupini	53.756	97.911
Finančni prihodki iz posojil, danih drugim	44.134	25.517
Skupaj	97.890	123.428
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev		
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do družb v skupini	47.450	43.919
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih	48.020	71.473
Skupaj	95.470	115.392
Skupaj finančni prihodki	1.505.622	1.323.927

Finančni prihodki iz deležev v družbah v skupini vključujejo delež v dobičku v družbah UNITUR d.o.o., UNIOR Deutschland GmbH, UNIOR Bulgaria Ltd., UNIOR Components d.o.o. ter UNIOR North America Inc. Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah pa vključujejo delež v dobičku v družbi UNIOR Teos Alati d.o.o.

Finančni odhodki

(v EUR)	2024	2023
Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb		
Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb	(2.430.227)	(38.274)
Skupaj	(2.430.227)	(38.274)
Finančni odhodki iz finančnih obveznosti		
Finančni odhodki iz posojil, prejetih od družb v skupini	(4.382)	(35.204)
Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank	(7.535.747)	(6.413.613)
Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti	(187.125)	(15.026)
Skupaj	(7.727.254)	(6.463.843)
Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti		
Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti do družb v skupini	0	(21.735)
Finančni odhodki iz obveznosti do dobaviteljev	(101.576)	(463.271)
Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti	(25.749)	(288.777)
Skupaj	(127.325)	(773.783)
Skupaj finančni odhodki	(10.284.806)	(7.275.900)

Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb vključujejo slabitev finančnih naložb družbe, in sicer naložb v družbe UNIOR Italia S.R.L., UNIOR Vinkovci d.o.o. in UNITUR d.o.o. Finančni odhodki za obresti za posojila, najeta pri bankah, so znašali 7.535.747 evrov in so za 17,5 odstotka višji kot v letu 2023 – povišanje je zaradi porasta referenčne obrestne mere EURIBOR, višjih obrestnih marž poslovnih bank ob odobritvi novega sindiciranega posojila v aprilu 2023 ter višjega stanja finančnih obveznosti družbe v poslovnem letu 2024.

11.9 Obračun davka od dohodka pravnih oseb in odloženi davki

DAVEK OD DOBIČKA

(v EUR)	2024	2023
Davek od dobička	0	(68.570)
Odloženi davki	(1.112.542)	601.689
Skupaj	(1.112.542)	533.119

(v EUR)	2024	2023
Poslovni izid obračunskega obdobja pred davki	(40.112.644)	(306.124)
Neobdavčeni prihodki	1.256.236	279.779
Davčno nepriznani odhodki	1.960.214	1.663.175
Prilagoditev za davek	(305.178)	(101.886)
Davčna osnova / Davčna izguba	(39.713.844)	975.386
Zmanjšanje davčne osnove in davčne olajšave	0	(614.493)
- olajšava za investiranje	0	(614.493)
- olajšava za zaposlovanje invalidov	0	0
- olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje	0	0
- olajšava za donacije	0	0
Osnova za davek	0	360.893
Davek na dobiček v Sloveniji 22 %	0	(68.570)
Popravki vrednosti terjatev	149.098	(968)
Popravki vrednosti naložb	107.567	0
Oblikovanje rezervacij	65.393	(16.159)
Olajšava za vlaganja v raziskave in razvoj	(1.231.062)	235.409
Olajšava za investiranje	(1.510.808)	(173.329)
Olajšava za zaposlovanja invalidov	0	0
Olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje	0	0
Davčna izguba	1.307.270	556.736
Odloženi davki	(1.112.542)	601.689
Efektivna davčna stopnja v %	2,8	(174,2)

Za leto 2024 je izkazana negativna davčna osnova, tako da tudi v tekočem obračunu davka od dohodka pravnih oseb niso koriščene davčne olajšave. Olajšave in neizkoriščena davčna izguba, ki jih je mogoče koristiti v naslednjih obdobjih, znašajo skupaj 74.999.493 evrov, od tega davčna izguba 58.271.706 evrov. Olajšave, za katere niso oblikovane odložene terjatve za davek, so razkrite v poglavju 11.7.14 Letnega poročila 2024.

ODLOŽENI DAVKI

Dobiček, ugotovljen po davčni zakonodaji, se razlikuje od dobička, ugotovljenega na podlagi računovodskih načel in MSRP. Razmejitev davka se obračunava samo za začasne razlike v davčni obremenitvi med poslovnimi in davčnimi računovodskimi izkazi, torej za tiste, ki se v opredeljivem obdobju izenačijo.

Odložena terjatev za davek je izračunana iz naslova začasnih razlik od oblikovanih dolgoročnih rezervacij za odpravnine in jubilejne nagrade, oslabitev terjatev do kupcev, neizkoriščenih davčnih olajšav in davčne izgube. Podrobna struktura terjatev in obveznosti za odloženi davek ter gibanje odloženih terjatev za davek sta predstavljena v poglavju 11.7.14 Letnega poročila 2024.

Negativni vpliv na poslovni izid iz naslova odloženih davkov znaša 1.112.542 evrov, kar povečuje negativni čisti poslovni izid tekočega leta.

11.10 Posli družbe UNIOR d.d. s povezanimi osebami

Vsi posli s povezanimi osebami so bili opravljeni pod običajnimi tržnimi pogoji.

11.10.1 Prodaja povezanim osebam

(v EUR)	2024	2023
Odvisna podjetja		
v državi:	1.704.311	1.693.742
UNITUR d.o.o. Zreče	1.203.002	1.421.234
UNIOR IN d.o.o. Zreče	457.274	247.064
SPITT d.o.o. Zreče	44.035	25.444
v tujini:	13.278.971	14.378.555
UNIOR Produktions- und Handels- GmbH Ferlach	1.958.390	2.185.319
UNIOR DEUTSCHLAND GmbH Leonberg	248.435	682.282
UNIOR ITALIA S.R.L. Limbiate	66.828	359.723
UNIOR ESPANA S.L. Uharte-Arakil	0	3.778
UNIOR MAKEDONIJA d.o.o. Skopje	84.530	173.858
UNIOR PROFESSIONAL TOOLS Ltd St. Petersburg	492.016	897.625
UNIOR BULGARIA Ltd. Sofia	288.382	259.306
UNIOR COMPONENTS d.o.o. Kragujevac	183.736	191.398
UNIOR NORTH AMERICA Inc. Hartland	222.425	643.147
NINGBO UNIOR FORGING Co.Ltd. Yuyao	682.529	577.553
UNIOR VINKOVCI d.o.o. Vinkovci	9.051.700	8.404.566
Skupaj odvisna podjetja	14.983.282	16.072.297
Pridružena podjetja		
v državi:	12.784	17.383
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	12.784	17.383
v tujini:	2.066.978	1.988.186
UNIOR TEHNA d.o.o. Sarajevo	577.350	449.462
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	1.489.628	1.538.724
Skupaj pridružena podjetja	2.079.762	2.005.569
Skupaj prodaja povezanim osebam	17.063.044	18.077.866

Predmet prodaje povezanim osebam predstavljajo čisti prihodki od prodaje, ki jih obvladujoča družba doseže s prodajo odvisnim in pridruženim družbam.

11.10.2 Nabava pri povezanih osebah

(v EUR)	2024	2023
Odvisna podjetja		
v državi:	1.804.106	1.065.099
UNITUR d.o.o. Zreče	143.887	149.981
UNIOR IN d.o.o. Zreče	1.486.688	740.497
SPITT d.o.o. Zreče	173.531	174.621
v tujini:	16.112.754	16.254.971
UNIOR Produktions- und Handels- GmbH Ferlach	1.087.528	1.126.103
UNIOR DEUTSCHLAND GmbH Leonberg	720.717	1.131.913
UNIOR ITALIA S.R.L. Limbiate	51.923	75.312
UNIOR BULGARIA Ltd. Sofia	0	483
UNIOR COMPONENTS d.o.o. Kragujevac	356.728	414.486
UNIOR NORTH AMERICA Inc. Hartland	65.021	255.611
UNIOR VINKOVCI d.o.o. Vinkovci	13.830.837	13.251.063
Skupaj odvisna podjetja	17.916.860	17.320.070
Pridružena podjetja		
v državi:	24.903.105	25.786.280
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	24.903.105	25.786.280
v tujini:	100.506	282.547
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	100.506	282.547
Skupaj pridružena podjetja	25.003.611	26.068.827
Skupaj nabava pri povezanih osebah	42.920.471	43.388.897

11.10.3 Poslovne terjatve do povezanih oseb

(v EUR)	31. 12. 2024	31. 12. 2023
Odvisna podjetja		
v državi:	778.559	628.499
UNITUR d.o.o. Zreče	724.841	628.499
UNIOR IN d.o.o. Zreče	48.668	0
SPITT d.o.o. Zreče	5.050	0
v tujini:	6.563.740	5.383.502
UNIOR Produktions- und Handels- GmbH Ferlach	599.166	77.591
UNIOR DEUTSCHLAND GmbH Leonberg	40.854	0
UNIOR ITALIA S.R.L. Limbiate	0	218.095
UNIOR ESPANA S.L. Uharte-Arakil	0	0
UNIOR MAKEDONIJA d.o.o. Skopje	0	350.731
UNIOR PROFESSIONAL TOOLS Ltd St. Petersburg	318.307	452.389
UNIOR BULGARIA Ltd. Sofia	213.019	204.428
UNIOR NORTH AMERICA Inc. Hartland	33.690	182.618
NINGBO UNIOR FORGING Co.Ltd. Yuyao	682.529	577.553
UNIOR VINKOVCI d.o.o. Vinkovci	4.676.175	3.320.097
Skupaj odvisna podjetja	7.342.299	6.012.001
Pridružena podjetja		
v državi:	3.321	1.003
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	3.321	1.003
v tujini:	95.114	115.490
UNIOR TEHNA d.o.o. Sarajevo	95.114	112.323
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	0	3.167
Skupaj pridružena podjetja	98.435	116.493
Skupaj poslovne terjatve do povezanih oseb	7.440.734	6.128.494

Predmet odprtih poslovnih terjatev do povezanih oseb predstavljajo odprte terjatve, nastale iz naslova prihodkov od prodaje, ki jih obvladujoča družba doseže s prodajo odvisnim in pridruženim družbam.

11.10.4 Poslovne obveznosti do povezanih oseb

(v EUR)	31. 12. 2024	31. 12. 2023
Odvisna podjetja		
v državi:	436.344	100.934
UNITUR d.o.o. Zreče	16.005	0
UNIOR IN d.o.o. Zreče	273.171	34.694
SPITT d.o.o. Zreče	147.168	66.240
v tujini:	907.089	395.986
UNIOR Produktions- und Handels- GmbH Ferlach	257.266	134.513
UNIOR DEUTSCHLAND GmbH Leonberg	254.638	200.359
UNIOR ITALIA S.R.L. Limbiate	0	8.606
UNIOR COMPONENTS d.o.o. Kragujevac	158.365	52.508
UNIOR NORTH AMERICA Inc. Hartland	16.187	0
UNIOR VINKOVCI d.o.o. Vinkovci	220.633	0
Skupaj odvisna podjetja	1.343.433	496.920
Pridružena podjetja		
v državi:	3.738.210	5.508.341
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	3.738.210	5.508.341
v tujini:	32.355	42.545
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	32.355	42.545
Skupaj pridružena podjetja	3.770.565	5.550.886
Skupaj poslovne obveznosti do povezanih oseb	5.113.998	6.047.806

11.10.5 Terjatve in obveznosti iz posojil in obresti do povezanih oseb

Terjatve iz naslova posojil in obresti do povezanih podjetij

(v EUR)	31. 12. 2024	31. 12. 2023
Odvisna podjetja		
v državi:	474.943	1.175.607
UNITUR d.o.o., Zreče	79.944	563.216
SPITT d.o.o., Zreče	394.999	612.391
v tujini:	214.850	563.185
UNIOR VINKOVCI d.o.o., Hrvaška	214.850	501.425
UNIOR ESPANA S.L. Uharte-Arakil	0	61.760
Skupaj odvisna podjetja	689.793	1.738.792

Obveznosti iz naslova posojil in obresti od povezanih podjetij

(v EUR)	31. 12. 2024	31. 12. 2023
Odvisna podjetja		
v državi:	59.357	57.033
UNIOR IN d.o.o., Zreče	59.357	57.033
v tujini:	63.578	150.756
UNIOR DEUTSCHLAND GmbH, Nemčija	63.578	150.756
Skupaj odvisna podjetja	122.935	207.789

11.10.6 Finančni prihodki in odhodki od povezanih oseb

Finančni prihodki od povezanih oseb

(v EUR)	2024	2023
Finančni prihodki iz deležev		
Odvisna podjetja	1.234.305	1.040.276
UNITUR d.o.o.	300.000	0
UNIOR DEUTSCHLAND GmbH Leonberg	88.350	73.625
UNIOR BULGARIA Ltd. Sofia	23.995	0
UNIOR COMPONENTS d.o.o. Kragujevac	705.713	206.872
UNIOR NORTH AMERICA Inc. Novi	89.177	0
NINGBO UNIOR FORGING Co.Ltd. Yuyao	27.070	759.779
Pridružena podjetja	55.544	44.776
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	55.544	44.776
Skupaj finančni prihodki iz deležev	1.289.849	1.085.052

Finančni prihodki iz danih posojil		
Odvisna podjetja	53.756	97.911
UNITUR d.o.o. Zreče	4.842	26.149
SPITT d.o.o. Zreče	26.172	31.017
UNIOR ESPANA S.L. Uharte-Arakil	1.437	5.272
UNIOR VINKOVCI d.o.o. Vinkovci	21.305	35.473
Skupaj finančni prihodki iz danih posojil	53.756	97.911

Finančni prihodki iz poslovnih terjatev		
Odvisna podjetja	47.450	43.919
UNIOR Produktions- und Handels- GmbH Ferlach	0	1.295
UNIOR VINKOVCI d.o.o. Vinkovci	47.450	42.624
Skupaj finančni prihodki iz poslovnih terjatev	47.450	43.919

Finančni odhodki do povezanih oseb

(v EUR)	2024	2023
Finančni odhodki iz finančnih obveznosti		
Odvisna podjetja	(4.382)	(35.204)
UNITUR d.o.o. Zreče	(887)	(30.471)
UNIOR IN d.o.o. Zreče	(2.323)	(2.302)
UNIOR DEUTSCHLAND GmbH Leonberg	(1.172)	(2.431)
Skupaj finančni odhodki iz finančnih obveznosti	(4.382)	(35.204)

Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti		
Odvisna podjetja	0	(21.735)
NINGBO UNIOR FORGING Co.Ltd. Yuyao	0	(21.735)
Pridružena podjetja	(17.400)	(100.249)
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	(17.400)	(100.249)
Skupaj finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	(17.400)	(121.984)

11.10.7 Posli z lastniki in njihovimi povezanimi osebami

Največji posamični lastnik družbe UNIOR d.d. je Slovenski državnih holding, d.d., ki ima v lasti 39,43-odstotni lastniški delež. Kapitalska družba, d.d. ima v lasti 5,55-odstotni lastniški delež in Zavarovalnica Triglav, d.d. ima v lasti 3,52-odstotni lastniški delež družbe UNIOR d.d. Republika Slovenija ima tako posredno v lasti 48,50-odstotni lastniški delež družbe UNIOR d.d.

Z lastniki povezane družbe so tiste, v katerih imata Republika Slovenije in Slovenski državni holding, d.d. skupno neposredno najmanj 20-odstotni lastniški delež. Seznam teh družb je objavljen na spletnem mestu Slovenskega državnega holdinga, d.d. (<https://www.sdh.si/sl-si/upravljanje-nalozb/seznam-nalozb>).

Skupna vrednost poslov z lastniki in njihovimi povezanimi osebami

(v EUR)	2024	2023
Prihodki od prodaje (v obdobju 1. 1. do 31. 12.)	369.324	862.492
Nabava (v obdobju 1. 1. do 31. 12.)	8.285.011	8.398.069
Poslovne terjatve (na dan 31. 12.)	92.875	303.018
Poslovne obveznosti (na dan 31. 12.)	1.458.976	1.635.704

Vsi posli z lastniki in njihovimi povezanimi osebami so bili opravljeni pod običajnimi tržnimi pogoji.

11.11 Tveganja v družbi UNIOR d.d.

Tveganja poslovanja za družbo UNIOR d.d. so razkrita v poglavju 7.7.2 Letnega poročila 2024; v nadaljevanju razkrivamo finančna tveganja družbe UNIOR d.d.

FINANČNA TVEGANJA

KREDITNO TVEGANJE

Kreditno tveganje predstavlja tveganje, da družba ne dobi poplačanih poslovnih terjatev in finančnih naložb s strani upnikov v dogovorjenih rokih. Kreditno tveganje obvladujemo z rednim spremljanjem poslovanja in finančnega stanja vseh novih in obstoječih poslovnih partnerjev, z omejevanjem izpostavljenosti do posameznih poslovnih partnerjev in z aktivnim procesom izterjave terjatev. Spreminjajoče se makroekonomske okolje lahko povzroči spremembe v njihovi boniteti in plačilni sposobnosti, zato v družbi kljub skrbnemu upravljanju terjatev obstaja verjetnost zamud pri plačilih kupcev oziroma celo njihova nezmožnost plačila. Z rednim spremljanjem odprtih in zapadlih terjatev do kupcev, starostne strukture terjatev in gibanja povprečnih plačilnih rokov kreditno izpostavljenost družbe ohranjamo v sprejemljivih okvirih. Terjatve do vseh kupcev, razen povezanih družb, imamo od 1. 10. 2014 dalje tudi zavarovane pri zavarovalnici. Družba skladno z MSRP 9 oblikuje pričakovane kreditne izgube iz poslovnih terjatev (angl. Expected credit loss, ECL). Kreditna tveganja pozorno spremljamo v vseh delih poslovanja. Tveganje ocenjujemo kot zmerno.

Analiza starosti terjatev do kupcev na datum poročanja

Leto 2024								
v (EUR)	Bruto vrednost	Povprečni znesek izgube v %	ECL popravek	Individualni popravek za povečano kreditno tveganje	Skupaj popravek	Povečano kreditno tveganje	Neto vrednost	
Nezapadle terjatve	11.062.897	0,42	45.999	0	45.999	ne	11.016.898	
Zapadle terjatve do 90 dni	3.946.320	0,90	35.569	0	35.569	ne	3.910.751	
Zapadle terjatve od 91 do 180 dni	2.193.120	3,51	76.911	0	76.911	ne	2.116.209	
Zapadle terjatve od 181 do 360 dni	503.403	27,91	140.512	0	140.512	ne	362.891	
Zapadle terjatve nad 360 dni	571.334	100,00	571.334	0	571.334	ne	0	
Skupaj	18.277.074		870.325	0	870.325		17.406.749	

Leto 2023								
v (EUR)	Bruto vrednost	Povprečni znesek izgube v %	ECL popravek	Individualni popravek za povečano kreditno tveganje	Skupaj popravek	Povečano kreditno tveganje	Neto vrednost	
Nezapadle terjatve	13.076.891	0,12	15.715	0	15.715	ne	13.061.176	
Zapadle terjatve do 90 dni	4.691.362	0,68	32.098	0	32.098	ne	4.659.264	
Zapadle terjatve od 91 do 180 dni	1.321.213	1,88	24.775	0	24.775	ne	1.296.438	
Zapadle terjatve od 181 do 360 dni	69.621	44,88	31.246	0	31.246	ne	38.375	
Zapadle terjatve nad 360 dni	281.229	71,54	201.195	0	201.195	ne	80.034	
Skupaj	19.440.316		305.029	0	305.029		19.135.287	

TVEGANJE SPREMENB OBRESTNIH MER

Tveganje sprememb obrestnih mer predstavlja tveganje finančne izgube zaradi neugodnega gibanja obrestnih mer na trgu. Spremembe obrestnih mer lahko precej zmanjšajo gospodarske koristi družbe, tako da stalno spremljamo gibanja referenčnih obrestnih mer na trgu. Tveganje ocenjujemo kot visoko zaradi visoke stopnje referenčne obrestne mere, ki jo je določila Evropska centralna banka. Refinanciranje obstoječega sindikata, ki je zapadel v letu 2023, je bilo sklenjeno 25. 4. 2023, v družbi pa smo s sindikatom bank dosegli, da se obrestne marže tudi v novi sindicirani kreditni pogodbi oblikujejo po maržni lestvici in to skladno z uspešnostjo poslovanja družbe UNIOR d.d. Družba trenutno nima sklenjenega izvedenega finančnega instrumenta, s katerim bi varovala obrestno mero, predvsem zaradi visoke cene teh instrumentov, vendar v družbi redno preverjamo in ocenjujemo primernost razpoložljivih metod za varovanje referenčne obrestne mere. V poslovni načrt za leto 2024 je družba glede na preteklo leto vključila višje stroške financiranja, ki pa so bili glede na bolj neugodna gibanja referenčne obrestne mere, kot smo ocenili, preseženi. Povišane stroške financiranja v družbi poskušamo omiliti z več drugimi ukrepi (optimizacija zalog, prevalitev stroškov financiranja na cene proizvodov, optimizacija terjatev, racionalizacija vseh stroškov in optimizacija števila zaposlenih).

Stanje obveznosti, vezanih na posamezno variabilno obrestno mero v letu 2024

v (EUR)	Višina obveznosti		Hipotetični porast obrestnih mer		
	31. 12. 2024	Višina obr. mere v %	za 15 %	za 50 %	za 100 %
Vrsta obrestne mere					
3-mesečni EURIBOR	287.839	2,6830	2.376	7.921	15.843
6-mesečni EURIBOR	98.193.251	2,5770	557.774	1.859.245	3.718.491
Skupni učinek	98.481.090		560.150	1.867.167	3.734.334

Stanje obveznosti, vezanih na posamezno variabilno obrestno mero v letu 2023

v (EUR)	Višina obveznosti 31. 12. 2023	Višina obr. mere v %	Hipotetični porast obrestnih mer		
			za 15 %	za 50 %	za 100 %
Vrsta obrestne mere					
3-mesečni EURIBOR	403.634	3,9250	2.376	7.921	15.843
6-mesečni EURIBOR	95.714.054	3,8850	557.774	1.859.245	3.718.491
Skupni učinek	96.117.688		560.150	1.867.167	3.734.334

Skupne finančne obveznosti družbe UNIOR d.d. na dan 31. 12. 2024 znašajo 99.155.729 evrov, razliko v višini 674.639 evrov do prikazanega stanja za občutljivost obrestne mere predstavljajo finančne obveznosti s fiksno obrestno mero.

LIKVIDNOSTNO TVEGANJE

Likvidnostno tveganje predstavlja tveganje pomanjkanja likvidnih sredstev za poplačilo poslovnih in finančnih obveznosti družbe v dogovorjenih rokih. Likvidnostno tveganje zajema tveganja, povezana s pomanjkanjem razpoložljivih finančnih virov in posledično z nesposobnostjo družbe, da v dogovorjenih rokih poravnava svoje obveznosti. Plačilna sposobnost je v veliki meri odvisna od učinkovitega upravljanja denarja interjatev ter na drugi strani obveznosti in dinamike investiranja. V družbi upravljamo likvidnostno tveganje s spremljanjem in centraliziranim uravnavanjem likvidnosti sredstev (terjatev in zalog), obveznosti do virov sredstev in denarnih tokov iz poslovanja in naložbenja. Veliko pozornosti namenjamo pripravi in spremljanju načrtov denarnih tokov, ki vključujejo predvidene prilive in potrebne odlive. Uspešno načrtovanje nam omogoča optimalno upravljanje morebitnih kratkoročnih presežkov ali primanjkljajev likvidnih sredstev – kratkoročno neuravnoteženost uravnavamo s črpanjem odobrene revolving kreditne linije pri sindikatu poslovnih bank. Negotove razmere v gospodarskem in finančnem okolju tveganje dodatno povišujejo, zato ga ocenjujemo kot visoko.

TVEGANJE NEIZPOLNITVE FINANČNIH ZAVEZ

Tveganje neizpolnitve finančnih zavez predstavlja tveganje, da mora družba predčasno vrniti 25. 4. 2023 odobreno dolgoročno posojilo na podlagi sindicirane kreditne pogodbe, sklenjene s sindikatom poslovnih bank. Finančne zaveze so opredeljene v kreditni pogodbi, in sicer morata Skupina UNIOR in družba UNIOR d.d. dosegati s strani bank postavljeno razmerje med neto finančnim dolgom in EBITDA ter s strani bank določen delež kapitala v obveznostih do virov sredstev. Finančne zaveze se preverjajo letno, na podlagi revidiranih konsolidiranih računovodskih izkazov Skupine UNIOR in družbe UNIOR d.d., potrditi pa jih mora tudi pooblaščen revizor, ki revidira konsolidirane računovodske izkaze Skupine UNIOR in računovodske izkaze družbe UNIOR d.d. V preteklih letih so bile zaveze izpolnjene brez odstopanj, v letu 2024 pa smo s strani poslovnih bank pridobili soglasje za spregled finančnih zavez za izpolnjevanje kazalnikov družbe UNIOR d.d. in za kazalnik razmerja med neto finančnim dolgom in EBITDA Skupine UNIOR, ker zaveze niso bile dosežene. Prav tako ni bila dosežena zaveza deleža kapitala v obveznostih do virov sredstev Skupine UNIOR, za kar pa družba ni pridobila spregleda in je z bankami v dogovarjanju, da pridobi soglasje tudi za kršitev tega kazalnika poslovanja, ki je posledica enkratnega dogodka in prerazvrstitve sredstev in obveznosti skladno z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja zaradi predvidene prodaje naložb UNITUR d.o.o. in UNIOR Components d.o.o. Z bankami bomo v poslovnem letu 2025 na novo definirali finančne zaveze, ki se bodo spremenile tudi zaradi pričakovane spremembe v sestavi Skupine UNIOR (predvidena prodaja naložb UNITUR d.o.o. in UNIOR Components d.o.o.). Tveganje ocenjujemo kot zmerno.

11.12 Bruto prejemki skupin oseb

V skladu s 3. točko (3) odstavka 69. člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) in MRS 12 v nadaljevanju razkrivamo prejemke, ki so jih v letu 2024 za opravljanje nalog v družbi prejeli člani uprave, drugi delavci družbe, zaposleni na podlagi pogodbe, za katero ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, in člani nadzornega sveta.

Družba članom uprave, drugim delavcem družbe, zaposlenim na podlagi pogodbe, za katero ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, in članom nadzornega sveta ni odobrila predujmov, posojil ter poroštev za obveznosti.

Prejemki članov uprave

Leto 2024 (v EUR)	Funkcija	Fiksni prejemki	Variabilni prejemki			Odloženi prejemki	Odpravnine	Bonitete		Vračilo nagrad	Skupaj bruto	Skupaj neto	Povračila stroškov
			Kvantitativna merila	Kvalitativna merila	Skupaj			Zavarovanje	Vozilo				
	Darko Hrastnik	110.155	33.903	0	33.903	0	0	3.853	3.864	0	151.775	60.838	452
	Robert Vuga	127.516	0	0	0	0	0	131	6.728	0	134.375	57.973	925
	Branko Bračko	205.172	31.259	0	31.259	0	0	5.999	5.093	0	247.523	105.677	1.925

Leto 2023 (v EUR)	Funkcija	Fiksni prejemki	Variabilni prejemki			Odloženi prejemki	Odpravnine	Bonitete		Vračilo nagrad	Skupaj bruto	Skupaj neto	Povračila stroškov
			Kvantitativna merila	Kvalitativna merila	Skupaj			Zavarovanje	Vozilo				
	Darko Hrastnik	217.610	0	0	0	0	0	6.821	6.369	0	230.800	94.115	657
	Branko Bračko	199.601	0	0	0	0	0	5.889	6.452	0	211.942	90.429	2.857

Prejemki članov nadzornega sveta in komisij nadzornega sveta

Leto 2024		Plačilo za opravljanje funkcije			Skupaj	Sejnine NS in komisij	Skupaj bruto	Skupaj neto	Potni stroški
Funkcija	Osnovno plačilo za opravljanje funkcije	Doplačilo za opravljanje funkcije	Doplačilo za posebne naloge						
(v EUR)									
Tomaž Subotič	član NS	10.494	6.559	0	17.053	13.847	30.900	22.451	7.983
Saša Koren	član NS	11.058	2.764	0	13.822	4.309	18.131	13.055	0
Milan Potočnik	član NS	11.058	2.764	0	13.822	4.357	18.179	13.087	0
Robert Vuga	predsednik NS	455	76	0	531	452	983	715	0
Katja Potočar	predsednica NS	16.398	4.100	0	20.498	5.752	26.250	18.760	1.126
Marijan Penšek	namestnik predsednice NS	12.093	5.497	0	17.590	6.700	24.290	17.329	785
Andrej Gradišnik	član NS	4.611	0	0	4.611	1.683	6.294	4.364	241
Simon Čadež	zunanj član RK	0	2.765	0	2.765	2.769	5.534	4.050	877

Leto 2023		Plačilo za opravljanje funkcije			Skupaj	Sejnine NS in komisij	Skupaj bruto	Skupaj neto	Potni stroški
Funkcija	Osnovno plačilo za opravljanje funkcije	Doplačilo za opravljanje funkcije	Doplačilo za posebne naloge						
(v EUR)									
Franc Dover	predsednik NS	9.777	1.629	0	11.406	2.503	13.909	9.981	280
Simona Razvornik Škofič	namestnica predsednika NS	7.169	2.444	0	9.613	3.558	13.171	9.444	1.049
Andreja Potočnik	članica NS	6.268	2.351	0	8.619	1.391	10.010	7.144	383
Tomaž Subotič	član NS	10.070	6.294	0	16.364	11.991	28.355	20.487	7.908
Robert Vuga	predsednik NS	6.680	1.113	0	7.793	1.408	9.201	6.692	0
Katja Potočar	predsednica NS	4.899	1.670	0	6.569	1.663	8.232	5.987	279
Marijan Penšek	namestnik predsednice NS	4.453	1.113	0	5.566	2.047	7.613	5.537	259
Saša Koren	članica NS	10.971	2.743	0	13.714	4.410	18.124	13.046	0
Milan Potočnik	član NS	10.971	2.743	0	13.714	3.656	17.370	12.497	0
Blanka Vezjak	zunanja članica komisije NS	0	1.880	0	1.880	1.103	2.983	2.169	106
Simon Čadež	zunanj član komisije NS	0	863	0	863	1.008	1.871	1.360	442

Prejemki zaposlenih na podlagi individualne pogodbe

Leto 2024	Bruto vrednosti					Skupaj bruto	Neto vrednosti					Skupaj neto
	Kratkoročni zaslužki zaposlencev	Pozaposlitveni zaslužki	Drugi dolgoročni zaslužki	Odpravnine	Plačila na podlagi delnic		Kratkoročni zaslužki zaposlencev	Pozaposlitveni zaslužki	Drugi dolgoročni zaslužki	Odpravnine	Plačila na podlagi delnic	
(v EUR)												
Zaposleni na podlagi individualne pogodbe	6.555.524	0	0	211.055	0	6.766.579	3.536.336	0	0	123.195	0	3.659.531

Leto 2023	Bruto vrednosti					Skupaj bruto	Neto vrednosti					Skupaj neto
	Kratkoročni zaslužki zaposlencev	Pozaposlitveni zaslužki	Drugi dolgoročni zaslužki	Odpravnine	Plačila na podlagi delnic		Kratkoročni zaslužki zaposlencev	Pozaposlitveni zaslužki	Drugi dolgoročni zaslužki	Odpravnine	Plačila na podlagi delnic	
(v EUR)												
Zaposleni na podlagi individualne pogodbe	5.658.670	0	0	0	0	5.658.670	3.147.943	0	0	0	0	3.147.943

11.13 Predlog razporeditve bilančnega dobička/izgube

Uprava družbe je revidirane računovodske izkaze sprejela s sklepom dne 25. 4. 2025.

Ugotovljena bilančna izguba poslovnega leta 2024 na podlagi revidiranih letnih računovodskih izkazov družbe za leto 2024 znaša 1.407.786 evrov. Uprava predlaga, da ostane nerazporejena.

Bilančna izguba poslovnega leta 2024 je sestavljena iz čistega negativnega poslovnega izida tekočega leta v višini 41.225.186 evrov, prenesenega čistega dobička iz preteklih let v višini 14.088.623 evrov, prenosa iz kapitalskih rezerv za 4.225.921 evrov in rezerv iz dobička za 22.910.642 evrov ter zmanjšanja za dolgoročno odložene stroške razvijanja v višini 1.407.786 evrov.

11.14 Dogodki po poročevalskem obdobju

PRODAJA NALOŽBE ŠTORE STEEL d.o.o.

V januarju 2025 je družba objavila, da nadaljuje prodajni postopek za prodajo deleža v družbi Štore Steel d.o.o. čeprav se je konzorcij prodajalcev, ki je bil oblikovan, odločil, da se prodajni postopek prodaje deležev, združenih v prodajni konzorcij prodajalcev, ustavi.

ODSTOP ČLANA UPRAVE

29. 1. 2025 je član uprave g. Branko Bračko nadzornemu svetu podal odstopno izjavo, da odstopa z mesta člana uprave od 28. 2. 2025 dalje, nadzorni svet pa je odstopno izjavo sprejel.

ODSTOP ČLANICE NADZORNEGA SVETA

29. 1. 2025 se je nadzorni svet družbe seznanil z odstopno izjavo članice nadzornega sveta – predstavnice delavcev ge. Saše Koren z dnem odstopa od 29. 1. 2025 dalje.

IMENOVANJE ČLANA NADZORNEGA SVETA

Družba je dne 27. 2. 2025 prejela sklep Sveta delavcev družbe UNIOR d.d., da je ta za člana nadzornega sveta – predstavnika delavcev imenoval g. Francija Jereba, in sicer za mandatno obdobje od 26. 2. 2025 do 25. 2. 2029.

PRODAJA NALOŽBE UNITUR d.o.o.

11. 3. 2025 je družba UNIOR d.d. s skladom Advance Capital Partner d.d., specialni investicijski sklad, k.d., Ljubljana, podpisala Pogodbo o prodaji in nakupu poslovnega deleža v družbi UNITUR Turistične in druge poslovne dejavnosti, d.o.o. Pogodbo je 10. 3. 2025 obravnaval in potrdil nadzorni svet družbe UNIOR d.d. Naložba je prazvrščena na sredstva za prodajo, več v poglavju 11.7.5. Letnega poročila 2024.

DODATEK H KREDITNI POGODBI

Družba je z bankami upnicami in SID banko d.d. 3. 4. 2025 podpisala Dodatek h Kreditni pogodbi št. 01/23-SIN, s katerim so banke družbi zagotovile dodatno tranšo kredita v višini 15.751.000 evrov za financiranje obratnega kapitala in financiranje investicij družbe. Hkrati je za zavarovanje te tranše družba podpisala tudi Pogodbo o odstopu terjatev v zavarovanje, in sicer za terjatve iz naslova Pogodbe o prodaji in nakupu poslovnega deleža v družbi UNITUR Turistične in druge poslovne dejavnosti, d.o.o.

POSLOVNI DOGODKI PO POROČEVALSKEM OBDOBJU

Po poročevalskem obdobju ni bilo pomembnejših poslovnih dogodkov, zaradi katerih bi bilo potrebno popravljati računovodske izkaze družbe UNIOR d.d. za leto 2024.

11.15 Izjava o odgovornosti članov uprave

Uprava družbe je odgovorna za pripravo letnega poročila družbe ter računovodskih izkazov na način, ki zainteresirani javnosti prikazuje resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja in izidov poslovanja družbe UNIOR d.d. v letu 2024.

Uprava družbe v skladu s 134. členom Zakona o trgu finančnih instrumentov (ZTFI-1) po svojem najboljšem vedenju izjavlja, da je računovodsko poročilo družbe UNIOR d.d. sestavljeno skladno z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija, ter daje resničen in pošten prikaz sredstev in obveznosti, finančnega položaja in poslovnega izida družbe UNIOR d.d. kot celote ter da je v poslovno poročilo družbe UNIOR d.d. vključen pošten prikaz razvoja in izidov poslovanja družbe ter njenega finančnega položaja, vključno z opisom bistvenih vrst tveganj, ki jim je družba UNIOR d.d. kot celota izpostavljena.

Uprava družbe sprejema in potrjuje računovodske izkaze s pripadajočimi usmeritvami in pojasnili družbe za leto 2024.

Uprava potrjuje, da so bile pri izdelavi računovodskih izkazov družbe UNIOR d.d. dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve, da so bile računovodske ocene izdelane po načelu poštene vrednosti, previdnosti in dobrega gospodarjenja ter da računovodski izkazi predstavljajo resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja družbe in izidov njenega poslovanja za leto 2024.

Uprava je odgovorna tudi za ustrezno računovodenje, sprejem ustreznih sklepov za zavarovanje premoženja in drugih sredstev ter preprečevanje in odkrivanje prevar in drugih nepravilnosti oziroma nezakonitosti. Potrjuje še, da so računovodski izkazi, skupaj s pojasnili, izdelani na podlagi predpostavke o nadaljnjem poslovanju družbe kot delujočega podjetja ter skladno z veljavno zakonodajo in Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija.

Davčne oblasti lahko kadar koli v roku pet let po poteku leta, v katerem je treba davek odmeriti, preverijo poslovanje družbe, kar lahko posledično povzroči nastanek dodatne obveznosti plačila davka, zamudnih obresti in kazni iz naslova DDPO ali drugih davkov ter dajatev. Uprava družbe ni seznanjena z okoliščinami, ki bi lahko povzročile morebitno pomembno obveznost s tega naslova.

Zreče, 25. 4. 2025

Lilijana Sirk
Članica uprave

Robert Vuga
Predsednik uprave

11.16 Poročilo neodvisnega revizorja

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

Delničarjem družbe UNIOR d.d.

POROČILO O REVIZIJI RAČUNOVODSKIH IZKAZOV

Mnenje

Revidirali smo računovodske izkaze gospodarske družbe **UNIOR d.d.** (v nadaljevanju »Družba«), ki vključujejo izkaz finančnega položaja na dan 31. decembra 2024, izkaz poslovnega izida in drugega vseobsegajočega donosa, izkaz gibanja kapitala in izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter pomembne informacije o računovodskih usmeritvah in druge pojasnjevalne informacije.

Po našem mnenju priloženi računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo finančni položaj Družbe na dan 31. decembra 2024 in njeno finančno uspešnost ter denarne tokove za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU.

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja in Uredbo (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in sveta z dne 16. aprila 2014 o posebnih zadevah v zvezi z obvezno revizijo subjektov javnega interesa (v nadaljevanju Uredba). Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov. V skladu z Mednarodnim kodeksom etike za računovodske strokovnjake (vključno z Mednarodnimi standardi neodvisnosti), ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA) ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od Družbe in, da smo izpolnili vse druge etične zahteve v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostni in ustrezni kot osnova za naše mnenje.

Poudarjanje zadeve

Poudarjamo, da družba na dan 31.12.2024 izkazuje presežek kratkoročnih obveznosti nad kratkoročnimi sredstvi v znesku 55.264 tisoč Eur. Presežek kratkoročnih obveznosti nad sredstvi je posledica prerazvrstitve dolgoročnih finančnih obveznosti med kratkoročne finančne obveznosti zaradi kršenja z bankami upnicami dogovorjenih finančnih zavez. Kot je pojasnjeno v pojasnilu 11.6.2.3. »Pomembne ocene in presoje – delujoče podjetje« v računovodskem delu letnega poročila družbe, je poslovodstvo na podlagi razkritih okoliščin ocenilo, da predpostavka delujočega podjetja, kljub kršenju finančnih zavez in presežku kratkoročnih obveznosti nad kratkoročnimi sredstvi, ni ogrožena. Naše mnenje v zvezi s poudarjeno zadevo ni prilagojeno.

Ključne revizijske zadeve

Ključne revizijske zadeve so tiste, ki so bile po naši strokovni presoji najbistvenejše pri reviziji računovodskih izkazov za tekoče poslovno leto. Te zadeve so bile obravnavane v okviru revizije računovodskih izkazov kot celote in pri oblikovanju našega mnenja o njih, in ne podajamo ločenega mnenja o teh zadevah. Poleg zadeve opisane v odstavku »Poudarjanje zadeve« smo kot ključni revizijski zadevi opredelili spodaj opisani zadevi.

Čisti prihodki od prodaje

Ključna revizijska zadeva	Revizijski pristop v zvezi z zadevo
Čisti prihodki od prodaje za poslovno leto 2024 znašajo 191.302 tisoč Eur. Kot je pojasnjeno v poglavju 10.6.2.4. »Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev in razkritja« se prihodki po posameznih področnih odsekih (odkovki, ročno orodje in strojegradnja) pripoznajo različno, upoštevaje MSRP 15 (Prihodki iz pogodb s kupci) in pet stopenjski model njihovega pripoznavanja.	V okviru izvajanja revizijskih postopkov smo ocenili ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev družbe v zvezi s pripoznavanjem prihodkov in njihovo skladnost z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja in med drugim izvedli naslednje revizijske postopke:

FORVIS MAZARS družba za revizije, d.o.o., Verovškova ulica 55A, 1000 Ljubljana, SI, +386 59 046 500 | info@forvmazars.si | www.forvmazars.si

Poslovanje na dan 31.12.2024 | Številka: 0400/0027/2020/251 | Registrirane | Obvezno poslovno | Ljubljana | SRG 2013/15126
 Člani: 15.557.46 | IČ: 14412024 | Davčna številka: 3956028900 | Davčna številka: SI 48105971

Čisti prihodki od prodaje so eden ključnih pokazateljev uspešnosti poslovanja družbe. Zaradi pomembnosti računovodske postavke, kompleksnih načinov njihovega pripoznavanja glede na področne odseke ustvarjenih prihodkov v skladu z MSRP15 in tveganj njihovega ustreznega evidentiranja smo pripoznavanje prihodkov od prodaje opredelili kot ključno revizijsko zadevo.	• pridobili razumevanje računovodskih usmeritev v povezavi s pripoznavanjem prihodkov posameznih področnih odsekov v skladu z MSRP 15; • spoznali in ocenili zasnovano ter izvajanje notranjih kontrol v zvezi s pripoznavanjem prihodkov posameznih področnih odsekov s poudarkom na ključnih kontrolah; • preizkusili učinkovitost delovanja ključnih kontrol, pomembnih za pripoznavanje prihodkov posameznih področnih odsekov; • izvedli analitične postopke preizkušanja podatkov v povezavi s prihodki področnih odsekov; • izvedli preizkus podrobnosti na izbranem vzorcu prihodkov posameznih področnih odsekov; • pregledali popolnost in primernost ustreznih razkritij v računovodskih izkazih v zvezi s čistimi prihodki od prodaje, ki jih je poslovodstvo predstavilo v računovodskem delu letnega poročila v točki 11.8.1. »Čisti prihodki od prodaje po območnih in področnih odsekih«.

Delnice in deleži v družbah v skupini in nekratkoročna sredstva namenjena prodaji

Ključna revizijska zadeva	Revizijski pristop v zvezi z zadevo
Vrednost dolgoročnih finančnih naložb v delnice in deleže v družbah v skupini na dan 31.12.2024 znaša 8.601 tisoč EUR in se je glede na stanje z dne 31.12.2023 zmanjšala za 69 odstotkov. Vrednost sredstev za prodajo na dan 31.12.2024 znaša 17.108 tisoč Eur. V računovodskih izkazih so dolgoročne finančne naložbe v delnice in deleže v družbah v skupini merjene po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrano izgubo zaradi oslabitve. Sredstva za prodajo so merjena po nižji izmed poštene vrednosti zmanjšane za stroške prodaje oziroma knjigovodski vrednosti pred prerazvrstitvijo. Poslovodstvo družbe pri sestavi računovodskih izkazov presodi obstoj indikatorjev morebitne oslabljenosti finančnih naložb v delnice in deleže v družbah v skupini na podlagi notranjih in zunanjih virov informacij, ki bi lahko nakazovale njihovo morebitno oslabljenost. Poslovodstvo presodi tudi izpolnjenost pogojev razvrstitve finančnih naložb v delnice in deleže v družbah v skupini med sredstva za prodajo upošteva določila MSRP 5 (Nekratkoročna sredstva za prodajo in ustavljeno poslovanje). Slabitve finančnih naložb v delnice in deleže v družbah v skupini v znesku 2.430 tisoč Eur so evidentirane med finančnimi odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb.	V okviru izvajanja revizijskih postopkov smo ocenili ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev družbe v zvezi s sredstvi za prodajo in presojo obstoja indikatorjev oslabljenosti dolgoročnih finančnih naložb v delnice in deleže v družbah v skupini in njihovo skladnost z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja in med drugim izvedli naslednje revizijske postopke: • ocenili smo zasnovano ter izvajanje nadzornih postopkov posloводства na katerih temeljijo testi slabitev in presojo obstoja indikatorjev oslabljenosti finančnih naložb v delnice in deleže v družbah v skupini; • presodili smo primernost notranjih in zunanjih virov informacij, ki predstavljajo podlago za presojo posloводства glede obstoja indikatorjev oslabljenosti dolgoročnih finančnih naložb v delnice in deleže v družbah v skupini; • preizkusili smo izvedene teste slabitev finančnih naložb v delnice in deleže v družbah v skupini in preverili primernost v ocenah nadomestljive vrednosti uporabljenih predpostavk; • presodili smo presojo posloводства glede izpolnjenosti pogojev za prerazvrstitev finančnih naložb v delnice in deleže v družbah v skupini med sredstva za prodajo in preverili pravilnost evidentiranja slabitve kot posledice merjenja le – teh skladno z MSRP 5 Nekratkoročna sredstva za prodajo in ustavljeno poslovanje);

Presoja obstoja indikatorjev slabitve finančnih naložb v delnice in delež v družbah v skupini, izvedeni testi slabitev, ocena njihove nadomestljive vrednosti, presoja kriterijev razvrstitve med sredstva za prodajo in ustreznost njihovega merjenja so bili pomembni za našo revizijo, ker zahtevajo pomembne presoje in ocene. Zaradi pomembnosti dolgoročnih finančnih naložb v delnice in deleže v družbah v skupini in sredstev za prodajo v celotnih sredstvih družbe in vgrajene stopnje subjektivnosti pri presoji obstoja indikatorjev oslabiljenosti dolgoročnih finančnih naložb v delnice in deleže v družbe v skupini, izvedenih testih slabitev le – teh in prerazvrstitve med sredstva za prodajo, smo le – to opredelili kot ključno revizijsko zadevo.	• v revizijsko skupino smo vključili tudi revizorjevega veščaka (pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij) za pomoč pri presoji ustreznosti ocenjene nadomestljive vrednosti finančnih naložb v delnice in deleže v družbah v skupini; • pregledali smo popolnost in primernost razkritij v letnem poročilu družbe v zvezi z dolgoročnimi finančnimi naložbami v delnice in deleže v družbah v skupini, izvedenimi testi slabitev in sredstvi za prodajo, ki jih poslovodstvo predstavilo v računovodskem delu letnega poročila v točki 11.7.4. »Dolgoročne finančne naložbe«, 11.7.5. »Sredstva za prodajo« in 11.14. »Dogodki po poročevalskem obdobju«.

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno poslovodstvo. Druge informacije obsegajo poslovno poročilo, ki je sestavni del letnega poročila Družbe, vendar ne vključujejo računovodskih izkazov in našega revizorjevega poročila o njih.

Naše mnenje o računovodskih izkazih se ne nanaša na druge informacije in o njih ne izražamo nobene oblike zagotovila.

V povezavi z opravljeno revizijo računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati druge informacije in pri tem presoditi, ali so druge informacije pomembno neskladne z računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne. Če na podlagi opravljenega dela zaključimo, da obstaja pomembna napačna navedba drugih informacij, moramo o takih okoliščinah poročati. V zvezi s tem na podlagi opisanih postopkov poročamo, da:

- so druge informacije v vseh pomembnih pogledih usklajene z revidiranimi računovodskimi izkazi;
- so druge informacije pripravljene v skladu z veljavnimi zakoni in predpisi; ter
- na podlagi poznavanja in razumevanja Družbe in njenega okolja, ki smo ga pridobili med revizijo, v zvezi z drugimi informacijami nismo ugotovili bistveno napačnih navedb.

Odgovornost poslovodstva in pristojnih za upravljanje za računovodske izkaze

Poslovodstvo je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo poslovodstva potrebno, da omogoči pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Poslovodstvo je pri pripravi računovodskih izkazov Družbe odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlago za računovodenje, razen če namerava poslovodstvo podjetje likvidirati ali zaustaviti poslovanje, ali če nima druge možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Pristojni za upravljanje so odgovorni za nadzorovanje postopka računovodskega poročanja Družbe.

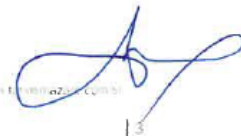
Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov

Naši cilji so pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem ali so računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu z MSR-ji, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe, lahko izhajajo iz prevare ali napake, ter se smatrajo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamič ali skupaj, vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu z MSR-ji uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

FORVIS MAZARS, družba za revizijo, d.o.o. | Vrhovni sodni sodnik: 9094 | Ljubljana | SI | +386 (0) 1 496 506 | info@forvismazars.com | www.forvismazars.com | SI

Poslovna registracija: OGP: SI9604900007776300001 | Register banke: Gospodarski sodišče v Ljubljani: SI962011000020
 Matična številka: 151567445 | EMB: | Matična številka: 05569230000 | Davčna številka: SI88105511

- prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v računovodskih izkazih, bodisi zaradi napake ali prevare, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ta tveganja ter pridobimo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bi odkrili pomembno napačne navedbe, ki je posledica prevare, je višje kot tveganje, ki je posledica napake, saj prevara lahko vključuje skrivno dogovarjanje, ponarejanje, namerne opustitve, napačne predstavitve ali izogibanje notranjim kontrolam;
- pridobimo razumevanje notranjih kontrol, pomembnih za revizijo z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol Družbe;
- ovrednotimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij, ki jih je pripravilo poslovodstvo;
- na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbuja dvom v sposobnost Družbe, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o ustreznosti poslovodske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v računovodskih izkazih ali, če so taka razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Vendar pa kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje Družbe kot delujočega podjetja;
- ovrednotimo celotno predstavitev, strukturo, vsebino računovodskih izkazov vključno z razkritji, in ali računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev.

S pristojnimi za upravljanje med drugim razpravljamo o načrtovanem obsegu in časovnem načrtu revidiranja in bistvenih revizijskih ugotovitvah vključno z bistvenimi pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki smo jih zaznali med našo revizijo.

Pristojnim za upravljanje tudi zagotovimo izjavo, da smo izpolnili ustrezne etične zahteve glede neodvisnosti in z njimi razpravljamo o vseh razmerjih in drugih zahtevah, za katere se lahko upravičeno domneva, da vplivajo na našo neodvisnost, in kadar je to primerno, o ukrepih, sprejetih za odpravo nevarnosti, ali uporabljenih varovalih.

Izmed vseh zadev, o katerih smo razpravljali s pristojnimi za upravljanje, določimo tiste zadeve, ki so bile pri reviziji računovodskih izkazov v tekočem obdobju najpomembnejše in so zato ključne revizijske zadeve. Te zadeve opišemo v revizorjevem poročilu, razen če zakon ali predpis preprečujeta javno razkritje teh zadev, ali kadar se v izjemno redkih okoliščinah odločimo, da zadev ne sporočimo v poročilu, ker utemeljeno pričakujemo, da bi bile škodljive posledice takega ravnanja večje od javne koristi takšnega sporočanja.

POROČILO O DRUGIH ZAKONSKIH IN REGULATORNIH ZAHTEVAH

Druge poročevalske obveznosti v skladu z Uredbo EU št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta

Potrdilo revizijski komisiji

Potrjujemo, da je revizorjevo mnenje, vključeno v to revizorjevo poročilo, skladno z dodatnim poročilom revizijski komisiji.

Prepovedane storitve

Potrjujemo, da za Družbo nismo izvajali storitev iz prvega določila 5. člena Uredbe 537/2014, revizijska družba pa je izpolnjevala zahteve po neodvisnosti pri revidiranju.

Druge storitve revizijske družbe

Revizijska družba FORVIS MAZARS d.o.o. za Družbo in njene odvisne družbe poleg revidiranja računovodskih izkazov ni opravljala nobenih drugih storitev, razen tistih, ki so razkrite v letnem poročilu.

Imenovanje revizijske družbe in odgovorni pooblaščen revizor

Revizijska družba FORVIS MAZARS d.o.o. je bila imenovana na skupščini Družbe dne 6.7.2022, predsednik nadzornega sveta je pogodbo o revidiranju ločenih in konsolidiranih računovodskih izkazov podpisal dne 29.8.2022. Pogodba je bila sklenjena za obdobje 3 let. Obvezne revizije računovodskih izkazov Družbe opravljamo nepretrgoma od dne 29.8.2022.

V imenu revizijske družbe FORVIS MAZARS d.o.o. je za opravljeno revizijo odgovoren Jure Marko.

FORVIS MAZARS, družba za revizijo, o.o.o., Verovškova ulica 55A, 1000 Ljubljana, SI, +386 59 949 500 | info: info@forvismazars.com | www.forvismazars.com

Priloga letnemu poročilu (DTP) | Številka: 0400/002/2024/251 | Revizijska Družba sodišče v Ljubljani | ŠAN/2011/10925
 Členski kapital: 15.957.45 EUR | Matična številka: 305002000 | Davčna številka: SI48105511

Revizorjevo poročanje o skladnosti računovodskih izkazov v elektronski obliki z zahtevami Delegirane uredbe 2019/815 o enotni elektronski obliki poročanja

Opravili smo posel dajanja sprejemljivega zagotovila o tem, ali so revidirani računovodski izkazi Družbe za poslovno leto, ki se je končalo 31.12.2024, pripravljene upoštevajoč zahteve Delegirane uredbe Komisije (EU) 2019/815 z dne 17. decembra 2018 o dopolnitvi Direktive 2004/109/ES Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z regulativnimi tehničnimi standardi za določitev enotne elektronske oblike poročanja, veljavne za leto 2023 (v nadaljevanju Delegirana uredba).

Odgovornost posloводства in pristojnih za upravljanje

Posloводство je odgovorno za pripravo in pravilno predstavitev revidiranih računovodskih izkazov Družbe v elektronski obliki v skladu z zahtevami Delegirane uredbe, pa tudi za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo posloводства potrebno, da omogoči pripravo revidiranih računovodskih izkazov v elektronski obliki na način, da ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Pristojni za upravljanje so pristojni za nadzor nad pripravo revidiranih računovodskih izkazov Družbe v elektronski obliki v skladu z zahtevami Delegirane uredbe.

Revizorjeva odgovornost

Naša odgovornost je, da opravimo posel dajanja sprejemljivega zagotovila ter izrazimo sklep o tem, ali so revidirani računovodski izkazi pripravljene skladno z zahtevami Delegirane uredbe. Naš posel dajanja sprejemljivega zagotovila smo opravili v skladu z Mednarodnim standardom dajanja zagotovil 3000 prenovljen – Posli dajanja zagotovil razen revizij ali preiskav računovodskih informacij iz preteklosti (MSZ 3000 prenovljen), ki ga je izdal Odbor za Mednarodne standarde revidiranja in dajanja zagotovil. Ta standard zahteva, da posel načrtujemo in izvajamo tako, da pridobimo sprejemljivo zagotovilo za podajo sklepa.

Delovali smo v skladu z zahtevami glede neodvisnosti in etičnimi zahtevami Uredbe EU št. 537/2014 in Mednarodnega kodeksa etike za računovodske strokovnjake (vključno z Mednarodnimi standardi neodvisnosti), ki ga je izdal Odbor za Mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake. Kodeks je zasnovan na temeljnih načelih integritete, objektivnosti, strokovne usposobljenosti in dolžne skrbnosti, zaupnosti ter strokovnega vedenja. Naše podjetje deluje v skladu z Mednarodnim standardom upravljanja kakovosti (MSUK)1 – Upravljanje kakovosti v podjetjih, ki opravljajo revizije in preiskave računovodskih izkazov ter druge posle dajanja zagotovil in sorodnih storitev, in skladno z njimi vzdržuje celovit sistem upravljanja kakovosti, vključno z dokumentiranimi politikami in postopki glede skladnosti z etičnimi zahtevami, poklicnimi standardi ter veljavnimi pravnimi in regulativnimi zahtevami.

Povzetek opravljenega dela

V okviru opravljenega dela smo izvedli postopke revizijske narave, in sicer:

- prepoznali in ocenili smo tveganje pomembne neskladnosti revidiranih računovodskih izkazov z zahtevami Delegirane Uredbe zaradi napake ali prevare;
- pridobili smo razumevanje notranjega kontroliranja, ki je pomembno za posel dajanja sprejemljivega zagotovila, da bi oblikovali postopke, ki so ustrezni v danih okoliščinah, vendar pa ne za izražanje mnenja o učinkovitosti notranjega kontroliranja;
- ocenili smo, ali prejeti revidirani računovodski izkazi izpolnjujejo zahteve Delegirane uredbe, veljavne na dan poročanja;
- pridobili smo sprejemljivo zagotovilo, da so revidirani računovodski izkazi izdajatelja prikazani v pravilni elektronski obliki XHTML.

Verjamemo, da so pridobljeni dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naš sklep.

Sklep

Na podlagi opravljenih postopkov in pridobljenih dokazov so po našem mnenju revidirani računovodski izkazi Družbe za poslovno leto, ki se je končalo 31.12.2024, v vseh pomembnih pogledih pripravljene v skladu z zahtevami Delegirane uredbe.

Ljubljana, 25. april 2025

FORVIS MAZARS, družba za revizijo, d.o.o.

Jure Marko
pooblaščen revizor

FORVIS MAZARS - družba za revizijo, d.o.o. | Verovškova ulica 55A | 1000 Ljubljana | T: +386 55 046 000 | E: info@forvis-mazars.si | www.forvis-mazars.com/si
Poslovnim izjavi (CIF): SI80 0400 8927 7830 251 | Registrirane: Okrajna sodišča v Ljubljani: SRG 2013/03126
Glasbeni kapital: 15.907.45 EUR | Matična številka: 2055623000 | Davčna številka: SI80 055 11

15